

VRHUNAC SREĆE
U DOKAZIMA TEVHIDA IBADETA

2010

ŠEJH SALAH EL - BUDEJR

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Šejh Salah el-Budejr

بلوغ السعادة من أدلة
توحيد العبادة

VRHUNAC SREĆE
U DOKAZIMA
TEVHIDA IBADETA

1431 GOD. PO H/ 2010 GOD.

RIJEČ ŠERIJATSKE RECENZIJE

Hvala i zahvala Uzvišenom Allahu Koji sve s mjerom stvori i svakome ono za čega je odredi, Koji kosmičke Zakone uspostavi i sve njima podredi. Salavat i selam Njegovom miljeniku resulu Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, koji vjerno svoju poslanicu dostavi, i svoj Ummet na jasnom putu ostavi, a njegovoj časnoj porodici, plemenitim ashabima i svima koji ga slijede na Pravom putu, neka je vječni spas i mir.

Veoma vrijedno djelo savremenog alima, imama i hatiba u Džamiji Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i kadije na Višem Šerijatskom Sudu u Medini, **šejha Salah el-Budejra**, Uzvišeni Allah ga pomogao u svakom dobru, predstavlja jedno u nizu važnih poduhvata na putu islamskog buđenja i preporoda našeg Ummeta danas. Nazvao ga je „**Vrhunac sreće u dokazima tevhida ibadeta**“ Pisac je u njemu sakupio preko hiljadu hadisa i tematski ih razvrstao u preko dvije stotine poglavlja. Tevhid Ibadeta može biti u srcu, riječima i djelima, kao i njegova sušta suprotnost, a to je širk. Ibadet se ne može zvati ibadetom ako nije upućen samo Uzvišenom Allahu. Pisac je jasno ukazao na važnost i vrijednost tevhida kao i na načine i oblike njegove realizacije, upozorio je na opasnost i katastrofalne posljedice širka, njegove vrste i puteve kako ga se kloniti, te je odgovorio na mnoga pitanja kroz nepobitne dokaze iz hadisa, kako se ne bi dozvolilo zabranjeno niti zabranilo dozvoljeno. Tu je, sa Allahovom pomoći, rješenje za mnogobrojna nejasna pitanja oko kojih ponekada dolazi do rasprava.

Kroz ovakav pristup ovoj tematici ukazao je šejh Salah na cilj i svrhu ljudskog postojanja na ovom svijetu i njegovu realizaciju kako bi se garantovalo ostvarenje istinske sreće i vječnog uživanja na ahiretu. Naime, mnogi žude za srećom, ali je nisu u stanju definisati, prepoznati niti ostvariti. Ovde je govor o postizanju najveće radosti, uživanja i uspjeha, kroz primjenu tevhida ibadeta zbog kojeg

egzistiramo i koji je naša obaveza i dužnost prema našem Svevišnjem Stvoritelju, Uzvišenom Allahu. Živjeti i raditi po propisima Islama, pokoravajući se skrušeno svome Gospodaru i voliti Ga iznad svega, treba da bude cjelokupni i sveobuhvatni program našeg ovosvjetskog života. To sve treba da bude urađeno iskreno, predano i samo u ime Njega Uzvišenog. Dokazi koji pojašnjavaju ovu veliku osnovu za sreću i uspjeh, prenešeni su od onoga koji najbolje među ljudima poznaje svog Gospodara i koji je govorio direktno po Njegovim smjernicama i uputama. To je Resulullah Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem.

Dobro bi bilo kada bi se ovo vrijedno djelo našlo u svakoj porodici tako da bude nadohvat ruke svima koji nastoje ostvariti ovaj veliki cilj.

Neka nam Uzvišeni i Svemilosni pomogne u plemenitim nastojanjima.

PREDGOVOR

U ime Allaha, Svemilosnog, Samilosnog!

Neka je hvala Allahu, Koji nas je stvorio ibadeta radi, objasnio nam put sreće, a upozorio na put propasti. Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika, Poznavaoća skrivenog i vidljivog svijeta, i svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, nadajući se da ću time zaslužiti Džennet i gledanje u plemenito Allahovo lice. Neka je salavat i selam na Poslanika, njegovu porodicu i ashabe, prvake i predvodnike.

Poslije navedenog, najbolje za šta vjernik može moliti, najpreče što drugima može preporučiti i na njega uputiti, najobaveznije na čiju suprotnost mora upozoriti, najvažnije za šta se treba pripremiti i svoj um napregnuti jeste tevhidu-l-uluhijje. Zbog toga sam odlučio u jedan svezak objediniti neke najpoznatije hadise koji se odnose na akaidiska pitanja vezana za obaveznost obožavanja isključivo Svevišnjeg Allaha, da čovjek bude bolji pomagač Istine, suprotstavi se negiranju bezbožnikâ i lažaca, razotkrije spletke buntovnikâ, ukloni prepreke s Pravog puta, rastjera tmine noći, probudi nemarnog iz sna i nemara, pomogne u zacjeljenju rane od koje Ummet boluje, napoji žedne i da se uvrsti u plejadu učenih.

Poslije svakog hadisa naveo sam nekoliko muhaddisa koji su taj isti hadis zabilježili, osim što nisam navodio lanac prenosilaca, radi konciznosti, a ne iz ravnodušnosti prema tome, a sve, opet, da navedene hadise zapamti onaj ko ih želi zapamtiti. Naveo sam neizostavne dokaze koji govore o tevhidu-l-uluhijji. Djelo sam nazvao: *Vrhunac sreće u dokazima tevhida ibadeta*, moleći Svevišnjeg Allaha da nam dopusti Svoje zadovoljstvo i ljubav i da nas oživi u najboljem društvu.

Medina, 17.2.1422. po Hidžri

Salah b. Muhammed el-Budejr

Imam i hatib u Džamiji Allahovog
Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem,
i kadija na Višem Šerijatskom Sudu

BIOGRAFIJA ŠEJHA SALAHA B. MUHAMMEDA EL-BUDEJRA, ALLAH GA SAČUVAO.

Rođen je u gradu Hufufu u Arabiji, gdje je stekao osnovno i srednje obrazovanje.

Počeo je imamići još 1406-te godine po Hidžri. Univerzitetско obrazovanje stekao je na Islamskom Univerzitetu Muhammed b. Saud na odsjeku za šerijatske studije. Nastavio je specijalizaciju na Univerzitetu za Više Šerijatsko Obrazovanje.

Bio je imam u Demmamu, a zatim u Rijadu, da bi potom bio postavljen kao imam u Džamiji Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u Medini, gdje je ujedno i kadija na Višem Šerijatskom Sudu.

١ - بَابُ التَّوْحِيدِ دِينَ الْفِطْرَةِ

1. POGLAVLJE

TEVHID JE UROĐEN U LJUDIMA

١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ كَمَا مَثَلِ الْبُهَيْمَةِ تُنْتِجُ الْبُهَيْمَةَ هَلْ تَرَى فِيهَا جَدْعَاءَ؟»، قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ: «وَأَقْرَعُوا إِنْ شِئْتُمْ» ﴿فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾ [الروم: ٣٠] متفق عليه، ولمسلم: «فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ وَيُنصِّرَانِهِ وَيُشْرِكَانِهِ»، وله في رواية: «إلا على هذه الملة».

1. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svako se dijete rađa u fitri, prirodnoj vjeri, pa ga roditelji učine židovom, ili kršćaninom, ili vatropoklonikom, kao što životinja rađa mladunčad: vidiš li da je ijedno s mahanom!" Ebu Hurejra dodao je: "Čitajte ako želite: '...vjeri, djelu Allahovom, prema kojoj je On ljude načinio – ne treba da se mijenja Allahova vjera...'.¹ U drugoj verziji stoji: "...pa ga roditelji učine židovom, ili kršćaninom, ili mnogobošcem..." A u drugoj verziji, opet, stoji: "Svako se dijete rađa isključivo u ovoj vjeri..."²

٢ - وَعَنْ عِيَّاضِ بْنِ حِمَارٍ الْمُجَاشِعِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ذَاتَ يَوْمٍ فِي خُطْبَتِهِ: «أَلَا إِنَّ رَبِّي أَمَرَنِي أَنْ أَعْلَمَكُم مَّا

¹ El-Buhari (385) i Muslim (2658).

² Muslim (23 i 2658).

جَهَلْتُمْ مِمَّا عَلَّمَنِي يَوْمِي هَذَا كُلِّ مَالٍ تَحَلْتُهُ عَبْدًا حَلَالًا، وَإِنِّي خَلَقْتُ عِبَادِي حُفَاءَ كُلَّهُمْ، وَإِنَّهُمْ أَتَتْهُمُ الشَّيَاطِينُ فَاحْتَالَتْهُمْ عَنْ دِينِهِمْ، وَحَرَّمْتُ عَلَيْهِمْ مَا أَحَلَلْتُ لَهُمْ، وَأَمَرْتُهُمْ أَنْ يُشْرِكُوا بِي مَا لَمْ أَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا، وَإِنَّ اللَّهَ نَظَرَ إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَمَقَّتَهُمْ عَرَبَهُمْ وَعَجَمَهُمْ إِلَّا بَقَايَا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

2. Ijad b. Himar el-Mudžaši, radijallahu anhu, pripovijeda da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, držeći govor, jednog dana rekao sljedeće: *"Zaista mi je moj Gospodar naredio da vas poučim onome čemu me On danas poučio, a što vi ne znate: 'Sve što dadnem Svom robu dopušteno je; a Ja sam sve ljude stvorio kao pravovjere, ali su im došli šejtani, odvratili ih od vjere i zabranili ono što sam Ja dopustio. I naredio sam im da Mi nikoga ravnim ne smatraju, onoga o kome nikakva dokaza nisam objavio.' Allah je pogledao stanovnike Zemlje i sve ih prezreo, Arape i nearape, osim preostalih sljedbenika Knjige."*³

۳ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِيزَى عَنْ أَبِيهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ إِذَا أَصْبَحَ وَإِذَا أَمْسَى: «أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ وَالنَّسَائِيُّ.

3. Abdullah b. Abdurrahman b. Ebza prenosi od svog oca, a on prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, ujutro i navečer izgovarao sljedeće: *"Osvanuli smo na čistoti islama, riječima tevhida, vjeri našeg vjerovjesnika Muhammeda,*

³ Muslim (2865).

sallallahu alejhi ve sellem, na uputi praoca Ibrahima, koji je bio pravovjerni musliman, a nije bio mnogobožac."⁴

٤ - وَعَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ أَنْ يَقُولَ إِذَا أَخَذَ مَضْجَعَهُ: «اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْحَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْحَأَ وَلَا مَنَحًا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَنَبِيِّكَ الَّذِي أُرْسَلْتَ، فَإِنْ مَاتَ مَاتَ عَلَيَّ الْفِطْرَةَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

4. El-Bera b. Azib, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nekom ensariji naredio da pred odlazak na spavanje izgovori sljedeće: "Allahu, Tebi se predajem, Tebi prepuštam stvar svoju, Tebi okrećem lice svoje, u Tebe se pouzdam glede svih potreba svojih, iz želje i straha od Tebe! Nema skloništa ni spasa od Tebe osim u Tebi, vjerujem u Knjigu koju si objavio i Vjerovjesnika kojeg si poslao!" Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govorio je: "Ako čovjek umre te noći, umro je na urođenoj vjeri."⁵

٥ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُغَيِّرُ إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ، وَكَانَ يَسْتَمِعُ الْأَذَانَ فَإِنْ سَمِعَ أَذَانًا أَمْسَكَ، وَإِلَّا أَغَارَ فَسَمِعَ رَجُلًا يَقُولُ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، فَقَالَ: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «عَلَى الْفِطْرَةِ» ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَرَجْتَ مِنَ النَّارِ» فَنَظَرُوا فَإِذَا هُوَ رَاعِي مِعْزَى. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

⁴ Ahmed (15360) i En-Nesai, u zbirci *Es-Sunenu-l-kubra* (9831).

⁵ El-Buhari (6315) i Muslim (2710).

5. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, počinjao napad na neko mjesto u vrijeme zore, i slušao bi hoće li čuti ezan: ako bi čuo ezan, sustegnuo bi se od napada, a ako ne bi čuo ezan, napao bi. Tako je jednom prilikom čuo čovjeka kako uči: 'Allah je najveći, Allah je najveći', pa je rekao: '*Na urođenoj je vjeri!*' A kad je čovjek proučio: 'Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha, svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha', Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: '*Sačuvao si se Vatre!*' Ashabi su to provjerili i vidjeli da se radi o pastiru koza."⁶

---

⁶ Muslim (382).

٢- بابُ إِنَّمَا بُعِثَ الرَّسُلُ بِالْتَّوْحِيدِ

2. POGLAVLJE

POSLANICI SU POSLATI S TEVHIDOM

٦ - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ لَبِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا رَسُولُ اللَّهِ، بَعَثَنِي إِلَى الْعِبَادِ، أَدْعُوهُمْ إِلَى أَنْ يَعْبُدُوا اللَّهَ لَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

6. Mahmud b. Lebid, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *”Ja sam poslanik Allahov, poslao me ljudima da ih pozovem da obožavaju Allaha i da Mu nikoga ravnim ne smatraju.”*⁷

٧ - وَعَنْ حَكِيمِ بْنِ مُعَاوِيَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ: مَا أَتَيْتَكَ حَتَّى حَلَفْتُ عَدَدَ أَصَابِعِي هَذِهِ أَنْ لَا آتِيكَ، فَبِالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا الَّذِي بَعَثَكَ بِهِ؟ قَالَ: «الإِسْلَامُ». قَالَ: وَمَا الإِسْلَامُ؟ قَالَ: «أَنْ يُسَلِّمَ قَلْبَكَ لِلَّهِ تَعَالَى، وَأَنْ تُوجِّهَ وَجْهَكَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى، وَتُصَلِّيَ الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ، وَتُؤَدِّيَ الزَّكَاةَ الْمَفْرُوضَةَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

7. Hakim b. Muavija prenosi od svog oca da je pripovijedao: *”Došao sam kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: ’Došao sam kod tebe nakon što sam se deset puta zakleo da ti neću doći! Tako ti Onoga Koji te poslao s Istinom, šta si od Allaha donio?’ On odgovori: ‘Islam.’ ‘A šta je islam’, upitao*

⁷ Ahmed (23619).

sam. On odgovori: *'Da svoje srce predaš Svevišnjem Allahu i da svoje lice Njemu okreneš, da obavljaš namaze propisane i daješ zekat obavezni.*'⁸

٨ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنِّي أُرْسِلْتُ بِخَيْفِيَّةٍ سَمْحَةٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

8. Aiša, radijallahu anha, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Poslat sam s čistom, uzvišenom vjerom."*⁹

٩ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بُعِثْتُ بَيْنَ يَدَيْ السَّاعَةِ بِالسَّيْفِ حَتَّى يُعْبَدَ اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَجُعِلَ رِزْقِي تَحْتَ ظِلِّ رُمْحِي، وَجُعِلَ الذُّلُّ وَالصَّغَارُ عَلَيَّ مَنْ خَالَفَ أَمْرِي وَمَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

9. Abdullah b. Omer, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Poslat sam pred Sudnji dan, sa sabljom, sve dok ljudi ne budu obožavali samo Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika. Moja je nafaka u mom koplju; ponižen će i prezren biti onaj ko mi se suprotstavi; a ko oponaša neki narod, on mu pripada."*¹⁰

١٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «أَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِعِيْسَى ابْنِ مَرْيَمَ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ»، قَالُوا:

⁸ Ahmed (20022).

⁹ Ahmed (24855).

¹⁰ Ahmed (5115) sa slabim lancem prenosilaca. U lancu prenosilaca ovog hadisa postoji čovjek po imenu Abdurrahman b. Sabit b. Sevban, kojeg neki muhadisi smatraju pouzdanim prenosiocem, a drugi kažu da je slab prenosilac.

كَيْفَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «الْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ مِنْ عِلَاتٍ وَأُمَّهَاتُهُمْ شَتَّى، وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ فَلَيْسَ بَيْنَنَا نَبِيٌّ» متفق عليه، واللفظ لمسلم.

10. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže: 'Ja sam najpreči Isau, sinu Merjeminom, na ovom i budućem svijetu.' Ashabi upitaše: 'Kako to, Allahov Poslaniče?' On odgovori: 'Vjerovjesnici imaju status braće po ocu, od različitih majki, a njihova je vjera jedna. Između mene i Isaa nije postojao vjerovjesnik.'¹¹

١١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: إِنَّ هَذِهِ الْآيَةَ الَّتِي فِي الْقُرْآنِ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾ [الأحزاب: ٤٥] قَالَ: «فِي التَّوْرَةِ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَحِرْزًا لِلْأُمِّيِّينَ أَنْتَ عَبْدِي وَرَسُولِي، سَمَّيْتُكَ الْمُتَوَكَّلَ لَيْسَ بِفِظٍّ وَلَا غَلِيظٍ وَلَا سَخَّابٍ بِالسُّوَاقِ وَلَا يَدْفَعُ السَّيِّئَةَ بِالسَّيِّئَةِ، وَلَكِنْ يَعْفُو وَيَصْفَحُ، وَلَنْ يَقْبِضَهُ اللَّهُ حَتَّى يُقِيمَ بِهِ الْمِلَّةَ الْعَوْجَاءَ بِأَنْ يَقُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَيَفْتَحَ بِهَا أَعْيُنًا عُمِيًّا وَأَذَانًا صُمًّا وَقُلُوبًا غُلْفًا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

11. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, izjavio je: "Ajet u Kur'anu: 'O Vjerovjesniče, Mi smo te poslali kao svjedoka i donosioca radosnih vijesti i kao poslanika koji opominje' jesu Allahove riječi u Tevratu: 'O Vjerovjesniče, Mi smo te poslali kao svjedoka i donosioca radosnih vijesti i kao čuvara ljudi. Ti si rob Moj i poslanik Moj, nadjenuo sam ti ime El-Mutevekkil (onaj koji se oslanja na Allaha). On nije osoran, niti grub, niti bučan po pijacama, niti na zlo zlim uzvraća, već oprašta i prelazi preko grešaka, i neće ga Allah usmrtiti sve dok

¹¹ El-Buhari (3443) i Muslim (145 i 2365), i ovo je njegova verzija.

njime ne ispravi vjeru koju su ljudi iskrivili, tako što će oni reći: 'Nema istinskog božanstva osim Allaha', i On će tim riječima otvoriti slijepo oči, gluhe uši i zapečaćena srca."¹²

١٢ - وَعَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ لِي أَسْمَاءَ أَنَا مُحَمَّدٌ، وَأَنَا أَحْمَدُ، وَأَنَا الْمَاحِي الَّذِي يَمْحُو اللَّهُ بِِي الْكُفْرَ، وَأَنَا الْحَاشِرُ الَّذِي يُحْشِرُ النَّاسَ عَلَى قَدَمِي، وَأَنَا الْعَاقِبُ الَّذِي لَيْسَ بَعْدَهُ أَحَدٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

12. Džubejr b. Mut'im, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Ja imam nekoliko imena: Muhammed, Ahmed, El-Mahi, kojim Allah potire nevjerstvo, El-Hašir, koji će biti oživljen prije svih ljudi, i El-Akib, poslije kojeg nema poslanika."¹³

¹² El-Buhari (4838).

¹³ El-Buhari (3532 i 4896) i Muslim (125 i 2354).

٣ - بَابُ الْخَالِقِ هُوَ الْمَسْتَحِقُّ لِلْعِبَادَةِ دُونَ الْمَخْلُوقِ

3. POGLAVLJE

PRAVO NA IBADET POLAŽE STVORITELJ, A NE STVORENJE

١٣ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ؟ قَالَ: «أَنْ تَحْعَلَ لِلَّهِ نِدَاءً وَهُوَ خَلَقَكَ»، قُلْتُ: ثُمَّ أَيُّ؟ قَالَ: «أَنْ تَقْتُلَ وَكَذَلِكَ خَشِيَةَ أَنْ يَأْكُلَ مَعَكَ، قُلْتُ: ثُمَّ أَيُّ؟ قَالَ: «أَنْ تُزَانِيَ حَلِيلَةَ جَارِكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

13. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Upitao sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je grijeh u Allaha najveći, na šta je odgovorio: 'Da Allahu pripíšeš saučesnika, a On te je stvorio.' Upitao sam koji grijeh dolazi iza širka, a on reče: 'Da ubiješ svoje dijete iz straha da ćeš ga hraniti.' Opet, upitao sam koji grijeh dolazi iza toga, a on je odgovorio: 'Da počiniš nemoral sa ženom svog komšije.'"¹⁴

١٤ - وَعَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ كَانَ إِذَا سَجَدَ قَالَ: «اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسَلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصُورَهُ فَأَحْسَنَ صُورَتَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

14. Alija b. Ebu Talib, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na sedždi učio sljedeću dovu: "Moj

¹⁴ El-Buhari (4477, 4761, 6001, 6811, 6861, 7520 i 7532) i Muslim (86).

*Allahu, Tebi sedždu činim, u Tebe vjerujem, Tebi se predajem. Lice moje sedždu čini Onome Koji ga je stvorio, oblikovao, lijep mu izgled dao i sluh i vid načinio, pa neka je uzvišen Allah, najljepši stvoritelj!*¹⁵

١٥ - وَعَنِ الْحَارِثِ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ يَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَ لِقَوْمِهِ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَلَقَكُمْ وَرَزَقَكُمْ، فَاعْبُدُوهُ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالْحَاكِمُ، وَابْنُ خُرَيْمَةَ وَابْنُ حِبَّانَ وَصَحَّحَهُ.

15. El-Haris el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao da je Jahja, sin Zekerijaov, alejhima-s-selam, rekao svom narodu: "Zaista, Svevišnji Allah stvorio vas je i opskrbio, zato Ga obožavajte i nemojte Mu nikoga ravnim smatrati!"¹⁶

١٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ حَبْرٌ مِنَ الْيَهُودِ فَقَالَ: إِنَّهُ إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ جَعَلَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ عَلَى إِصْبَعٍ وَالْأَرْضِينَ عَلَى إِصْبَعٍ وَالْمَاءَ وَالشَّرَى عَلَى إِصْبَعٍ وَالْخَلَائِقَ عَلَى إِصْبَعٍ، ثُمَّ يَهْزُهُنَّ، ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا الْمَلِكُ أَنَا الْمَلِكُ، فَلَقَدْ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَضْحَكُ حَتَّى بَدَتْ نَوَاجِذُهُ تَعَجُّبًا وَتَصْدِيقًا لِقَوْلِهِ ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ إِلَى قَوْلِهِ ﴿يُشْرِكُونَ﴾ [الزمر: ٦٧] « مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

16. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, ispričao je: "Došao je jedan rabin i rekao: 'Kad nastupi Sudnji dan, Allah će na jedan prst staviti nebesa, i na jedan prst Zemlje, i na jedan prst vodu i

¹⁵ Muslim (771).

¹⁶ Ahmed (17170), Et-Tirmizi (2863 i 2864), El-Hakim, 1/118, Ibn Huzejma (1895) i Ibn Hibban (6233), koji ga je okarakterizirao autentičnim.

kopno, a na jedan prst sva stvorenja, pa će ih potom zatresti i reći: 'Ja sam Vladao, Ja sam Vladao!'" Vidio sam kako se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nasmiješio toliko da se ukazali njegovi pretkutnjaci, diveći se i potvrđujući rabinove riječi, pa je proučio: **'Oni ne veličaju Allaha onako kako Ga treba veličati; a čitava će Zemlja na Sudnjem danu u šaci Njegovoj biti, a nebesa će u desnici Njegovoj smotana ostati. Hvaljen neka je On i vrlo visoko iznad onih koje Njemu smatraju ravnim!'**¹⁷

١٧ - وَعَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «سَيِّدُ الْإِسْتِغْفَارِ أَنْ تَقُولَ: «اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، قَالَ: وَمَنْ قَالَهَا مِنَ النَّهَارِ مُوقِنًا بِهَا فَمَاتَ مِنْ يَوْمِهِ قَبْلَ أَنْ يُمَسِيَ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَمَنْ قَالَهَا مِنَ اللَّيْلِ وَهُوَ مُوقِنٌ بِهَا فَمَاتَ قَبْلَ أَنْ يُصْبِحَ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

17. Šeddad b. Evs, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Najbolji istigfar jesu riječi: 'Allahu, Ti si Gospodar moj, nema istinskog božanstva osim Tebe, Ti si moj Stvoritelj i ja sam rob Tvoj, ja sam na zavjetu Tebi datom i obećanju Tvom u krajnjim granicama svojim. Tebi se utječem od zla koje sam učinio, priznajem Tebi blagodati Tvoje prema meni, i priznajem Tebi grijehе svoje, pa, oprosti mi, jer osim Tebe niko drugi grijehе ne oprašta!'* Ko ove riječi izgovori ujutro, čvrsto vjerujući u njih, i

¹⁷ El-Buhari (4811) i Muslim (2786 i 7451). Ovdje je govor o Allahovim savršenim svojstvima koja su stvarna i onakva kakva dolikuju Njegovoj Uzvišenosti i čiju kakvoću Mi ne znamo, a Njemu Uzvišenom ništa nije ni ravno ni slično. (Prim. š. rec.)

*umre prije noći, on je stanovnik Dženneta, a ko ih izgovori navečer, čvrsto vjerujući u njih, i umre prije svanuća, i on je stanovnik Dženneta.*¹⁸

١٨ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا أَحَدٌ أَصْبَرَ عَلَى أَدَى يَسْمَعُهُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، إِنَّهُ يُشْرِكُ بِهِ، وَيُجْعَلُ لَهُ الْوَلَدُ، ثُمَّ هُوَ يُعَافِيهِمْ، وَيَرْزُقُهُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

18. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi predanje u kojem stoji da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Niko strpljivo ne podnosi uvrede koje čuje kao što ih Svevišnji Allah podnosi: pripisuju Mu saučesnika i dijete, a On ih, opet, čuva i opskrbljuje."*¹⁹

¹⁸ El-Buhari (6306 i 6323).

¹⁹ El-Buhari (7378) i Muslim (2804).

٤ - بَابُ مَا جَاءَ فِي الْإِرَادَةِ الشَّرْعِيَّةِ الدِّيْنِيَّةِ

4. POGLAVLJE

O VJERSKOM, ŠERIJATSKOM HTIJENJU

١٩ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى لَأَهْوَنَ أَهْلِ النَّارِ عَذَابًا: لَوْ كَانَتْ لَكَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَمِثْلَهَا مَعَهَا أَكُنْتَ مُفْتَدِيًا بِهَا؟ فَيَقُولُ: نَعَمْ، فَيَقُولُ: قَدْ أَرَدْتُ مِنْكَ أَهْوَنَ مِنْ هَذَا وَأَنْتَ فِي صُلْبِ آدَمَ أَنْ لَا تُشْرِكَ وَلَا أُدْخِلَكَ النَّارَ فَأَبَيْتَ إِلَّا الشُّرْكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

19. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Svevišnji će Allah čovjeka koji će imati najblažu kaznu u Vatri, upitati: 'Da posjeduješ dunjaluk i sve što je na njemu, i još toliko, da li bi se iskupio time?' On će odgovoriti: 'Da.' Allah će mu reći: 'Od tebe sam zahtijevao mnogo manje još dok si bio u Ademovoj kralježnici: da širk ne činiš, i Ja te ne bih bacio u Vatru, ali si odbio i posegnuo za širkom.'"²⁰

٢٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ يَرْضَى لَكُمْ ثَلَاثًا وَيَكْرَهُ لَكُمْ ثَلَاثًا، فَيْرْضَى لَكُمْ أَنْ تَعْبُدُوهُ

²⁰ El-Buhari (6557) i Muslim (2805). Vjersko htjenje je ono što Uzvišeni Allah voli i traži od nas da činimo i ono što od nas ne voli i zabranjuje nam da činimo. (Prim. š. rec.)

وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، وَأَنْ تَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا، وَيُكَرَهُ لَكُمْ
 قِيلَ وَقَالَ وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ وَإِضَاعَةَ الْمَالِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

20. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Allah pri vama voli tri stvari, a mrzi druge tri. Voli da Ga obožavate i nikoga Mu ne pripisujete; da se svi držite za Allahovo uže i da se ne razjedinjuate. A mrzi sljedeće: čula-kazala, bespotrebno neumjesno zapitkivanje i rasipanje imetka."*²¹

---

²¹ Muslim (1715).

٥ - بَابُ عِظْمِ حَسَنَةِ التَّوْحِيدِ

5. POGLAVLJE

TEVHID JE NAJVREDNIJE DOBRO DJELO

٢١ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْرَابِيٌّ عَلَيْهِ جَبَّةٌ مِنْ طَيَالِسَةٍ مَكْفُوفَةٌ بِدِيَاحٍ أَوْ مَزْرُورَةٌ بِدِيَاحٍ، فَقَالَ: إِنَّ صَاحِبَكُمْ هَذَا يُرِيدُ أَنْ يَرْفَعَ كُلَّ رَاعٍ ابْنِ رَاعٍ، وَيَضَعَ كُلَّ فَارِسٍ ابْنَ فَارِسٍ، فَقَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُغْضِبًا فَأَخَذَ بِمَجَامِعِ حَبَّتِهِ فَاجْتَذَبَهُ، وَقَالَ: «لَا أَرَى عَلَيْكَ يَتَابَ مَنْ لَا يَعْقِلُ» ثُمَّ رَجَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَحَلَسَ فَقَالَ: «إِنَّ تَوْحَاً عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا حَضَرَتْهُ الْوَفَاةُ دَعَا ابْنَتَيْهِ، فَقَالَ: إِنِّي قَاصِرٌ عَلَيْكُمَا الْوَصِيَّةَ أَمْرُكُمَا بِأَنْتَيْنِ وَأَنْهَاكُمَا عَنْ أُتْنَيْنِ، أَنْهَاكُمَا عَنِ الشِّرْكِ وَالْكَبِيرِ، وَأَمْرُكُمَا بِإِلَهِ إِلَّا اللَّهُ فَإِنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا فِيهِمَا لَوْ وُضِعَتْ فِي كِفَّةِ الْمِيزَانِ وَوُضِعَتْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فِي الْكِفَّةِ الْأُخْرَى كَانَتْ أَرْجَحَ، وَلَوْ أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا حَلَقَةً فَوُضِعَتْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَلَيْهَا لَفَضَمْتَهَا أَوْ لَقَصَمْتَهَا، وَأَمْرُكُمَا بِسُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ فَإِنَّهَا صَلَاةٌ كُلُّ شَيْءٍ، وَبِهَا يُرْزَقُ كُلُّ شَيْءٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ، وَوَافَقَهُ الذَّهَبِيُّ.

21. Abdullah b. Amr, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Dođe neki beduin kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, a na njemu ogrtač od tajlesana porubljen brokatom, ili s

kopčama od brokata, pa reče: 'Ovaj vaš drug želi uzdići sve pastire, a uniziti sve junake!' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, ustade ljut, dohvati ga za krajeve ogrtača, povuče ga i reče: 'Ne želim na tebi vidjeti odjeću nerazumnih!' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, potom se vrati na svoje mjesto i reče: 'Kad se Nuhu, alejhi-s-selam, primakao smrtni čas, pozvao je svoja dva sina i rekao im: 'Za vas imam posebnu oporuku: zapovijedam vam dvije stvari, a zabranjujem druge dvije stvari. Zabranjujem vam činjenje širka i oholost. A zapovijedam vam privrženost svjedočenju da nema istinskog božanstva osim Allaha, jer kad bi se nebesa i Zemlja i sve što je na njima stavili na tas a svjedočenje da nema istinskog božanstva osim Allaha na drugi tas vage, ovo bi potonje prevagnulo. Štaviše, kad bi nebesa i Zemlja bili halka pa se svjedočenje da nema istinskog božanstva osim Allaha stavilo na nju, ono bi je prelomilo. I zapovijedam vam da izgovarate zikr subhanallahi ve bihamdih (neka je slavljen Allah Njegovom hvalom) i, to je molitva koju očitava sve što postoji i zbog nje nafaku dobija sve što postoji.'"²²

٢٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُمَا شَهِدَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «إِذَا قَالَ الْعَبْدُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، قَالَ: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: صَدَقَ عَبْدِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا، وَأَنَا أَكْبَرُ، وَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، قَالَ: صَدَقَ عَبْدِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَحْدِي، وَإِذَا قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ قَالَ: صَدَقَ عَبْدِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا، وَلَا شَرِيكَ لِي، وَإِذَا قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ،

²² Ahmed (7101) i El-Hakim, 1/49 i 2/541 i 543, koji je ovaj hadis okarakterizirao autentičnim, u čemu se s njim saglasio Ez-Zehebi.

قَالَ: صَدَقَ عَبْدِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا لِي الْمُلْكُ وَلِي الْحَمْدُ، وَإِذَا قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، قَالَ: صَدَقَ عَبْدِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِي، وَكَانَ يَقُولُ: مَنْ قَالَهَا فِي مَرَضِهِ ثُمَّ مَاتَ لَمْ تَطْعَمَهُ النَّارُ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

22. Ebu Hurejra i Ebu Seid, radijallahu anhum, potvrdili su da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: "Kad čovjek kaže: 'La ilahe illallah vallahu ekber' ('Nema istinskog božanstva osim Allaha, Allah je najveći'), Allah rekne: 'Istinu je rekao rob Moj: nema istinskog božanstva osim Mene, Ja sam najveći.' Kad čovjek kaže: 'La ilahe illallahu vahdehu' ('Nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog'), Allah rekne: 'Istinu je rekao rob Moj: nema istinskog božanstva osim Mene, Jedinog.' Kad čovjek kaže: 'La ilahe illallahu la šerike lehu' ('Nema istinskog božanstva osim Allaha, Koji nema saučesnika'), Allah rekne: 'Istinu je rekao rob Moj: nema istinskog božanstva osim Mene, Ja nemam saučesnika.' Kad čovjek kaže: 'La ilahe illallahu lehu-l-mulku ve lehu-l-hamdu' ('Nema istinskog božanstva osim Allaha, Njemu pripada vlast i zahvala'), Allah rekne: 'Istinu je rekao rob Moj: nema istinskog božanstva osim Mene, Meni pripada vlast i zahvala.' Kad čovjek kaže: 'La ilahe illallahu ve la havle ve la kuvvete illa billah' ('Nema istinskog božanstva osim Allaha, nema moći ni snage osim u Allaha'), Allah rekne: 'Istinu je rekao rob Moj: nema istinskog božanstva osim Mene, nema moći ni snage osim u Mene.'" Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, još je govorio: "Ko ove riječi izgovori dok je bolestan pa umre, njega vatra neće doticati."²³

٢٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَصَاحُ بِرَجُلٍ مِنْ أُمَّتِي عَلَى رُءُوسِ الْخَلَائِقِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَيُنشَرُ

²³ Et-Tirmizi (3430) i Ibn Madža (3839).

عَلَيْهِ تِسْعَةٌ وَتِسْعِينَ سَجَلًا، كُلُّ سَجَلٍ مَدَّ الْبَصِيرَ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: أَتُنْكِرُ مِنْ هَذَا شَيْئًا، فَيَقُولُ: لَا يَا رَبِّ، فَيَقُولُ: أَلَاكَ عُذْرٌ أَوْ حَسَنَةٌ فِيهَا بُرْجُلٌ، فَيَقُولُ: لَا يَا رَبِّ، فَيَقُولُ: بَلَى إِنَّ لَكَ عِنْدِي حَسَنَاتٍ، وَإِنَّهُ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ فَتُخْرَجُ لَهُ بِطَاقَةٌ فِيهَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، مَا هَذِهِ الْبَطَاقَةُ مَعَ هَذِهِ السَّجَلَاتِ؟ فَيَقَالُ: إِنَّكَ لَا تُظَلِّمُ، قَالَ: فَتُرَوِّعُ السَّجَلَاتُ فِي كَيْفَةٍ وَالْبَطَاقَةُ فِي كَيْفَةٍ، فَطَاشَتْ السَّجَلَاتُ، وَتَقَلَّتْ الْبَطَاقَةُ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ، وَابْنُ حِبَانَ، وَالْحَاكِمُ، وَصَحَّحَهُ.

23. Abdullah b. Amr, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Neki će čovjek iz mog ummeta na Sudnjem danu biti pozvan naočigled svih stvorenja, pa će mu biti prostrto devedeset i devet spisa, svaki dug dokle pogled dopire. Bit će upitan: 'Niječeš li išta od ovog?' 'Ne, moj Gospodaru', odgovorit će. Allah će ga upitati: 'Imaš li kakvo opravdanje ili makar jedno dobro djelo?' I tada će se čovjek prestraviti i odgovoriti: 'Nemam, moj Gospodaru.' Allah će mu reći: 'Naprotiv, ti kod Mene imaš dobrih djela, i danas nećeš biti zakinut.' Tada će biti izvađena kartica na kojoj stoji šehadet: nema istinskog božanstva osim Allaha, i Muhammed je Njegov rob i poslanik. Čovjek će upitati: 'Gospodaru, šta predstavlja ova kartica u odnosu na tolike spise?!' Bit će mu odgovoreno: 'Neće ti se nepravda učiniti.' I tada će spisi biti stavljeni na jedan tas a kartica na drugi tas vage, pa će se spisi razletjeti i kartica će prevagnuti."²⁴

²⁴ Et-Tirmizi (2639), Ibn Madža (4300), Ibn Hibban (255) i El-Hakim, 1/529.

٢٤ - وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ كَانَ آخِرَ كَلَامِهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَجَبَّتْ لَهُ الْجَنَّةُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

24. Muaz b. Džebel, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Čije posljednje riječi budu: 'Nema istinskog božanstva osim Allaha', njemu je Džennet obavezan."²⁵

٢٥ - وَعَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنِّي لِأَعْلَمُ كَلِمَةً لَا يَقُولُهَا عَبْدٌ عِنْدَ مَوْتِهِ إِلَّا أَشْرَقَ لَهَا لَوْنُهُ، وَنَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَتَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

25. Talha b. Ubjedullah, radijallahu anhu, govorio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori sljedeće: 'Uistinu znam riječi koje čovjek neće izgovoriti na samrti a da zbog njih neće zablistati njegovo lice i da zbog njih Allah neće olakšati njegove muke!'"²⁶

٢٦ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «أَفْضَلُ الذِّكْرِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

26. Džabir, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Najbolji zikr jesu riječi la ilahe illallah, a najbolja je dova el-hamdulillah.'²⁷

²⁵ Ahmed (22034 i 22127) i Ebu Davud (3116).

²⁶ Ahmed (1384).

²⁷ Et-Tirmizi (3383) i Ibn Madža (3800).

٦ - بَابُ الْوَصِيَّةِ بِالتَّوْحِيدِ

6. POGLAVLJE

OPORUČIVANJE TEVHIDA

٢٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَعْرَابِيًّا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ إِذَا عَمَلْتُهُ دَخَلْتُ الْجَنَّةَ، قَالَ: «تَعْبُدُ اللَّهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ، وَتُؤَدِّي الزَّكَاةَ الْمَفْرُوضَةَ، وَتَصُومُ رَمَضَانَ»، قَالَ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا أَزِيدُ عَلَى هَذَا، فَلَمَّا وَلَّى قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى رَجُلٍ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى هَذَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

27. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je da je neki beduin došao kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: "Ukaži mi na djelo koje će me uvesti u Džennet." Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: "Obožavaj Allaha i nikoga Mu ne smatraj ravnim, uspostavljaljaj namaze propisane, daji zekat obavezni i posti ramazan." Beduin reče: "Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, ništa na to neću dodati!" Kad je beduin otišao, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče prisutnima: "Ko želi vidjeti džennetliju neka pogleda ovog čovjeka."²⁸

²⁸ El-Buhari (1397) i Muslim (14).

٢٨ - وَعَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَعْرَابِيًّا عَرَضَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ فِي سَفَرٍ، فَأَخَذَ بِحِطَامِ نَاقَتِهِ أَوْ بِرِمَامِهَا، ثُمَّ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَحْبَبْتَنِي بِمَا يُقَرِّبُنِي مِنَ الْحَنَّةِ وَمَا يُبَاعِدُنِي مِنَ النَّارِ، قَالَ: فَكَفَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، ثُمَّ نَظَرَ فِي أَصْحَابِهِ ثُمَّ قَالَ: «لَقَدْ وَفَّقَ — أَوْ لَقَدْ هُدِيَ — قَالَ: كَيْفَ قُلْتُمْ؟» قَالَ: فَأَعَادَ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تَعْبُدُ اللَّهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ، وَتَصِلُ الرَّحِمَ، دَعِ النَّاقَةَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَفِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ: «وَتَصُومُ رَمَضَانَ».

28. Ebu Ejjub el-Ensari, radijallahu anhu, pripovijeda da se neki beduin isprijedio Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, na putovanju i uzeo za povodac njegove deve, te zatražio: "Allahov Poslaniče, izvijesti me u vezi s djelima koja me približavaju Džennetu, a udaljavaju od Vatre!" Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, šutio je određeno vrijeme, potom pogledao u ashabe i rekao: "Ovom je čovjeku dato dobro", ili je rekao: "Ovaj je čovjek upućen. Kako si ono upitao?" Beduin ponovi pitanje, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Obožavaj Allaha i nikoga Mu ne smatraj ravnim, uspostavljaš namaz, daji zekat i održavaš rodbinske veze, a sada pusti devu."²⁹ U drugoj verziji stoji: "...i posti ramazan..."³⁰

٢٩ - وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ أَرَادَ سَفْرًا فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَوْصِنِي، قَالَ: «اعْبُدِ اللَّهَ، وَلَا تُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا»، قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ زِدْنِي قَالَ:

²⁹ El-Buhari (1396) i Muslim (13).

³⁰ Muslim (15 i 18). Međutim, ova verzija nije dio Ebu Ejjubovog, već dio Džabirovog hadisa.

«إِذَا أَسَأْتَ فَأَحْسِنِ»، قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ زِدْنِي، قَالَ: «اسْتَقِمْ وَلْتَحْسِنِ خُلُقَكَ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ، وَالطَّبْرَانِيُّ.

29. Muaz b. Džebel, radijallahu anhu, htio je otputovati, pa je rekao: "Allahov Poslaniče, oporuči mi nešto!" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: "*Obožavaj Allaha i nikoga Mu nemoj pridruživati.*" "Allahov Poslaniče, oporuči mi još nešto!", reče Muaz, na šta mu Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "*Poslije hrđavog djela učini dobro djelo.*" On opet reče: "Allahov Poslaniče, oporuči mi još nešto." Na to mu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "*Ustraj i lijepo se ophodi sa drugima.*"³¹

³¹ El-Hakim, 1/154 i 4/244, i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 20/59. El-Hakim je ovaj hadis okarakterizirao autentičnim. U tome se s njim saglasio Ez-Zehbi.

٧ - بَابُ الْبَيْعَةِ عَلَى التَّوْحِيدِ

7. POGLAVLJE

PRISEGA NA VJERNOST U ISPOVIJEDANJU TEVHIDA

٣٠ - عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكِ الْأَشْجَعِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَلَّ: كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تِسْعَةَ أَوْ ثَمَانِيَةَ أَوْ سَبْعَةَ، فَقَالَ: «أَلَا تُبَايِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ؟ وَكُنَّا حَدِيثَ عَهْدٍ بِبَيْعَةٍ، فَقُلْنَا: قَدْ بَايَعْنَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، ثُمَّ قَالَ: «أَلَا تُبَايِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ؟» فَقُلْنَا: قَدْ بَايَعْنَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، ثُمَّ قَالَ: «أَلَا تُبَايِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ؟» قَالَ: فَبَسَطْنَا أَيْدِيَنَا، وَقُلْنَا: قَدْ بَايَعْنَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَعَلَّامٌ تُبَايِعُكَ؟ قَالَ: «عَلَى أَنْ تَعْبُدُوا اللَّهَ، وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، وَالصَّلَاةَ الْخَمْسَ، وَتَطِيعُوا — وَأَسْرَرَ كَلِمَةً خَفِيَّةً — وَلَا تَسْأَلُوا النَّاسَ شَيْئًا». فَلَقَدْ رَأَيْتُ بَعْضَ أَوْلِيكَ التَّنْفِرِ يَسْقُطُ سَوْطَ أَحَدِهِمْ فَمَا يَسْأَلُ أَحَدًا يُنَاوِلُهُ إِيَّاهُ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

30. Avf b. Malik el-Ešdže, radijallahu anhu, ispričao je: "Bili smo kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, nas devet, ili osam, ili sedam, pa nas je upitao: 'Zar nećete dati prisegu Resulullahu?', a skoro smo dali prisegu, te smo odgovorili: 'Već smo ti dali prisegu, Allahov Poslaniče.' On opet upita: 'Zar nećete dati prisegu Resulullahu?' 'Već smo ti dali prisegu, Allahov Poslaniče', opet smo odgovorili. Opet upita: 'Zar nećete dati prisegu Resulullahu?' Tada smo pružili svoje ruke i rekli: 'Već smo ti dali prisegu, Allahov Poslaniče. Na čemu ćemo ti opet dati prisegu?' 'Da ćete obožavati Allaha i da Mu nikoga

nećete ravnim smatrati, da ćete klanjati pet namaza i biti poslušni', i tada je nešto tiho rekao pa je nastavio: '...i da od ljudi nećete ništa tražiti.' Kasnije sam vidio neke od tih ljudi: kad bi im ispao bič iz ruke, ni od koga ne bi zatražili da im ga dohvati."³²

٣١ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَمْتَحِنُ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ بِهَذِهِ الْآيَةِ بِقَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ﴾ إِلَى قَوْلِهِ: ﴿غُفُورٌ رَحِيمٌ﴾ [المتحنة: ١٢] ، فَمَنْ أَقْرَبَ بِهَذَا الشَّرْطِ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ، قَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَدْ بَايَعْتِكَ» كَلَامًا، وَلَا وَاللَّهِ مَا مَسَّتْ يَدُهُ يَدَ امْرَأَةٍ قَطُّ فِي الْمُبَايَعَةِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

31. Aiša, radijallahu anha, pripovijedala je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, provjeravao muhadžirke riječima Uzvišenog Allaha: "O Vjerovjesniče, kad ti dođu vjernice da ti polože prisegu: da neće Allahu ničim širk činiti, i da neće krasti, i da neće bludničiti, i da neće djecu svoju ubijati, i da neće muževima tuđu djecu podmetati i da neće ni u čemu što je dobro poslušnost odricati – ti prisegu njihovu prihvati i moli Allaha da im oprost; Allah, zaista, mnogo prašta, i On je milostiv." I onoj vjernici koja bi prihvatila te uvjete Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao bi: "Prihvatio sam tvoju prisegu." Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Allaha mi, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nikad nije, prihvatajući prisegu, dotaknuo ruku ma koje žene."³³

³² Muslim (1043).

³³ El-Buhari (4891) i Muslim (89 i 1866).

٣٢ - وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ: جَاءَتْ أُمَيْمَةُ بِنْتُ رُفَيْقَةَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تُبَايِعُهُ عَلَى الْإِسْلَامِ، فَقَالَ: «أُبَايِعُكَ عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكِي بِاللَّهِ شَيْئًا، وَلَا تَسْرِقِي، وَلَا تَزْنِي، وَلَا تَقْتُلِي وَلَدَكَ، وَلَا تَأْتِي بِيَهْتَانٍ تَفْتَرِيهِ بَيْنَ يَدَيْكَ وَرِجْلَيْكَ، وَلَا تُنَوِّحِي، وَلَا تَبْرَجِي تَبْرَجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

32. Amr b. Šuajb prenosi od svog oca Šuajba, a on od svog oca sljedeću izjavu: "Umejma b. Rukajka došla je kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, prihvatajući islam i dajući mu prisegu, pa joj je rekao: *'Prihvatam tvoju prisegu: da nećeš Allahu ničim širk činiti, i da nećeš krasti, i da nećeš bludničiti, i da nećeš ubiti svoje dijete, i da nećeš mužu svom tuđe dijete podmetnuti, i da nećeš naricati, i da nećeš svoju ljepotu pokazivati kao što se u davno pagansko doba činilo.*"³⁴

٣٣ - وَعَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ يَبَايِعْنِي عَلَى هَذِهِ الْآيَاتِ؟»، ثُمَّ قَرَأَ ﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي عَلَيْكُمْ﴾ [الأنعام: ١٥١] حَتَّى خَتَمَ الْآيَاتِ الثَّلَاثِ «فَمَنْ وَفَى فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ انْتَقَصَ شَيْئًا أَدْرَكَهُ اللَّهُ بِهَا فِي الدُّنْيَا كَانَتْ عُقُوبَتُهُ، وَمَنْ أُخِّرَ إِلَى الْآخِرَةِ كَانَ أَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَذَّبَهُ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ، وَوَافَقَهُ الذَّهَبِيُّ.

33. Ubada b. es-Samit, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Ko će mi dati prisegu da će postupati po sljedećim ajetima?" Zatim je proučio sljedeće ajete: "Reci: **'Dođite da vam kažem šta vam**

³⁴ Ahmed (6880).

Gospodar vaš propisuje: da Mu ništa ne pridružujete, da roditeljima dobro činite, da djecu svoju, zbog neimaštine, ne ubijate – Mi i vas i njih hranimo – ne približujte se nevaljalštinama, bile javne ili tajne; ne ubijajte onog koga je Allah zabranio ubiti, osim kad to pravda zahtijeva – eto, to vam On naređuje da biste razmislili – i da se imetku siročeta ne približavate, osim na najljepši način, sve dok punoljetno ne postane, i da krivo na litru i na kantar ne mjerite – Mi nikoga preko njegove mogućnosti ne zadužujemo – i kad govorite, da krivo ne govorite, pa makar se ticalo i srodnika, i da obaveze prema Allahu ne kršite – eto, to vam On naređuje da biste to na umu imali. I doista, ovo je Pravi put Moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegovog; eto, to vam On naređuje, da biste se grijeha klonili.” Onda je rekao: *”Ko ispuni zavjet, njegova nagrada je na Allahu, a ko nešto prekrši pa ga Allah za to kazni na ovom svijetu, to mu je kazna, a koga ostavi za onaj svijet, pa njegov će slučaj Allah rješavati: ako htjedne, kaznit će ga, a ako htjedne, oprostiti će mu.”*³⁵

٣٤ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبَايَعُهُ فَقُلْتُ: هَاتِ يَدَكَ وَاشْتَرِطْ عَلَيَّ وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِالشَّرْطِ، فَقَالَ: «أَبَايَعُكَ عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكَ بِاللَّهِ شَيْئًا، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَنْصَحَ الْمُسْلِمَ، وَتُفَارِقَ الْمُشْرِكَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ وَالْحَاكِمُ.

34. Džerir b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijedao je: ”Otišao sam kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da mu dam prisegu, rekavši: ‘Daj mi ruku i uvjetuj, a ti najbolje znaš šta treba uvjetovati.’ Reče mi: ‘Prihvatam tvoju prisegu: da nećeš Allahu ničim širk činiti, i da ćeš uspostavljati namaz, i davati

³⁵ El-Hakim, u djelu *El-Mustedrek*, 2/318. On je ovaj hadis okarakterizirao autentičnim. U tome se s njim saglasio imam Ez-Zchebi.

zekat, i savjetovati muslimane, i da nećeš živjeti s mnogobošcima.”³⁶

٣٥ - وَعَنْ الْأَسْوَدِ بْنِ خَلْفٍ قَالَ: رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُبَايِعُ النَّاسَ يَوْمَ الْفَتْحِ، فَجِئْتُ النَّاسَ الصَّغَارَ وَالْكِبَارَ وَالنِّسَاءَ، فَبَايَعُوهُ عَلَى الْإِسْلَامِ وَالشَّهَادَةِ قُلْتُ: فَمَا الْإِسْلَامُ؟ قَالَ: «الْإِيمَانُ بِاللَّهِ»، فَقُلْتُ: وَمَا الشَّهَادَةُ؟ قَالَ: «شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ.

35. El-Esved b. Halef govorio je: ”Vidio sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, na dan Oslobođenja Meke: djeca, starci i žene dolazili su i davali mu prisegu na vjernost u islamu i šehadetu. Upitao sam: 'Šta je islam?' 'Vjerovanje u Allaha', odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. 'A šta je šehadet?', upitao sam, na šta mi odgovori: 'Svjedočenje da nema istinskog božanstva osim Allaha, i da je Muhammed Njegov rob i poslanik.’”³⁷

³⁶ Ahmed (18238 i 19233) i El-Hakim, u djelu *El-Mustedrek*, 3/296.

³⁷ Ahmed (15469) i El-Hakim, u djelu *El-Mustedrek*, 3/296.

٨ - بَابُ التَّوْحِيدِ شَرْطُ قَبُولِ الْعَمَلِ وَنَفْعِهِ فِي الْآخِرَةِ

8. POGLAVLJE

NI JEDNO NEVJERNIKOVO DJELO NEĆE BITI PRIMLJENO I NEĆE MU KORISTITI NA AHIRETU

٣٦ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ابْنُ جُدْعَانَ كَانَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ يَصِلُ الرَّحِمَ، وَيُطْعِمُ الْمِسْكِينَ فَهَلْ ذَلِكَ نَافِعُهُ؟ قَالَ: «لَا يَنْفَعُهُ إِنَّهُ لَمْ يَقُلْ يَوْمًا: رَبِّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

36. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda: "Upitala sam: 'Allahov Poslaniče, Ibn Džudan, čovjek iz paganskog doba, održavao je rodbinske veze i davao hranu siromašnima, pa hoće li mu to koristiti?' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Neće mu koristiti, on nikad nije rekao: 'Moj Gospodaru, oprosti mi grijeh na Sudnjem danu!''"³⁸

٣٧ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: دَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى أُمَّ مَعْبِدٍ حَائِطًا، فَقَالَ: «يَا أُمَّ مَعْبِدِ، مَنْ غَرَسَ هَذَا النَّخْلَ أُمُّسَلِّمٌ أَمْ كَافِرٌ؟» فَقَالَتْ: بَلْ مُسْلِمٌ، فَقَالَ: «لَا يَغْرِسُ مُسْلِمٌ غَرْسًا وَلَا يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ إِنْسَانٌ وَلَا دَابَّةٌ وَلَا طَيْرٌ إِلَّا كَانَ لَهُ صَدَقَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

37. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhuma, pripovijedao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je u Ummu Ma'bedinu bašču i upitao: 'O Ummu Ma'bed, je li ovu palmu zasadio musliman ili nevjernik?' Ona odgovori: 'Musliman, naravno.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na to reče:

³⁸ Muslim (214).

'Nijedan musliman neće zasaditi sadnicu niti ma kakav plod a da neće na Sudnjem danu imati nagradu za ono što od toga pojede čovjek ili životinja ili ptica.'³⁹

٣٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً دَخَلَ الْجَنَّةَ وَلَمْ تَضُرَّهُ مَعَهُ حَاطِيَةٌ، كَمَا لَوْ لَقِيَهِ وَهُوَ يُشْرِكُ بِهِ دَخَلَ النَّارَ، وَلَمْ يَنْفَعَهُ مَعَهُ حَسَنَةٌ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

38. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, izjavio je: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori sljedeće: *'Ko se susretne sa Allahom a nije Mu ničim širk činio ući će u Džennet, i neće mu štetiti nijedan grijeh koji je počinio. Isto tako, ko sretne Allaha a činio Mu je širk ući će u Vatru, i neće mu koristiti nijedno dobro djelo.*'"⁴⁰

٣٩ - وَعَنْ أُمِّ سَلْمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ هِشَامَ بْنَ الْمُغِيرَةَ كَانَ يَصِلُ الرَّحِمَ وَيَقْرِي الضَّيْفَ وَيَفُكُ الْعُنَاةَ، وَيُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَلَوْ أَدْرَكَكَ أَسْلَمٌ، هَلْ ذَلِكَ نَافِعُهُ؟ قَالَ: «لَا، إِنَّهُ كَانَ يُعْطَى لِلدُّنْيَا وَذَكَرَهَا وَحَمَدَهَا، وَلَمْ يَقُلْ يَوْمًا قَطُّ: رَبِّ اغْفِرْ لِي يَوْمَ الدِّينِ» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ فِي الْكَبِيرِ، وَأَبُو يَعْلَى.

39. Ummu Selema, radijallahu anha, sugerirala je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: "Uistinu je Hišam b. el-Mugira održavao rodbinske veze, primao goste, oslobađao zarobljenike i davao hranu, a da te je doživio, prihvatio bi islam, pa hoće li mu to koristiti?" Na to joj je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio: *"Neće! On je to radio u ime ovog svijeta, radi*

³⁹ Muslim (10 i 1552).

⁴⁰ Ahmed (6586).

*reputacije i ljudske hvale. On nikad nije zamolio: 'Gospodaru, oprosti moje grijehе na Sudnjem danu!'*⁴¹

٤٠ - وَعَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ أَبِي كَانَ يَصِلُ الرَّحْمَ، وَيَفْعَلُ كَذَا وَكَذَا، قَالَ: «إِنَّ أَبَاكَ أَرَادَ أَمْرًا فَأَدْرَكَهُ» — يَعْنِي: الذِّكْرَ —. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ

40. Adijj b. Hatim, radijallahu anhu, govorio je: "Sugerirao sam: 'Allahov Poslaniče, moj otac je održavao rodbinske veze i radio to i to...', na šta mi je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo rekao: 'Tvoj je otac htio reputaciju, i dobio ju je.'⁴²

٤١ - وَعَنْ عَمْرٍو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ الْعَاصِمَ بْنَ وَائِلٍ نَذَرَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ أَنْ يَنْحَرَ مِائَةَ بَدَنَةٍ، وَأَنْ هِشَامَ بْنَ الْعَاصِمِ نَحَرَ حِصَّتَهُ خَمْسِينَ بَدَنَةً، وَأَنْ عَمْرًا سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ: «أَمَّا أَبُوكَ فَلَوْ كَانَ أَقْرَبَ بِالتَّوْحِيدِ فَصُمْتَ وَتَصَدَّقْتَ عَنْهُ نَفَعَهُ ذَلِكَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

41. Amr b. Šuajb prenosi od svog oca Šuajba, a on od svog oca da se El-As b. Vail u paganskom dobu zavjetovao da će zaklati stotinu deva, i da je Hišam b. el-As zaklao svoj dio, pedeset deva, i da je Amr upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, s tim u vezi, na šta mu je odgovorio: "Da je tvoj otac prihvatio tevhid i da si postio i udjeljivao milostinju na njegovo ime, od toga bi imao korist."⁴³

٤٢ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُؤْتَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِصُحُفٍ مُخْتَمَةٍ، فَتُنصَبُ بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى، فَيَقُولُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَلْقُوا هَذِهِ، وَأَقْبِلُوا هَذِهِ، فَتَقُولُ الْمَلَائِكَةُ:

⁴¹ Et-Taberani, u zbirci *El-Mu'džemu-l-kebir*, 23/606, i Ebu Ja'la, u zbirci *El-Musned* (6965).

⁴² Ahmed (18262, 18263, 19374 i 19386).

⁴³ Ahmed (6704).

وَعِزَّتِكَ وَجَلَالِكَ مَا رَأَيْنَا إِلَّا خَيْرًا، فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: إِنَّ هَذَا كَانَ لَغَيْرِ وَجْهِ، وَإِنِّي لَا أَقْبَلُ الْيَوْمَ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا ابْتِغَى بِهِ وَجْهِي» أَخْرَجَهُ الطبراني، والدارقطني.

42. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Na Sudnjem danu bit će doneseni zapečaćeni svesci i postavljeni pred Svevišnjeg Allaha, pa će Uzvišeni reći: 'Ovo odbacite, a ovo primite.' Meleki će reći: 'Tako nam Tvoje moći i uzvišenosti, samo smo dobro vidjeli u njima!' A Svevišnji će im Allah odgovoriti: 'Ovo je učinjeno radi nečijeg drugog, a ne radi Mog lica. Ja ću danas primiti samo ono djelo koje je učinjeno radi Mog lica.'"*⁴⁴

٤٣ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا يَصْبِرُ أَحَدٌ عَلَيَّ لِأَوَائِهَا - أَي: الْمَدِينَةَ - فَيَمُوتَ إِلَّا كُنْتُ لَهُ شَفِيعًا أَوْ شَهِيدًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِذَا كَانَ مُسْلِمًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

43. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, govorio je: *"Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Svakom čovjeku koji se strpi na iskušenjima Medine i umre bit ću zagovornik', ili je rekao: '...svjedok na Sudnjem danu, ako je bio musliman.'"*⁴⁵

⁴⁴ Ed-Darekutni, 1/50.

⁴⁵ Muslim (477 i 1374).

٩ - بَابُ أَهْلِ التَّوْحِيدِ هُمْ أَهْلُ الْأَمْنِ وَالْإِهْتِدَاءِ

9. POGLAVLJE

SAMO SU SLJEDBENICI TEVHIDA SIGURNI I UPUĆENI

٤٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ: ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ﴾ [الأنعام: ٨٢] قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَئِنَّا لَا يَظْلِمُ نَفْسَهُ؟ قَالَ: «لَيْسَ كَمَا تَقُولُونَ لَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ بِشِرْكٍَ أَوْ لَمْ تَسْمَعُوا إِلَى قَوْلِ لُقْمَانَ لابْنِهِ: ﴿يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾ [لقمان: ١٣] «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

44. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijeda: "Kad je objavljen ajet: "Bit će sigurni samo oni koji vjeruju i vjerovanje svoje s nepravdom ne miješaju...", požalili smo se: 'Allahov Poslaniče, a ko to od nas ne čini sebi nepravdu!' Na to je odgovorio: 'Nije to što kažete. Oni koji vjerovanje svoje s nepravdom ne miješaju jesu oni koji širk ne čine. Zar niste čuli riječi koje je Lukman uputio svom sinu: "O sinko moj, ne čini širk Allahu, mnogoboštvo je, zaista, velika nepravda."'⁴⁶

٤٥ - وَعَنْ رَبِيعَةَ بْنِ عَبَادِ الدَّيْلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَصَرَ عَيْنِي بِسُوقِ ذِي الْمَجَازِ يَقُولُ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ قُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلِحُوا»، وَيَدْخُلُ فِي فِجَاجِهَا، وَالنَّاسُ مُتَّقِصُونَ عَلَيْهِ فَمَا رَأَيْتُ

⁴⁶ El-Buhari (3360).

أَحَدًا يَقُولُ شَيْئًا وَهُوَ لَا يَسْكُتُ، يَقُولُ: «أَيُّهَا النَّاسُ قُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
تُفْلِحُوا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

45. Rebia b. Ibad ed-Dili, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće:
"Lično sam vidio Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, na pijaci Zul-Medžaz kako govori: *'O ljudi, recite da nema istinskog božanstva osim Allaha, i bit ćete spašeni!'* Ulazio je u unutrašnjost pijace a svijet se okupljao oko njega; nisam čuo da je iko išta progovarao, a on je bez prestanka govorio: *'O ljudi, recite da nema istinskog božanstva osim Allaha, i bit ćete spašeni!'*"⁴⁷

---

⁴⁷ Ahmed (16014 i 16023).

١٠ - بَابُ أَهْلِ التَّوْحِيدِ أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَةِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

10. POGLAVLJE

ISKLUČIVO SLJEDBENICI TEVHIDA ZASLUŽUJU POSLANIKOVO, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, ZAUZIMANJE

٤٦ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: «مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

46. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda: "Upitao sam: 'Allahov Poslaniče, ko je najdostojniji tvog zauzimanja na Sudnjem danu?' 'Onaj ko iskreno, iz srca kaže da nema istinskog božanstva osim Allaha', odgovorio je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem."⁴⁸

٤٧ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «شَفَاعَتِي لِمَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصًا، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، يُصَدِّقُ لِسَانَهُ قَلْبَهُ وَقَلْبَهُ لِسَانَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حَبَانَ.

47. Ovaj isti ashab prenosi sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Zauzimat ću se za onoga ko iskreno

⁴⁸ EI-Buhari (99 i 6570).

posvjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha, i da je Muhammed Allahov poslanik, a svjedočeći to, njegovo srce i jezik budu u potpunosti podudarni.”⁴⁹

٤٨ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لَأُمَّتِي، فَهِيَ نَائِلَةٌ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

48. On također prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *”Svaki je vjerovjesnik imao primljenu dovu, i svaki je požurio sa svojom dovom, a ja sam svoju dovu ostavio kao zauzimanje za svoj ummet: dobit će ga svaki čovjek iz mog ummeta koji Allahu nije širk činio.”*⁵⁰

٤٩ - وَعَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ الْأَشْجَعِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَتَانِي آتٍ مِنْ عِنْدِ رَبِّي فَخَيَّرَنِي بَيْنَ أَنْ يُدْخِلَ نِصْفَ أُمَّتِي الْحَنَّةَ وَبَيْنَ الشَّفَاعَةِ فَاخْتَرْتُ الشَّفَاعَةَ وَهِيَ لِمَنْ مَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

49. Avf b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Dođe mi izaslanik od mog Gospodara i dade da izaberem između toga da pola mog ummeta uđe u Džennet, i zagovaranja, pa sam se opredijelio za zagovaranje, i to za svakog čovjeka koji umre a Allahu nije širk ničim činio.”*⁵¹

⁴⁹ Ibn Hibban (6466).

⁵⁰ El-Buhari (6304 i 7474) i Muslim (199), i ovo je njegova verzija.

⁵¹ Et-Tirmizi (2441) i Ibn Madža (4317).

١١ - بَابُ مَنْ مَاتَ عَلَى التَّوْحِيدِ دَخَلَ الْجَنَّةَ قَطْعًا

11. POGLAVLJE

KO UMRE KAO MONOTEIST NESUMNJIVO ĆE UĆI U DŽENNET

٥٠ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَنَّ عِيسَى عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ، وَالْجَنَّةَ حَقٌّ وَالنَّارَ حَقٌّ أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ عَلَى مَا كَانَ مِنَ الْعَمَلِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

50. Ubada b. Samit, radijallahu anhu, prenosi da Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko posvjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika, i da je Muhammed Njegov rob i poslanik, i da je Isa Njegov rob, poslanik, riječ koju je dostavio Merjemi i duh od Njega, i da je Džennet istina, i da je Džehennem istina – Allah će ga uvesti u Džennet bez obzira na njegova ostala djela."*⁵²

٥١ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ لَقِيَ اللَّهَ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ لَقِيَهِ يُشْرِكُ بِهِ دَخَلَ النَّارَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

⁵² El-Buhari (3435) i Muslim (28).

51. Džabir, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *”Ko sretne Allaha a nikoga Mu nije smatrao ravnim ući će u Džennet. Ko Ga sretne a činio Mu je širk ući će u Džehennem.”*⁵³

٥٢ - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «مَنْ لَقِيَ اللَّهَ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، لَمْ يَتَنَدَّ بِدَمٍ حَرَامٍ، دَخَلَ الْجَنَّةَ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَه.

52. Ukba b. Amir, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *”Ući će u Džennet onaj ko sretne Allaha ne čineći Mu širk i ne prolivši zabranjenu krv.”*⁵⁴

٥٣ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَقِنُوا مَوْتَاكُمْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَإِنَّ مَنْ كَانَ آخِرَ كَلِمَتِهِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عِنْدَ الْمَوْتِ دَخَلَ الْجَنَّةَ يَوْمًا مِنَ الدَّهْرِ، وَإِنْ أَصَابَهُ قَبْلَ ذَلِكَ مَا أَصَابَهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ، وَابْنُ مَاجَه، وَابْنُ حِبَّانٍ وَاللَّفْظُ لَهُ.

53. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Podstičite one koji umiru da kažu la ilahe illallah, jer čije posljednje riječi budu svjedočenje da nema istinskog božanstva osim Allaha, on će jednog dana ući u Džennet, makar ga prije toga doživio ono što mu se desi.”*⁵⁵

٥٤ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا مِنْ عَبْدٍ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، ثُمَّ مَاتَ عَلَى ذَلِكَ إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ»، قُلْتُ: وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ؟ قَالَ: «وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ» قُلْتُ: وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ؟

⁵³ Muslim (93 i 152).

⁵⁴ Ibn Madža (2618).

⁵⁵ Muslim (917), Ibn Madža (1444) i Ibn Hibban (3004), i ovo je njegova verzija.

قَالَ: «وَإِنْ زَنْىَ وَإِنْ سَرَقَ»، قُلْتُ: وَإِنْ زَنْىَ وَإِنْ سَرَقَ؟ قَالَ: «وَإِنْ زَنْىَ وَإِنْ سَرَقَ عَلَى رَغْمِ أَنْفِ أَبِي ذَرٍّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

54. Ebu Zerr, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Svaki čovjek koji posvjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha i na tome umre ući će u Džennet.' Začudio sam se: 'Makar bludničio i krao!' 'Makar bludničio i krao', odgovori Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. Opet sam, začuđen, rekao: 'Makar bludničio i krao!' 'Makar bludničio i krao', opet odgovori Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, pa nastavi: 'Makar bludničio i krao, makar bludničio i krao, makar bludničio i krao, uprkos Ebu Zerru.'"⁵⁶

٥٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَتَانِي جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِكَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ». قُلْتُ: وَإِنْ فَعَلَ كَذَا وَكَذَا قَالَ: «نَعَمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

55. Ovaj isti ashab prenosi sljedeći Resulullahov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Dođe mi Džibril, alejhi-s-selam, i reče: 'Ko od tvog ummeta umre a nije činio širk ući će u Džennet.' Upitah: 'Makar činio to i to?' 'Da', odgovori on."⁵⁷

⁵⁶ El-Buhari (5827) i Muslim (94 i 154). Ovo ne znači da spomenuti grijesi nemaju svoju težinu, već ukazuje na veličinu i važnost tevhida. Blud i krađa su od teških grijeha za koje se spominje da se iman onoga koji ih čini uzdiže (pogledati hadis u Buhariji, 2343. i Muslimu, 100.) i da takav nema svojstvo vjernika dok ih radi. (Primj. š. rec.)

⁵⁷ El-Buhari (2388).

١٢ - بَابُ تَفَاوُتِ الْعِبَادِ فِي تَحْقِيقِ التَّوْحِيدِ وَاجْتِلَافِ مَنَازِلِهِمْ بِذَلِكَ

12. POGLAVLJE

LJUDI SE RAZLIKUJU U REALIZACIJI TEVHIDA I ODATLE SE RAZLIKUJU U STUPNJEVIMA

٥٦ - عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: مَرَّ رَجُلٌ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا تَقُولُونَ فِي هَذَا؟» قَالُوا: حَرِيٌّ إِنْ خَطَبَ أَنْ يُنْكَحَ، وَإِنْ شَفَعَ أَنْ يُشَفَعَ، وَإِنْ قَالَ أَنْ يُسْتَمَعَ، قَالَ: ثُمَّ سَكَتَ، فَمَرَّ رَجُلٌ مِنْ فُقَرَاءِ الْمُسْلِمِينَ فَقَالَ: «مَا تَقُولُونَ فِي هَذَا؟» قَالُوا: حَرِيٌّ إِنْ خَطَبَ أَنْ لَا يُنْكَحَ، وَإِنْ شَفَعَ أَنْ لَا يُشَفَعَ، وَإِنْ قَالَ أَنْ لَا يُسْتَمَعَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «هَذَا خَيْرٌ مِنْ مِلْءِ الْأَرْضِ مِثْلَ هَذَا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

56. Sehl b. Sa'd, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Neki je čovjek prošao pored Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i on je upitao: 'Šta kažete u vezi s ovim čovjekom?' Ljudi su odgovorili: 'Priliči da će biti prihvaćen ako zaprosi, da će biti primljeno njegovo zauzimanja ako se zauzme i da će biti poslušan ako progovori.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, šutio je neko vrijeme, a kad je prošao neki siromašni musliman, on je upitao: 'A šta kažete u vezi s ovim čovjekom?' Na to ljudi odgovoriše: 'Priliči da će biti odbijen ako zaprosi, da će biti odbijeno njegovo zauzimanja ako se zauzme i da neće biti poslušan ako progovori.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Ovaj je bolji od čitave Zemlje onakvih.'"⁵⁸

⁵⁸ El-Buhari (5091 i 6447).

٥٧ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بَيْنَا أَنَا نَائِمٌ رَأَيْتُ النَّاسَ يُعْرَضُونَ عَلَيَّ وَعَلَيْهِمْ قُمْصٌ، مِنْهَا مَا يَبْلُغُ الثُّدِيَّ، وَمِنْهَا مَا دُونَ ذَلِكَ، وَعَرَضَ عَلَيَّ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعَلَيْهِ قَمِيصٌ يَجْرُهُ» قَالُوا: فَمَا أَوْلَتْ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «الدِّينَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

57. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom ispričao sljedeće: *"Sanjao sam da mi se pokazuju ljudi u košuljama: neka dopire do grudi, a neka je još kraća. Pokazan mi je i Omer b. el-Hattab, koji je imao košulju koja se vukla po zemlji."* Ashabi upitaše: "Allahov Poslaniče, kako tumačiš duljinu košulje?" *"Kao snagu vjere"*, odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.⁵⁹

٥٨ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَمَلُ مِنَ الرِّجَالِ كَثِيرٌ، وَلَمْ يَكْمُلْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا أَسِيَّةُ امْرَأَةِ فِرْعَوْنَ وَمَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، وَإِنَّ فَضْلَ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

58. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Mnogo je ljudi koji su upotpunili svoju ličnost, a od žena svoju su ličnost upotpunile samo Asija, žena faraonova, i Merjem b. Imran. Zaista, prednost Aiše nad ostalim ženama jeste kao prednost popare nad ostalim jelima."*⁶⁰

٥٩ - وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مُلِيَ عَمَّارٌ إِيمَانًا إِلَى مُشَاشِيهِ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

⁵⁹ El-Buhari (23 i 3691) i Muslim (2390).

⁶⁰ El-Buhari (3411, 3433, 3769 i 5418) i Muslim (2431).

59. Alija, radijallahu anhu, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Ammar je do kosti ispunjen vjerovanjem."*⁶¹

٦٠ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَسَمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَسَمًا، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَعْطِ فُلَانًا فَإِنَّهُ مُؤْمِنٌ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَوْ مُسْلِمٌ» ثُمَّ قَالَ: «إِنِّي لَأَعْطِي الرَّجُلَ وَغَيْرَهُ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْهُ مَخَافَةَ أَنْ يَكُفَّهُ اللَّهُ فِي النَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

60. Sa'd b. Ebu Vekkas, radijallahu anhu, govorio je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, podijelio je ratni plijen, pa sam sugerirao: 'Allahov Poslaniče, daj tome i tome, on je vjernik.' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Ili je musliman!' Zatim reče: 'Zaista dam određenom čovjeku a drugi mi je draži od njega, strahujući da ga Allah ne baci u Vatru.'⁶²

⁶¹ En-Nesai (5007) i Ibn Madža (147).

⁶² El-Buhari (27 i 1478) i Muslim (150).

١٣ - بَابُ مَرْتَبَةِ الْإِحْسَانِ

13. POGLAVLJE

STUPANJ IHSANA

٦١ - عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ جَبْرِيلَ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَأخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ فَقَالَ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

61. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, prenosi da je Džibril zatražio od Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: "Izvijesti me o ihsanu." Na to je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ihsan je da obožavaš Allaha kao da Ga vidiš, jer, ako ti Njega ne vidiš, On tebe zaista vidi."⁶³

٦٢ - وَفِي حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: «أَنْ تَحْشَى اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

62. U Ebu Hurejrinom, radijallahu anhu, predanju stoji da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao Džibrilu: "Ihsan je da se bojiš Allaha kao da Ga vidiš, jer, ako ti Njega ne vidiš, On tebe zaista vidi."⁶⁴

٦٣ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْضَ جَسَدِي فَقَالَ: «اعْبُدْ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

⁶³ Muslim (8).

⁶⁴ El-Buhari (50 i 4777) i Muslim (9).

63. Ibn Omer, radijallahu anhuma, pripovijeda: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, uzeo me za dio tijela i rekao mi: *'Obožavaj Allaha kao da Ga vidiš!'*"⁶⁵

---

⁶⁵ Ahmed (6156).

١٤ - بَابُ عَصَاةِ أَهْلِ التَّوْحِيدِ

14. POGLAVLJE

GRIJEŠNICI IZ REDA MONOTEISTÂ

٦٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَتَحَنُّنُ فِي مَجْلِسٍ: «تُبَايَعُونِي عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا، وَلَا تَسْرِقُوا، وَلَا تَزْنُوا، وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ، وَلَا تَأْتُوا بِبُهْتَانٍ تَفْتَرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ وَلَا تَعْصُوا فِي مَعْرُوفٍ، فَمَنْ وَفَى مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ، وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَعُوقِبَ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ، وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَسَتَرَهُ اللَّهُ فَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَاقِبَهُ، وَإِنْ شَاءَ عَفَا عَنْهُ، فَبَايَعَنَا عَلَى ذَلِكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. وفي لفظ: «ولا نعصي، بالجنة، إن فعلنا ذلك، فإن غشينا من ذلك شيئاً كان قضاء ذلك إلى الله».

64. Ubada b. es-Samit, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Dok smo bili na jednom sijelu, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče nam: 'Dajte mi prisegu: da nećete Allahu ničim širk činiti, i da nećete krasti, i da nećete bludničiti, i da nećete ubijati svoju djecu, i da nećete jedni drugima tuđu djecu podmetati, i da nećete odbijati poslušnost u dobročinstvu. Ko ispuni zavjet, njegova nagrada na Allaha pada, a ko počini neki od spomenutih prijestupa i bude kažnjen na ovom svijetu, to je njegov iskup, a ko počini neki od spomenutih prijestupa pa Allah sakrije njegovu sramotu, njegov će slučaj Allah rješavati: ako htjedne, kaznit će ga, a ako htjedne, oprostit će mu.' I dadosmo

mu prisegu na tome.”⁶⁶ A u drugoj verziji stoji: ”...i da nećemo biti neposlušni. Ako ispunimo zavjet, ući ćemo u Džennet, a ako počinimo neki od spomenutih prijestupa, to će Allah rješavati.”⁶⁷

٦٥ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزَنُّ شَعِيرَةٍ مِنْ خَيْرٍ، وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزَنُّ بُرَّةٍ مِنْ خَيْرٍ، وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزَنُّ ذَرَّةٍ مِنْ خَيْرٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ.

65. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Izaći će iz Vatre svako ko je rekao da nema istinskog božanstva osim Allaha, a u čijem je srcu bilo dobra koliko teži ječmeno zrno. Izaći će iz Vatre svako ko je rekao da nema istinskog božanstva osim Allaha, a u čijem je srcu bilo dobra koliko teži pšenično zrno. Izaći će iz Vatre svako ko je rekao da nema istinskog božanstva osim Allaha, a u čijem je srcu bilo dobra koliko teži trun.”*⁶⁸

٦٦ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَيُصِيبَنَّ أَقْوَامًا سَفَعٌ مِنَ النَّارِ بِذُنُوبٍ أَصَابُوهَا عُقُوبَةٌ ثُمَّ يُدْخِلُهُمُ اللَّهُ الْجَنَّةَ بِفَضْلِ رَحْمَتِهِ يُقَالُ لَهُمْ: الْجَهَنَّمِيُّونَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

66. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *”Neke će ljude vatra zacijelo peći, kao kazna zbog grijeha koje su činili, a potom će ih Allah, iz Svoje velike milosti, uvesti u Džennet; ljudi će ih zvati džehennemlije.”*⁶⁹

⁶⁶ El-Buhari (18, 3892, 6784, 6801 i 7213) i Muslim (1709).

⁶⁷ El-Buhari (3893 i 6873) i Muslim (44 i 1709).

⁶⁸ El-Buhari (44), i ovo je njegova verzija, i Muslim (193 i 325).

⁶⁹ El-Buhari (7450).

٦٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا فَرَّغَ اللَّهُ مِنَ الْقَضَاءِ بَيْنَ الْعِبَادِ، وَأَرَادَ أَنْ يُخْرِجَ بِرَحْمَتِهِ مَنْ أَرَادَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا مِمَّنْ أَرَادَ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يَرْحَمَهُ مِمَّنْ يَقُولُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَيَعْرِفُونَهُمْ فِي النَّارِ يَعْرِفُونَهُمْ بِأَثَرِ السُّجُودِ، تَأْكُلُ النَّارُ مِنْ ابْنِ آدَمَ إِلَّا أَثَرَ السُّجُودِ، حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ أَنْ تَأْكُلَ أَثَرَ السُّجُودِ، فَيُخْرِجُونَ مِنَ النَّارِ، وَقَدْ امْتَحَشُوا فَيَصَبُّ عَلَيْهِمْ مَاءُ الْحَيَاةِ فَيَنْبُتُونَ مِنْهُ كَمَا تَنْبُتُ الْحَبَّةُ فِي حَمِيلِ السَّيْلِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

67. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kad Allah završi s obračunom i kad, iz Svoje milosti, htjedne iz Vatre izbaviti određene ljude, naredit će melekima da iz Vatre izbave svakog čovjeka koji Allahu nije širk činio bilo čime; to su oni koji su svjedočili da nema istinskog božanstva osim Allaha, a kojima se Svevišnji Allah htjedne smilovati. Meleki će ih u Vatri poznati po tragovima činjenja sedžde, jer vatra će sagorjeti sve osim tragova sedžde, Allah joj neće dopustiti da to sagori. I oni će izaći iz Vatre izgorjeli, pa će na njih biti prosuta voda života i oni će izrasti kao što zrno nikne nakon bujice."⁷⁰

٦٨ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُعَذَّبُ نَاسٌ مِنْ أَهْلِ التَّوْحِيدِ فِي النَّارِ حَتَّى يَكُونُوا فِيهَا حُمَامًا، ثُمَّ تُدْرِكُهُمُ الرَّحْمَةُ فَيُخْرِجُونَ، وَيُطْرَحُونَ عَلَى أَبْوَابِ الْجَنَّةِ، قَالَ: فَيَرُشُّ عَلَيْهِمْ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْمَاءَ فَيَنْبُتُونَ كَمَا يَنْبُتُ الْعُثَاءُ فِي حِمَالَةِ السَّيْلِ، ثُمَّ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَالتِّرْمِذِيُّ وَصَحَّحَهُ.

68. Džabir, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: "Neki će monoteisti biti kažnjavani u Džehennemu i, kad izgore kao

⁷⁰ El-Buhari (806, 6573 i 7437) i Muslim (182 i 300).

ugljen, stići će ih milost, pa će biti izbavljeni iz Vatre i bačeni ispred dženetskih vrata, a dženetlije će na njih prosuti vode, te će niknuti kao što sjemenke niču poslije bujice, i naposljetku će ući u Džennet.”⁷¹

٦٩ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ قَوْمًا يُخْرَجُونَ مِنَ النَّارِ يَحْتَرِقُونَ فِيهَا إِلَّا دَارَاتٍ وَجُوهِهِمْ حَتَّى يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

69. Ovaj isti ashab prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Neki će ljudi biti izbavljeni iz Džehennema, u kojem su izgorjela njihova tijela, osim šireg dijela lica, pa će biti uvedeni u Džennet.”*⁷²

٧٠ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا اجْتَمَعَ أَهْلُ النَّارِ فِي النَّارِ، وَمَعَهُمْ مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ مَنْ شَاءَ اللَّهُ قَالُوا: مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ إِسْلَامَكُمْ وَقَدْ صِرْتُمْ مَعَنَا فِي النَّارِ؟ قَالُوا: كَانَتْ لَنَا ذُنُوبٌ فَأَخَذْنَا بِهَا، فَسَمِعَ اللَّهُ مَا قَالُوا، قَالَ: فَأَمَرَ بِمَنْ كَانَ فِي النَّارِ مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ فَأُخْرِجُوا»، فَيَقُولُ الْكُفَّارُ: يَا لَيْتَنَا كُنَّا مُسْلِمِينَ، فَنُخْرَجُ كَمَا أُخْرِجُوا، قَالَ: وَقَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ: ﴿الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ. رَبَّمَا يُودُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ.﴾ [الحجر: ١-٢]. أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

70. Ebu Musa el-Eš‘ari, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Kad u Džehennem uđu nevjernici i s njima neki muslimani, nevjernici će upitati: ‘Šta vam je koristilo to što ste bili muslimani kad ste završili s nama u Vatri?!’ Odgovorit će: ‘Počinili smo neke grijeha zbog kojih izdržavamo kaznu.’ I Allah će čuti te njihove riječi pa će narediti da iz Vatre budu izbavljeni muslimani. A nevjernici će reći: ‘Kamo sreće da smo bili muslimani pa da*

⁷¹ Ahmed (15198) i Et-Tirmizi (2597).

⁷² Muslim (191 i 319).

budemo izvedeni iz Vatre kao što su oni izvedeni!’’ Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, tad je proučio ajete: **”Elif-Lam-Ra. Ovo su ajeti Knjige, Kur’ana jasnog! Zažalit će nevjernici često što nisu postali muslimani.”**⁷³

---

⁷³ El-Hakim, 2/242.

١٥ - بَابُ لَا يُشْهَدُ لِمَعِينٍ مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ بِحِنَّةٍ وَلَا نَارٍ إِلَّا مَنْ شَهِدَ لَهُ الشَّارِعُ، وَلَكِنْ يُرْجَى لِلْمُحْسِنِ وَيُخْشَى عَلَى الْمُسِيءِ

15. POGLAVLJE

NI ZA JEDNOG MUSLIMANA NE MOŽE SE TVRDITI DA JE U DŽENNETU NITI U VATRI, OSIM S DOKAZOM OD ZAKONODAVCA; NADAMO SE MILOSTI DOBROČINITELJU, A STRAHUJEMO ZA GRIJEŠNIKA

٧١ - عَنْ خَارِجَةَ بِنِ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، أَنَّ أُمَّ الْعَلَاءِ - امْرَأَةً مِنَ الْأَنْصَارِ - بَايَعَتِ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْبَبْتُهُ أَنَّهُ اقْتَسَمَ الْمُهَاجِرُونَ قِرْعَةً فَطَارَ لَنَا عُمَانُ بْنُ مَظْعُونٍ فَأَنْزَلَنَا فِي أَبِياتِنَا، فَوَجِعَ وَجَعَهُ الَّذِي تُوفِّيَ فِيهِ، فَلَمَّا تُوفِّيَ، وَغَسَّلَ وَكَفَّنَ فِي أَثْوَابِهِ، دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقُلْتُ: رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْكَ أبا السَّائِبِ فَشَهِدْتَنِي عَلَيْكَ، لَقَدْ أَكْرَمَكَ اللَّهُ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَمَا يُدْرِيكَ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَكْرَمَهُ؟» فَقُلْتُ: بِأبي أنتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَنْ يُكْرِمُهُ اللَّهُ؟ فَقَالَ: «أَمَّا هُوَ فَقَدْ جَاءَهُ الْيَقِينُ، وَاللَّهُ إِنِّي لَأَرْجُو لَهُ الْخَيْرَ، وَاللَّهُ مَا أَدْرِي وَأَنَا رَسُولُ اللَّهِ مَا يُفْعَلُ بِي؟» قَالَتْ: فَوَاللَّهِ لَا أَزْكِي أَحَدًا بَعْدَهُ أَبَدًا. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ، وَفِي لَفْظٍ لَهُ: «مَا يُفْعَلُ بِهِ».

71. Haridža b. Zejd b. Sabit prenosi da je Ummu-l-Ala, ensarijka, dala prisegu Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, i izvijestila ga da su muhadžiri između sebe bacili kocku i da je pala na Osmana b. Maz'una, te su ga smjestili u svoje kuće, i on se razbolio i umro. Kad je umro i kad su ga okupali i umotali u

odjeću, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je pa je Ummu-l-Ala rekla: "Neka ti je Allahova milost, Ebu-s-Sāibe, svjedočim da ti je Allah ukazao počast!" Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upita: "A otkud znaš da mu je Allah ukazao počast?" "Draži si mi od oca, Allahov Poslaniče, pa kome će Allah ukazati počast?" On reče: "Što se Osmana tiče, njemu je došla smrt, i Allaha mi, nadam se da ga je stigla milost! Allaha mi, iako sam Allahov poslanik, ne znam šta me čeka poslije smrti!" "Allaha mi, nikoga više poslije njega neću pohvaliti pred Allahom!", Ummu-l-Ala kazala je. U drugoj verziji stoji: "...Allaha mi, iako sam Allahov poslanik, ne znam šta ga čeka!"⁷⁴

٧٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ خَيْبَرَ فَلَمْ نَعْتَمِ ذَهَبًا وَلَا فِضَّةً إِلَّا الْأَمْوَالَ وَالثِّيَابَ وَالْمَتَاعَ، فَأَهْدَى رَجُلٌ مِنْ بَنِي الضُّبَيْبِ يُقَالُ لَهُ: رِفَاعَةُ بْنُ زَيْدٍ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غُلَامًا يُقَالُ لَهُ: مِدْعَمٌ، فَوَجَّهَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَيَّ وَادِي الْقُرَى حَتَّى إِذَا كَانَ بِوَادِي الْقُرَى بَيْنَمَا مِدْعَمٌ يَحُطُّ رَحَلًا لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا سَهْمٌ عَائِرٌ فَقَتَلَهُ فَقَالَ النَّاسُ: هِنِيئًا لَهُ الْحَنَّةُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَلَّا وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ الشَّمْلَةَ الَّتِي أَخَذَهَا يَوْمَ خَيْبَرَ مِنَ الْمَعَانِمِ لَمْ تُصَبِّهَا الْمَقَاسِمُ لَتَشْتَعِلَ عَلَيْهِ نَارًا»، فَلَمَّا سَمِعَ ذَلِكَ النَّاسُ جَاءَ رَجُلٌ بِشِرَاكِ أَوْ شِرَاكَيْنِ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «شِرَاكٌ مِنْ نَارٍ أَوْ شِرَاكَيْنِ مِنْ نَارٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

72. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govorio je: "Pošli smo s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, na Hajber i nismo zaplijenili ni zlato ni srebro, osim nešto malo imetka, odjeće i pokućstva. Čovjek po imenu Rifaa b. Zejd, iz plemena Benu Dubejb, poklonio je Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem,

⁷⁴ EI-Buhari (1166).

momka po imenu Mid'am. Usmjerio je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, karavan prema niziji Vadi-l-kura. Kad je stupio u Vadi-l-kura, Mid'am je rasedlavao Resulullahovu, sallallahu alejhi ve sellem, jahalicu i doletje zalutala strijela i pogodi ga, pa ljudi rekoše: 'Blago mu se, dženetlija je!' Na to Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Nikako! Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, ogrtač koji je prisvojio iz ratnog plijena prije njegove podjele, raspaljuje vatru na njemu!'* Pošto je svijet to čuo, neki čovjek Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, donese pertlu, ili dvije pertle, na šta Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: *'Pertla zbog koje se ide u Vatru!'* Ili je rekao: *'Pertle zbog kojih se ide u Vatru!'*⁷⁵

---

⁷⁵ El-Buhari (6213).

١٦ - باب الدعوة إلى التوحيد

16. POGLAVLJE

POZIVANJE U TEVHID

٧٣ - عَنْ أَبِي تَمِيمَةَ عَنْ رَجُلٍ مِنْ قَوْمِهِ أَنَّهُ أَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ قَالَ: شَهِدْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَتَاهُ رَجُلٌ فَقَالَ: أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ»، قَالَ: فَلَا مَ تَدْعُو؟ قَالَ: «أَدْعُو إِلَى اللَّهِ وَحَدُّهُ مَنْ إِذَا كَانَ بِكَ ضُرٌّ فَدَعْوَتُهُ كَشَفَهُ عَنْكَ، وَمَنْ إِذَا أَصَابَكَ عَامُ سَنَةِ فَدَعْوَتُهُ أَثَبَّتَ لَكَ، وَمَنْ إِذَا كُنْتَ فِي أَرْضٍ قَفِرٍ فَأَضَلَّتْ فَدَعْوَتُهُ رَدَّ عَلَيْكَ» قَالَ: فَأَسْلَمَ الرَّجُلُ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

73. Ebu Temima prenosi od jednog svog sunarodnika da je došao kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, ili je rekao: "Bio sam s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, kad je došao neki čovjek i upitao ga: 'Ti si Allahov poslanik?' 'Da', odgovorio je. 'Kome pozivaš?', upitao je čovjek, na šta je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio: 'Pozivam Allahu, Jedinom, Onome Koji otkloni tvoju nevolju nakon što Ga zamoliš; Koji da poslije sušne godine niknu plodovi nakon što Ga zamoliš; Koji te vrati na pravi put kad se izgubiš u pustinji pošto Ga zamoliš.' I čovjek prihvati islam."⁷⁶

٧٤ - وَعَنْ رَبِيعَةَ بْنِ عِبَادِ الدِّيَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَطُوفُ عَلَى النَّاسِ بِمَنْى فِي مَنَازِلِهِمْ قَبْلَ أَنْ يُهَاجِرَ إِلَى الْمَدِينَةِ،

⁷⁶ Ahmed (16616 i 20636) i Ebu Davud (4084).

يَقُولُ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَعْبُدُوهُ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا» وَوَرَاءَهُ رَجُلٌ يَقُولُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ هَذَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَدْعُوا دِينَ آبَائِكُمْ. فَسَأَلْتُ: مَنْ هَذَا الرَّجُلُ؟ قِيلَ: أَبُو لَهَبٍ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

74. Rebia b. Ibad ed-Dili, radijallahu anhu, pričao je: "Gledao sam: Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obilazi ljude koji su stanovali na Mini, prije nego što će učiniti hidžru u Medinu, i govori im: 'O ljudi, Allah vam zapovijeda da Ga obožavate i da Mu širk nikako ne činite!' A iza njega je bio čovjek koji je govorio: 'O ljudi, ovaj čovjek od vas zahtijeva da ostavite vjeru svojih predaka!' Upitao sam ko je on, pa su mi odgovorili: 'To je Ebu Leheb.'"⁷⁷

٧٥ - وَعَنْ الْحَارِثِ بْنِ الْحَارِثِ الْعَائِذِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي: مَا هَذِهِ الْجَمَاعَةُ؟ قَالَ: اجْتَمَعُوا عَلَى صَابٍ لَهُمْ، فَإِذَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدْعُو إِلَيَّ التَّوْحِيدِ وَالْإِيمَانِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ فِي «التَّارِيخِ الْكَبِيرِ».

75. El-Haris b. el-Haris el-Aizi govorio je: "Upitao sam oca ko su okupljeni ljudi, na šta mi je odgovorio: 'Skupina koja se okupila oko svog vjeroodstupnika.' A bio je to Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem: pozivaše u tevhid i vjerovanje."⁷⁸

٧٦ - وَعَنْ أَبِي سُفْيَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَتَبَ إِلَيَّ هِرَقْلَ كِتَابًا جَاءَ فِيهِ: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «مِنْ مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَيَّ هِرَقْلَ عَظِيمِ الرُّومِ سَلَامٌ عَلَيَّ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى؛ أَمَا بَعْدُ: فَلِئَنِّي أَدْعُوكَ بِدِعَايَةِ الْإِسْلَامِ أَسْلِمَ تَسْلَمَ، وَأَسْلِمَ يُؤْتِكَ اللَّهُ أَجْرَكَ مَرَّتَيْنِ، فَإِنْ تَوَلَّيْتَ فَعَلَيْكَ إِثْمُ الْأَرِبِيِّينَ وَ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا

⁷⁷ Ahmed (16024) i El-Hakim, 1/15.

⁷⁸ El-Buhari, u zbirci *Et-Tarihu-l-kebir* (2396).

نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ [آل عمران: ٦٤] « مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

76. Ebu Sufjan, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, Heraklu poslao pismo u kojem je stajalo sljedeće: *"Od Muhammeda, Allahovog roba i Njegovog poslanika, Heraklu, bizantijskom velikodostojniku: neka živi u miru onaj koji Pravi put slijedi! Pozivam te u islam. Prihvati islam, i bit ćeš spašen, prihvati islam, i Allah će ti dvostruku nagradu dati! A ako glavu okreneš, snosit ćeš grijeh naroda Eris: 'Reci: 'O sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko jedne riječi i nama i vama zajedničke: da se nikome osim Allahu ne klanjamo, da nikoga Njemu ravnim ne smatramo i da jedni druge, pored Allaha, bogovima ne držimo!' Pa ako oni ne pristanu, vi recite: 'Budite svjedoci da smo mi muslimani!'"*⁷⁹

٧٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَتَبَ إِلَى كِسْرَى وَإِلَى قَيْصَرَ وَإِلَى النَّجَاشِيِّ وَإِلَى كُلِّ جَبَّارٍ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

77. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, Kisri, Kajsaru, En-Nedžašiju i svakom vlastodršcu poslao pismo u kojem ih je pozvao Svevišnjem Allahu.⁸⁰

٧٨ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ غُلَامٌ يَهُودِيٌّ يَخْدُمُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَرِضَ فَأَتَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَعُودُهُ، فَقَعَدَ عِنْدَ رَأْسِهِ فَقَالَ لَهُ: «أَسْلِمَ»، فَنَظَرَ إِلَى أَبِيهِ وَهُوَ عِنْدَهُ فَقَالَ لَهُ: أَطِيعُ أَبَا الْقَاسِمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

⁷⁹ El-Buhari (7 i 5784) i Muslim (1773).

⁸⁰ Muslim (1774).

وَسَلَّمَ فَأَسْلَمَ، فَخَرَجَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يَقُولُ: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْقَذَهُ مِنَ النَّارِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

78. Ovaj isti ashab ispričao je: "Neki židovski dječak služio je Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pa se razbolio i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otišao ga je posjetiti. Sjeo je pored njegove glave i rekao mu: 'Prihvati islam!' Dječak je upitno pogledao oca, koji je bio prisutan. Otac mu je samo rekao: 'Poslušaj Ebu-l-Kasima!' I dječak je prihvatio islam. Izlazeći iz kuće, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Hvala Allahu, Koji ga je spasio od Vatre!'"⁸¹

٧٩ - وَعَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ حِينَ بَعَثَهُ: «فَوَاللَّهِ لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَكَ حُمْرُ النَّعَمِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

79. Sehl b. Sa'd, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, podsjetio Aliju b. Ebu Taliba kad ga je poslao u pohod: "Allaha mi, da Allah tobom uputi jednog čovjeka, bolje ti je od posjedovanja crvenih deva."⁸²

⁸¹ El-Buhari (1356 i 5657).

⁸² El-Buhari (3009 i 4210) i Muslim (2406).

١٧ - بَابُ وُجُوبِ الْبَدَاءَةِ بِالتَّوْحِيدِ فِي الدَّعْوَةِ وَالتَّبْلِيغِ

17. POGLAVLJE

OBAVEZA JE U POZIVANJU I DOSTAVLJANJU ISLAMA
POČETI OD TEVHIDA

٨٠ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا بَعَثَ مُعَاذًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَلَى الْيَمَنِ قَالَ: «إِنَّكَ تَقْدُمُ عَلَى قَوْمٍ أَهْلِ كِتَابٍ فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ عِبَادَةُ اللَّهِ، فَإِذَا عَرَفُوا اللَّهَ فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ فَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي يَوْمِهِمْ وَلَيْلَتِهِمْ، فَإِذَا فَعَلُوا فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّ اللَّهَ فَرَضَ عَلَيْهِمْ زَكَاةً تُؤْخَذُ مِنْ أَمْوَالِهِمْ وَتُرَدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ، فَإِذَا أَطَاعُوا بِهَا فَخُذْ مِنْهُمْ وَتَوَقَّ كَرَائِمَ أَمْوَالِ النَّاسِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَفِي رِوَايَةِ لِلْبُخَارِيِّ: «إِلَى أَنْ يُوَحِّدُوا اللَّهَ».

80. Ibn Abbas, radijallahu anhum, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, šaljući Muaza, radijallahu anhu, u Jemen, rekao sljedeće: "Odlaziš kod sljedbenikâ Knjige, i zato ih prvo pozovi da ibadet čine Allahu. Kad spoznaju Allaha, izvijesti ih da im je Allah naredio obavljanje pet namaza, u danu i noći. Kad prihvate namaz, izvijesti ih da im je Allah propisao zekat na imetak, koji se daje siromašnim ljudima između njih. Ako ti se pokore, uberi od njih zekat, ali nipošto ne uzimaj najvrijedniju imovinu od ljudi!"⁸³ U drugoj verziji stoji:

⁸³ El-Buhari (1458) i Muslim (19 i 31).

”Odlaziš kod sljedbenikâ Knjige, i zato ih prvo pozovi da vjeruju u jednog Boga...”⁸⁴

٨١ - وَعَنْ الْحَارِثِ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَمَرَ يَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ أَنْ يَعْمَلَ بِهِنَّ، وَأَنْ يَأْمُرَ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنْ يَعْمَلُوا بِهِنَّ وَكَأَدَّ أَنْ يُبْطِئَ، فَقَالَ لَهُ عِيسَى: إِنَّكَ قَدْ أَمَرْتَ بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ أَنْ تَعْمَلَ بِهِنَّ، وَتَأْمُرَ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنْ يَعْمَلُوا بِهِنَّ، فَمَا أَنْ تُبَلِّغَهُنَّ، وَإِمَّا أَنْ أُبَلِّغَهُنَّ، فَقَالَ: يَا أَحْيَى إِنِّي أَخْشَى إِنْ سَبَقْتَنِي أَنْ أُعَذِّبَ أَوْ يُخَسِّفَ بِي، قَالَ: فَجَمَعَ يَحْيَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ حَتَّى امْتَلَأَ الْمَسْجِدَ فْقَعِدَ عَلَى الشَّرْفِ فَحَمِدَ اللَّهُ وَأَثْنَى عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَمَرَنِي بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ أَنْ أَعْمَلَ بِهِنَّ وَأُؤَمِّرُكُمْ أَنْ تَعْمَلُوا بِهِنَّ أَوْلَهُنَّ أَنْ تَعْبُدُوا اللَّهَ لَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ حَبَانَ، وَالحَاكِمُ، وَابْنُ خَزِيمَةَ.

81. El-Haris el-Eš'ari, radijallahu anu, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: ”Svevišnji Allah naredio je Jahji, Zekerijjaovom sinu, pet stvari da radi po njima, i da ih naredi Izraeličanima i da i oni rade po njima, ali on to odmah nije izvršio, pa ga je Isa upozorio: 'Naređeno ti je pet stvari i da radiš po njima, i da ih narediš Izraeličanima da i oni rade po njima; ili ćeš ti, ili ću ja to učiniti.' 'Ako me preduhitriš, bojim se da ću biti utjeran u zemlju ili kažnjen', odgovori mu Jahja. Okupio je ljude u Mesdžidul-aksau; džamija se ispunila, svijeta je bilo čak po balkonima. Jahja im reče: 'Allah mi naređuje pet stvari, i da ih vama naredim. Prvo, obožavajte samo Allaha i ničim Mu širk nemojte činiti'”⁸⁵

⁸⁴ El-Buhari (7372).

⁸⁵ Ahmed (17170), Et-Tirmizi (2863 i 2864), El-Hakim, 1/117, Ibn Huzejma (1895) i Ibn Hibban (6233), koji ga je okarakterizirao autentičnim.

٨٢ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَدِمَ وَفَدَّ عَبْدُ الْقَيْسِ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا هَذَا الْحَيَّ مِنْ رِبِيعَةَ وَقَدْ حَالَتْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ كُفَّارٌ مُضَرٌّ فَلَسْنَا نَخْلُصُ إِلَيْكَ إِلَّا فِي شَهْرِ حَرَامٍ فَمُرْنَا بِأَشْيَاءَ نَأْخُذُ بِهَا وَنَدْعُو إِلَيْهَا مَنْ وَرَاءَنَا قَالَ: «أَمُرُّكُمْ بِأَرْبَعٍ وَأَنْهَأَكُمْ عَنْ أَرْبَعٍ: الْإِيمَانَ بِاللَّهِ شَهَادَةَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ - وَعَقْدَ وَاحِدَةً -، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ، وَأَنْ تُؤَدُّوا لِلَّهِ حُمْسَ مَا غَنِمْتُمْ، وَأَنْهَأَكُمْ عَنِ الدُّبَاءِ، وَالنَّقِيرِ، وَالْحَنْتَمِ، وَالْمَرْفَتِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

82. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, pripovijedao je: "Delegacija plemena Abdu-l-kajs došla je kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekla: 'Allahov Poslaniče, između nas, plemena Rebia, i tebe ispriječilo se nevjerničko pleme Mudar, i možemo ti doći samo u svetom mjesecu, zato nam kaži nešto čega ćemo se držati i u što ćemo pozivati druge ljude!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Naređujem vam četiri stvari, a zabranjujem druge četiri. Naređujem vam: vjerujte u Allaha i svjedočite da nema istinskog božanstva osim Allaha', pokazavši da je to prva stvar, 'uspostavljajte namaz, dajte zekat i za islam dajte petinu onoga što zaplijenite. A zabranjujem vam: kiseljenje vina u tikvenim posudama, zelenim čupovima i posudama oblijepljenim katranom i u koritu od palminog stabla.'"⁸⁶

⁸⁶ El-Buhari (523, 1398, 3095, 3510, 4368 i 7556) i Muslim (17).

١٨ - بَابُ وُجُوبِ الرَّفْقِ فِي الدَّعْوَةِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى

18. POGLAVLJE

OBAVEZA JE BITI BLAG U POZIVANJU U ISLAM

٨٣ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ الرَّفْقَ لَا يَكُونُ فِي شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ، وَلَا يُنَزَعُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا شَانَهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

83. Aiša, radijallahu anha, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Zaista blagost ukrasi svaku stvar, a njena odsutnost pomuti svaku stvar."*⁸⁷

٨٤ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا عَائِشَةَ إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ، وَيُعْطِي عَلَى الرَّفْقِ مَا لَا يُعْطِي عَلَى الْعُنْفِ، وَمَا لَا يُعْطِي عَلَى مَا سِوَاهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

84. Također, ona, radijallahu anha, prenosi da joj se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom obratio rekavši: *"Zaista je Allah blag i voli blagost. On daje da se na blag način ostvari ono što se ne može ostvariti na grub niti na bilo koji drugi način."*⁸⁸

٨٥ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ يُحْرَمِ الرَّفْقَ يُحْرَمِ الْخَيْرَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

⁸⁷ Muslim (2594).

⁸⁸ Muslim (2593).

85. Džerir b. Abdullah, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Ko bude lišen blagosti, lišen je svakog dobra."*⁸⁹

٨٦ - وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَهُ وَمُعَاذًا إِلَى الْيَمَنِ فَقَالَ: «يَسْرًا وَلَا تُعَسِّرًا وَبَشْرًا وَلَا تُنْفِرًا وَتَطَوَّعًا وَلَا تَخْتَلِفًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

86. Seid b. Ebu Burda prenosi od svog oca Burde, a on od svog oca da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poslao njega i Muaza u Jemen, savjetujući ih: *"Olakšavajte, nemojte otežavati; obradujte, nemojte izazivati odvratnost; i dogovarajte se, nemojte se razilaziti!"*⁹⁰

٨٧ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَعْزِنِي مُعْتَتًا، وَلَا مُتَعَتًّا، وَلَكِنْ بَعَثَنِي مُعَلِّمًا مُيسِّرًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

87. Džabir, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Uistinu me Allah nije poslao da prisiljavam na nešto niti da grubo postupam, već me poslao da poučavam i olakšavam."*⁹¹

٨٨ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَمَّا قَالَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَلْ أَتَى عَلَيْكَ يَوْمٌ كَانَ أَشَدَّ مِنْ يَوْمِ أُحُدٍ؟ قَالَ: «لَقَدْ لَقِيتُ مِنْ قَوْمِكَ مَا لَقِيتُ، وَكَانَ أَشَدَّ مَا لَقِيتُ مِنْهُمْ يَوْمَ الْعَقَبَةِ، إِذْ عَرَضْتُ نَفْسِي عَلَى ابْنِ عَبْدِ يَالِيلِ ابْنِ عَبْدِ كَلَالٍ، فَلَمْ يُجِبْنِي إِلَى مَا أَرَدْتُ، فَأَنْطَلَقْتُ وَأَنَا مَهْمُومٌ عَلَى وَجْهِهِ، فَلَمْ أَسْتَفِقْ إِلَّا وَأَنَا بِقَرْنِ الثَّعَالِبِ، فَرَفَعْتُ رَأْسِي فَإِذَا أَنَا

⁸⁹ Muslim (2592).

⁹⁰ El-Buhari (3038) i Muslim (1733).

⁹¹ Muslim (1478).

بِسَحَابَةٍ قَدْ أَظْلَمْتَنِي فَنَظَرْتُ، فَإِذَا فِيهَا جِبْرِيلُ فَنَادَانِي، فَقَالَ: إِنَّ اللَّهَ قَدْ سَمِعَ قَوْلَ قَوْمِكَ لَكَ، وَمَا رَدُّوا عَلَيْكَ، وَقَدْ بَعَثَ إِلَيْكَ مَلَكَ الْجِبَالِ لِتَأْمُرَهُ بِمَا شِئْتَ فِيهِمْ، فَنَادَانِي مَلَكُ الْجِبَالِ، وَسَلَّمْ عَلَيَّ، ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ سَمِعَ قَوْلَ قَوْمِكَ لَكَ، وَأَنَا مَلَكُ الْجِبَالِ، وَقَدْ بَعَثَنِي رَبُّكَ إِلَيْكَ لِتَأْمُرَنِي بِأَمْرِكَ فَمَا شِئْتَ؟ إِنَّ شِئْتَ أَنْ أُطَبِّقَ عَلَيْهِمُ الْأَحْشَبِينَ؟» فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بَلْ أَرْجُو أَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ مِنْ أَصْلَابِهِمْ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ وَحْدَهُ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

88. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda da je upitala Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: "Allahov Poslaniče, jesi li doživio gori dan od dana Bitke na Uhudu?" Na to je odgovorio: "Od tvog sam naroda doživio neprijatnosti, a najteže mi je bilo kad sam, na Akabi, ponudio islam Ibn Abdu Jalejlu b. Abdukulalu, i nije ga prihvatio, nakon čega sam, jako brižan, krenuo nazad ništa ne osjećajući, sve dok nisam stigao u Karnu-s-Sealib. Podigao sam glavu kad – oblak iznad mene i na njemu Džibril, koji me zovnu: 'Allah je uistinu čuo ono što ti je tvoj narod rekao i zna da te nisu prihvatili, šalje ti meleka zaduženog za brda, koji će s njima postupiti prema tvojoj želji.' On mi nazva selam i obrati mi se: 'O Muhammede, ako hoćeš, poklopit ću ih mekanskim brdima.'" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori mu: "Nemoj to učiniti, nadam se da će Allah dati da njihovo potomstvo obožava samo Allaha, ne čineći Mu širk u bilo čemu."⁹²

٨٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْلًا قَبْلَ نَجْدٍ فَجَاءَتْ بِرَجُلٍ مِنْ بَنِي حَنِيفَةَ يُقَالُ لَهُ: ثُمَامَةُ بْنُ أُتَالٍ، سَيِّدُ أَهْلِ الْيَمَامَةِ فَرَبَطُوهُ بِسَارِيَةٍ مِنْ سَوَارِي الْمَسْجِدِ، فَخَرَجَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَاذَا عِنْدَكَ يَا ثُمَامَةُ؟» فَقَالَ: عِنْدِي يَا مُحَمَّدُ خَيْرٌ، إِنْ تَقْتُلْ تَقْتُلْ ذَا دَمٍ، وَإِنْ تُنْعِمَ تُنْعِمَ عَلَيَّ شَاكِرٌ، وَإِنْ كُنْتَ تُرِيدُ الْمَالَ

⁹² El-Buhari (3230) i Muslim (1795).

فَسَلُّ تُعْطَ مِنْهُ مَا شِئْتَ، فَتَرَكَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى كَانَ بَعْدَ الْعَدِي، فَقَالَ: مَا عِنْدَكَ يَا ثُمَامَةُ؟ قَالَ: مَا قُلْتُ لَكَ، إِنْ تُنْعِمَ تُنْعِمَ عَلَيَّ شَاكِرٍ، وَإِنْ تَقْتُلْ تَقْتُلْ ذَا دَمٍ، وَإِنْ كُنْتَ تُرِيدُ الْمَالَ فَسَلُّ تُعْطَ مِنْهُ مَا شِئْتَ فَتَرَكَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى كَانَ مِنَ الْعَدِي، فَقَالَ: مَاذَا عِنْدَكَ يَا ثُمَامَةُ؟ فَقَالَ: عِنْدِي مَا قُلْتُ لَكَ، إِنْ تُنْعِمَ تُنْعِمَ عَلَيَّ شَاكِرٍ، وَإِنْ تَقْتُلْ تَقْتُلْ ذَا دَمٍ، وَإِنْ كُنْتَ تُرِيدُ الْمَالَ فَسَلُّ تُعْطَ مِنْهُ مَا شِئْتَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَطْلِقُوا ثُمَامَةَ»، فَأَنْطَلَقَ إِلَى نَخْلٍ قَرِيبٍ مِنَ الْمَسْجِدِ فَاعْتَسَلَ ثُمَّ دَخَلَ الْمَسْجِدَ، فَقَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، يَا مُحَمَّدُ: وَاللَّهِ مَا كَانَ عَلَى الْأَرْضِ وَجْهٌ أَبْغَضَ إِلَيَّ مِنْ وَجْهِكَ، فَقَدْ أَصْبَحَ وَجْهِكَ أَحَبَّ الْوُجُوهِ كُلِّهَا إِلَيَّ، وَاللَّهِ مَا كَانَ مِنْ دِينٍ أَبْغَضَ إِلَيَّ مِنْ دِينِكَ، فَأَصْبَحَ دِينُكَ أَحَبَّ الدِّينِ كُلِّهِ إِلَيَّ، وَاللَّهِ مَا كَانَ مِنْ بَلَدٍ أَبْغَضَ إِلَيَّ مِنْ بَلَدِكَ، فَأَصْبَحَ بَلَدُكَ أَحَبَّ الْبِلَادِ كُلِّهَا إِلَيَّ، وَإِنْ خَيْلِكَ أَخَذْتَنِي وَأَنَا أُرِيدُ الْعُمْرَةَ فَمَاذَا تَرَى؟ فَبَشَّرَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَأَمَرَهُ أَنْ يَعْتَمِرَ فَلَمَّا قَدِمَ مَكَّةَ قَالَ لَهُ قَائِلٌ: أَصَبَوْتَ؟ فَقَالَ: لَا، وَلَكِنِّي أَسْلَمْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَلَا وَاللَّهِ لَا يَأْتِيكُمْ مِنَ الْيَمَامَةِ حَبَّةٌ حِنْطَةٍ حَتَّى يَأْذَنَ فِيهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ». مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

89. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazivao je: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao konjicu u pravcu Nedžda i ona je dovela prvaka Jemame Sumamu b. Usala, pa su ga svezali za jedan džamijski stup. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, došao je kod njega i upitao: 'O Sumama, šta si odlučio?' On odgovori: 'O Muhammede, odlučio sam samo dobro: ako me ubiješ, ubio si čovjeka kojeg će njegovo pleme osvetiti; ako me oslobodiš, oslobodio si onoga ko se zna zahvaliti; a ako želiš imetak, samo zatraži koliko hoćeš.'

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, ostavio ga je svezanog do sutra, kad ga je opet upitao: *'O Sumama, šta si odlučio?'* On opet odgovori: *'Već sam ti rekao: ako me oslobodiš, oslobodio si onoga ko se zna zahvaliti; ako me ubiješ, ubio si čovjeka kojeg će njegovo pleme osvetiti; a ako želiš imetak, samo zatraži koliko hoćeš.'* Ostavio ga je svezanog do sutrašnjeg dana i ponovio pitanje, na šta je Sumama isto odgovorio. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, tada naredi: *'Odvežite Sumamu!'* On je izašao iz džamije, otišao do obližnjeg palmovika, okupao sa i ušao u džamiju, te se obratio Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem: *'Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik. Allaha mi, tvoje mi je lice bilo najmrže na svijetu, a sada mi je apsolutno najdraže; tvoja mi je vjera bila najmrža na svijetu, a sada mi je apsolutno najdraža; tvoj mi je grad bio najmrži na svijetu, a sada mi je apsolutno najdraži. Tvoja me konjica zarobila a htio sam obaviti umru, pa šta mi predlažeš?'* Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obradovao ga je i naredio mu da obavi umru. Kad je Sumama stigao u Meku, neko ga je upitao: *'Odstupio si od svoje vjere?'* Sumama odgovori: *'Ne, već sam se u društvu s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, predao Allahu. Allaha mi, iz Jemame vam neće doći ni jedno jedino zrno pšenice sve dok to Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ne dopusti!'*⁹³

٩٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَحْكِي نَبِيًّا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ، ضَرَبَهُ قَوْمُهُ فَأَذَمَوْهُ، وَهُوَ يَمْسَحُ الدَّمَ عَنْ وَجْهِهِ وَيَقُولُ: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِقَوْمِي فَإِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

90. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: *"Kao da gledam u Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem dok pripovijeda: 'Nekog je vjerovjesnika njegov narod izudarao i prolio njegovu krv, a on briše krv s lica i samo moli: 'Moj Allahu, oprostí mom narodu jer on ne zna!'*"⁹⁴

⁹³ El-Buhari (462 i 4372) i Muslim (1764).

⁹⁴ El-Buhari (3477) i Muslim (105 i 1792).

١٩ - بَابُ مَا جَاءَ فِي السَّلَامِ عَلَى الْمُشْرِكِينَ وَأَهْلِ الْكِتَابِ

19. POGLAVLJE

NAZIVANJE SELAMA MNOGOBOŠCIMA I SLJEDBENICIMA
KNJIGE

٩١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَبْدَعُوا الْيَهُودَ وَلَا النَّصَارَى بِالسَّلَامِ، فَإِذَا لَقَيْتُمْ أَحَدَهُمْ فِي طَرِيقٍ فَاضْطَرُّوهُ إِلَى أَضْيَقِهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

91. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Nemojte nazivati selam židovima i kršćanima, a kad ih sretnete na putu, njih ograničite na uži dio."*⁹⁵

٩٢ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ فَقُولُوا: وَعَلَيْكُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

92. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Kad vam sljedbenici Knjige nazovu selam, odgovorite: 'I vama!'"*⁹⁶

٩٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ الْيَهُودُ فَإِنَّمَا يَقُولُ أَحَدُهُمْ: السَّامُ عَلَيْكَ فَقُلْ: وَعَلَيْكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

⁹⁵ Muslim (2167).

⁹⁶ El-Buhari (5788) i Muslim (2163).

93. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Kad vam židovi nazivaju selam, oni govore: 'Es-samu alejkum!'"⁹⁷, pa odgovorite: 'Ve alejkum!'"⁹⁸

٩٤ - وَعَنْ أُسَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ فِي مَجْلِسٍ فِيهِ أَخْلَاطٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُشْرِكِينَ عَبَدَةِ الْأَوْثَانِ وَالْيَهُودِ، فَسَلَّمَ عَلَيْهِمُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ».

94. Usama, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, prošao pored skupa u kojem je bilo muslimana, mnogobožaca i židova, pa im je nazvao selam.⁹⁹

٩٥ - وَعَنْ أَبِي سُفْيَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ فِي الْكِتَابِ الَّذِي بَعَثَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى هِرَقْلَ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سَلَامٌ عَلَيَّ مِنْ أَتْبَعِ الْهُدَى» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

95. Ebu Sufjan, radijallahu anhu, prenosi da je u pismu koje je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poslao Heraklu, između ostalog, pisalo sljedeće: "U ime Allaha, Svemilosnog, Samilosnog! Nek živi u miru onaj koji Pravi put slijedi..."¹⁰⁰

⁹⁷ To znači: "Smrt vama!" (op. prev.)

⁹⁸ El-Buhari (5787) i Muslim (2164). To znači "I vama".

⁹⁹ El-Buhari (2723) i Muslim (1798).

¹⁰⁰ El-Buhari (7 i 5784) i Muslim (1773).

٢٠ - بَابُ مَا جَاءَ فِي هَدِيَّةِ الْمُشْرِكِ وَإِهْدَائِهِ

20. POGLAVLJE

PRIHVATANJE I DAVANJE POKLONA MNOGOBOŠCIMA

٩٦ - عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَثَلَاثِينَ وَمِائَةً، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «هَلْ مَعَ أَحَدٍ مِنْكُمْ طَعَامٌ؟» فِإِذَا مَعَ رَجُلٍ صَاعٌ مِنْ طَعَامٍ، أَوْ نَحْوَهُ فَعَجِنَ، ثُمَّ جَاءَ رَجُلٌ مُشْرِكٌ بِعَنَمٍ يَسُوقُهَا، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَبِيعْ أَمْ عَطِيَّةٌ — أَوْ قَالَ: أَمْ هِبَةٌ —؟» قَالَ: لَا بَلْ بَيْعٌ، فَاشْتَرَى مِنْهُ شَاةً. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

96. Abdurrahman b. Ebu Bekr, radijallahu anhum, kazivao je: "Uz Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, bilo nas je stotinu i trideset, pa je upitao: 'Ima li iko od vas hrane?' Našli smo kod nekog čovjeka četiri pregršti brašna, ili otprilike toliko, pa je napavljen kruh, a tada je naišao mnogobožac koji je gonio stado ovaca. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upita ga: 'Prodaješ ili poklanjaš?' 'Prodajem', odgovori on. I Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kupi od njega jednu ovcu."¹⁰¹

٩٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ «أَنَّ يَهُودِيَّةً آتَتْ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِشَاةٍ مَسْمُومَةٍ فَأَكَلَ مِنْهَا، فَجِيءَ بِهَا فَقِيلَ: أَلَا نَقْتُلُهَا؟ قَالَ: «لا»، فَمَا زِلْتُ أَعْرِفُهَا فِي لَهَوَاتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

¹⁰¹ El-Buhari (2618 i 5382) i Muslim (2056).

97. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je: "Neka je židovka donijela Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, otrovano ovčije meso i, kad je dovedena, neko je upitao: 'Zar je nećemo ubiti?' 'Nemojte', odgovorio je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. I trag tog mesa kasnije sam vidio na Poslanikovom, sallallahu alejhi ve sellem, jeziku."¹⁰²

٩٨ - وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أُكَيْدِرَ دُومَةَ أَهْدَى إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُوبَ حَرِيرٍ، فَأَعْطَاهُ عَلِيًّا، فَقَالَ: «شَقَّقَهُ خُمْرًا بَيْنَ الْفَوَاطِمِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

98. Alija, radijallahu anhu, pripovijeda da je Ukejdir Duma poklonio Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, nekakvu svilenu odjeću, pa ju je dao Aliji, rekavši: "Od nje isijeci vela i podijeli djeci koja su odbijena od dojenja."¹⁰³

٩٩ - وَعَنْ بِلَالٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، فِي قِصَّةِ ذِيْنِهِ أَنْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَلَمْ تَرَ الرِّكَائِبَ الْمُنَاحَاتِ الْأَرْبَعِ؟» فَقُلْتُ: بَلَى، فَقَالَ: «إِنَّ لَكَ رِقَابَهُنَّ، وَمَا عَلَيْهِنَّ فَإِنَّ عَلَيْهِنَّ كِسْوَةَ وَطَعَامًا أَهْدَاهُنَّ إِلَيَّ عَظِيمٌ فَذَكَ فَاقْبِضْهُنَّ وَأَقْضِ ذِيْنَكَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ وَابِيهَمِي.

99. Govoreći o vraćanju svog duga, Bilal, radijallahu anhu, priča: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao me: 'Zar nisi vidio četiri jahaće deve koje se odmaraju?' Odgovorio sam potvrdno, na šta reče: 'Deve i oprema pripadaju tebi; a na njima je pokrovac i hrana, moj poklon od velikodostojnika Fedeka. Preuzmi deve i vrati svoj dug.'¹⁰⁴

١٠٠ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَأَى حُلَّةً سِيْرَاءَ عِنْدَ بَابِ الْمَسْجِدِ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَوْ اشْتَرَيْتَ هَذِهِ فَلَبِثْتَ لِلنَّاسِ يَوْمَ

¹⁰² El-Buhari (2424).

¹⁰³ Muslim (3863).

¹⁰⁴ Ebu Davud (3055) i El-Bejheki, u djelu *Delailu-n-nubuvva*, 1/348.

الْجُمُعَةِ وَلِلْوَفْدِ إِذَا قَدِمُوا عَلَيْكَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا يَلْبَسُ هَذِهِ مَنْ لَا خَلَاقَ لَهُ فِي الْآخِرَةِ»، ثُمَّ جَاءَتْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْهَا حُلَّةٌ فَأَعْطَى عُمَرَ مِنْهَا حُلَّةً، فَقَالَ عُمَرُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَسَوْتَنِيهَا، وَقَدْ قُلْتَ فِي حُلَّةِ عُطَارِدٍ مَا قُلْتَ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنِّي لَمْ أَكُكْهَا لِتَلْبَسَهَا» فَكَسَاهَا عُمَرُ أَحَا لَهُ مُشْرِكًا بِمَكَّةَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

100. Ibn Omer, radijallahu anhu, pripovijeda da je Omer ispred džamijskih vrata vidio zlatom protkan ogrtač pa je sugerirao: "Allahov Poslaniče, mogao bi ga kupiti i oblačiti petkom, a i delegacijama kad ti dođu!" Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, samo odgovori: "To oblače samo oni koji na ahiretu nemaju nikakva udjela." Nakon toga, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, dobio je neke od tih ogrtača pa je Omeru dao jedan ogrtač. Na to je Omer rekao: "Allahov Poslaniče, dao si mi ogrtač a u vezi s Utaridovim ogrtačem rekao si to i to!" "Nisam ti ga dao da ga oblačiš", objasni mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. I Omer je taj svoj ogrtač poklonio bratu mnogobošcu u Meki.¹⁰⁵

١٠١ - وَعَنْ عِيَاضِ بْنِ حِمَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَهْدَيْتُ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَاقَةً، فَقَالَ: «أَسَلَّمْتُ؟» فَقُلْتُ: لَا، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنِّي نُهَيْتُ عَنْ زَبْدِ الْمُشْرِكِينَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

101. Ijad b. Himar, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Poklonio sam Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, devu, pa me upitao: 'Jesi li prihvatio islam?' 'Nisam', odgovorio sam, na šta samo reče: 'Zabranjeno mi je primanje poklona od mnogobožaca.'"¹⁰⁶

¹⁰⁵ El-Buhari (3045) i Muslim (3851).

¹⁰⁶ Ahmed (17482), Ebu Davud (2657) i Et-Tirmizi (1577).

١٠٢ - وَعَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحَبَّ رَجُلٍ فِي النَّاسِ إِلَيَّ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَلَمَّا تَنَبَّأَ، وَخَرَجَ إِلَى الْمَدِينَةِ، شَهِدَ حَكِيمُ بْنُ حِزَامٍ الْمَوْسِمَ وَهُوَ كَافِرٌ، فَوَجَدَ حُلَّةً لِدَيِّ يَزَنُ تُبَاعُ فَاشْتَرَاهَا بِحَمَمِينَ دِينَارًا يُهْدِيهَا لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَدِمَ بِهَا عَلَيْهِ الْمَدِينَةَ فَأَرَادَهُ عَلَى قَبْضِهَا هَدِيَّةً، فَأَبَى، قَالَ عُبَيْدُ اللَّهِ: حَسِبْتُ أَنَّهُ قَالَ: «إِنَّا لَا نَقْبَلُ شَيْئًا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، وَلَكِنْ إِنْ شِئْتَ أَخَذْنَاهَا بِالْإِثْمَانِ» فَأَعْطَيْتُهُ حِينَ أَبِي عَلَيَّ الْهَدِيَّةَ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

102. Hakim b. Hizam, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, bio mi je najdraži čovjek u predislamskom dobu..." Kad je postao poslanik i preselio u Medinu, Hakim b. Hizam bio je na hadžu i vidio da se prodaje Zu Jezenov ogrtač. Kupio ga je za pedeset zlatnika, da ga pokloni Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Odnio ga je u Medinu i ponudio Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, kao poklon, pa mu je (po prenosiocu Ubjedullahu) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Mi ne primamo nikakav poklon od mnogobožaca, ali ako već hoćeš, kupit ćemo ga." "Tada sam mu ga prodao", pripovijeda Hakim, "jer ga Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije htio uzeti kao poklon."¹⁰⁷

١٠٣ - وَعَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَتْ: قَدِمْتُ أُمِّي وَهِيَ مُشْرِكَةٌ فِي عَهْدِ قُرَيْشٍ إِذْ عَاهَدُوا رَسُولَ اللَّهِ فَاسْتَفْتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ فَقُلْتُ: أُمِّي قَدِمَتْ وَهِيَ رَاغِبَةٌ أَفَأَصِلُ أُمِّي؟ قَالَ: «نَعَمْ صِلِي أُمَّكَ» مَتَّفَقَ عَلَيْهِ.

103. Esmā b. Ebu Bekr, radijallahu anha, govorila je: "Moja je majka došla kao mnogoboškinja u vrijeme vladavine Kurejša, a pošto su postigli dogovor s Resulullahom, sallallahu alejhi ve

¹⁰⁷ Ahmed (14784).

sellem. Zatražila sam od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, savjet upitavši: 'Moja je majka došla i žudi za mnom, pa hoću li s njom održavati veze?' 'Da, održavaj veze sa svojom majkom', odgovori mi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem."¹⁰⁸

---

¹⁰⁸ El-Buhari (2620) i Muslim (1003).

٢١ - بَابُ التَّهْيِ عَنِ الاسْتِغْفَارِ لِلْمُشْرِكِينَ

21. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE TRAŽENJE OPROSTA ZA MNOGOBOŠČE

١٠٤ - عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيْبِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: لَمَّا حَضَرَتْ أَبَا طَالِبٍ الْوَفَاةُ جَاءَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَوَجَدَ عِنْدَهُ أَبَا جَهْلٍ وَعَبْدَ اللَّهِ بْنَ أَبِي أُمَيَّةَ ابْنَ الْمُغِيرَةِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا عَمَّ قُلْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَلِمَةً أَشْهَدُ لَكَ بِهَا عِنْدَ اللَّهِ»، فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي أُمَيَّةَ: يَا أَبَا طَالِبٍ، أترغبُ عنِ مِلَّةِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ؟ فَلَمْ يَزَلْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَعْضِضُهَا عَلَيْهِ، وَيُعِيدُ لَهُ تِلْكَ الْمَقَالََةَ حَتَّى قَالَ أَبُو طَالِبٍ آخِرَ مَا كَلَّمَهُمْ هُوَ عَلَى مِلَّةِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، وَأَبَى أَنْ يَقُولَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَمَا وَاللَّهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ مَا لَمْ أُنْكِرْهُ عَلَيْكَ» فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أَوْلِيَا قُرْبَى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْحَجِيمِ.﴾ [التوبة: ١١٣] ، وَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى فِي أَبِي طَالِبٍ فَقَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ.﴾ [القصص: ٥٦] . مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

104. Seid b. el-Musejeb prenosi da je njegov otac pripovijedao: "Kad je nastupio smrtni čas Ebu Talibu, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, došao je kod njega i zatekao Ebu Džehla i Abdullaha b. Ebu Umejju b. el-Mugiru. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, sugerirao je Ebu Talibu: *'Amidža, reci la ilahe illallah, riječi zbog kojih ću posvjedočiti kod Allaha u tvoju korist!'* Ebu Džehl i Abdullah b. Ebu Umejja umiješale se: 'Ebu Talibe, zar ćeš ostaviti vjeru Abdu-l-muttalibovu?' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nije prestajao nuditi i opetovati pred njim šehadet, sve dok Ebu Talib nije izgovorio svoje posljednje riječi: 'Ostajem na vjeri Abdulmuttalibovoj!', odbijajući izgovoriti šehadet. Tada je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *'Allaha mi, sigurno ću za tebe tražiti oprost sve dok mi to ne bude zabranjeno!'* I Svevišnji je Allah objavio: **'Vjerovjesniku i vjernicima nije dopušteno da mole oprost za mnogobošce, makar im bili i rod najbliži, kad im je jasno da će oni stanovnici u Džehennemu biti.'** A u vezi s Ebu Talibom, Sveznajući Allah objavio je Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, sljedeće: **'Ti, doista, ne možeš uputiti na Pravi put onoga koga ti želiš uputiti – Allah upućuje na Pravi put onog kog On hoće, i On dobro zna one koji će Pravim putem poći.'**"¹⁰⁹

١٠٥ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: لَمَّا مَاتَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بِنِ سَلُولٍ دُعِيَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِيُصَلِّيَ عَلَيْهِ فَلَمَّا قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَتَبَّتْ إِلَيْهِ فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتُصَلِّيَ عَلَيَّ ابْنِ أَبِي، وَقَدْ قَالَ يَوْمَ كَذَا وَكَذَا وَكَذَا؟ أُعِدُّ عَلَيْهِ قَوْلُهُ، فَتَبَسَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَقَالَ: «أَخْرَجْتَنِي يَا عُمَرُ» فَلَمَّا أَكْثَرْتُ عَلَيْهِ قَالَ: «إِنِّي خَيْرْتُ فَاخْتَرْتُ لَوْ أَعْلَمُ أَنِّي إِنْ زِدْتُ عَلَى السَّبْعِينَ يُعْفَرُ لَهُ لَزِدْتُ

¹⁰⁹ El-Buhari (1360, 3884, 4675, 4772 i 6681) i Muslim (24).

عَلَيْهَا» قَالَ: فَصَلَّى عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ انْصَرَفَ فَلَمْ يَمُكْتُ إِلَّا يَسِيراً حَتَّى نَزَلْتُ الْآيَاتَانَ مِنَ بَرَاءَةِ: ﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا﴾ إِلَى ﴿وَهُمْ فَاسِقُونَ﴾ [التوبة: ٨٤] قَالَ: فَعَجِبْتُ بَعْدَ مِنْ جُرْأَتِي عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَئِذٍ، وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

105. Omer, radijallahu anhu, ispričao je: "Kad je umro Abdullah b. Ubejj b. Selul, pozvali su Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da mu klanja dženazu-namaz; Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odazvao se. Kad je stao iznad njega, rekao sam mu: 'Allahov Poslaniče, zar ćeš mu klanjati dženazu-namaz a toga i toga dana rekao je to i to', nabrajajući nevjerničke riječi koje je izgovorio. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na to se osmjehnuo i samo rekao: 'Omere, idi od mene!' A kad sam još nekoliko puta to ponovio, rekao je: 'Dato mi je na slobodnu volju i izabrao sam. Kad bih znao da će mu biti oprosteno ako za njega zatražim oprost više od sedamdeset puta, molio bih Allaha da mu oprost.' Tada mu je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao dženazu-namaz i otišao, ali su ubrzo objavljeni ajeti: 'I nijednom od njih, kad umre, nemoj namaz obaviti, niti sahrani njegovoj prisustvovati, jer oni u Allaha i Njegovog Poslanika ne vjeruju i kao nevjernici oni umiru.' Kasnije sam se čudio koliku sam hrabrost toga dana smogao, kad sam razgovarao s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, na onakav način, a Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju."¹¹⁰

١٠٦ - وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَجُلًا يَسْتَغْفِرُ لِأَبَوَيْهِ وَهُمَا مُشْرِكَانِ، فَقُلْتُ: أَيَسْتَغْفِرُ الرَّجُلُ لِأَبَوَيْهِ وَهُمَا مُشْرِكَانِ؟، فَقَالَ: أَوْلَمْ يَسْتَغْفِرُ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ، فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَنَزَلَتْ: ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ﴾ إِلَى قَوْلِهِ: ﴿تَبَرَّأَ مِنْهُ﴾ [التوبة: ١١٣، ١١٤]. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ.

¹¹⁰ El-Buhari (1366 i 4671) i Muslim (2774).

106. Alija, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Čuo sam nekog čovjeka kako traži oprost za svoje roditelje mnogobošce, pa sam upitao: 'Zar čovjek traži oprost za roditelje mnogobošce!' On na to odgovori: 'A zar Ibrahim nije tražio oprost za svog oca?!' To sam ispričao Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, pa je Svevišnji Allah objavio: **'A što je Ibrahim tražio oprosta za svog oca bilo je samo zbog obećanja koje mu je dao. A čim mu je bilo jasno da je on Allahov neprijatelj, on ga se odrekao.'**"¹¹¹

---

¹¹¹ Ahmed (771 i 1085), Et-Tirmizi (3101) i En-Nesai, 4/91.

٢٢ - بَابُ الدُّعَاءِ لِلْمُشْرِكِ بِالْهِدَايَةِ

22. POGLAVLJE

TRAŽENJE UPUTE ZA MNOGOBOŠČE

١٠٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنْتُ أَدْعُو أُمَّيَ إِلَى الْإِسْلَامِ وَهِيَ مُشْرِكَةٌ، فَدَعَوْتُهَا يَوْمًا فَاسْمَعْتَنِي فِي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا أَكْرَهُ، فَأْتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَنَا أَبْكِي، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي كُنْتُ أَدْعُو أُمَّيَ إِلَى الْإِسْلَامِ فَتَأْتِي عَلَيَّ، فَدَعَوْتُهَا الْيَوْمَ فَاسْمَعْتَنِي فِيكَ مَا أَكْرَهُ، فَادْعُ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَ أُمَّ أَبِي هُرَيْرَةَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اللَّهُمَّ اهْدِ أُمَّ أَبِي هُرَيْرَةَ» فَخَرَجْتُ مُسْتَبْشِرًا بِدَعْوَةِ نَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَلَمَّا جِئْتُ فَصِرْتُ إِلَى الْبَابِ، فَإِذَا هُوَ مُجَافٌ فَصَمِعْتُ أُمَّيَ خَشَفَ قَدَمِي فَقَالَتْ: مَكَانِكَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ، وَسَمِعْتُ خَضْخَضَةَ الْمَاءِ، قَالَ: فَانْتَلْتُ، وَكَبَيْتُ دِرْعَهَا، وَعَجَلْتُ عَنْ حِمَارِهَا، فَفَتَحَتِ الْبَابَ ثُمَّ قَالَتْ: يَا أَبَا هُرَيْرَةَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، قَالَ: فَرَجَعْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَتَيْتُهُ، وَأَنَا أَبْكِي مِنَ الْفَرَحِ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَبَشِرْ قَدْ اسْتَجَابَ اللَّهُ دَعْوَتَكَ، وَهَدَى أُمَّ أَبِي هُرَيْرَةَ، فَحَمِدَ اللَّهُ، وَأَنْتَى عَلَيْهِ، وَقَالَ: «خَيْرًا»، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ اذْعُ اللَّهُ أَنْ يُحِبِّبَنِي أَنَا وَأُمَّيَ إِلَى عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ، وَيُحِبِّبَهُمَ إِلَيْنَا، قَالَ: فَقَالَ: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اللَّهُمَّ حَبِّبْ عَبْدَكَ هَذَا - يَعْنِي: أَبَا هُرَيْرَةَ - وَأُمَّهُ

إِلَى عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ، وَحَبَّبَ إِلَيْهِمُ الْمُؤْمِنِينَ»، فَمَا خَلِقَ مُؤْمِنٌ يَسْمَعُ بِي وَلَا يَرَانِي إِلَّا أَحَبَّنِي. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

107. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Pozivao sam majku u islam dok je bila mnogoboškinja; jednog je dana, dok sam je pozivao u vjeru, u vezi s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, rekla nešto ružno. Otišao sam kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i, plačući, požalio se: 'Allahov Poslaniče, pozivao sam majku u islam i ona je odbijala, pa sam je danas pozvao, a ona je o tebi rekla ružne riječi. Zamoli Allaha da uputi moju majku!' I tada je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zamolio: '*Allahu, uputi Ebu Hurejrinu majku!*' Otišao sam, obradovan Resulullahovom, sallallahu alejhi ve sellem, dovom. Došao sam kući i vidio da su vrata zatvorena; kad je majka čula odjek mojih koraka, rekla je: 'Ebu Hurejra, ostani gdje si!' Čuo sam pljuštanje vode: kupala se. Potom je obukla haljinu i požurila staviti veo. Otvorila je vrata i izgovorila: 'Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik!' Odmah sam se vratio kod Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i, plačući, ali sada od sreće, rekao: 'Allahov Poslaniče, radosno ti bilo! Allah je uslišao tvoju dovu i uputio Ebu Hurejrinu majku.' On se zahvalio Allahu, pohvalio Ga i rekao lijepe riječi. Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, zamoli Allaha da mene i moju majku omili Svojim robovima, vjernicima, a njih nama omili!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zamolio: '*Allahu, omili ovog Svog roba i njegovu majku Tvojim robovima, vjernicima, a vjernike njima omili!*' I neće postojati vjernik koji čuje za mene, iako me ne vidio, a da me neće zavoljeti."¹¹²

١٠٨ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَدِمَ الطُّفَيْلُ وَأَصْحَابُهُ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ دَوْسًا قَدْ كَفَرَتْ، وَأَبْتٌ فَادَعُ اللَّهَ عَلَيْهَا، فَقِيلَ: هَلَكْتَ دَوْسٌ، فَقَالَ: «اللَّهُمَّ اهْدِ دَوْسًا وَأْتِ بِهِمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

¹¹² Muslim (2491).

108. Ovaj isti ashab pripovijeda sljedeće: "Dođoše Et-Tufejl i njegovi drugovi, pa se požališe: 'Allahov Poslaniče, pleme Devs neće da povjeruje i odbija islam, pa zamoli Allaha protiv njih!' Neko reče: 'Pleme Devs nastradalo je!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zamoli: '*Allahu, uputi pleme Devs i dovedi ga!*'"¹¹³

---

¹¹³ El-Buhari (2937, 4392 i 6397) i Muslim (2524).

٢٣ - بَابُ مَا جَاءَ فِي الدُّعَاءِ عَلَى الْمُشْرِكِينَ

23. POGLAVLJE

UČENJE DOVE PROTIV MNOGOBOŽACA

١٠٩ - عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آتَاهُ رِغْلٌ وَذَكَوَانٌ وَعُصِيَّةٌ وَبَنُو لَحْيَانَ فَرَعَمُوا أَنَّهُمْ قَدْ أَسْلَمُوا، وَاسْتَمَدُّوهُ عَلَى قَوْمِهِمْ فَأَمَدَّهُمُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِسَبْعِينَ مِنَ الْأَنْصَارِ، قَالَ أَنَسٌ: كُنَّا نُسَمِّيهِمُ الْقُرَاءَ يَحْطُبُونَ بِالنَّهَارِ، وَيُصَلُّونَ بِاللَّيْلِ، فَاثْطَلَقُوا بِهِمْ حَتَّى بَلَّغُوا بِئْرَ مَعُونَةَ غَدَرُوا بِهِمْ، وَقَتَلُوهُمْ فَقَنْتَ شَهْرًا يَدْعُو عَلَى رِغْلٍ وَذَكَوَانٍ وَبَنِي لَحْيَانَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

109. Enes, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Plemena Ril, Zekvan, Usajja i Benu Lahjan došli su kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekli da su prihvatili islam i da traže pomoć protiv svog naroda, i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kao ispomoć poslao je sedamdeset ensarija koje smo nazivali karije jer su danju skupljali drva, a noću klanjali. Plemena su ih odvela i, kad su stigli kod bunara Meuna, prevarili su ih i – pobili. Nakon toga je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, mjesec dana učio kunut-dovu moleći protiv Rila, Zekvana i Benu Lahjana."¹¹⁴

¹¹⁴ El-Buhari (4090) i Muslim (677).

١١٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ الْأَحْزَابِ عَلَى الْمُشْرِكِينَ، فَقَالَ: «اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اللَّهُمَّ اهْزِمِ الْأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

110. Abdullah b. Ebu Evfa, radijallahu anhu, izjavio je: "Na dan Bitke na Hendeku Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, molio je protiv mnogobožaca: 'Allahu, Objavitelju Knjige, Koji brzo sviđaš račune, porazi protivnike! Allahu, porazi ih i uzdrmaj ih!'"¹¹⁵

١١١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي فِي ظِلِّ الْكَعْبَةِ، فَقَامَ أَبُو جَهْلٍ وَنَاسٌ مِنْ قُرَيْشٍ، وَتَجَرَّتْ جُزُورٌ بِنَاحِيَةِ مَكَّةَ فَأَرْسَلُوا فَجَاءُوا مِنْ سَلَاهَا وَطَرَحُوهُ عَلَيْهِ، فَجَاءَتْ فَاطِمَةُ فَأَلْقَتْهُ عَنْهُ، فَقَالَ: «اللَّهُمَّ عَلَيْكَ بِقُرَيْشٍ، اللَّهُمَّ عَلَيْكَ بِقُرَيْشٍ، اللَّهُمَّ عَلَيْكَ بِقُرَيْشٍ» لِأَبِي جَهْلٍ بْنِ هِشَامٍ وَعُتْبَةَ بْنِ رَبِيعَةَ وَشَيْبَةَ بْنِ رَبِيعَةَ وَالْوَلِيدَ بْنَ عُتْبَةَ وَأَبِي بِنِ خَلْفٍ وَعُتْبَةَ بْنَ أَبِي مُعَيْطٍ، قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: فَلَقَدْ رَأَيْتُهُمْ فِي قَلْبِ بَدْرٍ قَتَلَى. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

111. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao je u hladu Kabe; a jednom su prilikom Ebu Džehl i neke kurejšije poslali neke ljude da s periferije Meke, mjesta gdje su klane deve, dovuku zametkovu opnu deve. Oni su to učinili i bacili su je na njega. Nakon toga, došla je Fatima i sklonila nečistoću s njega. On je zamolio: 'Allahu, kazni Kurejš! Allahu, kazni Kurejš! Allahu, kazni Kurejš!', misleći na Ebu Džehla b. Hišama, Utbu b. Rebiu, Šejbu b. Rebiu, El-Velida b. Utbu, Ubejja b. Halefa i Ukbu b. Ebu Muajta. I ja sam ih vidio ubijene i bačene u bunar na Bedru."¹¹⁶

¹¹⁵ El-Buhari (2933, 2966, 4111, 6392 i 7489) i Muslim (22 i 1742).

¹¹⁶ El-Buhari (240, 520, 2934, 3185, 3854 i 3960) i Muslim (108 i 1794).

١١٢ - وَعَنْ عُبيدِ بْنِ رِفاعَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّهُ لَمَّا كَانَ يَوْمَ أُحُدٍ، وَانْكَفَأَ الْمُشْرِكُونَ أَنتَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى رَبِّهِ، ثُمَّ قَالَ: «اللَّهُمَّ قَاتِلِ الْكُفْرَةَ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ رُسُلَكَ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِكَ، وَاجْعَلْ عَلَيْهِمْ رِجْزَكَ وَعَذَابَكَ، اللَّهُمَّ قَاتِلِ الْكُفْرَةَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَهَ الْحَقِّ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَالْحَاكِمُ.

112. Ubejd b. Rifaa, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Kad je bila Bitka na Uhudu i kad su mnogobošci odstupili, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, pohvalio je svog Gospodara, a potom zamolio: *'Allahu, uništi nevjernike koji utjeruju u laž poslanike Tvoje i koji odvrćaju od puta Tvog! Spusti na njih patnju i kaznu Svoju! Allahu, uništi nevjernike posjednike Knjige, Bože Istiniti!*'"¹¹⁷

١١٣ - وَعَنْ عَلِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: يَوْمَ كَانَ يَوْمُ الْأَحْزَابِ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَلَأَ اللهُ قُبُورَهُمْ وَيُوتِيهِمْ نَارًا كَمَا حَبَسُونَا وَشَعَلُونَا عَنِ الصَّلَاةِ الْوَسْطَى حَتَّى غَابَتِ الشَّمْسُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

113. Alija, radijallahu anhu, izjavio je: "Na dan Bitke protiv saveznika, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *'Ispunio Allah njihove grobove i kuće vatrom jer su nas odvratili od središnjeg namaza, sve dok sunce nije zašlo!*'"¹¹⁸

١١٤ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قُرَيْشًا اسْتَعْصَمُوا عَلَيْهِ فَقَالَ: «اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَيْهِمْ بِسَبْعِ كَسْبَعِ يُوسُفَ»، فَأَخَذَتْهُمْ السَّنَةُ حَتَّى حَصَّتْ كُلُّ شَيْءٍ حَتَّى أَكَلُوا الْعِظَامَ وَالْحُلُودَ، وَجَعَلَ يَخْرُجُ مِنَ الْأَرْضِ كَهَيْئَةِ الدُّخَانِ فَأَتَاهُ أَبُو سُفْيَانَ، فَقَالَ: أَيُّ

¹¹⁷ Ahmed (15492), En-Nesai, u zbirci *Es-Sunenu-l-kubra* (10445) i El-Hakim, 3/23-24.

¹¹⁸ El-Buhari (2931, 4111, 4533 i 6396) i Muslim (627).

مُحَمَّدٌ، إِنَّ قَوْمَكَ قَدْ هَلَكُوا فَادْعُ اللَّهَ أَنْ يَكْشِفَ عَنْهُمْ فِدْعَا ثُمَّ قَالَ: «تَعُوذُونَ بَعْدَ هَذَا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ، وَفِي لَفْظٍ: قَالُوا: ﴿رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ﴾ [الدخان: ١٢] فَقِيلَ لَهُ: إِنَّ كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَادُوا فِدْعَا رَبَّهُ فَكَشَفَ عَنْهُمْ، فَعَادُوا فَانْتَقَمَ اللَّهُ مِنْهُمْ يَوْمَ بَدْرٍ فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُبِينٍ﴾ [الدخان: ١٠] إِلَى قَوْلِهِ جَلَّ ذِكْرُهُ: ﴿إِنَّا مُنْتَقِمُونَ﴾ [الدخان: ١٦] مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

114. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: "Kad je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, vidio da se Kurejš urotio protiv njega, zamolio je: '*Allahu, pomози mi protiv njih sa sedam sušnih godina, onakvima kakve su bile za vrijeme Jusufa!*' I njih je zadesila suša koja je uništila sve živo, toliko da su nevjernici pojeli kosti i kože životinja; iz zemlje je izlazilo nešto poput dima. Ebu Sufjan dođe kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i požali se: 'O Muhammede, tvoji su sunarodnjaci nastradali, pa zamoli Allaha da otkloni ono što ih je zadesilo!' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zamolio je Allaha, ali je nagovijestio: '*Ipak, vi ćete opet isto učiniti.*'"¹¹⁹ U drugoj verziji stoji da su rekli: "'**Gospodaru naš, otkloni patnju od nas, mi ćemo, sigurno, vjerovati!**'" Bi mu rečeno: "Ako otklonimo patnju, oni će opet isto učiniti." Ali je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zamolio Allaha, i On je otklonio patnju, a oni su opet isto učinili, i onda im se Svevišnji Allah osvetio u Bici na Bedru. I na to se odnose riječi Uzvišenog Allaha: "**Zato sačekaj dan kad će im se činiti da prema nebu vide vidljiv dim koji će ljude prekriti. 'Ovo je neizdržljiva patnja! Gospodaru naš, otkloni patnju od nas, mi ćemo, sigurno, vjerovati!'** A kako će oni pouku primiti, a već im je došao istiniti Poslanik od koga oni glave okreću i govore: 'Poučeni – umno

¹¹⁹ El-Buhari (4824).

poremećeni!’ Mi ćemo patnju malo-pomalo otklanjati i vi ćete se, sigurno, u mnogobožačku vjeru vratiti; ali onog Dana kad ih svom silom zgrabimo, zbilja ćemo im se osvetiti.”¹²⁰

١١٥ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ فِي الرَّكْعَةِ الْأَخِيرَةِ مِنَ الْفَجْرِ: «اللَّهُمَّ الْعَنُ فُلَانًا وَفُلَانًا»، بَعْدَمَا يَقُولُ: «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ»، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: ﴿لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ﴾ [آل عمران: ١٢٨]. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ، وَفِي رِوَايَةٍ لَهُ: يَدْعُو عَلَى صَفْوَانَ بْنِ أُمَيَّةَ وَسَهَيْلِ بْنِ عَمْرٍو وَالْحَارِثِ بْنِ هِشَامٍ فَنَزَلَتْ: ﴿لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ﴾.

115. Ibn Omer, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na posljednjem rekatu, kad bi podigao glavu s rukua, a nakon što bi rekao: "Čuje Allah onoga ko Mu zahvaljuje, Gospodaru naš, Tebi zahvala pripada" molio govoreći: "Allahu, prokuni toga i toga!", pa je Svevišnji Allah objavio: "Ti nikakvog udjela u odlučivanju nemaš..."¹²¹ U drugoj verziji stoji: "...molio je protiv Safvana b. Umejje, Suhejla b. Amra i El-Harisa b. Hišama, pa je Sveznajući Allah objavio: ' Ti nikakvog udjela u odlučivanju nemaš...'".¹²²

١١٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ادْعُ عَلَيَّ الْمُشْرِكِينَ، قَالَ: «إِنِّي لَمْ أُبْعَثْ لَعَانًا، وَإِنَّمَا بُعِثْتُ رَحْمَةً» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

116. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je neko sugerirao Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem: "Moli Allaha protiv mnogobožaca!", na šta je samo rekao: "Nisam poslat da proklinjem, poslat sam kao milost."¹²³

¹²⁰ El-Buhari (4822) i Muslim (40 i 2798).

¹²¹ El-Buhari (4069).

¹²² El-Buhari (4070).

¹²³ Muslim (2599).

١١٧ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: اسْتَأْذَنَ رَهْطٌ مِنَ الْيَهُودِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالُوا: السَّأْمُ عَلَيْكَ، فَقُلْتُ: بَلْ عَلَيْكُمُ السَّأْمُ وَاللَّعْنَةُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا عَائِشَةُ، إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ» قُلْتُ: أَوْلَمْ تَسْمَعْ مَا قَالُوا؟ قَالَ: «قُلْتُ: وَعَلَيْكُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

117. Aiša, radijallahu anha, pripovijedala je: "Nekoliko je židova zatražilo dopuštenje da uđu kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, pa su ušli i rekli: 'Smrt tebi!' A ja sam odmah odgovorila: 'Smrt vama i Allahovo prokletstvo!' Na to Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'O Aiša, zaista Allah voli blagost u svim stvarima.' 'Zar nisi čuo šta su rekli?', upitah ga. On reče: 'Opozdravio sam rekavši: 'I vama!''¹²⁴

١١٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَدِيثِ الشَّفَاعَةِ: «فَيَأْتُونَ نُوحًا فَيَقُولُونَ: يَا نُوحُ أَنْتَ أَوَّلُ الرُّسُلِ فِي الْأَرْضِ، وَسَمَّاكَ اللَّهُ عَبْدًا شَكُورًا، اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ، أَلَا تَرَى إِلَى مَا نَحْنُ فِيهِ؟ أَلَا تَرَى مَا قَدْ بَلَعْنَا؟ فَيَقُولُ لَهُمْ: إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَعْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ، وَلَنْ يَعْضَبَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ، وَإِنَّهُ قَدْ كَانَتْ لِي دَعْوَةٌ عَلَى قَوْمِي، نَفْسِي نَفْسِي اذْهَبُوا إِلَى إِبْرَاهِيمَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

118. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis u vezi sa zauzimanjem na Sudnjem danu, u kojem stoji: "...i oni će doći Nuhu, govoreći mu: 'O Nuhu, ti si prvi poslanik na Zemlji, Allah te nazvao zahvalnim robom, pa se zauzmi za nas kod svog Gospodara! Zar ne vidiš u čemu smo, zar ne vidiš u šta smo zapali!' On će im odgovoriti: 'Moj se Gospodar danas rasrdio kao nikad prije, niti

¹²⁴ El-Buhari (2935, 6024, 6256, 6395, 6401 i 6992) i Muslim (2165), i ovo je njegova verzija.

će se ikad poslije tako rasrditi. Ja sam imao na raspolaganju dovu koju sam iskoristio protiv svog naroda. Samo na sebe mislim, samo na sebe mislim! Idite Ibrahimu!’”¹²⁵

---

¹²⁵ El-Buhari (4712) i Muslim (194).

٢٤ - بَابُ بَيَانِ أَنَّ الشِّرْكََ أَكْبَرُ الذُّنُوبِ

24. POGLAVLJE

ŠIRK JE NAJVEĆI GRIJEH

١١٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ الذُّنُوبِ أَكْبَرُ؟ قَالَ: «أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نَدًّا، وَهُوَ خَلَقَكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

119. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Upitao sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je grijeh u Allaha najveći, na šta je odgovorio: 'Da Allahu pripíšeš saučesnika, a On te je stvorio.'"¹²⁶

١٢٠ - وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا أُتْبِعُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكِبَائِرِ؟» قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ»، وَكَانَ مُتَكِيًا فَجَلَسَ، فَقَالَ: «أَلَا وَقَوْلُ الزُّورِ، أَلَا وَشَهَادَةُ الزُّورِ»، فَمَا زَالَ يُكْرِرُهَا حَتَّى قُلْنَا: لَيْتَهُ سَكَتَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

120. Ebu Bekra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: "Hoćete li da vas izvijestim o najvećim grijesima?" "Hoćemo, Allahov Poslaniče", odgovoriše, a on reče: "Pripisivanje Allahu saučesnika, neposlušnost prema roditeljima", bio je naslonjen pa sjede i dodade: "...i lažno svjedočenje", ponavljajući to toliko da smo rekli: "Da hoće prestati!"¹²⁷

¹²⁶ El-Buhari (4477, 4761, 6001, 6811, 6861, 7520 i 7532) i Muslim (86).

¹²⁷ El-Buhari (2654) i Muslim (87).

١٢١ - وَعَنْ عُمَيْرِ بْنِ قَتَادَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْكِبَائِرُ؟ قَالَ: «هُنَّ سَبْعٌ، أَعْظَمُهُنَّ إِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَقَتْلُ النَّفْسِ بِغَيْرِ حَقٍّ، وَفِرَارٌ يَوْمَ الرَّحْفِ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ.

121. Umejr b. Katada, radijallahu anhu, kazivao je da je neki čovjek upitao Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: "Allahov Poslaniče, koji su veliki grijesi?" "Sedam je velikih grijeha, a najveći su: pripisati Allahu saučesnika, ubiti nepravedno i pobjeći s bojnog polja", odgovori on.¹²⁸

١٢٢ وَعَنْ رَجُلٍ مِنْ خَثْعَمٍ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ الْأَعْمَالِ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ: «الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ» قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، ثُمَّ مَهْ؟ قَالَ: «قَطِيعَةُ الرَّحِمِ» أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى.

122. Od nekog čovjeka iz plemena Has'am prenosi se da je rekao: "Upitao sam: 'Allahov Poslaniče, koje je djelo najmrže Allahu?' On je odgovorio: 'Pripisivanje Allahu saučesnika.' 'A potom koje?', upitao sam, na šta je odgovorio: 'Prekidanje rodbinskih veza.'¹²⁹

¹²⁸ En-Nesai (4012) i u zbirci *Es-Sunenu-l-kubra* (3461), Ebu Davud (2875) u skraćenom obliku, El-Bejheki, 2/408 i 10/186, El-Hakim, 1/59 i 4/259, Et-Tahavi, u djelu *Šerhu muškili-l-asar* (898) i Et-Taberani, u zbirci *El-Mu'džemu-l-kebir*, 17/101, kao poduže predanje.

¹²⁹ Ebu Ja'la (2839).

٢٥ - بَابُ مَنْ أَشْرَكَ فَقَدْ حَبَطَ عَمَلُهُ

25. POGLAVLJE

ŠIRK PONIŠTAVA SVA DJELA

١٢٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَنَا أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشُّرْكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكُهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

123. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Svevišnji Allah rekao je: 'Ja sam najneovisniji od toga da Mi se pripisuje saučesnik; ko uradi djelo i u njemu Mi pripiše nekoga kao saučesnika, ostavit ću i njega i njegov širk.'"¹³⁰

١٢٤ - وَعَنْ أَبِي سَعْدِ بْنِ أَبِي فَضَالَةَ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا جَمَعَ اللَّهُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ نَادَى مُنَادٍ: مَنْ كَانَ أَشْرَكَ فِي عَمَلٍ عَمِلَهُ اللَّهُ أَحَدًا فَلْيَطْلُبْ ثَوَابَهُ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشُّرْكِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

124. Ebu Sa'd b. Ebu Fedala, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kad Allah oživi prve i potonje na Dan u koji nema nikakve sumnje, glasnik će povikati: 'Ko je učinio neko djelo u ime Allaha i u ime nekoga

¹³⁰ Muslim (2985).

drugog neka traži nagradu od njega, jer Allah je najneovisniji od toga da Mu se pripisuje saučesnik.”¹³¹

١٢٥ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ قَالَ فِي دُبُرِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَهُوَ ثَانٍ رَجُلَيْهِ قَبْلَ أَنْ يَتَكَلَّمَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحَدَّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ عَشْرَ مَرَّاتٍ، كُتِبَتْ لَهُ عَشْرُ حَسَنَاتٍ، وَمُحِيتَ عَنْهُ عَشْرُ سَيِّئَاتٍ، وَرُفِعَ لَهُ عَشْرُ دَرَجَاتٍ، وَكَانَ يَوْمَهُ ذَلِكَ كُلَّهُ فِي حِرْزٍ مِنْ كُلِّ مَكْرُوهٍ، وَحُرْسٍ مِنَ الشَّيْطَانِ، وَلَمْ يَنْبَغِ لِدُذِّبٍ أَنْ يُدْرِكَهُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ إِلَّا الشَّرْكَ بِاللَّهِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

125. Ebu Zerr, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Onome ko poslije sabah-namaza, podvijenih nogu i prije nego što bilo šta progovori, deset puta prouči sljedeće: 'Lā ilāhe illallāhu vahdehu lā šerīke lehu, lehu-l-mulku ve lehu-l-hamdu, juhjī ve jumītu, ve huve 'alā kulli šejin kađīr.'* (Nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika, Njemu pripada sva vlast i svaka zahvalnost, On oživljava i usmrćuje, i On sve može) – bit će upisano deset dobrih djela, obrisano deset hrdavih djela, bit će uzdignut za deset stupnjeva, toga će dana biti zaštićen svake neprijatnosti, bit će sačuvan šejtana, i nijedan grijeh, osim širka, neće ga toga dana upropastiti.”¹³²

١٢٦ - ولأحمد مثله عن شَهْرٍ بْنِ حَوْشَبٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَنَمٍ بدون ذكر أبي ذر.

¹³¹ Et-Tirmizi (3154) i Ibn Madža (4203).

¹³² Et-Tirmizi (3474), El-Bezzar, u zbirci *El-Musned* (4050) i En-Nesai, u zbirci *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (127).

126. Ovaj je hadis zabilježio i imam Ahmed preko Šehra b. Havšeba, koji prenosi od Abdurrahmana b. Ganma, izostavljajući Ebu Zerra.¹³³

---

¹³³ Ahmed (17990).

٢٦ - بَابُ فِي أَنْ الشِّرْكَ لَا يُغْفَرُ

26. POGLAVLJE

ŠIRK JE NEOPROSTIV GRIJEH

١٢٧ - عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الظلمُ ثلاثةٌ: فظلمٌ لا يتركه اللهُ، وظلمٌ يُغْفَرُ، وظلمٌ لا يُغْفَرُ، فأما الظلمُ الذي لا يُغْفَرُ؛ فالشرك، لا يَغْفِرُهُ اللهُ، وأما الظلمُ الذي يغفره، فظلمُ العبدِ فيما بينه وبينَ ربِّه، وأما الظلمُ الَّذِي لا يُتْرَكُ؛ فظلمُ العبادِ، فيقتصُّ اللهُ بعضهم من بعضٍ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

127. Enes, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *”Tri su vrste nepravde: nepravda koju Allah neće zapostaviti, nepravda koju može oprostiti i nepravda koju neće oprostiti. Kad je riječ o nepravdi koju neće oprostiti, to je pripisivanje Allahu saučesnika. Kad je riječ o nepravdi koju može oprostiti, to je nepravda koju čovjek sebi nanese griješeći prema svom Gospodaru. A kad se radi o nepravdi koju neće zapostaviti, to je nepravda koju ljudi jedni drugima nanesu: Allah će za nju računati poravnati.”*¹³⁴

١٢٨ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الدَّوَاوِينُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ثَلَاثَةٌ: دِيْوَانٌ لَا يَعْجَبُ اللهُ بِهِ شَيْئًا، وَدِيْوَانٌ

¹³⁴ Ebu Davud et-Tajalisi (2223) sa slabim lancem prenosilaca, utoliko što su Er-Rebia b. Sabih i Jezid er-Rikaši slabi prenosiooci. Hadis je u ovoj verziji zabilježio i Ebu Nuajm, u djelu *Hil'jetu-l-evlija*, 6/309, a El-Bezzar (3439) u nešto drukčijoj formi.

لا يَتْرُكُ اللهُ مِنْهُ شَيْئًا، وَدِيْوَانٌ لَا يَعْفِرُهُ اللهُ، فَأَمَّا الدِّيْوَانُ الَّذِي لَا يَعْفِرُهُ اللهُ فَالشِّرْكُ بِاللَّهِ، قَالَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ﴾ [المائدة: ٧٢] ، وَأَمَّا الدِّيْوَانُ الَّذِي لَا يَعْبَأُ اللهُ بِهِ شَيْئًا فَظَلَمَ الْعَبْدُ نَفْسَهُ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ رَبِّهِ مِنْ صَوْمٍ يَوْمٍ تَرَكَهُ أَوْ صَلَاةٍ تَرَكَهَا فَإِنَّ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ يَعْفِرُ ذَلِكَ، وَيَتَجَاوَزُ إِنْ شَاءَ، وَأَمَّا الدِّيْوَانُ الَّذِي لَا يَتْرُكُ اللهُ مِنْهُ شَيْئًا فَظَلَمَ الْعِبَادَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا، الْقِصَاصُ لَا مَحَالَةَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَهُوَ شَاهِدٌ لِلأَوَّلِ يَقوى به.

128. Aiša, radijallahu anha, prenijela je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”U Svevišnjeg Allaha postoje tri vrste deftera: defter koji Allah ne uzima striktno, defter čiji nijedan dio Allah neće zapostaviti i defter čiji sadržaj Allah neće oprostiti. Kad je riječ o defteru čiji sadržaj Allah neće oprostiti, to je širk. Allah, Uzvišeni, kaže: ”Ko Allahu širk učini, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti...” Kad se radi o defteru kojeg Allah ne uzima striktno, to je nepravda koju čovjek sebi nanese, u odnosu između sebe i svog Gospodara: propušten dan ramazanskog posta ili izostavljen namaz, a Uzvišeni Allah će, ako htjedne, oprostiti i preći preko toga. A kad je riječ o defteru čiji nijedan dio Allah neće zapostaviti, to je međusobna nepravda koju ljudi učine jedni drugima: ravnanje računa neizbježno je.”*¹³⁵

١٢٩ - وَعَنْ مَعَاوِيَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «كُلُّ ذَنْبٍ عَمَى اللهُ أَنْ يَعْفِرَهُ إِلَّا الرَّجُلُ يَقْتُلُ الْمُؤْمِنَ مُتَعَمِّدًا، أَوْ الرَّجُلُ يَمُوتُ كَافِرًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ.

129. Muavija b. Ebu Sufjan, radijallahu anhu, govorio je: *”Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori:*

¹³⁵ Ahmed (26031). Ovaj hadis ojačava prethodno Enesovo, radijallahu anhu, predanje.

*'Nadati se da će Allah sve grijeha oprostiti, osim čovjeku koji hotimično ubije vjernika i onome ko umre kao nevjernik.'*¹³⁶

---

¹³⁶ Ahmed (16907), En-Nesai, 7/80, El-Hakim, 4/3510, i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 19/856-858. El-Hakim i Ez-Zehebi smatraju da je ovaj hadis autentičan.

٢٧ - بَابُ قَبُولِ تَوْبَةِ الْمُشْرِكِ وَبَيَانِ حُكْمِ عَمَلِهِ إِذَا أَسْلَمَ بَعْدَهُ

27. POGLAVLJE

PRIMA SE POKAJANJE MNOGOBOŠCA; O STATUSU NJEGOVIH PREĐAŠNJIH DJELA

١٣٠ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ بِمَكَّةَ: ﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ إِلَى قَوْلِهِ: ﴿مُهَانًا﴾ [الفرقان: ٦٨] ، فَقَالَ الْمُشْرِكُونَ: وَمَا يُعْنِي عَنَّا الْإِسْلَامُ، وَقَدْ عَدَلْنَا بِاللَّهِ، وَقَدْ قَتَلْنَا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ، وَأَتَيْنَا الْفَوَاحِشَ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا﴾ [الفرقان: ٧٠] إِلَى آخِرِ الْآيَةِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

130. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhu, rekao je: "Sljedeći je ajet objavljen u Meki: '...i oni koji se mimo Allaha drugom bogu ne klanjaju, i koji, one koje je Allah zabranio, ne ubijaju, osim kad pravda zahtijeva, i koji ne bludniče; a ko to radi, iskusit će kaznu, patnja će mu na onome svijetu udvostručena biti i vječno će u njoj ponižen ostati', nakon čega su mnogobošci ustanovili: 'Šta nam islam znači kad smo širk činili, ubijali one koje je Allah zabranio i činili nemoral!' Pa je Svevišnji Allah objavio: '...ali onima koji se pokaju i uzvjeruju i dobra djela čine, Allah će njihova hrđava djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i samilostan je...'.¹³⁷

١٣١ - وَعَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ أُمُورًا كُنْتُ أَتَحَنَّنْتُ أَوْ أَتَحَنَّنْتُ بِهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ مِنْ صَلَاةٍ وَعَقَاقَةٍ وَصَدَقَةٍ هَلْ

¹³⁷ El-Buhari (4764) i Muslim (19 i 3023).

لِي فِيهَا أَجْرٌ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَسَلَمْتَ عَلَيَّ مَا سَلَفَ لَكَ مِنْ خَيْرٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

131. Hakim b. Hizam upitao je Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: "Allahov Poslaniče, dok sam bio neznabožac, radio sam mnoga dobra djela: udjeljivao milostinju, oslobađao robove, održavao rodbinske veze, pa hoću li za to biti nagrađen?" Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori mu: "*Svojim prihvatanjem islama zadržavaš dobro koje si prije učinio.*"¹³⁸

١٣٢ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي نَذَرْتُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ أَنْ أَعْتَكِفَ لَيْلَةً فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، قَالَ: «فَأَوْفِ بِنَذْرِكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

132. Omer, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Obratio sam se Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: 'Allahov Poslaniče, u neznaboštvu sam se zavjetovao da ću u Mesdžidul-haramu provesti jednu noć u itikafu!' *Ispuni svoj zavjet*", reče mu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem."¹³⁹

١٣٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْوَاحُ بَمَا عَمَلْنَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ؟ قَالَ: «أَمَّا مَنْ أَحْسَنَ مِنْكُمْ فِي الْإِسْلَامِ فَلَا يُؤَاخَذُ بِهَا، وَمَنْ أَسَاءَ أُخِذَ بِعَمَلِهِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالْإِسْلَامِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ مُسْلِمٌ.

133. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: "Neki su ljudi upitali Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: 'Allahov Poslaniče, da li ćemo biti kažnjeni za ono što smo činili u neznaboštvu?' On odgovori: '*Onaj ko u islamu bude činio dobro neće biti kažnjen zbog predašnjih djela, a onaj ko u islamu bude*

¹³⁸ EI-Buhari (1436, 2220 i 2538) i Muslim (123).

¹³⁹ EI-Buhari (2034, 3144, 4320 i 6697) i Muslim (1656).

činio zlo bit će kažnjen za ono što je počinio u neznaboštvu i u islamu.”¹⁴⁰

---

¹⁴⁰ El-Buhari (6921) i Muslim (120), i ovo je njegova verzija.

٢٨ - بَابُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مُشْرِكٌ

28. POGLAVLJE

U DŽENNET NEĆE UĆI NI JEDAN MNOGOBOŽAC

١٣٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي قَبَّةٍ نَحْوًا مِنْ أَرْبَعِينَ رَجُلًا، فَقَالَ: «أَتَرْضَوْنَ أَنْ تَكُونُوا رُبْعَ أَهْلِ الْجَنَّةِ؟» قُلْنَا: نَعَمْ، قَالَ: «أَتَرْضَوْنَ أَنْ تَكُونُوا ثُلُثَ أَهْلِ الْجَنَّةِ؟» قُلْنَا: نَعَمْ، قَالَ: «وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ إِنِّي لَأَرْجُو أَنْ تَكُونُوا نِصْفَ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَذَلِكَ أَنْ الْجَنَّةَ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا نَفْسٌ مُسْلِمَةٌ، وَمَا أَنْتُمْ فِي أَهْلِ الشِّرْكِ إِلَّا كَالشَّعْرَةِ الْبَيْضَاءِ فِي جِلْدِ الثَّوْرِ الْأَسْوَدِ أَوْ كَالشَّعْرَةِ السَّوْدَاءِ فِي جِلْدِ الثَّوْرِ الْأَحْمَرِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

134. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Bilo nas je s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, oko četrdeset ljudi, u jednom šatoru, i on nas je upitao: 'Jeste li zadovoljni da sačinjavate četvrtinu stanovnikâ Dženneta?' 'Da', odgovorili smo. On, opet, upita: 'A jeste li zadovoljni da sačinjavate trećinu stanovnikâ Dženneta?' 'Da', opet smo odgovorili. On reče: 'Tako mi Onoga u Čijoj je ruci Muhammedova duša, uistinu se nadam da ćete sačinjavati polovinu stanovnikâ Dženneta, i to zato što će u Džennet ući samo muslimani. U odnosu na mnogobošce vi imate status bijele dlake na koži crnog bika, odnosno status crne dlake na koži crvenog bika.'"¹⁴¹

¹⁴¹ El-Buhari (6642) i Muslim (221 i 377).

١٣٥ - وَعَنْ عَمْرِ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا ابْنَ الْخَطَّابِ اذْهَبْ فَنَادِ فِي النَّاسِ أَنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا الْمُؤْمِنُونَ»، قَالَ: فَخَرَجْتُ فَنَادَيْتُ: أَلَا إِنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا الْمُؤْمِنُونَ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

135. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, pripovijeda: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Omere, idi i ogласи ljudima da će u Džennet ući samo vjernici.' Izašao sam i povikao: 'Zaista će u Džennet ući samo vjernici!'"¹⁴²

١٣٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْ لَا أَذَلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

136. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "U Džennet nećete ući sve dok ne budete vjerovali, a nećete vjerovati sve dok se ne budete međusobno voljeli. Želite li da vas izvijestim o djelu koje će imati za rezultat vašu međusobnu ljubav? Širite selam među sobom."¹⁴³

١٣٧ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ دَفَعَ اللَّهُ عِزَّ وَجَلِّ إِلَى كُلِّ مُسْلِمٍ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا فَيَقُولُ: هَذَا فِكَأُكَ مِنَ النَّارِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

137. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Svevišnji će Allah na Sudnjem danu svakom muslimanu predati židova ili kršćanina i reći mu: 'Ovo je tvoj iskup od Vatre.'"¹⁴⁴

¹⁴² Muslim (114).

¹⁴³ Muslim (2 i 8).

¹⁴⁴ Muslim (2767).

١٣٨ - وَعَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَهُ وَأَوْسَ بْنَ الْحَدَثَانِ أَيَّامَ التَّشْرِيقِ، فَنَادَى أَنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا مُؤْمِنٌ، وَأَيَّامٌ مِنِّي أَيَّامٌ أَكَلٍ وَشُرْبٍ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

138. Ka'b b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poslao njega i Evsa b. el-Hadesana da u danima Kurban-bajrama oglase: *"U Džennet će ući samo vjernik; a dani boravka na Mini jesu dani predviđeni za jelo i piće."*¹⁴⁵

١٣٩ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مُؤْمِنًا حَسَنَةً يُعْطَى بِهَا فِي الدُّنْيَا وَيُجْزَى بِهَا فِي الْآخِرَةِ، وَأَمَّا الْكَافِرُ فَيُطْعَمُ بِحَسَنَاتِ مَا عَمِلَ بِهَا اللَّهُ فِي الدُّنْيَا حَتَّى إِذَا أَفْضَى إِلَى الْآخِرَةِ لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَةٌ يُجْزَى بِهَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

139. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Zaista Allah vjerniku neće počinuti nepravdu glede njegovog dobrog djela: na ovom svijetu imat će korist od njega, a na ahiretu će biti nagrađen. A kad se o nevjerniku radi, Allah ga opskrbiljuje zbog dobrih djela koja je uradio Allaha radi, a kad dođe na ahiret, neće imati nijedno dobro djelo za koje bi mogao biti nagrađen."*¹⁴⁶

١٤٠ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: ادْعُ اللَّهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْ يُوسِّعَ عَلَيَّ أُمَّتِكَ فَقَدْ وَسَّعَ عَلَيَّ فَارِسَ وَالرُّومَ وَهُمْ لَا يَعْبُدُونَ اللَّهَ عِزًّا وَجَلًّا، فَاسْتَوَى جَالِسًا ثُمَّ قَالَ: «أَفْبِي شُكَّ أَنْتَ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ أَوْلَيْكَ قَوْمٌ عَجَّلَتْ لَهُمْ طَيِّبَاتُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

¹⁴⁵ Muslim (1142).

¹⁴⁶ Muslim (2208).

140. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Sugerirao sam: 'Allahov Poslaniče, zamoli Allaha da uveća nafaku tvom ummetu, tim prije jer ju je uvećao Perzijancima i Bizantincima, iako ne obožavaju Svevišnjeg Allaha!' Sjeo je i prijekorno mi rekao: '*Omere, zar sumnjaš! Oni su narod čija su dobra požurena na ovom svijetu.*'"¹⁴⁷

١٤١ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى حَصِيرٍ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ شَيْءٌ، وَتَحْتَ رَأْسِهِ وَسَادَةٌ مِنْ أَدَمٍ حَشْوُهَا لَيْفٌ، وَإِنَّ عِنْدَ رِجْلَيْهِ قَرِظًا مَصْبُورًا، وَعِنْدَ رَأْسِهِ أَهْبَاءٌ مُعَلَّقَةٌ، فَرَأَيْتُ أَثَرَ الْحَصِيرِ فِي جَنْبِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَبَكَيْتُ، فَقَالَ: «مَا يُبْكِيكَ؟» فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ كِسْرَى وَقَيْصَرَ فِيمَا هُمَا فِيهِ، وَأَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَمَا تَرْضَى أَنْ تَكُونَ لَهُمَا الدُّنْيَا وَلَكَ الْآخِرَةُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

141. Ovaj isti ashab također je pripovijedao: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom je prilikom ležao na hasuri od koje ga ništa nije dijelilo, ispod glave imao je jastuk od kože koji je bio ispunjen palminim vlaknom, kod njegovih nogu hrpa lišća mimoze, a kod njegove glave obješena koža. Vidjevši tragove hasure na Poslanikovom, sallallahu alejhi ve sellem, boku, zaplakao sam, pa me upita: '*Zašto plačeš?*' Na to sam odgovorio: 'Allahov Poslaniče, Kiswa i Kajsar uživaju, a ti si Allahov poslanik pa, opet, ne uživaš!' '*Zar nisi zadovoljan da njima dvojici pripadne ovaj svijet, a tebi ahiret?*', upita me Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem."¹⁴⁸

¹⁴⁷ El-Buhari (89, 2468 i 5191) i Muslim (34 i 1479).

¹⁴⁸ El-Buhari (4913) i Muslim (31 i 1479).

٢٩ - بَابُ مَا جَاءَ فِي أَهْلِ الْفِتْرَةِ وَأَوْلَادِ الْمُشْرِكِينَ وَمَنْ فِي حُكْمِهِمْ

29. POGLAVLJE

O ONIMA KOJI SU ŽIVJELI U RAZDOBLJU IZMEĐU DVA
VJEROVJESNIKA, UMRLOJ DJECI OD RODITELJA
MNOGOBOŽACA I ONIMA KOJI IMAJU NJIHOV STATUS

١٤٢ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَوْلَادِ الْمُشْرِكِينَ فَقَالَ: «اللَّهُ إِذْ خَلَقَهُمْ أَعْلَمَ بِمَا كَانُوا عَامِلِينَ» مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

142. Ibn Abbas, radijallahu anhu, kazivao je da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan u vezi s djecom mnogobožaca, na šta je odgovorio: *"Kad ih je stvorio, Allah je znao šta će oni raditi."*¹⁴⁹

١٤٣ - وَعَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، فِي حَدِيثِ رُؤْيَا النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِبْرَاهِيمَ فِي الْجَنَّةِ قَالَ: «وَأَمَّا الْوِلْدَانُ الَّذِينَ حَوْلَهُ فَكُلُّ مَوْلُودٍ مَاتَ عَلَى الْفِطْرَةِ»، فَقَالَ بَعْضُ الْمُسْلِمِينَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَأَوْلَادُ الْمُشْرِكِينَ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَأَوْلَادُ الْمُشْرِكِينَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

143. Semura b. Džundub, radijallahu anhu, prenosi hadis u kojem stoji da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, vidio Ibrahima, alejhis-salam, u Džennetu, i da je rekao: *"...a djeca oko njega jesu ona koja su umrla na urođenoj vjeri."* Neki muslimani upitaše: *"Allahov Poslaniče, a djeca mnogobožaca?"*

¹⁴⁹ El-Buhari (1383 i 6597) i Muslim (2660).

”I djeca mnogobožaca”, dodade Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.¹⁵⁰

١٤٤ - وَعَنْ سَلْمَةَ بْنِ يَزِيدَ الْجُعْفِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: انْطَلَقْتُ أَنَا وَأَخِي إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ أُمَّنَا مُلَيْكَةَ كَانَتْ تَصِلُ الرَّحِمَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ، وَتَفْعَلُ وَتَفْعَلُ هَلَكَتْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَهَلْ ذَلِكَ نَافِعُهَا شَيْئًا؟ قَالَ: «لا»، قَالَ: قُلْنَا: فَإِنَّهَا كَانَتْ وَأَدَّتْ أُخْتًا لَنَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَهَلْ ذَلِكَ نَافِعُهَا شَيْئًا؟ قَالَ: «الْوَائِدَةُ وَالْمَوْعُودَةُ فِي النَّارِ إِلَّا أَنْ تُدْرِكَ الْوَائِدَةُ الْإِسْلَامَ فَيَعْفُو اللَّهُ عَنْهَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

144. Selema b. Jezid el-Džufi, radijallahu anhu, kazivao je: ”Moj brat i ja otišli smo kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i upitali: ’Allahov Poslaniče, naša majka Mulejka održavala je rodbinske veze, primala goste i činila mnogo dobra, umrla je u paganskom dobu, pa hoće li joj to imalo koristiti?’ On odgovori: ’Neće.’ Rekosmo: ’Također, u paganskom je dobu zakopala svoju živu kćerku, našu sestru, pa hoće li njoj to imalo koristiti?’ Na to nam odgovori: ’Onaj ko zakopa živu djevojčicu i djevojčica živa zakopana bit će u Vatri, osim ako onaj ko zakopa živu djevojčicu doživi islam i prihvati ga pa mu Allah oprosti.’¹⁵¹

١٤٥ - وَعَنْ الْأَسْوَدِ بْنِ سَرِيحٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَرْبَعَةٌ يَحْتَجُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: رَجُلٌ أَصَمٌّ، وَرَجُلٌ أَحْمَقُ، وَرَجُلٌ هَرَمٌ، وَرَجُلٌ مَاتَ فِي الْفِتْرَةِ، فَأَمَّا الْأَصَمُّ فَيَقُولُ: رَبِّ لَقَدْ جَاءَ الْإِسْلَامُ، وَمَا أَسْمَعُ شَيْئًا، وَأَمَّا الْأَحْمَقُ فَيَقُولُ: رَبِّ لَقَدْ جَاءَ الْإِسْلَامُ وَالصَّبِيَّانُ يَحْدِفُونِي بِالْبَعْرِ، وَأَمَّا الْهَرَمُ فَيَقُولُ: رَبِّي لَقَدْ جَاءَ الْإِسْلَامُ وَمَا أَعْقِلُ شَيْئًا، وَأَمَّا الَّذِي مَاتَ فِي

¹⁵⁰ El-Buhari (1386 i 7047).

¹⁵¹ Ahmed (15923).

الْفَتْرَةَ فَيَقُولُ: رَبِّ مَا أَتَانِي لَكَ رَسُولٌ؛ فَيَأْخُذُ مَوَائِقَهُمْ لِيُطِيعَنَّهُ فَيُرْسِلُ إِلَيْهِمْ رَسُولًا أَنْ ادْخُلُوا النَّارَ، قَالَ: فَوَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوْ دَخَلُوهَا لَكَأَنَّ عَلَيْهِمْ بَرْدًا وَسَلَامًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وابن حبان.

145. El-Esved b. Seria, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Četverica će posegnuti za opravdanjem na Sudnjem danu: gluh, slabouman, oronuo i čovjek koji je umro u razdoblju između dva vjerovjesnika. Gluhi će reći: 'Gospodaru, islam se pojavio a ja ništa ne čujem!' Slaboumni će reći: 'Gospodaru, islam se pojavio a mene djeca gađaju balegom!' Oronuli će starac reći: 'Gospodaru, islam se pojavio, a ja ništa ne shvatam!' A onaj koji je umro u razdoblju između dva vjerovjesnika reći će: 'Gospodaru, nije mi došao Tvoj poslanik!' I Allah će od njih uzeti zavjet da će Mu se sigurno pokoriti, te će im poslati izaslanika koji će im zapovijediti da uđu u Vatru. Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, ako uđu u nju, bit će im hladna i spasonosna!"¹⁵²

١٤٦ - ولأحمد عن أبي هريرة نحوه، وقال في آخره: «فمن دخلها كانت عليه برداً وسلاماً ومن لم يدخلها يسحب إليها».

146. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je isto predanje, s dodatkom: "...onaj ko u nju uđe, njemu će biti hladna i spasonosna, a ko odbije, bit će odvučen u nju."¹⁵³

١٤٧ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يُوتَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِمَنْ مَاتَ فِي الْفَتْرَةِ وَالشَّيْخِ الْفَانِي وَالْمَعْتُوهِ، فَيَتَكَلَّمُونَ بِحُجَّتِهِمْ

¹⁵² Ahmed (16301), Ibn Hibban (7357), Ed-Dija, u zbirci *El-Ehadisu-l-muhtara* (1454), Ishak b. Rahavejh, u zbirci *El-Musned* (41) i El-Bezzar (2174).

¹⁵³ Ahmed (16302) s dobrim lancem prenosilaca, Ed-Dija, u zbirci *El-Ehadisu-l-muhtara* (1455), Ishak b. Rahavejh, u zbirci *El-Musned* (42), El-Bejheki, u djelu *El-Itikad* (111), Ebu Nuajm, u djelu *Ahbaru Asbehan*, 2/255, i Ibn Ebu Asim, u zbirci *Es-Sunna* (404).

وَعُذْرَهُمْ، فَيَأْتِي عُنُقَ مَنْ النَّارِ فَيَقُولُ لَهُمْ رَبُّهُمْ: إِنِّي كُنْتُ أُرْسِلُ إِلَى النَّاسِ رُسُلًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ، وَإِنِّي رَسُولٌ نَفْسِي إِلَيْكُمْ، أُدْخِلُوا هَذِهِ النَّارَ، فَأَمَّا مَنْ كَتَبَ عَلَيْهِمُ الشَّقَاوَةَ فَيَقُولُونَ: رَبَّنَا مِمَّنَّا فَرَرْنَا، وَأَمَّا أَهْلُ السَّعَادَةِ، فَيَنْطَلِقُونَ حَتَّى يَدْخُلُوهَا، فَيَدْخُلُ هَوْلَاءُ الْجَنَّةِ، وَيَدْخُلُ هَوْلَاءُ النَّارِ، فَيَقُولُ لِلَّذِينَ كَانُوا لَمْ يُطِيعُوهُ: قَدْ أَمَرْتُكُمْ أَنْ تَدْخُلُوا النَّارَ فَعَصَيْتُمُونِي، وَقَدْ عَايَنْتُمُونِي، فَأَنْتُمْ لِرُسُلِي كُنْتُمْ أَشَدَّ تَكْذِيبًا» أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى.

147. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Na Sudnjem danu bit će dovedeni: čovjek koji je umro u razdoblju između dva vjerovjesnika, oronuo starac i slabouman, te će iznositi svoje argumente i opravdanja. I tada će se iz Džehennema pojaviti plamen u obliku vrata, i njihov će im Gospodar reći: 'Slao sam ljudima poslanike od njih samih, a vama sam izaslanik lično Ja. Uđite u Vatru!' Oni kojima je predodredio da budu nesretni reći će: 'Naš Gospodaru, od nje smo bježali!' A sretni će krenuti i ući u nju. Tada će prvi ući u Džehennem, a potomji u Džennet. Onima koji nisu poslušali Allah će reći: 'Naredio sam vam da uđete u Vatru pa Me niste poslušali iako ste Me znali, pa, Moje poslanike na dunjaluku, energičnije biste u laž utjerali.'*"¹⁵⁴

١٤٨ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سَأَلْتُ رَبِّي الْوَالِهِينَ مِنْ ذُرِّيَةِ الْبَشَرِ أَلَّا يُعَذِّبَهُمْ، فَأَعْطَانِيهِمْ» أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

148. Ovaj isti ashab pripovijeda sljedeći hadis: *"Molio sam Allaha da ne kazni umrlu djecu, i On mi je uslišao dovu."*¹⁵⁵

¹⁵⁴ Ebu Ja'la (4224) sa slabim lancem prenosilaca.

¹⁵⁵ Ebu Ja'la, u zbirci *El-Musned* (3570, 3636, 4101 i 4102) sa slabim lancem prenosilaca, jer je Fudajl b. Sulejman bio *saduk* (ispod stupnja prenosilaca autentičnih hadisa), ali je mnogo griješio prenoseći hadise.

٣٠ - بَابُ مَا جَاءَ فِي الْعُذْرِ بِالْجَهْلِ فِي مَسَائِلِ الْاِعْتِقَادِ

30. POGLAVLJE

O PRAVDANJU NEZNANJEM U PITANJIMA VJEROVANJA

١٤٩ - عَنْ حُدَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَدْرُسُ الْإِسْلَامُ كَمَا يَدْرُسُ وَشْيُ الثَّوْبِ حَتَّى لَا يُدْرَى مَا صِيَامٌ وَلَا صَلَاةٌ وَلَا نُسُكٌ وَلَا صَدَقَةٌ وَكَيْسَرَى عَلَى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي لَيْلَةٍ فَلَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ مِنْهُ آيَةٌ وَتَبَقِيَ طَوَائِفُ مِنَ النَّاسِ الشَّيْخِ الْكَبِيرِ وَالْعَجُوزُ يَقُولُونَ: أَدْرَكْنَا آبَاءَنَا عَلَى هَذِهِ الْكَلِمَةِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَحَنُّ نَقُولُهَا»، فَقَالَ لَهُ صَلَةٌ: مَا تُعْنِي عَنْهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَهُمْ لَا يَدْرُونَ مَا صَلَاةٌ وَلَا صِيَامٌ وَلَا نُسُكٌ وَلَا صَدَقَةٌ؟ فَأَعْرَضَ عَنْهُ حُدَيْفَةُ ثُمَّ رَدَّهَا عَلَيْهِ ثَلَاثًا كُلَّ ذَلِكَ يُعْرِضُ عَنْهُ حُدَيْفَةُ ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَيْهِ فِي الثَّلَاثَةِ فَقَالَ: يَا صَلَةُ تُنَجِّهِمْ مِنَ النَّارِ، ثَلَاثًا. أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَه.

149. Huzejfa b. el-Jeman, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Islam će biti zaboravljen kao što se pohaba odjeća, toliko da ljudi neće znati za post, ni namaz, ni obrede, ni udjeljivanje milostinje; Knjiga Uzvišenog Allaha bit će zaboravljena u jednoj noći, i na Zemlji neće ostati nijedan njen ajet. Među ljudima bit će skupina, starci i starice, koja će govoriti: 'Zatekli smo pretke kako govore da nema istinskog božanstva osim Allaha, pa i mi izgovaramo te riječi.'" Sila upita Huzejfu: "Šta će im koristiti svjedočenje da nema istinskog božanstva osim Allaha kad neće znati za namaz, ni post, ni obrede, ni udjeljivanje milostinje?!" Huzejfa se

okrenu od njega, a ovaj ponovi pitanje još dva puta. Huzejfa se okretao od njega, pa mu je treći put odgovorio: "O Sila, te će ih riječi spasiti od Vatre!", ponoviši to tri puta.¹⁵⁶

١٥٠ - وَعَنْ أَبِي وَقْدٍ اللَّيْثِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا افْتَتَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَكَّةَ خَرَجَ بِنَا مَعَهُ قَبْلَ هَوَازِنَ حَتَّى مَرَرْنَا عَلَى سِدْرَةِ الْكُفَّارِ، سِدْرَةٍ يَعْكُفُونَ حَوْلَهَا، وَيَدْعُونَهَا: ذَاتَ أَنْوَاطٍ، فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ اجْعَلْ لَنَا ذَاتَ أَنْوَاطٍ كَمَا لَهُمْ ذَاتُ أَنْوَاطٍ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اللَّهُ أَكْبَرُ، إِنَّمَا السَّنَنُ، هَذَا كَمَا قَالَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ لِمُوسَى: اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ إِلَهَةٌ، قَالَ: ﴿إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾ [الأعراف: ١٣٨]»، ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّكُمْ لَتُرَكَّبَنَّ سَنَنٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ حَبَانَ.

150. Ebu Vakid el-Lejsi, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Pošto je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, oslobodio Meku, poveo nas je prema Hevazinu i prošli smo pored dreveta Zatu Envat, kod kojeg su nevjernici činili ibadet i upućivali mu dove. Rekli smo: 'Allahov Poslaniče, učini da i mi imamo Zatu Envat kao što ga oni imaju!' On reče: 'Allah je najveći! To je slijedenje prakse prijašnjih naroda. Tako su Izraeličani tražili od Musaa: 'Napravi ti nama boga kao što i oni imaju bogove!', a on im je rekao: 'Vi ste, zaista, narod koji nema pameti.' I vi ćete, uistinu, slijediti praksu prijašnjih naroda.'¹⁵⁷

١٥١ - وَلِلطَّبْرَانِيِّ فِي الْكَبِيرِ: «وَنَحْنُ حُدَنَاءُ عَهْدٍ بِكُفْرٍ».

¹⁵⁶ Ibn Madža (4049).

¹⁵⁷ Ahmed (21897 i 21900), Et-Tirmizi (2180), Ibn Hibban (6702), El-Humejdi, u djelu *El-Musned* (848), Ibn Ebu Šejba, 15/101, Ibn Ebu Asim, u zbirci *Es-Sunna* (76), Ebu Ja'la (1441), En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (11185), Abdurrezzak (20763) i Et-Taberani, u djelu *El-Mudžemu-l-kebir* (3290 i 3292).

151. U drugom hadisu stoji dodatak: "...a skoro smo napustili nevjerstvo..."¹⁵⁸

١٥٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «كَانَ رَجُلٌ يُسْرِفُ عَلَى نَفْسِهِ، فَلَمَّا حَضَرَهُ الْمَوْتُ، قَالَ لِبَنِيهِ: إِذَا أَنَا مُتُّ فَأَخْرِقُونِي ثُمَّ اطْحِنُونِي، ثُمَّ ذَرُونِي فِي الرِّيحِ، فَوَاللَّهِ لَئِن قَدَرَ عَلَيَّ رَبِّي لَيُعَذِّبُنِي عَذَابًا مَا عَذَّبُهُ أَحَدًا، فَلَمَّا مَاتَ فُعِلَ بِهِ ذَلِكَ فَأَمَرَ اللَّهُ الْأَرْضَ فَقَالَ: اجْمَعِي مَا فِيكَ مِنْهُ فَفَعَلَتْ فَإِذَا هُوَ قَائِمٌ، فَقَالَ: مَا حَمَلَكَ عَلَيَّ مَا صَنَعْتَ؟ قَالَ: يَا رَبِّ خَشِيتُكَ، فَغَفَرَ لَهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

152. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom ispričao sljedeće: *"Neki se čovjek prema sebi mnogo ogriješio i, kad je bio na samrti, rekao je svojim sinovima: 'Pošto umrem, spalite me i taj pepeo dodatno smrvite pa ga iznesite na vjetar. Allaha mi, ako me se Gospodar domogne, kaznit će me onako kako nikog nije kaznio!' Nakon što je umro, sinovi su uradili kako je otac tražio, a onda je Allah naredio Zemlji: 'Sakupi njegove dijelove, koji su na tebi!' I Zemlja je to uradila, pa je čovjek stao ožvijen, te ga je Allah upitao: 'Šta te navede da onako postupiš?' On odgovori: 'Gospodaru, strah od Tebe.' I Allah mu oprostio."*¹⁵⁹

¹⁵⁸ Et-Taberani, u djelu *El-Mudžemu-l-kebir* (3291).

¹⁵⁹ El-Buhari (3481 i 7506) i Muslim (2756). Postoji nekoliko objašnjenja ovog hadisa: to je bilo u razdoblju između dva vjerovjesnika; čovjekove riječi: *"...ako me se Gospodar domogne"* odnose se na Allahovu moć, a po nekima, na određenje; taj je čovjek bio u stanju sveopćeg straha i izbežumljenosti, pa je izgubio razum i nije znao šta govori i, odatle, nije bio kažnjen zbog svoje izjave; i, bio je neznalica, a Svevišnji mu je Allah oprostio jer je bio monoteist.

٣١ - بَابٌ فِي أَنَّ الْاِتِّسَابَ إِلَى الْأَنْبِيَاءِ لَا يَنْفَعُ فِي الْآخِرَةِ وَأَنَّ الْمُتَسَبِّ
لَا يَنْتَفِعُ إِلَّا بِالتَّوْحِيدِ وَالْعَمَلِ الصَّالِحِ

31. POGLAVLJE

PRIPISIVANJE VJEROVJESNICIMA NEĆE KORISTITI NA
AHIRETU AKO ČOVJEK NIJE BIO MONOTEIST I AKO NIJE
ČINIO DOBRA DJELA

١٥٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
حِينَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾ [الشعراء: ٢١٤] قَالَ:
«يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ - أَوْ كَلِمَةً نَحْوَهَا - اشْتَرُوا أَنْفُسَكُمْ، لَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنْ
اللَّهِ شَيْئًا، يَا بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ، لَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، يَا عَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ
الْمُطَّلِبِ، لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، وَيَا صَفِيَّةُ عَمَّةَ رَسُولِ اللَّهِ، لَا أُغْنِي عَنْكَ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، وَيَا فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ، سَلِّينِي مَا شِئْتِ مِنْ مَالِي، لَا أُغْنِي عَنْكَ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَهَذَا لَفْظُ الْبُخَارِيِّ.

153. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Kad je Svevišnji Allah objavio: 'I opominji rodbinu svoju najbližu...'", Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ustao je i povikao: 'O skupino kurejšija', ili tako nekako, 'spasite se, ja vam ne mogu nimalo pomoći da budete pošteđeni Allahove kazne! O Benu Abdumenaaf, ja vam ne mogu nimalo pomoći da budete pošteđeni Allahove kazne! O Abbase b. Abdulmuttalib, ja ti ne mogu nimalo pomoći da budeš pošteđen Allahove kazne! O Safija, tetko po ocu Poslanikova, ja ti ne mogu nimalo pomoći da budeš

pošteđena Allahove kazne! O Fatima, kćerko Muhammedova, od mene možeš tražiti koliko hoćeš imetka, ali ja ti ne mogu nimalo pomoći da budeš pošteđena Allahove kazne!”¹⁶⁰

١٥٤ - ولمسلم: «يَا فَاطِمَةُ أَنْقِذِي نَفْسَكَ مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً إِلَّا أَنْ لَكُمْ رَحِمًا سَأَبُهَا بِلَالِهَا».

154. U drugoj verziji stoji dodatak: ”...O Fatima, sama se spasi od Vatre jer ja vas ne mogu spasiti od Allahove kazne, osim što imate pravo na rodbinske veze koje ću maksimalno održavati.”¹⁶¹

١٥٥ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَأْخُذُ رَجُلٌ بِيَدِ أَبِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَرِيدُ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ، فَيُنَادِي: أَلَا إِنَّ الْجَنَّةَ لَا يَدْخُلُهَا مُشْرِكٌ. قَالَ: فَيَقُولُ: أَيُّ رَبِّ: أَبِي، قَالَ: فَيَحْوِلُ فِي صُورَةٍ قَبِيحَةٍ وَرِيحٍ مُتَنَتَةٍ فَيَتْرَكُهُ»، قَالَ أَبُو سَعِيدٍ: كَانُوا يَقُولُونَ: إِنَّهُ إِبْرَاهِيمُ، قَالَ: وَلَمْ يَزِدْهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى ذَلِكَ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

155. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: ”Neki će čovjek uzeti svog oca za ruku na Sudnjem danu, htijući ga uvesti u Džennet, pa će biti povikano: 'U Džennet ne može ući mnogobožac!' Čovjek će reći: 'Gospodaru, on je moj otac!' I tada će se njegov otac pretvoriti u čovjeka ružnog izgleda i neprijatnog mirisa, i on će pustiti njegovu ruku.” Ebu Seid izjavio je: ”Ljudi su govorili da se hadis odnosi na Ibrahima, alejhis-selam, i njegovog oca, osim što Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, to nije rekao.”¹⁶²

¹⁶⁰ El-Buhari (2753 i 3527), i ovo je njegova verzija, i Muslim (206).

¹⁶¹ Muslim (204).

¹⁶² El-Buhari (3350, 4768 i 4769).

١٥٦ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيْنَ أَبِي؟ قَالَ: «فِي النَّارِ»، فَلَمَّا قَفِيَ دَعَاهُ فَقَالَ: «إِنَّ أَبِي وَأَبَاكَ فِي النَّارِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

156. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je da je neki čovjek upitao: "Allahov Poslaniče, gdje je moj otac?" "U Vatri", odgovorio mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. A nakon što je čovjek otišao, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pozvao ga je i obratio mu se rekavši: "Moj i tvoj otac u Vatri su."¹⁶³

١٥٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ بَطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

157. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Koga unazade njegova djela, neće ga unaprijediti porijeklo."¹⁶⁴

١٥٨ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَامَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ، فَذَكَرَ الْعُلُولَ فَعَظَمَهُ، وَعَظَمَ أَمْرَهُ ثُمَّ قَالَ: «لَا أَلْفَيْنَ أَحَدَكُمْ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ بَعِيرٌ لَهُ رُغَاءٌ يَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَغْنِنِي، فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا قَدْ أْبَلَعْتُكَ، لَا أَلْفَيْنَ أَحَدَكُمْ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ شَاةٌ لَهَا نُعَاءٌ، يَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَغْنِنِي، فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا قَدْ أْبَلَعْتُكَ، لَا أَلْفَيْنَ أَحَدَكُمْ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ فَرَسٌ لَهُ حَمْحَمَةٌ، فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَغْنِنِي، فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أْبَلَعْتُكَ، لَا أَلْفَيْنَ أَحَدَكُمْ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ نَفْسٌ لَهَا صِيحاحٌ فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَغْنِنِي، فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ

¹⁶³ Muslim (203).

¹⁶⁴ Muslim (2699).

لَكَ شَيْئًا قَدْ أَبْلَعْتُكَ، لَا أَلْفَيْنَ أَحَدُكُمْ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ رِقَاعٌ
تَخْفِقُ فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَغْنِنِي، فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أَبْلَعْتُكَ، لَا
أَلْفَيْنَ أَحَدُكُمْ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ صَامِتٌ، فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ:
أَغْنِنِي فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أَبْلَعْتُكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

158. Ovaj isti ashab ispričao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednog je dana ustao među nas i spomenuo tajenje ratnog plijena ukazujući na veliku opasnost njegovog tajenja te rekao: *'Nemojte da sretnem na Sudnjem danu čovjeka koji će na vratu nositi devu koja će rikati. Obratio bi mi se: 'Allahov Poslaniče, pomози mi!'*, a ja bih mu rekao: *'Ne mogu ti nimalo pomoći, dostavio sam ti.'* Nemojte da sretnem na Sudnjem danu čovjeka koji će na vratu nositi ovcu koja će blejati. Obratio bi mi se: *'Allahov Poslaniče, pomози mi!'*, a ja bih mu rekao: *'Ne mogu ti nimalo pomoći, dostavio sam ti.'* Nemojte da sretnem na Sudnjem danu čovjeka koji će na vratu nositi konja koji će tiho hrzati. Obratio bi mi se: *'Allahov Poslaniče, pomози mi!'*, a ja bih mu rekao: *'Ne mogu ti nimalo pomoći, dostavio sam ti.'* Nemojte da sretnem na Sudnjem danu čovjeka koji će na vratu nositi kakvu drugu životinju koja će puštati glas. Obratio bi mi se: *'Allahov Poslaniče, pomози mi!'*, a ja bih mu rekao: *'Ne mogu ti nimalo pomoći, dostavio sam ti.'* Nemojte da sretnem na Sudnjem danu čovjeka koji će na vratu nositi platno koje će lepršati. Obratio bi mi se: *'Allahov Poslaniče, pomози mi!'*, a ja bih mu rekao: *'Ne mogu ti nimalo pomoći, dostavio sam ti.'* Nemojte da sretnem na Sudnjem danu čovjeka između vas koji će na vratu nositi zlato i srebro. Obratio bi mi se: *'Allahov Poslaniče, pomози mi!'*, a ja bih i njemu rekao: *'Ne mogu ti nimalo pomoći, dostavio sam ti.'*"¹⁶⁵

¹⁶⁵ El-Buhari (3073) i Muslim (1831).

٣٢ - بَابُ بَيَانِ أَنَّ الشِّرْكََ أَبْوَابٌ وَوُجُوبِ اتَّقَائِهِ وَالْبِرَاءَةِ مِنْهُ وَسَدِّ أَبْوَابِهِ

32. POGLAVLJE

POSTOJI MNOGO OGRANAKA ŠIRKA, OBAVEZA JE ČUVATI IH SE I PREVENTIVNO IH SPRIJEČITI

١٥٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الرِّبَا سَبْعُونَ بَابًا، وَالشِّرْكُ مِثْلُ ذَلِكَ» أَخْرَجَهُ الْبَزَارُ.

159. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Postoji sedemdeset ogranaka kamate i isto toliko ogranaka širka."¹⁶⁶

١٦٠ - وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَوْصَانِي خَلِيلِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ: «لَا تَشْرِكْ بِاللَّهِ شَيْئًا، وَإِنْ قُطِعَتْ أَوْ حُرِقَتْ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَةَ.

160. Ebud-Derda, radijallahu anhu, govorio je: "Moj dragi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oporučio mi je: 'Nemoj počiniti širk makar te kidali i spaljivali.'¹⁶⁷

١٦١ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ فَقَالَ: «أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا هَذَا الشِّرْكَ فَإِنَّهُ أَخْفَى مِنْ دَبِيبِ النَّمْلِ»، فَقَالَ لَهُ مَنْ شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ: وَكَيْفَ تَتَّقِيهِ وَهُوَ أَخْفَى مِنْ دَبِيبِ النَّمْلِ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «قُولُوا: اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ نُشْرِكَ بِكَ شَيْئًا نَعْلَمُهُ وَنَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا نَعْلَمُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

¹⁶⁶ El-Bezzar (1935).

¹⁶⁷ Ibn Madža (4034).

161. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeće: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, obratio nam se jednog dana rekavši: 'O ljudi, čuvajte se ovog širka, zaista je on skriveniji od mrava dok hoda!' Neko među prisutnima upita: 'Allahov Poslaniče, kako ćemo ga se sačuvati ako je skriveniji od mrava dok hoda?' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Molite: 'Naš Allahu, Tebi se utječemo od toga da širk počinimo svjesno, a oprostí nam ako ga učinimo nesvjesno!''"¹⁶⁸

١٦٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مُرْنِي بِشَيْءٍ أَقُولُهُ إِذَا أَصْبَحْتُ، وَإِذَا أَمْسَيْتُ، قَالَ: «قُلْ: اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَشَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكُمْ، قُلْ إِذَا أَصْبَحْتُ، وَإِذَا أَمْسَيْتُ، وَإِذَا أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

162. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, izjavio je: "Ebu Bekr, radijallahu anhu, zatražio je: 'Allahov Poslaniče, pouči me riječima koje ću izgovarati ujutro i navečer.' On mu odgovori: 'Sljedeći zikr: 'Allahu, Poznavaoče skrivenog i pojavnog svijeta, Sazdavatelju nebesa i Zemlje, Gospodaru i Vladaru svega postojećeg, svjedočim da nema istinskog božanstva osim Tebe, Tebi se utječem od zla svoje duše i zla šejtana i njegovog širka, prouči ujutro, navečer i pred spavanje.'"¹⁶⁹

١٦٣ - وَعَنْ مُهَاجِرِ الصَّائِغِ عَنْ شَيْخِ أَدْرِكَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: خَرَجْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي سَفَرٍ، فَمَرَّ بِرَجُلٍ يَقْرَأُ: «قُلْ يَا أَيُّهَا

¹⁶⁸ Ahmed (19606), a njegov je lanac prenosilaca slab zato što je Ebu Alija el-Kahili slab prenosilac.

¹⁶⁹ Ahmed (51, 63 i 7961), Ebu Davud (5067), Et-Tirmizi (3392), Et-Tajalisi (9 i 2582), Ibn Ebu Šejba, 10/237, Ed-Darimi (2689) i Ibn Hibban (962).

الْكَافِرُونَ ﴿﴾ [الكافرون: ١] قَالَ: «أَمَّا هَذَا فَقَدْ بَرِيءٌ مِنَ الشِّرْكِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ.

163. Muhadžir es-Saig prenosi da je neki starac koji je doživio Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pripovijedao: "Bio sam s Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, na putovanju pa je prošao pored nekog čovjeka koji je učio suru El-Kafirun, te je rekao: 'Ovaj čovjek u potpunosti je sačuvan od širka.'"¹⁷⁰

١٦٤ - وَعَنْ فَرَوَةَ بْنِ نَوْفَلٍ، عَنْ أَبِيهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِنَوْفَلٍ: «اقْرَأْ ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾، ثُمَّ نَمَّ عَلَى خَاتَمَتِهَا، فَإِنَّهَا بَرَاءَةٌ مِنَ الشِّرْكِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ.

164. Ferva b. Nevfel prenosi od svog oca, koji je govorio da mu se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obratio rekavši sljedeće: "Prouči suru El-Kafirun i zaspi neposredno poslije toga. Učenje te sure čovjeka u potpunosti oslobađa od širka."¹⁷¹

¹⁷⁰ Ahmed (16605 i 16617), En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (8028) i *Ed-Darimi*, 2/458.

¹⁷¹ Ebu Davud (5055), Et-Tirmizi, poslije hadisa pod brojem (3403), En-Nesai, u zbirci *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (802), Ebu Ja'la (3433) i Et-Taberani, u djelu *El-Mudžemu-s-sagir*, 2/93.

٣٣ - بَابُ السَّلَامَةِ مِنَ الشَّرْكِ سَبَبٌ لِمَعْفَرَةِ الذُّنُوبِ

33. POGLAVLJE

UDALJENOST OD ŠIRKA RAZLOG JE OPRAŠTANJA GRIJEHÂ

١٦٥ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا أُسْرِيَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ انْتَهَى بِهِ إِلَى سِدْرَةِ الْمُنتَهَى، فَأُعْطِيَ ثَلَاثًا: أُعْطِيَ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسَ، وَخَوَاتِيمَ سُورَةِ الْبَقَرَةِ، وَغُفِرَ لِمَنْ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ مِنْ أُمَّتِهِ شَيْئًا الْمُقْحَمَاتُ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

165. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: "Kad je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, uzdignut u više sfere i kad je dospio do Sidretu-l-muntehaa, dobio je troje: naredeno mu je klanjanje pet dnevnih namaza, objavljen mu je završetak sure El-Bekara i oprošteni su nepromišljeno učinjeni grijesi svakom njegovom sljedbeniku koji Allahu nikoga ravnim ne smatra."¹⁷²

١٦٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تُفْتَحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَيَوْمَ الْخَمِيسِ فَيُغْفَرُ لِكُلِّ عَبْدٍ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا، إِلَّا رَجُلًا كَانَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحْنَاءُ فَيَقَالُ: أَنْظِرُوا هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا، أَنْظِرُوا هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

166. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Dženetska se vrata otvaraju svakog ponedjeljka i četvrtka, i bude oprošteno svakom čovjeku

¹⁷² Muslim (173 i 279).

koji Allahu ničim ne čini, osim dvojici ljudi koji su u zavađi. Bude rečeno: 'Sačekajte s ovom dvojicom dok se ne izmire! Sačekajte s ovom dvojicom dok se ne izmire! Sačekajte s ovom dvojicom dok se ne izmire!''¹⁷³

١٦٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ مِنْكَ وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ وَلَا أُبَالِي يَا ابْنَ آدَمَ، إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ حَطَايَا ثُمَّ لَقَيْتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لَأَتَيْتَكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

167. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Svevišnji je Allah rekao: 'O čovječe, sve dok Me budeš molio i uzdao se u Mene, opraštati ću tvoje grijeha i neću se obazirati! O čovječe, kad bi tvoji grijesi dostigli granice neba pa od Mene zatražio oprost, oprostio bih ti i ne bih se obazirao! O čovječe, kad bi Mi došao s grijesima veličine Zemlje, ne čineći Mi širk bilo čime, dao bih ti isto toliko oprosta!''"¹⁷⁴

١٦٨ - وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَطَّلِعُ اللَّهُ إِلَى خَلْقِهِ لَيْلَةَ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ فَيَغْفِرُ لِمَنْ خَلَقَهُ إِلَّا لِلْمُشْرِكِ أَوْ مُشَاحِنٍ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَّانَ.

168. Muaz b. Džebel, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: "Allah pogleda ljude petnaeste noći šabana i oprostí svima osim mnogobošcima i onima koji su u zavađi."¹⁷⁵

¹⁷³ Muslim (2565).

¹⁷⁴ Et-Tirmizi (3540).

¹⁷⁵ Ibn Hibban (5665), Ibn Ebu Asim, u zbirci *Es-Sunna* (512), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 20/215, i Ebu Nuajm, u djelu *Hil'jetu-l-evlija*, 5/191.

١٦٩ - ولابن ماجه عن أبي موسى الأشعري مثله.

169. Isti je hadis zabilježen i preko Ebu Musaa el-Eš'arija.¹⁷⁶

١٧٠ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا تَرَكْتُ حَاجَةً وَلَا دَاجَةً إِلَّا أُتَيْتُ، قَالَ: «أَلَيْسَ تَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ؟» ثَلَاثَ مَرَاتٍ، قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «ذَاكَ يَأْتِي عَلَى ذَلِكَ» أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى، وَالطَّبْرَانِيُّ.

170. Enes, radijallahu anhu, pripovijeda: "Neki je čovjek došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i požalio se: 'Allahov Poslanice, sve vrste grijeha sam počinio i sve vrste prijestupa!' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, tri puta ga upita: 'Zar ne svjedočiš da nema istinskog božanstva osim Allaha, i da je Muhammed Allahov poslanik?' On odgovori: 'Da, svjedočim.' Na to mu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'To poništava ono pređašnje.'¹⁷⁷

١٧١ - وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَقَامَ الصَّلَاةَ، وَآتَى الزَّكَاةَ، وَمَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عِزٌّ وَجَلٌّ أَنْ يَغْفِرَ لَهُ هَاجِرًا، وَمَاتَ فِي مَوْلِدِهِ»، فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَلَا نُخْبِرُ بِهَا النَّاسَ فَيَسْتَبْشِرُوا بِهَا؟ فَقَالَ «إِنَّ لِلْحَنَّةِ مِائَةَ دَرَجَةٍ بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، أَعَدَّهَا اللَّهُ لِلْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِهِ، وَلَوْ لَا أَنْ أَشَقَّ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ، وَلَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُهُمْ عَلَيْهِ، وَلَا تَطِيبُ أَنْفُسُهُمْ أَنْ يَتَخَلَّفُوا بَعْدِي مَا قَعَدْتُ خَلْفَ سَرِيَّةٍ، وَلَوْ دِدْتُ أَنِّي أُقْتَلُ ثُمَّ أَحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ.

¹⁷⁶ Ibn Madža (1390), Ibn Ebu Asim, u zbirci *Es-Sunna* (510) i *El-Lalikai* (763).

¹⁷⁷ Ebu Ja'la (3433) i *Et-Taberani*, u djelu *El-Mu'džemu-s-sagir*, 2/93.

171. Ebu-d-Derda, radijallahu anhu, govorio je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom je prilikom rekao sljedeće: 'Svevišnji se Allah obavezao da će oprostiti onome ko umre a uspostavljaio je namaz, davao zekat i ničim Allahu nije širk činio, svejedno učinio hidžru ili umro u rodnom mjestu.' Rekli smo: 'Allahov Poslaniče, hoćemo li obradovati svijet?' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nadoveza se na ono što je već rekao: 'Uistinu u Džennetu postoji stotinu stupnjeva koje je Allah pripremio borcima na Njegovom putu, između dva stupnja razdaljina je kao između neba i Zemlje. I kad bih znao da neću otežati vjernicima – a nemam za sve njih jahalice, a niti je njima drago izostati iza mene – ne bih izostao ni iza jedne izvidnice; i volio bih da budem ubijen pa oživljen, i potom opet ubijen.'"¹⁷⁸

---

¹⁷⁸ En-Nesai (3132).

٣٤ - بَابُ بَيَانِ دُعَاةِ النَّاسِ إِلَى الشِّرْكِ

34. POGLAVLJE

O POZIVAČIMA U ŠIRK

١٧٢ - عَنْ عِيَاضِ بْنِ حِمَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، عَنْ اللَّهِ تَعَالَى: «إِنِّي خَلَقْتُ عِبَادِي حُنَفَاءَ كُلُّهُمْ، وَإِنَّهُمْ أَتَتْهُمْ الشَّيَاطِينُ فَاجْتَالَتْهُمْ عَنْ دِينِهِمْ وَحَرَمَتْ عَلَيْهِمْ مَا أَحَلَّلْتُ لَهُمْ، وَأَمَرْتُهُمْ أَنْ يُشْرِكُوا بِي مَا لَمْ أَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

172. Ijad b. Himar, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom ispričao sljedeći hadisi-kudsi: *"Ja sam sve ljude stvorio kao pravovjere, ali su im došli šejtani, odvratili ih od vjere i zabranili ono što sam Ja dopustio i naredili im da Mi širk čine, onim o čemu nikakva dokaza nisam objavio."*¹⁷⁹

١٧٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي حَدِيثِ نُزُولِ عِيسَى آخِرَ الزَّمَانِ وَبَقَاءِ شِرَارِ النَّاسِ، وَتَمَثُّلِ الشَّيْطَانِ لَهُمْ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَيَبْقَى شِرَارُ النَّاسِ فِي خِيفَةِ الطَّيْرِ وَأَحْلَامِ السَّبَاعِ لَا يَعْرِفُونَ مَعْرُوفًا، وَلَا يُنْكِرُونَ مُنْكَرًا فَيَتَمَثَّلُ لَهُمُ الشَّيْطَانُ، فَيَقُولُ: أَلَا تَسْتَحْيِيُونَ؟ فَيَقُولُونَ: فَمَا تَأْمُرُنَا؟ فَيَأْمُرُهُمْ بِعِبَادَةِ الْأَوْثَانِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

173. Abdullah b. Amr, radijallahu anhu, prenosi hadis u kojem Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govori o silasku Isaa, alejhi-selam, pred Kijametski dan, ostajanju najgorih ljudi i

¹⁷⁹ Muslim (2865).

šejtanovom prikazivanju: "...i ostat će najgori ljudi, bezvrijedni, divljih želja, neće znati šta je dobro, a niti će osuđivati ma kakvo zlo. Šejtan će im se prikazati, upitavši ih: 'Zar se ne odazivate!' 'Šta nam zapovijedaš?', upitat će, i on će im zapovijediti obožavanje kipova."¹⁸⁰

١٧٤ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ عَرْشَ إِبْلِيسَ عَلَى الْبَحْرِ فَيَبِيعُ سَرَائِيَاهُ فَيَفْتِنُونَ النَّاسَ فَأَعْظَمُهُمْ عِنْدَهُ أَعْظَمُهُمْ فِتْنَةً» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

174. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Iblisov je prijesto na vodi, i on šalje svoju vojsku, koja zavodi ljude; najbolji je u njega onaj koji je najvjestiji u izazivanju smutnje.'¹⁸¹

١٧٥ - وَعَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَانَا﴾ [النساء: ١١٧] قَالَ: مَعَ كُلِّ صَنَمٍ جَنِيَّةٌ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

175. Ubejj b. Ka'b, radijallahu anhu, riječi Uzvišenog Allaha: "Oni se mimo Allaha ženskim kumirima klanjaju..." tumačio je na sljedeći način: "Pored svakog kipa je demonka."¹⁸²

١٧٦ - وَعَنْ صُهَيْبِ الرَّومِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ يَكُنْ يَرَى قَرْيَةً يَرِيدُ دَخُولَهَا إِلَّا قَالَ حِينَ يَرَاهَا: «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَاحِ وَمَا ذَرَيْنِ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضَلَلْنَ، نَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا،

¹⁸⁰ Muslim (2940).

¹⁸¹ Muslim (2813).

¹⁸² Ahmed (21231).

وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا» أَخْرَجَهُ ابْنُ خَزِيمَةَ، وَابْنُ جَبَّانٍ.

176. Suhejb er-Rumi, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, kada bi vidio naselje u koje bi želio ući učio sljedeću dovu: *"Allahu, Gospodaru sedam nebesa i onoga što ona natkriljuju, Gospodaru sedam Zemalja i onoga što one drže, Gospodaru vjetrova i onog što oni nose, Gospodaru šejtanâ i onog koga su oni zaveli, molim Te za dobro koje je u ovom naselju i za dobro njegovih mještana! A tražim Tvoju zaštitu od zla ovog naselja, te od zla njegovih mještana i svakog zla koje je u njemu!"*¹⁸³

١٧٧ - وَعَنْ رَبِيعَةَ بِنِ عِبَادِ الدَّيْلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: رَأَيْتُ أَبَا لَهَبٍ بَعُكَاطٍ وَهُوَ يَتَّبِعُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَهُوَ يَقُولُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ هَذَا قَدْ غَوَى فَلَا يُعْوَيْنُكُمْ عَنْ آلِهَةِ آبَائِكُمْ، وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَفِرُّ مِنْهُ وَهُوَ عَلَى رِجَاءٍ، وَنَحْنُ نَتَّبِعُهُ وَنَحْنُ غُلَمَانُ، كَأَنِّي أَنْظَرُ إِلَيْهِ أَحْوَلَ ذَا غَدِيرَتَيْنِ أبيضِ النَّاسِ وَأَجْمَلَهُمْ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ.

177. Rebia b. Ibad ed-Dili, radijallahu anhu, pripovijedao je: *"Vidio sam Ebu Leheba dok je pratio Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, na Ukazu, govoreći: 'O ljudi, ovaj je čovjek skrenuo, i nemojte dopustiti da vas odvrati od božanstava koja su obožavali preci vaši!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, bježao je od njega, a pratio ga je Ebu Leheb za kojim smo mi, dječaci, išli i kao da gledam u njega: razrok, ima dvije pletenice, izrazito bjele puti i i izuzetno lijepog izgleda."*¹⁸⁴

¹⁸³ Ibn Huzejma (2565), Ibn Hibban (2709), El-Hakim, 1/446, El-Bejheki, 5/252, i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (7299).

¹⁸⁴ Ahmed (16024) i El-Hakim, 1/15.

١٧٨ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَتَضُرِبَنَّ مُضَرُّ عِبَادَ اللَّهِ حَتَّى لَا يُعْبَدَ اللَّهُ اسْمًا، وَلَيَضْرِبَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَتَّى لَا يَمْنَعُوا ذَنْبَ تَلْعَةٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

178. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Pleme Mudar zacijelo će se boriti protiv Allahovih robova kako se uopšte ime Allaha ne bi obožavalo, a vjernici će se boriti protiv njih kako ne bi sprečavali dotok vode."*¹⁸⁵

---

¹⁸⁵ Ahmed (11821).

٣٥ - بَابُ الْأَمْرِ بِقِتَالِ النَّاسِ حَتَّى يَقُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

35. POGLAVLJE

POSTUPAK VJEROVJESNIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, SA NEVJERNICIMA I DA JE KRAJNI CILJ DA PRIHVATE ISLAM

١٧٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أُمِرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّهَا وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

179. Abdullah b. Omer, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Naređeno mi je da se borim protiv ljudi sve dok ne posvjedoče da nema istinskog božanstva osim Allaha, i da je Muhammed Allahov poslanik, sve dok ne budu namaz uspostavljali i zekat davali, a kad to učine, zaštitili su od mene živote i imetke, osim kad islam drukčije zahtijeva, a pred Allahom će račun polagati."¹⁸⁶

١٨٠ - وَلِلْبُخَارِيِّ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ: «فَإِذَا شَهِدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَصَلُّوا صَلَاتِنَا، وَاسْتَقْبَلُوا قِبَلَتَنَا، وَأَكَلُوا ذَبِيحَتَنَا فَقَدْ حَرَمَتْ عَلَيْنَا دِمَاؤَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّهَا».

¹⁸⁶ El-Buhari (25) i Muslim (22).

180. U drugoj verziji stoji: *"...a kad posvjedoče da nema istinskog božanstva osim Allaha, i da je Muhammed Allahov poslanik, kad budu namaz uspostavljali, prema našoj se kibli okretali i ono što mi koljemo budu jeli, njihovi su životi i imeci nama sveti, osim ako islam drukčije zahtijeva."*¹⁸⁷

١٨١ - وَعَنْ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ وَمَرْوَانَ بْنِ الْحَكَمِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَوْمَ الْحُدَيْبِيَّةِ حِينَ صَدَّتْهُ قُرَيْشٌ عَنِ الْبَيْتِ: «فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَأَقَاتِلَنَّهُمْ عَلَى أَمْرِي هَذَا حَتَّى تَنْفَرَدَ سَالِفِي وَلَيَنْفِذَنَّ اللَّهُ أَمْرَهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

181. El-Misver b. Mahrema i Mervan b. el-Hakem prenose da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na dan Hudejbije, kad su ga kurejšije odvratile od Kabe, rekao: *"...i tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, zacijelo ću se boriti protiv njih radi islama, sve dok sam živ, a Allah će, uistinu, Svoje određenje ispuniti."*¹⁸⁸

١٨٢ - وَعَنْ جُبَيْرِ بْنِ حَيَّةَ، قَالَ: بَعَثَ عُمَرُ النَّاسَ فِي أَفْنَاءِ الْأَمْصَارِ يُقَاتِلُونَ الْمُشْرِكِينَ، فَتَدَبَّنَا عُمَرُ، وَاسْتَعْمَلَ عَلَيْنَا التُّعْمَانَ بْنَ مُقَرَّبٍ حَتَّى إِذَا كُنَّا فِي أَرْضِ الْعَدُوِّ، وَخَرَجَ عَلَيْنَا عَامِلٌ كِسْرَى فِي أَرْبَعِينَ أَلْفًا، فَقَامَ تَرْجُمَانٌ فَقَالَ: لِيُكَلِّمْنِي رَجُلٌ مِنْكُمْ، فَقَالَ الْمُغِيرَةُ: سَلْ عَمَّا شِئْتَ، قَالَ: مَا أَنْتُمْ؟ قَالَ: نَحْنُ أَنْاسٌ مِنَ الْعَرَبِ، كُنَّا فِي شِقَاءٍ شَدِيدٍ وَبَلَاءٍ شَدِيدٍ، نَمَصُّ الْجِلْدَ وَالنَّوَى مِنَ الْجُوعِ، وَنَلْبَسُ الْوَبَرَ وَالشَّعْرَ، وَنَعْبُدُ الشَّجَرَ وَالْحَجَرَ، فَبَيْنَا نَحْنُ كَذَلِكَ، إِذْ بَعَثَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِينَ تَعَالَى ذِكْرَهُ وَجَلَّتْ عَظَمَتُهُ إِلَيْنَا نَبِيًّا مِنْ أَنْفُسِنَا، نَعْرِفُ أَبَاهُ وَأُمَّهُ، فَأَمَرَنَا نَبِيُّنَا رَسُولُ رَبِّنَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ نُقَاتِلَكُمْ حَتَّى تَعْبُدُوا اللَّهَ وَحْدَهُ أَوْ تُؤَدُّوا الْحِزْبَةَ، وَأَخْبَرَنَا نَبِيُّنَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

¹⁸⁷ El-Buhari (392) od Enesa, radijallahu anhu.

¹⁸⁸ El-Buhari (2731 i 2732).

وَسَلَّمَ عَنْ رِسَالَةِ رَبِّنَا أَنَّهُ مَنْ قُتِلَ مِنَّا صَارَ إِلَى الْحَنَّةِ فِي نَعِيمٍ لَمْ يَرِ مِثْلَهَا قَطُّ،
وَمَنْ بَقِيَ مِنَّا مَلَكَ رِقَابِكُمْ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

182. Džubejr b. Hajja pripovijeda: "Omer nas je jednom prilikom poslao u borbu a za zapovjednika odredio En-Numana b. Mukarina. Kad smo stigli do neprijatelja, zapovjednik Kistrine vojske usta ispred četrdeset hiljada vojnika i poče se obraćati – jedan je njihov čovjek prevodio: 'Ko će sa mnom razgovarati?' El-Mugira reče: 'Pitaj, šta te zanima?' Upita: 'Ko ste vi?' 'Mi smo Arapi. Bili smo u velikim iskušenjima i patnji, od gladi smo cijedili kože i pućili sjemenke, oblačili odjeću od dlake i kostrijeti, obožavali drveće i kamenje. I dok smo tako živjeli, Gospodar nebesa i Zemalja, Uzvišeni i Veliki, poslao nam je Vjerovjesnika, jednog između nas, čije porijeklo poznajemo. Naš Vjerovjesnik, Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio nam je da se borimo protiv vas dok ne budete obožavali Allaha, Jedinog, ili dok ne platite glavarinu. Uz to nas je obavijestio, prenoseći od našeg Gospodara, da onome ko od nas pogine u toj borbi, pripada Džennet, uživanja kakva nikad niko vidio nije, a ko preživi vama će zagospodariti', odgovori mu El-Mugira."¹⁸⁹

١٨٣ - وَعَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى الْحُرَقَةِ مِنْ جُهَيْنَةَ، فَصَبَّحْنَا الْقَوْمَ فَهَزَمْنَاهُمْ، وَلَحِقْتُ أَنَا وَرَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ رَجُلًا مِنْهُمْ، فَلَمَّا غَشِينَاهُ، قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَكَفَّ عَنْهُ الْأَنْصَارِيُّ وَطَعَنَتْهُ بِرُمْحِي حَتَّى قَتَلْتُهُ، قَالَ: فَلَمَّا قَدِمْنَا بَلَّغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ لِي: «يَا أُسَامَةُ أَقْتَلْتَهُ بَعْدَمَا قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ؟» قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّمَا كَانَ مُتَعَوِّذًا، قَالَ: فَقَالَ: «أَقْتَلْتَهُ بَعْدَمَا قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ؟»، قَالَ: فَمَا زَالَ يُكْرِّرُهَا عَلَيَّ حَتَّى تَمَنَيْتُ أَنِّي لَمْ أَكُنْ أَسَلَمْتُ

¹⁸⁹ El-Buhari (3159).

قَبْلَ ذَلِكَ الْيَوْمِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. وَمُسْلِمٌ: «فَكَيْفَ تَصْنَعُ بِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِذَا جَاءَتْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟».

183. Usama b. Zejd b. Harisa, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poslao nas je iz Džuhejne na El-Hureku, pa smo ranim jutrom napali neprijatelja i porazili ga. Neki ensarija i ja sustigli smo čovjeka i, kad smo ga opkolili, on izjavi: 'Nema istinskog božanstva osim Allaha!' Na to ensarija ustuknu, a ja ga napadoh kopljem i ubih ga. Kad smo se vratili, to je saznao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa me upitao: 'O Usama, zar si ga ubio nakon što je izjavio da nema istinskog božanstva osim Allaha?!' Odgovorio sam: 'Allahov Poslaniče, on je to rekao da bi sačuvali život.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, opet me upita: 'Zar si ga ubio nakon što je izjavio da nema istinskog božanstva osim Allaha?!', toliko ponavljajući pitanje da sam poželio da sam tek toga dana islam prihvatio."¹⁹⁰ U drugoj verziji stoji da ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, još upitao: "Šta ćeš učiniti s la ilahe illallah na Sudnjem danu?"¹⁹¹

١٨٤ - وَعَنْ أَوْسِ بْنِ أَبِي أَوْسِ الثَّقَفِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي وَفْدٍ ثَقِيفٍ فَكُنَّا فِي قُبَّةٍ فَقَامَ مَنْ كَانَ فِيهَا غَيْرِي وَغَيْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجَاءَ رَجُلٌ فَسَارَهُ فَقَالَ: أَذْهَبُ فَاقْتَلْهُ، ثُمَّ قَالَ: «أَلَيْسَ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ؟»، قَالَ: بَلَى، وَلَكِنَّهُ يَقُولُهَا تَعَوُّذًا، فَقَالَ: «رُدُّهُ»، ثُمَّ قَالَ: «أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَقُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَإِذَا قَالُوهَا حُرِّمَتْ عَلَيَّ دِمَاؤُهُمْ وَأَمْوَالُهُمْ إِلَّا بِحَقِّهَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

184. Evs b. Ebu Evs es-Sekafi, radijallahu anhu, priča: "Došao sam kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u delegaciji plemena Sekif i bili smo u šatoru; svi, osim Resulullaha,

¹⁹⁰ El-Buhari (6872) i Muslim (96 i 159).

¹⁹¹ Muslim (97).

sallallahu alejhi ve sellem, i mene, izašli su napolje, pa je došao neki čovjek i nešto mu šapnuo, te je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *'Idi ubij ga!'* Zatim je upitao: *'Zar on ne svjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha?'* 'Svjedoči, ali zato da bi sačuvalo život', odgovori čovjek, na šta mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, naredi: *'Vrati ga!'* A onda reče: *'Zapovijedeno mi je da se borim protiv ljudi sve dok ne kažu da nema istinskog božanstva osim Allaha, a kad to kažu, zabranjeno mi je da oduzimam njihove živote i imetke, osim ako islam drukčije zahtijeva.'*¹⁹²

١٨٥ - وَعَنْ الْمِقْدَادِ بْنِ عَمْرِو الْكِنْدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ: أَرَأَيْتَ إِنْ لَقِيتُ رَجُلًا مِنْ الْكُفَّارِ فَاقْتَلْنَا فَضَرَبَ إِحْدَى يَدَيْيَ بِالسَّيْفِ فَقَطَعَهَا، ثُمَّ لاذَ مِنِّي بِشَجَرَةٍ، فَقَالَ: أَسَلَمْتُ لِلَّهِ، أَفَقَتَلُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ بَعْدَ أَنْ قَالَهَا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقْتُلُهُ»، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ قَطَعَ إِحْدَى يَدَيْيَ ثُمَّ قَالَ ذَلِكَ بَعْدَمَا قَطَعَهَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقْتُلُهُ فَإِنْ قَتَلْتَهُ فَإِنَّهُ بِمَنْزِلَتِكَ قَبْلَ أَنْ تَقْتُلَهُ، وَإِنَّكَ بِمَنْزِلَتِهِ قَبْلَ أَنْ يَقُولَ كَلِمَتَهُ الَّتِي قَالَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

185. El-Mikdad b. Amr el-Kindi, radijallahu anhu, jednom je prilikom izjavio: "Upitao sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: 'Allahov Poslaniče, šta misliš, ako bih se sukobio s nevjernikom i on mi odsjekao ruku a potom se sakrio za drvo govoreći da je prihvatio islam, imam li ga pravo ubiti?' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče mi: *'Nemaš ga pravo ubiti!'* Ja rekoh: 'Allahov Poslaniče, te je riječi izgovorio nakon što mi je odsjekao ruku!' Međutim, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, opet mi reče: *'Nemaš ga pravo ubiti, jer, ako ga ubiješ, on će imati tvoj prijašnji status, a ti ćeš imati njegov status prije nego što je izgovorio te riječi.'*¹⁹³

¹⁹² Ahmed (16160), Et-Tajalisi (1110) i Ebu Ja'la (6862).

¹⁹³ El-Buhari (4019) i Muslim (95).

١٨٦ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: مَرَّ رَجُلٌ مِنْ بَنِي سُلَيْمٍ عَلَى نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يَسُوقُ غَنَمًا لَهُ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ فَقَالُوا: مَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا لِيَتَعَوَّذَ مِنْكُمْ فَعَمِدُوا إِلَيْهِ فَقَتَلُوهُ، وَأَخَذُوا غَنَمَهُ فَأَتَوْا بِهَا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَيَبْنَا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا﴾ [النساء: ٩٤] إِلَى آخِرِ الْآيَةِ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ خَرِيٍّ، وَمُسْلِمٌ.

186. Ibn Abbas, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Neki čovjek iz plemena Benu Sulejm proveo je stado sitne stoke pored nekih ashaba i nazvao im selam, a oni su među sobom rekli: 'Nazvao nam je selam samo da bi sačuvao život!' Onda su ga napali i ubili, te su njegovo stado otjerali Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem. I tada je Svevišnji Allah objavio: 'O vjernici, kad u boj krenete, na Allahovom putu, sve dobro ispitajte i onome ko vam nazove selam ne recite: 'Ti nisi vjernik!' – kako biste se domogli ovozemaljskih dobara; ta u Allaha su mnoge dobiti. I vi ste prije bili kao oni, pa vam je Allah darovao milost Svoju; zato uvijek sve dobro ispitajte, a Allahu je, zaista, poznato ono što radite.'"¹⁹⁴

١٨٧ - وَعَنْ بُرَيْدَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَمَرَ أَمِيرًا عَلَى جَيْشٍ أَوْ سَرِيَّةٍ أَوْصَاهُ فِي خَاصَّتِهِ بِتَقْوَى اللَّهِ وَمَنْ مَعَهُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ خَيْرًا، ثُمَّ قَالَ: «اغزُوا بِسْمِ اللَّهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ، اغزُوا وَلَا تَعْلُوا وَلَا تُعَدِّرُوا، وَلَا تُمَثِّلُوا، وَلَا تُقْتَلُوا وَلِيدًا، وَإِذَا لَقِيتَ عَدُوَّكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَادْعُهُمْ إِلَى إِحْدَى ثَلَاثِ حِصَالٍ أَوْ خِلَالَ فَأَيَّتَهُنَّ مَا أَجَابُوكَ إِلَيْهَا فَاقْبَلْ مِنْهُمْ، وَكُفَّ عَنْهُمْ ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى التَّحْوِيلِ مِنْ دَارِهِمْ إِلَى دَارِ الْمُهَاجِرِينَ، وَأَخْبِرْهُمْ إِنْ هُمْ فَعَلُوا أَنَّ لَهُمْ مَا لِلْمُهَاجِرِينَ وَعَلَيْهِمْ مَا عَلَى

194

El-Buhari (4591), Muslim (3025) i Ahmed (2023 i 2462).

الْمُهَاجِرِينَ، وَإِنْ هُمْ أَبَوَا أَنْ يَتَحَوَّلُوا مِنْهَا فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّهُمْ يَكُونُونَ كَأَعْرَابِ الْمُسْلِمِينَ يَجْرِي عَلَيْهِمْ حُكْمُ اللَّهِ الَّذِي يَجْرِي عَلَى الْمُسْلِمِينَ، وَلَا يَكُونُ لَهُمْ فِي الْعَنِيمَةِ وَالْفَيْءِ شَيْءٌ إِلَّا أَنْ يُجَاهِدُوا مَعَ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنْ هُمْ أَبَوَا فَسَلِّهُمُ الْحِزْبَةَ فَإِنْ هُمْ أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ، وَإِنْ هُمْ أَبَوَا فَاسْتَعِنَ بِاللَّهِ وَقَاتِلْهُمْ، وَإِذَا حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ فَأَرَادُوكَ أَنْ تَجْعَلَ لَهُمْ ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ نَبِيِّكَ فَلَا تَجْعَلَ لَهُمْ ذِمَّةَ اللَّهِ وَلَا ذِمَّةَ نَبِيِّهِ، وَلَكِنْ اجْعَلْ لَهُمْ ذِمَّتَكَ وَذِمَّةَ أَصْحَابِكَ، فَإِنَّكُمْ إِنْ تُخْفِرُوا ذِمَّتَكُمْ وَذِمَّةَ أَصْحَابِكُمْ أَهْوَنُ مِنْ أَنْ تُخْفِرُوا ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ رَسُولِهِ، وَإِنْ حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ فَأَرَادُوكَ أَنْ تُنْزِلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللَّهِ فَلَا تُنْزِلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللَّهِ، وَلَكِنْ أَنْزِلْهُمْ عَلَى حُكْمِكَ، فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي أَتُصِيبُ حُكْمَ اللَّهِ فِيهِمْ أَمْ لَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

187. Burejda, radijallahu anhu, govorio je: "Kad bi odredio zapovjednika neke čete ili izvidnice, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nasamo bi mu oporučio da se boji Allaha i da lijepo postupa prema muslimanima. Potom bi rekao: *'Borite se s Allahovim imenom i na Njegovom putu, borite se protiv onih koji ne vjeruju u Allaha, borite se i ne tajite ratni plijen, ne izdajite, ne masakrirajte, ne ubijajte djecu! Kad sretnoš neprijatelje, mnogobošce, pozovi ih u tri stvari, ako ijednu prihvate, pristani i ostavi ih na miru. Pozovi ih u islam, pa ako ti se odazovu, pristani i ostavi ih na miru. Zatim ih pozovi da učine hidžru iz svog mjesta i priključe se muhadžirima, obavijestivši ih da će im, ako to učine, pripasti šta i muhadžirima i da će biti zaduženi obavezama kao i muhadžiri, a ako odbiju, obavijesti ih da su u statusu muslimana beduina, na njih će se odnositi propisi islama koji se odnose i na ostale muslimane, osim što neće imati udjela u ratnom plijenu i imetku koji muslimani osvoje bez borbe, osim ako se budu borili s muslimanima. Ako odbiju islam, traži od njih glavarimu, pa ako pristanu na nju, pristani i ostavi ih na miru. Ako i to odbiju, moli Allaha za pomoć i bori se protiv njih. Kad držiš u opsadi neku tvrđavu pa oni zatraže Allahovo jamstvo i jamstvo*

Njegovog Poslanika, nemoj im ga dati, već im daj svoje jamstvo i jamstvo svojih saboraca, jer je manje zlo da iznevjerite svoje jamstvo nego Allahovo jamstvo i jamstvo Njegovog Poslanika. Također, kad opkoliš neku tvrđavu i oni htjednu da im presudiš po Allahovom sudu, nemoj to učiniti, već im presudi od sebe, jer ne znaš hoćeš li glede njih ispravno postupiti pogodivši Allahov sud.”¹⁹⁵

١٨٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، حَيْثُ قُتِلَ ابْنُ النَّوَاحَةِ قَالَ: إِنَّ هَذَا وَإِبْنَ أُتَالٍ كَانَا أَتَيْتَا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَسُولَيْنِ مُسَيَّلِمَةَ الْكُذَّابِ، فَقَالَ لَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَتَشْهَدَانِ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ؟»، قَالَا: نَشْهَدُ أَنَّ مُسَيَّلِمَةَ رَسُولُ اللَّهِ، فَقَالَ: «لَوْ كُنْتُ قَاتِلًا رَسُولًا لَضَرَبْتُ أَعْنَاقَكُمْ»، قَالَ: فَجَرَّتْ سُنَّةٌ أَنْ لَا يُقْتَلَ الرَّسُولُ، فَأَمَّا ابْنُ أُتَالٍ فَكَفَانَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، وَأَمَّا هَذَا فَلَمْ يَزَلْ ذَلِكَ فِيهِ حَتَّى أَمَكَّنَ اللَّهُ مِنْهُ الْآنَ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ وَاللَّفْظُ لَهُ، وَأَبُو يَعْلَى.

188. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, rekao je povodom ubistva Ibnun-Nevvahe: "On i Ibn Usal došli su kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, kao izaslanici Musejleme el-Kezzaba, i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao ih je: 'Svjedočite li da sam ja Allahov poslanik?' 'Svjedočimo da je Musejlema Allahov poslanik', odgovoriše. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Da sam ikad ubio izaslanika, vama bih glave odsjekao!' I od tada datira praksa pošteđivanja izaslanika. Kad se o Ibn Usalu radi, Svevišnji nas je Allah poštedio borbe protiv njega. A što se tiče ovog drugog, on je ustrajao u nevjerstvu sve dok nam Allah nije omogućio da ga ubijemo." ¹⁹⁶

¹⁹⁵ Muslim (3 i 1731).

¹⁹⁶ Ahmed (3708 i 3761), Ebu Ja'la (5097), Et-Tajalisi (251) i El-Bejheki, 9/212.

۳۶ - بَابُ شُرُوطِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

36. POGLAVLJE

UVJETI ISPRAVNOSTI RIJEČI ŠHADETA

۱۸۹ - عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

189. Osman b. Affan, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *"Ući će u Džennet ko umre znajući da nema istinskog božanstva osim Allaha."*¹⁹⁷

۱۹۰ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ لَا يَلْقَى اللَّهُ بِهِمَا عَبْدٌ غَيْرَ شَاكٍّ فِيهِمَا إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

190. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha i svjedočim da je Muhammed Allahov poslanik jesu riječi koje će svakoga ko u njih nimalo ne sumnja – uvesti u Džennet kad sretne Allaha."*¹⁹⁸

۱۹۱ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَعْطَانِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَعْلَيْهِ، قَالَ: «أَذْهَبُ بِنَعْلَيَّ هَاتَيْنِ فَمَنْ لَقِيتَ مِنْ وَرَاءِ هَذَا الْحَائِطِ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُسْتَيَقِنًا بِهَا قَلْبُهُ فَبَشْرُهُ بِالْجَنَّةِ»، فَكَانَ أَوَّلَ مَنْ لَقِيتُ عُمَرَ، فَقَالَ:

¹⁹⁷ Muslim (26).

¹⁹⁸ Muslim (27).

مَا هَاتَانِ النَّعْلَانِ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ، فَقُلْتُ: هَاتَانِ نَعْلَا رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَنِي بِهِمَا مَنْ لَقِيتُ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُسْتَيْقِنًا بِهَا قَلْبُهُ بِشَرِّهِ بِالْجَنَّةِ فَضْرَبَ عُمَرُ بِيَدِهِ بَيْنَ ثَدْيِي فَخَرَرْتُ لِاسْتِي، فَقَالَ: ارْجِعْ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ فَارْجَعْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَجْهَشْتُ بُكَاءً وَرَكِبَنِي عُمَرُ فَإِذَا هُوَ عَلَى أَثْرِي، فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا لَكَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟» قُلْتُ: لَقِيتُ عُمَرَ فَأَخْبَرْتُهُ بِالَّذِي بَعَثَنِي بِهِ فَضْرَبَ بَيْنَ ثَدْيِي ضَرْبَةً خَرَرْتُ لِاسْتِي قَالَ: «ارْجِعْ»، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ: «يَا عُمَرُ مَا حَمَلَكَ عَلَى مَا فَعَلْتَ؟» قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي: أَبَعَثْتَ أَبَا هُرَيْرَةَ بِنَعْلَيْكَ مَنْ لَقِيَ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُسْتَيْقِنًا بِهَا قَلْبُهُ بِشَرِّهِ بِالْجَنَّةِ، قَالَ: «نَعَمْ»، قَالَ: فَلَا تَفْعَلْ فَإِنِّي أَخْشَى أَنْ يَتَكَلَّمَ النَّاسُ عَلَيْهَا فَخَلَّهْمُ يَعْمَلُونَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَخَلَّهْمُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

191. Ovaj isti ashab pripovijedao je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, dao mi svoju obuću i rekao: 'Obuj ovu moju obuću i svakoga koga sretnes izvan ove bašče, a ko s uvjerenjem svjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha – obraduj Džennetom.' Prvi koga sam sreo bio je Omer. Upita me: 'Odakle ti ta obuća?' 'Ovo je Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, obuća; poslao me da obradujem Džennetom svakoga koga sretnem, a ko s uvjerenjem svjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha.' I Omer me udari u prsa, toliko jako da sam odmah pao na leđa. Naredi mi: 'Vrati se, o Ebu Hurejra!' Pošao sam nazad, Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a uveliko sam se suzdržavao da ne zaplačem; Omer me posadio na jahalicu i sjeo iza mene. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao me: 'Šta ti je, Ebu Hurejra?' 'Sreo sam Omera i izvijestio ga u vezi sa zadatkom s kojim si me poslao, i udario me toliko da sam odmah pao na leđa', odgovorih. On mi samo reče: 'Vrati se!' Onda je upitao Omera: 'Šta te navelo da tako postupiš?' On

odgovori: 'Allahov Poslaniče, iskupljujem te roditeljima, jesi li dao Ebu Hurejri obuču, rekavši da obraduje Džennetom svakoga koga sretne, a ko s uvjerenjem svjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha?' 'Jesam', odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Omer reče: 'Nemoj to učiniti, uistinu se bojim da će se ljudi osloniti na to, već neka čine dobra djela.' 'Neka čine', zaključio Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem."¹⁹⁹

١٩٢ - وَعَنْ أَسْمَاءَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: أَتَيْتُ عَائِشَةَ وَهِيَ تُصَلِّي فَقُلْتُ: مَا شَأْنُ النَّاسِ؟ فَأَشَارَتْ إِلَى السَّمَاءِ فَإِذَا النَّاسُ قِيَامٌ فَقَالَتْ: سُبْحَانَ اللَّهِ، قُلْتُ: آيَةٌ، فَأَشَارَتْ بِرَأْسِهَا أَيَّ نَعَمْ، فَقُمْتُ حَتَّى تَجَلَّانِي الْعَشِيُّ فَجَعَلْتُ أَصْبُ عَلَى رَأْسِي الْمَاءَ فَحَمِدَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَنْتَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: «مَا مِنْ شَيْءٍ لَمْ أَكُنْ أُرِيتهُ إِلَّا رَأَيْتُهُ فِي مَقَامِي حَتَّى الْجَنَّةُ وَالنَّارُ، فَأَوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّكُمْ تُفْتَنُونَ فِي قُبُورِكُمْ مِثْلَ أَوْ قَرِيبَ» لَا أُدْرِي أَيُّ ذَلِكَ، قَالَتْ أَسْمَاءُ: مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ «يُقَالُ: مَا عَلِمْتُكَ بِهَذَا الرَّجُلِ؟ فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ - أَوْ الْمُؤَقِنُ لَا أُدْرِي بِأَيِّهِمَا، قَالَتْ: أَسْمَاءُ - فَيَقُولُ: هُوَ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ جَاءَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى فَاجْتَبْنَا وَاتَّبَعْنَا، هُوَ مُحَمَّدٌ ثَلَاثًا، يُقَالُ: نَمَّ صَالِحًا قَدْ عَلِمْنَا إِنْ كُنْتَ لِمُوقِنًا بِهِ وَأَمَّا الْمُنَافِقُ أَوْ الْمُرْتَابُ - لَا أُدْرِي أَيُّ ذَلِكَ قَالَتْ أَسْمَاءُ - فَيَقُولُ: لَا أُدْرِي سَمِعْتُ النَّاسَ يَقُولُونَ شَيْئًا فَقُلْتُهُ «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ».

192. Esmā, radijallahu anha, pripovijedala je sljedeće: "Došla sam kod Aiše a ona klanja, pa sam upitala: 'Šta je ljudima?' Pokazala je prema nebu, a ljudi su bili na namazu. Ona reče: 'Subhanallah!' Upitala sam: 'Znak?', na šta je glavom potvrdno odgovorila. I ja sam pristupila u namaz i klanjala toliko da me počela obuzimati nesvjestica, te sam prskala lice vodom. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zahvali se Svevišnjem

¹⁹⁹ Muslim (31).

Allahu i pohvali Ga, pa potom reče: 'Sve što mi nije pokazano, pokazano mi je danas, na ovom mjestu, čak Džennet i Džehennem. Objavljeno mi je da bivate stavljeni na kušnju u kaburu, kušnju koja je slična Dedždžalovom iskušenju. Čovjek bude upitan: 'Šta misliš o ovom čovjeku?' Vjernik odgovori: 'To je Muhammed, Allahov poslanik, donio nam je jasne dokaze i uputu; mi smo se odazvali i slijedili; to je Muhammed, to je Muhammed, to je Muhammed.' Bude mu rečeno: 'Mirno spavaj, znali smo da si bio uvjeren u te riječi.' A licemjer odgovori: 'Ne znam. Čuo sam da ljudi nešto govore, pa sam i ja to govorio.'²⁰⁰

١٩٣ - وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا مِنْ نَفْسٍ تَمُوتُ تَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ يَرْجِعُ ذَلِكَ إِلَى قَلْبِ مُوقِنٍ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهَا» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

193. Muaz b. Džebel, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Allah će oprostiti svakom čovjeku koji umre, a s uvjerenjem je svjedočio da nema istinskog božanstva osim Allaha."²⁰¹

١٩٤ - وَعَنْ عِثْبَانَ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَبْتَغِي بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

194. Itban b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah neće dopustiti da u Džehennem uđe čovjek koji je radi Allahovog, dželle šanuhu, lica rekao da nema istinskog božanstva osim Allaha."²⁰²

²⁰⁰ El-Buhari (86, 184, 922, 1053 i 7287) i Muslim (905).

²⁰¹ En-Nesai (10909) i Ibn Madža (3796).

²⁰² El-Buhari (425) i Muslim (33).

١٩٥ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ — وَمُعَاذُ رَدِيفُهُ عَلَى الرَّحْلِ — قَالَ: «يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ»، قَالَ: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، قَالَ: «يَا مُعَاذُ» قَالَ: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ ثَلَاثًا، قَالَ: «مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ إِلَّا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ» قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا أُخْبِرُ بِهِ النَّاسَ فَيَسْتَبْشِرُوا؟ قَالَ: «إِذَا يَتَكَلَّمُوا، وَأَخْبِرَ بِهَا مُعَاذٌ عِنْدَ مَوْتِهِ تَأْتِمًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

195. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda da se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obratio Muazu, radijallahu anhu, koji je bio u sedlu, iza Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: "Muaze!" "Uvijek sam ti na raspolaganju, Allahov Poslaniče", odgovorio je. "Muaze!", opet ga pozva Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. Na to Muaz odgovori: "Uvijek sam ti na raspolaganju, Allahov Poslaniče!" Opet ga je pozvao, a Muaz je opet isto odgovorio. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: "Allah neće dopustiti da u Džehennem uđe ijedan čovjek koji je iskreno rekao da nema istinskog božanstva osim Allaha." Muaz upita: "Allahov Poslaniče, hoću li izvijestiti svijet? Obradovat će se." "Onda bi se oslonili na to", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Muaz je izvijestio o tome na samrti, strahujući da će zgriješiti ako zataji taj hadis.²⁰³

١٩٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، فَذَلَّ بِهَا لِسَانَهُ، وَاطْمَأَنَّ بِهَا قَلْبُهُ لَمْ تَطَّأهُ النَّارُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ فِي الْكَبِيرِ.

196. Abdullah b. Ebu Katada prenosi od svog oca, a on prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Vatra neće doticati onoga ko iskreno i s uvjerenjem kaže da nema

²⁰³ El-Buhari (128 i 129) i Muslim (30 i 50).

istinskog božanstva osim Allaha, i da je Muhammed Allahov poslanik.”²⁰⁴

١٩٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: جَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَجْلِسًا، فَأَتَاهُ جِبْرِيلُ فَجَلَسَ بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَضِعَا كَفِيهِ عَلَى رُكْبَتِي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ حَدِّثْنِي مَا الْإِسْلَامُ؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْإِسْلَامُ أَنْ تُسَلِّمَ وَجْهَكَ لِلَّهِ، وَتَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، قَالَ: فَإِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ فَقَدْ أَسَلَمْتَ؟ قَالَ: «إِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ فَقَدْ أَسَلَمْتَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

197. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhumu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, sjedio je kad mu je došao Džibril, sjeo ispred njega, stavio šake na Resulullahova, sallallahu alejhi ve sellem, stegna i rekao: 'Allahov Poslaniče, izvijesti me o islamu!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Islam je da se predaš Allahu, da posvjedočiš da nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika, i da je Muhammed Njegov rob i poslanik.' 'Ako tako postupim, jesam li se predao Allahu?', upita Džibril, na šta Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Ako tako postupiš, predao si se Allahu.'"²⁰⁵

١٩٨ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَثَلُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ مِنَ الْهُدَى وَالْعِلْمِ كَمَثَلِ الْغَيْثِ الْكَثِيرِ أَصَابَ أَرْضًا فَكَانَ مِنْهَا نَقِيَّةٌ قَبِلَتْ الْمَاءَ فَأَنْبَتَتِ الْكَلَأَ وَالْعُشْبَ الْكَثِيرَ، وَكَانَتْ مِنْهَا أَجَادِبُ أَمْسَكَتْ الْمَاءَ فَتَفَعَّ اللَّهُ بِهَا النَّاسَ فَشَرِبُوا وَسَقَوْا

²⁰⁴ El-Buhari, u djelu *Et-Tarihu-l-kebir* (2387).

²⁰⁵ Ahmed (2924).

وَزَرَعُوا، وَأَصَابَتْ مِنْهَا طَائِفَةٌ أُخْرَى، إِثْمًا هِيَ قِيَعَانٌ لَا تُمْسِكُ مَاءً وَلَا تُنْبِتُ كَلًّا فَذَلِكَ مَثَلٌ مَنْ فَقَهُ فِي دِينِ اللَّهِ وَتَفَعَّهُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ فَعَلِمَ وَعَلِمَ، وَمَثَلٌ مَنْ لَمْ يَرْفَعْ بِذَلِكَ رَأْسًا وَلَمْ يَقْبَلْ هُدَى اللَّهِ الَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

198. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Uputa i znanje s kojima me Allah poslao slični su obilnoj kiši koja padne na plodnu zemlju koja je prihvatila i iz nje izraste trava i obilno bilje, a na kojoj postoje dijelovi koji zadrže vodu, pa Allah dâ da ljudi imaju korist od nje: piju, napajaju i siju; a postoji i neplodan dio koji ne zadržava vodu niti na njemu raste trava. Eto to je primjer onoga ko se uputi u islamske nauke, kome Allah dâ korist od onoga čime me poslao: nauči i druge poučava, i primjer onoga koga to nimalo ne uzdigne, a to je onaj koji ne prihvatila Allahovu uputu s kojom sam poslat."*²⁰⁶

١٩٩ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ الْبَادِيَةِ أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَتَى السَّاعَةُ قَائِمَةٌ؟ قَالَ: «وَيْلَكَ وَمَا أَعْدَدْتَ لَهَا؟» قَالَ: مَا أَعْدَدْتُ لَهَا إِلَّا أَنِّي أُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ قَالَ: إِنَّكَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

199. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda da je neki beduin došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, upitavši ga: "Allahov Poslaniče, kad će nastupiti Sudnji dan?" Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prijekorno ga upita: "Teško ti se! Šta si pripremio za Sudnji dan?" "Pripremio sam ljubav prema Allahu i Njegovom Poslaniku", odgovori beduin. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Bit ćeš s onim koga voliš."²⁰⁷

²⁰⁶ El-Buhari (79) i Muslim (2282).

²⁰⁷ El-Buhari (6167) i Muslim (2639).

٣٧ - بَابُ وَجُوبِ الْكُفْرِ بِحَمِيْعٍ مَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَنَّ التَّوْحِيدَ لَا يَتَحَقَّقُ إِلَّا بِذَلِكَ

37. POGLAVLJE

TEVHID SE NE MOŽE OSTVARITI AKO SE NE ZANIJEČU U SVA BOŽANSTVA MIMO ALLAHA

٢٠٠ - عَنْ أَبِي مَالِكٍ عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَرَمَ مَالَهُ وَدَمَهُ وَحِسَابُهُ عَلَى اللَّهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ. وَفِي رَوَايَةٍ لَهُ: «مَنْ وَحَّدَ اللَّهَ».

200. Ebu Malik prenosi od svog oca da je izjavio: "Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Ko kaže da nema istinskog božanstva osim Allaha i zanječe sve što se obožava mimo Allaha, njegov život i imetak sveti su, a pred Allahom će račun polagati.'²⁰⁸ U drugoj verziji stoji: "Ko prizna Allahovu jednoću..."²⁰⁹

٢٠١ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: عَلَى أَنْ يُعْبَدَ اللَّهُ، وَيُكْفَرَ بِمَا دُونَهُ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ الْبَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

²⁰⁸ Muslim (23).

²⁰⁹ Muslim (23 i 38).

201. Ibn Omer, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *"Islam je sazdan na pet stvari: obožavanju Allaha i nevjerovanju u sva božanstva mimo Njega, uspostavljanju namaza, davanju zekata, obavljanju hadža i postu mjeseca ramazana."*²¹⁰

٢٠٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَصْدَقَ كَلِمَةٍ قَالَهَا شَاعِرٌ كَلِمَةٌ لِبَيْدٍ: أَلَا كُلُّ شَيْءٍ مَا خَلَا اللَّهَ بَاطِلٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

202. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Najistinitiji stih ikad spjevan jeste Lebidov stih: 'Sve osim Allaha ništavno je!'"*²¹¹

---

²¹⁰ El-Buhari (8) i Muslim (16 i 20), i ovo je njegova verzija.

²¹¹ El-Buhari (3841 i 6147) i Muslim (3 i 2256).

٣٨ - بَابُ وُجُوبِ الْحُكْمِ بِالظَّاهِرِ وَتَرْكِ السَّرَائِرِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى

38. POGLAVLJE

OBAVEZA JE SUDITI PREMA SPOLJAŠNOSTI, A TAJNE PREPUSTITI SVEZNAJUĆEM ALLAHU

٢٠٣ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «بَعَثَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنَ الْيَمَنِ بِذُهَيْبَةٍ فِي أَدِيمٍ مَقْرُوظٍ لَمْ تُحْصَلْ مِنْ ثُرَابِهَا، قَالَ: فَفَسَمَهَا بَيْنَ أَرْبَعَةِ نَفَرٍ بَيْنَ عَيْتَةِ بْنِ بَدْرٍ، وَأَفْرَعِ بْنِ حَابِسٍ، وَزَيْدِ الْخَيْلِ، وَالرَّابِعِ إِمَّا عَلَقَمَةَ، وَإِمَّا عَامِرُ بْنُ الطُّفَيْلِ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِهِ: كُنَّا نَحْنُ أَحَقُّ بِهَذَا مِنْ هَؤُلَاءِ، قَالَ: فَيَلْغَ ذَلِكَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «أَلَا تَأْمُنُونِي وَأَنَا أَمِينٌ مَنْ فِي السَّمَاءِ يَأْتِينِي خَبْرُ السَّمَاءِ صَبَاحًا وَمَسَاءً؟» قَالَ: فَقَامَ رَجُلٌ غَائِرُ الْعَيْنَيْنِ مُشْرِفُ الْوُجْهَتَيْنِ نَاشِزُ الْجَبْهَةِ كَثُ اللَّحْيَةِ مَحْلُوقُ الرَّأْسِ مُشَمَّرُ الْإِزَارِ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَتَقِي اللَّهَ، قَالَ: «وَيْلَكَ أَوْلَسْتُ أَحَقَّ أَهْلِ الْأَرْضِ أَنْ يَتَّقِيَ اللَّهَ؟» قَالَ: ثُمَّ وَلَّى الرَّجُلُ، قَالَ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَلَا أَضْرِبُ عُنُقَهُ؟ قَالَ: «لَا، لَعَلَّهُ أَنْ يَكُونَ يُصَلِّي»، فَقَالَ خَالِدٌ: وَكَمْ مِنْ مُصَلٍّ يَقُولُ بِلِسَانِهِ مَا لَيْسَ فِي قَلْبِهِ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنِّي لَمْ أَوْمَرَ أَنْ أَتَّقِبَ عَنْ قُلُوبِ النَّاسِ، وَلَا أَشُقَّ بَطُونَهُمْ»، قَالَ: ثُمَّ نَظَرَ إِلَيْهِ وَهُوَ مُقَفٌّ فَقَالَ: «إِنَّهُ يَخْرُجُ مِنْ ضِضِّي هَذَا قَوْمٌ يَتَلُونَ كِتَابَ اللَّهِ رَطْبًا لَا يُجَاوِزُ حَنَاجِرَهُمْ يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا

يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَّةِ»، وَأَظْنُهُ قَالَ: «لَئِنْ أَدْرَكْتُهُمْ لِأَقْتُلْتَهُمْ قَتْلَ ثَمُودَ»
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

203. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijeda: "Alija b. Ebu Talib, radijallahu anhu, poslao je Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, iz Jemena grumen zlata umotan u koži uštavljennoj mimozinim lišćem; prašina ga nije mogla dohvatiti. I Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, grumen je ravnomjerno podijelio četverici ljudi: Ujejni b. Bedru, Akreu b. Habisu, Zejdu el-Hajlu i Alkami, ili se radilo o Amiru b. et-Tufejlu. Na to neki njegov drug reče: 'Mi smo bili preči da dobijemo zlato od njih!' Kad je za to čuo, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obratio im se: *'Zar nemate povjerenja u mene a ja sam povjerenik Onoga Koji je na nebesima, dolazi mi Objava ujutro i navečer?'* Tada ustade čovjek upalih očiju, crvenkastih obraza, isturena čela, guste brade, obrijane glave, kratke haljine i reče: 'Allahov Poslaniče, boj se Allaha!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: *'Teško ti se! Zar ja nisam najpreči da se bojim Allaha!'* Čovjek ode, a Halid b. el-Velid upita: 'Allahov Poslaniče, hoću li ga ubiti?' *'Možda klanja'*, objasni mu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Halid, opet, reče: 'Mnogo je klanjača čije srce nije u saglasnosti s onim što govori!' Na to Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Nije mi naređeno da istražujem šta je u ljudskim prsima.'* Zatim je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, gledao u njega dok je odlazio, govoreći: *'Potomci ovog čovjeka čitat će Kur'an razgovjetno, ali on na njih neće ostavljati traga; izlazit će iz islama kao što strijela izađe iz luka.'* Mislim da je još rekao: *'Ako ih doživim, iskorijenit ću ih kao što je iskorijenjen Semud.'*²¹²

٢٠٤ - وَعَنْ فُرَاتِ بْنِ حَيَّانَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِقَتْلِهِ وَكَانَ عَيْنًا لِأَبِي سُفْيَانَ وَحَلِيفًا فَمَرَّ بِحَلْقَةٍ مِنَ الْأَنْصَارِ فَقَالَ: إِنِّي مُسْلِمٌ، قَالُوا: يَا

²¹² El-Buhari (4351) i Muslim (144 i 1064).

رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّهُ يَزْعُمُ أَنَّهُ مُسْلِمٌ، فَقَالَ: «إِنَّ مِنْكُمْ رَجُلًا نَكِلُهُمْ إِلَى إِيمَانِهِمْ، مِنْهُمْ فُرَاتُ بْنُ حَيَّانَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

204. Furat b. Hajjan govorio je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, bio naredio da ga pogube, a bio je Ebu Sufjanov saveznik i doušnik. Kad je prošao pored halke ensarija, rekao im je: "Ja sam musliman!" Oni rekoše: "Allahov Poslaniče, on tvrdi da je musliman." Na to Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *"Među vama doista ima ljudi koje tretiramo prema onome u šta tvrde da vjeruju, a od njih je Furat b. Hajjan."*²¹³

---

²¹³ Ahmed (18965) i Ebu Davud (2652).

۳۹ - بَابُ وُجُوبِ مَحَبَّةِ اللَّهِ تَعَالَى وَتَحْقِيقِ لَوَازِمِهَا

39. POGLAVLJE

OBAVEZA JE VOLJETI ALLAHA I REALIZIRATI ZAHTJEVE TE LJUBAVI

۲۰۵ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ: مَتَى السَّاعَةُ؟ قَالَ: «وَمَا أَعَدَدْتَ لِلْسَّاعَةِ؟» قَالَ: حُبُّ اللَّهِ وَرَسُولِهِ، قَالَ: «فَإِنَّكَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ»، قَالَ أَنَسٌ: فَمَا فَرِحْنَا بَعْدَ الْإِسْلَامِ فَرِحًا أَشَدَّ مِنْ قَوْلِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَإِنَّكَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ»، قَالَ أَنَسٌ: فَأَنَا أُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ فَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ مَعَهُمْ، وَإِنْ لَمْ أَعْمَلْ بِأَعْمَالِهِمْ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

205. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda da je neki beduin došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, upitavši ga: "Allahov Poslaniče, kad će nastupiti Sudnji dan?" Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prijekorno ga upita: "Teško ti se! Šta si pripremio za Sudnji dan?" "Pripremio sam ljubav prema Allahu i Njegovom Poslaniku", odgovori beduin. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zaključio: "Bit ćeš s onim koga voliš." Enes je govorio: "Nakon prihvatanja islama, ničemu se nismo toliko obradovali koliko Resulullahovim, sallallahu alejhi ve sellem, riječima: 'Bit ćeš s onim koga voliš.' Ja volim Allaha, Njegovog Poslanika, Ebu Bekra i Omera, i nadam se da ću biti s njima iako nisam učinio dobra koliko su oni učinili."²¹⁴

²¹⁴ El-Buhari (6171) i Muslim (163 i 2639).

٢٠٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ: كَيْفَ تَقُولُ فِي رَجُلٍ أَحَبَّ قَوْمًا وَلَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

206. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: "Neki čovjek dođe kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i upita: 'Allahov Poslaniče, šta misliš o čovjeku koji je zavolio određene ljude, a nije dosegao njihov stepen?' 'Čovjek će biti s onim koga voli', odgovori mu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem."²¹⁵

٢٠٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ، وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يُعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقَذَفَ فِي النَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

207. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: "Ko bude imao tri svojstva osjetit će slast imana: da mu Allah i Njegov Poslanik budu draži od svega drugog, da voli čovjeka samo u Allahovo ime, i da se mrzi vratiti u nevjerstvo kao što mrzi da bude bačen u vatru."²¹⁶

٢٠٨ - وَلِلنَّسَائِيِّ: «وَأَنْ يُحِبَّ فِي اللَّهِ، وَأَنْ يُبْغِضَ فِي اللَّهِ، وَأَنْ تُوقَدَ نَارٌ عَظِيمَةٌ فَيَقَعَ فِيهَا، أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يُشْرِكَ بِاللَّهِ شَيْئًا».

208. U drugoj verziji stoji: "...da voli Allaha radi i da mrzi Allaha radi, i da mu bude draže upasti u veliku vatru nego počiniti širk u bilo kojem obliku."²¹⁷

²¹⁵ El-Buhari (6168 i 6169) i Muslim (2640).

²¹⁶ El-Buhari (16 i 6941) i Muslim (43 i 67).

²¹⁷ En-Nesai (4987).

٢٠٩ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِأَبِي ذَرٍّ: «أَيُّ عُرَى الْإِيمَانِ أَوْثَقُ؟» قَالَ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: «أَوْثَقُ عُرَى الْإِيمَانِ؛ الْمَوْلَاةُ فِي اللَّهِ، وَالْمُعَادَاةُ فِي اللَّهِ، وَالْحُبُّ فِي اللَّهِ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ وَهُوَ شَوَاهِدٌ يَقْوَى بِهَا.

209. Ibn Abbas, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upitao Ebu Zerra sljedeće: *"Koja je imanska veza najjača?"* "Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju", odgovorio je. Na to mu je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Najjača je imanska veza prijateljavanje Allaha radi i ispoljavanje neprijateljstva Allaha radi, ljubav u ime Allaha i mržnja radi Allaha."*²¹⁸

٢١٠ - وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَفْضَلِ الْإِيمَانِ قَالَ: «أَنْ تُحِبَّ لِلَّهِ وَتُبْغِضَ لِلَّهِ، وَتُعْمَلَ لِسَانَكَ فِي ذِكْرِ اللَّهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

210. Muaz b. Džebel, radijallahu anhu, upitao je Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s najboljim imanom, na šta mu je odgovorio: *"Da voliš Allaha radi i mrziš Allaha radi, i da zaposliš svoj jezik spominjanjem Allaha."*²¹⁹

²¹⁸ Et-Taberani (11537). Postoji šest predanja koja osnažuju ovaj Ibn Abbasov, radijallahu anhu, hadis. Prvo je predanje koje su preko El-Beraa b. Aziba, radijallahu anhu, zabilježili Ahmed (18524), Et-Tajalisi (747), Ibn Ebu Šejba, 11/41 i 13/229, i El-Bejheki, u djelu *Šuabu-l-iman* (13). Drugo je predanje koje su preko Ebu Zerra, radijallahu anhu, zabilježili Ebu Davud (4599) i Ahmed (21303). Treće je predanje koje su preko Muaza, radijallahu anhu, zabilježili Ahmed (22130) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 20/426. Četvrto je predanje koje su preko Ibn Mesuda, radijallahu anhu, zabilježili Et-Tajalisi (378), El-Hakim, 2/480, Ibn Abdu-l-berr, u djelu *Et-Temhid*, 17/430, i Et-Taberani, u djelima: *El-Mu'džemu-l-kebir* (10531), *El-Mu'džemu-l-evsat* (4476) i *El-Mu'džemu-s-sagir* (624). Peto je predanje koje je preko Amra b. Džemuha, radijallahu anhu, zabilježio Ahmed (15549). I šesto je predanje koje su preko Sehla b. Muaza el-Džuhenijsa zabilježili sljedeći muhadisi: Ahmed (15617 i 15638), Et-Tirmizi (2521), Ebu Ja'la (1485 i 1500), El-Hakim, 2/64, i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (20412).

²¹⁹ Ahmed (22130).

٢١١ - وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَحَبَّ لِلَّهِ وَأَبْغَضَ لِلَّهِ، وَأَعْطَى لِلَّهِ، وَمَنَعَ لِلَّهِ، فَقَدْ اسْتَكْمَلَ الْإِيمَانَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

211. Umama, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: *"Upotpunio je svoje vjerovanje onaj ko voli Allaha radi, mrzi Allaha radi, daje Allaha radi i uskraćuje Allaha radi."*²²⁰

٢١٢ - وَعَنْ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غَيْرَ سِرٍّ يَقُولُ: «أَلَا إِنَّ آلَ أَبِي فُلَانٍ — يَعْنِي: فُلَانًا — لَيْسُوا لِي بِأَوْلِيَاءَ، إِنَّمَا وَلِيَّيَ اللَّهُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

212. Amr b. el-As, radijallahu anhu, govorio je: *"Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da javno govori: 'Zaista ta i ta porodica nisu moji zaštitnici - misleći na nekog određenog - moj je zaštitnik Allah i dobri vjernici.'"*²²¹

٢١٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ هِشَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ آخِذٌ بِيَدِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، فَقَالَ لَهُ عُمَرُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ لَأَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِلَّا مِنْ نَفْسِي، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْكَ مِنْ نَفْسِكَ»، فَقَالَ لَهُ: عُمَرُ فَإِنَّهُ الْآنَ وَاللَّهِ لَأَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ نَفْسِي فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْآنَ يَا عُمَرُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

213. Abdullah b. Hišam, radijallahu anhu, pripovijedao je: *"Bili smo s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, i on je držao Omera za ruku, pa mu se Omer obrati: 'Allahov Poslaniče, draži si mi od svega, osim od mene samog!' Na to Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Tako mi Onoga u Čijoj je ruci*

²²⁰ Ebu Davud (4681).

²²¹ El-Buhari (5990) i Muslim (215).

moja duša, neće biti uredu sve dok ti ne budem draži od tebe samog!' Omer reče: 'Allaha mi, sada si mi draži od mene samog!' 'Sada je uredu', reče Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem.²²²

٢١٤ - وَعَنْ الْبَرَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «الْأَنْصَارُ لَا يُحِبُّهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ وَلَا يُبَغِّضُهُمْ إِلَّا مُنَافِقٌ، فَمَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللَّهُ وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللَّهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

214. El-Bera b. Azib, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori. 'Ensarije voli samo vjernik, a mrzi samo licemjer. Onoga ko ih zavoli Allah će zavoljeti, a onoga ko ih zamrzi Allah će zamrziti.'²²³

²²² El-Buhari (6632).

²²³ El-Buhari (3783) i Muslim (75).

٤٠ - بَابُ وُجُوبِ الْخَوْفِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَتَحْقِيقِ لَوَازِمِهِ

40. POGLAVLJE

OBAVEZA JE BOJATI SE ALLAHA I REALIZIRATI ZAHTJEVE
TOG STRAHA

٢١٥ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَقْبَلْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى إِذَا كُنَّا بِذَاتِ الرَّقَاعِ، قَالَ: كُنَّا إِذَا آتَيْنَا عَلَى شَجَرَةٍ ظَلِيلَةٍ تَرَكَنَاهَا لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فَجَاءَ رَجُلٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَسَيْفٌ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُعَلَّقٌ بِشَجَرَةٍ فَأَخَذَ سَيْفَ نَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاخْتَرَطَهُ، فَقَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَتَخَافُنِي؟ قَالَ: «لا»، قَالَ: فَمَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي؟ قَالَ: «اللَّهُ يَمْنَعُنِي مِنْكَ»، قَالَ: فَتَهَدَّدَهُ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَعْمَدَ السَّيْفَ وَعَلَّقَهُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

215. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Vraćali smo se s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, iz pohoda i, kad smo bili u mjestu Zatu-r-Rika', odsjeli smo, a Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, ostavili, po običaju, ispod drveta s debelim hladom. I krišom je došao neki mnogobožac a Vjerovjesnikova, sallallahu alejhi ve sellem, sablja visila je na drvetu. Uzeo je sablju i izvukao je iz korica te se obratio Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem: 'Bojiš li me se?' 'Ne bojim', odgovorio je. Mnogobožac upita: 'A ko će te odbraniti od mene?' Na to mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve

sellem, odgovori: 'Allah će me odbraniti od tebe.' I ashabi mu zaprijetiše, pa on vrati sablju u korice i objesi je."²²⁴

٢١٦ - وَعَنْ حَبَّابِ بْنِ الْأَرْتِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: شَكَوْنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ مُتَوَسِّدٌ بُرْدَةً لَهُ فِي ظِلِّ الْكَعْبَةِ، قُلْنَا لَهُ: أَلَا تَسْتَنْصِرُ لَنَا، أَلَا تَدْعُو اللَّهَ لَنَا؟ قَالَ: «كَانَ الرَّجُلُ فِيمَنْ قَبْلَكُمْ يُحْفَرُ لَهُ فِي الْأَرْضِ، فَيَجْعَلُ فِيهِ فَيْجَاءُ بِالْمِنْشَارِ فَيُوضَعُ عَلَى رَأْسِهِ فَيَشَقُّ بِأَنْتَيْنِ، وَمَا يَصُدُّهُ ذَلِكَ عَنْ دِينِهِ، وَيُمَشِّطُ بِأَمْشَاطِ الْحَدِيدِ مَا دُونَ لَحْمِهِ مِنْ عَظْمٍ أَوْ عَصَبٍ، وَمَا يَصُدُّهُ ذَلِكَ عَنْ دِينِهِ، وَاللَّهُ لَيُتِمِّنَّ هَذَا الْأَمْرَ حَتَّى يَسِيرَ الرَّكَّابُ مِنْ صَنْعَاءَ إِلَى حَضْرَمَوْتَ لَا يَخَافُ إِلَّا اللَّهَ وَالذَّبَّ عَلَى غَنَمِهِ وَلَكِنَّكُمْ تَسْتَعْجِلُونَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

216. Habbab b. el-Erett, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Požalili smo se Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, dok je bio naslonjen na svoj ogrtač i ležao u hladu Kabe. Rekli smo: 'Zar nećeš moliti da nam Allah pomogne, zar nam nećeš učiti dovu?' On reče: 'U prijašnjim narodima postojali su ljudi kojima bi iskopali rupu i stavili ih u nju te donijeli pilu i prepolovili im glavu, ali to ih ne bi odvratilo od vjere, ili bi im željeznim češljevima odvajali meso od kostiju ili tetiva, a ni to ih ne bi odvratilo od vjere. Allaha mi, Allah će dati sigurnost islamu da će čovjek jahati iz Sane do Hadramevta, bojeći se samo Allaha i strahujući od vuka za svoje stado, ali vi to požurujete.'²²⁵

٢١٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اقْتُلُوا الْحَيَّاتِ كُلَّهُنَّ، فَمَنْ خَافَ ثَأْرَهُنَّ فَلَيْسَ مِنِّي» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

²²⁴ El-Buhari (2910, 4135 i 4136) i Muslim (843).

²²⁵ El-Buhari (3612, 3852 i 6943).

217. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Ubijte sve vrste zmija, a onaj ko se boji njihove osvete ne pripada mi."*²²⁶

٢١٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ تَرَكَ الْحَيَّاتِ مَخَافَةً طَلَبَهَا فَلَيْسَ مِنَّا مَا سَأَلْتَاهُنَّ مِنْهُنَّ حَارِبَتَاهُنَّ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَاللَّفْظُ لَهُ. وَأَلْحَمْدُ: «مَنْ تَرَكَهُنَّ خَشْيَةً أَوْ مَخَافَةً تَأْتِيهِنَّ فَلَيْسَ مِنَّا».

218. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko se sustegne od ubijanja zmija iz straha od njihove osvete, on nam ne pripada; ta s njima nismo sklopili dogovor o nenapadanju otkako smo protiv njih rat povelili."*²²⁷ U drugoj verziji stoji: *"Ko se sustegne od ubijanja zmija strahujući da će mu nanijeti zlo, on nam ne pripada..."*²²⁸

٢١٩ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يَحْقِرُ أَحَدُكُمْ نَفْسَهُ» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ يَحْقِرُ أَحَدُنَا نَفْسَهُ؟ قَالَ: «يَرَى أَمْرًا لِلَّهِ عَلَيْهِ فِيهِ مَقَالٌ، ثُمَّ لَا يَقُولُ فِيهِ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: مَا مَنَعَكَ أَنْ تَقُولَ فِي كَذَا وَكَذَا؟ فَيَقُولُ: خَشْيَةُ النَّاسِ، فَيَقُولُ: فَإِيَّايَ كُنْتُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَى» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَهَ.

219. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Neka se čovjek ne ponižava!"* Upitaše: "Allahov Poslaniče, kako se čovjek ponižava?" *"Tako što uvidi da se Allaha radi mora odrediti glede određenog pitanja pa ga, opet, prešuti. Njega će Svevišnji Allah upitati na Sudnjem danu: 'Šta te spriječi da Mene*

²²⁶ Ebu Davud (5249 i 5261).

²²⁷ Ahmed (2037) i Ebu Davud (5250).

²²⁸ Ahmed (3254).

radi kažeš to i to?' A on će odgovoriti: 'Strah od ljudi', na šta će mu Allah reći: 'Bilo je preče da se Mene bojiš'", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.²²⁹

٢٢٠ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَلَا لَا يَمْنَعُنْ رَجُلًا هَيْبَةُ النَّاسِ أَنْ يَقُولَ بِحَقِّ إِذَا عَلِمَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَاللَّفْظُ لَهُ.

220. Ovaj isti ashab prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: "Neka čovjeka strah od ljudi nipošto ne spriječi da kaže istinu kad je sazna."²³⁰

٢٢١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَلَّمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُومُ مِنْ مَجْلِسٍ حَتَّى يَدْعُوَ بِهَؤُلَاءِ الْكَلِمَاتِ لِأَصْحَابِهِ: «اللَّهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا يَحُولُ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعَاصِيكَ، وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تَبْلُغُنَا بِهِ جَنَّتِكَ، وَمِنَ الْيَقِينِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مُصِيبَاتِ الدُّنْيَا، وَمَتَّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُوَّتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا، وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا، وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمَنَا، وَأَنْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا، وَلَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا، وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا، وَلَا مَبْلَغَ عِلْمِنَا، وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

221. Abdullah b. Omer, radijallahu anhu, govorio je: "Rijetko kad bi Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ustao s određenog sijela a da ne bi proučio sljedeću dovu za ashabe: 'Naš Allahu, dodijeli nam bogobožnosti koja će nas odvratiti od grijeha, poslušnosti kojom ćeš nas dovesti do Dženneta, uvjerenja kojim ćeš olakšati naše ovosvjetske nedaće! Naš Allahu, daj da uživamo blagodat sluha, vida i snage dok smo živi, sačuvaj nam to do smrti, učini da se svetimo onome ko nam nasilje čini, pomoz nam protiv neprijatelja, ne iskušaj nas u vjeri, nemoj učiniti ovaj svijet našom najvećom brigom ni krajnjom granicom

²²⁹ Ibn Madža (4008).

²³⁰ Ahmed (11428) i Ibn Madža (4007).

našeg znanja i nemoj dati vlast onome ko nam neće milostiv biti! ”²³¹

٢٢٢ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ نَبِيُّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْهَرَمِ وَالْبَخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

222. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je: ”Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, molio je sljedećim riječima: *'Moj Allahu, Tebi se utječem od nemoći, i lijenosti, i kukavičluka, i duboke starosti, i škrtosti! Tebi se utječem od patnje u kaburu, i od iskušenja života i smrti!*”²³²

٢٢٣ - وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُبَيْرٍ قَالَ: أَخْبَرَنِي جُبَيْرُ بْنُ مُطْعِمٍ أَنَّهُ بَيْنَمَا هُوَ يَسِيرُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمَعَهُ النَّاسُ مَقْفَلُهُ مِنْ حُنَيْنٍ فَعَلِقَهُ النَّاسُ يَسْأَلُونَهُ حَتَّى اضْطَرُّوهُ إِلَى سَمْرَةَ فَخَطَفَتْ رِدَاءَهُ فَوَقَفَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «أَعْطُونِي رِدَائِي لَوْ كَانَ لِي عِدْدُ هَذِهِ الْعِضَاءِ نَعْمًا لَقَسَمْتُه بَيْنَكُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُونِي بَخِيلًا وَلَا كَذُوبًا وَلَا جَبَانًا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

223. Muhammed b. Džubejr, (radijallahu anhu) izjavio je: ”Džubjer b. Mut‘im obavijestio me: ’Bio sam s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, kad se vraćao s Hunejna, i ljudi su se pripili uz njega, tražeći imetak, toliko da su ga dotjerali do bodljikavog drveta na koji se zakačio njegov ogrtač. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stao je i rekao: *'Vratite mi moj ogrtač! Kad bih imao stoke koliko ovih bodlji, sve vam razdjelio, i vidjeli biste da nisam ni škrt, ni lažov, ni kukavica.*”²³³

²³¹ Et-Tirmizi (3502).

²³² El-Buhari (5980) i Muslim (2706).

²³³ El-Buhari (2609).

٤١ - بَابُ وُجُوبِ التَّوَكُّلِ عَلَى اللَّهِ وَحَدَهُ، وَأَنَّ الْأَخْذَ بِالْأَسْبَابِ لَا

يُنَافِيهِ

41. POGLAVLJE

OBAVEZA JE OSLOMITI SE NA ALLAHA, A PODUZIMANJE UZROKA NE ISKLJUČUJE TEVEKKUL

٢٢٤ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ: «اللَّهُمَّ لَكَ أَسَلَمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ أَنْبَتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِعِزَّتِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَنْ تُضِلَّنِي، أَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْحَيُّ وَالْإِنْسُ يَمُوتُونَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

224. Ibn Abbas, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, učio sljedeću dovu: "Moj Allahu, Tebi se predajem, u Tebe vjerujem, na Tebe se oslanjam, Tebi se iskreno obraćam i zbog Tebe se sukobljavam! Moj Allahu, stavljam se u okrilje Tvoje moći, nema istinskog božanstva osim Tebe, i molim Te da me ne odvedeš u zabludu! Ti si Vječni, Koji ne umire, a džini i ljudi smrtnici su."²³⁴

٢٢٥ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَتَوَكَّلُونَ عَلَى اللَّهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ لَرَزَقْتُمْ كَمَا يُرْزَقُ الطَّيْرُ تَعْدُو حِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

225. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Da se na Allaha

²³⁴ El-Buhari (7383) i Muslim (67 i 2717).

*istinski oslanjate, On bi vas opskrbljivao kao što ptice opskrbljuje: odlete izjutra gladne, a predveče dolete site.*²³⁵

٢٢٦ - وَعَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ أُمِيَّةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أُرْسِلْ نَاقَتِي وَأَتَوَكَّلُ؟، قَالَ: «اعْقِلْهَا وَتَوَكَّلْ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ.

226. Džafer b. Amr b. Umejja prenosi da je njegov otac pripovijedao: "Neki je čovjek upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, hoće li pustiti devu pa se osloniti na Allaha, na šta mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio: 'Sveži je, pa se osloni na Allaha.'²³⁶

٢٢٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ رَضِيٍّ أَنَّ اللَّهَ عَزَّمَهُ أَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «دَخَلَ مَكَّةَ يَوْمَ الْفَتْحِ وَعَلَى رَأْسِهِ الْمِغْفَرُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

227. Enes, radijallahu anhu, govorio je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je u Meku na dan oslobođenja Meke a na njegovoj glavi šljem."²³⁷

²³⁵ Ahmed (205 i 370), Et-Tirmizi (2344) i Ibn Madža (4164).

²³⁶ Ibn Hibban (731) i El-Hakim, 3/623. U prilog mu ide Enesovo, radijallahu anhu, predanje koje je zabilježio Et-Tirmizi (2517).

²³⁷ El-Buhari (1846, 3044, 4286 i 5808) i Muslim (1357).

٤٢ - بَابُ وُجُوبِ طَاعَةِ اللَّهِ تَعَالَى وَآنَهُ لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ
الْخَالِقِ

42. POGLAVLJE

OBAVEZA JE POKORAVATI SE ALLAHU, ČOVJEK SE NE
SMIJE POKORITI STVORENJU U NEPOKORNOSTI
STVORITELJU

٢٢٧ - عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَعَثَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَرِيَّةً
وَاسْتَعْمَلَ عَلَيْهَا رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ، وَأَمَرَهُمْ أَنْ يُطِيعُوهُ فَعَضِبَ، فَقَالَ: أَلَيْسَ
أَمْرَكُمْ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ تُطِيعُونِي؟ قَالُوا: بَلَى، قَالَ: فَاجْمَعُوا لِي
حَطْبًا، فَجَمَعُوا، فَقَالَ: أَوْقِدُوا نَارًا فَأَوْقِدُوهَا، فَقَالَ: ادْخُلُوهَا فَهَمُّوا، وَجَعَلَ
بَعْضُهُمْ يُمَسِّكُ بَعْضًا، وَيَقُولُونَ: فَرَرْنَا إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنَ
النَّارِ، فَمَا زَالُوا حَتَّى خَمَدَتِ النَّارُ فَسَكَنَ غَضَبُهُ، فَبَلَغَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَقَالَ: «لَوْ دَخَلُوهَا مَا خَرَجُوا مِنْهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ الطَّاعَةُ فِي
الْمَعْرُوفِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

228. Alija, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao je izvidnicu i za zapovjednika im odredio nekog ensariju naredivši im da mu budu poslušni pa se on na njih naljutio i rekao: 'Zar vam Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nije naredio da mi budete poslušni?' 'Jeste', odgovoriše. On reče: 'Sakupite mi drva!', i oni to uradiše. Onda im je naredio da zapale vatru, pa su i to uradili. Tada im naredi da uđu u nju, te neki odlučiše da to učine, ali ih drugi u tome

spriječiše, govoreći: 'Slijedeći Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, pobjegli smo od vatre!', što su ponavljali sve dok se vatra nije utrnula, pa je i srdžba ensariju popustila. Pošto je čuo za taj slučaj, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, samo je rekao: 'Da su ušli u vatru, u njoj bi ostali do Sudnjeg dana; poslušnost je samo u dobru.'²³⁸

٢٢٩ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ عَلَى الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ فِيمَا أَحَبَّ وَكَرِهَ مَا لَمْ يُؤْمَرْ بِمَعْصِيَةٍ، فَإِذَا أُمِرَ بِمَعْصِيَةٍ فَلَا سَمْعَ وَلَا طَاعَةَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

229. Ibn Omer, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Musliman je dužan slušati i pokoravati se u onome što voli i u onome što ne voli, sve dok mu se ne naredi nešto u čemu je grijeh; kad mu se naredi nešto u čemu je grijeh, tada nema slušanja ni pokoravanja."²³⁹

٢٣٠ - وَعَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَفِي عُنُقِي صَلِيبٌ مِنْ ذَهَبٍ فَقَالَ: «يَا عَدِيُّ، اطْرَحْ عَنْكَ هَذَا الْوَتْنَ مِنْ عُنُقِكَ»، فطرحته فانتهت إليه وهو يقرأ سُورَةَ بَرَاءَةِ، فقرأ هذه الآية: ﴿اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ [التوبة: ٣١] حتى فرغ منها فقلت: إنا لسنا نعبدهم، فقال: «أَلَيْسَ يُحَرِّمُونَ مَا أَحَلَّ اللَّهُ فَتَحَرَّمُونَهُ، وَيُحِلُّونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَتَسْتَحِلُّونَهُ؟» قلتُ: بلى، قال: «فتلك عبادتهم» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، والطبراني واللفظ له.

230. Adi b. Hatim, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Došao sam kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, noseći na vratu zlatni krst. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, naredi mi: 'O Adijj, skinij taj kumir s vrata!' Učinio sam to i prišao mu a on

²³⁸ El-Buhari (4340 i 7257) i Muslim (40 i 1840).

²³⁹ El-Buhari (2955) i Muslim (1839).

poče učiti suru Et-Tevba. Kad je proučio ajet: 'Oni, pored Allaha, bogovima smatraju svećenike svoje i monahe svoje i Mesiha, sina Merjeminog, a naređeno im je da se samo jednom Bogu klanjaju – nema istinskog božanstva osim Njega. On je vrlo visoko iznad onih koje ravnim smatraju', usprotivio sam se: 'Mi ih nismo obožavali!' On me upita: 'Zar nisu zabranjivali ono što je Allah dopustio, pa ste i vi to smatrali zabranjenim, i zar nisu dopuštali ono što je Allah zabranio, pa ste i vi to smatrali dopuštenim?' 'Jesu', odgovorio sam, na šta on zaključi: 'To je njihovo obožavanje.'²⁴⁰

٢٣١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «سَيَلِي أُمُورَكُمْ بَعْدِي رِجَالٌ يُطْفِئُونَ السُّنَّةَ، وَيَعْمَلُونَ بِالْبِدْعَةِ، وَيُؤَخِّرُونَ الصَّلَاةَ عَنْ مَوَاقِبِهَا» فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنْ أَدْرَكْتُهُمْ كَيْفَ أَفْعَلُ؟ قَالَ: «تَسْأَلُنِي يَا ابْنَ أُمَّ أُمَّ عَبْدٍ كَيْفَ تَفْعَلُ؟ لَا طَاعَةَ لِمَنْ عَصَى اللَّهَ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَه.

231. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Poslije moje smrti, vama će zavladati ljudi koji će nastojati utrnuti moj sunet, a prakticirat će novotarije i klanjat će namaze po isteku njihovog vremena." Ibn Mesud upita: "Allahov Poslaniče, ako ih doživim, kako ću postupati?" "Ibn Ummi Abd, pitaš me kako ćeš postupati! Nema poslušnosti onome ko je neposlušan Allahu", odgovori mu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.²⁴¹

٢٣٢ - وَعَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ نَزَلَتْ فِيهِ آيَاتٌ مِنَ الْقُرْآنِ قَالَ: حَلَفْتُ أُمَّ سَعْدٍ أَنْ لَا تُكَلِّمَهُ أَبَدًا حَتَّى يَكْفُرَ بِدِينِهِ، وَلَا تَأْكُلَ وَلَا تَشْرَبَ، قَالَتْ: زَعَمْتَ أَنَّ اللَّهَ وَصَّاكَ بِوَالِدَيْكَ، فَأَنَا أُمُّكَ، وَأَنَا أُمُّكَ بِهَذَا،

²⁴⁰ Et-Tirmizi (3095) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 17/218, i ovo je njegova verzija.

²⁴¹ Ibn Madža (2865).

قَالَ: مَكَثْتُ ثَلَاثًا حَتَّى غُشِيَ عَلَيَّهَا مِنَ الْجَهْدِ، فَقَامَ ابْنٌ لَهَا يُقَالُ لَهُ: عُمَارَةُ فَسَقَاهَا، فَجَعَلَتْ تَدْعُو عَلَى سَعْدٍ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي الْقُرْآنِ هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا﴾ [لقمان: ١٥] أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

232. Mus'ab b. Sa'd prenosi od svog oca da je u vezi s njim objavljen jedan kur'anski ajet. On je govorio: "Sa'dova se majka zaklela da s njim neće progovoriti, ni jesti, ni piti sve dok se Sa'd ne odrekne islama. Još je kazala: 'Tvrdiš da ti Allah zapovijeda dobročinstvo prema roditeljima, evo, ja sam ti majka i zapovijedam ti da se odrekneš islama.' I tako je provela tri dana, umor ju je savladao i izgubila je svijest. Njen drugi sin koji se zvao Umara napojio ju je vodom, i ona je tada počela proklinjati Sa'da, pa je Uzvišeni Allah objavio: **'A ako te budu nagovarali da drugog Meni ravnim smatraš, onoga o kome ništa ne znaš, te ih ne slušaj i prema njima se na ovom svijetu velikodušno ponašaj...'**"²⁴²

²⁴² Muslim (1748). U vezi s njim objavljen je i sljedeći ajet: "Mi smo svakog čovjeka zadužili da bude dobar prema roditeljima svojim. Ali, ako te oni budu nagovarali da Meni nekoga ravnim smatraš, o kome ti ništa ne znaš, onda ih ne poslušaj..."

٤٣ - بَابُ وُجُوبِ اتِّبَاعِ الرَّسُولِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَطَاعَتِهِ وَتَقْدِيمِ قَوْلِهِ

43. POGLAVLJE

OBAVEZA JE SLIJEDITI POSLANIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, POKORAVATI MU SE I PREFERIRATI NJEGOVE RIJEČI

٢٣٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبِي»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللهِ وَمَنْ يَا أَبِي؟ قَالَ: «مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبِي» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

233. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Svi će moji sljedbenici ući u Džennet, osim onih koji to odbiju." "A ko će odbiti?!", upitaše ashabi. "Onaj ko mi se pokori ući će u Džennet, a onaj ko mi bude neposlušan, on je već odbio." ²⁴³

٢٣٤ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ، وَمَنْ أَطَاعَ أَمِيرِي فَقَدْ أَطَاعَنِي وَمَنْ عَصَى أَمِيرِي فَقَدْ عَصَانِي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

234. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Onaj ko je meni poslušan, poslušan je Allahu, a ko je meni neposlušan, neposlušan je Allahu. Ko je poslušan onome koga postavim za

²⁴³ El-Buhari (7280).

zapovjednika, poslušan je meni, a ko je neposlušan onome koga postavim za zapovjednika, neposlušan je meni.”²⁴⁴

٢٣٥ - وَعَنْ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِي كَرِبَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «أَلَا إِنِّي أُوتِيتُ الْكِتَابَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ أَلَا يُوشِكُ رَجُلٌ شَبَعَانُ عَلَى أَرِيكْتِهِ يَقُولُ: عَلَيْكُمْ بِهَذَا الْقُرْآنِ فَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَلَالٍ فَأَجْلُوهُ وَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَرَامٍ فَحَرِّمُوهُ أَلَا لَا يَحِلُّ لَكُمْ لَحْمُ الْحِمَارِ الْأَهْلِيِّ، وَلَا كُلُّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبْعِ، وَلَا لُقْطَةُ مُعَاهِدٍ إِلَّا أَنْ يَسْتَعْنِيَ عَنْهَا صَاحِبُهَا، وَمَنْ نَزَلَ بِقَوْمٍ فَعَلَيْهِمْ أَنْ يَقْرُوهُ فَإِنْ لَمْ يَقْرُوهُ فَلَهُ أَنْ يُعَقِبَهُمْ بِمِثْلِ قِرَاهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

235. El-Mikdam b. Madi Jekrib, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Dat mi je Kur'an i Hadis, sličan Kur'anu; uskoro će doći vrijeme kad će siti ljudi sjedjeti na divanima i govoriti: 'Dužnost vam je slijediti Kur'an; šta on dopusti, i vi dopustite, a šta on zabrani, i vi zabranite.' Zaista vam je zabranjeno meso pitomih magaraca, meso svih zvjeri sa očnjacima, i uzimanje stvari koju izgubi nemusliman po ugovorom (u islamskoj državi koji muslimanima plaća glavarinu i uživa njihovu zaštitu), osim ako mu ona više nije potrebna. Dužnost je ugostiti putnika, a onaj ko ne bude ugošćen svoje pravo može sâm uzeti.”*²⁴⁵

٢٣٦ - وَعَنْ أَبِي رَافِعٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا أُلْفَيْنَ أَحَدَكُمْ مَتَّكِمًا عَلَى أَرِيكْتِهِ يَأْتِيهِ الْأَمْرُ مِنْ أَمْرِي مِمَّا أَمَرْتُ بِهِ أَوْ نَهَيْتُ عَنْهُ فَيَقُولُ: لَا تَذَرِي مَا وَجَدْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ أَتْبَعْنَاهُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

²⁴⁴ El-Buhari (2957 i 7137) i Muslim (1835).

²⁴⁵ Ahmed (17174) i Ebu Davud (4604).

236. Ebu Rafia, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nipošto nemojte dopustiti da neko od vas sjedne na svoj divan i, kad čuje da sam nešto naredio ili zabranio, rekne: 'Ne znamo mi to! Slijedimo samo ono što nađemo u Kur'anu.'"*²⁴⁶

٢٣٧ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِكِتَابٍ أَصَابَهُ مِنْ بَعْضِ أَهْلِ الْكُتُبِ فَقَرَأَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَغَضِبَ فَقَالَ: «أُمَّتَهُوْكَوْنَ فِيهَا يَا ابْنَ الْخَطَّابِ؟! وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ جِئْتُكُمْ بِهَا بَيِّضَاءَ تَقِيَّةً لَا تَسْأَلُوهُمْ عَنْ شَيْءٍ فَيُخْبِرُوكُمْ بِحَقِّ فَتُكْذِبُوا بِهِ أَوْ بِيَاظِلٍ فَتُصَدِّقُوا بِهِ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ مُوسَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ حَيًّا مَا وَسِعَهُ إِلَّا أَنْ يَتَّبِعَنِي» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

237. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijeda da je Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, donio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, svezak koji je dobio od nekih sljedbenika Knjige, pa je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, to vidio i, sav srdit, rekao: *"Zar ste toliko nepromišljeni, Omere? Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, donio sam vam čistu, nepomućenu vjeru! Nemojte ih pitati ma o čemu se radilo jer će vas možda izvijestiti o istini pa ćete je poreći, ili će vas izvijestiti o laži pa ćete u nju povjerovati. Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, da je Musa, sallallahu alejhi ve sellem, živ, preostalo bi mu samo da mene slijedi!"*²⁴⁷

٢٣٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٍّ وَلَا

²⁴⁶ Ebu Davud (4605), Et-Tirmizi (2663), Ibn Madža (13) i El-Hakim, 1/108.

²⁴⁷ Ahmed (15156), Ibn Ebu Šejba, 9/47, Ibn Ebu Asim, u zbirci *Es-Sunna* (50), El-Bezzar (124), El-Bejheki, u djelu *Su'abu-l-iman* (177) i El-Begavi, u djelu *Šerhu-s-sunna* (126). Lanac prenosilaca ovog predanja slab je jer je Mudžalid b. Seid slab prenosilac.

نَصْرَانِيٍّ ثُمَّ لَمْ يُؤْمِنُ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ، إِلَّا كَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ» أَخْرَجَهُ
مُسْلِمٌ.

238. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Tako mi Onoga u Čijoj je ruci Muhammedova duša, svi židovi i kršćani koji se pojave nakon što sam dobio poslanicu i čuju za mene a ne povjeruju u ono čime sam poslat, bit će stanovnici u Vatri!"*²⁴⁸

---

²⁴⁸ Muslim (153).

٤٤ - بَابُ وُجُوبِ الْاِعْتِصَامِ بِالْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ وَأَنَّهُ طَرِيقُ الْهُدَى
وَالنَّجَاةِ مِنَ الضَّلَالِ

44. POGLAVLJE

OBAVEZA JE DOSLJEDNO SLIJEDITI KUR'AN I SUNNET, U TOME JE UPUTA I SPAS OD ZABLUDE

٢٣٩ - عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كِتَابُ اللَّهِ هُوَ حَبْلُ اللَّهِ مَنْ اتَّبَعَهُ كَانَ عَلَى الْهُدَى، وَمَنْ تَرَكَهُ كَانَ عَلَى الضَّلَالَةِ»، أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

239. Zejd b. Erkam, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Kur'an je Allahovo uže. Ko ga slijedi, on je na uputi, a u zabludi je onaj ko ga zanemari."²⁴⁹

٢٤٠ - وَعَنْ أَبِي شَرِيحٍ الْخُزَاعِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «أَبشِرُوا وَأَبشِرُوا، أَلَيْسَ تَشْهَدُونَ أَن لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ؟» قَالُوا: نَعَمْ، قَالَ: «فإن هذا القرآن سببٌ، طرفه بيدِ اللَّهِ، وطرفه بأيديكم، فتمسكوا به، فإنكم لن تضلوا، ولن تهلكوا بعده أبداً» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَانَ، وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ.

240. Ebu Šurejh el-Huzai, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je među nas i rekao: 'Radujte se, radujte se! Zar ne svjedočite da nema istinskog božanstva osim Allaha, i da sam ja Allahov poslanik?'

²⁴⁹ Muslim (37 i 2408).

'Svjedočimo', odgovoriše. Na to Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Ovaj je Kur'an uže čiji je kraj u Allahovoj ruci, a drugi kraj u vašoj ruci. I zato ga dosljedno slijedite, jer tako nećete zalutati niti ćete nastradati.'*²⁵⁰

٢٤١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنِّي قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ شَيْئَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُمَا: كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّتِي، وَلَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ»، أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ، وَالْبَيْهَقِيُّ وَلَفْظُهُ: «لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُمَا مَا أَخَذْتُمْ بِهِمَا أَوْ عَمِلْتُمْ بِهِمَا».

241. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Zaista sam ostavio dvije stvari poslije kojih nećete zalutati: Allahovu Knjigu i moj sunnet. I njih se dvoje neće razdvojiti, sve dok mi ne dođu na Havd."*²⁵¹ U drugoj verziji stoji: *"...i sve dok ih se budete držali, nećete zalutati"*, ili je rekao: *"...i sve dok prema njima postupate, nećete zalutati."*²⁵²

٢٤٢ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تَرَكْتُ فِيكُمْ مَا لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُ إِنْ اعْتَصَمْتُمْ بِهِ؛ كِتَابَ اللَّهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ

242. Džabir, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *"Među vama ostavljam ono nakon čega nećete zalutati ako ga se dosljedno budete prihvatili- Allahovu Knjigu."*²⁵³

٢٤٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْقُرْآنُ مُشَفَّعٌ وَمَاحِلٌ مُصَدَّقٌ، مَنْ جَعَلَهُ إِمَامَةً قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَنْ جَعَلَهُ خَلْفَ ظَهْرِهِ سَاقَهُ إِلَى النَّارِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَانَ.

²⁵⁰ Ibn Hibban (122) i Ibn Ebu Šejba, 10/481. A kao predanje Džubejra b. Mut'ima, radijallahu anhu, zabilježili su ga El-Bezzar (120) i Et-Taberani, u djelima: *El-Mu'džemu-l-kebir* (1539) i *El-Mudžemus-sagir*, 2/98.

²⁵¹ El-Hakim, 1/94.

²⁵² El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen*, 10/114.

²⁵³ Muslim (1218). Ovo je dio dugog predanja u kojem je opisan Oprosní hadž.

243. Ovaj isti ashab prenio je i sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Kur'an će se zauzimati, raspravljati i bit će mu povjerovano. Ko ga prihvati za vodiča, uvest će ga u Džennet, a ko ga baci iza leđa, njega će baciti u Vatru."*²⁵⁴

---

²⁵⁴ Ibn Hibban (124) i El-Bezzar (122).

٤٥ - بَابُ حُجِّيَّةِ خَبَرِ الْآحَادِ فِي الْفُرُوعِ وَالْإِعْتِقَادِ

45. POGLAVLJE

POJEDINAČNI HADISI VAŽE ZA ARGUMENT U DETALJNIM
VJERSKIM PROPISIMA I VJEROVANJU (AKIDI)

٢٤٤ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَ مُعَاذًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِلَى الْيَمَنِ فَقَالَ: «ادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي أَمْوَالِهِمْ تُؤْخَذُ مِنْ أَعْيَانِهِمْ وَتُرَدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

244. Ibn Abbas, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, šaljući Muaza, radijallahu anhu, u Jemen, rekao sljedeće: "Odlaziš kod sljedbenikâ Knjige, i zato ih pozovi da posvjedoče da nema drugog istinskog boga osim Allaha, i da sam ja Allahov poslanik, kad to prihvate, izvijesti ih da im je Allah naredio klanjanje pet namaza, u toku dana i noći. Kad to prihvate, izvijesti ih da im je Allah propisao zekat na imetak, koji se uzima od njihovih bogataša i daje njihovim siromasima!"²⁵⁵

²⁵⁵ El-Buhari (1395, 1458, 2448 i 7372) i Muslim (19 i 29).

٢٤٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ «أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَ بَكْتَابٍ إِلَى كِسْرَى، فَأَمَرَهُ أَنْ يَدْفَعَهُ إِلَى عَظِيمِ الْبَحْرَيْنِ يَدْفَعُهُ عَظِيمُ الْبَحْرَيْنِ إِلَى كِسْرَى، فَلَمَّا قَرَأَهُ كِسْرَى مَزَّقَهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

245. Ovaj isti ashab prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao dopis da ga ovaj preda Kisri i velikodostojniku Bahrejna, pa da mu ovaj taj isti dopis vrati. A kad je Kisra pročitao dopis, pocijepao ga je.²⁵⁶

٢٤٦ - وَعَنْ حُذَيْفَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِأَهْلِ نَجْرَانَ: «لَا بُعْثَنَّ إِلَيْكُمْ رَجُلًا أَمِينًا حَقَّ أَمِينٍ» فَاسْتَشْرَفَ لَهُ النَّاسُ فَبَعَثَ أَبَا عُبَيْدَةَ بْنَ الْجَرَّاحِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

246. Huzejfa, radijallahu anhu, pripovijeda da se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, obratio stanovnicima Nedžrana rekavši im sljedeće: "Zacijelo ću vam poslati izuzetno pouzdanog čovjeka!" I ljudi su se interesovali da saznaju o kome se radi; Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao je Ubejdu b. el-Džerraha.²⁵⁷

٢٤٧ - وَعَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْأَكْوَعِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِرَجُلٍ مِنْ أَسْلَمَ: «أَذْنُ فِي قَوْمِكَ - أَوْ فِي النَّاسِ - يَوْمَ عَاشُورَاءَ أَنْ مَنْ أَكَلَ فَلَيْتَمَّ بَقِيَّةَ يَوْمِهِ، وَمَنْ لَمْ يَكُنْ أَكَلَ فَلْيَصُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

247. Selema b. el-Ekva, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom čovjeku iz plemena Eslem rekao: "Na dan Ašure svom narodu ili među ljudima, obznani: ko je već jeo neka se ustegne od jela do kraja dana, a onaj ko nije jeo neka isposti."²⁵⁸

²⁵⁶ El-Buhari (2939).

²⁵⁷ El-Buhari (3745, 4381 i 7254) i Muslim (2420).

²⁵⁸ El-Buhari (2007 i 7265) i Muslim (1135).

٢٤٨ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ قَالَ: بَيْنَمَا النَّاسُ بِقَبَاءٍ فِي صَلَاةِ الصُّبْحِ إِذْ جَاءَهُمْ آتٍ فَقَالَ: إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ أُنزِلَ عَلَيْهِ اللَّيْلَةَ قُرْآنٌ، وَقَدْ أُمِرَ أَنْ يَسْتَقْبِلَ الْكَعْبَةَ فَاسْتَقْبَلُوهَا، وَكَانَتْ وَجُوهُهُمْ إِلَى الشَّامِ فَاسْتَدَارُوا إِلَى الْكَعْبَةِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

248. Ibn Omer, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Dok su ljudi klanjali sabah-namaz u Mesdžidul-kubau, pojavi se čovjek i reče: 'Sinoć su Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, objavljeni ajeti u kojima mu je naređeno da se okreće prema Kabi, okrenite se prema njoj!' Ljudi su bili okrenuti prema Kudsu, pa su se okrenuli prema Kabi."²⁵⁹

²⁵⁹ El-Buhari (7251) i Muslim (526).

٤٦ - بَابُ تَحْرِيمِ الْعَمَلِ بِالرَّأْيِ وَتَقْلِيدِ الْجَهْلَةِ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى
وَمَعْرِفَتِهِ

46. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE PROIZVOLINO POSTUPATI I SLIJEPO
SLIJEDITI NEZNALICE U POGLEDU TEVHIDA I SPOZNAJE
SVEVIŠNJEG ALLAHA

٢٤٩ - عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَخَذَ اللَّهُ الْمِيثَاقَ مِنْ ظَهْرِ آدَمَ بِنِعْمَانَ - يَعْنِي: عَرَفَةَ - فَأَخْرَجَ مِنْ صُلْبِهِ كُلَّ ذُرِّيَّةٍ ذَرَأَاهَا فَنَشَرَهُمْ بَيْنَ يَدَيْهِ كَالذَّرِّ ثُمَّ كَلَّمَهُمْ قَبْلًا قَالَ: ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾ { أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ} ﴿* [الأعراف: ١٧٣، ١٧٢] « أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

249. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Allah je uzeo zavjet iz Ademovih leđa na Na'manu, tj. Arefatu, izvevši iz njegove kičme sve njegovo potomstvo, potom ga je prosuo ispred Sebe kao trunje i upitao ih licem u lice: "Zar ja nisam Gospodar vaš?", oni su odgovorili: 'Jesi, mi svjedočimo', i to zato da na Sudnjem danu ne reknete: 'Mi o ovom nismo ništa znali', ili da ne reknete: 'Naši su preci prije nas*

druge Allahu ravnim smatrali, a mi smo pokoljenje poslije njih. Zar ćeš nas kazniti za ono što su lažljivci činili?”²⁶⁰

٢٥٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْزِعُ الْعِلْمَ بَعْدَ أَنْ أَعْطَاكُمْوَهُ انْتِزَاعًا، وَلَكِنْ يَنْتَزِعُهُ مِنْهُمْ مَعَ قَبْضِ الْعُلَمَاءِ بِعِلْمِهِمْ فَيَبْقَى نَاسٌ جُهَالٌ يُسْتَفْتَوْنَ فَيُفْتَوْنَ بِرَأْيِهِمْ فَيُضِلُّوْنَ وَيَضِلُّوْنَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَهَذَا لَفْظُ الْبُحَارِيِّ.

250. Abdullah b. Omer, radijallahu anhum, izjavio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Zaista, Allah vam neće odjednom oduzeti znanje koje vam je dao, već će ga oduzimati usmrćujući učene ljude, pa će ostati neznalice koje će ljudi pitati a oni će proizvoljno odgovarati i tako na stranputicu druge odvoditi, a i sebe u zabludu odvesti.'"²⁶¹

٢٥١ - وَعَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «تَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى بَضْعٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً أَكْثَرُهَا فِتْنَةٌ عَلَى أُمَّتِي قَوْمٌ يَقْيِسُونَ الْأُمُورَ بِرَأْيِهِمْ، فَيُحِلُّوْنَ الْحَرَامَ، وَيُحَرِّمُونَ الْحَلَالَ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ.

251. Avf b. Malik, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Moj će se ummet podijeliti na sedamdeset i nekoliko frakcija, a najveću smutnju u mom ummetu uzrokovat će frakcija koja će se koristiti proizvoljnom analogijom, i tako će dopustiti haram, a zabraniti halal."²⁶²

²⁶⁰ Ahmed (2455).

²⁶¹ El-Buhari (100 i 7307), i ovo je njegova verzija, i Muslim (13, 14 i 2673).

²⁶² El-Hakim, 3/547, u El-Hatib el-Bagdadi, u djelima: *Et-Tarih*, 13/307, i *El-Fekihu ve-l-mutefekkih*, 1/180.

٤٧ - بَابُ ذَمِّ الْبِدْعِ وَالتَّهْيِي عَنِ اتِّبَاعِ السَّبِيلِ

47. POGLAVLJE

NOVOTARIJE SU POGUBNE I ZABRANJENO JE SLIJEDITI
KOJEKAKVE PUTEVE

٢٥٢ - عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا خَطَبَ أَحْمَرَتْ عَيْنَاهُ، وَعَلَا صَوْتُهُ، وَاشْتَدَّ غَضَبُهُ حَتَّى كَانَتْهُ مُنْذِرُ حَيْشٍ، يَقُولُ: «صَبَّحَكُمْ وَمَسَّاكُمْ»، وَيَقُولُ: «بُعِثْتُ أَنَا وَالسَّاعَةَ كَهَاتَيْنِ»، وَيَقْرُنُ بَيْنَ إِصْبَعَيْهِ السَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى، وَيَقُولُ: «أَمَّا بَعْدُ؛ فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ». أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ، وَالنَّسَائِيُّ، وَزَادَ: «وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ».

252. Džabir, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Kad bi Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, držao govor, oči bi mu pocrvenjele, podigao bi glas i njegova bi srdžba porasla, kao da upozorava na neprijatelja. Rekao bi: 'Neprijatelj će vas iznenaditi ujutro i navečer.' Govorio je: 'Poslat sam a između mene i Sudnjeg dana je razlika kao između ova dva prsta', pokazvaši kažiprstom i srednjim prstom. Govorio je: 'Poslije navedenog, Allahova knjiga najbolji je govor, a najbolja uputa jeste Muhammedova, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari jesu novotarije, a svaka je novotarija zabluda.'²⁶³ U drugoj verziji stoji dodatak: "...a svaka će zabluda završiti u Vatri."²⁶⁴

²⁶³ Muslim (867).

²⁶⁴ En-Nesai (1578).

٢٥٣ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَفِي لَفْظٍ لِمُسْلِمٍ: «مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ».

253. Aiša, radijallahu anha, govorila je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Ko nešto novo uvede u vjeru, što nije od nje, to se odbija."²⁶⁵ U drugoj verziji stoji: "Ko čini djelo koje nije u skladu s našom vjerom, to mu se odbija."²⁶⁶

٢٥٤ - وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «أَيُّهَا النَّاسُ، إِنِّي لَكُمْ فَرَطٌ عَلَى الْحَوْضِ فَإِيَّايَ لَا يَأْتِيَنَّ أَحَدُكُمْ فَيَذِبُ عَنِّي كَمَا يَذِبُ الْبَعِيرُ الضَّالُّ فَأَقُولُ: فِيمَ هَذَا؟ فَيَقَالُ: إِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا أَحَدْتُمَا بَعْدَكَ، فَأَقُولُ: سُحْقًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

254. Ummu Selema, radijallahu anha, govorila je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "O ljudi, ja ću zacijelo prije vas stići na Havd, i nipošto nemojte dopustiti da neko od vas dođe pa da bude otjeran od mene kao što se otjera deva lualica. A ja ću upitati: 'Zbog čega je otjeran?', i bit će mi odgovoreno: 'Ti ne znaš šta su oni radili nakon tvoje smrti.' Tada ću reći: 'Daleko bio!'"²⁶⁷

٢٥٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْمَدِينَةُ حَرَمٌ فَمَنْ أَحَدَّثَ فِيهَا حَدَثًا أَوْ آوَى مُحَدِّثًا فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ لَا يُقْبَلُ مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَدْلٌ وَلَا صَرْفٌ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

255. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja:

²⁶⁵ El-Buhari (2697) i Muslim (17 i 1718).

²⁶⁶ Muslim (18 i 1718).

²⁶⁷ Muslim (2295).

”Medina je sveto područje. Ko u njoj uvede kakvu novotariju ili zaštiti novotara, neka je na njega Allahovo prokletstvo, prokletstvo meleka i svih ljudi; Allah od njega na Sudnjem danu neće primiti ni pokajanje ni iskup.”²⁶⁸

٢٥٦ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَبْغَضُ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ ثَلَاثَةٌ: مُلْحِدٌ فِي الْحَرَمِ، وَمُبْتَغٍ فِي الْإِسْلَامِ سَنَةَ الْجَاهِلِيَّةِ، وَمُطْلَبٌ دَمٍ أَمْرِيٌّ بغيرِ حَقٍّ لِيُهْرَبَ دَمُهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

256. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: ”Najmrže tri vrste ljudi u Allaha jesu sljedeće: čovjek koji u Haremu, svetom području, čini nepravdu, čovjek koji uvodi u islam paganske običaje i onaj koji traži bespravno prolivanje tuđe krvi.”²⁶⁹

٢٥٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَطَّ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَطًّا ثُمَّ قَالَ: «هَذَا سَبِيلُ اللَّهِ» ثُمَّ خَطَّ خُطُوطًا عَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ ثُمَّ قَالَ: «هَذِهِ سُبُلٌ — قَالَ يَزِيدُ: مُتَفَرِّقَةٌ — عَلَى كُلِّ سَبِيلٍ مِنْهَا شَيْطَانٌ يَدْعُو إِلَيْهِ» ثُمَّ قَرَأَ: ﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ [الأنعام: ١٥٣]. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

257. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je: ”Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, povukao je liniju na zemlji i rekao: 'Ovo je put Allahov.' Zatim je zdesna i slijeva povukao nekoliko linija i rekao: 'Ovo su raznorazni putevi i na

²⁶⁸ Muslim (1371). Isti su hadis zabilježili El-Buhari (3172) i Muslim (1370) preko Alije, radijallahu anhu.

²⁶⁹ El-Buhari (6882).

svakom stoji šejtan koji poziva u njega.' Potom je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, proučio sljedeći ajet: **”I doista, ovo je Pravi put Moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegovog...”**²⁷⁰

٢٥٨ - وَعَنْ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا وَعَلَى جَنْبَيْهِ الصِّرَاطِ سُورَانِ فِيهِمَا أَبْوَابٌ مُفْتَحَةٌ وَعَلَى الْأَبْوَابِ سُورٌ مُرَخَّاةٌ وَعَلَى بَابِ الصِّرَاطِ دَاعٍ يَقُولُ: أَيُّهَا النَّاسُ ادْخُلُوا الصِّرَاطَ جَمِيعًا وَلَا تَتَعَوَّجُوا، وَدَاعٍ يَدْعُو مِنْ فَوْقِ الصِّرَاطِ فَإِذَا أَرَادَ يَفْتَحُ شَيْئًا مِنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ قَالَ: وَيْحَكَ لَا تَفْتَحْهُ فَإِنَّكَ إِنْ تَفْتَحْهُ تَلِجْهُ وَالصِّرَاطُ الْإِسْلَامُ، وَالسُّورَانِ: حُدُودُ اللَّهِ، وَالْأَبْوَابُ الْمَفْتَحَةُ: مَحَارِمُ اللَّهِ، وَذَلِكَ الدَّاعِي عَلَى رَأْسِ الصِّرَاطِ: كِتَابُ اللَّهِ. وَالدَّاعِي فَوْقَ الصِّرَاطِ: وَاعِظُ اللَّهِ فِي قَلْبِ كُلِّ مُسْلِمٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ وَصَحَّحَهُ.

258. Nevvas b. Sem'an el-Ensari, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Allah navodi primjer Pravog puta kao puta na čijim stranama postoje dva zida, na svakom zidu po nekoliko otvorenih vrata, a na vratima spuštene zastori. Na početku puta stoji glasnik i poziva: 'O ljudi, svi izađite na put i nemojte nikuda skretati!' A postoji i glasnik koji poziva iznad puta, kad neko htjedne otvoriti neka vrata. Upozorava ga: 'Teško ti se! Ne otvaraj ih, jer ćeš na njih izaći ako ih otvoriš.' Put simbolizira islam, zidovi – Allahove granice, otvorena vrata – Allahove svetinje, glasnik na početku puta jeste Allahova Knjiga, a glasnik iznad puta jeste svijest o Allahu koja postoji u srcu svakog muslimana.*²⁷¹

²⁷⁰ Ahmed (4142), En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (1174) i El-Hakim, 2/318.

²⁷¹ Ahmed (17634) i Et-Tirmizi (2859).

٢٥٩ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّهُ سَيَخْرُجُ فِي أُمَّتِي أَقْوَامٌ تَجَارَى بِهِمْ تِلْكَ الْأَهْوَاءُ كَمَا يَتَجَارَى الْكَلْبُ بِصَاحِبِهِ فَمَا يَبْقَى مِنْهُ عِرْقٌ وَلَا مَفْصِلٌ إِلَّا دَخَلَهُ، وَاللَّهُ يَا مَعْشَرَ الْعَرَبِ لَئِنْ لَمْ تَقُومُوا بِمَا جَاءَ بِهِ مُحَمَّدٌ، لَتَغَيِّرُكُمْ مِنَ النَّاسِ أُخْرَى أَنْ لَا يَقُومَ بِهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

259. Muavija b. Ebu Sufjan, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Uistinu će se u mom ummetu pojaviti ljudi koje će prohtjevi pratiti kao što pas prati svog vlasnika, i u sve njegove dijelove tijela ući će prohtjevi. Allaha mi, o skupino Arapa, ako vi ne primijenite ono što je donio Muhammed, sigurnije je da to neće primijeniti nearapi."*²⁷²

٢٦٠ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَعَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كُتِبَ لَهُ مِثْلُ أَجْرٍ مَنْ عَمِلَ بِهَا وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَجُورِهِمْ شَيْءٌ وَمَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كُتِبَ عَلَيْهِ مِثْلُ وَزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

260. Džerir b. Abdullah, radijallahu anhu, prenio je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko uvede u islam lijep običaj imat će nagradu za to i nagradu onih koji ga budu prakticirali, a njihova se nagrada neće umanjiti; ko uvede u islam ružan običaj ponijet će grijeh zbog toga, ali i grijeh onih koji ga budu prakticirali, a njima se grijeh neće umanjiti."*²⁷³

²⁷² Ahmed (16937) i Ebu Davud (4597).

²⁷³ Muslim (1017).

٢٦١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أُجُورٍ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا، وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ

261. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Ko poziva u dobro imat će nagradu onih koji ga čine, a to njihovu nagradu neće umanjiti, a ko poziva u zlo ponijet će grijeh onih koji ga čine, a to njihove grijeha neće umanjiti."*²⁷⁴

٢٦٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيْسَ مِنْ نَفْسٍ تُقْتَلُ ظُلْمًا إِلَّا كَانَ عَلَى ابْنِ آدَمَ الْأَوَّلِ كِفْلٌ مِنْهَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. قَالَ سُفْيَانُ: لِأَنَّهُ أَوْلُ مَنْ سَنَّ الْقَتْلَ.

262. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Za svako nepravedno ubistvo prvi Ademov sin imat će udjela u grijehu."* Sufjan je to ovako objašnjavao: *"Jer je on prvi koji je počinio ubistvo."*²⁷⁵

٢٦٣ - وَعَنْ غُضَيْفِ بْنِ الْحَارِثِ الثَّمَالِيِّ قَالَ: بَعَثَ إِلَيَّ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ مَرْوَانَ فَقَالَ: يَا أَبَا أَسْمَاءَ إِنَّا قَدْ أَجْمَعْنَا النَّاسَ عَلَى أَمْرَيْنِ، قَالَ: وَمَا هُمَا؟ قَالَ: رَفَعُ الْأَيْدِي عَلَى الْمَنَابِرِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ، وَالْقَصَصُ بَعْدَ الصُّبْحِ وَالْعَصْرُ، فَقَالَ: أَمَا إِنَّهُمَا أَمْثَلُ بِدَعَتِكُمْ عِنْدِي، وَلَسْتُ مُجِيبَكَ إِلَى شَيْءٍ مِنْهُمَا، قَالَ:

²⁷⁴ Muslim (6804).

²⁷⁵ El-Buhari (3335, 6867 i 7321) i Muslim (1677).

لِمَ؟ قَالَ: لَأَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا أَحَدَّثَ قَوْمٌ بِدْعَةٍ إِلَّا رُفِعَ مِثْلُهَا مِنَ السَّنَةِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ، وَجَوَّدَ ابْنُ حَجْرٍ إِسْنَادَهُ.

263. Gudajf b. el-Haris es-Sumali, radijallahu anhu, govorio je: "Abdulmelik b. Mervan poslao mi je dopis u kojem je stajalo sljedeće: 'O Ebu Esma, objedinili smo svijet na dvije stvari...'" Neko upita koje su to stvari, a Gudajf odgovori: "Dizanje dlanova prema nebu na minberu, petkom, i pripovijedanje poslije sabaskog i ikindijskog namaza." Na taj je dopis Gudajf poslao sljedeći odgovor: "Po meni, to su vaše dvije najistaknutije novotarije. I ja te neću poslušati ni u vezi s jednom od njih." Na pitanje zašto to neće učiniti, Gudajf je odgovorio: "Zato što je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *'Nijedna skupina ljudi neće uvesti novotariju a da neće biti potrt jedan sunnet.*'"²⁷⁶

٢٦٤ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (ص): «إِنَّ اللَّهَ حَجَبَ التَّوْبَةَ عَنْ كُلِّ صَاحِبٍ بِدْعَةٍ حَتَّى يَدْعَ بِدَعْتِهِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ أَبِي عَاصِمٍ.

264. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom upozorio: "Zaista je Allah zastro svakog novotara od pokajanja, sve dok ne napusti novotariju koju prakticira."²⁷⁷

²⁷⁶ Ahmed (16970), El-Bezzar (131) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 18/178, sa slabim lancem prenosilaca, tim prije jer je Ebu Bekr b. Ebu Merjem el-Gassani bio slab prenosilac. Ibn Hadžer u djelu *Fethu-l-Bari*, 13/253, rekao je da je lanac prenosilaca ovog hadisa dobar.

²⁷⁷ Ibn Ebu Asim, u zbirci *Es-Sunna*, 1/21, Es-Sujuti, u zbirci *Džemu-l-dževamia* (4785) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-evsat* (4202).

٤٨ - بَابُ التَّحْذِيرِ مِنْ مُجَالَسَةِ أَهْلِ الْأَهْوَاءِ

48. POGLAVLJE

OPASNO JE DRUŽITI SE S LJUDIMA KOJI SLIJEDE
PROHTJEVE

٢٦٥ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: تَلَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذِهِ الْآيَةَ ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ {...} {آل عمران: ٧} ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ سَمَى اللَّهُ فَاخْذَرُوهُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

265. Aiša, radijallahu anha, priča da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, proučio sljedeći ajet: **”On tebi objavljuje Knjigu, u njoj su ajeti jasni, oni su glavnina Knjige, a drugi su manje jasni. Oni čija su srca pokvarena – željni smutnje i svog tumačenja slijede one što su manje jasni. A tumačenje njihovo zna samo Allah. Oni koji su dobro u nauku upućeni govore: ’Mi vjerujemo u njih, sve je od Gospodara našeg!’ – A samo razumom obdareni shvataju”**, pa je rekao: *”Kad vidite ljude koji slijede manje jasne ajete, znajte da su to oni koje je Allah spomenuo, pa ih se pričuvajte.”*²⁷⁸

٢٦٦ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَمِعَ بِالِدَّجَالِ فَلْيَنَأْ مِنْهُ — ثَلَاثًا يَقُولُهَا — فَإِنَّ الرَّجُلَ يَأْتِيهِ

²⁷⁸ El-Buhari (4547) i Muslim (2665).

يَتَّبِعُهُ وَهُوَ يَحْسِبُ أَنَّهُ صَادِقٌ بِمَا يُبْعَثُ بِهِ مِنْ الشُّبُهَاتِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

266. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: "Ko čuje za pojavu Dedždžala neka se od njega udalji", rekavši to tri puta, "jer će ga neki ljudi slijediti misleći da je iskren zbog dvosmislenih stvari sa kojima dolazi."²⁷⁹

٢٦٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الرَّجُلُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

267. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Čovjek slijedi vjeru svog prsnog prijatelja, i neka čovjek dobro gleda koga će uzeti za takvog prijatelja."²⁸⁰

٢٦٨ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تُصَاحِبْ إِلَّا مُؤْمِنًا وَلَا يَأْكُلْ طَعَامَكَ إِلَّا تَقِيًّا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

268. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: "Neka se čovjek druži samo s vjernikom, i neka kod njega jede samo bogobojazan čovjek!"²⁸¹

٢٦٩ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّمَا مَثَلُ الْخَلِيسِ الصَّالِحِ وَالْخَلِيسِ السَّوِّءِ كَمَثَلِ الْمِسْكِ وَنَافِخِ الْكَبِيرِ، فَحَامِلُ الْمِسْكِ إِمَّا أَنْ يُحْذِيكَ، وَإِمَّا أَنْ تَبْتَاعَ مِنْهُ، وَإِمَّا أَنْ تَجِدَ

²⁷⁹ Ahmed (19875 i 19968) i Ebu Davud (4319), El-Hakim, 4/531, Ibn Ebu Šejba, 15/129, i El-Bezzar, u zbirci *El-Musned* (3590).

²⁸⁰ Ebu Davud (4833) i Et-Tirmizi (2378).

²⁸¹ Ahmed (11337), Ebu Davud (4832) i Et-Tirmizi (2395).

مِنْهُ رِيحًا طَيِّبَةً، وَنَافِخُ الْكَبِيرِ إِمَّا أَنْ يُحْرِقَ ثِيَابَكَ، وَإِمَّا أَنْ تَجِدَ رِيحًا خَبِيثَةً»
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

269. Ebu Musa, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Primjer dobrog i lošeg druga jeste kao primjer onoga koji prodaje miska i onoga koji puše u mijeh. Naime, prodavač miska namirisat će te, ili ćeš kupiti miris od njega, ili ćeš makar osjetiti ugodan miris. A onaj koji puše u mijeh progorjet će tvoju odjeću, ili ćeš od njega osjetiti neprijatan miris."*²⁸²

²⁸² El-Buhari (2101 i 5534) i Muslim (2628).

٤٩ - بَابُ ذِكْرِ جِدَالِ الْمُشْرِكِ لِلْمُوَحِّدِ وَدَمِّ الْجِدَالِ وَالْمِرَاءِ

49. POGLAVLJE

O RASPRAVLJANJU MNOGOBOŠCA S MONOTEISTOM;
RASPRAVLJANJE JE POKUDNO DJELO

٢٧٠ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «سَيَأْتِي عَلَى أُمَّتِي زَمَانٌ تَكْثُرُ فِيهِ الْقُرَاءُ، وَتَقِلُّ الْفُقَهَاءُ، وَيُقْبِضُ الْعُلَمَاءُ، وَيَكْثُرُ الْهَرْجُ»، قالوا: ما الهرجُ يا رَسُولُ اللَّهِ؟ قَالَ: «الْقَتْلُ بَيْنَكُمْ، ثُمَّ يَأْتِي بَعْدَ ذَلِكَ زَمَانٌ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ رِجَالٌ لَا يُجَاوِزُ تَرَاقِيهِمْ، ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ زَمَانٌ يُجَادِلُ الْمَنَافِقُ الْكَافِرُ الْمُشْرِكُ بِاللَّهِ الْمُؤْمِنَ بِمِثْلِ مَا يَقُولُ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ، وَوَافَقَهُ الذَّهَبِيُّ.

270. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, najavio: "Moj će ummet doživjeti vrijeme u kojem će biti mnogo karija (učača), malo onih koji shvataju propise, umirat će učenjaci i bit će mnogo herdža." Neko upita: "A šta je herdž, Allahov Poslaniče?" On odgovori: "Herdž je međusobno ubijanje. Potom će doći vrijeme kad će ljudi učiti Kur'an, a to njihovo učenje neće ostavljati nikakav trag na njima. A zatim će nastupiti vrijeme kad će licemjer nevjernik mnogobožac raspravljati s vjernikom sličnim onome što on govori."²⁸³

²⁸³ El-Hakim, 4/457, Ibn Abdulberr, u djelu *Džamii bejani-l-ilm*, 1/156. Naveo ga je i Es-Sujuti u djelu *Ed-Durru-l-mensur*, 6/56.

٢٧١ - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنِّي أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي اثْنَتَيْنِ الْقُرْآنَ وَاللَّبْنَ، أَمَّا اللَّبْنُ فَيَبْتَعُونَ الرَّيْفَ وَيَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ، وَيَتْرَكُونَ الصَّلَوَاتِ، وَأَمَّا الْقُرْآنُ فَيَتَعَلَّمُهُ الْمُنَافِقُونَ، فَيَجَادِلُونَ بِهِ الْمُؤْمِنِينَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

271. Ukba b. Amir, radijallahu anhu, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: "Za svoj se ummet bojim dviju kategorija ljudi: onih koji će pokazivati lažnu sklonost prema Kur'anu i od materijalista. Materijalisti će žudjeti za poljoprivredom, slijedit će strasti i izostavljati namaze. A oni koji će pokazivati lažnu sklonost prema Kur'anu jesu licemjeri koji će čitati Kur'an i njime raspravljati s vjernicima."²⁸⁴

٢٧٢ - وَعَنْ أَبِي أَمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا ضَلَّ قَوْمٌ بَعْدَ هُدَى كَانُوا عَلَيْهِ إِلَّا أَوْثُوا الْحَدَلَ»، ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ﴾ [الزحرف: ٥٨] أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ.

272. Ebu Umama, radijallahu anhu, pripovijeda: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Nijedan narod nije odstupio od upute koju je slijedio osim što je polemizirao.' Potom je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, proučio ajet: 'A naveli su ti ga kao primjer samo zato da bi spor izazvali, jer oni su narod svađalački.' (Ez-Zuhruf, 58)."²⁸⁵

٢٧٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا زَعِيمٌ بَيْتٍ فِي رَبْضِ الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا، وَبَيْتٍ فِي وَسْطِ

²⁸⁴ Ahmed (17421).

²⁸⁵ Et-Tirmizi (3253) i Ibn Madža (48).

الْحَنَّةَ لِمَنْ تَرَكَ الْكُذْبَ وَإِنْ كَانَ مَارِحًا، وَبَيْتٍ فِي أَعْلَى الْحَنَّةِ لِمَنْ حَسَنَ خُلُقَهُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

273. Ovaj isti ashab prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Jamčim kuću u podnožju Dženneta onome ko se sustegne od rasprave makar bio u pravu. Jamčim kuću u središnjem dijelu Dženneta onome ko se sustegne od laži makar se šalio. I jamčim kuću u najvišem dijelu Dženneta onome ko ima lijepo ponašanje."*²⁸⁶

٢٧٤ - وَعَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ طَرَفَهُ وَقَاطِمَةَ بِنْتَ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَيْلَةً فَقَالَ: «أَلَا تُصَلِّيَانِ؟» فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْفُسُنَا بِيَدِ اللَّهِ فَإِذَا شَاءَ أَنْ يَبْعَثَنَا بَعَثَنَا فَاَنْصَرَفَ حِينَ قُلْنَا ذَلِكَ وَلَمْ يَرْجِعْ إِلَيَّ شَيْئًا ثُمَّ سَمِعْتُهُ وَهُوَ مُوَلٌّ يَضْرِبُ فِخْذَهُ وَهُوَ يَقُولُ: «﴿وَمَا كَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا﴾ [الكهف: ٥٤]» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

274. Alija b. Ebu Talib, radijallahu anhu, pripovijeda: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jedne noći iznenada je bahnuo na vrata njegove i Fatimine kuće i primijetio: 'Zar ne klanjate!' Odgovorih: 'Allahov Poslaniče, naše su duše u Allahovoj ruci, ako nas htjedne probuditi onda ćemo ustati.' I, ništa ne dodavši, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, otišao je kad smo to rekli; dok je odlazio, čuo sam kako se udara po stegnu i uči ajet: '...ali je čovjek, više nego iko, spreman raspravljati.' (El- Kehf, 54.)"²⁸⁷

٢٧٥ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنْ أَبْغَضَ الرَّجَالِ إِلَى اللَّهِ الْأَلْدُ الْخَصِيمُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

²⁸⁶ Ebu Davud (4800) i El-Bejheki, 10/241.

²⁸⁷ El-Buhari (1127, 7347 i 7465) i Muslim (775).

275. Aiša, radijallahu anha, prenijela je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Zaista Allah najviše mrzi zagrižene svadljivce."*²⁸⁸

---

²⁸⁸ El-Buhari (2457) i Muslim (2668).

٥٠ - بَابُ النَّهْيِ عَنِ الْعُلُوِّ فِي دِينِ اللَّهِ وَذَمِّ التَّنَطُّعِ

50. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE PRETJERIVANJE U ISLAMU I POGUBNOST
CJEPIDLAČENJA

٢٧٦ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: «هَلَكَ الْمُتَنَطِّعُونَ» قَالَهَا ثَلَاثًا. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

276. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: "Nastradali su oni što pretjeruju."²⁸⁹

٢٧٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُشَدِّدُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ فَيُشَدِّدَ عَلَيْكُمْ، فَإِنَّ قَوْمًا شَدَّدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ فَشَدَّدَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَنِلَّكَ بِقَائِيَاهُمْ فِي الصَّوَامِعِ وَالْدِيَارِ وَرَهْبَانِيَّةِ ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

277. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Nemojte sebi otežavati pa da vam Allah oteža! Neki su ljudi sebi otežali pa im je Allah otežao, i to su oni što su ostali od njih, vidite ih u bogomoljama i po Zemlji. A isposništvo su uveli kao novotariju, Allah im to nije propisao."²⁹⁰

²⁸⁹ Muslim (2670).

²⁹⁰ Ebu Davud (4909).

٢٧٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غَدَاةَ جَمْعٍ: «هَلُمَّ الْقُطْ لِي فَلَقَطْتُ لَهُ حَصِيَّاتٍ مِنْ حَصَى الْخَذْفِ فَلَمَّا وَضَعَهُنَّ فِي يَدِهِ قَالَ: نَعَمْ بِأَمْثَالِ هَؤُلَاءِ وَإِيَّاكُمْ وَالْعُلُوَّ فِي الدِّينِ فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِالْعُلُوِّ فِي الدِّينِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

278. Ibn Abbas, radijallahu anhum, pripovijedao je: "Kad je trebalo bacati kamenčiće na velikom džemretu, sjedeći na jahalici Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, naredio mi je: 'Nađi mi kamenčiće.' Našao sam kamenčiće veličine jagodice prsta i stavio ih u njegovu ruku, a on je, držeći ih, rekao: 'Za bacanje koristite kamenčiće ove veličine.' Nakon toga dodao je: 'O ljudi, čuvajte se pretjerivanja u vjeri, jer narode prije vas upropastilo je pretjerivanje u vjeri.'"²⁹¹

٢٧٩ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: دَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِذَا حَبْلٌ مَمْدُودٌ بَيْنَ السَّارِيَتَيْنِ فَقَالَ: «مَا هَذَا الْحَبْلُ؟» قَالُوا: هَذَا حَبْلٌ لِرَيْتَبَ فَإِذَا فَتَرَتْ تَعَلَّقَتْ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا، حُلُوهُ لِيُصَلَ أَحَدُكُمْ نَشَاطَهُ فَإِذَا فَتَرَ فَلْيَقْعُدْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

279. Enes b. Malik, radijallahu anhu, rekao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je u kuću i vidio konop svezan između dva stupa, pa je upitao: 'Čemu služi ovaj konop?!' Neko odgovori: 'Na njega se Zejneba oslanja kad se umori klanjajući.' 'Odvežite ga; neka čovjek klanja dok je čio, a kad malaksa, neka se odmara', reče Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.'"²⁹²

٢٨٠ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ الْحَوْلَاءَ بِنْتَ تُوَيْتِ بْنِ حَبِيبِ بْنِ أَسَدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزْزِيِّ مَرَّتْ بِهَا وَعِنْدَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ:

²⁹¹ Ahmed (1851), En-Nesai (3057) i Ibn Madža (3029).

²⁹² El-Buhari (1150) i Muslim (784).

هَذِهِ الْحَوْلَاءُ بِنْتُ تُؤَيَّتِ، وَزَعَمُوا أَنَّهَا لَا تَنَامُ اللَّيْلَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): «لَا تَنَامُ اللَّيْلَ! خُذُوا مِنَ الْعَمَلِ مَا تُطِيقُونَ فَوَاللَّهِ لَا يَسَامُ اللَّهُ حَتَّى تَسَامُوا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

280. Aiša, radijallahu anha, pripovijedala je da je El-Havla b. Tuvejt b. Habib b. Esed b. Abduluzza prošla pored nje a kod nje Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, pa je Aiša rekla: "Ovo je El-Havla b. Tuvejt, kažu da ne spava noću." Na to se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, začudi: "Ne spava noću! Činite onoliko dobrih djela koliko ste u mogućnosti, jer Allahu neće dosaditi, ali će vama dosaditi."²⁹³

٢٨١ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلَيْكُمْ مِنَ الْأَعْمَالِ مَا تُطِيقُونَ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَمَلُّ حَتَّى تَمَلُّوا، وَإِنْ أَحَبَّ الْأَعْمَالُ إِلَى اللَّهِ مَا دُوِّمَ عَلَيْهِ وَإِنْ قَلَّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

281. Ona je govorila da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "O ljudi, činite onoliko dobrih djela koliko ste u mogućnosti, jer Allahu neće dosaditi, ali će vama dosaditi. Allahu je najdraže ono djelo na kojem se ustraje, makar bilo nezatno."²⁹⁴

٢٨٢ - وَعَنْ بُرَيْدَةَ الْأَسْلَمِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «عَلَيْكُمْ هَدِيًّا قَاصِدًا، عَلَيْكُمْ هَدِيًّا قَاصِدًا، عَلَيْكُمْ هَدِيًّا قَاصِدًا، فَإِنَّهُ مَنْ يُشَادَّ هَذَا الدِّينَ يَغْلِبُهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَابْنُ خُزَيْمَةَ، وَالْحَاكِمُ.

282. Burejda el-Eslemi, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Budite umjereni, budite umjereni, budite umjereni! Vjera će savladati svakog ko se s njom nadmeće."²⁹⁵

²⁹³ El-Buhari (1970) i Muslim (785), i ovo je njegova verzija.

²⁹⁴ El-Buhari (5861) i Muslim (782).

²⁹⁵ Ahmed (22963), Ibn Huzejma (1179) i El-Hakim, 1/314.

٢٨٣ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ نَفْرًا مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ (ص) سَأَلُوا أَزْوَاجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ عَمَلِهِ فِي السَّرِّ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ: لَا أَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، وَقَالَ بَعْضُهُمْ: لَا أَكُلُ اللَّحْمَ، وَقَالَ بَعْضُهُمْ: لَا أَنَامُ عَلَى فِرَاشٍ، فَحَمِدَ اللَّهُ وَأَنْتَى عَلَيْهِ فَقَالَ: «مَا بَالُ أَقْوَامٍ قَالُوا كَذَا وَكَذَا لَكِنِّي أُصَلِّي وَأَنَامُ، وَأَصُومُ وَأُفْطِرُ، وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، فَمَنْ رَغِبَ عَن سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

283. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda: "Nekoliko je ljudi došlo kod Resulullahovih, sallallahu alejhi ve sellem, žena i upitalo u vezi s Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, ibadetom u tajnosti, i jedan od njih reče: 'Ja se nikad neću oženiti!' Drugi izjavi: 'Ja od sada neću jesti meso!' A treći zaključio: 'Ja od sada neću spavati u postelji!' Kad je za to čuo, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zahvalio se Allahu i pohvalio Ga te rekao: 'Šta je ljudima pa govore tako i tako? Ja klanjam, ali i spavam; postim, ali i jedem; i oženjen sam; ko izbjegava moj sunnet ne pripada mi.'²⁹⁶

٢٨٤ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَمَرَهُمْ أَمْرَهُمْ مِنَ الْأَعْمَالِ بِمَا يُطِيقُونَ قَالُوا: إِنَّا لَسْنَا كَهَيْئَتِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ غَفَرَ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ. فَيَعْضَبُ حَتَّى يُعْرِفَ الْعَضْبُ فِي وَجْهِهِ ثُمَّ يَقُولُ: «إِنَّ أَتْقَاكُمْ وَأَعْلَمَكُمْ بِاللَّهِ أَنَا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

284. Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio bi ashabima da čine onoliko dobrih djela koliko su u mogućnosti, pa bi se oni usprotivili: 'Allahov Poslaniče, mi nismo na tvom stupnju, tebi je Allah oprostio sve prošle i buduće grijeh!' I Poslanik, sallallahu alejhi

²⁹⁶ El-Buhari (5063) i Muslim (1401), i ovo je njegova verzija.

ve sellem, na to bi se naljutio toliko da bi se srdžba jasno vidjela na njegovom licu, i rekao bi: *'Allaha se najviše bojim ja, i Allaha sam najbolje spoznao ja!'*²⁹⁷

٢٨٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بَلَّغْنِي أَلَّا تَكُ تَصُومُ النَّهَارَ، وَتَقُومُ اللَّيْلَ، فَلَا تَفْعَلُ فَإِنَّ لِحَسَدِكَ عَلَيْكَ حَظًّا وَلِعَيْنِكَ عَلَيْكَ حَظًّا، وَإِنَّ لِرِزْوَجِكَ عَلَيْكَ حَظًّا صُمْ، وَأَفْطِرُ صُمْ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَذَلِكَ صَوْمُ الدَّهْرِ»، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ: إِنَّ بِي قُوَّةً، قَالَ: «فَصُمْ صَوْمَ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ صُمْ يَوْمًا وَأَفْطِرُ يَوْمًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

285. Abdullah b. Amr, radijallahu anhum, pripovijedao je: *"Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, obratio mi se: 'Čuo sam da danju postiš, a noću klanjaš. Nemoj tako činiti jer svom tijelu moraš dati pravo koje ima kod tebe, snu moraš dati pravo koje ima kod tebe i supruzi moraš dati pravo koje ima kod tebe. Posti, ali i jedi; od svakog mjeseca posti tri dana, jer to ima status stalnog posta.'* Rekao sam da mogu izdržati više od toga. On mi reče: *'Onda se opredijeli za Davudov, alejhis-selam, post: dan posti pa dan jedi.'*²⁹⁸

٢٨٦ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: رَدَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى عُثْمَانَ بْنِ مَظْعُونِ التَّبُّلِ، وَلَوْ أَدِنَ لَهُ لَأَخْتَصَيْنَا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

286. Sa'd b. Ebi Vekkas, radijallahu anhu, izjavio je: *"Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, osporio je Osmanu b. Maz'unu neženstvo (celibat), a da mu je dopustio, mi bismo se kastrirali (uškopili)."*²⁹⁹

²⁹⁷ El-Buhari (20).

²⁹⁸ El-Buhari (1978) i Muslim (193 i 1159).

²⁹⁹ El-Buhari (5073 i 5074) i Muslim (1402).

٢٨٧ - وَعَنْ عُرْوَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: دَخَلَتْ امْرَأَةٌ عُثْمَانَ بْنَ مَطْعُونٍ — أَحْسَبُ اسْمَهَا حَوْلَةَ بِنْتِ حَكِيمٍ — عَلَى عَائِشَةَ وَهِيَ بَادَّةُ الْهَيْئَةِ فَسَأَلَتْهَا: مَا شَأْنُكَ؟ فَقَالَتْ: زَوْجِي يَقُومُ اللَّيْلَ، وَيَصُومُ النَّهَارَ، فَدَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرَتْ عَائِشَةَ ذَلِكَ لَهُ فَلَقِيَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عُثْمَانَ فَقَالَ: «يَا عُثْمَانُ إِنَّ الرَّهْبَانِيَّةَ لَمْ تُكْتَبْ عَلَيْنَا أَفَمَا لَكَ فِيَّ أُسْوَةٌ؟ فَوَاللَّهِ إِنِّي أَخْشَاكُمْ لِلَّهِ وَأَحْفَظُكُمْ لِحُدُودِهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

287. Urva, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Žena Osmana b. Maz'unu – mislim da se zvala Havla b. Hakim – ušla je neuredna kod Aiše, pa ju je Aiša upitala s tim u vezi, na šta je odgovorila: 'Moj muž noću klanja a danju posti...' U kuću je tada ušao Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, i Aiša mu je to saopćila, pa je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao Osmanu kad ga je sreo: *'Osmane, neženstvo (celibat) nam nije propisan! Zar u meni nemaš lijep uzor? Allaha mi, ja sam najbogobojazniji čovjek među vama i najviše čuvam Allahove granice!'*³⁰⁰

³⁰⁰ Ahmed (25893).

٥١ - بَابُ تَعْظِيمِ شَأْنِ النِّيَّاتِ وَالْإِرَادَاتِ

51. POGLAVLJE

NAMJERE I POTICAJI OD PRESUDNE SU VAŽNOSTI

٢٨٨ - عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ إِلَى امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهَاجَرَتْهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

288. Omer, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Djela se vrednuju prema namjerama, i svakom čovjeku pripada ono što namjerava djelom. Pa, čija hidžra bude radi ovog svijeta, ili radi sklapanja braka s određenom ženom, njegova je hidžra ograničena na to."³⁰¹

٢٨٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا يُبْعَثُ النَّاسُ عَلَى نِيَّاتِهِمْ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَهَ.

289. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Ljudi će biti oživiljeni prema svojim namjerama."³⁰²

٢٩٠ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: عَبَّتَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي مَنَامِهِ فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ صَنَعْتَ شَيْئًا فِي مَنَامِكَ لَمْ تَكُنْ تَفْعَلُهُ،

³⁰¹ El-Buhari (1, 54, 2529, 3898, 5070 i 6689) i Muslim (1907).

³⁰² Ibn Madža (4229).

فَقَالَ: «الْعَجَبُ إِنَّ نَاسًا مِنْ أُمَّتِي يُؤْمُونَ بِالْبَيْتِ بِرَجُلٍ مِنْ قُرَيْشٍ قَدْ لَجَأَ بِالْبَيْتِ حَتَّى إِذَا كَانُوا بِالْبَيْدَاءِ خُسِفَ بِهِمْ» فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ: إِنَّ الطَّرِيقَ قَدْ يَجْمَعُ النَّاسَ، قَالَ: «نَعَمْ، فِيهِمُ الْمُسْتَبْصِرُ وَالْمَجْبُورُ وَابْنُ السَّبِيلِ يَهْلِكُونَ مَهْلَكًا وَاحِدًا وَيَصْدُرُونَ مَصَادِرَ شَتَّى يَعْثُوهُمُ اللَّهُ عَلَى نِيَاتِهِمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، واللفظ لمسلم.

290. Aiša, radijallahu anha, ispričala je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jedne se noći prevrtao u snu pa smo upitali: 'Allahov Poslaniče, dok si spavao, uradio si nešto što prije nisi činio!' On reče: 'Začudo, neki će ljudi iz mog ummeta krenuti prema Kabi tražeći čovjeka iz Kurejša koji je Kabu uzeo za utočište, i kad budu u El-Bejdau (pustinji između Medine i Mekke), provalit će se ispod njih te će propasti.' Primijetili smo: 'Allahov Poslaniče, na putu budu priključene razne vrste!' On reče: 'Da, bit će onih koji su svjesno krenuli, onih koji su prisiljeni, a bit će i putnika-namjernika: nastradat će na isti način, a bit će oživljeni s različitim skupinama, Allah će ih oživiti prema namjerama.'"³⁰³

٢٩١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صَوْرَتِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

291. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovjeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Zaista Allah ne gleda u vaš izgled niti imetak, već gleda u vaša srca i djela."³⁰⁴

³⁰³ El-Buhari (2118) i Muslim (2884), i ovo je njegova verzija.

³⁰⁴ Muslim (34 i 2564).

٢٩٢ - وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ أَتَى فِرَاشَهُ وَهُوَ يَنْوِي أَنْ يَقُومَ يُصَلِّيَ مِنَ اللَّيْلِ فَغَلَبَتْهُ عَيْنَاهُ حَتَّى أَصْبَحَ كُتِبَ لَهُ مَا نَوَى وَكَانَ نَوْمُهُ صَدَقَةً عَلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ، وابن ماجه.

292. Ebu-d-Derda, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: "Onome ko ode na počinak, imajući namjeru ustati na noćni namaz, ali ga san savlada i prespava do zore – bit će upisana nagrada prema namjeri, a san mu je milostinja od njegovog Svevišnjeg Gospodara."³⁰⁵

٢٩٣ - وَعَنْ سَهْلِ بْنِ حَنَيْفٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَأَلَ اللهُ الشَّهَادَةَ بِصِدْقٍ بَلَغَهُ اللهُ مَنَازِلَ الشُّهَدَاءِ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

293. Sehl b. Hanif, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Allah će onome ko Ga iskreno moli za šehadet dati stupanj šehida, makar umro na postelji."³⁰⁶

٢٩٤ - وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: «إِذَا تَوَاجَهَ الْمُسْلِمَانِ بِسَيْفَيْهِمَا فَالْقَاتِلُ وَالْمَقْتُولُ فِي النَّارِ»، قَالَ: فَقُلْتُ أَوْ قِيلَ: يَا رَسُولَ اللهِ هَذَا الْقَاتِلُ فَمَا بَالُ الْمَقْتُولِ؟ قَالَ: «إِنَّهُ قَدْ أَرَادَ قَتْلَ صَاحِبِهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

294. Ebu Bekra, radijallahu anhu, govorio je: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Kad se dva muslimana sukobe, ubica i ubijeni stanovnici su Vatre!' Upitao sam" ili je rekao: "Neko upita: 'Allahov Poslaniče, za ubicu nam je jasno, ali zašto ubijeni?' 'Zato što je htio ubiti

³⁰⁵ En-Nesai (1787) i Ibn Madža (1344).

³⁰⁶ Muslim (1909).

onoga drugog', odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem."³⁰⁷

---

³⁰⁷ El-Buhari (31, 6875 i 7083) i Muslim (2888).

٥٢ - بَابُ فَضْلِ إِخْلَاصِ الْعَمَلِ لِلَّهِ تَعَالَى

52. POGLAVLJE

ISKRENOST U DJELIMA IMA IZUZETNU VRIJEDNOST

٢٩٥ - عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ فِي حِجَّةِ الْوَدَاعِ: «نَضَّرَ اللَّهُ أَمْرًا سَمِعَ مَقَالَتِي قَبْلُهَا فَرُبَّ حَامِلٍ فِقْهِ غَيْرِ فِقْيِهِ، وَرُبَّ حَامِلٍ فِقْهِ إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ، ثَلَاثٌ لَا يُغَلُّ عَلَيْهِنَّ قَلْبُ إِمْرِيِّ مُؤْمِنٍ، إِخْلَاصُ الْعَمَلِ لِلَّهِ، وَالنَّصِيحَةُ لِرِوَاةِ الْمُسْلِمِينَ، وَلِزُومِ جَمَاعَتِهِمْ فَإِنَّ دَعْوَتَهُمْ تُحِيطُ مِنْ وَرَائِهِمْ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ.

295. Zejd b. Sabit, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, na Oprosnom hadžu rekao: *"Prosvijetlio Allah čovjeka koji čuje moje riječi i prenese ih! Ima ljudi koji nose znanje ali nisu učeni, a ima i onih koji znanje prenose učenijima od sebe. U pogledu troga srce čovjeka vjernika neće posustati: na činjenju djela Allaha radi, na iskrenom odnosu prema vladarima i na slijeđenju zajednice muslimana jer se njihov poziv odnosi na sve gdje god ih ima.*"³⁰⁸

³⁰⁸ Ahmed (21590), Et-Tirmizi (2656) i Ibn Hibban (67). Postoji pet predanja koja osnažuju ovaj hadis. Prvo je predanje koje su preko Džubejra b. Mut'ima, radijallahu anhu, zabilježili Ed-Darimi, 1/74-75, Ibn Madža (231) i Ahmed (16738). Drugo je predanje koje je preko Abdullaha b. Mesuda, radijallahu anhu, zabilježio Ahmed (4157). Treće je predanje koje su preko Enesa b. Malika, radijallahu anhu, zabilježili Ahmed (13350) i Ibn Madža (236). Četvrto je predanje koje je preko Ebu-d-Derdaa, radijallahu anhu, zabilježio Ed-Darimi (230). I peto je predanje koje je preko En-Numana b. Bešira, radijallahu anhu, zabilježio El-Hakim, 1/88.

٢٩٦ - وَعَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا يَنْصُرُ اللَّهُ هَذِهِ الْأُمَّةَ بِضَعْفِهَا بِدَعْوَتِهِمْ وَصَلَاتِهِمْ وَإِخْلَاصِهِمْ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ.

296. Musab b. Sa'd prenosi od svog oca da je pripovijedao sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Allah ovaj ummet pomaže samo zbog dove, namaza i iskrenosti njegovih nemoćnih pripadnika."*³⁰⁹

---

³⁰⁹ En-Nesai (3178).

٥٣ - بَابُ التَّرْهِيْبِ مِنَ الرِّيَاءِ وَبَيَانِ أَنَّهُ شِرْكٌ

53. POGLAVLJE

PRIKAZIVANJE PRED SVIJETOM OPASNO JE, TO JE ŠIRK

٢٩٧ - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ لَبِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ»، قَالُوا: وَمَا الشِّرْكُ الْأَصْغَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «الرِّيَاءُ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، إِذَا جُزِيَ النَّاسُ بِأَعْمَالِهِمْ: اذْهَبُوا إِلَى الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرَاءُونَ فِي الدُّنْيَا فَاَنْظُرُوا هَلْ تَجِدُونَ عِنْدَهُمْ جَزَاءً» رَوَاهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ أَبِي حَتْمٍ.

297. Mahmud b. Lebid, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Za vas se najviše plašim manjeg širka." Neko upita: "A šta je manji širk, Allahov Poslaniče?" On odgovori: "To je prikazivanje. Allah će na Sudnjem danu, kad bude svodio račune, reći: 'Idite onima pred kojima ste se pokazivali i vidite mogu li vas oni nagraditi!'"³¹⁰

٢٩٨ - وَعَنْ جُنْدُبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَمِعَ سَمْعَ اللَّهِ بِهِ وَمَنْ يُرَائِي يُرَائِي اللَّهُ بِهِ» مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

298. Džundub b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko nastoji da ljudi čuju za njegova dobra djela radi ugleda, Allah će ljude o tome obavijestiti; ko nastoji radi prikazivanja da ljudima pokaže svoja dobra djela, Allah će ga razotkriti."³¹¹

³¹⁰ Ahmed (23630 i 23631) i El-Bejheki, 2/290-291.

³¹¹ El-Buhari (6499) i Muslim (2987).

٢٩٩ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ سَمِعَ النَّاسَ بِعَمَلِهِ سَمِعَ اللَّهُ بِهِ سَامِعَ خَلْقِهِ وَصَعْرَهُ وَحَقْرَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

299. Abdullah b. Omer, radijallahu anhu, govorio je da je čuo Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, da govori sljedeće: "Ko čini dobra djela radi prestiža, Allah će ga osramotiti pred svim stvorenjima i nadasve će ga poniziti."³¹²

٣٠٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ يُقْضَىٰ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَيْهِ رَجُلٌ اسْتَشْهَدَ فَأَتَىٰ بِهِ فَعَرَّفَهُ نِعْمَهُ فَعَرَفَهَا، قَالَ: فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا؟ قَالَ: قَاتَلْتُ فِيكَ حَتَّى اسْتَشْهَدْتُ، قَالَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ قَاتَلْتَ؛ لِأَن يُقَالَ: جَرِيٌّ، فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُجِبَ عَلَيَّ وَجْهِهِ حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ؛ وَرَجُلٌ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ، وَعَلَّمَهُ، وَقَرَأَ الْقُرْآنَ فَأَتَىٰ بِهِ فَعَرَّفَهُ نِعْمَهُ فَعَرَفَهَا، قَالَ: فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا؟ قَالَ: تَعَلَّمْتُ الْعِلْمَ، وَعَلَّمْتُهُ وَقَرَأْتُ فِيكَ الْقُرْآنَ، قَالَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ تَعَلَّمْتَ الْعِلْمَ لِيُقَالَ: عَالِمٌ، وَقَرَأْتَ الْقُرْآنَ لِيُقَالَ: هُوَ قَارِئٌ، فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُجِبَ عَلَيَّ وَجْهِهِ حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ، وَرَجُلٌ وَسَّعَ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَأَعْطَاهُ مِنْ أَصْنَافِ الْمَالِ كُلِّهِ، فَأَتَىٰ بِهِ فَعَرَّفَهُ نِعْمَهُ فَعَرَفَهَا، قَالَ: فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا؟ قَالَ: مَا تَرَكْتُ مِنْ سَبِيلٍ تُحِبُّ أَنْ يُنْفَقَ فِيهَا إِلَّا أَنْفَقْتُ فِيهَا لَكَ، قَالَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ فَعَلْتَ لِيُقَالَ: هُوَ جَوَادٌ، فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُجِبَ عَلَيَّ وَجْهِهِ، ثُمَّ أُلْقِيَ فِي النَّارِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

300. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govorio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Prvi kome će na Sudnjem danu biti presuđeno jeste čovjek koji je

³¹² Ahmed (6509 i 6839).

poginuo na Allahovom putu. Nakon što ga dovedu, Allah će ga podsjetiti na Svoje blagodati, a on će ih priznati. Allah će ga upitati: 'Šta si učinio u pogledu njih?' Odgovorit će: 'Borio sam se u Tvoje ime dok nisam poginuo.' 'Lažeš!', reći će Allah, 'borio si se kako bi ljudi rekli da si hrabar, eto, rekli su.' Zatim će biti naređeno da ga vuku s licem okrenutim nadolje i bace u Vatru. Zatim će Allah presuditi čovjeku koji je stjecao znanje i učio Kur'an. I njega će dovesti, pa će ga Allah podsjetiti na Svoje blagodati, a on će ih priznati. Allah će ga upitati: 'Šta si učinio u pogledu njih?' Odgovorit će: 'Stjecao sam znanje, njemu ljude poučavao i čitao Kur'an u Tvoje ime.' 'Lažeš!', reći će Allah, 'znanje si stjecao kako bi ljudi rekli da si učen, a Kur'an si učio kako bi rekli da si dobar učaj, eto, rekli su.' Zatim će biti naređeno da ga vuku s licem okrenutim nadolje i bace u Vatru. Zatim će Allah presuditi čovjeku kome je dao obilan i svakovrstan imetak. I njega će dovesti, pa će ga Allah podsjetiti na Svoje blagodati, a on će ih priznati. Allah će ga upitati: 'Šta si učinio da se odužiš Mojim blagodatima?' Odgovorit će: 'Nisam ostavio način za koji sam znao da si Ti njime zadovoljan a da u Tvoje ime nisam udijelio.' 'Lažeš!', reći će Allah, 'udjeljivao si kako bi ljudi rekli da si mnogo darežljiv, eto, rekli su.' Zatim će biti naređeno da ga vuku s licem okrenutim nadolje i bace u Vatru."³¹³

٣٠١ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي أَقْفُ الْوَقْفَ أُرِيدُ وَجَهَ اللَّهِ، وَأُرِيدُ أَنْ يُرَى مُوْطِنِي، فَلَمْ يَرِدْ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ حَتَّى نَزَلَتْ: ﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ [الكهف: ١١٠] أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ، وَوَافَقَهُ الذَّهَبِيُّ.

301. Ibn Abbas, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Neki je čovjek izjavio: 'Allahov Poslaniče, ja činim dobra djela radi Allahovog lica, a želim i da me ljudi vide!' Resulullah, sallallahu

³¹³ Muslim (1905).

alejhi ve sellem, nije mu ništa odgovorio, sve dok Svevišnji Allah nije objavio: **'Pa ko se nada susretu s Gospodarom svojim neka čini dobra djela, i neka, ibadet čineći Gospodaru svom, nikoga ne pridružujući!'**³¹⁴

٣٠٢ - وَعَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «بَشِّرْ هَذِهِ الْأُمَّةَ بِالسَّاءِ، وَالرَّفْعَةِ وَالِدِّينِ، وَالنَّصْرِ وَالتَّمَكِينِ فِي الْأَرْضِ، فَمَنْ عَمِلَ مِنْهُمْ عَمَلًا الْآخِرَةَ لِلدُّنْيَا لَمْ يَكُنْ لَهُ فِي الْآخِرَةِ نَصِيبٌ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

302. Ubejj b. Ka' b, radijallahu anhu, kazuje da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Obraduj ovaj ummet visokim položajem i ugledom, i vjerom, , i podrškom i vlašću na Zemlji; a ko od bude činio dobra djela u ime ovoga svijeta, na onom svijetu, takav neće imati nikakva udjela."*³¹⁵

٣٠٣ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ كَالْوِعَاءِ، إِذَا طَابَ أَسْفَلُهُ طَابَ أَعْلَاهُ، وَإِذَا فَسَدَ أَسْفَلُهُ فَسَدَ أَعْلَاهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَةَ.

303. Muavija b. Ebu Sufjan, radijallahu anhu, govorio je: *"Čuo sam Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Djelo je slično posudi: ako je dno neoštećeno, ispravan je gornji dio, a ako je dno oštećeno, pokvaren je gornji dio.'*³¹⁶

³¹⁴ El-Hakim, 2/111.

³¹⁵ Ahmed (21220, 21222, 21223 i 21224) i El-Hakim, 4/318.

³¹⁶ Ahmed (16853), Ibn Madža (4199) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 19/866.

٥٤ - بَابُ ذَمِّ مَنْ يُحِبُّ أَنْ يُحْمَدَ بِمَا لَمْ يَفْعَلْ وَالْمُتَشَبِعِ بِمَا لَمْ يُعْطَ

54. POGLAVLJE

O POKUDI ONOGA KOME JE DRAGO DA BUDE POHVALJEN
ZA ONO ŠTO NIJE UČINIO I POKUDI ONOGA KOJI JE
ZAKUPLJEN ONIM ŠTO NIJE OSTVARIO

٣٠٤ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا مِنَ الْمُنَافِقِينَ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى الْعَزْوِ تَخَلَّفُوا عَنْهُ، وَفَرِحُوا بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَإِذَا قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اعْتَدَرُوا إِلَيْهِ وَحَلَفُوا، وَأَحْبُوا أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَنَزَلَتْ: ﴿لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبْتَهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ﴾ [آل عمران: ١٨٨] مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

304. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijedao je da su neki licemjeri za vrijeme Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, izostajali iza pohodâ koje je predvodio Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, i bili bi radosni zbog izostanka, a kad bi se on vratio, oni bi iznosili opravdanja i zaklinjali bi se. A bilo im je drago da budu pohvaljeni za ono što nisu učinili, pa je Svevišnji Allah objavio ajet: **”Ne misli nikako da će oni koje veseli ono što rade i kojima je drago da budu pohvaljeni i za ono što nisu učinili – nikako ne misli da će se kazne spasiti; njih čeka teška patnja.”**³¹⁷

³¹⁷ El-Buhari (4567) i Muslim (2777).

٣٠٥ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ امْرَأَةً قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَقُولُ: إِنَّ زَوْجِي أَعْطَانِي مَا لَمْ يُعْطِنِي؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْمُتَشَبِّعُ بِمَا لَمْ يُعْطَ كَلَابِسِ ثَوْبِي زُورٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ، وَهُوَ عِنْدَ الْبُخَارِيِّ مِنْ حَدِيثِ أَسْمَاءَ.

305. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda da je neka žena rekla: "Allahov Poslaniče, ja govorim da mi je muž poklonio ono što mi zapravo nije poklonio." Na to joj Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Onaj koji se hvali onim što nije pri njemu sličan je onome koji oblači nepošteno stečenu odjeću."³¹⁸

٣٠٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ كُلَّ جَعْفَرِيٍّ جَوَّازٍ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَانَ.

306. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: "Zaista Allah prezire svakog osornog oholog pohlepnog sebičnjaka."³¹⁹

³¹⁸ Muslim (2130). Isti je hadis zabilježio i El-Buhari (5219), ali preko Esme, radijallahu anha.

³¹⁹ Ibn Hibban (72) i El-Bejheki, 10/194.

٥٥ - بَابُ فَضْلِ الْعِبَادَةِ فِي السِّرِّ

55. POGLAVLJE

VRIJEDNOST ČINJENJA IBADETA U TAJNOSTI

٣٠٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمْ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ: الْإِمَامُ الْعَادِلُ، وَشَابٌّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ رَبِّهِ، وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ، وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ، اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ، وَرَجُلٌ طَلَبَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ: إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ، وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

307. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Sedmericu će Allah smjestiti u Svoj hlad onog Dana kad bude postojao samo Njegov hlad: pravednog vladara, mladića koji odraste robujući Allahu, čovjeka čije je srce vezano za džamiju, ljude koji su voljeli u ime Allaha, na tome se sastali i na tome umrli, čovjeka kojeg na blud pozove ugledna žena, a on je odbije: 'Ja se Allaha bojim!', čovjeka koji udijeli milostinju i toliko je sakrije da skoro ni sam ne zna da ju je udijelio, i čovjeka koji se sjeti Allaha u samoći pa pusti suzu."³²⁰

٣٠٨ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ، وَثَلَاثَةٌ يُبْغِضُهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، فَأَمَّا الَّذِينَ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ فَرَجُلٌ

³²⁰ El-Buhari (660, 1423, 6479 i 6806) i Muslim (1031).

أَتَى قَوْمًا فَسَأَلَهُمْ بِاللَّهِ، وَلَمْ يَسْأَلَهُمْ بِقَرَابَةِ بَيْنِهِ وَبَيْنَهُمْ فَمَنْعُوهُ فَتَخَلَّفَ رَجُلٌ
بِأَعْقَابِهِمْ فَأَعْطَاهُ سِرًّا لَا يَعْلَمُ بِعَطِيَّتِهِ إِلَّا اللَّهُ وَالَّذِي أَعْطَاهُ، وَقَوْمٌ سَارُوا لَيْلَتَهُمْ
حَتَّى إِذَا كَانَ النَّوْمُ أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِمَّا يُعَدَلُ بِهِ نَزَلُوا فَوَضَعُوا رُءُوسَهُمْ فَقَامَ
أَحَدُهُمْ يَتَمَلَّقُنِي وَيَتْلُو آيَاتِي، وَرَجُلٌ كَانَ فِي سَرِيَّةٍ فَلَقِيَ الْعَدُوَّ فَهَزِمُوا، وَأَقْبَلَ
بِصَدْرِهِ حَتَّى يُقْتَلَ أَوْ يَفْتَحَ اللَّهُ لَهُ، وَالثَّلَاثَةُ الَّذِينَ يُعْضُهُمُ اللَّهُ: الشَّيْخُ الزَّنَانِيُّ،
وَالْفَقِيرُ الْمُحْتَالُ، وَالْعَنِيُّ الظُّلْمُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ
حِبَانَ.

308. Ebu Zerr, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *"Trojicu Allah voli, a drugu trojicu Svevišnji Allah prezire. Trojica koje Allah voli jesu sljedeći: čovjek dođe kod određenih ljudi i zatraži od njih pozvavši se na Allaha, a ne na rodbinske veze koje su među njima, pa mu ne dadnu, ali jedan od njih zaostane iza njih i krišom dâ, a za to davanje zna samo Allah i onaj koji mu je dao; ljudi koji putuju noću i kad im odmor bude najdraži, odsjednu i zaspu, ali jedan od njih stane klanjati, približavajući se Allahu i učeći Moje ajete; i voli čovjeka koji izađe s izvidnicom koja se sukobi s neprijateljem i bude poražena, ali opet hrabro napadne, sve dok ne pogine ili dok mu Allah ne dâ pobjedu. A trojica koje Allah prezire jesu sljedeći: starac bludnik, oholi siromah i bogati zulumčar.*"³²¹

٣٠٩ - وَعَنْ صُهَيْبِ بْنِ التُّعْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ قَالَ: «فَضْلُ صَلَاةِ الرَّجُلِ فِي بَيْتِهِ عَلَى صَلَاتِهِ حَيْثُ يَرَاهُ النَّاسُ، كَفَضْلِ
الْفَرِيضَةِ عَلَى التَّطَوُّعِ» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ.

309. Suhejb b. en-Numan, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Resulullahov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Prednost*

³²¹ Ahmed (21355), Et-Tirmizi (2568), En-Nesai, 3/207-208, i Ibn Hibban (3350 i 4771).

*namaza obavljenog u kući nad namazom obavljenim na javnom mjestu jeste kao prednost obaveznog namaza nad nafilom.*³²²

---

³²² Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (7322), ovo se ne odnosi na nafile, dok je farz namaze dužnost muškarcima klanjati u džamiji (prim. šer. rec.)

٥٦ - بَابُ لَا أَجْرَ إِلَّا عَنْ حِسْبَةٍ

56. POGLAVLJE

NAGRADA SE ZASLUŽUJE SAMO AKO JE ČOVJEK OD
ALLAHA OČEKUJE

٣١٠ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا عَمَلَ لِمَنْ لَا نِيَّةَ لَهُ، وَلَا أَجْرَ لِمَنْ لَا حِسْبَةَ لَهُ» أَخْرَجَهُ الْبَيْهَقِيُّ، وَهُوَ شَوَاهِدٌ.

310. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Neispravno je djelo bez namjere, a nagrada se može zaslužiti samo ako se od Allaha očekuje."*³²³

٣١١ - وَعَنْ حَبَّابِ بْنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: هَاجَرْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَبْتَغِي وَجْهَ اللَّهِ، وَوَجِبَ أَجْرُنَا عَلَى اللَّهِ، فَمِنَّا مَنْ مَضَى لَمْ يَأْكُلْ مِنْ أَجْرِهِ شَيْئًا. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

311. Habbab, radijallahu anhu, govorio je: *"Učinili smo hidžru s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, želeći Allahovo lice, i naša je nagrada na Allahu; među nama ima onih koji su umrli ponijevši sa sobom ukupnu, nimalo oštećenu nagradu."*³²⁴

³²³ El-Bejheki, 1/41. Postoje predanja koja osnažuju navedeni hadis.

³²⁴ El-Buhari (4047).

٣١٢ - وَعَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ بَنَى مَسْجِدًا لِلَّهِ تَعَالَى - قَالَ بِكَبِيرٍ: حَسِبْتُ أَنَّهُ قَالَ: يَتَّبِعِي بِهِ وَجْهَ اللَّهِ، بَنَى اللَّهُ لَهُ مِثْلَهُ فِي الْجَنَّةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

312. Osman b. Affan, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Ko radi Svevišnjeg Allaha, sagradi džamiju,- kaže Bukejr: mislim da je rekao: želeći Allahovo lice, njemu će Allah sagraditi istu takvu u Džennetu.'"³²⁵

٣١٣ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّكَ لَنْ تُنْفِقَ نَفَقَةً تَبْتَغِي بِهَا وَجْهَ اللَّهِ إِلَّا أُجِرْتَ بِهَا حَتَّى مَا تَجْعَلُ فِي فِيَّ امْرَأَتِكَ»، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أُخَلِّفُ بَعْدَ أَصْحَابِي؟ قَالَ: «إِنَّكَ لَنْ تُخَلِّفَ فَتَعْمَلَ عَمَلًا: تَبْتَغِي بِهِ وَجْهَ اللَّهِ إِلَّا زِدَدْتَ بِهِ دَرَجَةً وَرَفَعَةً» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

313. Sa'd b. Ebu Vekkas, radijallahu anhu, pripovijeda da mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Zaista, bit ćeš nagrađen za sve što potrošiš želeći Allahovo lice, čak i za zalogaj hrane koji daš svojoj supruzi." Sa'd upita: "Allahov Poslaniče, hoću li poživjeti poslije svojih drugova?" "Uistinu, ako poživiš i budeš činio djela želeći Allahovo lice, tvoj stupanj i veličina samo će se povećati", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.³²⁶

٣١٤ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَرْبَعُونَ خَصْلَةً أَعْلَاهُنَّ مَنِحَةُ الْعَنْزِ مَا مِنْ عَامِلٍ يَعْمَلُ بِخَصْلَةٍ

³²⁵ El-Buhari (450) i Muslim (533).

³²⁶ El-Buhari (56) i Muslim (1628).

مِنْهَا رَجَاءٌ ثَوَابِهَا وَتَصَدِيقَ مَوْعُودِهَا إِلَّا أَدْخَلَهُ اللَّهُ بِهَا الْجَنَّةَ» أَخْرَجَهُ
الْبُخَارِيُّ.

314. Abdullah b. Amr, radijallahu anhuma, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *"Postoji četrdeset djela – a najveće je dati mladu kozu na korištenje – između kojih trudbenik neće nijedno učiniti, nadajući se nagradi i vjerujući u obećanje, a da ga Allah zbog toga neće uvesti u Džennet."*³²⁷

٣١٥ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ زَمَنَ الشِّتَاءِ وَالْوَرَقُ يَتَهَافَتُ فَأَخَذَ بَعْضَيْنِ مِنْ شَجَرَةٍ، قَالَ: فَجَعَلَ ذَلِكَ الْوَرَقُ يَتَهَافَتُ، قَالَ: فَقَالَ: «يَا أَبَا ذَرٍّ»، قُلْتُ: لَبَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «إِنَّ الْعَبْدَ الْمُسْلِمَ لَيُصَلِّي الصَّلَاةَ يُرِيدُ بِهَا وَجْهَ اللَّهِ فَتَهَافَتُ عَنْهُ ذُنُوبُهُ كَمَا يَتَهَافَتُ هَذَا الْوَرَقُ عَنِ هَذِهِ الشَّجَرَةِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

315. Ebu Zerr, radijallahu anhu, pripovijedao je: *"Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je napolje zimi dok je lišće opadalo i uzeo dvije grane nekog drveta, pa je lišće počelo opadati. Obratio mi se: 'Ebu Zerrel!' 'Na raspolaganju sam ti, Allahov Poslanice', odgovorih. On reče: 'Kad musliman klanja namaz, želeći Allahovo lice, s njega grijesi spadaju kao što ovo lišće spada s ovog drveta."*³²⁸

٣١٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ احْتَبَسَ فَرَسًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِيمَانًا بِاللَّهِ وَتَصَدِيقًا بِوَعْدِهِ، فَإِنَّ شِبَعَهُ وَرِيَّهُ وَرَوْنَهُ وَبَوْلَهُ فِي مِيزَانِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

316. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Ko na*

³²⁷ El-Buhari (2631).

³²⁸ Ahmed (21556).

*Allahovom putu dadne o konju, vjerujući u Allaha i u Njegovo obećanje, sve što se odnosi na konja: hranjenje, pojenje, njegov izmet i mokraćna bit će na vagi čovjekovih dobrih djela na Sudnjem danu.*³²⁹

---

³²⁹ El-Buhari (2853).

٥٧ - بَابُ ذَمِّ الْعُجْبِ بِالْعِبَادَةِ وَالْحَثِّ عَلَى التَّوْقِيِ عَلَى الْعَمَلِ وَأَنَّ الْحِثَّةَ
لَا يَدْخُلُهَا أَحَدٌ بِعَمَلِهِ

57. POGLAVLJE

O POKUĐENOSTI SAMODOPADLIVOSTI ZBOG UČINJENOG
IBADETA; POTICAJ NA ČUVANJE DOBROG DJELA; NIKOGA
U DŽENNET NE MOGU UVESTI NJEGOVA DJELA

٣١٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ: «لَنْ يُنْحَى أَحَدًا مِنْكُمْ عَمَلُهُ»، قَالُوا: وَلَا أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ:
«وَلَا أَنَا إِلَّا أَنْ يَتَعَمَّدَنِي اللَّهُ بِرَحْمَةٍ، سَدِّدُوا، وَقَارِبُوا، وَاغْدُوا، وَرُوحُوا،
وَشَيْءٌ مِنَ الدُّلْحَةِ وَالْقَصْدِ الْقَصْدِ تَبْلُغُوا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ.

317. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Nijednog čovjeka neće spasiti njegova djela!" Prisutni upitaše: "Zar ni tebe, Allahov Poslanice?!", na šta Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Čak ni mene; bit ću spašen samo ako me Allah uzme u okrilje Svoje milosti. Zato težite istini i budite umjereni; pomozite se jutrom i krajem dana; i jednim dijelom noći; budite umjereni, budite umjereni, i uspjete ćete."³³⁰

٣١٨ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: ذُكِرَ لِي أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ قَالَ — وَلَمْ أَسْمَعْهُ مِنْهُ —: «إِنَّ فِيكُمْ قَوْمًا يَعْبُدُونَ وَيَدَّابُونَ حَتَّى

³³⁰ El-Buhari (6463), i ovo je njegova verzija, i Muslim (2816).

يُعْجَبَ بِهِمُ النَّاسُ، وَتُعْجِبَهُمْ نَفُوسُهُمْ يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ مُرُوقَ السَّهْمِ مِنَ الرَّمِيَّةِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو يَعْلَى.

318. Enes, radijallahu anhu, priča: "Rekli su mi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće a ja ga nisam lično čuo: 'Među vama će biti ljudi koji će marljivo ibadetiti, toliko da će im se svijet diviti, a i sami će se sebi diviti: izlazit će iz vjere kao što strijela izlazi iz luka.'"³³¹

٣١٩ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْ لَمْ تَكُونُوا تُذْنِبُونَ لَخَشِيتُ عَلَيْكُمْ مَا هُوَ أَكْبَرُ مِنْهُ، الْعُجْبُ» أَخْرَجَهُ الْبَزَّارُ.

319. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kad ne biste griješili, bojao bih se za vas većeg zla: samodopadljivosti."³³²

٣٢٠ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجَلَةٌ﴾ [المؤمنون: ٦٠] هُمْ الَّذِينَ يَشْرَبُونَ الْخَمْرَ، وَيَسْرِقُونَ قَالَ: «لَا يَا بِنْتَ الصِّدِّيقِ، وَلَكِنَّهُمْ الَّذِينَ يَصُومُونَ وَيُصَلُّونَ وَيَتَصَدَّقُونَ وَهُمْ يَخَافُونَ أَنْ لَا يُقْبَلَ مِنْهُمْ، أُولَئِكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

320. Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Upitala sam Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s ajetom: '...i oni koji od onoga što im se daje udjeljuju, a čija su srca puna straha...', rekavši: 'Jesu li to oni koji piju alkohol i krađu?' Na to mi je odgovorio: 'Nisu, o kćerko Siddikova, to su oni koji

³³¹ Ahmed (12972) i Ebu Ja'la (4066).

³³² El-Bezzar, u djelu *Kešfu-l-estār* (3633), El-Ukajli (171) i El-Bejheki, u djelu *Šuabu-l-iman*, 5/453. Šejh El-Albani u djelu *Silsiletu-l-ehadis-sahiha* (158) smatra da je lanac prenosilaca ovog hadisa dobar.

poste, klanjaju i udjeljuju milostinju, ali strahuju da to od njih neće biti primljeno; to su oni koji hitaju da čine dobra djela.”³³³

٣٢١ - وَعَنْ حُمْرَانَ مَوْلَى عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «أَتَيْتُ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ بِطَهُورٍ وَهُوَ جَالِسٌ عَلَى الْمَقَاعِدِ، فَتَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ، ثُمَّ قَالَ: رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ وَهُوَ فِي هَذَا الْمَجْلِسِ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ، ثُمَّ قَالَ: «مَنْ تَوَضَّأَ مِثْلَ هَذَا الْوُضُوءِ، ثُمَّ أَتَى الْمَسْجِدَ فَرَكَعَ رَكَعَتَيْنِ، ثُمَّ جَلَسَ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ»، قَالَ: وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَعْتَرُوا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ.

321. Humran, Osmanov, radijallahu anhu, štićenik, pripovijedao je: "Donio sam Osmanu b. Affanu vodu za abdest kad je sjedio na jednom mjestu, pa je pažljivo uzeo abdest i rekao: 'Gledao sam dok je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pažljivo uzeo abdest na ovom mjestu, pa je potom rekao: 'Ko uzme abdest kako sam ga ja sad uzeo i ode u džamiju pa klanja dva rekata, a potom sjedne, bit će mu oprošteni svi raniji grijesi.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, još je rekao: 'I nemojte se uobraziti!'”³³⁴

٣٢٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «دَخَلَتْ امْرَأَةٌ النَّارَ فِي هِرَّةٍ رَبَطَتْهَا فَلَا هِيَ أَطْعَمَتْهَا، وَلَا هِيَ أَرْسَلَتْهَا تَأْكُلُ مِنْ خَشَاشِ الْأَرْضِ حَتَّى مَاتَتْ هَزْلاً» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

322. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Neka je žena ušla u Vatru zbog mačke koju je svezala, pa niti ju je hranila, a niti ju je pustila da se sama hrani loveći, sve dok nije uginula od

³³³ Et-Tirmizi (3175).

³³⁴ El-Buhari (5953).

gladi.” Ez-Zuhri je govorio da hadis znači: ”To je zato da se ljudi ne oslanjaju na svoja djela, a ni da padaju u očaj.”³³⁵

٣٢٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «بَيْنَمَا رَجُلٌ يَمْشِي فِي حُلَّةٍ تُعْجِبُهُ نَفْسُهُ مُرَجَّلٌ جُمَّتْهُ إِذْ خَسَفَ اللَّهُ بِهِ فَهُوَ يَتَحَلَّلُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

323. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: ”*Dok je neki čovjek, začesljane duge kose do ramena, hodao u ogrtaču diveći se sebi, Allah ga je utjerao u zemlju, i on će kroz nju propadati sve do Sudnjeg dana.*”³³⁶

³³⁵ Muslim (2619).

³³⁶ El-Buhari (5789) i Muslim (49, 50 i 2088).

٥٨ - بَابُ التَّنَاءِ عَلَى الْمُخْلِصِ مِنَ النَّاسِ عَاجِلِ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ

58. POGLAVLJE

ISKRENI VJERNIK POHVALU DOŽIVLJAVA KAO
OVOZEMALJSKU RADOST

٣٢٤ - عَنْ أَبِي ذَرِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يَعْمَلُ الْعَمَلَ مِنَ الْخَيْرِ، وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ. قَالَ: «تَلَكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

324. Ebu Zerr, radijallahu anhu, govorio je: "Neko je upitao Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: 'Šta misliš o čovjeku koji čini dobra djela pa ga ljudi zbog njih pohvale?' 'To je vjerniku još ovozemaljska radost', odgovori on."³³⁷

٣٢٥ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَهْلُ الْجَنَّةِ مِنْ مَلَأَ اللَّهُ أُذُنَيْهِ مِنْ تَنَاءِ النَّاسِ خَيْرًا وَهُوَ يَسْمَعُ، وَأَهْلُ النَّارِ مَنْ مَلَأَ أُذُنَيْهِ مِنْ تَنَاءِ النَّاسِ شَرًّا وَهُوَ يَسْمَعُ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَةَ.

325. Ibn Abbas, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Dženetlija je čovjek koji ljude čuje da ga mnogo hvale, a stanovnik je Vatre čovjek koji ljude čuje da ga često kude."³³⁸

٣٢٦ - وَعَنْ كُلثُومِ الْخَزَاعِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، كَيْفَ لِي أَنْ أَعْلَمَ إِذَا أَحْسَنْتُ أُنِّي قَدْ

³³⁷ Muslim (2642).

³³⁸ Ibn Madža (4224).

أَحْسَنْتُ وَإِذَا أَسَأْتُ أَنِّي قَدْ أَسَأْتُ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا قَالَ جِيرَانُكَ: قَدْ أَحْسَنْتَ فَقَدْ أَحْسَنْتَ، وَإِذَا قَالُوا: إِنَّكَ قَدْ أَسَأْتَ فَقَدْ أَسَأْتَ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَهَ.

326. Kulsum el-Huzai, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Neki je čovjek došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, upitavši: 'Allahov Poslaniče, kako ću znati kad učinim djelo jesam li učinio dobro ili zlo?' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori mu: 'Kad tvoje komšije izjave: 'Dobro si uradio!', zaista si dobro uradio. A kad oni kažu: 'Zlo si učinio!', zaista si zlo učinio.'"³³⁹

³³⁹ Ibn Madža (4222).

٥٩ - بَابُ وُجُوبِ حُسْنِ الظَّنِّ بِاللَّهِ تَعَالَى

59. POGLAVLJE

OBAVEZA JE O ALLAHU IMATI LIJEPO MIŠLJENJE

٣٢٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ، ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي، وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلَأٍ ذَكَرْتُهُ فِي مَلَأٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ بِشَيْءٍ تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا، تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرَوَلَةً» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

327. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svevišnji Allah rekao je: 'Ja sam kod mišljenja mog roba o Meni, i s njim sam kad Me spomene: ako Me spomene usebi, i Ja njega spomenem usebi; ako Me spomene u skupini, Ja njega spomenem u skupini boljoj od te; ako Mi se približi koliko pedalj, Ja mu se približim koliko lakat; ako Mi se približi koliko lakat, Ja se njemu približim koliko hvat; a ako prema Meni ide hodeći, Ja prema njemu idem trčeći.'"³⁴⁰

٣٢٨ - وَعَنْ وَاثِلَةَ بِنِ الْأَسْقَعِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، فَلْيُظَنَّ بِي مَا شَاءَ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَّانَ.

328. Vasila b. el-Eska, radijallahu anhu, izjavio je da je čuo sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi:

³⁴⁰ El-Buhari (7405) i Muslim (2675).

”Allah, dželle šanuhu, rekao je: ’Ja sam kod mišljenja mog roba o Meni, pa neka o Meni misli šta hoće.’”³⁴¹

۳۲۹ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ جَلَّ وَعَلَا يَقُولُ: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، إِنْ ظَنَّ خَيْرًا فَلَهُ، وَإِنْ ظَنَّ شَرًّا فَلَهُ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَّانَ.

329. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, izjavio je da je čuo sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Svevišnji Allah kaže: ’Ja sam kod mišljenja mog roba o Meni: ako pomisli dobro, u svoju korist; ako pomisli zlo, na svoju štetu.’”³⁴²*

۳۳۰ - وَعَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نظرتُ إلى أقدامِ المشركينَ على رؤوسنا ونحنُ في الغارِ، فقلتُ: يا رسولَ الله، لو أنَّ أحدَهُم نظَرَ تَحْتَ قَدَمَيْهِ أَبْصَرَنَا فَقَالَ: «يَا أَبَا بَكْرٍ، مَا ظَنُّكَ بِإِثْنَيْنِ اللَّهُ تَالِثُهُمَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

330. Ebu Bekr, radijallahu anhu, pripovijedao je: *”Dok smo bili u pećini, pogledao sam u noge mnogobožaca a oni iznad naših glava. Rekao sam: ’Allahov Poslaniče, da se neko od njih sagne, vidio bi nas!’ On mi samo reče: ’Ebu Bekre, šta misliš o dvojici ljudi s kojima je Allah treći!’”³⁴³*

۳۳۱ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِلْأَعْرَابِيِّ الَّذِي سَأَلَهُ عَنِ الْمَجْرَةِ: «فَاعْمَلْ مِنْ وَرَاءِ الْبِحَارِ فَإِنَّ اللَّهَ لَنْ يَتْرَكَ مِنْ عَمَلِكَ شَيْئًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

331. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, beduinu koji ga je upitao u

³⁴¹ Ibn Hibban (633 i 641).

³⁴² Ibn Hibban (811 i 8912).

³⁴³ El-Buhari (3653) i Muslim (2381).

vezi s hidžrom, rekao: *"Nijedno tvoje djelo Allah neće zapostaviti, makar ga učinio na dalekom mjestu iza mora."*³⁴⁴

۳۳۲ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَخْرُجُ رَجُلَانِ فَيُعْرَضَانِ عَلَى اللَّهِ ثُمَّ يُؤْمَرُ بِهِمَا إِلَى النَّارِ، فَيَلْتَفِتُ أَحَدُهُمَا فَيَقُولُ: يَا رَبِّ مَا كَانَ هَذَا رَجَائِي، قَالَ: وَمَا كَانَ رَجَاؤُكَ، قَالَ: كَانَ رَجَائِي إِذْ أَخْرَجْتَنِي مِنْهَا أَنْ لَا تُعِيدَنِي فِيهَا، فَيَرْحَمُهُ اللَّهُ فَيُدْخِلُهُ الْجَنَّةَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ، وَابْنُ حِبَّانٍ وَاللَّفْظُ لَهُ.

332. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: *"Dva će čovjeka biti izbačena iz Vatre i predloženi Allahu, pa će biti naređeno da opet budu bačeni nazad. Jedan od njih dvojice okrenut će se i reći: 'Gospodaru, nisam se ovom nadao!' 'A čemu si se nadao?', upitat će ga Allah. 'Nadao sam se da me u Vatru nećeš vratiti pošto me iz nje izbaviš', reći će čovjek, pa će mu se Allah smilovati i uvesti ga u Džennet."*³⁴⁵

³⁴⁴ El-Buhari (1452, 3923 i 6165) i Muslim (1865).

³⁴⁵ Muslim (162) i Ibn Hibban (632), i ovo je njegova verzija.

٦٠ - بَابُ التَّحْذِيرِ مِنَ الْإِشْرَاقِ فِي الصَّلَاةِ وَالْمَرَاءَةِ بِتَزْيِينِهَا

60. POGLAVLJE

O OPASNOSTI I POGUBNOSTI POKAZIVANJA U NAMAZU I NJEGOVOG ULJEPŠAVANJA U PRISUSTVU SVIJETA

٣٣٣ - عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ كَانَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ قَالَ: «وَجَّهْتُ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا، وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ، وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

333. Alija b. Ebu Talib, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otpočevši namaz, učio sljedeću dovu: "Upravio sam lice svoje Onome Koji je saznao nebesa i Zemlju kao potvrdu svoje pravovjernosti i pripadnosti islamu, i ja nisam mnogobožac. Moj namaz, i moji obredi, i moj život, i moja smrt posvećeni su Allahu, Gospodaru svjetova, Koji nema saučesnika, to mi je naređeno, i ja sam musliman."³⁴⁶

٣٣٤ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا أَخْبِرُكُمْ بِمَا هُوَ أَخْوَفُ عَلَيْكُمْ عِنْدِي مِنَ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ؟» قُلْنَا: بَلَى، فَقَالَ: «الشُّرْكَ الْخَفِيُّ أَنْ يَقُومَ الرَّجُلُ يُصَلِّيَ فَيَزِينُ صَلَاتَهُ لِمَا يَرَى مِنْ نَظَرِ رَجُلٍ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَةَ.

³⁴⁶ Muslim (771).

334. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, kazivao je da ih je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom upitao: "Želite li da vam kažem čega se za vas plašim više nego što se plašim Dedždžala?" "Naravno, želimo", odgovorili su ashabi, na šta je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Skrivenog širka, a to je da čovjek uljepša namaz kad ga ljudi gledaju."³⁴⁷

۳۳۵ - وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ لَبِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِيَّاكُمْ وَشِرْكَ السَّرَائِرِ»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا شِرْكُ السَّرَائِرِ؟ قَالَ: «يَقُومُ الرَّجُلُ فَيُصَلِّي، فَيُزِينُ صَلَاتَهُ جَاهِدًا لِمَا يَرَى مِنْ نَظَرِ النَّاسِ إِلَيْهِ، فَذَلِكَ شِرْكُ السَّرَائِرِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ خُزَيْمَةَ.

335. Mahmud b. Lebid, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je pred nas i rekao: 'O ljudi, čuvajte se skrivenog širka!' Upitaše: 'Allahov Poslaniče, šta je to skriveni širk?' On odgovori: 'Skriveni je širk da čovjek revnosno uljepša svoj namaz kad ga svijet posmatra.'³⁴⁸

۳۳۶ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «يَكْشِفُ رَبُّنَا عَنْ سَاقِهِ فَيَسْجُدُ لَهُ كُلُّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ، فَيَنْقَى كُلُّ مَنْ كَانَ يَسْجُدُ فِي الدُّنْيَا رِيَاءً وَسَمْعَةً فَيَذْهَبُ لِيَسْجُدَ فَيَعُودُ ظَهْرُهُ طَبَقًا وَاحِدًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ، وَلِمُسْلِمٍ: «وَلَا يَنْقَى مَنْ كَانَ يَسْجُدُ اتِّقَاءً وَرِيَاءً إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ ظَهْرَهُ طَبَقَةً وَاحِدَةً، كُلَّمَا أَرَادَ أَنْ يَسْجُدَ حَرَّ عَلَى قَفَاهُ».

336. Ebu Seid, radijallahu anhu, izjavio je sljedeće: "Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Na Sudnjem će danu naš Gospodar razotkriti potkoljenicu i svaki vjernik i

³⁴⁷ Ibn Madža (4204).

³⁴⁸ Ibn Huzejma (937) i El-Bejheki, 2/291.

vjernica učinit će Mu sedždu, izostat će samo onaj ko je na ovom svijetu činio sedždu licemjerno i lažno, takav će pokušati učiniti sedždu, ali će se njegova leđa ukočiti.”³⁴⁹ U drugoj verziji stoji: ”...i Allah će učiniti da se ukoče leđa svakog čovjeka koji je sedždu činio štiteći njome svoj život i prikazivajući se: kad god htjednu učiniti sedždu, past će na potiljak.”³⁵⁰

۳۳۷ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَتَى الْمَسْجِدَ لِشَيْءٍ فَهُوَ حَظُّهُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

337. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: ”Ko u džamiju ode radi nečeg, to je njegov udio.”³⁵¹

۳۳۸ - وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شَيْبَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ نَقْرَةِ الْغُرَابِ، وَافْتِرَاشِ السَّمْعِ، وَأَنْ يُوطَّنَ الرَّجُلُ الْمَكَانَ فِي الْمَسْجِدِ كَمَا يُوطَّنُ الْبَعِيرُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

338. Abdurrahman b. Šibl rekao je: ”Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je kratko zadržavanje na sedždi kao što gavran kljuca, oponašanje zvijeri pružanjem podlaktica po zemlji na sedždi i odabiranje posebnog mjesta za namaz u džamiji, kao što deva odabira posebno mjesto u toru.”³⁵²

۳۳۹ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَحْرَوْا بِصَلَاتِكُمْ طُلُوعَ الشَّمْسِ وَلَا غُرُوبَهَا، فَإِنَّهَا تَطْلُعُ بِقَرْنَيْ شَيْطَانٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَلِلسَّلَامِ: «وَحِينَئِذٍ يَسْجُدُ لَهَا الْكُفَّارُ».

³⁴⁹ El-Buhari (4919 i 7439) i Muslim (472).

³⁵⁰ Muslim (183).

³⁵¹ Ebu Davud (472).

³⁵² Ebu Davud (862), En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (6896), Ibn Madža (1429), Ahmed (15532), Ibn Hibban (2277), Ibn Ebu Šejba, 2/91, Ibn Huzejma (226 i 1319) i Ed-Darimi, 1/303.

339. Abdullah b. Omer, radijallahu anhum, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Nemojte pratiti izlazak i zalazak sunca i tada klanjati jer ono izlazi i zalazi između dva šejtanova roga."*³⁵³ U drugoj verziji stoji dodatak: *"...i tada mu nevjernici padaju ničice."*

٣٤٠ - وَعَنْ الْعَلَاءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَنَّهُ دَخَلَ عَلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ فِي دَارِهِ بِالْبَصْرَةِ حِينَ انْصَرَفَ مِنَ الظُّهْرِ، وَدَارُهُ بِجَنْبِ الْمَسْجِدِ، فَلَمَّا دَخَلْنَا عَلَيْهِ قَالَ: أَصَلَيْتُمُ الْعَصْرَ؟ فَقُلْنَا لَهُ: إِنَّمَا انْصَرَفْنَا السَّاعَةَ مِنَ الظُّهْرِ قَالَ: فَصَلُّوا الْعَصْرَ، فَعَمْنَا فَصَلِينَا، فَلَمَّا انْصَرَفْنَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «تِلْكَ صَلَاةُ الْمُتَأَفِّقِ يَجْلِسُ يَرْقُبُ الشَّمْسَ حَتَّى إِذَا كَانَتْ بَيْنَ قَرْنَيْ الشَّيْطَانِ قَامَ فَتَنَرَهَا أَرْبَعًا لَا يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

340. El-Ala b. Abdurrahman pripovijeda: *"Iza podne namaza posjetili smo Enesa b. Malika, čija se kuća u Basri nalazila odmah uz džamiju. Kad smo ušli, upitao nas je: 'Jeste li klanjali ikindiju-namaz?' Krenuli smo nakon što klanjasm podne-namaz!' On nam naredi: 'Klanjajte ikindija-namaz.' Ustali smo i klanjali, a nakon što smo završili, reče nam: 'Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Licemjer s ikindija-namazom čeka zalazak sunca, pa kad ono bude između dva šejtanova roga, ustane i nabrzinu klanja četiri rekata, a Allaha u njima skoro da i ne spomene."*³⁵⁴

٣٤١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَ بِحَطَبٍ فَيَحْطَبُ، ثُمَّ أَمُرَ بِالصَّلَاةِ فَيُؤَدَّنَ لَهَا، ثُمَّ أَمُرَ رَجُلًا فَيُؤَمِّمَ النَّاسَ، ثُمَّ أُخَالِفُ إِلَى رِجَالٍ فَأُحَرِّقُ

³⁵³ El-Buhari (582) i Muslim (290 i 828).

³⁵⁴ Muslim (622).

عَلَيْهِمْ يُؤْتُهُمْ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ يَعْلَمُ أَحَدُهُمْ أَنَّهُ يَجِدُ عَرَفًا سَمِينًا أَوْ
مِرْمَاتَيْنِ حَسَنَتَيْنِ لَشَهِدَ الْعِشَاءَ «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ».

341. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, uistinu sam htio uspostaviti namaz i odrediti jednog čovjeka da predvodi ljude u namazu te povesti skupinu ljudi koji će ponijeti drva u naramcima da popalim kuće onih koji ne klanjaju namaz u džematu. Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, kad bi takvi ljudi znali da će u džamiji dobiti debeo komad mesa, ili prednji dio ovce, došli bi na jacija-namaz."*³⁵⁵

³⁵⁵ El-Buhari (644), i ovo je njegova verzija, i Muslim (651).

٦١ - بَابُ عُقُوبَةِ مَنْ اِمْتَنَعَ عَنِ السُّجُودِ لِلَّهِ تَعَالَى

61. POGLAVLJE

VELIKU KAZNU ZASLUŽUJE ONAJ KO ODBIJA PASTI ALLAHU NIČICE

٣٤٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا قرَأَ ابْنُ آدَمَ السُّجْدَةَ فَسَجَدَ اعْتَزَلَ الشَّيْطَانُ يَنْكِي يَقُولُ: يَا وَيْلَهُ»، وَفِي رِوَايَةِ أَبِي كُرَيْبٍ: «يَا وَيْلِي، أَمِيرَ ابْنِ آدَمَ بِالسُّجُودِ فَسَجَدَ فَلَهُ الْجَنَّةُ، وَأُمِرْتُ بِالسُّجُودِ فَأَيَّتُ فَلَئِي النَّارُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

342. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Kad čovjek prouči ajet sedžde, pa učini sedždu, šejtan se udalji, plače i govori: 'Teško se njemu! U Ebu Kurejbovoj verziji stoji da šejtan kaže: "Teško se meni..." Čovjeku je naređeno da čini sedždu, pa ju je učinio, i čeka ga Džennet. A meni je bilo naređeno da učinim sedždu, pa sam odbio, i mene čeka Vatra!"³⁵⁶

٣٤٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قرَأَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُورَةَ النَّجْمِ بِمَكَّةَ فَسَجَدَ فِيهَا، وَسَجَدَ مَنْ مَعَهُ غَيْرَ شَيْخٍ أَخَذَ كَفًّا مِنْ حَصِيٍّ أَوْ تُرَابٍ فَرَفَعَهُ إِلَى جِهَتِهِ، وَقَالَ: يَكْفِينِي هَذَا فَرَأَيْتَهُ بَعْدَ ذَلِكَ قُتِلَ كَافِرًا «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ».

343. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, kazivao je: "Dok je bio još u Mekki, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem,

³⁵⁶ Muslim (81).

proučio je suru En-Nedžm i učinio sedždu koja se u njoj nalazi, a i svi koji su bili s njim učinili su sedždu, osim jednog starca koji je uzeo šaku pijeska ili šaku zemlje, podigao je do čela i rekao: 'Meni je i ovo dovoljno!' Poslije sam ga vidio ubijenog kao nevjernika."³⁵⁷

---

³⁵⁷ El-Buhari (1067, 1070, 3853, 3972 i 4863) i Muslim (576).

٦٢ - بَابُ احْتِمَابِ الْآثَارِ

62. POGLAVLJE

OČEKIVANJE NAGRADE ZA KORAČANJE

٣٤٤ - عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ بَنِي سَلَمَةَ أَرَادُوا أَنْ يَتَحَوَّلُوا عَنْ مَنَازِلِهِمْ فَيَتَرَلَوْا قَرِيْبًا مِنَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَكَرِهَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَعْرِوَا الْمَدِيْنَةَ فَقَالَ: «أَلَا تَحْتَسِبُونَ آثَارَكُمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ. قَالَ مجاهد في قوله: ﴿وَوَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ﴾ [يس: ١٢] قَالَ: خُطَاهُمْ.

344. Enes, radijallahu anhu, prenosi da se pleme Benu Selema htjelo preseliti iz svojih domova i nastaniti u blizini Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a njemu je bilo mrsko da neka područja Medine ostanu bez stanovnika, pa im se obratio: "Zar ne očekujete nagradu za koračanje?"³⁵⁸ Mudžahid je Allahove, dželle šanuhu, riječi: "...i Mi smo zapisali ono što su uradili i djela koja su iza sebe ostavili" protumačio rekavši da se sintagma *djela koja su iza sebe ostavili* odnosi na koračanje.

٣٤٥ - وَعَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ بَيْتَهُ أَقْصَى بَيْتٍ فِي الْمَدِيْنَةِ فَكَانَ لَا تُخَطِّئُهُ الصَّلَاةُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فَتَوَجَّعْنَا لَهُ فَقُلْتُ لَهُ: يَا فُلَانُ لَوْ أَنَّكَ اشْتَرَيْتَ حِمَارًا يَقِيكَ مِنْ

³⁵⁸ El-Buhari (1887).

الرَّمْضَاءِ، وَيَقِيكَ مِنْ هَوَامِّ الْأَرْضِ، قَالَ: أَمَا وَاللَّهِ مَا أُحِبُّ أَنْ بَيْتِي مُطَبَّبٌ
بَيْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فَحَمَلْتُ بِهِ حِمْلًا حَتَّى أَتَيْتُ نَبِيَّ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَخْبَرْتُهُ، قَالَ: فَدَعَا، فَقَالَ لَهُ مِثْلَ ذَلِكَ، وَذَكَرَ لَهُ أَنَّهُ
يَرْجُو فِي أَثَرِهِ الْأَجْرَ فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لَكَ مَا
اِحْتَسَبْتَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ وَمُسْلِمٌ، وَفِي لَفْظٍ لِأَحْمَدَ: «لَكَ أَجْرٌ مَا نَوَيْتَ».

345. Ubejj b. Ka‘b, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeće:
”Kuća jednog ensarije bila je najudaljenija od Medine, i on nije propuštao namaz u džematu s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem. Sažalijevali su ga, pa sam mu rekao: ’Čovječe, zašto sebi ne kupiš magarca za jahanje i tako se sačuvaš vrućine i gmizavaca!’ On odgovori: ’Allaha mi, ne bi mi predstavljalo radost da je moja kuća uz Resulullahovu, sallallahu alejhi ve sellem, kuću!’ Ta me njegova izjava duboko zabrinula te sam morao otići kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i izvijestiti ga s tim u vezi. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, pozvao ga je; čovjek mu je rekao slično kako je meni rekao, i još se pozvao na to da se za koračanje prema džamiji nada nagradi od Allaha, na šta je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *’Pripada ti nagrada kojoj se nadaš.’*³⁵⁹ U drugoj verziji stoji: *”Zaslužuješ nagradu prema svojoj namjeri.”*³⁶⁰

³⁵⁹ Muslim (663) i Ahmed (21217).

³⁶⁰ Ahmed (21215).

٦٣ - بَابُ مَا جَاءَ فِي أَخْذِ الْأَجْرَةِ عَلَى التَّائِبِينَ

63. POGLAVLJE

UZIMANJE NADOKNADE ZA MUJEZINLUK

٣٤٦ - عَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ اجْعَلْنِي إِمَامَ قَوْمِي، قَالَ: «أَنْتَ إِمَامُهُمْ، وَأَقْتَدِ بِأَضْعَفِهِمْ، وَأَتَّخِذْ مُؤَدِّنًا لَا يَأْخُذُ عَلَى أَدَانِهِ أَجْرًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

346. Osman b. Ebu-l-As, radijallahu anhu, jednom je prilikom rekao: "Allahov Poslaniče, imenuj me za imama u mom narodu!" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio mu je: *"Ti si njihov imam, i neka ti mjerodavno bude stanje najslabijeg od njih, a izaberi mujezina koji za mujezinluk neće uzimati nadoknadu.*"³⁶¹

³⁶¹ Ahmed (16270 i 16271), Ebu Davud (531), En-Nesai, 2/23, Ibn Huzejma (423), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (8365), El-Hakim, 1/199, El-Bejheki, 1/429.

٦٤ - بَابُ تَحْرِيمِ الْمُبَاهَاةِ فِي الْمَسَاجِدِ وَالتَّفَاخُرِ فِي بِنَائِهَا رِيَاءً وَاجْتِلَابًا

لِلْمَدْحَةِ

64. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE MEĐUSOBNO NADMETANJE, HVALISANJE U PODIZANJU DŽAMIJA I NJIHOVO PODIZANJE RADI PRIKAZIVANJA I UGLEDA

٣٤٧ - عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَقَوْمُ السَّاعَةَ حَتَّى يَتَبَاهَى النَّاسُ فِي الْمَسَاجِدِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

347. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Sudnji dan neće nastupiti dok se ljudi ne budu nadmetali u podizanju džamija."³⁶²

٣٤٨ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا أَمِرْتُ بِتَشْيِيدِ الْمَسَاجِدِ»، قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: لَتَزَخِرْفَنَّهَا كَمَا زَخَرَفَتْ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

348. Ibn Abbas, radijallahu anhu, govorio je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Nije mi naređeno da ukrašavam džamije.'" Ibn Abbas, radijallahu anhu, govorio je: "Zaista ćete uljepšavati džamije kao što su židovi i kršćani uljepšavali svoje bogomolje."³⁶³

³⁶² Ebu Davud (449).

³⁶³ Ebu Davud (448).

٦٥ - بَابُ وَجُوبِ أَدَاءِ الزَّكَاةِ بِاحْتِسَابٍ وَطَيْبِ نَفْسٍ

65. POGLAVLJE

OBAVEZA JE ZEKAT IZDVAJATI DOBRODUŠNO I OČEKIVATI
NAGRADU OD ALLAHA

٣٤٩ - عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَدَّى زَكَاةَ مَالِهِ طَيْبَ النَّفْسِ بِهَا يُرِيدُ وَجْهَ اللَّهِ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ، لَمْ يُغِبْ شَيْئًا مِنْ مَالِهِ، وَأَقَامَ الصَّلَاةَ، ثُمَّ أَدَّى الزَّكَاةَ، فَتَعَدَّى عَلَيْهِ الْحَقُّ، فَأَخَذَ سِلَاحَهُ فَقَاتَلَ فَقُتِلَ، فَهُوَ شَهِيدٌ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حُرَيْمَةَ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

349. Ummu Selema, radijallahu anha, pripovijedala je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko zekat na svoj imetak dobrodušno dâ, želeći isključivo Allahovo lice i nagradu na ahiretu, time svoj imetak neće nimalo umanjiti. Ko uspostavlja namaz i daje zekat a neko se bespravno okomi na njegov imetak, pa on stane u njegovu odbranu i pogine, šehid je."³⁶⁴

٣٥٠ - وَعَنْ عُبَيْدِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ أَنَّهُ حَدَّثَهُ وَكَانَتْ لَهُ صُحْبَةٌ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ: «أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ الْمُصَلِّينَ مَنْ يُقِيمُ الصَّلَاةَ الْخَمْسَ الَّتِي كُتِبَتْ عَلَيْهِ، وَيَصُومُ رَمَضَانَ، وَيَحْتَسِبُ صَوْمَهُ،

³⁶⁴ Ibn Huzejma (2336), Ibn Hibban (3193) i El-Hakim, 1/404.

يَرَى أَنَّهُ عَلَيْهِ حَقٌّ، وَيُعْطِي زَكَاةَ مَالِهِ يَحْتَسِبُهَا، وَيَحْتَسِبُ الْكِبَائِرَ الَّتِي نَهَى اللَّهُ عَنْهَا» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

350. Ubejd b. Umejz prenosi od svog oca, koji je bio ashab, da mu je prenio sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi s Oprosnog hadža: *”Allahovi šticenici klanjači jesu oni koji uspostavljaju pet propisanih namaza i poste ramazan, nadajući se nagradi; i znaju da imaju dužnosti glede imetka, te daju zekat, nadajući se nagradi; i klone se velikih grijeha, koje je Allah zabranio.”*³⁶⁵

٣٥١ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَبَا بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، كَتَبَ لَهُ فِي الزَّكَاةِ الَّتِي فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَلَا يَجْمَعُ بَيْنَ مُتَفَرِّقٍ وَلَا يُفْرَقُ بَيْنَ مُجْتَمِعٍ خَشِيَةَ الصَّدَقَةِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

351. Enes b. Malik pripovijedao je da mu je Ebu Bekr, radijallahu anhu, poslao pismo, Resulullahovo, sallallahu alejhi ve sellem, naređenje glede zekata, u kojem je, između ostalog, stajalo i ovo: *”Odvojeni se imetak ne udružuje, niti se udruženi razdvaja, iz bojazni od davanja zekata.”*³⁶⁶

٣٥٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُعَاوِيَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ثَلَاثٌ مَنْ فَعَلَهُنَّ فَقَدْ طَعِمَ طَعْمَ الْإِيمَانِ مَنْ عَبَدَ اللَّهَ وَخَدَّهُ، وَأَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَعْطَى زَكَاةَ مَالِهِ طَيِّبَةً بِهَا نَفْسُهُ رَافِدَةٌ عَلَيْهِ كُلِّ عَامٍ وَلَا يُعْطَى

³⁶⁵ El-Hakim, 1/59 i 4/259, i El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen*, 3/408 i 10/186.

³⁶⁶ El-Buhari (1450).

الْهَرَمَةَ وَلَا الدَّرَنَةَ وَلَا الْمَرِيضَةَ وَلَا الشَّرْطَ اللَّيْمَةَ، وَلَكِنَّ مِنْ وَسَطِ أَمْوَالِكُمْ،
فَإِنَّ اللَّهَ لَمْ يَسْأَلْكُمْ خَيْرَهُ، وَلَمْ يَأْمُرْكُمْ بِشَرِّهِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

352. Abdullah b. Muavija, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *"Osjetit će slast imana onaj ko bude radio sljedeće tri stvari: obožavao Allaha, Jedinog, svjedočio da nema istinskog božanstva osim Allaha i dobrodušno davao zekat na imetak, svake godine, kad se od njega zatraži, ali ne bude davao mršavu ni šugavu ni bolesnu ni sitnu ni odbačenu životinju, već životinju srednje vrijednosti: Allah od vas ne traži najbolje, ali vam nije naredio ni da date najlošije."*³⁶⁷

٣٥٢ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ وَلَا يُزَكِّيهِمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ»، فَقَرَأَهَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَ مَرَارٍ، قَلْتُ: خَابُوا وَخَسِرُوا مَنْ هُمْ
يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «الْمُسْبِلُ، وَالْمَنَّانُ، وَالْمُنْفِقُ سِلْعَتُهُ بِالْحَلِيفِ الْكَاذِبِ»
أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

353. Ebu Zerr, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, tri puta ponovio sljedeće riječi: *"Tri kategorije ljudi Allah neće osloviti na Sudnjem danu, niti će ih pogledati, niti će ih očistiti, oni će imati bolnu patnju."* Ebu Zerr, radijallahu anhu, reče: *"Propali su i nastradali! A ko su oni Allahov Poslaniče?"* Na to mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *"To su: čovjek čija odjeća pada ispod članka, čovjek koji prigovara*

³⁶⁷ Ebu Davud (1582).

dobročinstvo koje učini i čovjek koji prodaje robu lažno se zaklinjući.”³⁶⁸

---

³⁶⁸ Muslim (106).

٦٦ - بَابُ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: «الصَّوْمُ لِي وَأَنَا أُجْزِي بِهِ»

66. POGLAVLJE

O HADISI-KUDSIJU: "POST PRIPADA MENI, I JA ZA NJEGA NAGRAĐUJEM"

٣٥٤ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: الصَّوْمُ لِي، وَأَنَا أُجْزِي بِهِ يَدْعُ شَهْوَتَهُ وَأَكَلَهُ وَشَرِبَهُ مِنْ أَجْلِي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

354. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svevišnji Allah kaže: 'Post pripada Meni, i Ja za njega nagrađujem, jer čovjek se susteže od spolnog odnosa, hrane i pića radi Mene.'"³⁶⁹

٣٥٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «رُبَّ قَائِمٍ حَظَّهُ مِنْ قِيَامِهِ السَّهْرُ، وَرُبَّ صَائِمٍ حَظُّهُ مِنْ صِيَامِهِ الْجُوعُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

355. Ovaj isti ashab prenio je i sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Ima klanjača koji od svog noćnog namaza imaju samo nesanicu, a ima postača koji od svog posta imaju samo glad i žeđ."³⁷⁰

³⁶⁹ El-Buhari (7492) i Muslim (164 i 1151).

³⁷⁰ Ahmed (8856), Ibn Hibban (3481) i El-Hakim, 1/431, koji ga je okarakterizirao autentičnim.

٦٧ - بَابُ الْإِهْلَالِ بِالتَّوْحِيدِ

67. POGLAVLJE

ODAZIVANJE ALLAHU IZGOVARANJEM RIJEČI TEVHIDA

٣٥٦ - عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ: أَهْلٌ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالتَّوْحِيدِ: «لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنُّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

356. Džabir, radijallahu anhu, govorio je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odazvao se tevhidom: 'Odazivam ti se, moj Allahu, odazivam! Odazivam ti se, Ti saučesnika nemaš, odazivam ti se! Samo Tebi zahvala pripada, i blagodati, i vlast; Ti saučesnika nemaš.'³⁷¹

٣٥٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَجَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى رَحْلِ رَثٍّ وَقَطِيفَةٍ تُسَاوِي أَرْبَعَةَ دَرَاهِمٍ أَوْ لَا تُسَاوِي ثُمَّ قَالَ: «اللَّهُمَّ حَجَّةٌ لَا رِبَاءَ فِيهَا وَلَا سُمْعَةٌ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَةَ.

357. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na hadž je pošao jašući na istrošenom sedlu i grubom čebetu, koje je vrijedilo minimalnih četiri

³⁷¹ Muslim (1218).

srebrenjaka, ili još manje. Rekao je: *'Moj Allahu, zanijetio sam hadž u kojem nema prikazivanja niti želje za ugledom!'*³⁷²

٣٥٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَبَا بَكْرٍ بَعَثَهُ فِي الْحَجَّةِ الَّتِي أَمَرَهُ عَلَيْهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَبْلَ حَجَّةِ الْوَدَاعِ فِي رَهْطٍ يُؤَذِّنُونَ فِي النَّاسِ يَوْمَ النُّحْرِ: «أَلَا لَا يَحُجُّنَ بَعْدَ الْعَامِ مُشْرِكًا، وَلَا يَطُوفُ بِالْبَيْتِ عُرْيَانًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

358. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao je Ebu Bekra, radijallahu anhu, da predvodi ljude na hadžu prije Oprosnog hadža, a mene poslao da na dan Kurban-bajrama oglasim: *'Neka nakon ove godine hadž ne obavljaju mnogobošci, i neka niko nag ne obavlja tavaf oko Kabe.'*"³⁷³

٣٥٩ - وَلِلْبُخَارِيِّ قَالَ حَمِيدٌ: ثُمَّ أُرْدِفَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْلِي بِنَ أَبِي طَالِبٍ فَأَمَرَهُ أَنْ يُؤَذِّنَ بِبِرَاءَةِ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ: فَأَذَّنَ مَعَنَا عَلِيٌّ فِي أَهْلِ مِثْنَى يَوْمَ النَّحْرِ بِبِرَاءَةٍ، وَأَنْ لَا يَحُجَّ بَعْدَ الْعَامِ مُشْرِكًا وَلَا يَطُوفَ بِالْبَيْتِ عُرْيَانًا.

359. U drugoj verziji stoji da je Humejd izjavio: "Zatim je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, na jahalicu posadio Aliju b. Ebu Taliba i naredio mu da oglasi da se Allah i Njegov Poslanik odriču mnogobožaca. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, izjavio je: 'I Alija je na Kurban-bajramu stanovnicima Mine oglasio da se Allah i Njegov Poslanik odriču mnogobožaca, da

³⁷² Ibn Madža (2890).

³⁷³ El-Buhari (369, 1622, 4363, 4656 i 4657) i Muslim (1347).

nakon ove godine hadž ne obavljaju mnogobošci i da niko nag ne obavlja tavaf oko Kabe.”³⁷⁴

٣٦٠ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ الْمُشْرِكُونَ يَقُولُونَ: لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، فَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَيْلَكُمْ قَدْ قَدَّ»، فَيَقُولُونَ: إِلَّا شَرِيكًا هُوَ لَكَ تَمْلِكُهُ وَمَا مَلَكَ، يَقُولُونَ هَذَا وَهُمْ يَطُوفُونَ بِالْبَيْتِ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

360. Ibn Abbas, radijallahu anhu, govorio je: ”Mnogobošci su učili telbiju: ’Odazivam Ti se, Ti saučesnika nemaš’, pa bi im Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, povikao: *’Teško vam se! Zaustavite se na tome, ostanite na tome!’* A oni bi, obavljajući tavef oko Kabe, na to dodavali: ’Osim Tvog saučesnika kojim vladaš i vladaš onim što on posjeduje!’”³⁷⁵

٣٦١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرُفْثْ، وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ.

361. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, izjavio je: ”Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: *’Ko u ime Allaha obavi hadž ne izgovorivši nijednu ružnu riječ i ne učinivši nijedan grijeh, vratit će se čist od grijeha kao što je bio na dan rođenja.’*”³⁷⁶

³⁷⁴ El-Buhari (4655).

³⁷⁵ Muslim (1185).

³⁷⁶ El-Buhari (1521 i 1819) i Muslim (1350).

٦٨ - بَابُ فِي بَيَانِ أَنَّ الطَّوَافَ عِبَادَةٌ وَأَنَّ صَرْفَهُ لَغَيْرِ اللَّهِ شِرْكٌ

68. POGLAVLJE

TAVAF JE IBADET, A NJEGOVO ČINJENJE MA KOME MIMO ALLAHA JE ŠIRK

٣٦٢ - عَنْ رَجُلٍ أَدْرَكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّمَا الطَّوَافُ صَلَاةٌ، فَإِذَا طُفْتُمْ فَأَقْلُوا الْكَلَامَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

362. Jedan Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, ashab prenosi sljedeći hadis: *"Tavaf ima status namaza, i kad ga obavljate, što manje razgovarajte."*³⁷⁷

٣٦٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الطَّوَافُ بِالْبَيْتِ صَلَاةٌ إِلَّا أَنْ اللَّهُ أَحَلَّ فِيهِ الْمَنْطِقَ فَمَنْ نَطَقَ فَلَا يَنْطِقُ إِلَّا بِخَيْرٍ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَاللَّفْظُ لَهُ، وَالْحَاكِمُ.

363. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Tavaf ima status namaza, osim što je Allah dopustio da se u tavafu razgovara, i neka onaj ko progovori dok ga obavlja, kaže samo dobro."*³⁷⁸

³⁷⁷ Ahmed (15423 i 16612).

³⁷⁸ Et-Tirmizi (960), Ibn Hibban (3836) i El-Hakim, 1/459 i 2/267.

٣٦٤ - وَعَنْ عُرْوَةَ قَالَ: سَأَلْتُ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، فَقُلْتُ لَهَا: أَرَأَيْتِ قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا﴾ [البقرة: ١٥٨] فَوَاللَّهِ مَا عَلَيَّ أَحَدٌ جُنَاحُ أَنْ لَا يَطُوفَ بِالصَّفَا وَالْمَرْوَةَ قَالَتْ: بِسَ مَا قُلْتَ يَا ابْنَ أُخْتِي، إِنَّ هَذِهِ لَوْ كَانَتْ كَمَا أَوْلَتْهَا عَلَيْهِ كَانَتْ لَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ لَا يَطُوفَ بِهِمَا، وَلَكِنَّهَا أُنزِلَتْ فِي الْأَنْصَارِ كَانُوا قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمُوا يُهْلُونَ لِمَنَاةَ الطَّاعِيَةِ الَّتِي كَانُوا يَعْبُدُونَهَا عِنْدَ الْمُشَلِّلِ فَكَانَ مِنْ أَهْلِ يَتَحَرَّجُ أَنْ يَطُوفَ بِالصَّفَا وَالْمَرْوَةَ فَلَمَّا أَسْلَمُوا سَأَلُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ ذَلِكَ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا كُنَّا نَتَحَرَّجُ أَنْ نَطُوفَ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ [البقرة: ١٥٨] ، قَالَتْ عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: وَقَدْ سَنَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الطَّوْفَ بَيْنَهُمَا فَلَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَتْرَكَ الطَّوْفَ بَيْنَهُمَا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. وَلِمُسْلِمٍ مِنْ قَوْلِ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: «إِنَّمَا كَانَ ذَلِكَ أَنْ الْأَنْصَارَ كَانُوا يُهْلُونَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ لِصَنَمَيْنِ عَلَى شَطِّ الْبَحْرِ يُقَالُ لَهُمَا: إِسَافٌ وَنَائِلَةٌ ثُمَّ يَحِيثُونَ فَيَطُوفُونَ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ، ثُمَّ يَحْلِقُونَ، فَلَمَّا جَاءَ الْإِسْلَامُ كَرَهُوا أَنْ يَطُوفُوا بَيْنَهُمَا لِلَّذِي كَانُوا يَصْنَعُونَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ إِلَى آخِرِهَا، فَطَافُوا».

364. Urva je pripovijedao: "Upitao sam Aišu, radijallahu anha, u vezi s ajetom: 'Safa i Merva jesu Allahova časna mjesta, zato onaj koji Kabu hodočasti ili umru obavi ne čini nikakav prijestup ako sa'j čini između njih', i još sam dodao: 'Allaha

mi, čovjek ne čini prijestup ako sa'j ne čini između njih!' Na to mi je rekla: 'Loše su to riječi, sestriću moj! Da ajet nosi značenje kako si ga ti protumačio, onda čovjek ne bi počinio prijestup ako ne čini sa'j između Safe i Merve. Ajet je objavljen u vezi s ensarijama. Naime, prije nego što su prihvatili islam, obrede su izvršavali u ime kumira Menata, kojeg su obožavali kod Mušellela, i ko bi stupio u obrede ustručavao bi se da sa'j čini između Safe i Merve. A kad su prihvatili islam, pitali su Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o tome: 'Allahov Poslaniče, ustručavali smo se da sa'j činimo između Safe i Merve!', pa je Allah objavio ajet: **'Safa i Merva jesu Allahova časna mjesta, zato onaj koji Kabu hodočasti ili umru obavi ne čini nikakav prijestup ako sa'j čini između njih...'** Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uveo je u praksu sa'j između Safe i Merve, i niko ga nema pravo izostaviti."³⁷⁹ U drugoj verziji stoji da je Aiša, radijallahu anha, rekla: "Ensarije su u neznabožačkom periodu obavljali obrede u ime kipova Isafa i Nasila, koji su se nalazili na morskoj obali. A potom bi se vraćali u Mekku, obavili sa'j oko Safe i Merve, pa bi potom obrijali glave. Kad se islam pojavio, njima je bilo mrsko da čine ono što su činili u neznabožačkom periodu, pa je Svevišnji Allah objavio: **'Safa i Merva jesu Allahova časna mjesta, zato onaj koji Kabu hodočasti ili umru obavi ne čini nikakav prijestup ako sa'j čini između njih...'**, nakon čega su sa'j činili između njih."³⁸⁰

---

³⁷⁹ El-Buhari (1643) i Muslim (261, 262 i 1277).

³⁸⁰ Muslim (1277).

٣٦٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَضْطَرِبَ أَلْيَاتُ نِسَاءِ دَوْسٍ حَوْلَ ذِي الْخَلَصَةِ، وَكَانَتْ صَنَمًا يَعْبُدُهَا دَوْسٌ فِي الْجَاهِلِيَّةِ بِنَبَالَةَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

365. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Sudnji dan neće nastupiti sve dok debelo meso žena plemena Devs opet ne budu poigravale oko Zul-Halesa, kipa koji je Devs obožavao u paganskom dobu u Tebali."*³⁸¹

٣٦٦ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيَأْتِيَنَّ هَذَا الْحَجَرُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَهُ عَيْنَانِ يُبْصِرُ بِهِمَا وَلِسَانٌ يَنْطِقُ بِهِ يَشْهَدُ عَلَى مَنْ يَسْتَلِمُهُ بِحَقِّ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

366. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ovaj će kamen na Sudnjem danu imati oči, kojima će gledati i jezik, kojim će govoriti; svjedočit će u korist svakog čovjeka koji ga je s pravom dodirnuo."*³⁸²

٣٦٧ - وَعِنْدَ الْحَاكِمِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَعِيدٍ: «وَلَهُ لِسَانٌ ذَلِقٌ يَشْهَدُ لِمَنْ اسْتَلَمَهُ بِالتَّوْحِيدِ» وَإِسْنَادُهُ ضَعِيفٌ.

³⁸¹ El-Buhari (7116) i Muslim (2906).

³⁸² Ahmed (2215, 2398, 2643, 2796, 2797 i 3511), Et-Tirmizi (961) i Ibn Madža (2944).

367. U drugoj verziji stoji: *"...i imat će rječit jezik; svjedočit će svakome ko ga je dodirnuo a bio je u čistoj vjeri jednoboštva."*³⁸³

---

³⁸³ El-Hakim, 1/457, hadis navodi kao Ebu Seidovo, radijallahu anhu, predanje, ali sa slabim lancem prenosilaca, jer je Ebu Harun el-Abdi bio slab prenosilac.

٦٩ - بَابُ فِي بَيَانِ عُقُوبَةِ مَنْ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ لَعِيرِ اللَّهِ تَعَالَى

69. POGLAVLJE

VELIKU KAZNU ZASLUŽUJE ONAJ KO STJEČE ZNANJE U NEČIJE DRUGO, A NE U ALLAHOVO IME

٣٦٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ تَعَلَّمَ عِلْمًا مِمَّا يُتَّعَى بِهِ وَجْهَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لَا يَتَعَلَّمُهُ إِلَّا لِيُصِيبَ بِهِ عَرَضًا مِنَ الدُّنْيَا لَمْ يَجِدْ عَرَفَ الْحَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» يَعْنِي: رِيحَهَا. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَةَ.

368. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Ko bude stjecao znanje koje se stječe radi Allahovog lica isključivo radi ovosvjetske koristi, neće osjetiti miris Dženneta na Sudnjem danu."*³⁸⁴

٣٦٩ - وَعَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ لِيُحَارِيَ بِهِ الْعُلَمَاءَ أَوْ لِيُمَارِيَ بِهِ السُّفَهَاءَ أَوْ يَصْرِفَ بِهِ وَجُوهَ النَّاسِ إِلَيْهِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ النَّارَ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

369. Ka'b b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Allah će onoga ko bude stjecao znanje da se nadmeće s učenim ili*

³⁸⁴ Ahmed (8457), Ebu Davud (3664) i Ibn Madža (252).

raspravlja s neučenim ili skreće pažnju na sebe – baciti u Vatru.”³⁸⁵

۳۷۰ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ يَبْغِضُ الْبَلِغَ مِنَ الرِّجَالِ الَّذِي يَتَخَلَّلُ بِلِسَانِهِ كَمَا تَخَلَّلُ الْبَقْرَةُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

370. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Uistinu Allah mrzi rječitog čovjeka koji, dok govori, uvija jezikom kao što krava uvija jezik.*”³⁸⁶

۳۷۱ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَيَّ وَأَقْرَبِكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحَاسِنُكُمْ أَخْلَاقًا، وَإِنْ أَبْغَضَكُمْ إِلَيَّ وَأَبْعَدَكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الثَّرَثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ وَالْمُتَفَيِّهُونَ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

371. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhuma, prenosi sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Najdraži među vama i najbliži meni na Sudnjem danu bit će oni koji imaju najljepše ponašanje. A najmrži među vama i najdalji od mene na Sudnjem danu bit će brbljivci, hvališe i oholi ljudi.*”³⁸⁷

³⁸⁵ Et-Tirmizi (654).

³⁸⁶ Ebu Davud (5005) i Et-Tirmizi (2853).

³⁸⁷ Et-Tirmizi (2018).

٧٠ - بَابُ ذِمٍّ مَنْ رَأَى بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ أَوْ تَأْكُلَ بِهِ أَوْ فَخَرَ بِهِ

70. POGLAVLJE

O POKUDNOSTI NEISKRENOG UČENJA KUR'ANA, ZARAĐIVANJA NA NJEMU I HVALISANJA KUR'ANOM

٣٧٢ - عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شَيْبَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَقْرَعُوا الْقُرْآنَ، وَلَا تَعْلُوا فِيهِ، وَلَا تَحْفُوا عَنْهُ وَلَا تَأْكُلُوا بِهِ، وَلَا تَسْتَكْثِرُوا بِهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

372. Abdurrahman b. Šibl, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Čitajte Kur'an, ali nemojte se od njega otuđivati ni pretjerivati, nemojte na njemu zarađivati ni gomilati."*³⁸⁸

٣٧٣ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «أَقْرَعُوا الْقُرْآنَ وَابْتَعُوا بِهِ اللَّهَ تَعَالَى، مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ قَوْمٌ يُقِيمُونَهُ إِقَامَةَ الْقِدْحِ يَتَعَجَّلُونَهُ وَلَا يَتَأَجَّلُونَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

373. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijedao je: *"Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Učite Kur'an Allaha radi, prije nego što se pojave ljudi koji će ga izuzetno precizno učiti, ali radi ovog, a ne radi onog svijeta.'"*³⁸⁹

³⁸⁸ Ahmed (15529, 15668 i 15670).

³⁸⁹ Ahmed (14855) i Ebu Davud (830).

٣٧٤ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ مَرَّ عَلَى قَارِيٍّ يَقْرَأُ ثُمَّ سَأَلَ فَاسْتَرْجَعَ، ثُمَّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَلَيْسَ سَأَلَ اللَّهَ بِهِ فَإِنَّهُ سَيَجِيءُ أَقْوَامٌ يَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ يَسْأَلُونَ بِهِ النَّاسَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

374. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, prošao je pored nekog čovjeka koji je učio Kur'an i od ljudi tražio nadoknadu za to. Imran je rekao : *"Inna lillahi ve inna ilejhi radžiu'n"* (Svi smo Allahovi i Njemu se vraćamo) "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: *'Neka onaj ko uči Kur'an nagradu traži od Allaha! Zaista će se pojaviti ljudi koji će učiti Kur'an i nadoknadu tražiti od svijeta.*"³⁹⁰

٣٧٥ - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «الْجَاهِرُ بِالْقُرْآنِ كَالْجَاهِرِ بِالصَّدَقَةِ وَالْمُسِرُّ بِالْقُرْآنِ كَالْمُسِرِّ بِالصَّدَقَةِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

375. Ukba b. Amir, radijallahu anhu, govorio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: *'Javno učenje Kur'ana ima status javne milostinje, a tajno učenje Kur'ana ima status tajne milostinje.*"³⁹¹

٣٧٦ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُظْهَرُ الْإِسْلَامُ حَتَّى تَخْتَلِفَ التِّجَارُ فِي الْبَحْرِ، وَحَتَّى تَخْوِضَ

³⁹⁰ Ahmed (19885 i 19944), Et-Tirmizi (2917), Ibn Ebu Šejba, 10/479, El-Bezzar, u zbirci *El-Musned* (3553 i 3554), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 18/370, 371 i 373, i El-Bejheki, u djelu *Šu'abu-l-iman* (2629).

³⁹¹ Et-Tirmizi (2919).

الخيل في سبيل الله، ثم يظهر قوم يقرؤون القرآن يقولون: من أقرأ منّا؟ من أعلم منّا؟ من أفقه منّا؟»، ثم قال لأصحابه: «هل في أولئك من خبير؟»، قالوا: الله ورسوله أعلم، قال: «أولئك منكم من هذه الأمة، وأولئك هم وقود النار» أخرجه الطبراني، والبخاري.

376. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, kaže: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *'Islam će osnažiti toliko da će trgovci slobodno ploviti morem, a ljudi će se boriti na Allahovom putu. Onda će se pojaviti generacija koja će učiti Kur'an i govoriti: 'Nema boljih učača od nas, niko nije znaniji od nas, niko nije učeniji od nas!'*" Potom je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upitao ashabe: *'Šta mislite ima li u njima ikakvog dobra?'* 'Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju', odgovoriše, pa im reče: *'Oni su od vas, pripadnici su ovog ummeta, ali će biti gorivo džehenemsko.'*"³⁹²

٣٧٧ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْمُؤْمِنُ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ، وَيَعْمَلُ بِهِ كَالْأَثْرُجَّةِ طَعْمُهَا طَيِّبٌ وَرِيحُهَا طَيِّبٌ، وَالْمُؤْمِنُ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ، وَيَعْمَلُ بِهِ كَالْتَّمْرَةِ طَعْمُهَا طَيِّبٌ وَلَا رِيحَ لَهَا، وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَالرَّيْحَانَةِ رِيحُهَا طَيِّبٌ، وَطَعْمُهَا مُرٌّ، وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَالْحَنْظَلَةِ طَعْمُهَا مُرٌّ أَوْ خَبِيثٌ، وَرِيحُهَا مُرٌّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

377. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Vjernik koji uči

³⁹² Et-Taberani, u djelu *El-Evsat* (6242) i El-Bezzar, u zbirci *El-Musned* (283).

Kur'an i postupa prema njemu sličan je cedratu: ima lijep okus i lijep miris, a vjernik koji ne uči Kur'an ali prema njemu postupa sličan je hurmi: ima lijep okus a nema mirisa. Licemjer koji uči Kur'an sličan je bosioku cvijetu: ima lijep miris, a gorak okus, a licemjer koji ne uči Kur'an sličan je divljoj tikvi: ima gorak okus i odvratani miris."³⁹³

---

³⁹³ El-Buhari (5427) i Muslim (797).

٧١ - بَابُ مَنْ غَزَا يَلْتَمِسُ الدُّنْيَا أَوْ يَلْتَمِسُ الْأَجْرَ وَالدُّنْيَا

71. POGLAVLJE

O ONOME KO SE BORI RADI NEKE OVOSVJETSKE KORISTI, ILI RADI NAGRADE I NEKE OVOSVJETSKE KORISTI

٣٧٨ - عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: الرَّجُلُ يُقَاتِلُ حَمِيَّةً، وَيُقَاتِلُ شَحَاعَةً، وَيُقَاتِلُ رِيَاءً فَأَيُّ ذَلِكَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؟ قَالَ: «مَنْ قَاتَلَ لِتَكُونَ كَلِمَةً اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

378. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, priča: "Neki je čovjek došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i upitao: 'Koji je od sljedećih ljudi borac na Allahovom putu: čovjek koji se bori radi pristrasnosti nekom narodu, ili onaj što se bori radi spomena da je hrabar, ili onaj što se bori radi prikazivanja ljudima?' 'Borac je na Allahovom putu onaj ko se bori da Allahova riječ bude gornja', odgovori mu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem."³⁹⁴

٣٧٩ - وَعَنْ عَبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ غَزَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَهُوَ لَا يَنْوِي فِي غَزَاتِهِ إِلَّا عِقَالًا فَلَهُ مَا نَوَى» رَوَاهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ جِبَانَ وَصَحَّحَهُ.

³⁹⁴ EI-Buhari (7458) i Muslim (150 i 1904).

379. Ubada b. es-Samit, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Resulallahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: *”Ko se bori na Allahovom putu isključivo radi sitne ovosvjetske koristi, ta njemu pripada ono za šta se bori.”*³⁹⁵

٣٨٠ - وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «أَرَأَيْتَ رَجُلًا غَزَا يَلْتَمِسُ الْأَجْرَ وَالذِّكْرَ مَا لَهُ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا شَيْءَ لَهُ»، فَأَعَادَهَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ يَقُولُ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا شَيْءَ لَهُ»، ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا، وَابْتَغَى بِهِ وَجْهَهُ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ.

380. Ebu Umama, radijallahu anhu, pripovijedao je: *”Neki je čovjek došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i upitao: ‘Šta misliš, koliku nagradu zaslužuje čovjek koji se bori radi nagrade i radi spomena među svijetom?’ ‘Ne zaslužuje nikakvu nagradu’, odgovori Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. Čovjek je tri puta ponovio isto pitanje, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tri puta mu isto odgovarao, i na kraju rekao: ‘Allah će primiti samo iskreno djelo, ono koje je urađeno isključivo radi Njegovog lica.’”*³⁹⁶

٣٨١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا مِنْ غَازِيَةٍ تَعْزُو فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُصِيبُونَ الْعَنِيمَةَ إِلَّا تَعَحَّلُوا ثُلْثِي أَجْرِهِمْ مِنَ الْآخِرَةِ، وَيَبْقَى لَهُمُ الثُّلُثُ، وَإِنْ لَمْ يُصِيبُوا غَنِيمَةً تَمَّ لَهُمْ أَجْرُهُمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

³⁹⁵ Ahmed (22692), En-Nesai, 6/24-25, Ibn Hibban (4638), El-Bejheki, 6/331, i Ed-Darimi, 6/24.

³⁹⁶ En-Nesai, 6/25.

381. Abdullah b. Amr, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Svaka jedinica koja se bori na Allahovom putu i zaplijeni određeni imetak već je požurila dvije trećine svoje ahiretske nagrade, ostaje im trećina. A ako jedinica ništa ne zaplijeni, zaslužila je cjelovitu nagradu.*"³⁹⁷

٣٨٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي عَنِ الْجِهَادِ وَالْغَزْوِ فَقَالَ: «يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو، إِنَّ قَاتِلَ صَابِرًا مُحْتَسِبًا بَعَثَكَ اللَّهُ صَابِرًا مُحْتَسِبًا، وَإِنَّ قَاتِلَ مُرَائِيًا مُكَاثِرًا بَعَثَكَ اللَّهُ مُرَائِيًا مُكَاثِرًا يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو عَلَى أَيِّ حَالٍ قَاتِلْتَ أَوْ قِتِلْتَ بَعَثَكَ اللَّهُ عَلَى تِلْكَ الْحَالِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

382. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, pripovijeda da je upitao Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: "Allahov Poslaniče, izvijesti me o džihadu i vojnim pohodima." Na to mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *"O Abdullahu b. Amre, ako se budeš borio strpljivo i nadajući se nagradi, Allah će te oživiti kao strpljiva i kao onoga koji se nadao nagradi. A ako se budeš borio radi pokazivanja i gomilanja, Allah će te oživiti kao onoga koji se borio radi pokazivanja i gomilanja. O Abdullahu b. Amre, Allah će te oživiti na onom na čemu si se borio, odnosno na čemu si poginuo.*"³⁹⁸

³⁹⁷ Muslim (1906).

³⁹⁸ Ebu Davud (2519) sa slabim lancem prenosilaca, El-Bejheki (9816) i El-Hakim, 2/85, koji ga je okarakterizirao autentičnim, u čemu se s njim saglasio Ez-Zehebi. U lancu prenosilaca ovog predanja postoji čovjek po imenu Hannan b. Haridža, kojeg je Ez-Zehebi u djelu *Mizanul-itudal*, 1/618, proglasio nepoznatom osobom.

٣٨٣ - وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْعَزُؤُ غَزْوَانٍ فَأَمَّا مَنْ غَزَا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ، وَأَطَاعَ الْإِمَامَ وَأَتَّقَى الْكُرْبِمَةَ وَيَأْسَرَ الشَّرِيكَ وَاجْتَنَبَ الْفَسَادَ، فَإِنَّ نَوْمَهُ وَنُبَهُهُ أَجْرٌ كُلُّهُ، وَأَمَّا مَنْ غَزَا فَخْرًا وَرِيَاءً وَسُمْعَةً وَعَصَى الْإِمَامَ، وَأَفْسَدَ فِي الْأَرْضِ فَإِنَّهُ لَا يَرْجِعُ بِكَفَافٍ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

383. Muaz b. Džebel, radijallahu anhu, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Postoje dvije vrste boraca: borac koji se bori radi Allahovog lica, sluša pretpostavljenog, ulaže u borbu najdraži imetak, olakšava svojim saborcima i kloni se nereda – i za san i za budnost bit će nagrađen, i borac koji se bori radi slave, pokazivanja i ugleda, ne sluša pretpostavljenog i remeti red na Zemlji – on neće imati nikakvu nagradu."*³⁹⁹

٣٨٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «اتْتَدَبَ اللَّهُ لِمَنْ خَرَجَ فِي سَبِيلِهِ لَا يُخْرِجُهُ إِلَّا إِيْمَانٌ بِي، وَتَصَدِيقٌ بِرُسُلِي أَنْ أُرْجِعَهُ بِمَا نَالَ مِنْ أَجْرٍ أَوْ غَنِيمَةٍ أَوْ أُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ، وَلَوْ لَا أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي مَا قَعَدْتُ خَلْفَ سَرِيَّةٍ، وَلَوْ دِدْتُ أَنِّي أُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ أَحْيَا، ثُمَّ أُقْتَلُ ثُمَّ أَحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

384. Ovaj isti ashab prenosi sljedeći hadis: *"Allah se obavezao da će svakog čovjeka koji izađe u borbu na Njegovom putu, isključivo što vjeruje u Allaha i Njegove poslanike, vratiti s nagradom, ili ratnim plijenom, ili uvesti u Džennet. I kad bih*

³⁹⁹ Ebu Davud (2515).

znao da neću otežati svom ummetu, ne bih izostao ni iza jedne izvidnice; i volio bih da budem ubijen pa oživljen, potom opet ubijen pa oživljen, i opet ubijen.⁴⁰⁰

٣٨٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ رَجُلٌ يُرِيدُ الْجِهَادَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَهُوَ يَتَّعِي مِنْ عَرَضِ الدُّنْيَا؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا أَجْرَ لَهُ»، فَأَعْظَمَ ذَلِكَ النَّاسُ، وَقَالُوا لِلرَّجُلِ عُذْرٌ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَعَلَّكَ لَمْ تُفْهَمَهُ. قَالَ: فَقَالَ الرَّجُلُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ رَجُلٌ يُرِيدُ الْجِهَادَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَهُوَ يَتَّعِي مِنْ عَرَضِ الدُّنْيَا؟ قَالَ: «لَا أَجْرَ لَهُ»، فَأَعْظَمَ ذَلِكَ النَّاسُ، وَقَالُوا لِلرَّجُلِ: عُذْرٌ لِرَسُولِ اللَّهِ فَقَالَ لَهُ الثَّالِثَةُ: رَجُلٌ يُرِيدُ الْجِهَادَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَهُوَ يَتَّعِي مِنْ عَرَضِ الدُّنْيَا قَالَ: «لَا أَجْرَ لَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ جَبَّانَ.

385. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je da je neki čovjek upitao Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: "Allahov Poslaniče, šta misliš o čovjeku koji, boreći se na Allahovom putu, želi ostvariti neku ovosvjetsku korist?" "Neće zaslužiti nagradu", odgovori Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Ljude je to duboko pogodilo, pa rekoše: "Vrati se Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, i ponovo ga upitaj, možda te nije dobro razumio!" Čovjek se vratio i opet upitao: "Allahov Poslaniče, šta misliš o čovjeku koji, boreći se na Allahovom putu, želi ostvariti neku ovosvjetsku korist?" "Neće zaslužiti nagradu", ponovi odgovor Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Opet su ga nagovorili da se vrati i upita isto, ali i ovaj mu

⁴⁰⁰ El-Buhari (36) i Muslim (103, 104 i 1876).

je put Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio:
*"Neće zaslužiti nagradu."*⁴⁰¹

---

⁴⁰¹ Ahmed (7900 i 8793), Ebu Davud (2516), Ibn Hibban (4637), El-Hakim, 2/85, El-Bejheki, 9/169.

٧٢ - بَابُ اللَّهِ أَعْلَمُ بِمَنْ يُجَاهِدُ فِي سَبِيلِهِ

72. POGLAVLJE

ALLAH ZNA KO SE BORI U IME NJEGOVO

٣٨٦ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَنْ يُجَاهِدُ فِي سَبِيلِهِ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَنْ يُكَلِّمُ فِي سَبِيلِهِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

386. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Allah zna ko se iskreno bori na Njegovom putu, i Allah zna ko će u ime Njegovo biti ranjen na tom putu."*⁴⁰²

٣٨٧ - وَعَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ التَّقَى هُوَ وَالْمُشْرِكُونَ فَاقْتَتَلُوا، فَلَمَّا مَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى عَسْكَرِهِ وَمَالَ الْآخَرُونَ إِلَى عَسْكَرِهِمْ، وَفِي أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ

⁴⁰² El-Buhari ga je naveo u predgovoru, prije hadisa (2898). Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"...i Allah zna ko će u ime Njegovo biti ranjen na tom putu"* jesu dio Ebu Hurejrinog, radijallahu anhu, hadisa koji su zabilježili sljedeći muhadisi: Malik, 2/461, El-Buhari (2803), Muslim (105 i 1876), Ahmed (7302), Ibn Hibban (4652), El-Humejdi (1092), Seid b. Mensur, u djelu *Es-Sunen* (2571 i 2572), El-Bejheki, u djelima: *Es-Sunen*, 9/164, i *El-Marifa* (2099), En-Nesai, 6/28-29, El-Begavi, u djelu *Šerhu-s-sunna* (2613) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-evsat* (2417).

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ لَا يَدْعُ لَهُمْ شَاذَةً وَلَا فَاذَةً إِلَّا اتَّبَعَهَا يَضْرِبُهَا بِسَيْفِهِ
فَقَالُوا: مَا أَجْزَأَ مِنَّا الْيَوْمَ أَحَدٌ كَمَا أَجْزَأَ فُلَانٌ، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ: «أَمَا إِنَّهُ مِنْ أَهْلِ النَّارِ»، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ: أَنَا صَاحِبُهُ، قَالَ:
فَخَرَجَ مَعَهُ كُلَّمَا وَقَفَ وَقَفَ مَعَهُ، وَإِذَا أَسْرَعَ أَسْرَعَ مَعَهُ، قَالَ: فَجَرِحَ الرَّجُلُ
جُرْحًا شَدِيدًا فَاسْتَعْجَلَ الْمَوْتَ فَوَضَعَ نَصْلَ سَيْفِهِ بِالْأَرْضِ وَدُبَابُهُ بَيْنَ تَدْيِيهِ،
ثُمَّ تَحَامَلَ عَلَى سَيْفِهِ فَقَتَلَ نَفْسَهُ، فَخَرَجَ الرَّجُلُ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَقَالَ: أَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ اللهِ قَالَ: «وَمَا ذَاكَ؟»، قَالَ الرَّجُلُ الَّذِي
ذَكَرْتُ أَنْفَاءً أَنَّهُ مِنْ أَهْلِ النَّارِ، فَأَعْظَمَ النَّاسُ ذَلِكَ، فَقُلْتُ: أَنَا لَكُمْ بِهِ فَخَرَجْتُ
فِي طَلْبِهِ، ثُمَّ جَرِحَ جُرْحًا شَدِيدًا فَاسْتَعْجَلَ الْمَوْتَ فَوَضَعَ نَصْلَ سَيْفِهِ فِي
الْأَرْضِ وَدُبَابُهُ بَيْنَ تَدْيِيهِ، ثُمَّ تَحَامَلَ عَلَيْهِ فَقَتَلَ نَفْسَهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى
الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عِنْدَ ذَلِكَ: «إِنَّ الرَّجُلَ لَيَعْمَلُ عَمَلَ أَهْلِ الْجَنَّةِ فِيمَا يَبْدُو لِلنَّاسِ
وَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَعْمَلُ عَمَلَ أَهْلِ النَّارِ فِيمَا يَبْدُو لِلنَّاسِ وَهُوَ
مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

387. Sehl b. Sa'd es-Saidi, radijallahu anhu, pripovijedao je:
"Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, sukobio s
mnogobošcima, pa su se i jedni i drugi povukli u logor. Među
ashabima bio je čovjek koji je ubio svakog neprijatelja s kojim se
sukobio, pa su ljudi, diveći mu se, rekli: 'Danas se niko od nas
nije borio kao što se borio taj i taj!' Na to im Poslanik, sallallahu
alejhi ve sellem, reče: 'On će biti stanovnik u Vatri!' Jedan od
prisutnih reče: 'Ja sam njegov prijatelj.' I otada ga je ustupu
pratio: kad bi on zastao, i ovaj bi zastao; kad bi on požurio, i ovaj

bi požurio za njim. Pripovijedao je: 'Bio je teško ranjen, pa je, požurujući smrt, uspravio sablju, stavio njen vrh na grudi i svom težinom nagnuo se na nju, ubivši se na taj način.' Potom je čovjek potražio Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao mu: 'Svjedočim da si ti Allahov poslanik!' 'A zašto to?', upita Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. On odgovori: 'Onda si spomenuo da će onaj čovjek biti stanovnik u Vatri, pa su se ljudi tome začudili, a ja sam rekao da ću ga pratiti. Pošao sam za njim; teško je ranjen, te je, požurujući smrt, uspravio sablju, stavio njen vrh na grudi i svom težinom nagnuo se na nju, ubivši se na taj način.' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tada reče: *'Neki ljudi čine djela koja vode u Džennet – tako se bar čini svijetu, a oni su stanovnici Vatre. A neki ljudi, opet, čine djela koja vode u Vatru – tako se bar čini svijetu, a oni su stanovnici Dženneta.'*⁴⁰³

---

⁴⁰³ El-Buhari (2898) i Muslim (112).

٧٣ - بَابُ مَنْ تَرَكَ السَّيِّئَةَ مِنْ أَجْلِ اللَّهِ لِاخْوَفًا مِنَ الْمَخْلُوقِينَ أَوْ رِيَاءً

73. POGLAVLJE

O SUSTEZANJU OD GRIJEHA ALLAHA RADI, A NE IZ STRAHA OD LJUDI NITI RADI POKAZIVANJA

٣٨٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَقُولُ اللَّهُ: إِذَا أَرَادَ عَبْدِي أَنْ يَعْمَلَ سَيِّئَةً فَلَا تَكْتُبُوهَا عَلَيْهِ حَتَّى يَعْمَلَهَا، فَإِنْ عَمَلَهَا فَانْكُتُبُوهَا بِمِثْلِهَا وَإِنْ تَرَكَهَا مِنْ أَجْلِي فَانْكُتُبُوهَا لَهُ حَسَنَةً، وَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَعْمَلَ حَسَنَةً فَلَمْ يَعْمَلَهَا فَانْكُتُبُوهَا لَهُ حَسَنَةً، فَإِنْ عَمَلَهَا فَانْكُتُبُوهَا لَهُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِ مِائَةٍ ضِعْفٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ.

388. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah kaže: 'Kad rob Moj htjedne učiniti grijeh, nemojte mu ga upisati, sve dok ga ne učini. Ako ga učini, zapišite ono što je uistinu učinio, a ako se sustegne od njega Mene radi, to mu upišite kao potpuno dobro djelo. Kad htjedne uraditi dobro djelo i ne uradi ga, to mu upišite kao potpuno dobro djelo; ako ga uradi, upišite mu deseterostruko, čak do sedamstotina puta više.'"⁴⁰⁴

٣٨٩ - وَمُسْلِمٌ: «إِنَّمَا تَرَكَهَا مِنْ جَرَّأِي»

⁴⁰⁴ El-Buhari (7501) i Muslim (128).

389. U drugoj verziji stoji: "...jer se sustegnuo od njega iz straha od Mene."⁴⁰⁵

٣٩٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي قِصَّةِ الثَّلَاثَةِ نَفَرٍ الَّذِينَ انْحَطَّتْ عَلَيْهِمْ غَارِهِمُ الصَّخْرَةُ: «وَقَالَ الْآخَرُ: اللَّهُمَّ إِنَّهُ كَانَتْ لِي ابْنَةٌ عَمَّ أَحَبَّيْتُهَا كَأَشَدَّ مَا يُحِبُّ الرَّجَالُ النِّسَاءَ، وَطَلَبْتُ إِلَيْهَا نَفْسَهَا فَأَبَتْ حَتَّى آتَيْتَهَا بِمِائَةِ دِينَارٍ، فَتَعَبْتُ حَتَّى جَمَعْتُ مِائَةَ دِينَارٍ، فَحَبَّيْتُهَا بِهَا فَلَمَّا وَقَعْتُ بَيْنَ رَجُلَيْهَا، قَالَتْ: يَا عَبْدَ اللَّهِ اتَّقِ اللَّهَ، وَلَا تَفْتَحْ الْحَاتَمَ إِلَّا بِحَقِّهِ، فَقُمْتُ عَنْهَا، فَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنِّي فَعَلْتُ ذَلِكَ ابْتِغَاءً وَجْهِكَ، فَافْرُجْ لَنَا مِنْهَا فُرْجَةً؛ فَفَرَجَ لَهُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

390. Abdullah b. Omer, radijallahu anhu, prenosi hadis u vezi s trojicom ljudi koje je u pećini zatvorila stijena koja se srušila na ulaz. U hadisu, između ostalog, stoji: "Drugi zamoli: 'Moj Allahu, imao sam amidžičnu, volio sam je najviše koliko čovjek može voljeti ženu. Tražio sam da mi se dopusti, i pristala je pod uvjetom da joj platim stotinu zlatnika. Napatio sam se dok nisam zaradio stotinu zlatnika i donio sam joj ih. Kad sam zauzeo položaj među njenim nogama, ona me upozori: 'Robe Allahov, boj se Allaha, nemoj me bespravno razdjevičiti!' I ja sam se tad sustegnuo od nje. Moj Allahu, ako sam to učinio Tvoga lica radi, pomjeri stijenu još, da možemo izaći!' I Allah je pomjeri."⁴⁰⁶

٣٩١ - وَعَنْ ثَوْبَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَأَعْلَمَنَّ أَقْوَامًا مِنْ أُمَّتِي يَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِحَسَنَاتٍ أَمْثَالِ جِبَالِ تِهَامَةَ بِيضًا

⁴⁰⁵ Muslim (129).

⁴⁰⁶ El-Buhari (2215, 2333, 3465 i 5974) i Muslim (2743).

فَيَجْعَلُهَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ هَبَاءً مَنْثُورًا» فقلت: يَا رَسُولَ اللَّهِ صِفْهُمْ لَنَا جَلِّهِمْ لَنَا أَنْ لَا نَكُونَ مِنْهُمْ، وَنَحْنُ لَا نَعْلَمُ قَالَ: «أَمَّا إِنَّهُمْ إِخْوَانُكُمْ وَمِنْ جِلْدَتِكُمْ وَيَأْخُذُونَ مِنَ اللَّيْلِ كَمَا تَأْخُذُونَ، وَلَكِنَّهُمْ أَقْوَامٌ إِذَا خَلَوْا بِمَحَارِمِ اللَّهِ انْتَهَكُوهَا» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَةَ.

391. Sevban, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Uistinu, znam neke ljude iz mog ummeta koji će na Sudnji dan donijeti vrijedna djela veličine planine Tihama, ali će ih Svevišnji Allah pretvoriti u razasutu prašinu!"* Sevban reče: *"Allahov Poslaniče, opiši nam te ljude, objelodani njihov karakter, da ne budemo jedni od njih a da toga nismo ni svjesni!"* Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *"Oni su vaša braća, vaši sunarodnjaci, klanjaju noću kao i vi, ali skrnave Allahove svetinje kad se osame."*⁴⁰⁷

٣٩٢ - وَعَنْ يَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ معاوية بن حَيْدَةَ، عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «اللَّهُ أَحَقُّ أَنْ يُسْتَحَبَّ مِنْهُ مِنَ النَّاسِ» أَخْرَجَهُ البخاري تعليقا.

392. Behz b. Hakim prenosi od svog oca, a on od svog oca Muavije b. Hajde sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Preče je Allaha se stidjeti nego ljudi."*⁴⁰⁸

⁴⁰⁷ Ibn Madža (4245).

⁴⁰⁸ El-Buhari, bez lanca prenosilaca, prije hadisa (278), Ahmed (20034 i 20040), Ebu Davud (4017), Et-Tirmizi (2794), Ibn Madža (1920), Et-Tahavi, u djelu *Šerhu muškili-l-asar* (1381 i 1382), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 19/990-995, El-Hakim, 4/179, Ebu Nuajm, u djelu *Hil'jetu-l-evlija*, 7/121, i El-Bejheki, u djelima: *Es-Sunen*, 7/94, i *Šu'abu-l-iman* (7753).

٧٤ - بَابُ عَبْدِ الدِّينَارِ وَالدَّرْهَمِ

74. POGLAVLJE

O LJUDIMA KOJI ROBUJU OVOM SVIJETU

٣٩٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «تَعِسَ عَبْدُ الدِّينَارِ وَعَبْدُ الدَّرْهَمِ وَعَبْدُ الْخَمِيصَةِ، إِنْ أُعْطِيَ رَضِيَ، وَإِنْ لَمْ يُعْطَ سَخِطَ، تَعِسَ وَاتَّكَسَ، وَإِذَا شَيْكَ فَلَا اتَّقَمَشَ طُوبَى لِعَبْدٍ آخِذٍ بِعَيْنَانِ فَرَسِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، أَشَعَثَ رَأْسُهُ، مُعْبَرَةٌ قَدَمَاهُ، إِنْ كَانَ فِي الْحِرَاسَةِ كَانَ فِي الْحِرَاسَةِ وَإِنْ كَانَ فِي السَّاقَةِ كَانَ فِي السَّاقَةِ، إِنْ اسْتَأْذَنَ لَمْ يُؤْذَنَ لَهُ، وَإِنْ شَفَعَ لَمْ يُشَفَّعْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

393. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Propao je rob zlatnika, propao je rob srebrenjaka, propao je rob ovog svijeta: ako mu se dâ, zadovoljan je; ako mu se uskrati, rasrdi se. Propao je onaj ko je pohlepan za ovim svijetom, koji ni najmanjem iskušenju ne može odoljeti. A blago se čovjeku koji je u pripravnosti na Allahovom putu, raščupan i uprašenih nogu: ako stražari, to radi kako treba, ako se postavi u pratnju, on je istinski u pratnji; ako zatraži dopuštenje, obično mu se ne dopusti, a ako zatraži da se zauzme, ni to mu se obično ne dopusti."⁴⁰⁹

⁴⁰⁹ El-Buhari (2887).

٣٩٤ - وَعَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ كَانَتْ الدُّنْيَا هَمَّهُ، فَفَرَّقَ اللَّهُ عَلَيْهِ أَمْرَهُ، وَجَعَلَ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا كُتِبَ لَهُ، وَمَنْ كَانَتْ الْآخِرَةُ نِيَّتَهُ جَمَعَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَهُ، وَجَعَلَ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَهٍ.

394. Zejd b. Sabit, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Čija najveća briga bude ovaj svijet, Allah će ga razjediniti i učiniti da ga siromaštvo prati, a od ovog svijeta neće ga zapasti više nego što mu je već određeno. A čija najveća briga bude onaj svijet, Allah će srediti njegove prilike i učinit će da bude duševno bogat, a dobra ovog svijeta doći će mu silom.'"⁴¹⁰

٣٩٥ - وَعَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا ذُتْبَانَ جَائِعَانَ أُرْسِلَ فِي غَنَمٍ بِأَفْسَدَ لَهَا مِنْ حِرْصِ الْمَرْءِ عَلَى الْمَالِ وَالشَّرَفِ لِدِينِهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

395. Ka'b b. Malik, radijallahu anhu, govorio je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Šteta koju prouzrokuju dva gladna vuka u stadu ovaca, nimalo nije manja od štete koju čovjekovoj vjeri prouzrokuje želja za imetkom i ugledom.'"⁴¹¹

⁴¹⁰ Ibn Madža (4105).

⁴¹¹ Ahmed (1578 i 15794), Et-Tirmizi (2376), Ibn Ebu Šejba, 3/241, Ibn Hibban (3228), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 19/189, Ed-Darimi, 2/304, i El-Begavi (4054).

٣٩٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ، وَرَزِقَ كَفَافًا، وَقَتَعَهُ اللَّهُ بِمَا آتَاهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

396. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Uspio je onaj ko prihvati islam, bude opskrbljen s onoliko koliko mu je dovoljno i Allah ga zadovolji onim što mu dâ."*⁴¹²

٣٩٧ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ» [الحج: ١١] ، قَالَ: «كَانَ الرَّجُلُ يَقْدُمُ الْمَدِينَةَ فَيَسْلَمُ فَإِنْ وَلَدَتْ أَمْرَأَتُهُ غُلَامًا، وَتُبِحَّتْ خَيْلُهُ قَالَ: هَذَا دِينَ صَالِحٍ، وَإِنْ لَمْ تَلِدْ أَمْرَأَتَهُ، وَلَمْ تُنْتَجِ خَيْلُهُ، قَالَ: هَذَا دِينُ سُوءٍ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

397. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, tumačio je ajet: **"Ima ljudi koji Allahu ibadet čine površno..."** govoreći: "Čovjek bi došao u Medinu i prihvatio islam, pa, ako bi dobio sina i njegovi se konji razmnožili, rekao bi: 'Ovo je dobra vjera!' A ako njegova supruga ne bi rodila niti bi se konji razmnožili, rekao bi: 'Ova vjera nije dobra!'"⁴¹³

٣٩٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ فِتْنًا كَقِطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ يُصْبِحُ الرَّجُلُ مُؤْمِنًا وَيُمْسِي

⁴¹² Muslim (1054).

⁴¹³ El-Buhari (4742).

كَافِرًا أَوْ يُمَسِّي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا يَبِيعُ دِينَهُ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

398. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Požurite čineći dobra djela prije nego što nastupe smutnje kao da su se spustili dijelovi mrkle noći! Čovjek će osvanuti kao vjernik, a omrknuti kao nevjernik, odnosno omrknut će kao vjernik, a osvanuti kao nevjernik, prodajući vjeru za neznatnu ovosvjetsku vrijednost."⁴¹⁴

٣٩٩ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَخْرُجُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ رِجَالٌ يَخْتَلُونَ الدُّنْيَا بِالدِّينِ، يَلْبَسُونَ لِلنَّاسِ جُلُودَ الضَّأْنِ مِنَ اللَّيْنِ، أَلَسْتَهُمْ أَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ وَقُلُوبُهُمْ قُلُوبُ الذَّنَابِ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَبِي يَعْتَرُونَ؟ أَمْ عَلَيَّ يَحْتَرُونَ؟ فَبِي حَلَفْتُ لِأَبْعَثَنَّ عَلَى أَوْلَاكَ مِنْهُمْ فِتْنَةً تَدْعُ الْحَلِيمَ حَيْرَانًا» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

399. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Pred Kijametski dan pojavit će se ljudi koji će ljude nadmudrivati pozivajući se na islam, prema ljudima biti nadasve blagi, govorit će riječi slađe od meda, ali će njihova srca biti kao vučija srca. Svevišnji Allah kaže: 'Zar to Moje ime koriste da druge obmanu, ili su se to na Mene osmjelili? Kunem se Sobom, na njih ću zacijelo poslati smutnju između njih samih koja će razumnog čovjeka učiniti izgubljenim!'"⁴¹⁵

⁴¹⁴ Muslim (118).

⁴¹⁵ Et-Tirmizi (2404).

٤٠٠ - وَعَنْ بُرَيْدَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَحْسَابَ أَهْلِ الدُّنْيَا الَّذِي يَذْهَبُونَ إِلَيْهِ الْمَالُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ.

400. Burejda, radijallahu anhu, kaže je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Privrženicima ovom svijetu u svim stvarima mjerodavan je isključivo imetak."*⁴¹⁶

٤٠١ - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ يَوْمًا فَصَلَّى عَلَى أَهْلِ أَحُدٍ صَلَاتَهُ عَلَى الْمَيْتِ، ثُمَّ انْصَرَفَ إِلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ: «إِنِّي فَرَطٌ لَكُمْ وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ وَإِنِّي، وَاللَّهِ لَأَنْظُرُ إِلَى حَوْضِي الْآنَ، وَإِنِّي أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ خَزَائِنِ الْأَرْضِ أَوْ مَفَاتِيحَ الْأَرْضِ، وَإِنِّي وَاللَّهِ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرِكُوا بَعْدِي وَلَكِنْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنَافَسُوا فِيهَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

401. Ukba b. Amir, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednog dana otišao i klanjao dženzazu-namaz šehidima Uhuda, zatim se popeo na minber i rekao: *"Ja ću vas preduhitriti i ja ću protiv vas svjedočiti; Allaha mi, ja sad gledam u Havad! Zaista su mi dati ključevi zemaljskih riznica; i tako mi Allaha, ne bojim se da ćete poslije moje smrti činiti širk, već strahujem da ćete se nadmetati u ovosvjetskim dobrima."*⁴¹⁷

⁴¹⁶ Ahmed (22990 i 23059), En-Nesai, 6/64, i u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (5335), Ibn Hibban (699 i 700), El-Hakim, 2/163, El-Bejheki, u djelima: *Es-Sunen*, 7/135, i *Suabu-l-iman* (1031).

⁴¹⁷ El-Buhari (6590) i Muslim (2296).

٤٠٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ، وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ: رَجُلٌ عَلَى فَضْلِ مَاءٍ بِالْفَلَاحِ يَمْنَعُهُ مِنْ ابْنِ السَّبِيلِ، وَرَجُلٌ بَايَعَ رَجُلًا بِسِلْعَةٍ بَعْدَ الْعَصْرِ فَحَلَفَ لَهُ بِاللَّهِ لِأَخَذِهَا بِكَذَا وَكَذَا فَصَدَّقَهُ وَهُوَ عَلَى غَيْرِ ذَلِكَ، وَرَجُلٌ بَايَعَ إِمَامًا لَا يُبَايِعُهُ إِلَّا لِذَاتِيَا فَإِنْ أَعْطَاهُ مِنْهَا وَفَى وَإِنْ لَمْ يُعْطِهِ مِنْهَا لَمْ يَفِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

402. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Tri kategorije ljudi Allah neće osloviti na Sudnjem danu, niti će ih pogledati, niti će ih očistiti, i oni će imati bolnu patnju: čovjeka koji u pustinji putniku-namjerniku zabrani višak vode, čovjeka koji se poslije ikindije zakune Allahom da je za određnu robu dobio toliko i toliko, a to nije tako, i čovjeka koji vladaru dâ prisegu isključivo radi ovosvjetskih dobara: ako mu vladar dâ, on mu bude lojalan; ako ga liši, otkáže mu poslušnost."*⁴¹⁸

٤٠٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَقُولُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ: يَا ابْنَ آدَمَ تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي، أَمْلاً صَدْرَكَ غِنَى، وَأَسَدَّ فِقْرَكَ، وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ مَلَأْتُ صَدْرَكَ شُغْلًا، وَلَمْ أَسُدَّ فِقْرَكَ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَهَ.

403. Ovaj isti ashab prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Svevišnji Allah kaže: 'Čovječe, posveti se ibadetu, i Ja ću tvoje grudi ispuniti bogatstvom i sačuvati te*

⁴¹⁸ El-Buhari (2358, 2369, 2672, 7212 i 7446) i Muslim (108).

siromaštva. Ako tako ne uradiš, dat ću da budeš preokupiran i neću te sačuvati siromaštva.”⁴¹⁹

---

⁴¹⁹ Ibn Madža (4107).

٧٥ - بَابُ التَّهْيِ عَنْ عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ وَالْأَصْنَامِ

75. POGLAVLJE

O ZABRANJENOSTI OBOŽAVANJA KIPOVA

٤٠٤ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يُحَدِّثُ عَنْ فِتْرَةِ الْوَحْيِ: «فَبَيْنَا أَنَا أَمْشِي سَمِعْتُ صَوْتًا مِنَ السَّمَاءِ فَرَفَعْتُ رَأْسِي فَإِذَا الْمَلَكُ الَّذِي جَاءَنِي بِحِرَاءِ جَالِسًا عَلَيَّ كُرْسِيِّ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، فَجِئْتُ مِنْهُ فَرَقًا فَرَجَعْتُ فَقُلْتُ زَمِّلُونِي زَمِّلُونِي فَدَثَرُونِي فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ. قُمْ فَأَنْذِرْ. وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ. وَيَبَايَكَ فَطَهِّرْ. وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ﴾ [المدثر: ١-٥] وَهِيَ الْأَوْثَانُ ثُمَّ تَتَابَعِ الْوَحْيُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

404. Džabir b. Abdullah el-Ensari, radijallahu anhu, rekao je: "Govoreći o periodu kada je silazak objave stao, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: '...i kad sam se vraćao, čuo sam glas s neba, podigao sam glavu kad – melek koji mi je došao u pećini Hira, sjedi na prijestolju koje je zauzimalo prostor između neba i Zemlje. Mnogo sam ga se uplašio, i vratio sam se kući, govoreći: 'Pokrijete me! Pokrijte me!' Tada je Svevišnji Allah objavio: 'O ti pokriveni! Ustani i opominji! I Gospodara

svog veličaj! I haljine svoje očisti! I rudžza se kloni!’ A rudžz jesu kumiri; i objava se nastavila.»⁴²⁰

٤٠٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: بَعَثَ بَنُو سَعْدِ بْنِ بَكْرِ ضِمَامَ بْنِ ثَعْلَبَةَ وَافِدًا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى وَقَفَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي أَصْحَابِهِ، فَقَالَ: أَيُّكُمْ ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ» قَالَ: مُحَمَّدٌ؟ قَالَ: «نَعَمْ» فَقَالَ: ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ إِنِّي سَأَلْتُكَ وَمُعَلِّظٌ فِي الْمَسْأَلَةِ فَلَا تَحِدَنَّ فِي نَفْسِكَ. قَالَ: «لَا أَجِدُ فِي نَفْسِي فَسَلْ عَمَّا بَدَا لَكَ»، قَالَ: أَتَشُدُّكَ اللَّهُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ مَنْ كَانَ قَبْلَكَ وَإِلَهَ مَنْ هُوَ كَاتِبٌ بَعْدَكَ اللَّهُ بَعَثَكَ إِلَيْنَا رَسُولًا؟ قَالَ: «اللَّهُمَّ نَعَمْ» قَالَ: فَأَتَشُدُّكَ اللَّهُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ مَنْ كَانَ قَبْلَكَ وَإِلَهَ مَنْ هُوَ كَاتِبٌ بَعْدَكَ اللَّهُ أَمَرَكَ أَنْ تَأْمُرْنَا أَنْ نَعْبُدَهُ وَحْدَهُ لَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَأَنْ نَخْلَعَ هَذِهِ الْأَنْدَادَ الَّتِي كَانَتْ آبَاؤُنَا يَعْبُدُونَ مَعَهُ؟ قَالَ: «اللَّهُمَّ نَعَمْ»، قَالَ: فَأَتَشُدُّكَ اللَّهُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ مَنْ كَانَ قَبْلَكَ وَإِلَهَ مَنْ هُوَ كَاتِبٌ بَعْدَكَ اللَّهُ أَمَرَكَ أَنْ نُصَلِّيَ هَذِهِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسَ؟ قَالَ: «اللَّهُمَّ نَعَمْ»، قَالَ: ثُمَّ جَعَلَ يَذْكُرُ فَرَائِضَ الْإِسْلَامِ فَرِيضَةَ فَرِيضَةَ الزَّكَاةَ وَالصِّيَامَ وَالْحَجَّ وَشَرَائِعَ الْإِسْلَامِ كُلَّهَا يُنَاشِدُهُ عِنْدَ كُلِّ فَرِيضَةٍ كَمَا يُنَاشِدُهُ فِي الَّتِي قَبْلَهَا حَتَّى إِذَا فَرَغَ قَالَ: فَإِنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَسَأُودِّي هَذِهِ الْفَرَائِضَ، وَأَجْتَنِبُ مَا نَهَيْتَنِي عَنْهُ، ثُمَّ قَالَ: لَا أَزِيدُ وَلَا أَنْقُصُ، قَالَ: ثُمَّ انصَرَفَ رَاجِعًا إِلَى بَعِيرِهِ

⁴²⁰ El-Buhari (4925) i Muslim (161 i 256).

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حِينَ وُلِّيَ: «إِنْ يَصْدُقْ ذُو الْعَقِيصَتَيْنِ
يَدْخُلُ الْجَنَّةَ»، قَالَ: فَأَتَى إِلَى بَعِيرِهِ فَأَطْلَقَ عِقَالَهُ ثُمَّ خَرَجَ حَتَّى قَدِمَ عَلَى قَوْمِهِ
فَاجْتَمَعُوا إِلَيْهِ فَكَانَ أَوَّلَ مَا تَكَلَّمَ بِهِ أَنْ قَالَ: بِسْمِ اللّٰتِ وَالْعُزَّى قَالُوا: مَهْ
يَا ضِمَامُ اتَّقِ الْبَرَصَ وَالْجُدَامَ، اتَّقِ الْجُنُونَ قَالَ: وَيَلِكُمْ إِنَّهُمَا وَاللَّهِ مَا يَضُرَّانِ
وَلَا يَنْفَعَانِ إِنْ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ بَعَثَ رَسُولًا، وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ كِتَابًا اسْتَنْقَذَكُمْ بِهِ
مِمَّا كُنْتُمْ فِيهِ، وَإِنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، إِنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ مِنْ عِنْدِهِ بِمَا أَمَرَكُمُ بِهِ وَنَهَاكُمْ عَنْهُ. قَالَ: فَوَاللَّهِ
مَا أَمْسَى مِنْ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَفِي حَاضِرِهِ رَجُلٌ وَلَا امْرَأَةٌ إِلَّا مُسْلِمًا فَمَا سَمِعْنَا
بِوَافِدِ قَوْمٍ كَانَ أَفْضَلَ مِنْ ضِمَامِ بْنِ ثَعْلَبَةَ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ، وَهُوَ عِنْدَ
الْبُخَارِيِّ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ بِغَيْرِ هَذَا اللَّفْظِ.

405. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhuma, pripovijedao je:
"Pleme Benu Sa'd b. Bekr poslalo je Dimama b. Salebu kao
izaslanika kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i on je
stao pred Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u prisustvu
ashaba, te upitao: 'Ko je od vas sin Abdulmuttalibov?'
Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: '*Ja sam sin
Abdulmuttalibov.*' 'Ti si Muhammed?', upita Dimam. '*Da*',
odgovori Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Dimam
reče: 'Sine Abdulmuttalibov, ja ću te nešto pitati, možda ću biti
naporan, pa nemoj se naći uvrijeđen.' Poslanik, sallallahu alejhi
ve sellem, odgovori: '*Neću se naći uvrijeđen, pitaj šta god želiš.*'
On upita: 'Preklinjem te Allahom, tvojim Bogom, Bogom prvih i
Bogom svih potonjih, je li te nama Allah poslao kao poslanika?'
'*Jeste*', odgovori mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.

Dimam upita: 'Preklinjem te Allahom, tvojim Bogom, Bogom prvih i Bogom svih potonjih, je li ti Allah zapovijedio da nam naređuješ da Njega, Jedinog, obožavamo, nikoga Mu ne smatrajući ravnim, i da odbacimo ove kipove koje su naši preci obožavali pored Allaha?' 'Jeste', odgovori Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. On upita: 'Preklinjem te Allahom, tvojim Bogom, Bogom prvih i Bogom svih potonjih, je li Allah zapovijedio da klanjamo pet dnevnih namaza?' 'Jeste', opet mu odgovori Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Zatim je Dimam ponaosob spomenuo islamske dužnosti: zekat, post, hadž, i ostale dužnosti, pozivajući se na Allaha kao što je to uradio na početku. A kad je završio, izjavio je: 'Ja, uistinu, svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha, i svjedočim da je Muhammed Allahov poslanik! I obavljat ću sve ove dužnosti, a sustezat ću se od svega što si mi zabranio.' Još je rekao: 'Niti ću šta dodati, niti šta oduzeti.' I otišao je, uputivši se prema svojoj jahalici. Kad se udaljio, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: '*Ako ovaj čovjek, vlasnik dvaju pletenica, održi riječ, ući će u Džennet!*' Uzjahao je devu i krenuo; kad je stigao kod svog naroda, oni su se okupili oko njega, i prvo što je rekao bilo je: 'Grozni su Lat i Uzza!' Oni rekoše: 'Polahko, Dimame, pogodit će te šuga, kolera i ludilo!' On reče: 'Teško vam se! Lat i Uzza, tako mi Allaha, nikakvu štetu ne mogu nanijeti, niti ma kakvu korist mogu osigurati. Svevišnji je Allah poslao poslanika i objavio mu Knjigu, kojom će vas On izbaviti iz zablude u kojoj ste. Ja, uistinu, svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika, i svjedočim da je Muhammed Allahov poslanik! Od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, donosim znanje o onom što vam zapovijeda i onom što vam zabranjuje.' Allaha mi, svi prisutni toga su dana prihvatili islam,

Ijudi i žene, i nismo čuli da je određeni delegat bolje učinio od Dimama b. Salebe.”⁴²¹

٤٠٦ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ قُرَّةَ أَنَّ الْمُغِيرَةَ بْنَ شُعْبَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ لِصَاحِبِ فَارَسَ حِينَ بُعِثَ يَوْمَ الْقَادِسِيَّةِ: كُنَّا قَوْمًا نَعْبُدُ الْحِجَارَةَ وَالْأَوْثَانَ، فَإِذَا رَأَيْنَا حَجَرًا أَحْسَنَ مِنْ حَجَرِ أَلْقِينَاهُ وَأَخَذْنَا غَيْرَهُ، وَلَا نَعْرِفُ رَبًّا حَتَّى بَعَثَ اللَّهُ إِلَيْنَا رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِنَا، فَدَعَانَا إِلَى الْإِسْلَامِ فَاتَّبَعْنَاهُ. أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ.

406. Muavija b. Kurra izjavio je da je El-Mugira b. Šuba, radijallahu anhu, u Bici na Kadisiji perzijskom vladaru rekao: ”Obožavali smo kamenje i kumire; kad bismo vidjeli ljepši kamen od onoga koji obožavamo, bacili bismo svoj a uzeli ljepši kamen. Nismo znali za Gospodara sve dok nam Allah nije poslao poslanika između nas, koji nas je pozvao u islam, i mi smo prihvatili taj njegov poziv.”⁴²²

٤٠٧ - وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا فِي قِصَّةِ الْبَعْثِ إِلَى النَّحَاشِيِّ أَنَّ جَعْفَرَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ لِلنَّحَاشِيِّ: أَيُّهَا الْمَلِكُ كُنَّا قَوْمًا أَهْلَ جَاهِلِيَّةٍ نَعْبُدُ الْأَصْنَامَ، وَنَأْكُلُ الْمَيْتَةَ، وَنَأْتِي الْفَوَاحِشَ، وَنَقَطَعُ الْأَرْحَامَ وَنُسِيءُ الْجَوَارِ يَأْكُلُ الْقَوِيُّ مِنَّا الضَّعِيفَ، فَكُنَّا عَلَى ذَلِكَ حَتَّى بَعَثَ اللَّهُ إِلَيْنَا رَسُولًا مِنَّا نَعْرِفُ نَسَبَهُ وَصِدْقَهُ وَأَمَانَتَهُ وَعَفَافَهُ، فَدَعَانَا إِلَى اللَّهِ لِنُوحِدَهُ وَنَعْبُدَهُ وَنَخْلَعَ مَا

⁴²¹ Ahmed (2380), El-Hakim, 3/54, koji ga je okarakterizirao autentičnim, u čemu se s njim saglasio Ez-Zehebi. Hadis je zabilježen u djelu *Es-Sira*, 4/219-221, autora Ibn Hišama. Preko Ibn Ishaka zabilježili su ga sljedeći muhadisi: Ed-Darimi (652), Ibn Ebu Šejba, u djelu *Tarihu-l-Medina*, 2/521-522, Ebu Davud (487) i El-Bejheki, u djelu *Delailu-n-nubuvva*, 5/374-375, a El-Buhari (63) zabilježio ga je kao Enesovo, radijallahu anhu, predanje.

⁴²² El-Hakim, 3/451, koji ga je okarakterizirao autentičnim, u čemu se s njim saglasio Ez-Zehebi.

كُنَّا نَعْبُدُ نَحْنُ وَأَبَاؤُنَا مِنْ دُونِهِ مِنَ الْحِجَارَةِ وَالْأَوْثَانِ وَأَمَرَنَا بِصِدْقِ الْحَدِيثِ،
وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ وَصِلَةِ الرَّحِيمِ وَحُسْنِ الْجِوَارِ وَالْكَفِّ عَنِ الْمَحَارِمِ وَالِدَمَاءِ وَنَهَانَا
عَنِ الْفَوَاحِشِ وَقَوْلِ الزُّورِ وَأَكْلِ مَالِ الْيَتِيمِ وَقَذْفِ الْمُحْصَنَةِ، وَأَمَرَنَا أَنْ نَعْبُدَ
اللَّهَ وَحْدَهُ لَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَأَمَرَنَا بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَالصِّيَامِ — قَالَ: فَعَدَدَ
عَلَيْهِ أُمُورَ الْإِسْلَامِ — فَصَدَّقْنَاهُ وَأَمَّنَّا بِهِ وَاتَّبَعْنَاهُ عَلَى مَا جَاءَ بِهِ فَعَبَدْنَا اللَّهَ
وَحْدَهُ فَلَمْ نُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا وَحَرَّمْنَا مَا حَرَّمَ عَلَيْنَا وَأَحْلَلْنَا مَا أَحَلَّ لَنَا» أَخْرَجَهُ
أَحْمَدُ.

407. Ummu Selema, radijallahu anha, pripovijeda događaj s muhadžirima u Abesiniju, gdje kaže da je Džafer b. Ebu Talib, radijallahu anhu, En-Nedžašiju rekao: "O vladaru, bili smo narod paganski, obožavali kipove, jeli strv, činili razvrat, kidali rodbinske veze, međusobno se mrzili, bogati su uzimali imetak siromašnih, sve dok nam Allah nije poslao poslanika, jednoga od nas, čije porijeklo znamo, onoga koji je prije poslanstva bio iskrren, čedan, povjerljiv. Pozvao nas je da Allahu tevhid svjedočimo i da Ga obožavamo, a da se klonimo božanstava, kamenja i raznih kumira, koja smo, pored Allaha, obožavali mi i naši preci. Naredio nam je da istinu govorimo, o povjerenim emanetima brigu vodimo, rodbinske veze održavamo, prema komšijama lijepo postupamo; upozorio nas na zabranjeno, zabranio prolivanje krvi, razvrat, lažno svjedočenje, uzimanje imetaka siročadi i potvoru čestitih vjernica. Naredio nam je da Allaha obožavamo, Jedinog, i da Mu nikoga ravnim ne smatramo, zapovijedio nam je klanjanje namaza, izdvajanje zekata i post", nabrajajući islamske obaveze, "potvrdili smo da istinu govori, povjerovali u njega i počeli slijediti ono što donosi od Allaha, počeli smo obožavati samo Allaha, Jedinog, nikoga Mu ravnim ne

smatrajući, počeli zabranjenim smatrati ono što On zabranjuje, a dopuštenim što On dopušta...⁴²³

٤٠٨ - وَعَنْ رَبِيعِ بْنِ حِرَاشٍ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ بَنِي عَامِرٍ أَنَّهُ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: بِمَ آتَيْنَا بِهِ؟ قَالَ: «لَمْ آتِكُمْ إِلَّا بِخَيْرٍ آتَيْتُكُمْ أَنْ تَعْبُدُوا اللَّهَ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنْ تَدْعُوا اللَّاتَ وَالْعُزَّى» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

408. Rib'i b. Hiraš prenosi da je neki čovjek iz plemena Benu Amir upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: "Šta nam donosiš?", na šta je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, samo odgovorio: "Donosim vam samo dobro: da obožavate Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika, i da se klonite Lata i Uzaa."⁴²⁴

٤٠٩ - وَعَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فِي ذِكْرِ غَزْوَةِ أُحُدٍ قَالَ: قَالَ أَبُو سُفْيَانَ: يَوْمَ يَوْمِ بَدْرٍ وَالْحَرْبُ سِحَالٌ، إِنَّكُمْ سَتَجِدُونَ فِي الْقَوْمِ مِثْلَهُ لَمْ أَمُرْ بِهَا وَلَمْ تَسْؤِنِي ثُمَّ أَخَذَ يَرْتَحِزُ: أُعْلُ هُبْلُ أُعْلُ هُبْلُ، قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا تُحْيِيوهُ؟» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا نَقُولُ؟ قَالَ: «قُولُوا: اللَّهُ أَغْلَى وَأَجَلُّ»، قَالَ: إِنَّ لَنَا الْعُزَّى وَلَا عُزَى لَكُمْ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا تُحْيِيوهُ؟» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا نَقُولُ؟ قَالَ: «قُولُوا: اللَّهُ مَوْلَانَا وَلَا مَوْلَى لَكُمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

409. El-Bera b. Azib, radijallahu anhu, pripovijeda događaj u Bici na Uhudu, gdje kaže da je Ebu Sufjan povikao: "Ovo vam je za Bedr! Rat je promjenjive sreće. Među svojim poginulim naći ćete

⁴²³ Ahmed (1740 i 22498) s dobrim lancem prenosilaca, Ebu Nuajm, u djelima *Hil'jetu-l-evlija* (115 i 116) i *Delailu-n-nubuvva* (194) i El-Bejheki, u djelu *Delailu-n-nubuvva*, 2/301-304.

⁴²⁴ Ahmed (23127).

masakrirane, ja to nisam naredio, ali me i ne žalosti.” Zatim je Ebu Sufjan počeo rimovano govoriti: ”Hubel je visoko! Hubel je visoko!” Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upita ashabe: ”*Hoćete li mu odgovoriti!*” ”Šta ćemo reći?”, upitaše oni, na šta im Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: ”*Recite: 'Allah je veći i bolji!*’” Ebu Sufjan povika: ”Mi imamo Uzaa, a vi ga nemate!” Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, opet upita ashabe: ”*Hoćete li mu odgovoriti!*” ”Šta ćemo reći?”, opet upitaše, na šta im Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: ”*Recite: 'Allah je naš zaštitnik, vi zaštitnika nemate!*’”⁴²⁵

٤١٠ - وَعَنْ رَجُلٍ صَحَبَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ جَارٌ لِحَدِيحَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يَقُولُ لِحَدِيحَةَ: «أَيُّ حَدِيحَةَ وَاللَّهِ لَا أَعْبُدُ اللَّاتَ أَبَدًا، وَاللَّهِ لَا أَعْبُدُ الْعُزَّى أَبَدًا»، قَالَ: فَتَقُولُ حَدِيحَةُ: حَلَّ اللَّاتِ حَلَّ الْعُزَّى أَحْرَجَهُ أَحْمَدُ.

410. Jedan ashab, Hatidžin, radijallahu anha, komšija, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao Hatidži: ”*O Hatidža, Allaha mi, nikad neću obožavati Lata! Allaha mi, nikad neću obožavati Uzaa!*” Na to je rekla: ”Opiši nam Lata, opiši nam Uzaa!”⁴²⁶

٤١١ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانُوا يَعْبُدُونَ الْعُزَّى الَّتِي فِي أَيْدِيهِمْ، وَهُوَ حَجَرٌ أبيض، فَإِذَا وَجَدُوا أَحْسَنَ مِنْهُ طَرَحُوا ذَلِكَ وَعَبَدُوا الَّذِي

⁴²⁵ El-Buhari (3039, 3986, 4043,s 4061 i 4067).

⁴²⁶ Ahmed (17947 i 23067) s ispravnim lancem prenosilaca. Ljudi koji su prenijeli ovaj hadis jesu prenosioči čija su predanja uvrštena u dva *Sahiha*, ashabe, osim što nepoznavanje imena ne utječe na prihvatljivost predanja.

أحسن من ذلك، فأنزل الله عز وجل: ﴿أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ﴾
 [الفرقان: ٤٣] . أَخْرَجَهُ ابن أبي حاتم.

411. Ibn Abbas, radijallahu anhum, govorio je: "Ljudi su obožavali Uzzaa, bijeli kamen koji su imali sa sobom, i kad bi našli ljepši kamen, bacili bi pređašnji i počeli obožavati ljepši od njega, pa je Svevišnji Allah objavio: **'Reci ti Meni ko će uputiti onoga koji je strast svoju za boga svog uzeo...?'**"⁴²⁷

---

⁴²⁷ Ibn Ebu Hatim, 8/2699. Ove njegove riječi naveo je Es-Sujuti u djelu *Ed-Durru-l-mensur*, 5/72.

٧٦ - بَابُ وُجُوبِ كَسْرِ الْأَوْثَانِ وَالْأَصْنَامِ

76. POGLAVLJE

OBAVEZA JE UNIŠTITI SVE KUMIRE I KIPOVE

٤١٢ - عَنْ عَمْرٍو بْنِ عَبْسَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي قِصَّةِ إِسْلَامِهِ قَالَ: «كُنْتُ وَأَنَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ أَظُنُّ أَنَّ النَّاسَ عَلَى ضَلَالَةٍ، وَأَنَّهُمْ لَيْسُوا عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَعْبُدُونَ الْأَوْثَانَ فَسَمِعْتُ بَرَجُلٍ بِمَكَّةَ يُخْبِرُ أَخْبَارًا فَقَعَدْتُ عَلَى رَاحِلَتِي فَقَدِمْتُ عَلَيْهِ فَإِذَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُسْتَخْفِيًا جُرَاءُ عَلَيْهِ قَوْمُهُ فَتَلَطَّفْتُ حَتَّى دَخَلْتُ عَلَيْهِ بِمَكَّةَ فَقُلْتُ لَهُ: مَا أَنتَ؟ قَالَ: «أَنَا نَبِيٌّ»، فَقُلْتُ: وَمَا نَبِيٌّ؟ قَالَ: «أُرْسَلَنِي اللَّهُ»، فَقُلْتُ: وَبِأَيِّ شَيْءٍ أُرْسَلْتَ؟ قَالَ: «أُرْسَلَنِي بِصِلَةِ الْأَرْحَامِ، وَكَسْرِ الْأَوْثَانِ، وَأَنْ يُوحَّدَ اللَّهُ لَا يُشْرَكَ بِهِ شَيْءٌ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

412. Amr b. Abesa, radijallahu anhu, pripovijeda svoje prihvatanje islama: "Dok sam bio u paganskom dobu, bio sam uvjeren da su ljudi u zabludi, da nisu nikakve vjere jer obožavaju kumire. Čuo sam da se u Meki pojavio čovjek koji donosi nove vijesti, pa sam sjeo na jahalicu i otišao kod njega kad ono – Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, skriva se od svog naroda, koji se osmjelio protiv njega. Stigavši u Meku, bio sam ljubazan, sve dok ga nisam upitao: 'Šta si ti?' 'Ja sam vjerovjesnik', odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. 'A šta znači biti vjerovjesnik?', opet sam upitao, na šta je odgovorio: 'Allah me poslao.' Na moje pitanje: 'Čime te poslao?', on je odgovorio:

*'Poslao me da se održavaju rodbinske veze, unište kumiri i da se Allahu jednoća svjedoči, nikoga Mu ravnim ne smatrajući.'*⁴²⁸

٤١٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «دَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَكَّةَ عَامَ الْفَتْحِ وَحَوْلَ الْكَعْبَةِ ثَلَاثُ مِائَةٍ وَسِتُّونَ نُسْبًا فَجَعَلَ يَطْعُنُهَا بَعُودَ كَانَ بِيَدِهِ وَيَقُولُ: «جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُنْدِيءُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

413. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, oslobodio je Meku a oko Kabe bilo je tristotine i šezdeset kipova, pa ih je stao obarati štapom koji je imao u ruci govoreći: *'Došla je Istina, a nestalo je laži; laž, zaista, nestaje. Došla je Istina, nestalo je laži.'*"⁴²⁹

٤١٤ - وَعَنْ أَبِي طَلْحَةَ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ كَلْبٌ وَلَا صُورَةٌ تَمَائِيلَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

414. Ebu Talha el-Ensari, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: *'Meleki ne ulaze u kuću u kojoj se nalaze pas ili slika ili statue.'*"⁴³⁰

٤١٥ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَحْلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ بَيْتٌ فِي الْجَاهِلِيَّةِ يُقَالُ لَهُ: ذُو الْخَلْصَةِ وَالْكَعْبَةُ الْيَمَانِيَّةُ وَالْكَعْبَةُ الشَّامِيَّةُ فَقَالَ لِي النَّبِيُّ

⁴²⁸ Muslim (832).

⁴²⁹ El-Buhari (2478, 4287 i 4720) i Muslim (1781).

⁴³⁰ El-Buhari (3225) i Muslim (87 i 2106).

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا تُرِيحُنِي مِنْ ذِي الْخَلْصَةِ فَنَفَرْتُ فِي مِائَةٍ وَخَمْسِينَ رَاكِبًا فَكَسَرْتَاهُ وَقَتَلْنَا مَنْ وَجَدْنَا عِنْدَهُ فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَخْبَرْتُهُ فَدَعَا لِي. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

415. Džerir b. Abdullah el-Bedželi, radijallahu anhu, izjavio je: "U paganskom su dobu postojale kuće koje su se zvale Zu-l-Halesa, El-Ka'betu-l-jemanijja i El-Ka'betu-š-šamijja, pa mi je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Zar me nećeš poštedjeti Zu-l-Halese!' I ja sam krenuo sa sto i pedeset konjanika, te smo kuću srušili a ubili sve koje smo našli kod nje. Vratio sam se i Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, izvijestio o onome što se desilo, i on je učinio dovu za mene."⁴³¹

٤١٦ - وَعَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ قَالَ: لَمَّا فَتَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَكَةَ بَعَثَ خَالِدَ بْنَ الْوَلِيدِ إِلَى نَخْلَةَ، وَكَانَتْ بِهَا الْعُزَّى، فَأَتَاهَا خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ، وَكَانَتْ عَلَى تِلَالِ السَّمُرَاتِ، فَقَطَعَ السَّمُرَاتِ، وَهَدَمَ الْبَيْتَ الَّذِي كَانَ عَلَيْهَا، ثُمَّ أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَخْبَرَهُ فَقَالَ: «ارْجِعْ فَإِنَّكَ لَمْ تَصْنَعْ شَيْئًا» فَرَجَعَ خَالِدٌ، فَلَمَّا نَظَرَتْ إِلَيْهِ السَّدَنَةُ وَهُمْ حُجَّابُهَا أَمَعَنُوا فِي الْجَبَلِ، وَهُمْ يَقُولُونَ: يَا عَزَّى حَبْلِي، يَا عَزَّى عَوْرِي، وَإِلَّا فَمَوْتِي بِرَغْمٍ. قَالَ: فَأَتَاهَا خَالِدٌ فَإِذَا امْرَأَةٌ عُرْيَانَةٌ نَاشِرَةٌ شَعْرَهَا تَحْتُو التَّرَابَ عَلَى رَأْسِهَا، فَعَمَّمَهَا بِالسِّيفِ حَتَّى قَتَلَهَا، ثُمَّ رَجَعَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَخْبَرَهُ قَالَ: «تِلْكَ الْعُزَّى» أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى.

⁴³¹ El-Buhari (3020, 3076, 3823, 4357 i 6333) i Muslim (2476).

416. Ebu-t-Tufejl pripovijedao je: "Kad je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, oslobodio Meku, poslao je Halida b. el-Velida u Nahlu, mjesto u kojem se nalazio kip Uzza. Halid je stigao tamo, a kip se nalazio na brežuljku Es-Semurat, i on se popeo na njega te srušio kuću u kojoj se kip nalazio. Vratio se i kazao Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, šta je učinio, na šta mu je rekao: *'Vrati se jer ništa nisi uradio!'* Halid se vratio pa su ga čuvari kipa Uzza vidjeli i pojurili prema brdu govoreći: 'O Uzza, pokvari njegove namjere, o Uzza, oslijepi ga, ili umri ponižen!' Kad mu se Halid približio, zatekao je golu ženu, razbarušene kose, koja je bacala prašinu na svoju glavu, pa ju je Halid napao sabljom i ubio. Kad se vratio i obavijestio Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, s tim u vezi, on je rekao: *'To je Uzza!'*"⁴³²

٤١٧ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَامَ الْفَتْحِ وَهُوَ بِمَكَّةَ يَقُولُ: «إِنَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ حَرَّمَ بَيْعَ الْخَمْرِ وَالْمَيْتَةِ وَالْخِنْزِيرِ وَالْأَصْنَامِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

417. Džabir, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Čuo sam Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, da po oslobodenju Meke govori sljedeće: *'Allah i Njegov Poslanik zabranjuju prodavanje opojnih pića, strvi, svinja i kipova.'*"⁴³³

⁴³² Ebu Ja'la (902) s vjerodostojnim lancem prenosilaca.

⁴³³ El-Buhari (2236, 4296 i 4633) i Muslim (1581).

٧٧ - بَابُ وُجُوبِ كَسْرِ الصَّلِيبِ وَحُرْمَةِ تَعْلِيْقِهِ

77. POGLAVLJE

PROPIS O KRSTU I ZABRANA NJEGOVOG VJEŠANJA

٤١٨ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: لَمْ يَكُنْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «يَتْرُكُ فِي بَيْتِهِ شَيْئًا فِيهِ تَصَالِيبٌ إِلَّا نَقَضَهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

418. Aiša, radijallahu anha, izjavila je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, u kući nije ostavljao ništa u obliku krsta a da to nije uništio."⁴³⁴

٤١٩ - وَعَنْ دَقْرَةَ أُمِّ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أُذَيْنَةَ قَالَتْ: كُنَّا نَطُوفُ بِالْبَيْتِ مَعَ أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ فَرَأَتْ عَلَى امْرَأَةٍ بُرْدًا فِيهِ تَصَلِيبٌ فَقَالَتْ أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ: اطْرَحِيهِ اطْرَحِيهِ، فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا رَأَى نَحْوَ هَذَا قَضَبَهُ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَالنَّسَائِيُّ.

419. Dakra Ummu Abdurrahman b. Uzejna kazala je: "Opravljale smo tavaf oko Kabe s majkom pravovjernih Aišom, i ona je ne nekoj ženi vidjela ogrtač na kojem su bili nekakvi krstovi, te je povikala: 'Skinu to, skinu to! Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odrezao bi sve što liči na krst.'"⁴³⁵

⁴³⁴ El-Buhari (5952).

⁴³⁵ Ahmed (25091 i 25881) i En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (9792).

٤٢٠ - وَعَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَفِي عُنُقِي صَلِيبٌ مِنْ ذَهَبٍ فَقَالَ: «يَا عَدِيُّ اطْرَحْ عَنْكَ هَذَا الْوَتْنَ مِنْ عُنُقِكَ» فَطَرَحْتُهُ. أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

420. Adi b. Hatim, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Došao sam kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, noseći na vratu zlatni krst. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, naredi mi: 'O Adijj, skini taj kumir s vrata!', i ja sam to učinio."⁴³⁶

٤٢١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَنْزَلَ ابْنُ مَرْيَمَ حَكَمًا مُقْسِطًا فَيَكْسِرُ الصَّلِيبَ، وَيَقْتُلُ الْحَنْزِيرَ، وَيَضَعُ الْحِزْيَةَ، وَيَفِيضُ الْمَالُ حَتَّى لَا يَقْبَلَهُ أَحَدٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

421. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Sudnji će dan nastupiti tek onda kad se spusti Isa kao pravedni vladar, uništi krst, ubije svinju, ukine glavarinu i kad bude toliko imetka da ga niko neće primiti."⁴³⁷

٤٢٢ - وَعَنْ ذِي مِحْبَرٍ ابْنِ أَخِي النَّجَاشِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «تُصَالِحُونَ الرُّومَ صُلْحًا آمِنًا حَتَّى تَغْزُوا أُنْتُمْ وَهُمْ عَدُوًّا مِنْ وَرَائِهِمْ، فَتَنْتَصِرُونَ وَتَعْنَمُونَ وَتَنْصَرِفُونَ حَتَّى تَنْزِلُوا بِمَرْجِ ذِي ثُلُولٍ فَيَقُولُ قَائِلٌ مِنَ الرُّومِ: غَلَبَ الصَّلِيبُ، وَيَقُولُ قَائِلٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ: بَلَّ اللَّهُ غَلَبَ، فَيُثَوِّرُ الْمُسْلِمُ إِلَى صَلِيْبِهِمْ وَهُوَ بَعِيدٌ فَيَدْفَعُهُ وَتُثَوِّرُ الرُّومُ إِلَى كَاسِرِ

⁴³⁶ Et-Tirmizi (3095).

⁴³⁷ El-Buhari (2222, 2476 i 3448) i Muslim (155).

صَلِيهِمْ فَيَضْرِبُونَ عُنُقَهُ، وَيُثَوِّرُ الْمُسْلِمُونَ إِلَى أَسْلِحَتِهِمْ فَيَقْتُلُونَ، فَيَكْرِمُ اللَّهُ تِلْكَ الْعَصَابَةَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ بِالشَّهَادَةِ، فَتَقُولُ الرُّومُ لِصَاحِبِ الرُّومِ: كَفَيْنَاكَ الْعَرَبَ فَيَجْتَمِعُونَ لِلْمَلْحَمَةِ فَيَأْتُونَكُمْ تَحْتَ ثَمَانِينَ غَايَةً تَحْتَ كُلِّ غَايَةٍ اثْنَا عَشَرَ أَلْفًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَابْنُ حِبَّانَ.

422. Zu Mihber, En-Nedžašijev amidžić, govorio je da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori sljedeće: *"Sklopit ćete mirovni sporazum s Bizantincima pa ćete se zajedno boriti protiv trećeg neprijatelja. Pobijedit ćete i zarobiti ratni plijen te se vratiti iz bitke, a kad stignete do brežuljkaste ledine, neki će Bizantinac povikati: 'Krst je pobjednik!' A musliman će povikati: 'Allah je pobjednik!' I tada će se musliman zatrčati prema udaljenom krstu i uništiti ga, a oni će na njega nasrnuti i ubiti ga. Muslimani će uzeti oružje, pa će početi borba; Allah će tu skupinu počastiti pogibjom na Allahovom putu, pa će Bizantinci reći svom vladaru: 'Poštedjeli smo te Arapa!' A tada će se pripremiti za veliki okršaj: razvit će osamdeset zastava, ispod svake zastave dvanaest hiljada vojnika.*"⁴³⁸

⁴³⁸ Ebu Davud (2767 i 4292), Ibn Madža (4089), Ibn Hibban (6708 i 6709), Ahmed (16825 i 16826), Ibn Ebu Šejba, 5/325-326, Ibn Ebu Asim, u djelu *El-Ahadu ve-l-mesani* (2659 i 2660), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (4230), El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen*, 9/223, i El-Hakim, 4/421.

٧٨ - بَابُ تَحْرِيمِ تَصْوِيرِ مَا فِيهِ رُوحٌ وَوَجُوبِ طَمْسِهَا

78. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE SLIKANJE ŽIVIH BIĆA, TAKVE SE SLIKE
MORAJU OBRISATI

٤٢٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَهَبَ يَخْلُقُ كَخَلْقِي، فَلِيَخْلُقُوا ذَرَّةً أَوْ لِيَخْلُقُوا حَبَّةً أَوْ شَعِيرَةً» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

423. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Sveišnji Allah rekao je: 'Ko je veći nasilnik od onoga ko nastoji stvoriti kao što Ja stvaram? Pa, ako mogu, neka stvore sitnog mrava ili neka stvore sjemenku ili neka stvore pšenično zrno!'"⁴³⁹

٤٢٤ - وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي الْحَمَنِ قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، إِذْ أَتَاهُ رَجُلٌ، فَقَالَ: يَا ابْنَ عَبَّاسٍ، إِنِّي إِنْسَانٌ إِنَّمَا مَعِيشَتِي مِنْ صُنْعَةٍ يَدِي، وَإِنِّي أَصْنَعُ هَذِهِ التَّصَاوِيرَ. فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: لَا أُحَدِّثُكَ إِلَّا مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «مَنْ صَوَّرَ صُورَةً، فَإِنَّ اللَّهَ مُعَذِّبُهُ حَتَّى يَنْفَخَ فِيهَا الرُّوحَ، وَلَيْسَ بِنَافِخٍ فِيهَا أَبَدًا» فَرَبَا الرَّجُلُ رُبُوبَةً شَدِيدَةً وَاصْفَرَ وَجْهُهُ فَقَالَ: وَيْحَكَ إِنَّ أَيْتًا إِلَّا أَنْ تَصْنَعَ، فَعَلَيْكَ بِهَذَا

⁴³⁹ El-Buhari (5953 i 7559) i Muslim (2111).

الشَّجَرِ كُلِّ شَيْءٍ لَيْسَ فِيهِ رُوحٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وهذا لفظ البخاري، ولفظ مسلم: «كلُّ مُصَوِّرٍ فِي النَّارِ، يُجْعَلُ لَهُ بِكُلِّ صُورَةٍ صَوَّرَهَا نَفْسًا، فَتُعَذِّبُهُ فِي جَهَنَّمَ».

424. Seid b. Ebu-l-Hasan govorio je: "Bio sam s Ibn Abbasom, radijallahu anhum, kad mu dođe neki čovjek i reče: 'O Ibn Abbase, ja živim od vlastite zarade, slikar sam!' Ibn Abbas reče mu: 'Izvijestit ću te o hadisu koji sam čuo od Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Čuo sam da Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govori: *'Onoga ko naslika neku sliku Allah će kažnjavati sve dok slikar u nju dušu ne udahne, a nikad je neće udahnuti.'*" Čovjek duboko uzdahnu i njegovo lice požuti, pa se Ibn Abbas nadoveza: 'Ako već moraš crtati, onda crtaj drveće ono što u sebi nema dušu.'⁴⁴⁰ U Muslimovoj verziji stoji: "Svaki će slikar biti bačen u Vatru. Allah će od svake slike koju je naslikao stvoriti biće koje će ga kažnjavati u Džehennemu."⁴⁴¹

٤٢٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَابًا عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُصَوِّرُونَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

425. Ibn Mesud, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Najveću kaznu na Sudnjem danu kod Allaha imat će slikari."⁴⁴²

⁴⁴⁰ El-Buhari (2225 i 7042).

⁴⁴¹ Muslim (2110).

⁴⁴² El-Buhari (5950) i Muslim (2109).

٤٢٦ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ سَفَرٍ، وَقَدْ سَتَرْتُ بِقِرَامٍ لِي عَلَى سَهْوَةٍ لِي فِيهَا تَمَائِيلٌ، فَلَمَّا رَأَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَتَكَهُ، وَقَالَ: «أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يُضَاهَوْنَ بِخَلْقِ اللَّهِ» قَالَتْ: فَجَعَلْنَاهُ وَسَادَةً أَوْ وَسَادَتَيْنِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

426. Aiša, radijallahu anha, pripovijedala je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, vratio se s putovanja a ja policu koju sam imala zastrla platnom na kojem su bile slike. Vidjevši platno, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, strgao ga je i samo rekao: 'Najveću kaznu na Sudnjem danu imat će ljudi koji oponašaju Allahovo stvaranje.' I od platna smo napravili jastuk, ili dva jastuka."⁴⁴³

٤٢٧ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّهَا اشْتَرَتْ نُمْرَقَةً فِيهَا تَصَاوِيرٌ، فَلَمَّا رَأَاهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَامَ عَلَى الْبَابِ، فَلَمْ يَدْخُلْ، فَعَرَفْتُ فِي وَجْهِهِ الْكَرَاهِيَةَ فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتُوبُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَى رَسُولِهِ مَاذَا أَذْنَبْتُ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا بَالُ هَذِهِ النُّمْرَقَةِ» قَالَتْ: اشْتَرَيْتُهَا لَكَ لِتَقْعُدَ عَلَيْهَا وَتَوَسَّدَهَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَصْحَابَ هَذِهِ الصُّورِ يُعَذَّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَيُقَالُ لَهُمْ: أَحْيُوا مَا خَلَقْتُمْ» وَقَالَ: «إِنَّ الْبَيْتَ الَّذِي فِيهِ الصُّورُ لَا تَدْخُلُهُ الْمَلَائِكَةُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

427. Ona je, također, pripovijedala: "Kupila sam Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, male jastuke na kojima su bile slike. Kad je ušao u kuću, njegovo se lice promijenilo. Upitala sam: 'Allahov Poslaniče, tražim oprost od

⁴⁴³ El-Buhari (2479, 5954 i 6109) i Muslim (92 i 2107).

Allaha i izvinjavam se Njegovom Poslaniku, šta sam pogriješila?’ On me upita: ‘Šta je s ovim jastucima?’ ‘To su jastuci koje sam ti kupila da na njima sjediš i na njih se naslanjaš’, odgovorila sam mu, a on me upita: ‘Zar ne znaš da meleki ne ulaze u kuću u kojoj su slike? Oni koji crtaju na Sudnjem će danu biti kažnjeni, Svevišnji će im Allah reći: ‘Oživite ono što ste pokušali stvoriti!’’ Još je rekao: ‘Meleki ne ulaze u kuću u kojoj se nalaze slike.’”⁴⁴⁴

٤٢٨ - وَعَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قُلَّ : صَنَعْتُ طَعَامًا فَدَعَوْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَجَاءَ فَرَأَى فِي الْبَيْتِ تَصَاوِيرَ، فَرَجَعَ. أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

428. Alija, radijallahu anhu, govorio je: ”Pripremio sam hranu i pozvao Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. On je došao i u našoj kući vidio slike, i odmah se vratio.”⁴⁴⁵

٤٢٩ - وَعَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَعَنَ أَكِلَ الرَّبِّاءِ، وَمُوكِلَهُ، وَالْوَأَشِمَةَ، وَالْمُسْتَوْشِمَةَ، وَالْمَصُورَ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

429. Ebu Džuhajfa, radijallahu anhu, prenosi od svog oca da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo onoga ko živi od kamate, onoga ko mu u tome pomaže, ženu koja tetovira, ženu koja traži tetoviranje i slikara.⁴⁴⁶

⁴⁴⁴ El-Buhari (2105, 3224, 5181, 5957, 5961 i 7557) i Muslim (96 i 2107).

⁴⁴⁵ En-Nesai, 8/213, i Ibn Madža (3359).

⁴⁴⁶ El-Buhari (2087, 2238, 5347, 5945 i 5962).

٤٣٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ قَتَلَهُ نَبِيٌّ، أَوْ قَتَلَ نَبِيًّا، وَإِمَامًا ضَلَالَةً، وَمُمَثِّلٌ مِنَ الْمُمَثَّلِينَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

430. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Najveću kaznu na Sudnjem danu imat će čovjek kojeg je vjerovjesnik ubio, ili je on vjerovjesnika ubio, predvodnik zablude i slikar."*⁴⁴⁷

⁴⁴⁷ Ahmed (3868) i El-Bezzar (1603).

٧٩ - بَابُ لِحَاقِ كُلِّ أُمَّةٍ بِمَعْبُودِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

79. POGLAVLJE

SVAKI ĆE NAROD NA SUDNJEM DANU SLIJEDITI ONO ŠTO JE OBOŽAVAO

٤٣١ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ نَرَى رَبَّنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: «هَلْ تُضَارُونَ فِي رُؤْيَةِ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ إِذَا كَانَتْ صَحْوًا؟ قُلْنَا: لَا، قَالَ: «فَأِنَّكُمْ لَا تُضَارُونَ فِي رُؤْيَةِ رَبِّكُمْ يَوْمَئِذٍ إِلَّا كَمَا تُضَارُونَ فِي رُؤْيَيْهِمَا»، ثُمَّ قَالَ: «يُنَادِي مُنَادٌ: لِيَذْهَبْ كُلُّ قَوْمٍ إِلَى مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ فَيَذْهَبُ أَصْحَابُ الصَّلِيبِ مَعَ صَلِيبِهِمْ، وَأَصْحَابُ الْأَوْثَانِ مَعَ أَوْثَانِهِمْ، وَأَصْحَابُ كُلِّ آلِهَةٍ مَعَ آلِهَتِهِمْ حَتَّى يَبْقَى مَنْ كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ مِنْ بَرٍّ أَوْ فَاجِرٍ وَعُجْرَاتٍ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ثُمَّ يُؤْتَى بِجَهَنَّمَ تُعْرَضُ كَأَنَّهَا سَرَابٌ فَيَقَالُ لِلْيَهُودِ: مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ؟ قَالُوا: كُنَّا نَعْبُدُ عَزِيرًا ابْنَ اللَّهِ فَيَقَالُ: كَذَبْتُمْ لَمْ يَكُنْ لِلَّهِ صَاحِبَةٌ وَلَا وَلَدٌ، فَمَا تُرِيدُونَ؟ قَالُوا: نُرِيدُ أَنْ تَسْقِينَا، فَيَقَالُ: اشْرَبُوا فَيَتَسَاقَطُونَ فِي جَهَنَّمَ، ثُمَّ يُقَالُ لِلنَّصَارَى: مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ؟ فَيَقُولُونَ: كُنَّا نَعْبُدُ الْمَسِيحَ ابْنَ اللَّهِ فَيَقَالُ: كَذَبْتُمْ لَمْ يَكُنْ لِلَّهِ صَاحِبَةٌ وَلَا وَلَدٌ، فَمَا تُرِيدُونَ؟ فَيَقُولُونَ: نُرِيدُ أَنْ تَسْقِينَا، فَيَقَالُ: اشْرَبُوا فَيَتَسَاقَطُونَ فِي جَهَنَّمَ حَتَّى يَبْقَى مَنْ كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ مِنْ بَرٍّ أَوْ فَاجِرٍ فَيَقَالُ لَهُمْ: مَا يَحْبِسُكُمْ وَقَدْ ذَهَبَ النَّاسُ؟

فَيَقُولُونَ: فَارْقَنَاهُمْ وَتَحْنُ أَحْوَجُ مِنَّا إِلَيْهِ الْيَوْمَ، وَإِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي:
لِيَلْحَقَ كُلُّ قَوْمٍ بِمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ، وَإِنَّمَا نَنْتَظِرُ رَبَّنَا قَالَ: فَيَأْتِيهِمُ الْجَبَّارُ فِي
صورة غير صورته التي رآوه فيها أول مرة فيقول: أنا ربكم، فيقولون: أنت
ربنا» متفق عليه، واللفظ للبخاري.

431. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Upitali smo: 'Allahov Poslaniče, hoćemo li vidjeti našeg Gospodara na Sudnjem danu?' Na to je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: 'Predstavlja li vam poteškoću vidjeti sunce i mjesec kad je vedro?' 'Ne predstavlja', odgovorili smo. On tada reče: 'Neće vam predstavljati poteškoću vidjeti svog Gospodara na Sudnjem danu, kao što vam ne predstavlja poteškoću vidjeti sunce i mjesec.' Potom nastavi: 'Glasnik će povikati: 'Neka svaki narod slijedi ono što je obožavao!' Kršćani će slijediti krst, mnogobošci kipove, i svi ostali narodi svoja božanstva, pa će ostati dobri i loši, svi koji su obožavali Allaha, a i ostatak sljedbenikâ Knjige. Onda će doći se sa Džehennemom, kao da je fatamorgana. Židovi će biti upitani: 'Koga ste obožavali?' 'Obožavali smo Uzejra, sina Allahovog', odgovorit će. Bit će im rečeno: 'Lagali ste! Allah nema suprugu, ni sina. Šta želite?' Odgovorit će: 'Želimo da nas napojiš.' Bit će im rečeno: 'Napijte se!', i oni će popadati u Džehennem. Kršćani će biti upitani: 'Koga ste vi obožavali?' 'Obožavali smo Mesiha, sina Allahovog', odgovorit će. Bit će im rečeno: 'Lagali ste! Allah nema suprugu, ni sina. Šta želite?' Odgovorit će: 'Želimo da nas napojiš.' Bit će im rečeno: 'Napijte se!', pa će i oni popadati u Džehennem. Ostat će oni koji su obožavali Allaha, dobri i loši. I njima će biti rečeno: 'Šta vas zadržava a svi su ljudi otišli?' Oni će odgovoriti: 'Odvojili smo se od njih. O kako smo danas u potrebi za Njim! Čuli smo da glasnik govori: 'Neka

svaki narod slijedi ono što je obožavao!', i mi čekamo svog Gospodara.' Tada će doći Silni, u drugačijem liku od onog u kojem su Ga prvi put vidjeli i reći: 'Ja sam vaš Gospodar!', a oni će to potvrditi: 'Ti si naš Gospodar!'»⁴⁴⁸

٤٣٢ - وفي لفظ مسلم: «حتى إذا لم يبق إلا من كان يعبد الله تعالى من برّ وفاجر، أتاهم رب العالمين سبحانه وتعالى في أدنى صورة من التي رأوه فيها، قال: فماذا تنتظرون؟ تتبع كل أمة ما كانت تعبد، قالوا: يا ربنا فارقنا الناس في الدنيا أفقر ما كنا إليهم ولم نصاحبهم فيقول: أنا ربكم فيقولون: نعوذ بالله منك لا نشرك بالله شيئاً مرتين أو ثلاثاً حتى إن بعضهم ليكاد أن ينقلب فيقول: هل بينكم وبينه آية فتعرفونه بها؟ فيقولون: نعم فيكشف عن ساق فلا يبقى من كان يسجد لله من تلقاء نفسه إلا أذن الله له بالمسجود ولا يبقى من كان يسجد اتقاءً ورياءً، إلا جعل الله ظهره طبقة واحدة كلما أراد أن يسجد خرّ على قفاه ثم يرفعون رؤوسهم وقد تحوّل في صورته التي رأوه فيها أول مرة قال: أنا ربكم فيقولون أنت ربنا».

432. U drugoj verziji stoji: "Sve dok ne ostanu oni koji su obožavali Allaha, dobri i loši, doći će svim Gospodar svijetova, Uzvišeni i Sveti, u drugačijem liku od onog u kojem su Ga već vidjeli. Reći će: "Šta čekate? Svaki narod slijedi ono što su obožavali." Oni će odgovoriti: "Razišli smo se sa ljudima na dunjaluku kada su nam bili potrebni i nismo bili sa njima. *Allah će reći: 'Ja sam vaš Gospodar.'* A oni će reći dva ili tri puta:" Tražimo utočište kod Allaha od tebe. Nikoga Allahu ne smatramo ravnim!" Neki umalo da odu u nevjerstvo. Pa će Allah

⁴⁴⁸ El-Buhari (4919 i 7439) i Muslim (182 i 299).

reći: "Ima li između vas i Njega kakav znak po kojem će te ga prepoznati?" Odgovoriće: "Ima." Pa će otkloniti potkoljenicu i svako ko je dragovoljno sedždu Allahu činio, Allah će mu dozvoliti da je učini, a onaj koji je sedždu činio kako bi se sačuvao i prikazujući ljudima, Allah će mu leđa učiniti kao jednu dasku, kada htjedne sedždu učiniti, pašće na potiljak, a zatim će dići glave, a On u liku u kojem su ga vidjeli prvi put, i reći će im: "Ja sam vaš Gospodar!" a oni će odgovoriti: "Ti si naš Gospodar!"⁴⁴⁹

٤٣٣ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَنَسًا قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ نَرَى رَبَّنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَالَ: «هَلْ تَمَارُونَ فِي الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ لَيْسَ دُونَهُ سَحَابٌ؟» قَالُوا: لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: «فَهَلْ تُمَارُونَ فِي رُؤْيَةِ الشَّمْسِ لَيْسَ دُونَهَا سَحَابٌ» قَالُوا: لَا قَالَ: «فَأِنَّكُمْ تَرَوْنَهُ كَذَلِكَ يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُ: مَنْ كَانَ يَعْبُدُ شَيْئًا فَلْيَتَّبِعْ فَمِنْهُمْ مَنْ يَتَّبِعُ الشَّمْسَ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَتَّبِعُ الْقَمَرَ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَتَّبِعُ الطَّوَاغِيتَ، وَتَبَقَى هَذِهِ الْأُمَّةُ فِيهَا مُنَافِقُوهَا فَيَأْتِيهِمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَيَقُولُ: أَنَا رَبُّكُمْ فَيَقُولُونَ: هَذَا مَكَائِنَا حَتَّى يَأْتِيَنَا رَبُّنَا فَإِذَا جَاءَ رَبُّنَا عَرَفْنَا فَيَأْتِيهِمُ اللَّهُ فَيَقُولُ: أَنَا رَبُّكُمْ فَيَقُولُونَ: أَنْتَ رَبُّنَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

433. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Neki su ljudi upitali: 'Allahov Poslaniče, hoćemo li vidjeti Allaha na Kijametskom danu?' 'Sumnjate li u viđenje mjeseca u vedroj noći uštapa?', upita ih Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Oni odgovoriše: 'Ne sumnjamo, Allahov Poslaniče.' On, opet, upita: 'Sumnjate li u viđenje sunca u vedrom danu?'

⁴⁴⁹ El-Buhari (4581) i Muslim (183 i 302).

Odgovoriše: 'Ne sumnjamo, Allahov Poslaniče.' Tada Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Isto tako vidjet ćete Allaha. Ljudi će biti oživljeni na Sudnjem danu, i Allah će reći: 'Neka svako slijedi ono što je obožavao!' Neki će ljudi slijediti sunce, neki mjesec, a neki tagute. Ostat će ovaj ummet u kojem ima i licemjera. Allah će se pojaviti i reći: 'Ja sam vaš Gospodar!', na šta će kazati: 'Ostat ćemo na ovom mjestu sve dok se ne pojavi naš Gospodar; kad se pojavi, prepoznat ćemo ga.' I Allah će im opet doći i reći: 'Ja sam vaš Gospodar!' 'Ti si naš Gospodar', odgovorit će.*"⁴⁵⁰

---

⁴⁵⁰ El-Buhari (806 i 6573) i Muslim (182 i 300).

٨٠ - بَابُ قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا

مُتَعَدُونَ﴾

80. POGLAVLJE

ZNAČENJE ALLAHOVIH RIJEČI: "A ONI KOJIMA SMO JOŠ PRIJE LIJEPU NAGRADU OBEĆALI, ONI ĆE OD NJEGA DALEKO BITI..."

٤٣٤ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ: ﴿إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ﴾ * [الأنبياء: ٩٨] ، فقال المشركون: الملائكة وعيسى وعزير يُعبدون من دون الله. فقال: لو كان هؤلاء الذين يُعبدون آلهة ما وردوها. قَالَ: فَتَلَّتْ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُتَعَدُونَ﴾ * [الأنبياء: ١٠١] عيسى وعزير والملائكة. أَخْرَجَهُ الْحَاكِم

434. Ibn Abbas, radijallahu anhum, pripovijedao je: "Kad je objavljen ajat: 'I vi, i oni kojima se, pored Allaha, klanjate – bit ćete gorivo u Džehennemu, a u njega ćete doista ući', mnogobošci su rekli: 'Meleki, Isa i Uzejr obožavaju se mimo Allaha!' Neko je još dodao: 'Da su oni koji se obožavaju mimo Allaha, božanstva, oni u njega ne bi ušli.' I tada je Allah objavio:

'A oni kojima smo još prije lijepu nagradu obećali, oni će od njega daleko biti...'⁴⁵¹

٤٣٥ - وَعَنْ أَبِي يَحْيَى، عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِقُرَيْشٍ: «يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ إِنَّهُ لَيْسَ أَحَدٌ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ فِيهِ خَيْرٌ»، وَقَدْ عَلِمْتَ قُرَيْشٌ أَنَّ النَّصَارَى تَعْبُدُ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ، وَمَا تَقُولُ فِي مُحَمَّدٍ فَقَالُوا: يَا مُحَمَّدُ أَلَسْتَ تَزْعُمُ أَنَّ عِيسَى كَانَ نَبِيًّا وَعَبْدًا مِنْ عِبَادِ اللَّهِ صَالِحًا؟ فَلَيْنُ كُنْتَ صَادِقًا فَإِنَّ آلِهَتَهُمْ لَكَمَا تَقُولُونَ قَالَ: فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ *﴾ [الزحرف: ٥٧] قَالَ: قُلْتُ: مَا يَصِدُّونَ؟ قَالَ يَضْحَكُونَ: ﴿وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ﴾ [الزحرف: ٦١] قَالَ: هُوَ خُرُوجُ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

435. Ebu Jahja prenosi da je Ibn Abbas, radijallahu anhuma, rekao: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je kurejšijama: 'O kurejšije, ni u jednom božanstvu koje ljudi obožavaju pored Allaha, nema dobra!' A oni su znali da kršćani obožavaju Isaa, sina Merjeminog, i šta iznose na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa su upitali: 'Muhammede, zar ne tvrdiš da je Isa bio vjerovjesnik i dobri Allahov rob?! Ako istinu govoriš, onda su njihova božanstva onakva kakvim ih karakterizirate.' I Allah je objavio: 'A kad je narodu tvome kao primjer naveden sin Merjemin, odjednom su oni, zbog toga, zagalamili...' A Allahove, dželle šanuhu, riječi: '...i on je predznak za Smak svijeta' Ibn Abbas, radijallahu anhuma,

⁴⁵¹ El-Hakim, 2/385. On je ovo predanje okarakterizirao autentičnim. U tome se s njim saglasio imam Ez-Zehabi.

tumačio je na sljedeći način: 'Ajet se odnosi na pojavu Isaa, sina Merjeminog, pred Kijametski dan.'"⁴⁵²

---

⁴⁵² Ahmed (2918).

٨١ - بَابُ عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ فِي آخِرِ الزَّمَانِ

81. POGLAVLJE

LJUDI ĆE OBOŽAVATI KUMIRE NEPOSREDNO PRIJE
NASTUPANJA KIJAMETSKOG DANA

٤٣٦ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا يَذْهَبُ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ حَتَّى تُعْبَدَ اللَّاتُ وَالْعَزَّى». فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنْ كُنْتُ لِأُظُنُّ حِينَ أَنْزَلَ اللَّهُ: ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ [الصف: ٩] أَنْ ذَلِكَ تَامًا. قَالَ: «إِنَّهُ سَيَكُونُ مِنْ ذَلِكَ مَا شَاءَ اللَّهُ، ثُمَّ يَبْعَثُ اللَّهُ رِيحًا طَيِّبَةً فَتَوَفِّي كُلَّ مَنْ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ خَرْدَلٍ مِنْ إِيْمَانٍ فَيَتَمَّى مَنْ لَا خَيْرَ فِيهِ فَيَرْجِعُونَ إِلَى دِينِ آبَائِهِمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

436. Aiša, radijallahu anha, izjavila je: "Čula sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Sudnji će dan nastupiti tek onda kad ljudi budu obožavali Lata i Uzaa.' Rekla sam: 'Allahov Poslaniče, kad je Allah objavio: 'On po Poslaniku Svom šalje uputstvo i vjeru istinitu da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar ne bilo pravo mnogobošcima', mislila sam da je s obožavanjem drugih božanstava završeno.' On reče: 'To će vremenski trajati onoliko koliko Allah htjedne, a onda će poslati blagi povjetarac koji će usmrtiti svakoga u čijem srcu bude imana makar koliko teži zrno

gorušice; ostat će ljudi u kojima nema nikakva dobra, i oni će se vratiti vjeri svojih predaka.”⁴⁵³

٤٣٧ - وَعَنْ ثَوْبَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَلْحَقَ حَيٌّ مِنْ أُمَّتِي الْمُشْرِكِينَ، وَحَتَّى يَعْبُدَ فِقَامًا مِنْ أُمَّتِي الْأَوْثَانِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

437. Sevban, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Neće nastupiti Sudnji dan dok se jedno pleme iz mog ummeta ne priključi mnogobošcima, i dok skupine iz mog ummeta ne budu obožavali kipove."⁴⁵⁴

٤٣٨ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى لَا يُقَالَ فِي الْأَرْضِ: اللَّهُ اللَّهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

438. Enes, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: " Neće nastupiti Sudnji dan sve dok se na Zemlji ne bude govorilo Allah Allah!"⁴⁵⁵

٤٣٩ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا عَلَى شِرَارِ النَّاسِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

439. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeći hadis: " Neće nastupiti Sudnji dan osim za života najgorih ljudi."⁴⁵⁶

⁴⁵³ Muslim (2907).

⁴⁵⁴ Ahmed (22395), Ebu Davud (4252), Et-Tirmizi (2176, 2202, 2219 i 2229) i Ibn Madža (10 i 3952).

⁴⁵⁵ Muslim (148).

⁴⁵⁶ Muslim (2949).

٤٤٠ - وَعَنْ عِلْبَاءِ السُّلَمِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا عَلَى حُثَالَةِ النَّاسِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

440. Ilba es-Sulemi, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nagovijestio: *"Neće nastupiti Sudnji dan osim za života ološa od ljudi."*⁴⁵⁷

---

⁴⁵⁷ Ahmed (16071).

٨٢ - بَابُ تَحْرِيمِ الصَّلَاةِ بَيْنَ الْقُبُورِ وَإِلَيْهَا وَاتِّخَاذِهَا مَسَاجِدَ

82. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE OBAVLJANJE NAMAZA U MEZARJU,
PREMA KABURU I ZABRANJENO JE NA MEZARJU PODIĆI
DŽAMIJU

٤٤١ - عَنْ عَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا: لَمَّا نَزَلَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَي: الْمَوْتِ - طَفِقَ يَطْرُحُ خَمِيصَةً لَهُ عَلَى وَجْهِهِ، فَإِذَا اغْتَمَّ بِهَا كَشَفَهَا عَنْ وَجْهِهِ، فَقَالَ وَهُوَ كَذَلِكَ: «لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ». يُحَدِّثُ مَا صَنَعُوا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. قَالَتْ عَائِشَةُ: فَلَوْلَا ذَلِكَ أُبْرِزَ قَبْرُهُ غَيْرَ أَنَّهُ خَشِيَ أَنْ يَتَّخِذَ مَسْجِدًا.

441. Aiša i Ibn Abbas, radijallahu anhum, ispričali su: "Kad se je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, približila smrt, svoju bi prugastu košulju bacio sebi na lice, a kada bi mu ponestalo daha sklonio bi je s lica i rekao: 'Neka Allahovo prokletstvo bude nad židovima i kršćanima jer su kabure svojih poslanika uzeli za bogomolje', upozoravajući na njihov postupak." Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Da nije toga, njegov bi kabur bio uzdignut, ali se bojao da će na njemu biti podignuta džamija."⁴⁵⁸

⁴⁵⁸ El-Buhari (435, 436, 1330, 1390, 3453, 3454, 4442, 5815 i 5816) i Muslim (531).

٤٤٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ مِنْ شِرَارِ النَّاسِ مَنْ تُدْرِكُهُ السَّاعَةُ وَهُمْ أَحْيَاءٌ، وَمَنْ يَتَّخِذُ الْقُبُورَ مَسَاجِدَ» رَوَاهُ أَحْمَدُ.

442. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Najgori su ljudi oni koje će Kijametski dan zateći žive, i oni koji kabure uzmu za bogomolje."*⁴⁵⁹

٤٤٣ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ أُمَّ حَبِيبَةَ وَأُمَّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا ذَكَرَتَا لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَنِيسَةً رَأَتْهَا بِالْحَبَشَةِ فِيهَا تَصَاوِيرُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَوْلَيْكَ إِذَا مَاتَ فِيهِمُ الرَّجُلُ الصَّالِحُ بَنَوْا عَلَى قَبْرِهِ مَسْجِدًا، وَصَوَّرُوا فِيهِ تِلْكَ الصُّورَ، أَوْلَيْكَ شِرَارُ الْخَلْقِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

443. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda da su Ummu Habiba i Ummu Selema pred Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, spomenule da su u Abesiniji vidjele crkvu u kojoj su bile slike, pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Kad među njima umre dobar čovjek, oni na njegovom kaburu podignu bogomolju i u njoj naslikaju njihove slike. Takvi se kod Allaha na Sudnjem danu najgora stvorenja."*⁴⁶⁰

٤٤٤ - وَعَنْ أَبِي مَرْثَدٍ الْغَنَوِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا تَحْلِسُوا عَلَى الْقُبُورِ وَلَا تُصَلُّوا إِلَيْهَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

⁴⁵⁹ Ahmed (3844 i 4143).

⁴⁶⁰ El-Buhari (427 i 3873) i Muslim (16 i 528).

444. Ebu Mersed el-Ganevi, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: *"Nemojte sjedjeti na kaburima i nemojte prema njima klanjati."*⁴⁶¹

٤٤٥ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَدِمَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ، وَأَمَرَ بِنَاءِ الْمَسْجِدِ، فَقَالَ: «يَا بَنِي النَّجَارِ ثَامِنُونِي» قَالُوا: لَا نَطْلُبُ ثَمَنَهُ إِلَّا إِلَى اللَّهِ. فَأَمَرَ بِقُبُورِ الْمُشْرِكِينَ فَنَبِشَتْ، ثُمَّ بِالْخَرَبِ فَسُوِّيتْ، وَبِالنَّخْلِ فَقَطِّعْ، فَصَنَفُوا النَّخْلَ قِبْلَةَ الْمَسْجِدِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

445. Enes, radijallahu anhu, govorio je: *"Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, stigao je u Medinu i naredio izgradnju džamije, rekavši: 'O pleme Benu-n-Nedždžar, utvrdimo cijenu zemlje!' Oni su samo rekli: 'Ne tražimo nikakvu nadoknadu, od Allaha tražimo nagradu.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, tada je naredio da se iskopaju mnogobožački grobovi, poravna tlo a palme posjeku i poredaju s čeone strane džamije."*⁴⁶²

٤٤٦ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْأَرْضُ كُلُّهَا مَسْجِدٌ إِلَّا الْمَقْبَرَةَ وَالْحَمَامَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَابْنُ حِبَانَ.

446. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, izjavio je da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Cijela Zemlja, osim kupatila i mezarja, predviđena je za klanjanje namaza."*⁴⁶³

⁴⁶¹ Muslim (97 i 972).

⁴⁶² El-Buhari (428, 1868 i 3932) i Muslim (524).

⁴⁶³ Ahmed (11784, 11788, 11789 i 11919), Et-Tirmizi (317), Ibn Madža (745) i Ibn Hibban (1699).

٤٤٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
«نَهَى أَنْ يُصَلَّى بَيْنَ الْقُبُورِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَانَ.

447. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio klanjanje namaza između mezara.⁴⁶⁴

٤٤٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ: «لَا تَجْعَلُوا يُبُوتَكُمْ مَقَابِرَ، إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْفِرُ مِنَ الْبَيْتِ الَّذِي تُقْرَأُ فِيهِ
سُورَةُ الْبَقَرَةِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

448. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nemojte od svojih kuća praviti mezarje; zaista šejtan bježi iz kuće u kojoj se uči sura El-Bekara."*⁴⁶⁵

٤٤٩ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«اجْعَلُوا فِي يُبُوتِكُمْ مِنْ صَلَاتِكُمْ، وَلَا تَتَّخِذُوهَا قُبُورًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

449. Ibn Omer, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nemojte od svojih kuća praviti mezarje, već klanjajte u njima dobrovoljne namaze."*⁴⁶⁶

٤٥٠ - وَعَنْ بُرَيْدَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«نَهَيْتُكُمْ عَنْ زِيَارَةِ الْقُبُورِ، فَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَزُورَ فَلْيَزُرْ، وَلَا تَقُولُوا هُجْرًا»
أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ.

⁴⁶⁴ Ibn Hibban (1698 i 2315) i El-Bezzar, u djelu *El-Musned* (441, 442 i 443).

⁴⁶⁵ Muslim (780).

⁴⁶⁶ El-Buhari (432 i 1187) i Muslim (777).

450. Burejda, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Bio sam vam zabranio posjećivanje kaburova, od sada ko želi da ih posjećuje neka ih posjećuje, ali u mezarju nemojte govoriti nepristojan govor.”*⁴⁶⁷

---

⁴⁶⁷ En-Nesai (2032).

٨٣ - بَابُ تَحْرِيمِ الْبِنَاءِ عَلَى الْقُبُورِ وَتَحْصِيصِهَا وَالْأَمْرُ بِتَسْوِيتِهَا

83. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE GRAĐENJE NA KABURU I KREČENJE
KABURA, A OBAVEZA JE KABUR PORAVNATI SA ZEMLJOM

٤٥١ - عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنْ يُحْصَصَ الْقَبْرُ، وَأَنْ يُقَعَّدَ عَلَيْهِ، وَأَنْ يُنَى عَلَيْهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ. وَالتِّرْمِذِيُّ، وَزَادَ: وَأَنْ يُكْتَبَ عَلَيْهِ.

451. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, izjavio je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je krečenje kabura, sjedanje na njega i građenje na njemu."⁴⁶⁸ U drugoj verziji stoji: "...i pisanje po njemu."⁴⁶⁹

٤٥٢ - وَعَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ لِأَبِي الْهَيَّاجِ الْأَسَدِيِّ: أَلَا أْبْعَثُكَ عَلَى مَا بَعَثَنِي عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنْ لَا تَدْعَ تَمْثَالاً إِلَّا طَمَسْتَهُ، وَلَا قَبْرًا مُشْرِفًا إِلَّا سَوَّيْتَهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

452. Alija b. Ebu Talib, radijallahu anhu, sugerirao je Ebu-l-Hejjadžu el-Esdiju: "Poslat ću te sa zadatkom s kojim me poslao Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekavši mi: *'Ne ostavi ni*

⁴⁶⁸ Muslim (970).

⁴⁶⁹ Et-Tirmizi (1052).

jednu sliku, a da je ne izbrišeš, i ni jedan kabur, a da ga sa zemljom ne poravnaš!”⁴⁷⁰

٤٥٣ - وَعَنْ ثُمَامَةَ بْنِ شُفَى قَالَ: كُنَّا مَعَ فَضَالَةَ بْنِ عُيَيْدٍ بِأَرْضِ الرُّومِ بِرُودِسَ، فَتَوَفَّيَ صَاحِبٌ لَنَا، فَأَمَرَ فَضَالَةَ بِقَبْرِهِ فَسَوَّى، ثُمَّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَأْمُرُ بِتَسْوِيتِهَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

453. Sumama b. Šufa pripovijedao je: ”Bio sam s Fedalom b. Ubejdom na teritoriji Bizantinaca, u Rodosu, gdje je umro jedan naš drug; Fedala je, poslije njegovog ukopa, naredio da se kabur poravna, rekavši: ’Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da naređuje ravnjanje kabura sa zemljom.”⁴⁷¹

٤٥٤ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلْجِدَ لَهُ وَنُصِبَ عَلَيْهِ اللَّبَنُ نَصْبًا، وَرُفِعَ قَبْرُهُ مِنَ الْأَرْضِ نَحْوًا مِنْ شِبْرٍ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَّانَ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

454. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, govorio je: ”Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, rupa u kaburu iskopana je u vidu proširenja na desnoj strani kabura i precizno je zatvorena ćerpičima, a njegov je kabur uzdignut iznad zemlje za visinu pedlja.”⁴⁷²

٤٥٥ - وَعَنْ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى عَائِشَةَ، فَقُلْتُ: يَا أُمِّي، اكشِفِي لِي عَنْ قَبْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَصَاحِبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا،

⁴⁷⁰ Muslim (969).

⁴⁷¹ Muslim (968).

⁴⁷² Ibn Hibban (6635) i El-Bejheki, 3/410.

فكشفت لي ثلاثة قبورٍ لا مُشْرِفَةٌ ولا لاطِئَةٌ مَبْطُوحَةٌ يبطحاء العَرَصَةِ الحَمراءِ
أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْحَاكِمُ.

455. El-Kasim b. Muhammed pripovijedao je: "Ušao sam kod Aiše i zamolio: 'Majko, otkri mi Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, kabur i kabur njegovih dvaju prijatelja, radijallahu anhuma!' Ona mi otkri tri niti potpuno uzdignuta, a niti skroz poravnata kabura; bili su posuti crvenim šljunkom."⁴⁷³

---

⁴⁷³ Ebu Davud (3220) i El-Hakim, 1/389, koji ga je okarakterizirao autentičnim, u čemu se s njim saglasio Ez-Zehebi.

٨٤ - بَابُ نَهْيِ النِّسَاءِ عَنِ زِيَارَةِ الْقُبُورِ وَاتِّبَاعِ الْجَنَائِزِ

84. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE DA ŽENE POSJEĆUJU MEZARJE I DA
SLIJEDE DŽENAZU

٤٥٦ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَعَنَ زَوَارَاتِ الْقُبُورِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ، وَابْنُ حِبَّانَ، بِلَفْظٍ: «زَائِرَاتٍ».

456. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, izjavio je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo je žene koje često posjećuju mezarje." U drugoj verziji stoji: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo je žene koje posjećuju mezarje."⁴⁷⁴

٤٥٧ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: «لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَائِرَاتِ الْقُبُورِ، وَالتَّخِذَاتِ عَلَيْهَا الْمَسَاجِدَ، وَالسُّرُجَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ حِبَّانَ وَصَحَّحَهُ، وَفِيهِ ضَعْفٌ.

457. Ibn Abbas, radijallahu anhu, govorio je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo je žene koje posjećuju

⁴⁷⁴ Ahmed (8449, 8452 i 8670), Et-Tirmizi (1056), Ibn Madža (1576) i Ibn Hibban (3178).

mezarje, one koje na njima prave džamije i one koje ih osvjetljaju.”⁴⁷⁵

٤٥٨ - وَعَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: «نُهِينَا عَنْ اتِّبَاعِ الْجَنَائِزِ، وَلَمْ يُعْزَمَ عَلَيْنَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

458. Ummu Atijja, radijallahu anha, govorila je: ”Zabranjeno nam je da pratimo dženazu, ali ne kategorički.”⁴⁷⁶

---

⁴⁷⁵ Ahmed (2030), Ebu Davud (3236) i Ibn Hibban (3179 i 3180). Potkrala se greška Ibn Hibbanu tvrdeći da se prenosilac Ebu Salih zove Mizan i da je povjerljiv. Njegovo je ime Bazam, štićenik je Ummu Hanije i iz Basre je. Ne postoji predanje koje potvrđuje ovo njegovo, a on je slab prenosilac.

⁴⁷⁶ El-Buhari (1278) i Muslim (34, 35 i 938).

٨٥ - بَابُ حُجَّةٍ مَنْ أَجَّازَ زِيَارَتَهُنَّ لِلْقُبُورِ

85. POGLAVLJE

ARGUMENTI UČENJAKA KOJI SU DOPUSTILI DA ŽENE
POSJEĆUJU MEZARJE

٤٥٩ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قُلْتُ: كَيْفَ أَقُولُ لَهُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «قُولِي: السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، يَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

459. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda: "Upitala sam: 'Allahov Poslaniče, šta ću izgovoriti prilikom posjete mezarju?' On mi odgovori: 'Izgovori sljedeće: 'Neka je mir stanovnicima mezarja, vjernicima i muslimanima! Smilovao se Allah prvim i potonjim među nama, i mi ćemo vam se, ako Bog da, pridružiti!''⁴⁷⁷

٤٦٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ أَنَّ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَقْبَلَتْ ذَاتَ يَوْمٍ مِنَ الْمَقَابِرِ، فَقُلْتُ لَهَا: يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ، مِنْ أَيْنَ أَقْبَلْتِ؟ قَالَتْ: مِنْ قَبْرِ أَحِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ. فَقُلْتُ لَهَا: أَلَيْسَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْ زِيَارَةِ الْقُبُورِ؟ قَالَتْ: نَعَمْ، كَانَ نَهَى، ثُمَّ أَمَرَ بِزِيَارَتِهَا» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

⁴⁷⁷ Muslim (103 i 974).

460. Abdullah b. Ebu Mulejka pripovijeda: "Aiša, radijallahu anha, jednog se dana vratila iz mezarja, pa sam je upitao: 'O majko pravovjernih, gdje si bila?' 'Bila sam na kaburu svog brata Abdurrahmana b. Ebu Bekra', odgovori. Upitah je: 'Zar Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije zabranio posjećivanje mezarja?' Ona mi odgovori: 'Jeste, bio je to zabranio, ali je potom naredio da se mezarja posjećuju.'"⁴⁷⁸

٤٦١ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
بِامْرَأَةٍ تَبْكِي عِنْدَ قَبْرِ فَقَالَ: «أَتَقِي اللَّهَ وَاصْبِرِي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

461. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, prošao pored neke žene koja je plakala pored kabura, te joj rekao: "*Boj se Allaha, i strpi se!*"⁴⁷⁹

⁴⁷⁸ El-Hakim, 1/376, i El-Bejheki, 4/78.

⁴⁷⁹ El-Buhari (1252, 1283, 1302 i 7154) i Muslim (15 i 926).

٨٦ - بَابُ قَوْلِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنًا يُعْبَدُ»

86. POGLAVLJE

ZNAČENJE HADISA: "MOJ ALLAHU, NEMOJ UČINITI DA MOJ KABUR BUDE OBOŽAVAN!"

٤٦٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنًا، لَعَنَ اللهُ قَوْمًا اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

462. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, molio: "Moj Allahu, nemoj učiniti da moj mezar bude obožavan! Allah je prokleo ljude što su mezare svojih poslanika uzeli za bogomolje."⁴⁸⁰

٤٦٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا، وَلَا تَجْعَلُوا قَبْرِي عِيدًا، وَصَلُّوا عَلَيَّ، فَإِنْ صَلَّاتِكُمْ تَبْلَغْنِي حَيْثُ كُنْتُمْ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

463. Ovaj isti ashab prenosi sljedeći hadis: "Nemojte svoje kuće pretvarati u kabure, i nemojte svetkovati moj kabur, već na

⁴⁸⁰ Ahmed (7358).

*mene donosite salavate jer vaši mi salavati, ma gdje se vi nalazili, stižu.*⁴⁸¹

٤٦٤ - وَعَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنًا يُعْبَدُ، اشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَى قَوْمٍ اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ» رَوَاهُ مَالِكٌ.

464. Ata b. Jesar, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Moj Allahu, nemoj učiniti da moj mezar bude obožavan! Allah se žestoko rasrdio na ljude što su mezare svojih poslanika uzeli za bogomolje.*"⁴⁸²

٤٦٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ سَيَّاحِينَ، يُبَلِّغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

465. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Postoje meleki na Zemlji koji putuju i prenose mi selame od mog ummeta.*"⁴⁸³

⁴⁸¹ Ahmed (7358 i 8804) i Ebu Davud (2042).

⁴⁸² Malik, u zbirci *El-Muvetta* (570) preko Ebu Musaba ez-Zuhrija.

⁴⁸³ Ahmed (3666 i 4210).

٨٧ - بَابُ بَيَانِ عَدَمِ سَمَاعِ الْأَمْوَاتِ لِلْأَحْيَاءِ

87. POGLAVLJE

MRTVI NE ČUJU ŽIVE, NA OSNOVU SLJEDEĆIH AJETA: "TI NE MOŽEŠ MRTVE DOZVATI...": "TI NE MOŽEŠ ONE U GROBOVIMA DOZVATI...": "AKO IM SE MOLITE, NE ČUJU MOLBU VAŠU, A DA I ČUJU, NE BI VAM SE ODAZVALI..."; PREDANJA U KOJIMA STOJI DA UMRILI ČUJU ODOSE SE NA POSEBNE LJUDE, TO NIJE MJERILO ZA SVE UMRLE JER JE TO SVIJET GAJBA (ZA NAS SKRIVENOG)

٤٦٦ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَرَكَ قَتْلَى بَدْرٍ ثَلَاثًا ثُمَّ أَتَاهُمْ فَقَامَ عَلَيْهِمْ فَنَادَاهُمْ فَقَالَ: «يَا أَبَا جَهْلِ بْنِ هِشَامٍ، يَا أُمِّيَّةَ بْنَ حَلْفٍ، يَا عُتْبَةَ بْنَ رَبِيعَةَ، يَا شَيْبَةَ بْنَ رَبِيعَةَ: أَلَيْسَ قَدْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا؟! فَإِنِّي قَدْ وَجَدْتُ مَا وَعَدَنِي رَبِّي حَقًّا»، فَسَمِعَ عُمَرُ قَوْلَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ يَسْمَعُوا وَأَنَّى يُحْيِيوْا، وَقَدْ جِئْتُمْ؟ قَالَ: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا أَنْتُمْ بِأَسْمَعِ لِمَا أَقُولُ مِنْهُمْ وَلَكِنَّهُمْ لَا يَقْدِرُونَ أَنْ يُحْيِيوْا»، ثُمَّ أَمَرَ بِهِمْ فَسُحِبُوا فَأُلْقُوا فِي قَلْبِ بَدْرٍ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

466. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ostavio je poginule

mnogobošce u Bici na Bedru, tri dana, pa se vratio i pozvao ih: 'O Ebu Džehle b. Hišame, o Umejja b. Halefu, o Utba b. Rebia, o Šejba b. Rebia! Zar niste našli da je istina ono što vam je obećao vaš Gospodar?! Ja sam našao da je istina ono što mi je obećao moj Gospodar.' Pošto Omer ču te Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi, upita: 'Allahov Poslaniče, kako mogu čuti i kako će odgovoriti a već su leševi koji zaudaraju!' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, vi ništa bolje ne čujete od njih, osim što oni ne mogu odgovoriti!' Zatim je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, naredio da ih odvuku i bace u bunar koji se nalazio na Bedru.⁴⁸⁴

٤٦٧ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا وَذَكَرَ عِنْدَهَا أَنَّ ابْنَ عُمَرَ يَرْفَعُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الْمَيِّتَ يُعَذَّبُ فِي قَبْرِهِ بِبُكَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ»؛ فَقَالَتْ: وَهَلْ إِنَّمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّهُ لَيُعَذَّبُ بِخَطِيئَتِهِ أَوْ بِذَنْبِهِ، وَإِنَّ أَهْلَهُ لَيَبْكُونَ عَلَيْهِ الْآنَ»، قَالَتْ: وَذَلِكَ مِثْلُ قَوْلِهِ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَامَ عَلَى الْقَلْبِ وَفِيهِ قَتْلَى بَدْرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَقَالَ لَهُمْ مَا قَالَ: «إِنَّهُمْ لَيَسْمَعُونَ مَا أَقُولُ»، إِنَّمَا قَالَ: إِنَّهُمْ لَيَعْلَمُونَ أَنَّ مَا كُنْتُ أَقُولُ لَهُمْ حَقٌّ، ثُمَّ قَرَأَتْ ﴿إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى﴾ الآية [النمل: ٨٠] ، ﴿وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾ [فاطر: ٢٢] يَقُولُ: حِينَ تَبَوَّءُوا مَقَاعِدَهُمْ مِنَ النَّارِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

⁴⁸⁴ Muslim (2874).

467. Neko je pred Aišom, radijallahu anha, spomenuo da Ibn Omer Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, pripisuje sljedeće riječi: "Umrlu u kaburu je u patnji zbog plača njegove porodice za njim", pa je rekla: "Ibn Omer nagađa! Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Umrlu je izložen kazni zbog svojih nedjela', ili je rekao: '...zbog grijehâ, a njegovi ukućani sad plaču za njim.' Isti je slučaj s Ibn Omerovim predanjem gdje pripovijeda: 'Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, stao je iznad poginulih mnogobožaca u Bici na Bedru, nagrdio ih pa se obratio prisutnima: 'Oni, uistinu, čuju ovo što govorim.' Ne, već je rekao: 'Oni, uistinu, znaju da je istina ono što sam im govorio.'" Zatim je proučila sljedeće ajete: "Ti ne možeš mrtve dozvati..." i: "Ti ne možeš one u grobovima dozvati..." Kaže 'Urveh: 'A to je kada zauzmu svoja mjesta u Vatri."⁴⁸⁵

٤٦٨ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ، وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ إِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرْعَ نَعَالِهِمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

468. Enes b. Malik, radijallahu anhu, kazuje da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kad čovjek bude postavljen u kabur i njegovi prijatelji krenu, on čuje odjek njihovih koraka."⁴⁸⁶

٤٦٩ - وَعَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «حَيْثَمَا مَرَّرْتَ بِقَبْرِ كَافِرٍ، فَبَشِّرْهُ بِالنَّارِ» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ، وَالبَزَارُ.

⁴⁸⁵ El-Buhari (1288 i 3978) i Muslim (932), i ovo je njegova verzija.

⁴⁸⁶ El-Buhari (1338 i 1374) i Muslim (2870).

469. Amir b. Sa'd prenosi od svog oca, a on da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Kad god prođeš pored groba nevjernika, navijesti mu kaznu u Vatri!"*⁴⁸⁷

---

⁴⁸⁷ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (326), El-Bezzar, u djelu *El-Musned* (1089), Ibnu-s-Sunni, u zbirci *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (595), El-Bejheki, u djelu *Delailu-n-nubuvva*, 1/191-192, a preko Abdullaha b. Omera zabilježio ga je Ibn Madža (1537).

٨٨ - بَابُ تَحْرِيمِ شَدِّ الرَّحَالِ إِلَى كُلِّ بُقْعَةٍ لِقَصْدِ التَّعْبُدِ عِنْدَهَا مَا عَدَا
الْمَسَاجِدَ الثَّلَاثَةَ

88. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE PODUZIMANJE PUTOVANJA U MA KOJE
MJESTO S NAMJEROM ČINJENJA IBADETA U NJEMU, OSIM
U TRI DŽAMIJE

٤٧٠ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا
تُشَدُّ الرَّحَالُ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ؛ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَمَسْجِدِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَمَسْجِدِ الْأَقْصَى» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَفِي لَفْظِ لِمُسْلِمٍ: «إِنَّمَا يَسَافِرُ إِلَى
ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ».

470. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Putovanje se poduzima samo u tri džamije: Mesdžidu-l-haram, Poslanikovu, sallallahu alejhi ve sellem, džamiju i Mesdžidu-l-aksa."⁴⁸⁸

٤٧١ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَقِيتُ بَصْرَةَ بْنَ أَبِي بَصْرَةَ الْغِفَارِيَّ فَقَالَ لِي:
مِنْ أَيْنَ أَقْبَلْتَ؟ فَقُلْتُ: مِنَ الطُّورِ. فَقَالَ: لَوْ أَدْرَكْتُكَ قَبْلَ أَنْ تَخْرُجَ إِلَيْهِ مَا

⁴⁸⁸ El-Buhari (1189) i Muslim (1397). Muslimova verzija glasi: "Putuje se samo u tri džamije..."

خَرَجْتُ إِلَيْهِ، سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا تُعْمَلِ الْمَطْيِ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ؛ إِلَى الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، أَوْ مَسْجِدِي هَذَا، أَوْ إِلَى مَسْجِدِ إِبِلْيَاءَ أَوْ بَيْتِ الْمَقْدِسِ» يَشْكُ أَيُّهُمَا قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ. أَخْرَجَهُ مَالِكٌ.

471. Ovaj isti ashab pripovijedao je: "Sreo sam Basru b. Ebi Basru el-Gifarija, i on me upitao: 'Gdje si bio?' Odgovorio sam mu: 'Bio sam otputovao na Sinajsku goru.' Basra radijallahu anhu, reče mi: 'Da sam te sreo prije nego što si otputovao, ne bih ti dopustio da tamo ideš, jer sam čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: '*Putovanje se poduzima samo u tri džamije: Mesdžidu-l-haram, moju džamiju i u Ilja'u džamiju*'", ili je Basra rekao Ebu Hurejri, radijallahu anhu, prenoseći od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: "...u *Bejti-l-makdis*." ⁴⁸⁹

⁴⁸⁹ Malik, u djelu *El-Muvetta*, 1/108-109, u sklopu poduzetog hadisa; Ahmed (23848), Ibn Hibban (2772), Ed-Dija, u djelu *Fedailu Bejti-l-makdis* (3) i Et-Tahavi, u djelu *Šerhu muškili-l-asar* (581 i 950). Il'ja' je stari naziv za Kudus. (Prim. šer. rec.)

٨٩ - بَابُ حَاجَةِ الْأَمْوَاتِ إِلَى دُعَاءِ وَشَفَاعَةِ الْأَحْيَاءِ لَا الْعَكْسِ

89. POGLAVLJE

UMRLI SU U VELIKOJ POTREBI ZA DOVOM ŽIVIH I
NJIHOVIM ZAUZIMANJEM KOD ALLAHA, A NIJE OBRATNO

٤٧٢ - عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى جَنَازَةٍ فَحَفِظْتُ مِنْ دُعَائِهِ وَهُوَ يَقُولُ: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِدْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ» حَتَّى تَمَنَّيْتُ أَنْ أَكُونَ أَنَا ذَلِكَ الْمَيِّتَ، لِدُعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى ذَلِكَ الْمَيِّتِ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

472. Avf b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao dženaza-namaz nekom čovjeku, i zapamtio sam sljedeću dovu koju je proučio: 'Allahu, oprosti mu, smiluj mu se, sačuvaj ga, pređi preko hrđavih djela njegovih, počasnim ga mjestom blagodari, širokim učini ulazak u kabur, očisti ga vodom, snijegom i gradom, očisti ga od grijeha kao što bijelu odjeću čistiš od prljavštine! Udijeli mu kuću bolju od njegove ovosvjetske, i porodicu bolju od

njegove ovosvjetske, i suprugu bolju od ove ovosvjetske! U Džennet ga uvedi, sačuvaj ga kaburske kazne i džehenemske kazne!, pa sam poželio da sam ja taj umrli, zbog sveobuhvatnosti Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, dove tome umrlom.⁴⁹⁰

٤٧٣ - وَعَنْ عَائِشَةَ وَأَنْسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا مِنْ مَيِّتٍ يُصَلِّي عَلَيْهِ أُمَّةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ، يَلْعُونَ مِائَةً، كُلُّهُمْ يَشْفَعُونَ لَهُ إِلَّا شَفَعُوا فِيهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

473. Aiša, radijallahu anha, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Za svakog umrlog kojem dženazu-namaz klanja skupina muslimana koja doseže stotinu, tražeći zagovaranje za njega, njihovo će zagovaranje primljeno biti.*"⁴⁹¹

٤٧٤ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَا مِنْ رَجُلٍ يَمُوتُ، فَيَقُومُ عَلَى جَنَازَتِهِ أَرْبَعُونَ رَجُلًا لَا يُشْرِكُونَ بِاللَّهِ، إِلَّا شَفَعَهُمُ اللَّهُ فِيهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

474. Ibn Abbas, radijallahu anhu, izjavio je: *"Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Kad neko umre i dženazu-namaz klanja mu četrdeset ljudi koji Allahu ne pripisuju saučesnika, Allah će ih prihvatiti kao zagovarače za njega.*"⁴⁹²

⁴⁹⁰ Muslim (963).

⁴⁹¹ Muslim (947).

⁴⁹² Muslim (948).

٤٧٥ - وَعَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا فَرَّغَ مِنْ دَفْنِ الْمَيِّتِ وَقَفَ عَلَيْهِ وَقَالَ: «اسْتَغْفِرُوا لِأَخِيكُمْ، وَاسْأَلُوا لَهُ التَّشْيِيتَ، فَإِنَّهُ الْآنَ يُسْأَلُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالْحَاكِمُ.

475. Osman b. Affan, radijallahu anhu, govorio je sljedeće: "Pošto bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, završio s ukopom umrlog, stao bi iznad kabura i samo rekao: *'Molite Allaha da oprostí vašem bratu i molite da ga učini postojanim jer sad je izložen ispitu.*'"⁴⁹³

⁴⁹³ Ebu Davud (3221) i El-Hakim, 1/370. Imam El-Hakim ovaj je hadis okarakterizirao autentičnim, a u tome se s njim saglasio Ez-Zehebi.

٩٠- بَابُ مَا يَنْتَفِعُ بِهِ الْأَمْوَاتُ مِنْ سَعْيِ الْأَحْيَاءِ

90. POGLAVLJE

UMRLI IMAJU KORIST OD ODREĐENIH DJELA KOJA NA NJIHOVO IME URADE ŽIVI

٤٧٦ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ؛ إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

476. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Kad čovjek umre, njegova djela prestaju teći osim u tri slučaja: ako je iza sebe ostavio trajnu milostinju, korisno znanje ili čestito dijete koje moli za njega."⁴⁹⁴

٤٧٧ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا صَلَّيْتُمْ عَلَى الْمَيِّتِ فَأَخْلِصُوا لَهُ الدُّعَاءَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَابْنُ حَبَانَ.

477. Ovaj isti ashab prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kad klanjate dženzu-namaz, proučite iskreno dovu za umrlog!"⁴⁹⁵

⁴⁹⁴ Muslim (1631).

⁴⁹⁵ Ebu Davud (3199), Ibn Madža (1497) i Ibn Hibban (3076 i 3077).

٤٧٨ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ أُمَّيْ أُمَّتِلْتُ نَفْسَهَا وَلَمْ تُوصِ، وَأُظْهِرَ لَوْ تَكَلَّمْتُ تَصَدَّقْتُ، أَفَلَهَا أَجْرٌ إِنْ تَصَدَّقْتُ عَنْهَا؟ قَالَ: «نَعَمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

478. Aiša, radijallahu anha, kazuje da je neki čovjek došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i upitao: "Allahov Poslaniče, moja je majka iznenada preselila na ahiret a nije ostavila oporuku; da je stigla ostaviti oporuku, mislim da bi oporučila da se udijeli milostinja. Hoće li ona imati nagradu ako ja udijelim na njeno ime?" "Da", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.⁴⁹⁶

٤٧٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ أَبِي مَاتَ، وَتَرَكَ مَالًا، وَلَمْ يُوصِ فَهَلْ يُكْفَرُ عَنْهُ أَنْ أَتَصَدَّقَ عَنْهُ قَالَ: «نَعَمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

479. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je neki čovjek upitao Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: "Moj je otac umro i ostavio imetak, a nije ostavio oporuku, pa hoće li mu biti bitizrokom oprosta grijeha ako na njegovo ime udijelim milostinju?" "Da", odgovori Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.⁴⁹⁷

٤٨٠ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: تُوفِّيَ رَجُلٌ فَعَسَلْنَاهُ وَحَطَّطْنَاهُ وَكَفَّمْنَاهُ ثُمَّ أَتَيْنَا بِهِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي عَلَيْهِ فَقُلْنَا: تُصَلِّي عَلَيْهِ فَخَطَا حُطِّي، ثُمَّ قَالَ: «أَعْلَيْهِ دَيْنٌ؟» قُلْنَا: دِينَارَانِ، فَانصَرَفَ فَتَحَمَلَهُمَا أَبُو قَتَادَةَ،

⁴⁹⁶ El-Buhari (1388 i 2760) i Muslim (1004).

⁴⁹⁷ Muslim (1630).

فَأْتَيْنَاهُ، فَقَالَ أَبُو قَتَادَةَ: الدِّينَارَانِ عَلَيَّ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أُحِقُّ الْعَرِيمَ وَبَرِيٍّ مِنْهُمَا الْمَيِّتُ» قَالَ: نَعَمْ، فَصَلَّى عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ بَعْدَ ذَلِكَ يَوْمٍ: «مَا فَعَلَ الدِّينَارَانِ» فَقَالَ: إِنَّمَا مَاتَ أُمْسٍ! قَالَ: فَعَادَ إِلَيْهِ مِنَ الْعَدَى، فَقَالَ لَقَدْ قَضَيْتُهُمَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الآنَ بَرَّدَتْ عَلَيْهِ جِلْدُهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

480. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Neki je čovjek umro pa smo ga okupali, namirisali, umotali u ćefine, i donijeli da mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, klanja dženazu-namaz. Rekli smo Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem: 'Hoćeš li mu klanjat!', i on je napravio nekoliko koraka te upitao: *Je li on pod dugom?*' Rekli smo: 'Jeste, dužan je dva zlatnika.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo je da ode. Ebu Katada reče: 'Ja preuzimam njegov dug na sebe!' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, poče govoriti: *'Ti si dužan vratiti njegov dug iz svog imetka, a umrli više nema veze s dugom.'* Ebu Katada reče: 'Slažem se.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao mu je dženazu-namaz, ali bi kasnije, kad bi god sreo Ebu Katadu, upitao: *'Šta je s dugom?'* Kad ga je jednom prilikom upitao u vezi s tim, Ebu Katada je odgovorio: 'Allahov Poslaniče, vratio sam njegov dug.' *'Tek sada je ugodno njegovom tijelu'*, zaključio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem."⁴⁹⁸

٤٨١ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ مَاتَ وَعَلَيْهِ صِيَامٌ صَامَ عَنْهُ وَلِيَّهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

⁴⁹⁸ Ahmed (14536).

481. Aiša, radijallahu anha, prenosi sljedeći hadis: *”Staratelj će postiti na ime umrlog post koji on nije ispostio.”*⁴⁹⁹

٤٨٢ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: جَاءَتْ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أُمَّي مَاتَتْ وَعَلَيْهَا صَوْمٌ نَذَرِي، أَفَأَصُومُ عَنْهَا؟ قَالَ: «أَرَأَيْتِ لَوْ كَانَ عَلَى أُمَّكِ دَيْنٌ فَقَضَيْتِهِ أَكَانَ يُودِّي ذَلِكَ عَنْهَا؟» قَالَتْ: نَعَمْ، قَالَ: «فَصُومِي عَنْ أُمَّكِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

482. Ibn Abbas, radijallahu anhumā, govorio je: *”Neka je žena došla kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, rekavši: ‘Allahov Poslaniče, moja je majka umrla a nije stigla ispostiti zavjetni post, hoću li postiti na njeno ime?’ On je upita: ‘Šta misliš, da je tvoja majka ostavila dug i ti ga vratila, da li bi to bilo punovažno?’ Ona odgovori: ‘Da, bilo bi punovažno.’ ‘Onda, posti na ime svoje majke’, zaključio Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem.”*⁵⁰⁰

٤٨٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ امْرَأَةً مِنْ جُهَيْنَةَ جَاءَتْ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَتْ: إِنَّ أُمَّي نَذَرْتُ أَنْ تَحُجَّ فَلَمْ تَحُجَّ حَتَّى مَاتَتْ أَفَأَحُجُّ عَنْهَا؟ قَالَ: «نَعَمْ حُجِّي عَنْهَا، أَرَأَيْتِ لَوْ كَانَ عَلَى أُمَّكِ دَيْنٌ أَكُنْتِ قَاضِيَتَهُ؟ أَقْضُوا اللَّهَ فَاللَّهُ أَحَقُّ بِالْوَفَاءِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

483. Ovaj isti ashab kazivao je: *”Neka žena iz plemena Džuhejna došla je kod Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i upitala: ‘Moja se majka zavjetovala da će obaviti hadž, ali je umrla ne obavivši ga, hoću li ja obaviti hadž na njeno ime?’ Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori joj: ‘Da,*

⁴⁹⁹ El-Buhari (1952) i Muslim (1147).

⁵⁰⁰ Muslim (156 i 1148).

obavi hadž na njeno ime. Šta misliš, da je tvoja majka ostavila dug, bi li ga ti vratila! Obavite ono što se prema Allahu dužni, najpreče je da se Allahov dug vrati.”⁵⁰¹

٤٨٤ - وَعَنْ عمرو بن شعيب عن أبيه عن جده أن العاص بن وائل نذر في الجاهلية أن ينحر مائة بدنة، وأن هشام بن العاص نحر حصته خمسين بدنة، وأن عمراً سأل النبي صلى الله عليه وسلم عن ذلك فقال: «أما أبوك فلو كان أقر بالتوحيد فصمت وتصدقت عنه نفعه ذلك»، أخرجه أحمد واللفظ له، وأبو داود بلفظ: «إنه لو كان مسلماً فأعتقتم عنه أو تصدقتم عنه أو حجتتم عنه بلغه ذلك».

484. Amr b. Šuajb prenosi od svog oca Šuajba, a on od svog oca da se El-As b. Vail u paganskom dobu zavjetovao da će zaklati stotinu deva, i da je Hišam b. el-As zaklao svoj dio, pedeset deva, i da je Amr upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, s tim u vezi, na šta mu je odgovorio: *”Da je tvoj otac prihvatio tevhid i da si postio i dijelio milostinju na njegovo ime, od toga bi imao korist.”*⁵⁰² U drugoj verziji stoji: *”Da je bio musliman i vi oslobodili roba na njegovo ime, ili udijelili milostinju na njegovo ime, ili obavili hadž na njegovo ime, to bi do njega doprlo.”*⁵⁰³

⁵⁰¹ El-Buhari (1852, 6699 i 7315).

⁵⁰² Ahmed (6704).

⁵⁰³ Ebu Davud (2883).

٩١ - بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّذْرِ لِغَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى

91. POGLAVLJE

O ZAVJETOVANJU NEKOME DRUGOM, A NE ALLAHU

٤٨٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «رَأَيْتُ عَمْرُو بْنَ عَامِرٍ بِنَ لُحَيِّ الْخُزَاعِيِّ يَجْرُ قُصْبَهُ فِي النَّارِ، وَكَانَ أَوَّلَ مَنْ سَيَّبَ السُّوَائِبَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

485. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Vidio sam kako Amr b. Amir b. Luhaj el-Huzai vuče svoju utrobu u Vatri; on je prvi koji je uspostavio kao vjerski čin oslobađanje određenih deva jahanja i tovarjenja."*⁵⁰⁴

٤٨٦ - وَعَنْ كَرْدَمِ بْنِ سُفْيَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ نَذْرِ نُذِرَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَوْثِنِ أَوْ لِنُصْبِ؟» قَالَ: لَا، وَلَكِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى، قَالَ: «فَأَوْفِ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مَا جَعَلَتْ لَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَهَ.

486. Kerdem b. Sufjan, radijallahu anhu, govori kako je jednom upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi sa zavjetom iz paganskog doba, na šta ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: *"Jesi li se zavjetovao kumiru ili kipu?"*

⁵⁰⁴ El-Buhari (3521) i Muslim (2856).

Kerdem je odgovorio: "Ne, već Svevišnjem Allahu." "Dakle, ispuni zavjet koji si dao Svevišnjem Allahu", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.⁵⁰⁵

٤٨٧ - وَعَنْ ثَابِتِ بْنِ الضَّحَّاكِ قَالَ: نَذَرَ رَجُلٌ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَنْحَرَ إِبِلًا بِبُورَانَةَ فَأَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: إِنِّي نَذَرْتُ أَنْ أَنْحَرَ إِبِلًا بِبُورَانَةَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «هَلْ كَانَ فِيهَا وَتَنٌ مِنْ أَوْثَانِ الْجَاهِلِيَّةِ يُعْبَدُ؟» قَالُوا: لَا، قَالَ: «هَلْ كَانَ فِيهَا عِيدٌ مِنْ أَعْيَادِهِمْ؟» قَالُوا: لَا، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَوْفِ بِنَذْرِكَ فَإِنَّهُ لَا وَفَاءَ لِنَذْرٍ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ، وَلَا فِيمَا لَا يَمْلِكُ ابْنُ آدَمَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

487. Sabit b. ed-Dahhak kazivao je: "Neki se čovjek za vrijeme Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, zavjetovao da će u Buvani zaklati nekoliko deva, te je otišao kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao mu: 'Zavjetovao sam se da ću u Buvani zaklati nekoliko deva!' 'Jesu li tamo obožavali kakav kip u paganskom dobu?', upita ga Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. 'Nisu', odgovoriše ljudi. 'A je li to bilo mjesto njihovog svetkovanja?', preupita Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. 'Nije', odgovoriše. Na to Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Onda ispuni svoj zavjet! Čovjek ne smije ispuniti zavjet koji je grijeh prema Allahu, niti je zavjet validan glede onoga što čovjek nije u stanju učiniti.'"⁵⁰⁶

⁵⁰⁵ Ahmed (15456), Ibn Madža (2131) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 25/74.

⁵⁰⁶ Ebu Davud (3313).

٤٨٧ - وَعَنْ عَمْرٍو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ امْرَأَةً قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي نَذَرْتُ أَنْ أَنْحَرَ بِمَكَانٍ كَذَا وَكَذَا، مَكَانٌ كَانَ يَذْبَحُ فِيهِ أَهْلُ الْجَاهِلِيَّةِ قَالَتْ: «لِصَنَمٍ» قَالَتْ: لَا قَالَ: «لِوَتْنٍ» قَالَتْ: لَا قَالَ: «أَوْ فِي بِنْدَرِكَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

488. Amr b. Šuajb prenosi od svog oca, a on od svog oca da je neka žena upitala: "Allahov Poslaniče, zavjetovala sam se da ću na tom i tom mjestu zaklati devu, a to je mjesto na kojem su pagani prinostili žrtve." "Kipu?", upita Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. "Ne", odgovori ona. "A kumiru?", opet upita Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, na šta ona opet odrično odgovori, pa on zaključi: "Ispuni svoj zavjet."⁵⁰⁷

٤٨٩ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللَّهَ فَلْيُطِيعْهُ وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعْصِيَهُ فَلَا يَعْصِهِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

489. Aiša, radijallahu anha, prenosi sljedeći hadis: "Ko se zavjetuje da će biti pokoran Allahu neka Mu bude pokoran, a ko se zavjetuje da će Mu biti neposlušan neka Mu ne bude neposlušan."⁵⁰⁸

٤٩٠ - وَعَنْ عَمْرٍو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَذْرَكَ رَجُلَيْنِ وَهُمَا مُقْتَرِنَانِ يَمْشِيَانِ إِلَى الْبَيْتِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا بَالُ الْقِرَانِ؟ قَالَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ نَذَرْنَا أَنْ نَمْشِيَ إِلَى الْبَيْتِ

⁵⁰⁷ Ebu Davud (3312).

⁵⁰⁸ El-Buhari (6696 i 6700).

مُقْتَرَيْنِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَيْسَ هَذَا نَذْرًا فَقَطَعَ قِرَائَهُمَا»
أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

490. Amr b. Šuajb prenosi od svog oca, a on od svog oca da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, sustigao dvojicu ljudi kako prema Kabi idu svezani jedan za drugog. Upitao ih je: "Zašto ste svezani?" Oni odgovoriše: "Zavjetovali smo se da ćemo prema Kabi ići svezani." Na to im Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "To nema status zavjeta", i odveza uže.⁵⁰⁹

٤٩١ - وَعَنْهُ أَيْضًا، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَظَرَ إِلَى أَعْرَابِيٍّ قَائِمًا فِي الشَّمْسِ وَهُوَ يَخْطُبُ فَقَالَ: «مَا شَأْنُكَ؟» قَالَ: نَذَرْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْ لَا أَزَالَ فِي الشَّمْسِ حَتَّى تَفْرُغَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيْسَ هَذَا نَذْرًا، إِنَّمَا النَّذْرُ مَا ابْتِغِيَ بِهِ وَجْهُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

491. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vidio nekog beduina kako stoji na suncu dok je on držao govor. Upitao ga je: "Šta ti je?" "Zavjetovao sam se, Allahov Poslaniče, da ću stajati na suncu sve dok ne završiš", odgovori čovjek. Na to mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "To nema status zavjeta. Status zavjeta ima ono čime čovjek želi lice Silnog i Uzvišenog Allaha."⁵¹⁰

٤٩٢ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: بَيْنَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَخْطُبُ إِذَا هُوَ بِرَجُلٍ قَائِمٍ فَسَأَلَ عَنْهُ فَقَالُوا: أَبُو إِسْرَائِيلَ نَذَرَ أَنْ يَقُومَ فِي

⁵⁰⁹ Ahmed (6714).

⁵¹⁰ Ahmed (6975).

الشَّمْسِ، وَلَا يَقْعُدَ وَلَا يَسْتَظِلُّ، وَلَا يَتَكَلَّمُ وَيَصُومُ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مُرَةٌ فَلْيَتَكَلَّمْ وَلْيَسْتَظِلَّ وَلْيَقْعُدْ وَلْيَتِمَّ صَوْمُهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

492. Ibn Abbas, radijallahu anhum, kazivao je: "Dok je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, držao govor, vidje čovjeka kako stoji, pa upita s njim u vezi, i ljudi mu odgovoriše: 'To je Ebu Israfil. Zavjetovao se da će stajati na suncu, da neće sjedjeti, niti se sklanjati u hlad, niti govoriti, a uz to se zavjetovao da će postiti.' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: 'Naredi mu neka progovori i skloni se u hlad i sjedne i neka upotpuni post, ali neka ispusti.'"⁵¹¹

٤٩٣ - وَعَنْ أَنَسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى رَجُلًا يُهَادِي بَيْنَ ابْنَيْهِ قَالَ: «مَا بَالُ هَذَا؟» قَالُوا نَذَرَ أَنْ يَمْشِيَ، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَن تَعْدِيْبِ هَذَا نَفْسَهُ لَعْنِي» وَأَمَرَهُ أَنْ يَرْكَبَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

493. Enes, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, vidio nekog čovjeka da hoda oslanjajući se na dva sina, pa je upitao: "Šta mu je?" "Zavjetovao se da će hodati", odgovoriše. Na to Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: "Zaista je Allah neovisan od zavjeta kojim ovaj čovjek sam sebe muči", te mu je naredio da uzjaše jahalicu.⁵¹²

٤٩٤ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ النَّذَرَ لَا يُقَدَّمُ شَيْئًا وَلَا يُؤَخَّرُ، وَإِنَّمَا يُسْتَخْرَجُ بِهِ مِنَ الْبَحِيلِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. وَفِي لَفْظٍ لِمُسْلِمٍ: «إِنَّهُ لَا يَرُدُّ شَيْئًا».

⁵¹¹ El-Buhari (6704).

⁵¹² El-Buhari (1865 i 6701) i Muslim (1642).

494. Ibn Omer, radijallahu anhuma, prenio je sljedeće Resulallahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Zavjet ne ubrzava niti odlaže određenu stvar, njime se imetak iznuđuje samo od škrtog čovjeka."*⁵¹³ U drugoj verziji stoji: *"Zavjet ne odbija ništa što će se desiti..."*⁵¹⁴

٤٩٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يَأْتِي ابْنَ آدَمَ النَّذْرُ بِشَيْءٍ لَمْ أَكُنْ قَدَرْتُهُ، وَلَكِنَّهُ يَلْقِيهِ النَّذْرُ إِلَى الْقَدْرِ قَدْ قَدَّرَ لَهُ فَيَسْتَخْرِجُ اللَّهُ بِهِ مِنَ الْبَحِيلِ يُؤْتِينِي عَلَيْهِ مَا لَمْ يَكُنْ يُؤْتِينِي عَلَيْهِ مِنْ قَبْلُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

495. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Zavjet čovjeku ne donosi ništa što mu nije određeno, već ga samo navodi na kader koji mu je određen, pa Allah učini da škrtac, zbog datog zavjeta, udijeli ono što prije nije udjeljivao."*⁵¹⁵

٤٩٦ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «النَّذْرُ نَذْرَانِ فَمَا كَانَ مِنْ نَذْرٍ فِي طَاعَةِ اللَّهِ فَذَلِكَ لِلَّهِ وَفِيهِ الْوَفَاءُ، وَمَا كَانَ مِنْ نَذْرٍ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ فَذَلِكَ لِلشَّيْطَانِ وَلَا وَفَاءَ فِيهِ، وَيُكْفَرُهُ مَا يُكْفَرُ الْيَمِينَ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ.

496. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, izjavio je: *"Čuo sam Resulallahovu, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Postoje dvije vrste zavjeta: zavjet na poslušnosti Allahu, i to je Allahovo*

⁵¹³ El-Buhari (6692) i Muslim (3, 4 i 1639).

⁵¹⁴ Muslim (1640).

⁵¹⁵ El-Buhari (6609 i 6694).

*pravo koje se ima ispuniti, te zavjet na neposlušnosti Allahu, i to je od šejtana, a on se ne smije ispuniti; iskup za njega jeste iskup za zakletvu.*⁵¹⁶

---

⁵¹⁶ En-Nesai, 7/28.

٩٢ - بَابُ تَحْرِيمِ الذَّبْحِ لِغَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى وَآتِهِ مِنَ الشِّرْكِ

92. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE PRINOŠENJE ŽRTVE NEKOME DRUGOM
MIMO ALLAHU, TO JE ŠIRK

٤٩٧ - عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ، وَابْنُ حِبَّانَ، بِلَفْظٍ: «لَعَنَ اللَّهُ مَنْ أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ».

497. Alija b. Ebu Talib, radijallahu anhu, kazivao je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Allah je prokleo onoga ko prinese žrtvu nekome mimo Allaha.'⁵¹⁷ U drugoj verziji stoji: "Allah je prokleo onoga ko zakolje žrtvu u nečije drugo, a ne u Allahovo ime."⁵¹⁸

٤٩٨ - وَأَلْحَدَ عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا مِثْلَ لَفْظِ مُسْلِمٍ.

498. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah je prokleo onoga ko prinese žrtvu nekome drugom, a ne Allahu."⁵¹⁹

⁵¹⁷ Muslim (1978), Ibn Hibban (6604) i Ahmed (855, 954 i 1307).

⁵¹⁸ Ibn Hibban (5896).

⁵¹⁹ Ahmed (1816 i 2913).

٤٩٩ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا عَقْرَ فِي الْإِسْلَامِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ. قَالَ عَبْدُ الرَّزَّاقِ: كَانُوا يَعْقِرُونَ عِنْدَ الْقَبْرِ بَبَقْرَةٍ أَوْ بِشَاةٍ.

499. Enes, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "U islamu nema prinošenja žrtve kod kabura."⁵²⁰ Abdurrezzak je govorio: "Pagani su kod kabura običavali zaklati kravu ili neku drugu životinju."⁵²¹

٥٠٠ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْ طَعَامِ الْمُتَبَارِئِينَ أَنْ يُؤْكَلَ. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالْحَاكِمُ، وَالطَّبْرَانِيُّ.

500. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio jesti meso onih koji se nadmeću u nečemu da bi se prikazali ljudima.⁵²²

٥٠١ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ مُعَاقَرَةِ الْأَعْرَابِ. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

501. Ovaj isti ashab prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio jesti meso životinje koja se zakolje na ime nadmetanja kojeg su činili beduini."⁵²³

⁵²⁰ Ebu Davud (3222).

⁵²¹ Izjava je zabilježena u djelu *El-Musannef* (6690).

⁵²² Ebu Davud (3754), El-Hakim, 4/129, i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 11/11942.

⁵²³ Ebu Davud (2820) i El-Bejheki, 9/313.

٥٠٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: مَا سَمِعْتُ عُمَرَ لِشَيْءٍ قَطُّ يَقُولُ: إِنِّي لِأَظُنُّهُ كَذَابًا إِلَّا كَانَ كَمَا يَظُنُّ، بَيْنَمَا عُمَرُ جَالِسٌ، إِذْ مَرَّ بِهِ رَجُلٌ جَمِيلٌ، فَقَالَ: لَقَدْ أَخْطَأَ ظَنِّي أَوْ إِنَّ هَذَا عَلَى دِينِهِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ أَوْ لَقَدْ كَانَ كَاهِنُهُمْ، عَلَيَّ الرَّجُلُ فَدَعَيْ لَهٗ، فَقَالَ لَهُ ذَلِكَ فَقَالَ: مَا رَأَيْتُ كَالْيَوْمِ اسْتَقْبَلَ بِهِ رَجُلٌ مُسْلِمًا، قَالَ: فَإِنِّي أَعَزُّمُ عَلَيْكَ إِلَّا مَا أَخْبَرْتَنِي، قَالَ: كُنْتُ كَاهِنُهُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، قَالَ: فَمَا أَعْجَبُ مَا جَاءَتْكَ بِهِ جَنِّيَّتِكَ؟ قَالَ: بَيْنَمَا أَنَا يَوْمًا فِي السُّوقِ جَاءَتْنِي أَعْرَفُ فِيهَا الْفَزْعَ، فَقَالَتْ: أَلَمْ تَرَ الْجِنَّ وَإِبْلَاسَهَا وَيَأْسَهَا مِنْ بَعْدِ إِنْكَاسِهَا وَلُحُوقِهَا بِالْقِلَاصِ وَأَحْلَاسِهَا، قَالَ عُمَرُ: صَدَقَ بَيْنَمَا أَنَا نَائِمٌ عِنْدَ آلِهِمْ إِذْ جَاءَ رَجُلٌ بَعِجَلٍ فَذَبَحَهُ فَصَرَخَ بِهِ صَارِخٌ لَمْ أَسْمَعْ صَارِخًا قَطُّ أَشَدَّ صَوْتًا مِنْهُ يَقُولُ: يَا جَلِيحُ أَمْرٌ نَحِيحُ رَجُلٌ فَصِيحُ يَقُولُ: لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ فَوَتَّبَعَ الْقَوْمُ قُلْتُ: لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَعْلَمَ مَا وَرَاءَ هَذَا، ثُمَّ نَادَى: يَا جَلِيحُ أَمْرٌ نَحِيحُ رَجُلٌ فَصِيحُ يَقُولُ: لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، فَقُمْتُ فَمَا نَشِينَا أَنْ قِيلَ: هَذَا نَبِيٌّ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

502. Abdullah b. Omer, radijallahu anhumu, rekao je: "Kad god bih čuo Omera da u vezi s nečim govori: 'Mislim da je tako', bio je u pravu. Dok je jednom prilikom sjedio, pored njega prođe lijep čovjek, a Omer reče: 'Neispravno sam mislio', ili: 'Ovaj slijedi vjeru svoju pagansku', ili je rekao: 'Bio je vrač u paganskom dobu. Zovite ga!' Kad su ga pozvali, Omer mu to saopći, a on reče: 'Nisam vidio ništa slično današnjem danu kako je dočekan čovjek musliman.' 'Inzistiram da me izvijestiš!', zatraži Omer, a on reče: 'Bio sam vrač.' Omer ga upita: 'Šta je

najčudnije što ti je donijela tvoja demonka?’ On odgovori: ’Dok sam jednog dana bio na tržnici, došla mi je a na njoj sam primijetio strah. Spjevala je sljedeće stihove: ’Zar nisi vidio džine i slomljenost njihovu,/i očaj poslije slabosti,/i ponizno slijeđenje mladih deva?!’ Omer, radijallahu anhu, potvrdio je: ’Istinu je rekao! Dok sam jednom prilikom spavao pored njihovih božanstava, sanjao sam čovjeka koji vodi tele koje je zaklao, iz kojeg se čuo najsnažniji glas koji sam ikad čuo: ’O Dželihi, spas je u slijeđenju rječitog čovjeka koji će govoriti da nema istinskog božanstva osim Allaha!’ I tad su ljudi skočili, a ja sam odlučio da ću to ispitati i saznati šta se iza toga krije. Glasnik je opet pozvao: ’O Dželihi, spas je u slijeđenju rječitog čovjeka koji će govoriti da nema istinskog božanstva osim Allaha!’ Ustao sam, a uskoro smo čuli da ljudi govore: ’Pojavio se vjerovjesnik.’⁵²⁴

٥٠٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَقِيَ زَيْدَ بْنَ عَمْرٍو
بِ بْنِ نُفَيْلٍ بِأَسْفَلِ بَلَدِ حِمْيَرَ قَبْلَ أَنْ يَنْزِلَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْوَحْيُ
فَقَدِّمَتْ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُفْرَةً فَأَبَى أَنْ يَأْكُلَ مِنْهَا ثُمَّ قَالَ زَيْدٌ:
إِنِّي لَسْتُ أَكُلُ مِمَّا تَذْبَحُونَ عَلَى أَنْصَابِكُمْ، وَلَا أَكُلُ إِلَّا مَا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ
عَلَيْهِ، وَإِنَّ زَيْدَ بْنَ عَمْرٍو كَانَ يَعِيبُ عَلَى قُرَيْشٍ ذَبَائِحَهُمْ، وَيَقُولُ: الشَّائِئَةُ
خَلَقَهَا اللَّهُ، وَأَنْزَلَ لَهَا مِنَ السَّمَاءِ الْمَاءَ، وَأَثَبَتْ لَهَا مِنَ الْأَرْضِ، ثُمَّ تَذْبَحُونَهَا
عَلَى غَيْرِ اسْمِ اللَّهِ إِنْكَارًا لِذَلِكَ وَإِعْظَامًا لَهُ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

⁵²⁴ El-Buhari (3866).

503. Ovaj isti ashab prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, sreo Zejda b. Amra b. Nufejla u najnižem dijelu doline Beldeh, prije nego što će Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, dobiti Objavu, pa je Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, ponuđena sofa s jelom, ali je on odbio jesti, te je Zejd rekao: "Ja ne jedem meso životinja koje zakoljete kod žrtvenaca, jedem samo meso životinja prilikom čijeg je klanja spomenuto Allahovo ime!" A Zejd b. Amr prigovarao je plemenu Kurejš zbog njihovog klanja, govoreći: "Životinju je Allah stvorio, s neba joj vodu spustio i iz zemlje joj hranu dao, a vi je potom koljete u nečije drugo, a ne u Allahovo ime", osuđujući taj njihov postupak i ukazujući na njegovu pogubnost.⁵²⁵

٥٠٤ - وَعِنْدَ الْحَاكِمِ: فَأَنَاخَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْبَعِيرَ الَّذِي كَانَ تَحْتَهُ، ثُمَّ قَدَّمْنَا إِلَيْهِ السُّفْرَ الَّتِي كَانَ فِيهَا الشَّوَاءُ، فَقَالَ: «مَا هَذِهِ؟»، فَقُلْنَا: هَذِهِ شَاةٌ ذَبَحْنَاهَا لِنُصَبِّ كَذَا وَكَذَا. فَقَالَ: «إِنِّي لَا أَكُلُ مَا ذُبِحَ لِغَيْرِ اللَّهِ»، وَكَانَ صِنْمًا مِنْ نَحَاسٍ يُقَالُ لَهُ: إِسَافٌ وَنَائِلَةٌ يَتَمَسَّحُ بِهِ الْمُشْرِكُونَ إِذَا طَافُوا، فَطَافَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَطَفْتُ مَعَهُ، فَلَمَّا مَرَرْتُ مَحْتًا بِهِ، فَقَالَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَمَسَّهُ»، قَالَ زَيْدٌ: فَطَفْنَا، فَقُلْتُ فِي نَفْسِي: لِأَمْسَنَّهُ حَتَّى أَنْظُرَ مَا يَقُولُ، فَمَسَحْتُهُ، فَقَالَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَمْ تُنْهَ؟» قَالَ زَيْدٌ: فَوَالَّذِي أَكْرَمَهُ، وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الْكِتَابَ مَا اسْتَلَمْتُ صِنْمًا حَتَّى أَكْرَمَهُ اللَّهُ بِالَّذِي أَكْرَمَهُ وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الْكِتَابَ، وَمَاتَ زَيْدُ بْنُ عَمْرٍو

⁵²⁵ El-Buhari (3826 i 5499).

بْنُ نُفَيْلٍ قَبْلَ أَنْ يُبْعَثَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ أُمَّةٌ وَحَدَهُ».

504. U drugoj verziji stoji: "...pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, natjerao devu koju je jahao da klekne, i mi smo pred njega stavili sofru na kojoj je bilo pečeno meso. On je upitao: 'Šta je ovo?' Odgovorili smo: 'To je meso ovce koju smo prinijeli tom i tom kipu.' On energično reče: 'Ja ne jedem meso životinje koja je zaklana u nečije drugo, a ne u Allahovo ime!' A radilo se o kipovima od bakra, zvali su se Isaf i Naila, koje su mnogobošci doticali u tavafu. I tako sam jednom prilikom tavafio s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, i kad god bih prošao pored njega, dotaknuo bih ga, pa mi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Ne dotiči ga!' Kaže Zejd: "Dok smo tavafili, pomislio sam: opet ću ga dodirnuti, da vidim šta će mi reći. Pošto sam ga dodirnuo, on me osudi: 'Zar ti to nisam zabranio!' I tako mi Onoga Koji ga je počastio i Knjigu mu objavio, Allah ga je počastio poslanstvom i Knjigom, a on nije dodirnuo nijedan kip." Zejd b. Amr b. Nufejl umro je prije početka objave, pa je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, samo rekao: "Na Sudnjem danu bit će oživljen kao zaseban ummet."⁵²⁶

٥٠٥ - وَعَنْ بُيُوشَةَ الْهُذَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قُلْتُ: إِنْ كُنَّا نَعْتَرُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، قَالَ: «أَذْبَحُوا لِلَّهِ فِي أَيِّ شَهْرٍ مَا كَانَ وَبَرُّوا اللَّهَ وَأَطِعُوا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَالنَّسَائِيُّ.

⁵²⁶ El-Hakim, 2/216-217. Još je zapisao: "Hadis ispunjava Muslimove kriterije." U ovoj predaji koju prenosi Ibn Omer, radijallahu anhumu, može se razumjeti da je Zejd primio islam, dočim on je umro prije početka Objave, a ravija prenosi događaj u vezi njega kao da on lično govori. (Primj. šer. rec.)

505. Nubejša el-Huzeli, radijallahu anhu, izjavio je: "Rekao sam Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: 'U paganskom dobu ovce smo kipovima prinosili u mjesecu redžepu!' Na to mi reče: *'Koljite Allaha radi, u bilo kojem mjesecu; Allaha radi činite dobročinstvo i dijelite meso.*"⁵²⁷

٥٠٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا فَرَغَ وَلَا عَتِيرَةَ» وَالْفَرَغُ: أَوَّلُ النَّتَاجِ كَانُوا يَذْبَحُونَهُ لِطَوَاعِغِهِمْ، وَالْعَتِيرَةُ: فِي رَجَبٍ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

506. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Klanje prvog mladunčeta u ime kipova, nije utemeljeno; prinošenje žrtve u mjesecu redžepu, nije utemeljeno."⁵²⁸

٥٠٧ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ قَوْمًا قَالُوا لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ قَوْمًا يَأْتُونَكَ بِاللَّحْمِ لَا نَدْرِي أَذْكَرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ أَمْ لَا؟ فَقَالَ: «سَمُّوا عَلَيْهِ أَنتُمْ وَكُلُّوهُ» رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

507. Aiša, radijallahu anha, kazivala je da je rekla Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: "Neki nam ljudi donose meso za koje ne znamo je li prilikom njegovog klanja spomenuto Allahovo ime!" "Izgovorite vi bismillu i jedite ga", reče Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem.⁵²⁹

⁵²⁷ Ahmed (20723, 20726, 20727, 20728 i 20729), En-Nesai, 7/170-171, i u zbirci *Es-Sunenu-l-kubra* (4557), Ibn Madža (3167) i El-Hakim, 4/235.

⁵²⁸ El-Buhari (5473) i Muslim (1976).

⁵²⁹ El-Buhari (2057, 5507 i 7398). Radi se o ljudima koji nisu bili stanovnici Medine, a bili su novi u islamu, pa je postojala mogućnost da nisu znali propis spominjanja Allahovog imena prilikom klanja. (prim. šer. rec.)

٥٠٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَتَى نَاسٌ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتَأْكُلُ مَا نَقَتُلُ وَلَا نَأْكُلُ مَا يَقْتُلُ اللَّهُ؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ: ﴿فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ﴾ إِلَى قَوْلِهِ: ﴿وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ﴾ [الأنعام: ١١٨-١٢١]. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

508. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhuma, kazivao je: "Neki su ljudi došli kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i začuđeni upitali: 'Allahov Poslaniče, zar možemo jesti ono čemu mi život oduzmemo, a ne možemo ono čemu Allah život oduzme?' I Allah je objavio: 'Zato jedite ono pri čijem klanju je spomenuto Allahovo ime, ako vjerujete u Njegove ajete. A zašto da ne jedete ono pri čijem je klanju spomenuto Allahovo ime kad vam je On objasnio šta vam je zabranio – osim kad ste u nevolji; mnogi, prema prohtjevima svojim, nemajući za to nikakva dokaza, zavode druge u zabludu. A Gospodar tvoj dobro zna one koji u zlu prelaze svaku mjeru. Ne griješite ni javno ni tajno! Oni koji griješe sigurno će biti kažnjeni za ono što su zgriješili. Ne jedite ono pri čijem klanju nije spomenuto Allahovo ime, to je, uistinu, grijeh! A šejtani navode šticećenike svoje da se s vama raspravljaju, pa ako biste im se pokorili, i vi biste, sigurno, mnogobošci postali.'"⁵³⁰

٥٠٩ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَبَحَ يَوْمَ الْعِيدِ كَبْشَيْنِ، ثُمَّ قَالَ حِينَ وَجَّهَهُمَا: «إِنِّي وَجَّهْتُ

⁵³⁰ Ebu Davud (2819) i Et-Tirmizi (3069). Et-Tirmizi je konstatirao: "Ovo je predanje hasen-garib."

وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفاً مُسْلِماً، وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ، بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ عَنْ مُحَمَّدٍ وَأُمَّتِهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَةَ.

509. Džabir b. Abdullah el-Ensari, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, za Kurban-bajram zaklao dva ovna; a kad ih je okrenuo prema kibli, rekao je: *"Upravio sam lice svoje Onome Koji je sazdao nebesa i Zemlju kao potvrdu svoje pravovjernosti i pripadnosti islamu, i ja nisam mnogobožac. Namaz moj, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova, Koji nema saučesnika, to mi je naređeno, i ja sam musliman. S Allahovim imenom, Allah je najveći! Moj Allahu, ovo je od Tebe i Tebi, od Muhammeda i njegovog ummeta!"*⁵³¹

⁵³¹ Ahmed (15022), Ebu Davud (2795), Ibn Madža (3121), El-Hakim, 1/467, Ibn Huzejma (2899), Ed-Darimi (1946) i El-Bejheki, 9/287.

٩٣ - بَابُ الدُّعَاءِ هُوَ الْعِبَادَةُ وَصَرَفُهُ لِغَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى شِرْكٌ

93. POGLAVLJE

DOVA JE IBADET, A ŠIRK JE NJENO UPUĆIVANJE MA KOME MIMO ALLAHA

٥١٠ - عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الدُّعَاءَ هُوَ الْعِبَادَةُ»، ثُمَّ قَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾* [غافر: ٦٠] أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

510. En-Numan b. Bešir, radijallahu anhu, kazivao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Uistinu je dova ibadet", pa je potom Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, proučio ajet: "Gospodar je vaš rekao: 'Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz oholosti neće da Mi ibadet čine – ući će u Džehennem poniženi.'"⁵³²

٥١١ - وَلِلْحَاكِمِ بَلْفَظٍ: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ هُوَ الدُّعَاءُ».

511. U drugoj verziji stoji: "Najbolji ibadet jeste dova."⁵³³

⁵³² Ahmed (18352, 18386, 18391 i 18436) i Ebu Davud (1479).

⁵³³ El-Hakim, 1/490-491. On je hadis okarakterizirao autentičnim, u čemu se s njim saglasio Ez-Zehebi.

٥١٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ لَا يَدْعُو اللَّهَ يَغْضَبُ عَلَيْهِ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ.

512. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Allah se rasrdi na čovjeka koji Ga ne moli."*⁵³⁴

٥١٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ نَدًّا دَخَلَ النَّارَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

513. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Onaj ko umre a molio je mimo Allaha nekog drugog ući će u Vatru."*⁵³⁵

٥١٤ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِأَبِي: «يَا حُصَيْنُ كَمْ تَعْبُدُ الْيَوْمَ إِلَهًا؟»، قَالَ أَبِي: سَبْعَةٌ، سِتَّةٌ فِي الْأَرْضِ وَوَاحِدٌ فِي السَّمَاءِ، قَالَ: «فَأَيُّهُمْ تَعْبُدُ لِرَغْبَتِكَ وَرَهْبَتِكَ»، قَالَ: الَّذِي فِي السَّمَاءِ، قَالَ: «يَا حُصَيْنُ أَمَا إِنَّكَ لَوْ أَسْلَمْتَ عَلِمْتَ كَلِمَتَيْنِ تَنْفَعَانِكَ»، قَالَ: فَلَمَّا أَسْلَمَ حُصَيْنٌ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَّمَنِي الْكَلِمَتَيْنِ اللَّتَيْنِ وَعَدْتَنِي، فَقَالَ: «قُلْ: اللَّهُمَّ أَلْهِمْنِي رُشْدِي وَأَعِزَّنِي مِنْ شَرِّ نَفْسِي» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

⁵³⁴ El-Hakim, 1/491. I ovaj je hadis okarakterizirao autentičnim, ali tu njegovu ocjenu imam Ez-Zehabi nije komentirao.

⁵³⁵ El-Buhari (4497 i 6683).

514. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao je mog oca: 'Husajne, koliko bogova trenutno obožavaš?' On je odgovorio: 'Sedam; šest na Zemlji i jednog na nebesima.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, opet, upita ga: 'A kojeg moliš za ostvarenje određene želje ili otklanjanje straha?' On odgovori: 'Onoga na nebu.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, tada mu reče: 'Husajne, da prihvatiš islam, ja bih te poučio riječima od kojih bi imao korist!' A kad je moj otac prihvatio islam, podsjetio je Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: 'Allahov Poslaniče, pouči me riječima kojima si me obećao poučiti.' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Zamoli: 'Moj Allahu, nadahni me ispravnosti i sačuvaj me zla moje duše!''⁵³⁶

٥١٥ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: مَرَّ عَلَيَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَنَا أَدْعُو بِأَصْبَعِي فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَحَدٌ أَحَدٌ»، وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

515. Sa'd b. Ebu Vekkas, radijallahu anhu, govorio je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prošao je pored mene a ja molim s podignuta dva prsta, pa mi naredi: 'Moli s podignutim jednim prstom! Moli s podignutim jednim prstom i pokazao je na kažiprst!''⁵³⁷

٥١٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَخْرُجُ عُنُقٌ مِنَ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَهُ عَيْنَانِ تُبْصِرَانِ وَأُذُنَانِ تَسْمَعَانِ

⁵³⁶ Et-Tirmizi (3483) sa slabim lancem prenosilaca, zbog Šebiba b. Šejbe, prenosioca koji hadise nije prenosio na najbolji način, ali i zbog toga što El-Hasan el-Basri nije čuo ovo predanje od Imrana b. Husajna, radijallahu anhu.

⁵³⁷ Ebu Davud (1499) i Et-Tirmizi (3557).

وَلِسَانٌ يَنْطِقُ يَقُولُ: إِنِّي وَكَلْتُ بِثَلَاثَةِ بَكُلٍّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ وَبِكُلٍّ مِّنْ دَعَا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَبِالْمُصَوِّرِينَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

516. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: *"Na Sudnjem će se danu iz Džehennema pojaviti plamen u obliku vrata na kojem će biti oči, kojima će gledati, uši, kojima će čuti i jezik, kojim će govoriti: 'Ja sam namijenjen trima kategorijama ljudi: svakom oholom inadžiji, svakom ko umre a molio je, pored Allaha, drugog boga i svakom slikaru."*⁵³⁸

٥١٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ﴾ [الإسراء: ٥٧] قَالَ: نَزَلَتْ فِي نَفَرٍ مِنَ الْعَرَبِ كَانُوا يَعْبُدُونَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ فَأَسْلَمَ الْحَنِيُونَ وَالْإِنْسُ الَّذِينَ كَانُوا يَعْبُدُونَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ، فَنَزَلَتْ: ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ﴾. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

517. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je o Allahovim riječima: **'Oni kojima se oni mole sami traže načina kako će se što više Gospodaru svom približiti...'** objavljene su u vezi sa skupinom Arapa koji su obožavali skupinu džina, pa su ti isti džini prihvatili islam, a oni koji su ih obožavali toga nisu bili svjesni. I Allah je objavio ove riječi.⁵³⁹

⁵³⁸ Ahmed (8430), Et-Tirmizi (2574) i El-Bejheki, u djelu *Šu'abu-l-iman* (6317).

⁵³⁹ El-Buhari (4714) i Muslim (30 i 3030), i ovo je njegova verzija.

٩٤ - بَابُ لَا يَسْأَلُ الْعَبْدُ إِلَّا اللَّهَ

94. POGLAVLJE

ČOVJEK SAMO OD ALLAHA TRAŽI

٥١٨ - عَنْ رِفَاعَةَ الْحُهَيْبِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ يُمَهِّلُ حَتَّى إِذَا ذَهَبَ مِنَ اللَّيْلِ نِصْفُهُ أَوْ ثُلُثَاهُ قَالَ: لَا يَسْأَلَنَّ عِبَادِي غَيْرِي مَنْ يَسْأَلُنِي أَسْتَجِبْ لَهُ، مَنْ يَسْأَلُنِي أُعْطِهِ، مَنْ يَسْتَعْفِرُنِي أُغْفِرْ لَهُ حَتَّى يَطْلُعَ الْفَجْرُ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَه.

518. Rifaa el-Džuheni, radijallahu anhu, govori da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Zaista Allah pusti da prođe polovina noći, ili njene dvije trećine, pa kaže: 'Neka Moji robovi samo Mene mole! Odazvat ću se onome ko Me zamoli, dat ću onome ko od Mene zatraži i oprostit ću onome ko Me za oprost zamoli', sve do pojave zore."⁵⁴⁰

٥١٩ - وَعَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكِ الْأَشْجَعِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تِسْعَةَ أَوْ ثَمَانِيَةَ أَوْ سَبْعَةَ فَقَالَ: «لَا تَسْأَلُوا النَّاسَ شَيْئًا»، فَلَقَدْ رَأَيْتُ بَعْضَ أَوْلِيَاكَ التَّنْفِرِ يَسْقُطُ سَوْطُ أَحَدِهِمْ فَمَا يَسْأَلُ أَحَدًا يُنَاوِلُهُ إِيَّاهُ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

⁵⁴⁰ Ibn Madža (1362).

519. Avf b. Malik el-Ešdžei, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Bilo nas je kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, devet, ili osam, ili sedam, pa nam reče: *'Od ljudi nemojte ništa tražiti!'* Kasnije sam vidio neke od tih ljudi: kad bi im ispao bič iz ruke, ni od koga ne bi zatražili da im ga dohvati."⁵⁴¹

٥٢٠ - وَعَنْ ثَوْبَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ يَكْفُلُ لِي أَنْ لَا يَسْأَلَ النَّاسَ شَيْئًا، وَأَتَكْفُلُ لَهُ بِالْجَنَّةِ؟» فَقُلْتُ: أَنَا فَكَانَ لَا يَسْأَلُ أَحَدًا شَيْئًا أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

520. Sevban, radijallahu anhu, govori da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko mi jamči da od ljudi neće ništa tražiti, ja njemu jamčim Džennet!"* Sevban je govorio: "I ja od ljudi ništa nisam tražio."⁵⁴²

٥٢١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ نَزَلَ بِهِ حَاجَةٌ فَأَنْزَلَهَا بِالنَّاسِ كَانَ قَمِينًا مِنْ أَنْ لَا تَمْهَلَ حَاجَتُهُ وَمَنْ أَنْزَلَهَا بِاللَّهِ آتَاهُ اللَّهُ بَرِزْقٍ عَاجِلٍ أَوْ بِمَوْتٍ آجِلٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

521. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeći hadis: *"Ko bude imao određenu potrebu pa zatraži da je ljudi ispune, priliči da mu ne bude zadovoljena. A ko svoju potrebu Allahu prepusti, On će mu je zadovoljiti dajući mu opskrbu, trenutno, ili smrt kasnije."*⁵⁴³

⁵⁴¹ Muslim (1043).

⁵⁴² Ebu Davud (1643) i En-Nesai, 5/96.

⁵⁴³ Ahmed (3696).

٥٢٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سَلُوا اللَّهَ مَا بَدَأَ لَكُمْ مِنْ حَوَائِجِكُمْ، حَتَّى شِيعَ النَّعْلُ فَإِنَّهُ إِنْ لَمْ يُسِرَّهُ لَمْ يَتَيَسَّرْ» أَخْرَجَهُ الْبَيْهَقِيُّ.

522. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao ashabima: "Od Allaha tražite sve svoje potrebe, makar se radilo o pertli, jer ako Allah ne olakša rješavanje problema pertle, neće ga biti lahko riješiti."⁵⁴⁴

٥٢٣ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيْسَ أَلَنْ أَحَدِكُمْ رَبُّهُ حَاجَتَهُ، أَوْ حَوَائِجَهُ كَلَهَا حَتَّى يَسْأَلَ شِيعَ نَعْلِهِ إِذَا انْقَطَعَ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَالْبَزَارُ، وَأَبُو يَعْلَى.

523. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Neka čovjek od svog Gospodara traži svoje potrebe", ili je rekao: "...sve svoje potrebe, u toj mjeri da Ga moli kad mu pertla pukne."⁵⁴⁵

٥٢٤ - وَعَنْ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ اللَّهَ كَرِهَ لَكُمْ ثَلَاثًا: قِيلَ وَقَالَ، وَإِضَاعَةَ الْمَالِ، وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

524. El-Mugira b. Šuba, radijallahu anhu, kazivao je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori:

⁵⁴⁴ El-Bejheki, u djelu *Šu'abu-l-iman* (1118), ali njegov lanac prenosilaca nije jak.

⁵⁴⁵ Et-Tirmizi (3612), El-Bezzar, u djelu *El-Musned* (3135), Ebu Ja'la (3403) i Ibn Hibban (866, 894 i 895). Et-Tirmizi je konstatirao: "Ovaj je hadis garib."

'Uistinu Allah mrzi pri vama tri stvari: čula-kazala, bespotrebno neumjesno zapitkivanje i rasipanje imetka.'⁵⁴⁶

٥٢٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَزَالُ الْمَسْأَلَةُ بِأَحَدِكُمْ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ وَلَيْسَ فِي وَجْهِهِ مُزْعَةٌ لَحْمٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

525. Ibn Omer, radijallahu anhuma, prenio je sljedeće Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, upozorenje: "Čovjek će neprestano tražiti od ljudi, pa će na Sudnji dan doći a na njegovom licu neće biti ni komadić mesa."⁵⁴⁷

٥٢٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَأَلَ النَّاسَ أَمْوَالَهُمْ تَكْثُرًا فَإِنَّمَا يَسْأَلُ حِمْرًا فَلْيَسْتَقِيلْ أَوْ لِيَسْتَكْثِرْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

526. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govorio je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Ko od svijeta bude tražio njihov imetak kako bi se obogatio od njih traži žeravicu, pa nek umanji ili poveća.'⁵⁴⁸

٥٢٧ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَأَنْ يَحْتَزِمَ أَحَدُكُمْ حُزْمَةً مِنْ حَطَبٍ فَيَحْمِلَهَا عَلَى ظَهْرِهِ فَيَبِيعَهَا خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَسْأَلَ رَجُلًا يُعْطِيهِ أَوْ يَمْنَعُهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

527. Ovaj isti ashab prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Da čovjek pripremi naramak drva i odnese ih

⁵⁴⁶ El-Buhari (1477, 6473 i 7292) i Muslim (593).

⁵⁴⁷ Muslim (1040).

⁵⁴⁸ Muslim (1041).

*prodati, bolje mu je nego da traži od nekoga ko će mu dati ili ne dati.*⁵⁴⁹

٥٢٨ - وَعَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ هَذِهِ الْمَسْأَلَةَ كَدُّ يَكُدُّ بِهَا الرَّجُلُ وَجْهَهُ فَمَنْ شَاءَ أَبْقَى عَلَى وَجْهِهِ وَمَنْ شَاءَ تَرَكَ إِلَّا أَنْ يَسْأَلَ رَجُلٌ ذَا سُلْطَانٍ أَوْ يَتَزَلَّ بِهِ أَمْرٌ لَا يَجِدُ مِنْهُ بُدْأً» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ.

528. Semura b. Džundub, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Prosijačenjem čovjek grebe svoje lice pa ko hoće neka sačuva svoje lice, a ko hoće neka ga ostavi, osim ako traži svoje pravo kod vladara ili ga pogodi nešto što ne može izbjeći.*"⁵⁵⁰

⁵⁴⁹ Muslim (107 i 1042).

⁵⁵⁰ Ahmed (20219), Ebu Davud (1639), Et-Tirmizi (681), En-Nesai, 5/100, Ibn Hibban (3397), Et-Tajalisi (889), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (6766 i 6767) i El-Bejheki, u djelima: *Es-Sunen*, 4/197, i *Šu'abu-l-iman* (3511).

٩٥ - بَابُ لَا يُلْحَأُ فِي الشَّدَائِدِ إِلَّا إِلَى اللَّهِ وَبَيَانَ مَا يُقَالُ عِنْدَ الْكَرْبِ

95. POGLAVLJE

U NEVOLJI SE SAMO ALLAHU OBRAĆA I DOVA KOJA SE UČI
TOM PRILIKOM

٥٢٩ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: «حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ»،
قَالَهَا إِبْرَاهِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ حِينَ أُلْقِيَ فِي النَّارِ، وَقَالَهَا مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ حِينَ قَالُوا: ﴿إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا
حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ [آل عمران: ١٧٣]. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ..

529. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, govorio je: "Riječi: 'Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar!' izgovorio je Ibrahim, alejhi-s-selam, kad je bačen u vatru, i izgovorio ih je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, kad je rečeno: 'Neprijatelji se okupljaju zbog vas, treba da ih se pričuvate!' – to je učvrstilo vjerovanje, pa su rekli: 'Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar!'"⁵⁵¹

٥٣٠ - وَعَنْ أَسْمَاءَ ابْنَةِ عُمَيْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَلِمَاتٍ أَقُولُهَا عِنْدَ الْكَرْبِ: «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَةَ.

⁵⁵¹ El-Buhari (4563).

530. Esmā b. Umejs, radijallahu anha, pripovijedala je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poučio me da u nevolji izgovorim sljedeće: *'Allah, Allah je moj Gospodar, nikoga Mu ne smatram ravnim!*'"⁵⁵²

٥٣١ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا أَصَابَ أَحَدَكُمْ هَمٌّ أَوْ لَأْوَاءٌ، فَلْيَقُلْ: اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي، لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ فِي الْأَوْسَطِ.

531. Aiša, radijallahu anha, kazuje da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Koga zadesi briga ili nevolja neka izgovori: *'Allah, Allah je moj Gospodar, nikoga Mu ne smatram ravnim!*'"⁵⁵³

٥٣٢ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَدْعُو عِنْدَ الْكَرْبِ يَقُولُ: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

532. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, govori da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u nevolji izgovarao sljedeće riječi: "Nema istinskog božanstva osim Allaha, Velikog i Blagog! Nema istinskog božanstva osim Allaha, Gospodara nebesa, Zemlje i Arša velikog!"⁵⁵⁴

⁵⁵² Ibn Madža (3882).

⁵⁵³ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-evsat* (5290).

⁵⁵⁴ El-Buhari (6345 i 6346) i Muslim (2730).

٩٦ - بَابُ الْعَزْمِ فِي الْمَسْأَلَةِ

96. POGLAVLJE

ODLUČNOST PRILIKOM UČENJA DOVE

٥٣٣ - عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا دَعَوْتُمْ اللَّهَ فَاعْزِمُوا فِي الدُّعَاءِ، وَلَا يَقُولَنَّ أَحَدُكُمْ: إِنْ شِئْتَ فَأَعْطِنِي، فَإِنَّ اللَّهَ لَا مُسْتَكْرَهَ لَهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

533. Enes, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Kad molite Allaha, molite Ga odlučno; neka niko ne moli govoreći: 'Ako hoćeš, dadni mi!', jer niko Allaha ne može prisiliti."*⁵⁵⁵

٥٣٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا يَقُلْ أَحَدُكُمْ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي إِنْ شِئْتَ، أَرْحَمْنِي إِنْ شِئْتَ، أَرْزُقْنِي إِنْ شِئْتَ، وَلِيَعِزَمَ مَسْأَلَتَهُ إِنَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ لَا مُكْرَهَ لَهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

534. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Neka čovjek ne moli govoreći: 'Moj Allahu, oprosti mi, ako hoćeš! Smiluj mi se, ako hoćeš! Opkrbi me, ako hoćeš!', već neka energično moli jer On čini šta hoće, a Allaha niko ne može prisiliti na nešto."*⁵⁵⁶

⁵⁵⁵ El-Buhari (6338 i 7464).

⁵⁵⁶ El-Buhari (6339 i 7477).

٥٣٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا دَعَا أَحَدُكُمْ فَلَا يَقُلْ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي إِنْ شِئْتَ، وَلَكِنْ لِيَعِزِّمِ الْمَسْأَلَةَ، وَلِيُعَظِّمِ الرَّغْبَةَ، فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَتَعَاطَمُهُ شَيْءٌ أَعْطَاهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

535. Ovaj isti ashab prenio je i sljedeći hadis: "Kad čovjek uči dovu, neka ne moli govoreći: 'Moj Allahu, oprosti mi, ako hoćeš!', već neka od Allaha energično traži i s velikom željom, ta zaista Allahu nije mnogo ma koliko dao."⁵⁵⁷

---

⁵⁵⁷ Muslim (2679).

٩٧ - بَابُ جَوَازِ قَوْلٍ: «إِنْ شَاءَ اللَّهُ» فِي الدُّعَاءِ إِذَا كَانَ بِقَصْدِ الْإِخْبَارِ

97. POGLAVLJE

UČEĆI DOVU, DOPUŠTENO JE REĆI: "AKO ALLAH DA" POD UVJETOM DA BUDE S NAMJEROM OBAVIJESTI

٥٣٦ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ عَلَى أَعْرَابِيٍّ يَعُودُهُ، وَكَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ عَلَى مَرِيضٍ يَعُودُهُ قَالَ: «لَا بَأْسَ، طَهْرٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ»، فَقَالَ لَهُ: «لَا بَأْسَ، طَهْرٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ» قَالَ: قُلْتَ: طَهْرٌ؟ كَلَّا بَلْ هِيَ حُمَّى تَفُورُ - أَوْ تَتَوَّرُ - عَلَى شَيْخٍ كَبِيرٍ، تُزِيرُهُ الْقُبُورَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَنَعَمْ إِذَا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ، وَالطَّبْرَانِيُّ وَزَادَ: فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَمَّا إِذَا آبَيْتَ فَهِيَ كَمَا تَقُولُ، قَضَاءُ اللَّهِ كَاتِنٌ» فَمَا أَمْسَى مِنَ الْغَدِ إِلَّا مَيِّتًا.

536. Ibn Abbas, radijallahu anhum, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obišao nekog bolesnog beduina – a kad je obilazio bolesnike, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, govorio je: "Nije nikakva šteta! Allah ti s ovim grijeha očistio, ako Allah da!" – pa je i njemu izgovorio te riječi, ali se beduin usprotivi: "Rekao si da je u ovom čišćenje od grijeha? Nikad! Ovo je groznica koja trese oronulog starca i približava ga mezaru." Na to Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve

sellem, reče: "Onda je tako."⁵⁵⁸ U drugoj verziji stoji dodatak: "Ako već insistiraš na tome, onda je tako; a Allahova se odredba mora izvršiti." I čovjek je već sutradan umro.⁵⁵⁹

٥٣٧ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَفْطَرَ قَالَ: «ذَهَبَ الظَّمَا، وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَبَبَّتِ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

537. Ibn Omer, radijallahu anhuma, govorio je: "Kad bi iftario, Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio sljedeću dovu: 'Nestala je žeđ, napojile se žile, a nagrada je, ako Allah da, osigurana!'"⁵⁶⁰

⁵⁵⁸ El-Buhari (3616, 5656, 5662 i 7470).

⁵⁵⁹ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 11/11951.

⁵⁶⁰ Ebu Davud (2357) i En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (3315 i 10058).

٩٨ - بَابُ جَوَازِ الاسْتِعَاذَةِ وَالاسْتِعَاذَةِ بِالْمَخْلُوقِ فِيمَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ مِنَ الْأَسْبَابِ الظَّاهِرَةِ وَالْأُمُورِ الْحَسِيَّةِ مَعَ تَحْرِيمِ تَعَلُّقِ الْقَلْبِ بِهِ، وَوَجُوبِ اعْتِقَادِ أَنَّ ذَلِكَ سَبَبٌ لَا تَأْتِيرُ لَهُ بِنَفْسِهِ، وَتَحْرِيمِ الاسْتِعَاذَةِ وَالاسْتِعَاذَةِ بِمَخْلُوقٍ مَيِّتٍ أَوْ غَائِبٍ أَوْ فِيمَا لَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ ذَلِكَ مِنَ الشُّرْكِ

98. POGLAVLJE

DOPUŠTENO JE TRAŽENJE POMOĆI I UTOČIŠTA KOD ČOVJEKA U VIDLJIVIM UZROCIMA I OPIPLJIVIM STVARIMA, UZ ZABRANU VEZANJA ZA NJEGA SRCEM I OBAVEZNOST VJEROVANJA DA TAJ ISTI UZROK SAM PO SEBI NEMA NIKAKAV UTJECAJ; ZABRANJENO JE TRAŽENJE POMOĆI I UTOČIŠTA KOD UMRLOG, ODSUTNOG I OD PRISUTNOG U ONOME ŠTO MOŽE UČINITI SAMO ALLAH: SVE JE TO ŠIRK

٥٣٨ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كُنْتُ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا فَقَالَ: «يَا غُلَامُ إِنِّي أَعْلَمُكَ كَلِمَاتٍ: أَحْفَظِ اللَّهَ يَحْفَظْكَ، أَحْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعْنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ، وَأَعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ

إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ، وَلَوْ اجْتَمَعُوا عَلَيَّ أَنْ يَضْرُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضْرُوكَ
إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ، رُفِعَتِ الْأَقْلَامُ، وَجَفَّتِ الصُّحُفُ» أَخْرَجَهُ
الترمذِيُّ.

538. Ibn Abbas, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Bio sam jednog dana iza Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i on mi reče: 'Dječače, poučit ću te nekoliko stvari: pazi na Allahove granice, Allah će paziti na tebe; pazi na Allahove granice, naći ćeš Ga ispred sebe; kad moliš, moli od Allaha; kad pomoć tražiš, traži od Allaha. Znaj, kad bi se cijeli svijet sakupio da ti kakvu korist pribavi, to će moći samo u granicama Allahove odredbe da ti se desi šteta, a kad bi se sakupili da ti kakvu štetu nanesu, to će moći samo u granicama Allahove odredbe protiv tebe: pera su podignuta a listovi su se osušili."⁵⁶¹

٥٣٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ يَقُولُ: «قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: قَسَمْتُ الصَّلَاةَ بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي نَصْفَيْنِ وَلِعَبْدِي
مَا سَأَلَ، فَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ * [الْفَاتِحَةُ: ٢] قَالَ اللَّهُ
تَعَالَى: حَمَدِي عَبْدِي، وَإِذَا قَالَ: ﴿الرَّحْمَانِ الرَّحِيمِ﴾ * قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أُثْنِي
عَلَيَّْ عَبْدِي، وَإِذَا قَالَ: ﴿مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾ * قَالَ: مَجْدِي عَبْدِي، فَإِذَا قَالَ:
﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ * قَالَ: هَذَا بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ،
فَإِذَا قَالَ: ﴿اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ

⁵⁶¹ Et-Tirmizi (2516).

المَعْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ* ﴿ [الفاتحة: ٧-٣] قال: هذا لعبي ولعبي ما سأل» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

539. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Svevišnji Allah kaže: 'Namaz sam podijelio na dva dijela, a robu Mom pripada ono što traži.' Kad čovjek prouči: 'Hvala Allahu, Gospodaru svjetova', Allah rekne: 'Rob Moj zahvaljuje Mi.' Kad čovjek prouči: 'Svemilosnom, Samilosnom', Allah rekne: 'Rob Moj hvali Me.' Kad čovjek prouči: 'Vladaru Dana sudnjeg', Allah rekne: 'Rob Moj slavi Me.' Kad čovjek prouči: 'Tebe obožavamo i od Tebe pomoć tražimo', Allah rekne: 'Ovo je između Mene i roba Mog, a njemu pripada ono što traži.' A kad čovjek prouči: 'Uputi nas na Pravi put, na put onih kojima si milost Svoju darovao, a ne na put onih koji su protiv sebe srdžbu izazvali, niti onih koji su zalutali', Allah rekne: 'Ovo se tiče roba Mog, i pripada mu ono što traži.'"⁵⁶²

٥٤٠ - وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَخَذَ بِيَدِهِ وَقَالَ: «يَا مُعَاذُ وَاللَّهِ إِنِّي لَأُحِبُّكَ، وَاللَّهِ إِنِّي لَأُحِبُّكَ» فَقَالَ: «أَوْصِيكَ يَا مُعَاذُ لَا تَدْعَنَّ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلَاةٍ تَقُولُ: اللَّهُمَّ أَعْنِي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُصْنِ عِبَادَتِكَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

540. Muaz b. Džebel, radijallahu anhu, pripovijeda da ga je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, uzeo za ruku i rekao: "Muaze, ja te, Allaha mi, uistinu, volim! Allaha mi, uistinu te volim!" Pa je potom rekao: "Oporučujem ti, Muaze: na kraju svakog namaza obavezno prouči sljedeće: 'Allahumme, einni ala

⁵⁶² Muslim (38 i 395).

zikrike ve šukrike ve husne ibadetike! (Moj Allahu, pomози mi da Te spominjem, da Ti zahvaljujem i iskreno Te obožavam!)”⁵⁶³

٥٤١ - وَعَنْ مُخَارِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: الرَّجُلُ يَأْتِينِي فَيُرِيدُ مَالِي قَالَ: «ذَكَرُهُ بِاللَّهِ»، قَالَ: فَإِنْ لَمْ يَذْكُرْ؟ قَالَ: «فَاسْتَعِنَ عَلَيْهِ مِنْ حَوْلِكَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ»، قَالَ: فَإِنْ لَمْ يَكُنْ حَوْلِي أَحَدٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ؟ قَالَ: «فَاسْتَعِنَ عَلَيْهِ بِالسُّلْطَانِ»، قَالَ: فَإِنْ نَأَى السُّلْطَانُ عَنِّي؟ قَالَ: «قَاتِلْ دُونَ مَالِكَ حَتَّى تَكُونَ مِنْ شُهَدَاءِ الْآخِرَةِ أَوْ تَمْتَعَ مَالِكَ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ.

541. Muharik, radijallahu anhu, kazivao je: ”Dode neki beduin kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i upita: ’Šta ću učiniti kad neko želi oteti moj imetak?’ *’Podsjeti ga na Allaha’*, odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. On upita: ’A šta ako se ne dozove?’ *’Pomози se protiv njega obližnjim muslimanima’*, odgovori mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. ’Šta ako u blizini ne bude nijedan musliman?’, preupita čovjek, na šta mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *’Onda u pomoć pozovi vladara.’* Čovjek, opet, upita: ’Šta ću učiniti ako je vladar daleko?’ Na ovo mu Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *’Brani svoj imetak, pa ćeš biti šehid, na ahiretu, ili ćeš odbraniti svoj imetak.’*”⁵⁶⁴

⁵⁶³ Ahmed (22119 i 22126), Ebu Davud (1522), En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteba*, 3/35, i *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (109 i 118), El-Bezzar, u djelu *El-Musned* (2661), Ibn Huzejma (751), Ibn Hibban (2020 i 2021), Et-Taberani u djelima: *El-Mu’džemu-l-kebir*, 20/110, i *Ed-Dua* (654) i El-Hakim, 1/273 i 3/273-274.

⁵⁶⁴ En-Nesai, 7/113.

٥٤٢ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَجُلًا مِنَ الْمُشْرِكِينَ لَحِقَ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِيُقَاتِلَ مَعَهُ فَقَالَ: «ارْجِعْ فَلَنْ أَسْتَعِينَ بِمُشْرِكٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

542. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda da je neki mnogobožac sustigao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, želeći se boriti s njim, pa mu je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, samo rekao: "Vrati se, neću se potpomoći mnogobošcem!"⁵⁶⁵

٥٤٣ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا دَخَلَ الْمَسْجِدَ يَوْمَ جُمُعَةٍ مِنْ بَابِ كَانَ نَحْوَ دَارِ الْقَضَاءِ، وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَائِمٌ يَخْطُبُ فَاسْتَقْبَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَائِمًا ثُمَّ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلَكَتِ الْأَمْوَالُ، وَانْقَطَعَتِ السُّبُلُ فَادْعُ اللَّهَ أَنْ يُغِيثَنَا. فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدَيْهِ ثُمَّ قَالَ: «اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا»، قَالَ أَنَسٌ: وَلَا وَاللَّهِ مَا تَرَى فِي السَّمَاءِ مِنْ سَحَابَةٍ وَلَا قَرَعَةٍ وَمَا بَيْنَنَا وَبَيْنَ سَلْعٍ مِنْ بَيْتٍ وَلَا دَارٍ، قَالَ: فَطَلَعَتْ مِنْ وَرَائِهِ سَحَابَةٌ مِثْلُ التُّرْسِ فَلَمَّا تَوَسَّطَتْ السَّمَاءَ انْتَشَرَتْ ثُمَّ أَمْطَرَتْ فَلَا وَاللَّهِ مَا رَأَيْنَا الثُّمُسَ سِتًّا قَالَ: ثُمَّ دَخَلَ رَجُلٌ مِنْ ذَلِكَ الْبَابِ فِي الْجُمُعَةِ - يَعْنِي: الثَّانِيَةَ - وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَائِمٌ يَخْطُبُ فَاسْتَقْبَلَهُ قَائِمًا، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلَكَتِ الْأَمْوَالُ وَانْقَطَعَتِ السُّبُلُ فَادْعُ اللَّهَ، قَالَ: فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدَيْهِ

⁵⁶⁵ Muslim (1817), Ebu Davud (2732), Et-Tirmizi (1558), Ahmed (25158), Ibn Hibban (4726) i Ibn Madža (2832).

قَالَ: «اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا اللَّهُمَّ عَلَى الْآكَامِ وَالظَّرَابِ وَبُطُونِ الْأُودِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ» قَالَ: فَأَقْلَعَتْ وَخَرَجْنَا نَمْشِي فِي الشَّمْسِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

543. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Neki je čovjek ušao u džamiju na vrata koja su bila u pravcu sudnice, dok je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, držao džumansku hutbu, okrenuo se prema Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, i požalio se: 'Allahov Poslaniče, nastrada imetak a voda presuši! Zamoli Allaha da spusti kišu.' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, podignuo je ruke i zamolio: '*Allahu, spusti kišu! Allahu, spusti kišu! Allahu, spusti kišu!*' Allaha mi, u pravcu Sel'a nismo vidjeli ni oblak ni oblačak, a između nas i tog brda nije nas dijelila nijedna kuća. Kad se iza Sel'a pojavi oblak poput okrugle ravnice i kad je došao na sredinu neba, raširio se i ispustio kišu; sunce, Allaha mi, nismo vidjeli ravnih šest dana. Sljedećeg petka neki čovjek uđe na ista vrata dok je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, držao hutbu, okrenu se prema njemu i požali se: 'Allahov Poslaniče, nastrada imetak a voda sve preplavi!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, opet podignu ruke i zamoli: '*Allahu, izvan našeg okruženja spusti kišu, a ne na nas! Allahu, na humusno zemljište i na kršovite stijene, u utrobe dolina i korjeništa drveća!*' Kiša prestade padati, a mi izađosmo iz džamije na sunce."⁵⁶⁶

٥٤٤ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا كَانَ يَوْمُ بَدْرٍ قَالَ: نَظَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى أَصْحَابِهِ وَهُمْ ثَلَاثُ مِائَةٍ وَنِيفٍ، وَنَظَرَ إِلَى الْمُشْرِكِينَ فَإِذَا هُمْ أَلْفٌ وَزِيَادَةٌ فَاسْتَقْبَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْقِبْلَةَ ثُمَّ مَدَّ يَدَيْهِ وَعَلَيْهِ رِدَاؤُهُ وَإِزَارُهُ ثُمَّ قَالَ: «اللَّهُمَّ أَيْنَ مَا وَعَدْتَنِي، اللَّهُمَّ أَنْجِزْ مَا

⁵⁶⁶ El-Buhari (1013, 1021 i 1033) i Muslim (8 i 898).

وَعَدْتَنِي اللَّهُمَّ إِنَّكَ إِذَا تَهَلَّكَ هَذِهِ الْعِصَابَةُ مِنْ أَهْلِ الْإِسْلَامِ فَلَا تُعْبَدُ فِي الْأَرْضِ أَبَدًا»، قَالَ: فَمَا زَالَ يَسْتَعِيثُ رَبَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَيَدْعُوهُ حَتَّى سَقَطَ رِدَاؤُهُ فَأَتَاهُ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فَأَخَذَ رِدَاءَهُ فَرَدَّاهُ ثُمَّ التَزَمَهُ مِنْ وَرَائِهِ ثُمَّ، قَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ كَفَاكَ مُنَاشِدَتُكَ رَبِّكَ فَإِنَّهُ سَيُنْجِزُ لَكَ مَا وَعَدَكَ، وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿إِذْ تَسْتَعِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِ مِنْ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ﴾ [الأنفال: ٩] ، فَلَمَّا كَانَ يَوْمَئِذٍ وَالتَّقَوْا فَهَزَمَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْمُشْرِكِينَ فَقَتَلَ مِنْهُمْ سَبْعُونَ رَجُلًا وَأَسْرَ مِنْهُمْ سَبْعُونَ رَجُلًا. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

544. Omer, radijallahu anhu, pripovijedao je: "U Bici na Bedru, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pogledao je ashabe, kojih je bilo tristotine i nekoliko, pa je pogledao mnogobošce, kojih je bilo više od hiljadu. Potom se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, okrenuo prema kibli i, s ogrtačem na leđima, ispružio ruke i zamolio: *'Allahu, gdje je obećanje koje si mi dao! Allahu, ispuni Svoje obećanje! Allahu, ako ova skupina muslimana bude uništena, nikad nećeš biti obožavan na Zemlji!'* Toliko je od Allaha pomoć tražio i molio Ga, da je spao njegov ogrtač s leđa, pa mu je prišao Ebu Bekr, radijallahu anhu, podignuo ogrtač, vratio ga na njegova leđa, stao iza njega i rekao: 'O Allahov Vjerovjesniče, dovoljno si molio Allaha, On će ispuniti obećanje koje ti je dao.' I Allah, Silni i Uzvišeni, objavio je: **'I kad ste od Gospodara svog pomoć zatražili, On vam se odazvao: 'Poslat ću vam u pomoć hiljadu meleka koji će jedni za drugima dolaziti.'**" Kad je nastupio čas borbe i kad su se dvije skupine sukobile, Svevišnji je Allah porazio

mnogobošce: sedamdeset ih je poginulo a sedamdeset zarobljeno.”⁵⁶⁷

٥٤٥ - وَعَنْ عِبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ أَبُو بَكْرٍ: قَوْمُوا
تَسْتَعِثُّ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ هَذَا الْمُنَافِقِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّهُ لَا يُسْتَعَاثُ بِي، إِنَّمَا يُسْتَعَاثُ بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ» قَالَ
الْهَيْثَمِيُّ: رَوَاهُ الطَّبْرَانِيُّ وَرِجَالَهُ رِجَالُ الصَّحِيحِ غَيْرِ ابْنِ لَهْيَعَةَ، وَهُوَ حَسَنُ
الْحَدِيثِ.

545. Ubada b. es-Samit, radijallahu anhu, prenosi da je Ebu Bekr rekao: "Ustanite da od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, zatražimo pomoć protiv ovog licemjera!" Na to je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Pomoć se ne traži od mene, ona se traži isključivo od Svevišnjeg Allaha.*"⁵⁶⁸

٥٤٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، وَهَمْزِهِ وَتَفْخِهِ وَتَنْفِئِهِ، قَالَ:
هَمْزُهُ: الْمَوْتَةُ وَتَنْفِئُهُ: الشَّعْرُ، وَتَفْخُهُ: الْكِبَرُ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَابْنُ مَاجَةَ.

546. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenio je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio sljedeću dovu: "*Moj*

⁵⁶⁷ Ahmed (208 i 221).

⁵⁶⁸ Naveo ga je El-Hejsemi u djelu *Medžmeu-z-zevid*, 10/159, pripisavši ga Et-Taberaniju. U istom ga je djelu, 8/40, naveo u nešto drukčijoj verziji: "*Ne ustaje se preda mnom, već se pred Allahom ustaje*", ali hadis nismo pronašli u Et-Taberanijevim djelima. Naime, njega su zabilježili Ahmed (22706) i Ibn Sa'd, u djelu *Et-Tabekatu-l-kubra*, 1/387. Svi prenosioci, osim Ibn Lehie, jesu prenosioci čija su predanja zabilježena u *Es-Sahihu*. Hadis je dobar.

*Allahu, Tebi se utječem od prokletog šejtana, njegovog došaptavanja, njegovog pjesništva i njegove oholosti!*⁵⁶⁹

٥٤٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سَتَكُونُ فِتْنٌ الْقَاعِدُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْقَائِمِ، وَالْقَائِمُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْمَاشِي، وَالْمَاشِي فِيهَا خَيْرٌ مِنَ السَّاعِي، مَنْ تَشَرَّفَ لَهَا تَسْتَشْرِفُهُ، وَمَنْ وَجَدَ فِيهَا مَلْجَأً فَلْيَعُدْ بِهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

547. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *”Desit će se smutnje u kojima će onaj koji sjedi imati bolji status od onoga koji stoji, onaj koji stoji imat će bolji status od onoga koji hoda, a onaj koji hoda imat će bolji status od onoga koji trči. One će savladati onoga ko im isturi svoja prsa, a ko u tim smutnjama nađe kakvo stjecište neka u njemu potraži zaštitu.”*⁵⁷⁰

⁵⁶⁹ Ahmed (3830) i Ibn Madža (808).

⁵⁷⁰ El-Buhari (3601, 7081 i 7082) i Muslim (2886).

٩٩ - بَابُ جَوَازِ السُّؤَالِ بِوَجْهِ اللَّهِ فِي أُمُورِ الْآخِرَةِ وَتَحْرِيمِهِ فِي الْأُمُورِ

الدُّنْيَوِيَّةِ

99. POGLAVLJE

DOPUŠTENO JE ALLAHOVIM LICEM TRAŽITI AHIRETSKE DOBITI, A ZABRANJENO JE TRAŽITI OVOSVJETSKE KORISTI

٥٤٨ - عَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَسْأَلُكَ بِوَجْهِ اللَّهِ بِمَ بَعَثَكَ رَبُّنَا؟ قَالَ: «بِالْإِسْلَامِ» قَالَ: قُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَمَا آيَةُ الْإِسْلَامِ؟ قَالَ: «أَنْ تَقُولَ: أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

548. Behz b. Hakim prenosi od svog oca, a on od svog oca da je pripovijedao: "Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, tako ti Allahovog lica, čime te naš Gospodar poslao?' 'Islamom', odgovori on. Opet sam upitao: 'Allahov Vjerovjesniče, šta je simbol islama?', na šta Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Da kažeš: 'Svoje lice Allahu okrećem!', da namaz uspostavljaš i zekat daješ."⁵⁷¹

٥٤٩ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يُسْأَلُ بِوَجْهِ اللَّهِ إِلَّا الْجَنَّةُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

⁵⁷¹ El-Hakim, 4/600. Okarakterizirao ga je autentičnim.

549. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Allahovim se licem traži samo Džennet."*⁵⁷²

٥٥٠ - وَعَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: أُسْرِيَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَأَى عِفْرِيثًا مِنَ الْحِنِّ يَطْلُبُهُ بِشُعْلَةٍ مِنْ نَارٍ، كُلَّمَا انْتَفَتَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَاهُ فَقَالَ لَهُ جَبْرِيلُ: «أَفَلَا أَعْلَمُكَ كَلِمَاتٍ تَقُولُهُنَّ إِذَا قُلْتُهُنَّ طُفِئَتْ شُعْلَتُهُ وَخَرَّ لِفِيهِ؟» فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بَلَى» فَقَالَ: جَبْرِيلُ: «فَقُلْ: أَعُوذُ بِوَجْهِ اللَّهِ الْكَرِيمِ، وَبِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ اللَّاتِي لَا يُحَاوِرُهُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ، مِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَشَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَشَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ وَشَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ طَوَارِقِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ» أَخْرَجَهُ مَالِكٌ.

550. Jahja b. Seid, radijallahu anhu, ispričao je: "Kad je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, uzdignut u više sfere, vidio je Ifrita, jednog od džina, kako ga slijedi noseći vatrenu baklju na njega: kad god bi se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, okrenuo, vidio bi ga. Džibril upita Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: 'Želiš li da te poučim riječima koje ćeš proučiti pa će se ugasiti njegov plamen i on će pasti na usta?' 'Želim', odgovorio je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Džibril mu reče: 'Onda izgovori: 'Utječem se Allahovim plemenitim licem i Njegovim savršenim riječima, koje ne može nadvladati ni dobar ni zao čovjek, od zla onoga što je On stvorio

⁵⁷² Ebu Davud (1671) sa slabim lancem prenosilaca, otuda što je prenosioca Sulejmana b. Muaza slabim okarakteriziralo više hadiskih eksperata.

i dao da nikne, i od zla onoga što silazi s neba, i od zla onoga što se penje na nebo, i od zla onoga što je On stvorio na Zemlji, i od zla onoga što se s nje uzdiže, i od zla smutnje dana i noći, i od zla svakog putnika, osim putnika koji dobro donosi, o Svemilosni!”⁵⁷³

٥٥١ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا نَزَلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذِهِ الْآيَةُ: ﴿قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ﴾ قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَعُوذُ بِوَجْهِكَ» قَالَ: ﴿أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ﴾ قَالَ: «أَعُوذُ بِوَجْهِكَ» فَلَمَّا نَزَلَتْ: ﴿أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ﴾ [الأنعام: ٦٥] قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «هَاتَانِ أَهْوَنُ — أَوْ أَيْسَرُ — أَخْرَجَهُ الْبُحَارِيُّ».

551. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, govorio je: "Kad je Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, objavljen ajet: 'Reci: **'On je kadar da pošalje protiv vas kaznu iznad vaših glava'**, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Utječem se Tvom licu!' Na riječi Uzvišenog Allaha: "...ili ispod vaših nogu..." Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, također je rekao: 'Utječem se Tvom licu!' A kad je objavljeno: "...ili da vas u stranke podijeli i učini da silu jedni drugih iskusite'', Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo je rekao: 'To dvoje lakše je.'"⁵⁷⁴

⁵⁷³ Malik, u zbirci *El-Muwetta'*, 2/950-951.

⁵⁷⁴ El-Buhari (4628, 7313 i 7406).

٥٥٢ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَلْعُونٌ مَنْ سَأَلَ بَوَاحِ اللَّهِ، وَمَلْعُونٌ مَنْ سُئِلَ بِوَجْهِ اللَّهِ ثُمَّ مَنَعَ سَائِلَهُ، مَا لَمْ يَسْأَلْهُ هُجْرًا» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ.

552. Ebu Musa el-Eš'ari pripovijeda da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: *"Proklet je onaj ko zatraži licem Svevišnjeg Allaha, i proklet je onaj od koga bude zatraženo Allahovim licem, pa uskrati, osim ako je zatraženo nešto nepristojno."*⁵⁷⁵

---

⁵⁷⁵ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 22/943, i Ed-Dolabi, u djelu *El-Esmau ve-l-kuna*, 1/43.

١٠٠ - بَابُ مِنْ سَأَلَ بِاللَّهِ فَأَعْطُوهُ

100. POGLAVLJE

DAVANJE ONOME KO ZATRAŽI POZIVAJUĆI SE NA ALLAHOVO IME

٥٥٣ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ اسْتَعَاذَ بِاللَّهِ فَأَعِيدُوهُ، وَمَنْ سَأَلَ بِاللَّهِ فَأَعْطُوهُ، وَمَنْ دَعَاكُمْ فَأَجِيبُوهُ، وَمَنْ صَنَعَ إِلَيْكُمْ مَعْرُوفًا فَكَافِئُوهُ، فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا مَا تُكَافِئُونَهُ فَادْعُوا لَهُ حَتَّى تَرَوْا أَنَّكُمْ كَافِئُمُوهُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

553. Abdullah b. Omer, radijallahu anhumu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko od vas zatraži zaštitu Allahovim imenom, zaštitite ga; ko od vas zatraži kakvu potrebu Allahovim imenom, dajte mu; ko vas pozove, odazovite se; ko vam učini dobročinstvo, uzvratite mu, a ako nemate čime, onda molite za njega dok ne osjetite da ste mu se odužili."*⁵⁷⁶

٥٥٤ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِشَرِّ النَّاسِ مَنْزِلًا؟» قَالَ: قُلْنَا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «الَّذِي يُسْأَلُ بِاللَّهِ وَلَا يُعْطَى بِهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ.

554. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upitao ashabe: *"Želite li da vam kažem ko je najgori čovjek?"* Odgovorili su: *"Naravno, Allahov*

⁵⁷⁶ Ebu Davud (1672) i En-Nesai, 5/82.

Poslaniče.” On reče: *”Onaj od koga se zatraži nešto u ime Allaha, pa uskrati.”*⁵⁷⁷

٥٥٥ - وَعَنْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ اسْتَعَاذَ بِاللَّهِ، فَأَعْيَدُوهُ، وَمَنْ سَأَلَكُمْ بِوَجْهِ اللَّهِ، فَأَعْطُوهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

555. Ovaj isti ashab prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Ko od vas zatraži zaštitu Allahovim imenom, zaštitite ga; ko od vas zatraži kakvu potrebu Allahovim imenom, dajte mu.”*⁵⁷⁸

٥٥٦ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ ابْنَةَ الْجَوْنِ لَمَّا أُدْخِلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَدَنَا مِنْهَا، قَالَتْ: أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ فَقَالَ لَهَا: «لَقَدْ عُدْتُ بَعْظِيمٍ، الْحَقِيقِي بِأَهْلِكَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ، وَفِي لَفْظٍ لَهُ: «لَقَدْ عُدْتُ بِمُعَاذٍ» ثُمَّ خَرَجَ عَلَيْنَا فَقَالَ: «يَا أَبَا أُسَيْدٍ اكْسِبْهَا رَازِقَتَيْنِ وَالْحَقِيقَةَ بِأَهْلِهَا».

556. Aiša, radijallahu anha, pripovijedala je: *”Kad su El-Dževnovu kćerku uveli kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i on joj se približio, samo je rekla: ’Utječem se Allahu od tebe!’ ’Kod Moćnog si utočište potražila, vrati se svojoj porodici’, zaključio Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.”* U drugoj verziji stoji: *”Utočište si zatražila kod Onoga Koji ga može dati.”* Zatim je izašao među ashabe i rekao: *”O Ebu*

⁵⁷⁷ Ahmed (2116 i 2927), Et-Tirmizi (1652), En-Nesai, 5/83-84, Ibn Ebu Šejba, 5/294, Ed-Darimi (2395), Ibn Hibban (604), Et-Taberani (10767) i Et-Tajalisi (2661).

⁵⁷⁸ Ahmed (2248), Ebu Davud (5108) i Ebu Ja'la (2536 i 2755).

Usejde, daj joj dvije bijele lanene odjeće i vrati je njenoj porodici!”⁵⁷⁹

---

⁵⁷⁹ El-Buhari (5254, 5255 i 5257).

١٠١ - بَابُ تَوْحِيدِ الْأَسْمَاءِ وَالصِّفَاتِ، وَالتَّحْذِيرِ مِنَ الْإِلْحَادِ فِيهَا أَوْ

جَحْدِ شَيْءٍ مِنْهَا

101. POGlavLJE

O JEDNOĆI ALLAHOVIH IMENA I SVOJSTAVA I
POGUBNOSTI NJIHOVOG ISKRIVLJAVANJA ILI NIJEKANJA

٥٥٧ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَ رَجُلًا عَلَى سَرِيَّةٍ، وَكَانَ يَقْرَأُ لِأَصْحَابِهِ فِي صَلَاتِهِمْ، فَيَحْتِمُ بِ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ [الإخلاص: ١] فَلَمَّا رَجَعُوا ذَكَرُوا ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «سَلُوهُ لَأَيِّ شَيْءٍ يَصْنَعُ ذَلِكَ؟» فَسَأَلُوهُ، فَقَالَ: لِأَنَّهَا صِفَةُ الرَّحْمَنِ وَأَنَا أُحِبُّ أَنْ أَقْرَأَ بِهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَخْبِرُوهُ أَنَّ اللَّهَ يُحِبُّهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

557. Aiša, radijallahu anha, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nekog čovjeka odredio za zapovjednika jedne izvidnice; on ih je predvodio u namazu i na svakom rekatu završavao je učenje surom El-Ihlas. Pošto su se vratili, spomenuli su to Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, na šta je rekao: "Upitajte ga zašto je to činio." Upitali su ga, a on je samo odgovorio: "Jer ta sura govori o svojstvima Milostivog i meni predstavlja radost učiti je." Na to je Vjerovjesnik,

sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Prenesite mu da ga Allah voli."*⁵⁸⁰

٥٥٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ لِلَّهِ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ اسْمًا، مِائَةٌ إِلَّا وَاحِدًا، مَنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

558. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Zaista Allah ima devedeset i devet imena, stotinu manje jedno, onaj ko ih pobroji ući će u Džennet."*⁵⁸¹

٥٥٩ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا أَصَابَ أَحَدًا قَطُّ هَمٌّ وَلَا حَزَنٌ فَقَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، وَابْنُ عَبْدِكَ، وَابْنُ أُمِّتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَثَوْرَ صَدْرِي، وَجِلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي، إِلَّا أَذْهَبَ اللَّهُ هَمَّهُ وَحُزْنَهُ، وَأَبْدَلَهُ مَكَانَهُ فَرَجًا» قَالَ: فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَلَا تَتَعَلَّمُهَا؟ فَقَالَ: «بَلَى، يَنْبَغِي لِمَنْ سَمِعَهَا أَنْ يَتَعَلَّمَهَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

559. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Svakom čovjeku koji izgovori: 'Allahumme inni 'abduke, vebnu 'abdike, vebnu*

⁵⁸⁰ El-Buhari (7375) i Muslim (813).

⁵⁸¹ El-Buhari (2736, 6410 i 7392) i Muslim (6 i 2677).

emetike, nasijeti bi jedike, madin fijje hukmuke, 'adlun fijje kadauke, es'eluke bi kulli-s-min huve leke, semmejte bihi nefseke, ev 'allemtehu ehaden min halkike, ev enzeltehu fi kitabike, evi-s-ste'serte bihi fi 'ilmi-l-gajbi indeke, en tedž'ale-l-kur'ane rebi'a kalbi, ve nure sadri, ve džilae huzni, ve zihabe hemmi, (Moj Allahu, ja sam rob Tvoj, sin roba Tvoga, sin robinje Tvoje. Moj je položaj u Tvojim ruci, nada mnom se sprovode Tvoja određenja, pravičnost je po Mene odluka Tvoja! Prizivam te svim Tvojim imenima, kojima si Sebe nazvao, onim koja si u Knjizi Svojoj objavio, onim kojima si nekog od robova Svojih poučio, i onim koja si u tajnosti kod Sebe zadržao, da Kur'an učiniš proljećem srca mog, svjetlom mojih očiju, lijekom moje tuge i brige!) – Allah će otkloniti tugu i brigu i zamijeniti ih radošću.” Neko upita: ”Allahov Poslaniče, hoćemo li zapamtiti te riječi?” ”Naravno, priliči da ih zapamti svako ko ih čuje”, odgovori Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.⁵⁸²

٥٦٠ - وَكَه شَاهِدٍ عِنْدَ ابْنِ السُّنِّيِّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي مُوسَى، وَسَنَدُهُ ضَعِيفٌ، إِلَّا أَنَّ الْحَافِظَ ابْنَ حَجْرٍ حَسَّنَ حَدِيثَ ابْنِ مَسْعُودٍ بِهِ.

560. U prilog mu ide predanje koje je preko Ebu-Musaa, radijallahu anhu, zabilježio Ibnus-Sunni, a i njegov je lanac prenosilaca slab.⁵⁸³

⁵⁸² Ahmed (3712) sa slabim lancem prenosilaca, jer je Ebu Selema el-Džuheni bio nepoznat; Ibn Ebu Šejba, 10/253, Ebu Ja'la (5297), Ibn Hibban (972), Et-Taberani u djelima: *El-Mu'džemu-l-kebir* (10352) i *Ed-Dua* (1035) i El-Hakim, 1/509-510.

⁵⁸³ Ibnu-s-Sunni, u djelu *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (341) s prekinutim lancem prenosilaca između Abdullaha b. Zubejd b. el-Harisa i Ebu Musaa. Zbog toga je Ibn Hadžer, u djelu *Emali-l-ezkar*, ovaj hadis okarakterizirao slabim, a što je od njega prenio Ibn Allan u djelu *El-Futuhatu-r-rebbanijja*, 4/13, osim što je on Ibn Mesudovo, radijallahu anhu, predanje osnažio ovim i okarakterizirao ga dobrim.

٥٦١ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: فَقَدْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْلَةً مِنَ الْفِرَاشِ، فَالْتَمَسْتُهُ فَوَقَعَتْ يَدِي عَلَى بَطْنِ قَدَمَيْهِ وَهُوَ فِي الْمَسْجِدِ، وَهُمَا مَنْصُوبَتَانِ: وَهُوَ يَقُولُ: «اللَّهُمَّ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

561. Aiša, radijallahu anha, izjavila je: "Jedne sam noći osjetila da Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nije u postelji, pa sam ga potražila rukama i moj je dlan pao na njegova uspravljena stopala: bio je na sedždi i molio učeći sljedeću dovu: *'Allahumme, inni e'uzu bi ridake min sehatike, ve bi mu'afatike min 'ukubetike, ve e'uzu bike minke, la uhsi senaen 'alejke ente kema esnejte 'ala nefsike.'* (Allahu, stavljam se pod zadovoljstvo Tvoje pred srdžbom Tvojom, pod oproštaj Tvoj pred kaznom Tvojom, od Tebe tražim zaštitu pred Tobom! Nisam u stanju ispoljiti Tebi zahvalu, Ti si onakav kako si o Sebi pohvalno rekao.)"⁵⁸⁴

٥٦٢ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: صَنَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمْرًا فَتَرَحَّصَ فِيهِ، فَبَلَغَ ذَلِكَ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِهِ، فَكَأَنَّهُمْ كَرِهُوا وَتَنَزَّهُوا عَنْهُ، فَبَلَغَهُ ذَلِكَ فَقَامَ حَطِيبًا فَقَالَ: «مَا بَالُ رِجَالٍ بَلَغَهُمْ عَنِّي أَمْرٌ تَرَحَّصْتُ فِيهِ، فَكَرِهُوا وَتَنَزَّهُوا عَنْهُ، فَوَاللَّهِ لَأَنَا أَعْلَمُهُمْ بِاللَّهِ، وَأَشَدُّهُمْ لَهُ حَشِيَّةً» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

562. Također je govorila: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom je prilikom uradio određenu stvar posegnuvši za olakšicom, ali kad su neki ashabi za to čuli, čini se da su to

⁵⁸⁴ Muslim (486).

prezreli i od toga se ogradili. To je saznao Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, pa je održao govor, rekavši: *'Šta je određenim ljudima, čuju da sam uradio određenju stvar posegnuvši za olakšicom, pa to preziru i od toga se ograđuju! Allaha mi, ja sam najznaniji glede Allaha i najbogohojzniji sam čovjek!'*⁵⁸⁵

٥٦٣ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «المرء في القرآن كُفْرًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ حِبَّانَ.

563. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Resulullahov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Raspravljanje o Kur'anu nevjerstvo je."*⁵⁸⁶

٥٦٤ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قِيلَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: ﴿وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ﴾» [البقرة: ٥٨] فَبَدَّلُوا فَادْخَلُوا يَزْحَفُونَ عَلَى أَسْتَاهِهِمْ وَقَالُوا: حَبَّةٌ فِي شَعْرَةٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

564. On prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Izraeličanima je bilo rečeno: "Uđite u ovaj grad na kapiju pognutih glava, i recite: 'Oprosti!' – oprostit ćemo vam grijeha vaše...", ali su oni to izvitoperili: ušli su pužući na zadnjici i, umjesto traženja oprosta, rekli su: 'Ječmeno zrno!'"*⁵⁸⁷

⁵⁸⁵ El-Buhari (6101) i Muslim (2356).

⁵⁸⁶ Ahmed (7848, 7989, 9479, 10143 i 10539), Ebu Davud (4603) i Ibn Hibban (1464).

⁵⁸⁷ El-Buhari (3403, 4479 i 4641) i Muslim (3015).

٥٦٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَشْتُمُنِي ابْنُ آدَمَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ذَلِكَ، وَيُكَذِّبُنِي ابْنُ آدَمَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ذَلِكَ، فَأَمَّا شْتُمُهُ إِيَّايَ، فَقَوْلُهُ إِنِّي اتَّخَذْتُ وَكَدًّا، وَأَنَا الْأَحَدُ الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ، وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، وَأَمَّا تَكْذِيبُهُ إِيَّايَ فَقَوْلُهُ: لَنْ يُعِيدَنِي كَمَا بَدَأَنِي، وَلَيْسَ أَوَّلُ الْخَلْقِ بِأَهْوَنَ عَلَيَّ مِنْ إِعَادَتِهِ» أَخْرَجَهُ الْبُحَارِيُّ.

565. On pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svevišnji Allah kaže: 'Čovjek Me utjeruje u laž, a to nema pravo, i vrijeđa Me, a ni to nema pravo. Kad je riječ o vrijeđanju, to je čovjekova izjava: 'Allah je Sebi uzeo dijete!', a Ja sam Jedan, Utočište svakom, Koji nije rodio i rođen nije i Kojem niko ravan nije. A kad se radi o utjerivanju u laž, to je njegova izjava: 'Allah me neće oživiti poslije smrti!', a oživljenje Mi nimalo nije teže od stvaranja iz ničeg.'"⁵⁸⁸

٥٦٦ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تُعِدْنِي قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَعُوذُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ؟ قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فَلَانًا مَرِضَ، فَلَمْ تُعِدَّهُ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ، يَا ابْنَ آدَمَ، اسْتَطَعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي. قَالَ: يَا رَبِّ، وَكَيْفَ أُطْعِمُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ؟ قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطَعَمَكَ عَبْدِي فَلَانٌ فَلَمْ تُطْعِمْهُ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أُطْعِمْتَهُ لَوَجَدْتَنِي ذَلِكَ عِنْدِي، يَا ابْنَ آدَمَ، اسْتَسْقَيْتُكَ فَلَمْ تَسْقِنِي. قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَسْقِيكَ

⁵⁸⁸ El-Buhari (3193, 4974 i 4975).

وَأَتَتْ رَبُّ الْعَالَمِينَ؟ قَالَ: اسْتَسْفَاكَ عَبْدِي فُلَانٌ، فَلَمْ تَسْفِهِ، أَمَا إِنَّكَ لَوُ سَقَيْتَهُ وَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

566. On je prenio i sljedeći hadis: "Svevišnji će Allah na Sudnjem danu reći: 'Čovječe, razbolio sam se, a nisi Me posjetio!' 'Kako ću te posjetiti a Ti si Gospodar svjetova?', upitat će čovjek. Allah će mu odgovoriti: 'Zar nisi znao da se taj i taj Moj rob razbolio pa ga nisi posjetio! Zar nisi znao da bi Me našao kod njega, da si ga posjetio!' Opet će reći: 'Čovječe, tražio sam da Me nahraniš, a nisi Me nahranio!' 'Kako ću te nahraniti a Ti si Gospodar svjetova?', upitat će čovjek. Allah će mu odgovoriti: 'Zar se ne sjećaš da je taj i taj Moj rob zatražio da ga nahraniš pa ga nisi nahranio! Zar nisi znao da bi to našao kod Mene da si ga nahranio!' I, na kraju, reći će: 'Čovječe, tražio sam da Me napojiš, a nisi Me napojio!' 'Kako ću te napojiti a Ti si Gospodar svjetova?', upitat će čovjek. Allah će mu odgovoriti: 'Taj i taj Moj rob zatražio je da ga napojiš pa ga nisi napojio! Zar nisi znao da bi to našao kod Mene da si ga napojio!'"⁵⁸⁹

٥٦٧ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ قُرَيْشًا صَالَحُوا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فِيهِمْ سُهَيْلُ بْنُ عَمْرٍو، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِعَلِيِّ: «اَكْتُبْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»، قَالَ سُهَيْلٌ: أَمَا بِاسْمِ اللَّهِ فَمَا نَدْرِي مَا بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَلَكِنْ اَكْتُبْ مَا نَعْرِفُ: بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

567. Enes, radijallahu anhu, pripovijeda da su kurejšije potpisale sporazum s Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, a među njima bio je Suhejl b. Amr. Resulullah, sallallahu

⁵⁸⁹ Muslim (2569).

alejhi ve sellem, naredio je Aliji: *"Napiši sljedeće: U ime Allaha, Svemilosnog, Samilosnog!"* Suhejl reče: "Kad se radi o bismilli, mi ne znamo šta ona znači. Napiši ono što znamo: 'U ime Tvoje, Allahu naš!'"⁵⁹⁰

٥٦٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَمْ يَكْذِبْ إِبْرَاهِيمُ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَطُّ، إِلَّا ثَلَاثَ كَذَبَاتٍ، بُتِّينِ فِي ذَاتِ اللَّهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

568. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ibrahim nije slagao nikada osim samo tri puta, u dva navrata glede Allahovog Bića."*⁵⁹¹

٥٦٩ - وَعَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فِي قِصَّةِ مُوسَى مَعَ الْخَضِرِ قَالَ: «قَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَا مُوسَى. قَالَ: مُوسَى بَنِي إِسْرَائِيلَ؟ قَالَ: نَعَمْ قَالَ: إِنَّكَ عَلَى عِلْمٍ مِنْ عِلْمِ اللَّهِ عِلْمَكَهُ اللَّهُ لَا أَعْلَمُهُ، وَأَنَا عَلَى عِلْمٍ مِنْ عِلْمِ اللَّهِ عِلْمَنِيهِ لَا تَعْلَمُهُ... ثُمَّ قَالَ: وَجَاءَ عُصْفُورٌ فَوَقَعَ عَلَى حَرْفِ السَّفِينَةِ فَتَقَرَّرَ فِي الْبَحْرِ نَقْرَةً فَقَالَ لَهُ الْخَضِرُ: مَا نَقَصَ عِلْمِي وَعِلْمُكَ مِنْ عِلْمِ اللَّهِ إِلَّا مِثْلُ مَا نَقَصَ هَذَا الْعُصْفُورُ مِنْ هَذَا الْبَحْرِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

569. Ubejj b. Ka'b, radijallahu anhu, prenio je od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da se između Musaa, alejhis-selam, i Hidra vodio sljedeći razgovor: *"Musa reče: 'Ja sam Musa.' Hidr*

⁵⁹⁰ Muslim (1784).

⁵⁹¹ El-Buhari (3357) i Muslim (2371).

upita: 'Musa pripadnik Izraelićana?' 'Da', odgovori Musa. 'Tebi je Allah dao određeno znanje koje meni nije dao, a meni je dao određeno znanje koje tebi nije dao.' Potom je na rub lađe sletio vrabac i jednom uzeo kljunom vode iz mora. Hidr reče: 'Moje i tvoje znanje u odnosu na Allahovo znanje jeste kao kap koju je popio vrabac u odnosu na ovo more.'⁵⁹²

٥٧٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ» قَالَ رَجُلٌ: إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّ أَنْ يَكُونَ نَوْبُهُ حَسَنًا، وَنَعْلُهُ حَسَنَةً. قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، الْكِبَرُ: بَطَرُ الْحَقِّ وَغَمَطُ النَّاسِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

570. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: "U Džennet neće ući čovjek u čijem srcu bude koliko trun oholosti!" Neko primijeti: "Čovjek voli imati lijepu odjeću i lijepu obuću!" "Allah je lijep i voli ljepotu. Oholost je odbijanje istine i ponižavanje ljudi", zaključio Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.⁵⁹³

٥٧١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَمَّا قَضَى اللَّهُ الْخَلْقَ، كَتَبَ عِنْدَهُ فَوْقَ عَرْشِهِ: إِنَّ رَحْمَتِي سَبَقَتْ غَضَبِي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

571. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Pošto je Allah

⁵⁹² El-Buhari (122, 3401, 4725, 4726 i 4727) i Muslim (172 i 2380).

⁵⁹³ Muslim (91).

završio stvaranje, kod Sebe, iznad Arša, zapisao je: 'Moja milost pretekla je Moju srdžbu.'⁵⁹⁴

٥٧٢ - وَعَنْ رَضِيَّ اللَّهِ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ يَعَارُ، وَإِنَّ الْمُؤْمِنَ يَعَارُ، وَغَيْرَةُ اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَ الْمُؤْمِنُ مَا حَرَّمَ عَلَيْهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

572. On prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Allah ima ljubomoru, a i vjernik je ljubomoran; Allahova je ljubomora kad vjernik čini ono što mu je On zabranio."⁵⁹⁵

٥٧٣ - وَعَنْ رَضِيَّ اللَّهِ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: إِذَا تَقَرَّبَ عَبْدِي مِنِّي شِبْرًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ ذِرَاعًا، وَإِذَا تَقَرَّبَ مِنِّي ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا أَوْ بُوعًا، وَإِذَا أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

573. On prenosi i sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Svevišnji Allah rekao je: 'Ako Mi se rob Moj približi koliko pedalj, Ja mu se približim koliko lakat. Ako Mi se približi koliko lakat, Ja se njemu približim koliko hvat. A ako prema Meni ide hodeći, Ja prema njemu idem trčeći.'"⁵⁹⁶

٥٧٤ - وَعَنْ سَلْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ رَبَّكُمْ تَبَارَكَ وَتَعَالَى حَبِيٌّ كَرِيمٌ، يَسْتَحِبُّ مِنْ عَبْدِهِ إِذَا رَفَعَ يَدَيْهِ إِلَيْهِ أَنْ يَرُدَّهُمَا صِفْرًا» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

⁵⁹⁴ El-Buhari (3194 i 7453) i Muslim (2751).

⁵⁹⁵ El-Buhari (5223) i Muslim (2761).

⁵⁹⁶ El-Buhari (7505 i 7537) i Muslim (20 i 2675).

574. Selman, radijallahu anhu, kazivao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Vaš Uzvišeni Gospodar stidljiv je i plemenit, stidi se da čovjek podigne ruke prema Njemu a da ih vrati prazne."*⁵⁹⁷

٥٧٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ، فَقَالَ: إِنِّي أُحِبُّ فُلَانًا فَأَجِبَّهُ، قَالَ: فَيَجِبُهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي السَّمَاءِ، فَيَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَجِبُّهُ، فَيَجِبُهُ أَهْلُ السَّمَاءِ، قَالَ: ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. وَزَادَ مُسْلِمٌ: «وَإِذَا أَبْغَضَ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَيَقُولُ: إِنِّي أَبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضُهُ، قَالَ: فَيَبْغِضُهُ جِبْرِيلُ ثُمَّ يُنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ: إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضُوهُ، قَالَ: فَيَبْغِضُونَهُ ثُمَّ تُوضَعُ لَهُ الْبُغْضَاءُ فِي الْأَرْضِ».

575. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Kad Allah nekoga zavoli, pozove Džibrila i rekne mu: 'Ja volim toga i toga, i ti ga voli!', i Džibril ga zavoli, pa potom oglasi na nebu: 'Allah voli toga i toga, i vi ga volite!', pa ga zavole stanovnici neba, a na Zemlji bude prihvaćen."*⁵⁹⁸ U drugoj verziji stoji dodatak: *"A kad Allah nekoga zamrzi, pozove Džibrila i rekne mu: 'Ja mrzim toga i toga, i ti ga mrzi!', i Džibril ga zamrzi, pa potom oglasi na nebu: 'Allah mrzi toga i toga, i vi ga mrzite!', pa ga zamrze stanovnici neba, a na Zemlji ga, također, zamrze."*⁵⁹⁹

⁵⁹⁷ Ebu Davud (1488), Et-Tirmizi (3556) i Ibn Madža (3865).

⁵⁹⁸ El-Buhari (7681).

⁵⁹⁹ Muslim (2637).

٥٧٦ - وَعَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنْ مِنْ دَعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ: «اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي، فَاعْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ فِي يَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ، وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

576. Alija b. Ebu Talib, radijallahu anhu, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, između ostalih dova, na noćnom namazu učio sljedeću dovu: *"Allahumme, entel-melik, la ilahe illa ente, ente rabbi, ve ene 'abduke, zalemte nefsi, va'tereftu bi zenbi, fagfir li zunubi džemi'an, innehu la jafgiru-z-zunube illa ente, vehdini li ahseni-l-ahlaki, la jehdi li ahseniha illa ente, vasrif 'anni sejjieha, la jasrifu 'anni sejjieha illa ente, lebbejke ve s'adejke, ve-l-hajru kulluhu fi jedejke, ve-š-šerru lejse ilejke, ene bike, ve ilejke, tebarekte ve tealejte, es'tagfiruke ve etubu ilejke."* (Allahu, Ti si Vladar, nema istinskog božanstva osim Tebe, Ti si Gospodar moj i ja sam rob Tvoj, počinio sam mnogo nasilje nad sobom i priznajem grijehе svoje, pa, oprosti mi sve grijehе, jer samo Ti grijehе opraštaš! Pokaži mi put najljepšeg morala, jer ljepšem niko osim Tebe ne može uputiti! Odstrani od mene loš karakter, jer samo Ti to možeš učiniti! Odazivam Ti se i radujem, sva su dobra u Tvojim rukama. Tebi se zlo ne pripisuje. Ja sam Tvoj sluga i Tebi

pripadam. Ti si Slavljeni i Uzvišeni, Tebi se molim za oprost i Tebi se kajem!)”⁶⁰⁰

٥٧٧ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ فِي رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ: «سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

577. Aiša, radijallahu anha, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na rukuu i na sedždi učio sljedeće: *”Subbuhun, kuddusun, rabbu-l-melaiketi ve-r-ruh.”* (Slavljeni, Sveti, Gospodar meleka i Džibrila.)⁶⁰¹

٥٧٨ - وَعَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ فِي رُكُوعِهِ: «سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

578. Avf b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na rukuu učio sljedeći zikr: *”Subhane zi-l-džeberuti ve-l-melekuti ve-l-kibrijai ve-l-'azameh.”* (Neka si slavljen, Ti, Koji posjeduješ silu, vlast, gordost i uzvišenost!)⁶⁰²

٥٧٩ - وَعَنْ حذيفة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ خَالِقُ كُلِّ صَانِعٍ وَصَنَعَتَهُ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

⁶⁰⁰ Muslim (771).

⁶⁰¹ Muslim (487).

⁶⁰² Ebu Davud (873) i En-Nesai, 2/223.

579. Huzejfa, radijallahu anhu, pripovijeda da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah je stvorio sva živa bića i njihova djela."⁶⁰³

٥٨٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «خَلَقَ اللَّهُ الْخَلْقَ، فَلَمَّا فَرَّغَ مِنْهُ قَامَتِ الرَّحِمُ فَأَخَذَتْ بِحَقْوِ الرَّحْمَنِ، فَقَالَتْ: مَهْ؟ قَالَتْ: هَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ مِنَ الْقَطِيعَةِ. قَالَ: أَلَا تَرْضَيْنَ أَنْ أَصِلَ مَنْ وَصَلَكَ، وَأَقْطَعَ مَنْ قَطَعَكَ؟ قَالَتْ: بَلَى يَا رَبِّ، قَالَ: فَذَلِكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

580. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Pošto je Svevišnji Allah stvorio stvorenja, rodbinske su veze ustale, uzele za Allahov ogrtač, pa je On rekao: 'Polahko!' 'Ovo je obraćanje onoga koji se boji prekidanja rodbinskih veza', rekoše rodbinske veze. Allah reče: 'Dobro, jesi li zadovoljna da se smilujem onome ko te bude održavao, a da kaznim onoga ko te bude prekidao?' 'Naravno, Gospodaru', rekoše rodbinske veze, pa Allah reče: 'To ti pripada!'"⁶⁰⁴

٥٨١ - وَعَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنْتُ أَضْرِبُ غَلَامًا لِي، فَصَحَّتْ مِنْ خَلْفِي صَوْتًا: «اعْلَمْ أَبَا مَسْعُودٍ، اللَّهُ أَقْدَرُ عَلَيْكَ مِنْكَ عَلَيْهِ» فَالْتَفَتْتُ فَإِذَا هُوَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هُوَ حُرٌّ لِرُوحِهِ اللَّهِ. فَقَالَ: «أَمَا لَوْ لَمْ تَفْعَلْ لَلْفَحْتِكَ النَّارُ — أَوْ لَمَسْتِكَ النَّارُ — أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ».

⁶⁰³ El-Hakim, 1/31, El-Bejheki, u djelu *Šu'abu-l-iman* (190) i El-Buhari, u djelu *Halku efa 'ili-l-ibad* (92). El-Hakim je zapisao: "Ovaj hadis je autentičan i ispunjava Muslimove kriterije."

⁶⁰⁴ El-Buhari (4830, 4831, 4832, 5987 i 7502) i Muslim (2554).

581. Ebu Mesud el-Ensari, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Udarao sam svog roba, pa sam čuo nekoga iza sebe da govori: 'Ebu Mesude, znaj da Allah doista ima veću moć nad tobom nego što ti imaš nad njim!' Okrenuh se, kad Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Rekoh: 'Allahov Poslaniče, oslobađam ga u ime Allaha!' Na to mi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: 'Da ga nisi oslobodio, Vatra bi te pržila', ili je rekao: '...Vatra bi te doticala.'⁶⁰⁵

٥٨٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَأْمُرُنَا إِذَا أَخَذْنَا مَضْجَعَنَا أَنْ نَقُولَ: «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمَنْزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ، فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ، فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ، فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ، فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ أَقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

582. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazivao je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naređivao nam je da, kad pođemo na spavanje, izgovorimo sljedeće: 'Allahumme, rabbe-s-semavati ve rabbe-l-erdi ve rabbe-l-'arši-l-'azimi, rabbena ve rabbe kulli šejin, falike-l-habbi ve-n-neva, ve munzile-t-tevrati ve-l-indžili ve-l-furkani, e'uzu bike min šerri kulli šej'in ente ahizun bi nasijetihi, Allahumme, ente-l-evvelu, fe lejse kableke šej'un, ve ente-l-ahiru, fe lejse ba'deke šej'un, ve ente-z-zahiru, fe lejse fevkake šej'un, ve ente-l-batimu, fe lejse duneke šej'un, ikdi 'anna-d-dejne ve agnina mine-l-fakri.'" (Moj Allahu, Gospodaru

⁶⁰⁵ Muslim (1659).

*sedam nebesa, Gospodaru Zemlje, Gospodaru Arša velikog, naš Gospodaru, Gospodaru svega postojećeg, Ti Koji činiš da zrnje i košpice prokljaju, Ti Koji si objavio Tevrat, Indžil i Kur'an, Tebi se utječem od zla stvorenjâ, kojima vladaš! Moj Allahu, Ti si Prvi, i prije Tebe ništa nije bilo! Ti si Posljednji, i poslije Tebe ništa neće biti! Ti si Vidljivi, i ništa iznad Tebe nema! Ti si Nevidljivi, i mimo Tebe ništa nema, vrati dugove umjesto nas i sačuvaj nas siromaštva!)*⁶⁰⁶

٥٨٣ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: غَلَا السَّعْرُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، سَعَّرَ لَنَا. فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمُسَعِّرُ الْقَابِضُ الْبَاسِطُ الرَّزَّاقُ وَإِنِّي لَأَرْجُو أَنْ أَلْقَى رَبِّي وَلَيْسَ أَحَدٌ مِنْكُمْ يَطْلُبُنِي بِمَظْلَمَةٍ فِي دَمٍ وَلَا مَالٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

583. Enes, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Za vrijeme Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, poskupjele su namirnice, pa su ashabi rekli: 'Allahov Poslaniče, ti odredi visinu cijena!' Na to je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Allah je Taj Koji određuje visinu cijena, On uskraćuje, daje i opskrbljuje; a ja se nadam da ću sresti svog Gospodara a nijedan čovjek između vas od mene ne traži obeštećenje u krvi niti u imetku.'⁶⁰⁷

٥٨٤ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَامَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ، فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَا يَنَامُ، وَلَا

⁶⁰⁶ Muslim (61, 62 i 2713).

⁶⁰⁷ Ahmed (12591 i 14057), Ebu Davud (3451), Et-Tirmizi (1314), Ed-Dija, u djelu *El-Ehadisu-l-muhtara* (1631), Ed-Darimi (2545), Ibn Madža (2200), Ebu Ja'la (2861), Ibn Hibban (4935) i El-Bejheki, u djelima: *Es-Sunen*, 6/29, i *El-Esmau ve-s-sifat*, str. 65.

يَبْغِي لَهُ أَنْ يَنَامَ، يَخْفِضُ الْقِسْطَ وَيَرْفَعُهُ، يُرْفَعُ إِلَيْهِ عَمَلُ اللَّيْلِ قَبْلَ عَمَلِ النَّهَارِ، وَعَمَلُ النَّهَارِ قَبْلَ عَمَلِ اللَّيْلِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

584. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ustao je i podsjetio nas na pet stvari: 'Svevišnji Allah ne spava i ne priliči Mu da spava; spušta i podiže terezije; djela koja su ljudi učinili noću uzdižu Mu se prije djelâ koja su učinili danju; djela koja su ljudi učinili danju uzdižu Mu se prije djelâ koja su učinili noću...'"⁶⁰⁸

٥٨٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا بَيْنَ ظَهْرَانِي النَّاسِ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَيْسَ بِأَعْوَرَ، أَلَا إِنَّ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ أَعْوَرُ عَيْنِ الْيَمْنَى، كَأَنَّ عَيْنَهُ عِنَبَةٌ طَافِيَةٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

585. Abdullah b. Omer, radijallahu anhu, kazivao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednog dana, dok je bio s ljudima, spomenuo Dedždžala rekavši sljedeće: "Zaista Svevišnji Allah nije ćorav, a uistinu je Džedždžal ćorav u desno oko, koje izgleda kao smežurana grožđica."⁶⁰⁹

٥٨٥ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ: «اللَّهُمَّ لَكَ أَسَلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ أُنَبْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِعِزَّتِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَنْ تُضِلَّنِي أَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْجَنُّ وَالْإِنْسُ يَمُوتُونَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

⁶⁰⁸ Muslim (179).

⁶⁰⁹ El-Buhari (3057, 3337, 3439, 4402, 6175, 7123 i 7407) i Muslim (169).

586. Ibn Abbas, radijallahu anhum, kazuje da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, govorio: *"Allahumme, leke eslemtu, ve bike amentu, ve 'alejke tevekkeltu, ve ilejke enebtu, ve bike hasamtu, Allahumme, inni e'uzu bi 'izzetike, la ilahe illa ente en tudilleni, ente-l-hajju-l-lezi la jemutu ve-l- džinnu ve-l-insu jemutun."* (Moj Allahu, Tebi se predajem, u Tebe vjerujem, na Tebe se oslanjam, Tebi se iskreno obraćam i zbog Tebe se sukobljavam! Moj Allahu, stavljam se u okrilje Tvoje moći, nema istinskog božanstva osim Tebe, i molim Te da me ne odvedeš u zabludu! Ti si Vječni, Koji ne umire, a džini i ljudi smrtnici su.)⁶¹⁰

٥٨٧ - وَعَنْ ثَوْبَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا انصَرَفَ مِنْ صَلَاتِهِ اسْتَعْفَرَ ثَلَاثًا وَقَالَ: «اللَّهُمَّ آتِ السَّلَامَ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ ذَا الْحَلَالِ وَالْإِكْرَامِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

587. Sevban, radijallahu anhu, govorio je: "Nakon što bi Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, završio namaz, tri bi puta donio istigfar pa bi potom proučio: *'Allahumme, ente-s-selamu, ve minke-s-selamu, tebarekte ze-l-dželali ve-l-ikram.'*" (Allahu, Ti si Mir i Ti daješ mir, blagodaran si, Posjedovatelju veličine i plemenitosti!)⁶¹¹

٥٨٨ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لِلَّهِ أَشَدُّ فَرَحًا بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ حِينَ يَتُوبُ إِلَيْهِ مِنْ أَحَدِكُمْ كَانَ عَلَى رِجْلَيْهِ بَارِضٌ فَلَاةٌ فَأَنْفَلْتُمْ مِنْهُ وَعَلَيْهَا طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ، فَأَيْسَ مِنْهَا، فَأَتَى شَجْرَةً فَاضْطَجَعَ فِي ظِلِّهَا قَدْ أَيْسَ مِنْ رِجْلَيْهِ، فَبَيْنَا هُوَ كَذَلِكَ إِذَا هُوَ بِهَا

⁶¹⁰ El-Buhari (7383) i Muslim (67 i 2717).

⁶¹¹ Muslim (591).

قَائِمَةً عِنْدَهُ، فَأَخَذَ بِخِطَامِهَا ثُمَّ قَالَ مِنْ شِدَّةِ الْفَرَحِ: اللَّهُمَّ أَنْتَ عَبْدِي وَأَنَا رَبُّكَ، أَخْطَأَ مِنْ شِدَّةِ الْفَرَحِ «أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ».

588. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *"Allah se obraduje čovjekovom pokajanjju više nego što bi se obradovao čovjek kad bi bio u pustinji pa izgubio jahalicu na kojoj je njegova hrana i piće, pa bi izgubio nadu da će je naći te bi, u očaju, sjeo u hlad drveta i, dok bi bio u takvom stanju, pojavila se njegova jahalica, pa bi, uzevši za povodac, iz silne radosti pogriješio i povikao: 'Allahu, ti si moj rob, a ja sam tvoj Gospodar!'"*⁶¹²

٥٨٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَضْحَكُ اللَّهُ إِلَى رَجُلَيْنِ يَقْتُلُ أَحَدُهُمَا الْآخَرَ، كِلَاهُمَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ» فَقَالُوا: كَيْفَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «يُقَاتِلُ هَذَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، فَيَسْتَشْهَدُ، ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَى الْقَاتِلِ فَيُسَلِّمُ، فَيُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، فَيَسْتَشْهَدُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

589. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *"Allah se smiješi dvojici ljudi: ubije jedan drugog, a obojica uđu u Džennet."* Začuđeni, ashabi upitaše: "Allahov Poslaniče, kako to?" On odgovori: *"Prvi se bori na putu Allaha, Silnog i Uzvišenog, i pogine kao šehid, pa potom Allah dâ da njegov ubica prihvati islam i bori se na Allahovom putu pa i on pogine kao šehid."*⁶¹³

⁶¹² Muslim (2747).

⁶¹³ El-Buhari (2826) i Muslim (1890).

٥٩٠ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا تَوَطَّنَ رَجُلٌ مُسْلِمٌ الْمَسَاجِدَ لِلصَّلَاةِ وَالذِّكْرِ، إِلَّا تَبَشَّشَ اللَّهُ لَهُ كَمَا يَتَبَشَّشُ أَهْلُ الْعَائِبِ بِعَائِبِهِمْ إِذَا قَدِمَ عَلَيْهِمْ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَهَ.

590. On prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svakom se muslimanu koji često odlazi u džamije radi namaza i zikra, Allah smiješi kao što se porodica smiješi članu porodice kad se vrati s puta."⁶¹⁴

٥٩١ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَنْزِلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ فَيَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِبَ لَهُ، وَمَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ، وَمَنْ يَسْتَعْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

591. On je kazivao da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Naš Uzvišeni Gospodar spušta se svake noći na ovosvjetsko nebo, i to u posljednjoj trećini noći, i govori: 'Ko Me moli, da mu se odazovem; ko od Mene traži, da mu dadnem; ko od Mene oprost traži, da mu oprostim!'"⁶¹⁵

٥٩٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: اجْتَمَعَ عِنْدَ الْبَيْتِ قُرَشِيَّانِ وَتَقْفِيَّانِ، أَوْ تَقْفِيَّانِ وَقُرَشِيَّانِ كَثِيرَةٌ شَحْمٌ بَطُونِهِمْ قَلِيلَةٌ فَقَهُ قُلُوبِهِمْ فَقَالَ أَحَدُهُمْ: أَتُرُونَ أَنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ مَا نَقُولُ؟ قَالَ الْآخَرُ: يَسْمَعُ إِنْ جَهَرْنَا وَلَا يَسْمَعُ إِنْ أَخْفَيْنَا. وَقَالَ الْآخَرُ: إِنْ كَانَ يَسْمَعُ إِذَا جَهَرْنَا، فَإِنَّهُ يَسْمَعُ إِذَا

⁶¹⁴ Ahmed (8350) i Ibn Madža (800).

⁶¹⁵ El-Buhari (1145, 6321 i 7494) i Muslim (758).

أَخْفَيْنَا. فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ﴾ الآية [فصلت: ٢٢] مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

592. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Kod Kabe se sastaje dvojica kurejšija i jedan sekafija", ili je rekao: "...dvojica sekafija i jedan kurejšija, svi izrazito ugojeni i nadasve nepismeni. Jedan između njih reče: 'Mislite li da Allah čuje ono što mi govorimo!' 'Čuje ako glasno govorimo, a ne čuje ako šapućemo', odgovori jedan od njih. Na to treći reče: 'Ako čuje glasan razgovor, onda čuje i šapat.' I Svevišnji Allah tada je objavio: **'Vi se niste krili zato da ne bi uši vaše i oči vaše i kože vaše protiv vas svjedočile, već zato što ste vjerovali da Allah neće saznati mnogo štošta što ste radili.'**"⁶¹⁶

٥٩٣ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ إِلَىٰ قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ [النساء: ٥٨] قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَضَعُ إِنْهَامَهُ عَلَىٰ أُذُنِهِ وَالَّتِي تَلِيهَا عَلَىٰ عَيْنِهِ. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

593. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, učio je sljedeći ajet: "Allah vam zapovijeda da odgovorne službe onima koji su ih dostojni povjeravate i kad ljudima sudite – da pravedno sudite. Uistinu je divan Allahov savjet! – A Allah doista sve čuje i vidi", pa je rekao: "Vidio sam da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, objašnjavajući značenje ajeta, stavio palac na uho a kažiprste na oko."⁶¹⁷

⁶¹⁶ El-Buhari (4817) i Muslim (2775).

⁶¹⁷ Ebu Davud (4728), El-Bejheki, u djelu *El-Esmau ve-s-sifat* (390), Ibnu-l-Munzir (1923), Ibn Ebu Hatim, 3/987/5524, Ibn Hibban (265) i El-Hakim, 1/24.

٥٩٤ - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ عَلَى الْمِنْبَرِ: «إِنَّ رَبَّنَا سَمِيعٌ بَصِيرٌ» وَأَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى عَيْنِهِ. أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ، وَابْنُ أَبِي حَاتِمٍ.

594. Ukba b. Amir, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Zaista naš Gospodar sve čuje i vidi', pokazavši rukom na oko."⁶¹⁸

٥٩٥ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَكُنَّا إِذَا أَشْرَفْنَا عَلَى وَادٍ هَلَلْنَا وَكَبَّرْنَا ارْتَفَعَتْ أَصْوَاتُنَا، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ ارْبِعُوا عَلَى أَنْفِكُمْ، فَإِنَّكُمْ لَا تَدْعُونَ أَصَمًّا وَلَا غَائِبًا، إِنَّهُ مَعَكُمْ، إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

595. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Putovali smo s Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, pa bismo, uspinjući se na brežuljke, izgovarali la ilahe illallah i donosili tekbire, podižući glasove, na šta nam se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obratio: 'O ljudi, budite samilosni prema sebi, ta ne dozivate gluhog niti odsutnog, On je s vama, sve čuje i blizu je.'⁶¹⁹

⁶¹⁸ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 17/775, i Ibn Ebu Hatim, 3/987/5226. Naveli su ga sljedeći islamski autoriteti: Ibn Kesir, u djelu *Tefsiru-l-Kur'ani-l-azim*, 1/516, te imam Es-Sujuti, u djelu *Ed-Durru-l-mensur*, 2/176.

⁶¹⁹ El-Buhari (2992, 4202, 6384, 6409, 6610 i 7386) i Muslim (2704). Prisustvo Uzvišenog Allaha ukazuje, kao što završnica hadisa objašnjava, da On sve čuje i da Je moćan da učini šta hoće, a drugi jasni dokazi ukazuju da je On iznad sedam nebesa, iznad veličanstvenog 'Arša –prijestolja. (prim. šer. rec.)

٥٩٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ قُلُوبَ بَنِي آدَمَ كُلَّهَا بَيْنَ إِصْبَعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ الرَّحْمَنِ، كَقَلْبٍ وَاحِدٍ يُصْرَفُهُ حَيْثُ يَشَاءُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

596. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, rekao je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Ljudska su srca između dva Allahova prsta, kao da je jedno srce kojim On upravlja kako želi.'"⁶²⁰

٥٩٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَأْخُذُ اللَّهُ عِزَّ وَجَلَّ سَمَاوَاتِهِ وَأَرْضِيهِ بِيَدَيْهِ، فَيَقُولُ: أَنَا اللَّهُ، — وَيَقْبِضُ أَصَابِعَهُ وَيَسْطُهَا — أَنَا الْمَلِكُ» حَتَّى نَظَرْتُ إِلَى الْمِنْبَرِ يَتَحَرَّكُ مِنْ أَسْفَلِ شَيْءٍ مِنْهُ حَتَّى إِنِّي لِأَقُولُ: أَسَاقِطٌ هُوَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

597. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Svevišnji će Allah nebesa i Zemlju uzeti Svojom rukom i reći: 'Ja sam Allah, ja sam Vladar!', skupljajući i pružajući Svoje prste. Pogledao sam u minber i vidio kako se pokreće iz svog podnožja, i pomislih hoće li zajedno sa Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, pasti.'"⁶²¹

٥٩٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الْمُقْسِطِينَ عِنْدَ اللَّهِ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ عَنْ يَمِينِ

⁶²⁰ Muslim (2654).

⁶²¹ Muslim (25 i 2788).

الرَّحْمَنِ عَزَّ وَجَلَّ، وَكِلْتَا يَدَيْهِ يَمِينٌ، الَّذِينَ يَعْدِلُونَ فِي حُكْمِهِمْ وَأَهْلِيهِمْ وَمَا
وَلُّوا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

598. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Pravednici će u Allaha biti na minberima od svjetlosti, na strani Allahove desnice – a obje Njegove ruke jesu desne – oni koji su pravedno sudili i bili pravedni glede svoje porodice i podređenih."*⁶²²

٥٩٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَنَفَخَ فِيهِ الرُّوحَ عَطَسَ، فَقَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، فَحَمَدَ اللَّهُ بِإِذْنِ اللَّهِ، فَقَالَ لَهُ رَبُّهُ: يِرْحَمُكَ رَبُّكَ يَا آدَمَ، اذْهَبْ إِلَى أَوْلَادِكَ الْمَلَائِكَةَ - إِلَى مَلَأَ مِنْهُمْ جُلُوسٌ - فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ، فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ، فَقَالُوا: وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ، ثُمَّ رَجَعَ إِلَى رَبِّهِ، فَقَالَ: هَذِهِ تَحِيَّتُكَ وَتَحِيَّةُ بَنِيكَ بَيْنَهُمْ، وَقَالَ اللَّهُ جَلُّ وَعَلَا وَيَدَاهُ مَقْبُوضَتَانِ: اخْتَرْتُ أَيُّهُمَا شِئْتَ، فَقَالَ: اخْتَرْتُ يَمِينَ رَبِّي، وَكِلْتَا يَدَيْ رَبِّي يَمِينٌ مُبَارَكَةٌ، ثُمَّ بَسَطَهَا...» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ جَبَّانٍ.

599. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda sljedeći hadis: *"Pošto je Allah stvorio Adema i u njega udahnuo dušu, Adem je kihnuo i, Allahovom voljom, rekao: 'Hvala Allahu!' Na to mu je Allah rekao: 'Smilovao ti se tvoj Gospodar, Ademe! Idi onoj skupini meleka' koji su sjedjeli, 'i nazovi im selam.' Adem im je nazvao selam rekavši: 'Es-selamu alejkum!' 'Ve alejkumu-s-*

⁶²² Muslim (1827).

selam ve rahmetullah!’, odgovorili su. Kad se vratio Allahu, On reče: ‘To je tvoj pozdrav i pozdrav tvojih potomaka.’ Svevišnji Allah rekao mu je, a Njegove su ruke bile skupljene: ‘Odaberi jednu ruku!’ Adem reče: ‘Odabrao sam desnicu svog Gospodara, a obje Allahove ruke jesu desnice blagoslovljene’, zatim ju je ispružio...»⁶²³

٦٠٠ - وَعَنْ رَضِيَّيَ اللَّهِ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: يَا ابْنَ آدَمَ، أَتَفِقُ عَلَيْكَ، وَقَالَ: يَمِينُ اللَّهِ مَلَأَى» وَقَالَ ابْنُ نُمَيْرٍ: مَلَأَ «سَحَاءً لَا يَغِيضُهَا شَيْءٌ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

600. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svevišnji Allah kaže: 'Čovječe, udijeli, i Ja ću ti udijeliti!' Allahova je desnica ispunjena obiljem, kaže ibn Numejr: Puna tj. ništa je i nikad ne može spriječiti."⁶²⁴

٦٠١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَطْوِي اللَّهُ عِزَّ وَجَلَّ السَّمَاوَاتِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ يَأْخُذُهُنَّ بِيَدِهِ الْيَمْنَى ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا الْمَلِكُ، أَيْنَ الْجَبَّارُونَ؟ أَيْنَ الْمُتَكَبِّرُونَ؟ ثُمَّ يَطْوِي الْأَرْضِينَ بِشِمَالِهِ ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا الْمَلِكُ، أَيْنَ الْجَبَّارُونَ؟ أَيْنَ الْمُتَكَبِّرُونَ؟» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

601. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svevišnji će Allah smotati nebesa na Kijametskom danu pa ih uzeti Svojom desnicom i reći: 'Ja sam Vladar, gdje su silnici? Gdje su oholi?'"

⁶²³ Et-Tirmizi (3368), Ibn Hibban (6167), El-Hakim, 1/64, i Ibn Ebu Asim, u djelu *Es-Sunna* (206).

⁶²⁴ El-Buhari (4684, 5352, 7411 i 7496) i Muslim (36 i 993).

Zatim će Zemlje uzeti Svojom ljevicom i reći: 'Ja sam Vladar, gdje su silnici? Gdje su oholi?''⁶²⁵

٦٠٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تَحَاجَّتْ الْجَنَّةُ وَالنَّارُ، فَقَالَتِ النَّارُ: أُوثِرْتُ بِالْمُتَكَبِّرِينَ وَالْمُتَجَبِّرِينَ، وَقَالَتِ الْجَنَّةُ: مَا لِي لَا يَدْخُلْنِي إِلَّا ضِعْفَاءُ النَّاسِ وَسَقَطُهُمْ. قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لِلْجَنَّةِ: أَنْتِ رَحِمَتِي أَرْحَمُ بِكَ مِنْ أَشَاءِ مَنْ عِبَادِي، وَقَالَ لِلنَّارِ: إِنَّمَا أَنْتِ عَذَابِي أَعَذَّبُ بِكَ مِنْ أَشَاءِ مَنْ عِبَادِي، وَلِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا مِلْؤُهَا، فَأَمَّا النَّارُ، فَلَا تَمْتَلِي حَتَّى يَضَعَ رِجْلُهُ فَتَقُولَ: قَطُّ قَطُّ، فَهُنَالِكَ تَمْتَلِي وَيُزَوَى بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ، وَلَا يَظْلِمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ خَلْقِهِ أَحَدًا، وَأَمَّا الْجَنَّةُ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُنْشِئُ لَهَا خَلْقًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَفِي لَفْظٍ لِمُسْلِمٍ: «قَدَمَهُ».

602. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: "Džennet i Vatra raspravljali su, pa Vatra reče: 'Ja sam namijenjena za oholnike i silnike!', a Džennet reče: 'A u mene će ući samo slabi i bijedni ljudi!' Svevišnji Allah Džennetu reče: 'Ti si milost Moja, tobom ću se smilovati kome htjednem od Svojih robova.' A Vatri reče: 'A ti si kazna u kojoj ću kazniti koga budem htio od Svojih robova.' Ohoje će biti ispunjeni. Kad se o Vatri radi, ona će biti ispunjena tek onda kad Allah u nju stavi Svoju nogu, i ona će povikati: 'Dosta je! Dosta je!', kad će se ispuniti i međusobno zbiti – a Svevišnji Allah nijednom stvorenju neće nepravdu učiniti. A kad je o Džennetu riječ, Allah će za

⁶²⁵ Muslim (2788).

njega stvoriti stvorenja.”⁶²⁶ U drugoj verziji stoji: ”...ona će biti ispunjena tek onda kad Allah u nju stavi Svoje stopalo...”⁶²⁷

٦٠٣ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَدِيثِ الرَّؤْيَةِ: «فَيَقُولُ: هَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ آيَةٌ تَعْرِفُونَهُ؟ فَيَقُولُونَ: السَّاقُ، فَيَكْشِفُ عَنْ سَاقِهِ، فَيَسْجُدُ لَهُ كُلُّ مُؤْمِنٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

603. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govoreći o viđenju Allaha na Sudnjem danu, rekao: ”...i Allah će upitati: 'Postoji li između Njega i vas neki znak za raspoznavanje?' 'Potkoljenica', odgovorit će oni. I Allah će otkriti potkoljenicu, pa će mu na sedždu pasti svi vjernici.”⁶²⁸

٦٠٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي حَدِيثِ الرَّؤْيَةِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَيَأْتِيهِمُ اللَّهُ فِي صُورَتِهِ الَّتِي يَعْرِفُونَ فَيَقُولُ: أَنَا رَبُّكُمْ، فَيَقُولُونَ: أَنْتَ رَبُّنَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

604. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govoreći o viđenju Allaha na Sudnjem danu, rekao: ”...pa će im Allah doći u njima poznatom izgledu i reći: 'Ja sam vaš Gospodar', a oni će na to kazati: 'Ti si naš Gospodar.’”⁶²⁹

⁶²⁶ El-Buhari (4850) i Muslim (36 i 2846).

⁶²⁷ Muslim (35 i 2846).

⁶²⁸ El-Buhari (4919 i 7439) i Muslim (183).

⁶²⁹ El-Buhari (7437) i Muslim (182).

٦٠٥ - وَعَنْ رَضِيَّ اللَّهِ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا قَاتَلَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيَجْتَنِبِ الْوَجْهَ فَإِنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ عَلَى صُورَتِهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

605. Ovaj isti ashab prenosi i sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Kad se čovjek sukobi s drugim muslimanom, neka izbjegava udaranje po licu jer je Allah stvorio Adema prema Svom izgledu."⁶³⁰

٦٠٦ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُقَبِّحُوا الْوَجْهَ فَإِنَّ ابْنَ آدَمَ خُلِقَ عَلَى صُورَةِ الرَّحْمَنِ تَعَالَى» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ، وَابْنُ خَزِيمَةَ، وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ، وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ.

606. Ibn Omer, radijallahu anhuma, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: "Nemojte udarati po licu jer je Adem stvoren u skladu s izgledom Allah."⁶³¹

٦٠٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي حَدِيثِ احْتِجَاجِ آدَمَ وَمُوسَى قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَالَ لَهُ آدَمُ: يَا مُوسَى اصْطَفَاكَ اللَّهُ بِكَلَامِهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

⁶³⁰ Muslim (113 i 2612). Ovo nikako ne znači da čovjek sliči Uzvišenom Allahu, jer Njemu Uzvišenom ništa nije slično niti ravno, već ukazuje na činjenicu da čovjek ima svojstvo govora, sluha i vida, što su svojstva Uzvišenog Allaha, normalno sa razlikom. (Prim. šer. rec.)

⁶³¹ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 12/1358, Ibn Huzejma (41), El-Bejheki, u djelu *El-Esmāu ve-s-sifat* (640), Abdullah b. Ahmed, u djelu *Es-Sunna*, 1/68 i 2/536, El-Adžurri, u zbirci *Eš-Šeria* (315), Ed-Darekutni, u djelu *Kitabu-s-sifat* (45 i 48) i Ibn Ebi Asim, u djelu *Es-Sunna* (529 i 530).

607. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi hadis u kojem je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavijestio o raspravi između Adema i Musaa, u kojem Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, između ostalog, kaže: *"Adem mu reče: 'O Musa, Allah je tebe izabrao da s Njim razgovaraš...'"*⁶³²

٦٠٨ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَقُولُ اللَّهُ: يَا آدَمُ، فَيَقُولُ: لَبِيكَ وَسَعْدِيكَ، فَيَنَادِي بِصَوْتٍ: إِنْ اللَّهُ يَأْمُرُكَ أَنْ تُخْرِجَ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ بَعْثًا إِلَى النَّارِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

608. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Allah će pozvati: 'O Ademe!' 'Uvijek sam Ti na raspolaganju!', odgovorit će Adem, a Allah će glasom dozvati: 'Allah ti naređuje da iz svog potomstva odvojiš dio za Džehennem!'"*⁶³³

٦٠٩ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدْعُو يَقُولُ: «رَبِّ أَعْتَنِي وَلَا تُعِنِّ عَلَيَّ، وَانصُرْنِي وَلَا تَنْصُرْ عَلَيَّ، وَامْكُرْ لِي وَلَا تَمْكُرْ عَلَيَّ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

609. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio sljedeću dovu: *"Moj Gospodaru, pomози mi, a nemoj pomagati protiv mene! Daj mi da pobijedim, a nemoj dati pobjedu drugima protiv mene! Daj da ono što smjeraš bude u moju korist, a ne učini to protiv mene!"*⁶³⁴

⁶³² El-Buhari (6614) i Muslim (13 i 2652).

⁶³³ El-Buhari (3348, 4741, 6530 i 7483).

⁶³⁴ Ebu Davud (1510 i 1511), Et-Tirmizi (3551), Ibn Madža (3830), Ahmed (1997), Ibn Hibban (947), Ibn Ebu Šejba, 10/280, En-Nesai, u zbirci *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (607) i El-Begavi, u djelu *Šerhu-s-sunna* (1375).

٦١٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَدِيثِ الرَّوِيَّةِ: «فَلَقِيَ الْعَبْدَ، فَيَقُولُ: أَيُّ عِبْدِي أَلَمْ أُكْرِمَكَ وَأُسَوِّدَكَ وَأَزَوَّجَكَ وَأَسَخَّرَ لَكَ الْخَيْلَ وَالْإِبِلَ وَأَذْرَكَ تَرَأْسُ وَتَرْبَعُ؟ فَيَقُولُ: بَلَى، قَالَ: فَيَقُولُ: أَفَظَنَنْتَ أَنَّكَ مُلَاقِيٌّ؟ فَيَقُولُ: لَا. فَيَقُولُ: فَإِنِّي أَنَسَاكَ كَمَا نَسَيْتَنِي» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

610. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "...i Allah će sresti čovjeka pa ga upitati: 'Robe, zar te nisam počastio, položaj ti dao, oženio te, potčinio ti konje i deve, zar nisam dao da vladaš i uživaš?' 'Jesi', odgovorit će čovjek. Allah će ga upitati: 'Pa jesi li pomislio da ćeš Me sresti?' 'Nisam', odgovorit će, a Allah će taj razgovor zaključiti riječima: 'Ja te sad zaboravljam, kao što si ti Mene zaboravio.'"⁶³⁵

٦١١ - وَعَنْ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ مُعَاذِ الْعَنْبَرِيِّ، عَنْ حَمَادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتِ الْبُنَانِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ﴾ [الأعراف: ١٤٣] قَالَ: قَالَ هَكَذَا — يَعْنِي أَنَّهُ أَخْرَجَ طَرَفَ الْخِنْصَرِ — قَالَ أَبِي: أَرَأَنَا مُعَاذٌ، قَالَ: فَقَالَ لَهُ حُمَيْدُ الطَّوِيلِ: مَا تُرِيدُ إِلَى هَذَا يَا أَبَا مُحَمَّدٍ؟ قَالَ: فَضْرَبَ صَدْرَهُ ضَرْبَةً شَدِيدَةً، وَقَالَ: مَنْ أَنْتَ يَا حُمَيْدُ، وَمَا أَنْتَ يَا حُمَيْدُ، يُحَدِّثُنِي بِهِ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَتَقُولُ أَنْتَ: مَا تُرِيدُ إِلَيْهِ؟! أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

⁶³⁵ Muslim (16 i 2968), El-Humejdi (1178), Ibn Huzejma, u djelu *Et-Tevhid*, 1/396-371, Ibn Hibban (4642 i 7445), Ahmed (10378) i Ibn Menda (809).

611. Ahmed b. Hanbel prenosi od Muaza b. Muaza en-Anberija, koji pripovijeda od Hammada b. Seleme, a on od Sabita el-Bunanija, a ovaj od Enesa b. Malika, radijallahu anhu, da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, riječi Uzvišenog Allaha: **"I kad se Gospodar njegov onom brdu otkri..."**, protumačio rekavši: *"Pokazao je dio malog prsta."* Ahmedu b. Hanbelu pokazao je Muaz praktično, pa je Humejd et-Tavil osudio taj pokret upitavši ga: "Šta želiš time reći?!" I tada ga je Sabit el-Bunani jako udario po prsima i prekorio: "Ko si ti, Humejde! Šta si ti, Humejde! Enes b. Malik prenosi mi Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi, a ti pitaš: 'Šta želiš time reći?!'"⁶³⁶

---

⁶³⁶ Ahmed (12260 i 13178), Et-Tirmizi (3074), Ibn Huzejma, u djelu *Et-Tevhid*, 1/258-259, Ibn Ebi Asim, u djelu *Es-Sunna* (481), Ed-Dija, u zbirci *El-Ehadisu-l-muhtara* (1672, 1673 i 1675) i El-Hakim, 1/25 i 2/320.

١٠٢ - بَابُ النَّهْيِ عَنِ التَّفَكُّرِ فِي ذَاتِ اللَّهِ وَالْحَذَرِ مِنَ الْوَسْوَاسَةِ فِي

الْإِيمَانِ

102. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE RAZMIŠLJANJE O ALLAHOVOM BIĆU;
TREBA SE ČUVATI ŠEJTANOVOG DOŠAPTAVANJA U VEZI S
IMANOM

٦١٢ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَفَكَّرُوا فِي اللَّهِ وَتَفَكَّرُوا فِي خَلْقِ اللَّهِ» أَخْرَجَهُ أَبُو نَعِيمٍ، وَهَذَا شَوَاهِدٌ.

612. Abdullah b. Selam, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Razmišljajte o onome što je Allah stvorio, a nemojte razmišljati o Svevišnjem Allahu!"⁶³⁷

٦١٣ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَأْتِي الشَّيْطَانَ أَحَدَكُمْ، فَيَقُولُ: مَنْ خَلَقَ كَذَا مِنْ خَلْقِ كَذَا؟ حَتَّى يَقُولَ: مَنْ خَلَقَ رَبَّكَ؟ فَإِذَا بَلَغَ ذَلِكَ، فَلَيْسَتْ عِندَ اللَّهِ وَلِيَّتُهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

613. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Šejtan dođe

⁶³⁷ Hadis je naveden u djelu *Hil'jetu-l-evlija*, 6/67. Šejh El-Albani naveo je u djelu *Silsiletu-l-ehadisi-s-sahiha* (1788) predanja koja ga osnažuju.

čovjeku i zapitkuje ga: 'Ko je stvorio ovo, ko je stvorio ono...' sve dok ga ne upita: 'A ko je stvorio tvog Gospodara?' Pa, kad se to desi, neka zatraži utočište kod Allaha i neka prestane o tome razmišljati.⁶³⁸

٦١٤ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يَزَالُ النَّاسُ يَتَسَاءَلُونَ حَتَّى يُقَالَ: هَذَا، خَلَقَ اللَّهُ الْخَلْقَ، فَمَنْ خَلَقَ اللَّهُ؟ فَمَنْ وَجَدَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا، فَلْيَقُلْ: آمَنْتُ بِاللَّهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

614. On prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Čovjek će se neprestano zapitkivati: 'Eto, Allah je stvorio sve što postoji, a ko je Allaha stvorio?' Neka onaj ko to osjeti izgovori: 'Ja vjerujem u Allaha!'"⁶³⁹

٦١٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَأَلُوهُ: إِنَّا نَجِدُ فِي أَنْفُسِنَا مَا يَتَعَاطَمُ أَحَدُنَا أَنْ يَتَكَلَّمَ بِهِ قَالَ: «وَقَدْ وَجَدْتُمُوهُ»، قَالُوا: نَعَمْ، قَالَ: «ذَلِكَ صَرِيحُ الْإِيمَانِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

615. On je pripovijedao: "Neki ashabi došli su kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, žaleći se: 'U sebi osjetimo nešto o čemu niko od nas ne bi smio ni progovoriti!' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upita ih: 'Jeste li to već osjetili?' 'Jesmo', potvrdiše, na šta Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zaključio: 'To je jasnoća vjerovanja.'⁶⁴⁰

٦١٦ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: شَكَوُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا يَجِدُونَ مِنَ الْوَسْوَسَةِ، وَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا لَنَجِدُ شَيْئًا لَوْ

⁶³⁸ El-Buhari (3034) i Muslim (134 i 214).

⁶³⁹ Muslim (134 i 212).

⁶⁴⁰ Muslim (209).

أَنَّ أَحَدَنَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ كَانَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يَتَكَلَّمَ بِهِ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ذَاكَ مَحْضُ الْإِيمَانِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

616. Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Neki su se ljudi požalili Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, na šejtanovo došaptavanje koje osjećaju: 'Allahov Poslaniče, neki su od nas izloženi takvim mislima da bi im bilo draže pasti s neba nego progovoriti s tim u vezi!' Na to im Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: 'To je isključivo iman.'"⁶⁴¹

٦١٧ - وَعَنْهُ نَحْوُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَفِيهِ: «اللَّهُ أَكْبَرُ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَدَّ كَيْدَهُ إِلَى الْوَسْوَسَةِ».

617. U drugoj, Ibn Abbasovoj, radijallahu anhuma, verziji stoji da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, još rekao: "Allah je najveći! Hvala Allahu, Koji je šejtanovu spletku sveo na vesvesu (došaptavanje)!"⁶⁴²

٦١٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ تَحَاوَزَ لِأُمَّتِي مَا حَدَّثَتْ بِهِ أَنْفُسَهَا، مَا لَمْ يَتَكَلَّمُوا أَوْ يَعْمَلُوا بِهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

618. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Allah će mom ummetu oprostiti došaptavanje duše, ako to ne izgovore ili ne pretoče u djelo."⁶⁴³

⁶⁴¹ Ahmed (24752).

⁶⁴² Ahmed (2097).

⁶⁴³ El-Buhari (5269 i 6664) i Muslim (127).

١٠٣ - بَابُ ذِكْرِ مَا أُضِيفَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ مَخْلُوقَاتِهِ إِضَافَةً مُلْكًا
وَتَشْرِيفًا لَا إِضَافَةً وَصَفًا

103. POGLAVLJE

SVE ŠTO JE PRIPISANO SVEVIŠNJEM ALLAHU NOSI
ZNAČENJE PRIPADNOSTI I POČASTI, A NIJE PRIPISIVANJE
KOJE OZNAČAVA SVOJSTVO

٦١٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَحَدِيثَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، فِي حَدِيثِ الشَّفَاعَةِ، قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَيَأْتُونَ مُوسَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَيَقُولُ:
لَسْتُ بِصَاحِبِ ذَلِكَ، أَذْهَبُوا إِلَى عِيسَى كَلِمَةَ اللَّهِ وَرُوحِهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

619. Ebu Hurejra i Huzejfa, radijallahu anhum, prenijeli su hadis u vezi sa zauzimanjem na Sudnjem danu, u kojem, između ostalog, stoji da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"I ljudi će otići kod Musaa, sallallahu alejhi ve sellem, a on će reći: 'Nemam pravo na zauzimanje! Idite kod Isaa, riječi Allahove i duha Njegovog.'"*⁶⁴⁴

٦٢٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ يَقُولُ: «الرِّيحُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ، تُرْسَلُ بِالرَّحْمَةِ وَتُرْسَلُ بِالْعَذَابِ، فَلَا

⁶⁴⁴ El-Buhari (3340, 3361 i 4712) i Muslim (195). Riječ Allahova označava onu kojom je Isa alejhis-selam stvoren, a to je: **"Budi i on postade."** A duh Njegov označava dušu koju je On Uzvišeni stvorio, što ima značenje počasti i pripadnosti. (Primj. šer. rec.)

تَسْبُوهَا، وَقُولُوا: اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

620. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Vjetar je od Allahovog duha, Allah ga šalje kao milost, ali i kao kaznu, i zato Ga nemojte grditi, već recite: 'Allahu, molimo Te za njegovo dobro, a utječemo Ti se od njegovog zla!'"⁶⁴⁵

٦٢١ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِلَّهِ أَهْلِينَ مِنَ النَّاسِ» فَقِيلَ: مَنْ أَهْلُ اللَّهِ مِنْهُمْ؟ قَالَ: «أَهْلُ الْقُرْآنِ هُم أَهْلُ اللَّهِ وَخَاصَّتُهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

621. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Na Zemlji postoje Allahu bliski ljudi." Neko je upitao ko su Allahu bliski ljudi, na šta je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio: "Pripadnici Kur'ana jesu Allahu bliski ljudi i Njegovi uglednici."⁶⁴⁶

٦٢٢ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فِي قِصَّةِ هَاجِرٍ: «فَقَالَ لَهَا الْمَلِكُ: لَا تَخَافُوا الضَّيْعَةَ، فَإِنَّ هَاهُنَا بَيْتَ اللَّهِ يَبْنِي هَذَا الْعَلَامُ وَأَبْوَهُ، وَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَهْلَهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

⁶⁴⁵ Ahmed (7413 i 7632), En-Nesai, u zbirci *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (931), Et-Taberani, u zbirci *Ed-Dua* (971 i 976), Abdurrezzak, u djelu *El-Musannef* (2004), Ebu Davud (5097) i Et-Tahavi, u djelu *Šerhu muškili-l-asar* (921, 922 i 923). To označava pripadnost Uzvišenom Allahu i Njegovo vlasništvo a nije dio Allaha kao Njegovo svojstvo. (Primj. šer. rec.)

⁶⁴⁶ Ahmed (12279 i 13542), Et-Tajalisi (2124), Ibn Madža (215), En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (8031), El-Hakim, 1/556, Ebu Nuajm, u djelu *Hil'jetu-l-evlija*, 3/63 i 9/40, El-Bejheki, u djelu *Šu'abu-l-iman* (2988 i 2989) i Ed-Darimi (3329).

622. Ibn Abbas, radijallahu anhum, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s Hadžerom rekao: *"...i njoj reče melek: 'Ne bojte se propasti! Ovdje će biti Allahova kuća koju će sagraditi ovaj dječak i njegov otac; a Allah neće zapostaviti Svoje ljude.'"*⁶⁴⁷

٦٢٣ - وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَقْتُلِكَ أَشَقَى هَذِهِ الْأُمَّةِ، كَمَا عَقَرَ نَاقَةَ اللَّهِ أَشَقَى بَنِي فُلَانٍ مِنْ ثَمُودَ» أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

623. Alija, radijallahu anhu, jednom je prilikom izjavio: *"Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao mi je: 'Ubit će te najnesretniji čovjek ovog ummeta, kao što je devu Allahovu zaklao najnesretniji čovjek, pripadnik toga i toga plemena, iz naroda Semud.'"*⁶⁴⁸

⁶⁴⁷ El-Buhari (3364).

⁶⁴⁸ Ebu Ja'la (569) sa slabim lancem prenosilaca, jer je Abdullah b. Džafer b. Nedžih es-Sadi bio slab prenosilac.

١٠٤ - بَابُ التَّفْرِيقِ بَيْنَ التَّأْوِيلِ الصَّحِيحِ وَالتَّأْوِيلِ الْفَاسِدِ

104. POGLAVLJE

RAZLIKOVANJE IZMEĐU ISPRAVNOG I POGREŠNOG
TUMAČENJA (TE'VILA)

٦٢٤ - عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ فِي وَصْفِ حِجَّةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ أَظْهُرِنَا وَعَلَيْهِ يَنْزِلُ الْقُرْآنُ، وَهُوَ يَعْرِفُ تَأْوِيلَهُ، وَمَا عَمِلَ بِهِ مِنْ شَيْءٍ عَمِلْنَا بِهِ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

624. Džabir, radijallahu anhu, govorio je, opisujući Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadž: "...a Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, među nama i objavljuje mu se Kur'an; on poznaje njegovo tumačenje, pa bismo primijenili svaki ajet onako kako bi ga on primijenio."⁶⁴⁹

٦٢٥ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُكْثِرُ أَنْ يَقُولَ فِي رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ: «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي» يَتَأَوَّلُ الْقُرْآنَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

625. Aiša, radijallahu anha, izjavila je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na rukuu je i na sedždi mnogo izgovarao: 'Subhaneke-l-lahumme rabbena ve bi hamdike, Allahumme-gfir

⁶⁴⁹ Muslim (1218).

li." (Neka si slavljen, Allahu moj, Gospodaru naš, i radi Tvoje hvaljenosti oprosti mi!)', tumačeći časni Kur'an.⁶⁵⁰

٦٢٦ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: وَضَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدَهُ عَلَى كَيْفِي، ثُمَّ قَالَ: «اللَّهُمَّ فَقِّهْهُ فِي الدِّينِ وَعَلِّمَهُ التَّوْبِيلَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

626. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, govorio je: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stavio ruku na moje rame i zamolio: 'Moj Allahu, uputi ga u propise vjere i pouči ga tumačenju Kur'ana!'"⁶⁵¹

٦٢٧ - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «هَلَاكُ أُمَّتِي فِي الْكِتَابِ وَاللِّبَنِ» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْكِتَابُ وَاللِّبْنُ؟ قَالَ: يَتَعَلَّمُونَ الْقُرْآنَ فَيَتَأَوَّلُونَهُ عَلَى غَيْرِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، وَيُحِبُّونَ اللَّبْنَ، فَيَدْعُونَ الْجَمَاعَاتِ وَالْجُمُعَ وَيَبْدُونَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

627. Ukba b. Amir el-Džuheni, radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Ima mojih sljedbenika koji će nastradati zbog Knjige i zbog ovosvjetskih dobara!' 'Allahov Poslaniče, kako će nastradati zbog Knjige i zbog ovosvjetskih dobara?', upitaše ashabi. A Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Izučavat će Kur'an, ali ga neće tumačiti u skladu s onim što je Svevišnji Allah objavio, i voljet će ovosvjetska dobra toliko da će

⁶⁵⁰ El-Buhari (4968) i Muslim (484). Tj. primjenjujući naredbu s kraja sure En-Nasr (Prim. šer. rec.)

⁶⁵¹ Ahmed (2397, 2879, 3032 i 3102) i Et-Taberani, u djelu *El- Mudžemul-kebir* (10614).

*izostavljati skupne namaze i džume, a živjet će daleko od ljudi.*⁶⁵²

---

⁶⁵² Ahmed (17415) i Ebu Ja'la (1746).

١٠٥ - بَابُ إِثْبَاتِ الْعُلُوِّ وَالْإِسْتِوَاءِ وَالرُّدِّ عَلَى تَحْرِيفِ أَهْلِ الْأَهْوَاءِ فِي تَفْسِيرِهِ بِالْإِسْتِيْلَاءِ

105. POGLAVLJE

ALLAH SE NALAZI IZNAD STVORENJA, ON SE UZVISIO IZNAD ARŠA; POBIJANJE NASTRANOSTI ONIH KOJI SU ODANI STRASTIMA, A KOJI SU REKLI DA TI ISTI HADISI IMAJU ZNAČENJE VLADANJA SVEMIROM

٦٢٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَخَذَ بِيَدِهِ فَقَالَ: «يَا أَبَا هُرَيْرَةَ، إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ.

628. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazivao je: "Allahov me Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uzeo za ruku i rekao: 'O Ebu Hurejra, Allah je u šest vremenskih razdoblja stvorio nebesa i Zemlje i ono što je između njih, a onda se uzvisio iznad Arša.'"⁶⁵³

٦٢٩ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يُنزَلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ،

⁶⁵³ En-Nesai, u djelu *Et-Tefsir*, 2/161/409, u komentaru sure Es-Sedžda, i Ez-Zehebi, u djelu *Muhtesaru-l-uluvv* (111).

يَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ، وَمَنْ يَسْأَلُنِي فَأَعْطِيهِ، وَمَنْ يَسْتَعْفِرُنِي فَأَعْفِرَ لَهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

629. On je kazivao da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Naš Gospodar, Plemeniti i Uzvišeni, spušta se svake noći na ovosvjetsko nebo, i to u posljednjoj trećini noći i govori: 'Ko Me moli, da mu se odazovem; ko od Mene traži, da mu dadnem; ko od Mene oprost traži, da mu oprostim!'"*⁶⁵⁴

٦٣٠ - وَعَنْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَمَّا قَضَى اللَّهُ الْخَلْقَ كَتَبَ فِي كِتَابِهِ، فَهُوَ عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ: إِنْ رَحِمْتِي غَلَبَتْ غَضَبِي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

630. On je prenio sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Pošto je Allah završio stvaranje, kod Sebe, iznad Arša, zapisao je: 'Moja milost nadvladala je Moju srdžbu.'"*⁶⁵⁵

٦٣١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ، أَرْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُمُ مَنْ فِي السَّمَاءِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

631. Abdullah b. Amr, radijallahu anhuma, pripovijedao je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Samilosnima će se smilovati Samilosni. Budite milostivi prema*

⁶⁵⁴ El-Buhari (1145, 6321 i 7494) i Muslim (758).

⁶⁵⁵ El-Buhari (3194 i 7453) i Muslim (2751).

onima što su na Zemlji, prema vama će biti milostiv Onaj Koji je na nebu.”⁶⁵⁶

٦٣٢ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ الْحَكَمِ السُّلَمِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَتْ لِي جَارِيَةٌ تَرْعَى غَنَمًا لِي قَبْلَ أَحَدِ وَالْجَوَانِيَةِ، فَاطَّلَعْتُ ذَاتَ يَوْمٍ فَإِذَا الذِّيبُ قَدْ ذَهَبَ بِشَاةٍ مِنْ غَنَمِهَا، وَأَنَا رَجُلٌ مِنْ بَنِي آدَمَ آسَفُ كَمَا يَأْسَفُونَ، لَكِنِّي صَكَّكْتُهَا صَكَّةً، فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَعَظُمَ ذَلِكَ عَلَيَّ قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا أَعْتَقْتُهَا؟ قَالَ: «أَتَيْتَنِي بِهَا» فَأَتَيْتُهُ بِهَا فَقَالَ لَهَا: «أَيْنَ اللَّهُ؟» قَالَتْ: فِي السَّمَاءِ. قَالَ: «مَنْ أَنَا؟» قَالَتْ: أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ قَالَ: «أَعْتَقْتُهَا فَإِنَّهَا مُؤْمِنَةٌ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

632. Muavija b. el-Hakem es-Sulemi, radijallahu anhu, pripovijedao je: ”Imao sam robinju koja je čuvala ovce u blizini Uhuda i El-Dževvanijje. Jednog sam se dana zagledao u stado i primijetio da je jednu ovcu vuk pojeo, a i ja sam čovjek, ljutim se kao i ostali ljudi, pa sam je pljesnuo. Kad sam otišao kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i ispričao mu šta se desilo, jako me ukorio. Sugerirao sam: ’Allahov Poslaniče, hoću li je osloboditi?’ On je zatražio: ’Dovedi je kod mene.’ Kad sam je doveo, on je upitao: ’Gdje je Allah?’ ’Na nebu’, odgovorila je. Ponovo ju je upitao: ’A ko sam ja?’ ’Ti si Allahov Poslanik’, odgovorila je. ’Oslobodi je, zaista je ona vjernica’, zaključio Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.”⁶⁵⁷

⁶⁵⁶ Ahmed (6494), Ebu Davud (4941), Et-Tirmizi (1924), Ibn Ebu Šejba, 8/526, El-Humejdi (591) i El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen*, 9/241.

⁶⁵⁷ Muslim (537).

٦٣٣ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا تَأْمَنُونِي وَأَنَا أَمِينٌ مَنْ فِي السَّمَاءِ، يَأْتِينِي خَيْرَ السَّمَاءِ صَبَاحًا وَمَسَاءً» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

633. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Zar nemate povjerenja u mene a ja sam povjerenik Onoga Koji je na nebesima, dolazi mi Objava ujutro i navečer?!"*⁶⁵⁸

٦٣٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا مِنْ رَجُلٍ يَدْعُو امْرَأَتَهُ إِلَى فِرَاشِهَا، فَتَأْتِي عَلَيْهِ إِلَّا كَانَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ سَاحِطًا عَلَيْهَا حَتَّى يَرْضَى عَنْهَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

634. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: *"Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, na svaku ženu koju pozove njen muž u postelju pa ona odbije – srdit je Onaj Koji je na nebu, sve dok se njen muž ne odljuti."*⁶⁵⁹

٦٣٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ تَصَدَّقَ بِعَدْلِ تَمْرَةٍ مِنْ كَسْبٍ طَيِّبٍ، وَلَا يَصْعَدُ إِلَى اللَّهِ إِلَّا الطَّيِّبُ، فَإِنَّ اللَّهَ يَتَقَبَّلُهَا بِيَمِينِهِ، ثُمَّ يُرِيهَا لِصَاحِبِهَا كَمَا يُرِي أَحَدُكُمْ فَلُوَّهُ حَتَّى تَكُونَ مِثْلَ الْجَبَلِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ.

635. On je prenio i sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi poticaja: *"Kad čovjek udijeli iz halal-zarade milostinju u vrijednosti hurme – a Allahu se uzdiže samo dobro,*

⁶⁵⁸ El-Buhari (4351) i Muslim (1064).

⁶⁵⁹ Muslim (121 i 1436).

*Allah tu milostinju prihvati Svojom desnicom i unapređuje je njenom vlasniku, kao što se čovjek brine o usjevu, sve dok ta ista milostinja ne dostigne veličinu brda.*⁶⁶⁰

---

⁶⁶⁰ El-Buhari (1410 i 7430) i Muslim (1014).

١٠٦ - بَابُ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ تَعَالَى

106. POGLAVLJE

SAMO SVEZNAJUĆI ALLAH ZNA GAJB, NEVIDILJIVI SVIJET

٦٣٦ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ خَمْسٌ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا اللَّهُ؛ لَا يَعْلَمُ مَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا يَعْلَمُ مَا فِي غَدِّ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا يَعْلَمُ مَتَى يَأْتِي الْمَطَرُ أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا يَعْلَمُ مَتَى تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا اللَّهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

636. Ibn Omer, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Pet je ključeva tajni, zna ih samo Allah: samo Allah zna šta svaka žena nosi, šta će se sutra desiti, kad će kiša pasti, ko će u kojoj zemlji umrijeti i samo Allah zna kad će Sudnji dan nastupiti."⁶⁶¹

٦٣٧ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: مَنْ حَدَّثَكَ أَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى رَبَّهُ فَقَدْ كَذَبَ، وَهُوَ يَقُولُ: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾ [الأنعام: ١٠٣] وَمَنْ حَدَّثَكَ أَنَّهُ يَعْلَمُ الْغَيْبَ فَقَدْ كَذَبَ، وَهُوَ يَقُولُ: (لا يعلم الغيب إلا الله). مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

637. Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Znaj da laže onaj ko ti kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, vidio Allaha.

⁶⁶¹ El-Buhari (1039, 4627, 4697, 4778 i 7379).

Allah kaže: **'Pogledi do Njega ne dopiru...'** I znaj da laže onaj ko tvrdi da Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zna gajb, jer je Svevišnji Allah rekao: **'Niko, osim Allaha, ne zna šta će se dogoditi...'**⁶⁶²

٦٣٨ - وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنِّي لَكُمْ فَرَطٌ عَلَى الْحَوْضِ فَإِيَّايَ، لَا يَأْتِيَنَّ أَحَدُكُمْ فَيَذِبُ عَنِّي كَمَا يُذِبُ الْبَعِيرُ الضَّالُّ، فَأَقُولُ: فِيمَ هَذَا؟ فَيَقَالُ: إِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا أَحَدَثُوا بَعْدَكَ، فَأَقُولُ: سُحْقًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

638. Ummu Selema, radijallahu anha, govorila je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"O ljudi, ja ću zacijelo prije vas stići na Havd, i nipošto nemojte dopustiti da neko od vas dođe pa da bude otjeran od mene kao što se otjera deva lotalica. A ja ću upitati: 'Zbog čega je otjeran?', i bit će mi odgovoreno: 'Ti ne znaš šta su oni radili nakon tebe.' Tada ću reći: 'Daleko bio!'"*⁶⁶³

٦٣٩ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّكُمْ تَخْتَصِمُونَ إِلَيَّ، وَلَعَلَّ بَعْضَكُمْ أَنْ يَكُونَ أَلْحَنَ بِحُجَّتِهِ مِنْ بَعْضٍ، فَأَقْضِي لَهُ عَلَى نَحْوِ مِمَّا أَسْمَعُ مِنْهُ، فَمَنْ قَطَعْتُ لَهُ مِنْ حَقِّ أَخِيهِ شَيْئًا، فَلَا يَأْخُذْهُ، فَإِنَّمَا أَقْطَعُ لَهُ بِهِ قِطْعَةً مِنَ النَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

639. Ona prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *"Vi se parničite preda mnom i možda su neki od vas vještiji u iznošenju svojih dokaza, pa, na osnovu onoga što čujem, presudim u njihovu korist. Kome*

⁶⁶² El-Buhari (4612, 4855, 7380 i 7531) i Muslim (177).

⁶⁶³ Muslim (2295).

*dodijelim pravo drugog muslimana neka ga ne uzima jer sam mu presudio samo džehenemsku žeravicu.*⁶⁶⁴

---

⁶⁶⁴ El-Buhari (2680, 2967 i 7169) i Muslim (1713).

١٠٧ - بَابُ تَحْرِيمِ التَّشْرِيكِ فِي الْمَشِيئَةِ

107. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE REĆI: "ŠTA HTJEDNE ALLAH I TAJ I TAJ"

٦٤٠ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشِئْتِ. فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَجَعَلْتَنِي وَاللَّهِ عِدْلًا؟! بَلْ مَا شَاءَ اللَّهُ وَحَدَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَهَ.

640. Ibn Abbas, radijallahu anhum, pripovijeda: "Neki je čovjek rekao Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: 'Šta htjedne Allah i ti!', na šta ga je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ukorio: 'Zar si me učinio Allahu ravnim? Reci: 'Šta htjedne Allah, Jedini!''"⁶⁶⁵

٦٤١ - وَعَنْ طَفِيلِ بْنِ سَخْبَرَةَ أَخِي عَائِشَةَ لَأَمَّهَا أَنَّهُ رَأَى فِيهَا يَرَى النَّائِمَ كَأَنَّهُ مَرَّ بِرَهْطٍ مِنَ الْيَهُودِ فَقَالَ: مَنْ أَنْتُمْ؟ قَالُوا: نَحْنُ الْيَهُودُ، قَالَ: إِنَّكُمْ أَنْتُمْ الْقَوْمُ لَوْلَا أَنْكُمْ تَزْعُمُونَ أَنَّ عَزِيرًا ابْنَ اللَّهِ، فَقَالَتِ الْيَهُودُ: وَأَنْتُمْ الْقَوْمُ لَوْلَا أَنْكُمْ تَقُولُونَ: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ مُحَمَّدٍ، ثُمَّ مَرَّ بِرَهْطٍ مِنَ النَّصَارَى فَقَالَ: مَنْ أَنْتُمْ؟ قَالُوا: نَحْنُ النَّصَارَى، فَقَالَ: إِنَّكُمْ أَنْتُمْ الْقَوْمُ لَوْلَا أَنْكُمْ تَقُولُونَ: الْمَسِيحُ

⁶⁶⁵ Ahmed (1839), Ibn Ebu Šcjb, 10/346, Ibn Madža (2117), En-Nesai, u zbirci *Amelu-l-jevni ve-l-lejla* (988), Ibn Ebi-d-Dun'ja, u zbirci *Es-Samt* (345), Et-Tahavi, u djelu *Šerhu muškili-l-asar* (235), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (13006) i *El-Bejheki*, 3/217.

ابن الله، قالوا: وأنتم القوم لولا أنكم تقولون: ما شاء الله وشاء محمد، فلما أصبح أخبر بها من أخبر ثم أتى النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فأخبره فقال: «هل أخبرت بها أحداً؟» قال: نعم، فلما صلّوا خطبهم فحمد الله وأثنى عليه ثم قال: «إن طفيلاً رأى رؤيا فأخبر بها من أخبر منكم، وإنكم كنتم تقولون كلمة كان يَمْنَعُنِي الحياء منكم أن أهاكم عنها» قال: «لا تقولوا: ما شاء الله وما شاء محمد» أخرجه أحمد.

641. Aišin, radijallahu anha, brat po majci Et-Tufejl b. Sahbera, radijallahu anhu, sanjao je da prolazi pored skupine jevreja koju upita: "Ko ste vi?" "Mi smo jevreji", odgovoriše. On reče: "Bili biste zaista divan narod kad ne biste tvrdili da je Uzejr – Allahov sin." Oni uzvратиše: "I vi biste zaista bili divan narod da ne govorite: 'Šta htjedne Allah i Muhammed!'" Zatim je prošao pored skupine kršćana i upitao ih: "Ko ste vi?" "Mi smo kršćani", odgovoriše. On reče: "Bili biste zaista divan narod kad ne biste tvrdili da je Isa – Allahov sin." Oni uzvратиše: "I vi biste zaista bili divan narod da ne govorite: 'Šta htjedne Allah i Muhammed!'" Kad se probudio, o tome je obavijestio neke ljude, pa je otišao kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i njega izvijestio o snu, na šta ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: "*Jesi li još nekome ispričao svoj san?*" "Jesam", odgovori. Nakon što su klanjali, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zahvalio je Allahu i pohvalio Ga, zatim se obratio prisutnima: "*Et-Tufejl je sanjao san i neke od vas obavijestio o njemu; zaista vi izgovarate riječi koje vam nisam iz stida prema*

vama zabranio; više nemojte govoriti: 'Šta htjedne Allah i Muhammed!'...⁶⁶⁶

٦٤٢ - وَعَنْ حذيفة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَقُولُوا: مَا شَاءَ اللهُ وَشَاءَ فُلَانٍ، وَلَكِنْ قُولُوا مَا شَاءَ اللهُ ثُمَّ شَاءَ فُلَانٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَلَفِظَ ابْنُ مَاجَهَ: «قُولُوا: مَا شَاءَ اللهُ ثُمَّ شَاءَ مُحَمَّدٌ».

642. Huzejfa, radijallahu anhu, prenio je Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Nemojte govoriti: 'Šta htjedne Allah i taj i taj!', već recite: 'Šta htjedne Allah, zatim taj i taj!'...⁶⁶⁷ U drugoj verziji stoji: "...već recite: 'Šta htjedne Allah, zatim Muhammed!'...⁶⁶⁸

٦٤٣ - وَعَنْ قُتَيْبَةَ بِنْتِ صَيْفِيٍّ الْجُهَنِيَّةِ قَالَتْ: أَتَى حَبْرٌ مِنَ الْأَحْبَارِ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ نَعَمَ الْقَوْمُ أَنْتُمْ لَوْ لَا أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ قَالَ: «سُبْحَانَ اللهِ وَمَا ذَاكَ؟» قَالَ: تَقُولُونَ إِذَا حَلَفْتُمْ وَالْكَعْبَةَ. قَالَتْ: فَأَمْهَلْ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَيْئًا، ثُمَّ قَالَ: «إِنَّهُ قَدْ قَالَ، فَمَنْ حَلَفَ فَلْيَحْلِفْ بِرَبِّ الْكَعْبَةِ» قَالَ: يَا مُحَمَّدُ نَعَمَ الْقَوْمُ أَنْتُمْ، لَوْ لَا أَنْتُمْ تَجْعَلُونَ اللهُ نِدَاءً. قَالَ: «سُبْحَانَ اللهِ وَمَا ذَاكَ؟» قَالَ: تَقُولُونَ: مَا شَاءَ اللهُ وَشِئْتَ. قَالَ: فَأَمْهَلْ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَيْئًا ثُمَّ قَالَ: «إِنَّهُ قَدْ قَالَ، فَمَنْ قَالَ: مَا شَاءَ اللهُ، فَلْيَفْصِلْ بَيْنَهُمَا، ثُمَّ شِئْتَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

⁶⁶⁶ Ahmed (20694).

⁶⁶⁷ Ahmed (23265, 23339, 23347 i 23381) i Ebu Davud (4980).

⁶⁶⁸ Ibn Madža (2118).

643. Kutejla b. Sajfi el-Džuhenijja ispričala je: "Neki monah došao je kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao mu: 'O Muhammede, bili biste divan narod da širk ne činite!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, začudi se: *'Hvaljen neka je Allah! O čemu je riječ?'* On odgovori: 'Zaklinjete se Kabom.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sačekao je neko vrijeme te rekao: *'On je, zaista, rekao ono što je rekao. Ako se čovjek želi zakleti, neka se zakune Gospodarom Kabe!'* Monah ponovo kaza: 'O Muhammede, bili biste divan narod da druge s Allahom ne izjednačavate!' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, ponovo se začudi: *'Hvaljen neka je Allah! O čemu je riječ?'* On odgovori: 'Govorite: 'Šta htjedne Allah i ti!'' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ponovo je šutio neko vrijeme te rekao: *'On je, zaista, rekao ono što je rekao. Ako čovjek kaže: 'Šta htjedne Allah', neka doda: '...zatim ti!'*"⁶⁶⁹

---

⁶⁶⁹ Ahmed (27093), Ibn Sa'd, u djelu *Et-Tabekat*, 8/309, Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 25/5 i 7, El-Hakim, 4/297, i En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteba*, 7/6, i *Amelu-l-jevni ve-l-lejla* (986 i 987),

١٠٨ - باب التَّشْرِيكِ فِي الضَّمِيرِ

108. POGLAVLJE

O IZJEDNAČAVANJU U ZAMJENICI

٦٤٤ - عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا خَطَبَ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: مَنْ يُطِيعَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ رَشِدَ، وَمَنْ يَعْصِهِمَا فَقَدْ غَوَى. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بِئْسَ الْخَطِيبُ أَنْتَ قُلْ: وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

644. Adi b. Hatim, radijallahu anhu, prenosi da se neki čovjek obratio pred Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, rekavši: "Ko se pokorava Allahu i Njegovom Poslaniku na Pravom je putu, a ko je njima dvojici neposlušan s Pravog je puta skrenuo." Na to mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Loš si ti govornik! Reci: '...a ko je neposlušan Allahu i Njegovom Poslaniku...'"⁶⁷⁰

٦٤٥ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لما كان يوم خيبر أمر رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أبا طلحة، فنادى: إن الله وَرَسُولَهُ يَنْهَيَانِكُمْ عَنْ لُحُومِ الْحُمْرِ الْأَهْلِيَّةِ فَإِنَّهَا رِجْسٌ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

645. Enes b. Malik, radijallahu anhu, kazivao je: "Na dan Bitke na Hajberu, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem,

⁶⁷⁰ Muslim (870).

naredio je da Ebu Talha oglasi: 'Allah i Njegov Poslanik zabranjuju vam meso pitomih magaraca, ono je nečisto!''⁶⁷¹

٦٤٦ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ثَلَاثٌ مَنْ كُنْ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ؛ أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ، وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقَذَّفَ فِي النَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

646. On je prenio sljedeći hadis: *"Ko bude imao tri svojstva osjetit će slast imana: da mu Allah i Njegov Poslanik budu draži od svega drugog, da voli čovjeka samo u Allahovo ime, i da se mrzi vratiti u nevjerstvo kao što mrzi da bude bačen u vatru."*⁶⁷²

٦٤٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا تَشَهَّدَ قَالَ: «الْحَمْدُ لِلَّهِ نَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، أَرْسَلَهُ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا بَيْنَ يَدَيْ السَّاعَةِ، مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ رَشَدَ، وَمَنْ يَعْصِهِمَا، فَإِنَّهُ لَا يَضُرُّ إِلَّا نَفْسَهُ، وَلَا يَضُرُّ اللَّهَ شَيْئًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

647. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govori da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, počinjao svoj govor slijedećim očitovanjem na sljedeći način: *"Zahvala pripada Allahu, od Njega pomoć i oprost tražimo, Allahu se utječemo od zla duša naših. Koga Allah uputi, niko ga ne može u zabludu*

⁶⁷¹ El-Buhari (4199) i Muslim (35 i 1940).

⁶⁷² El-Buhari (16 i 6941) i Muslim (43 i 67).

*odvesti, a koga u zabludu učini, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik. Allah ga je poslao s Istinom, pred Sudnji dan, da obraduje i upozori. Ko se pokorava Allahu i Njegovom Poslaniku, taj je na Pravom putu, a ko je neposlušan njima dvojici, on samo sebi štetu čini, i Allahu nimalo neće nauditi.*⁶⁷³

---

⁶⁷³ Ahmed (3720 i 4115) i Ebu Davud (1097 i 2119), sa slabim lancem prenosilaca, jer u njemu postoji prekid između prenosilaca. Naime, Ebu Ubejda, tj. sin Abdullaha b. Mesuda ovo predanje nije čuo od svog oca Abdullaha, radijallahu anhu.

١٠٩ - بَابُ تَحْرِيمِ التَّسْمِيِّ بِمَا يَخْتَصُّ بِاللَّهِ تَعَالَى مِنْ أَسْمَائِهِ وَصِفَاتِهِ

109. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE NADIJEVANJE ALLAHOVIH IMENA I NJEGOVIH SVOJSTAVA

٦٤٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَخْنَعَ اسْمٍ عِنْدَ اللَّهِ رَجُلٌ تَسَمَّى مَلِكَ الْأَمْلاَكِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. وَمُسْلِمٌ: «أَغْيَظُ رَجُلٍ عَلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَحْبَبُهُ وَأَغْيَظُهُ عَلَيْهِ رَجُلٌ كَانَ يُسَمِّي مَلِكَ الْأَمْلاَكِ، لَا مَلِكَ إِلَّا اللَّهُ».

648. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "U Allaha najgore ime ima onaj čovjek koji se zove vladar svih vladara."⁶⁷⁴ U drugoj verziji stoji: "Čovjek na kojeg će Allah na Sudnjem danu biti najviše srdit i onaj koji će biti najgori jeste čovjek koji se nazivao vladar svih vladara – samo je Allah istinski Vladar."⁶⁷⁵

٦٤٩ - وَعَنْ الْمِقْدَامِ بْنِ شَرِيحٍ بْنِ هَانِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ لَمَّا وَفَدَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَعَ قَوْمِهِ، سَمِعَهُمْ يَكُونُونَ بِأَبِي الْحَكَمِ، فَدَعَاهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَكَمُ وَإِلَيْهِ الْحُكْمُ فَلِمَ تُكْنَى أبا الْحَكَمِ» فَقَالَ: إِنَّ قَوْمِي إِذَا اخْتَلَفُوا فِي شَيْءٍ أَتَوْنِي فَحَكَمْتُ بَيْنَهُمْ،

⁶⁷⁴ El-Buhari (6206) i Muslim (2143).

⁶⁷⁵ Muslim (21 i 2143).

فَرَضِي كِلَا الْفَرِيقَيْنِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا أَحْسَنَ هَذَا فَمَا لَكَ مِنَ الْوَالِدِ؟» قَالَ: لِي شُرَيْحٌ وَمُسْلِمٌ وَعَبْدُ اللَّهِ قَالَ: «فَمَنْ أَكْبَرُهُمْ؟» قُلْتُ: شُرَيْحٌ، قَالَ: «فَأَنْتَ أَبُو شُرَيْحٍ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

649. El-Mikdam b. Šurejh b. Hani, radijallahu anhu, pripovijedao je da je došao u delegaciji svog naroda kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, čuo ih je kako ga zovu nadimkom Ebu-l-Hakem, na šta ga je pozvao i upitao: "Zašto nosiš nadimak Ebu-l-Hakem kad je Allah Sudija i pravo na sud samo Njemu pripada?" On odgovori: "Kad se desi kakva nesuglasica u mom narodu, obrate mi se pa ja presudim među njima i obje strane budu zadovoljne mojom presudom." Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, primijeti: "O kako je to lijepo! A imaš li dijete?" "Imam sinove: Šurejha, Muslima i Abdullaha", odgovori El-Mikdam. "Koji je sin najstariji?", upita Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na šta on odgovori: "Šurejh." "Ti si, dakle, Ebu Šurejh", reče Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem.⁶⁷⁶

٦٥٠ - وَعَنْ الْحَكَمِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ الْعَاصِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّهُ أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُ: «مَا اسْمُكَ؟» قَالَ: الْحَكَمُ. قَالَ: «أَنْتَ عَبْدُ اللَّهِ» قَالَ: أَنَا عَبْدُ اللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ. أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ.

650. El-Hakem b. Seid b. el-As, radijallahu anhu, pripovijeda da je došao kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i nazvao mu selam, te ga Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upita: "Kako se zoveš?" "El-Hakem", odgovori on. "Od sada se zovi Abdullah", predloži Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve

⁶⁷⁶ Ebu Davud (4955) i En-Nesai, 8/226.

sellem, na šta on potvrdi: "Allahov Poslaniče, od sada se zovem Abdullah."⁶⁷⁷

٦٥١ - وَعَنْ حَيْثَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَبْرَةَ أَنَّ أَبَاهُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ ذَهَبَ مَعَ جَدِّهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا اسْمُ ابْنِكَ؟» قَالَ: عَزِيزٌ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُسَمِّهِ عَزِيزًا، وَلَكِنْ سَمِّهِ عَبْدَ الرَّحْمَنِ»، ثُمَّ قَالَ: «إِنْ خَيْرَ الْأَسْمَاءِ عَبْدُ اللَّهِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ وَالْحَارِثُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

651. Hajsema b. Abdurrahman b. Sebura kazivao je da je njegov otac Abdurrahman otišao u pratnji svog oca kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: "Kako se zove tvoje sin?" "Aziz", odgovori on, na šta mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, naredi: "Nemoj ga zvati Aziz, već mu nadjeni ime Abdurrahman." Potom je rekao: "Najbolja imena jesu Abdurrahman, Abdullah i El-Haris."⁶⁷⁸

⁶⁷⁷ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (3169).

⁶⁷⁸ Ahmed (17606), Ibn Hibban (5828) i El-Hakim, 4/276, koji ga je okarakterizirao autentičnim.

١١٠ - بَابُ تَحْرِيمِ التَّعْبِيدِ بِغَيْرِ أَسْمَاءِ اللَّهِ تَعَالَى، وَوَجُوبِ تَغْيِيرِ مَا كَانَ مِنْ ذَلِكَ

110. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE NADIJEVANJEM IMENA PRIPISATI ROBOVANJE NEKOM DRUGOM, A NE ALLAHU, I OBAVEZA JE SVA TAKVA IMENA PROMIJENITI

٦٥١ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُغَيِّرُ الْأَسْمَاءَ الْقَبِيحَةَ. أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ. وَأَقْبَحَهُ: مَا كَانَ شُرْكَاً فِي التَّسْمِيَةِ.

652. Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mijenjao je sva ružna imena."⁶⁷⁹

٦٥٣ - وَعَنْ أَبِي شُرَيْحٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: وَفَدَّ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَوْمٌ، فَسَمِعَهُمْ يُسَمُّونَ رَجُلًا عَبْدَ الْحَجَرِ، فَقَالَ لَهُ: «مَا اسْمُكَ؟» قَالَ: عَبْدَ الْحَجَرِ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا أَنْتَ عَبْدُ اللَّهِ»، أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ فِي «الْأَدَبِ الْمَفْرُودِ»، وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ.

653. Ebu Šurejh, radijallahu anhu, pripovijeda da je kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, došla delegacija, i on je čuo da nekog čovjeka zovu Abdulhadžer (onaj koji robuje kamenu), te ga je upitao: 'Kako se zoveš?' 'Abdulhadžer',

⁶⁷⁹ Et-Tirmizi (2839). A najružnije ime jeste ono koje ukazuje na širk.

odgovori čovjek. Na to mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Od sada se zoveš *Abdullah*.'⁶⁸⁰

٦٥٤ - وَعَنْ خَلِيفَةَ بْنِ خَيْطَانَ أَنَّ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْفٍ كَانَ اسْمَهُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ عَبْدَ الْكَعْبَةِ، فَسَمَاهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَبْدَ الرَّحْمَنِ. أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ.

654. Halifa b. Hajjat priča da se Abdurrahman u paganskom dobu zvao Abdulkaba, pa mu je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nadjenao ime Abdurrahman.⁶⁸¹

٦٥٥ - وَعَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ سَمَّى ابْنَهُ: عَبْدَ الْحَارِثِ. أَخْرَجَهُ ابْنُ جَرِيرٍ بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ، وَلَا يَصِحُّ مَرْفُوعًا فِيمَا أَعْلَمُ. وَذَهَبَ إِلَى تَفْسِيرِ قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا﴾ [الأعراف: ١٩٠] بِذَلِكَ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَأَبِي بِنِ كَعْبٍ، وَعَكْرَمَةَ، وَقَتَادَةَ وَغَيْرِهِمْ، وَاخْتَارَهُ ابْنُ جَرِيرٍ الطَّبْرِيُّ فِي تَفْسِيرِهِ حَيْثُ قَالَ: وَأَوْلَى الْقَوْلَيْنِ بِالصَّوَابِ قَوْلُ مَنْ قَالَ: عَنِّي بِقَوْلِهِ: ﴿فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا﴾ فِي الْاسْمِ لَا فِي الْعِبَادَةِ، وَأَنَّ الْمَعْنَى بِذَلِكَ آدَمَ وَحَوَاءَ، لِإِجْمَاعِ الْحُجَّةِ مِنْ أَهْلِ التَّأْوِيلِ عَلَى ذَلِكَ.

655. Semura b. Džundub, radijallahu anhu, izjavio je da je Adem, alejhi-s-selam, svom sinu nadjenao ime Abdulharis.⁶⁸²

⁶⁸⁰ El-Buhari, u zbirci *El-Edebu-l-mufred*, 2/273-274, i Ibn Ebi Šejba, 8/477.

⁶⁸¹ El-Hakim, 3/306, i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (253).

⁶⁸² Ibn Džerir et-Taberi, u djelu *Džamii-l-bejan*, 10/624, s ispravnim lancem prenosilaca. Naveo ga je Es-Sujuti, u djelu *Ed-Durru-l-mensur*, 3/151, pripisujući ga Abd b. Humejdu i Ibn Merdevejhu. Koliko znam, ovo predanje ne seže ispravnim lancem prenosilaca do Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Riječi Uzvišenog Allaha: **”I kad im je on darovao zdravog potomka, njih su dvoje izjednačili druge s Njim u onome što im On daje...”** u skladu s tim predanjem protumačili su Ibn Abbas, Ubejj b. Ka‘b, Ikrima, Katada i neki drugi mufesiri, a za njega se opredijelio i Ibn Džerir, rekavši u svom tefsiru *El-Džamiu-l-bejan*: ”Najispravnije je da se navedeni ajet odnosi na izjednačavanje s Allahom u imenu, a ne u ibadetu, i da se ajet odnosi na Adema i Havu, utoliko što mufesiri raspoložu argumentima s tim u vezi.”⁶⁸³

---

⁶⁸³ Vidjeti: *Džamiu-l-bejan*, 10/629.

۱۱۱ - بَابُ جَوَازِ الْإِخْبَارِ بِمَا كَانَ مِنْ ذَلِكَ

111. POGLAVLJE

DOPUŠTENO JE IZVIJESTITI DA JE NEKO IMAO IME KOJE
UKAZUJE NA ŠIRK

۶۵۶ - عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ قَالَ: رَجُلٌ لِلْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَفَرَرْتُمْ
عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ حُنَيْنٍ قَالَ: لَكِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ يَفِرَّ، إِنَّ هَوَازِينَ كَانُوا قَوْمًا رُمَاءَ، وَإِنَّا لَمَّا لَقِينَاهُمْ حَمَلْنَا عَلَيْهِمْ،
فَانْهَزْمُوا، فَأَقْبَلَ الْمُسْلِمُونَ عَلَى الْغَنَائِمِ، وَاسْتَقْبَلُونَا بِالسَّهَامِ، فَأَمَّا رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمْ يَفِرَّ، فَلَقَدْ رَأَيْتُهُ وَإِنَّهُ لَعَلَى بَعْغَتِهِ الْبَيْضَاءِ، وَإِنَّ أَبَا
سُفْيَانَ آخِذٌ بِلِحَامِهَا وَالتَّيْبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «أَنَا التَّيْبِيُّ لَا كَذِبُ
أَنَا ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

656. Ebu Ishak izjavio je da je neki čovjek upitao El-Beraa b. Aziba, radijallahu anhu: "Jeste li se razbježali od Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, u Bici na Hunejnu?" El-Bera odgovori: "Ali Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nije pobjegao! Pripadnici plemena Hevazin bili su vrsni strijelci; kad smo se sukobili s njima, žestoko smo ih napali i porazili. Međutim, muslimani su krenuli sakupljati ratni plijen, pa su nas oni dočekali strijelama. Što se Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, tiče, on nije pobjegao, vidio sam ga na bijeloj mazgi: Ebu

Sufjan drži njen povodac, a on izgovara: *'Ja sam Vjerovjesnik, nisam lažac, ja sam sin Abdulmuttalibov!'*⁶⁸⁴

٦٥٧ - وَعَنْ أَبِي أُسَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «خَيْرُ الْأَنْصَارِ أَوْ قَالَ: خَيْرُ دُورِ الْأَنْصَارِ — بَنُو النَّجَارِ وَبَنُو عَبْدِ الْأَشْهَلِ وَبَنُو الْحَارِثِ وَبَنُو سَاعِدَةَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

657. Ebu Usejd, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: *'Najbolji među ensarijama'*, ili je rekao: *'Najbolji dom među ensarijskim domovima jeste dom Benu-n-Nedždžara, Benu Abdul-ešhela, Benu-l-Harisa i Benu Saide.*"⁶⁸⁵

⁶⁸⁴ El-Buhari (2864, 2874, 2930, 3042, 4315, 4316 i 4317) i Muslim (1776).

⁶⁸⁵ El-Buhari (3 789) i Muslim (177 i 2511).

۱۱۲ - باب لا يقولن أحدكم: عَبْدِي فَكُلُّكُمْ عبيد الله

112. POGLAVLJE

ZNAČENJE HADISA: "NEKA ČOVJEK NIPOŠTO NE KAŽE: 'ROB MOJ', TA SVI STE VI ALLAHOVI ROBOVI..."

٦٥٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «لَا يَقُلْ أَحَدُكُمْ: أَطْعِمِ رَبِّكَ، وَصَيِّ رِبِّكَ، اسْقِ رَبِّكَ، وَلْيَقُلْ: سَيِّدِي مَوْلَايَ، وَلَا يَقُلْ أَحَدُكُمْ: عَبْدِي، أَمْتِي، وَلْيَقُلْ: فَتَايَ وَفَتَاتِي وَغُلَامِي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. ولمسلم: «لا يقولن أحدكم: عَبْدِي، فكلكم عبيد الله، ولكن ليقل: فَتَايَ. ولا يقل العبد: ربي، ولكن ليقل: سيدي». وفي رواية: «لا يقولن أحدكم: عَبْدِي وَأَمْتِي، كُلُّكُمْ عبيدُ الله، وكل نساءكم إماءُ الله، ولكن ليقل: غلامي وجاريتي، وفَتَايَ وَفَتَاتِي». وفي رواية: «ولا يَقُلُ العبدُ لسيدِهِ: مولاي، فإن مولاكم الله عزّ وجل».

658. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Neka čovjek ne kaže: 'Nahrani svog gospodara!' niti: 'Pomozi svom gospodaru da uzme abdest!' niti: 'Napoji svog gospodara!', već neka kaže: '...svog gospodina i vlasnika!' Također, neka čovjek ne kaže: 'Rob moj i robinja moja!', već neka kaže: 'Momak moj i služavka moja!'"⁶⁸⁶ U drugoj verziji stoji: "Neka čovjek nipošto ne kaže: 'Rob moj!', ta svi ste vi

⁶⁸⁶ El-Buhari (2552) i Muslim (15 i 2249).

*Allahovi robovi, već neka kaže: 'Momak moj!' I neka rob nipošto ne govori: 'Gospodar moj!', već neka kaže: 'Vlasnik moj!'*⁶⁸⁷ U drugoj verziji, opet, stoji: "Neka čovjek ne govori: 'Rob moj i robinja moja!', ta svi ste vi Allahovi robovi, a sve su vaše žene – Allahove robinje. Neka kaže: 'Momak moj i djevojka moja, sluga moj i sluškinja moja!'"⁶⁸⁸ A u drugoj verziji, opet, stoji da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Neka se rob ne obraća vlasniku riječima: 'Moj gospodaru' jer vaš je Gospodar – Svevišnji Allah."⁶⁸⁹

٦٥٩ - وَعَنْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يَقُولَنَّ أَحَدُكُمْ: عَبْدِي وَأُمَّتِي وَلَا يَقُولَنَّ الْمَمْلُوكُ: رَبِّي وَرَبِّي وَلْيَقُلْ الْمَالِكُ: فَتَايَ وَفَتَاتِي، وَلْيَقُلْ الْمَمْلُوكُ: سَيِّدِي وَسَيِّدَتِي فَإِنَّكُمْ الْمَمْلُوكُونَ وَالرَّبُّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، أَبُو دَاوُدَ.

659. Ovaj isti ashab prenosi sljedeći hadis: "Neka čovjek nipošto ne govori: 'Rob moj, robinja moja!', a neka rob nipošto ne govori: 'Gospodar moj, gospodarica moja!' Neka vlasnik kaže: 'Momak moj, sluškinja moja!', a neka rob kaže: 'Vlasnik moj, vlasnica moja!', jer svi ste vi robovi, a Gospodar je Svevišnji Allah."⁶⁹⁰

٦٦٠ - وَعَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنْ أَبِيهِ أَنَّ رَجُلًا مِنْ هُدَيْلٍ أَعْتَقَ شَقِيصًا لَهُ مِنْ مَمْلُوكٍ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «هُوَ حُرٌّ كُلُّهُ، لَيْسَ لِلَّهِ شَرِيكٌ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

⁶⁸⁷ Muslim (14 i 2249).

⁶⁸⁸ Muslim (2249).

⁶⁸⁹ Muslim (14 i 2249).

⁶⁹⁰ Ahmed (9451, 10368, 10603 i 10604) i Ebu Davud (4975).

660. Ebul-Melih prenosi od svog oca da se neki čovjek iz plemena Huzejl odrekao svog udjela u jednom robu, pa mu je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo rekao: *"On je u cjelosti slobodan jer Allah nema saučesnika."*⁶⁹¹

---

⁶⁹¹ Ahmed (20716), Ebu Davud (3933), En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (4970), Et-Tahavi, u djelima: *Šerhu meanil-asar*, 3/107, i *Šerhu muškili-l-asar* (5381 i 5382), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (507), El-Bejheki, 10/273, i Ed-Dija, u zbirci *El-Ehadisu-l-muhtara* (1408, 1410 i 1411).

١١٣ - باب لا تقولوا: السلام على الله

113. POGLAVLJE

"NEMOJTE GOVORITI: 'MIR ALLAHU...'"

٦٦١ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا إِذَا كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الصَّلَاةِ قُلْنَا: السَّلَامُ عَلَى اللَّهِ مِنْ عِبَادِهِ، السَّلَامُ عَلَى فُلَانٍ وَفُلَانٍ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُولُوا: السَّلَامُ عَلَى اللَّهِ، فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّلَامُ، وَلَكِنْ قُولُوا: التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، فَإِنَّكُمْ إِذَا قُلْتُمْ ذَلِكَ أَصَابَتْ كُلَّ عَبْدٍ فِي السَّمَاءِ أَوْ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، ثُمَّ لِيَتَخَيَّرَ مِنَ الدُّعَاءِ أَعْجَبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

661. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Kad bismo klanjali s Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, skupni namaz, na sjedenju bismo učili: 'Mir Allahu od Njegovih robova, mir tome i tome...', pa nam se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obratio rekavši: 'Nemojte govoriti: 'Mir Allahu', jer Allah je Selam, Onaj koji mir daje, već recite: 'Najljepši pozdravi Allahu, blagoslovi i dobrodati! Selam tebi, Vjerovjesniče, i Allahova milost i Njegova blagodat! Mir nama i dobrim Allahovim robovima!', jer kad te riječi

izgovorite, one dopru do svakog Allahovog roba koji je na nebesima ili između nebesa i Zemlje. 'Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha i da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik', a potom neka uči koju god želi dovu."⁶⁹²

---

⁶⁹² El-Buhari (831, 835, 1202, 6230, 6265, 6328 i 7381) i Muslim (402).

١١٤ - باب لا يقولن أحدكم: زَرَعْتُ

114. POGLAVLJE

UPOTREBLJAVANJE GLAGOLA ZEREA: DATI DA NIKNE

٦٦٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لا يقولن أحدكم: زَرَعْتُ، ولكن ليقل: حَرَثْتُ» قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ: أَلَمْ تَسْمَعْ إِلَى قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ. أَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ﴾ [الواقعة: ٦٣، ٦٤]. أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَانَ.

662. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govori da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Neka čovjek nipošto ne rekne: 'Potrudio sam se da nikne', već neka rekne: 'Posijao sam.' Zar niste pročitali riječi Uzvišenog Allaha: 'Kažite vi Meni: šta biva s onim što posijete? Da li mu vi dajete snagu da niče, ili to Mi činimo?'"⁶⁹³

⁶⁹³ Ibn Hibban (5723), El-Bczzar (1289), El-Bejheki, 6/138, i Ebu Nuajm, u djelu Hil'jetu-l-evlija, 8/267.

۱۱۵ - باب مَنْ قَالَ: إِنَّهُ طَيِّبٌ

115. POGLAVLJE

MOŽE LI SE ZA ČOVJEKA REĆI DA LIJEČI

۶۶۳ - عَنْ أَبِي رِمَّةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَعَ أَبِي، فَرَأَى الَّذِي بَطَّحَهُ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَلَا أُعَالِجُهَا لَكَ فَإِنِّي طَيِّبٌ؟ قَالَ: «لَنْتَ رَفِيقٌ وَاللَّهِ الطَّيِّبُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

663. Ebu Rimsa, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Došao sam kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, u pratnji svog oca, pa je vidio nešto na Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, leđima (poslanički biljeg) i ponudio se: 'Allahov Poslaniče, hoćeš li da ti to izliječim, jer sam liječnik!' 'Ti si dobar prijatelj, a Allah liječi', odgovori mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem."⁶⁹⁴

⁶⁹⁴ Ahmed (7110 i 17492), En-Nesai, 8/35, Ebu Davud (4207), Šafi, u djelu *El-Musned*, 2/98, El-Humejdi (866), Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 22/715, i El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen*, 7/27.

۱۱۶ - باب لا يقولن أحدكم: قبح الله وجهك ووجه من أشبه وجهك

116. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE REĆI: "UNAKAZIO ALLAH TVOJE LICE I SVAKOGA KO TI JE SLIČAN!"

۶۶۴ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لا يقولن أحدكم: قبح الله وجهك ووجه من أشبه وجهك، فإن الله خلق آدم على صورته» أخرجه أحمد، وابن حبان.

664. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Neka čovjek nipošto ne kaže: 'Unakazio Allah tvoje lice i svakoga ko ti je sličan!', jer je Allah stvorio Adema prema Svom izgledu.*"⁶⁹⁵

۶۶۵ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ الْقُشَيْرِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا حَقُّ زَوْجَةٍ أَحَدُنَا عَلَيْهِ؟ قَالَ: «أَنْ تُطْعَمَهَا إِذَا طَعَمْتَ، وَتُكْسَوَهَا إِذَا اكْتَبَتْ، وَلَا تُقْبَحَ وَلَا تَهْجَرَ إِلَّا فِي الْبَيْتِ» أخرجه أبو داود.

665. Muavija el-Kušejri, radijallahu anhu, kazivao je: "Upitao sam: 'Allahov Poslaniče, koja su prava žene kod čovjeka?' On odgovori: 'Da je nahraniš kad ti jedeš, da joj kupiš odjeću kad

⁶⁹⁵ Ahmed (7420), Ibn Hibban (5710), El-Buhari, u zbirci *El-Edebu-l-mufred* (172 i 173), El-Humejdi (1120), El-Adžurri, u djelu *Eš-Šeria*, str. 314, Ibn Ebi Asim, u zbirci *Es-Sunna* (520), Ibn Huzejma, u djelu *Et-Tevhid*, 1/82-83, i El-Bejheki, u djelu *El-Esmau ve-s-sifat* (637).

sebi kupiš, da joj ne govoriš: 'Unakazio Allah tvoje lice!' i da se od nje ne odvajáš u postelji izvan kuće.”⁶⁹⁶

٦٦٦ - وَعَنْ ابْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«إِذَا قَاتَلَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيَجْتَنِبِ الْوَجْهَ، فَإِنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ عَلَى صُورَتِهِ»
أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

666. Ibn Hatim, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *”Kad se čovjek sukobi s drugim muslimanom, neka izbjegava udaranje po licu jer je Allah stvorio Adema prema Svom izgledu.*”⁶⁹⁷

---

⁶⁹⁶ Ebu Davud (2142).

⁶⁹⁷ Muslim (115 i 2612).

١١٧ - باب من بَصَقَ فِي الْقِبْلَةِ فَقَدْ آذَى اللَّهَ

117. POGLAVLJE

PLJUVANJE U PRAVCU KIBLE UZNEMIRAVA ALLAHA

٦٦٧ - عَنْ أَبِي سَهْلَةَ السَّائِبِ بْنِ خَلَادٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا أَمَّ قَوْمًا فَبَصَقَ فِي الْقِبْلَةِ وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَنْظُرُ إِلَيْهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حِينَ فَرَغَ: «لَا يُصَلِّي لَكُمْ» فَأَرَادَ بَعْدَ ذَلِكَ أَنْ يُصَلِّيَ لَهُمْ، فَمَنَعُوهُ، وَأَخْبَرُوهُ بِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَذَكَرَ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: نَعَمْ وَحَبِيبُ اللَّهِ قَالَ: «إِنَّكَ آذَيْتَ اللَّهَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَزَادَ: «آذَيْتَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ».

667. Ebu Sehla Es-Saib b. Hallad, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Neki je ashab predvodio ljude u namazu i pljunuo u pravcu kible, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to je posmatrao. Kad je ovaj završio namaz, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Neka vas ubuduće ne prevodi u namazu.' Kad ih je kasnije htio predvoditi u namazu, nisu mu dopustili, pozvavši se na Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi. On je upitao Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, s tim u vezi, pa mu je odgovorio: 'Da, rekao sam to.' Mislim", dodao je Es-Saib b. Hallad, "da je još rekao: 'Uznemirio si Allaha.'⁶⁹⁸

⁶⁹⁸ Ahmed (16561) i Ibn Hibban (1636).

U drugoj verziji stoji: *"Uznemirio si Allaha i Njegovog Poslanika."*⁶⁹⁹

٦٦٨ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَجِيءُ صَاحِبُ النُّخَامَةِ فِي الْقِبْلَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَهِيَ فِي وَجْهِهِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حَبَانَ، وَابْنُ خُزَيْمَةَ، وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ.

668. Ibn Omer, radijallahu anhu, govorio je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Doći će na Sudnji dan onaj koji je u pravu kible u džamiji bacio nečistoću iz nosa, a ona će mu biti na licu."*⁷⁰⁰

٦٦٩ - وَعَنْ حُدَيْفَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ تَفَلَّ تَجَاهَ الْقِبْلَةِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَتَفَلَّتُهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ حَبَانَ.

669. Huzejfa b. el-Jeman, radijallahu anhu, izjavio je: *"Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Ko pljune u pravcu kible doći će na Sudnji dan, a ta će pljuvačka biti između njegovih očiju.'"*⁷⁰¹

٦٧٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى نُخَامَةً فِي قِبْلَةِ الْمَسْجِدِ، فَأَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ فَقَالَ: «مَا بَالُ أَحَدِكُمْ يَقُومُ مُسْتَقْبِلَ رَبِّهِ فَيَتَنَخَّعُ أَمَامَهُ، أَيَحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يُسْتَقْبَلَ فَيَتَنَخَّعَ فِي وَجْهِهِ؟ فإِذَا

⁶⁹⁹ Ebu Davud (481)

⁷⁰⁰ Ibn Hibban (1638), Ibn Huzejma (1312 i 1313) i Ibn Ebu Šejba, 2/365.

⁷⁰¹ Ebu Davud (3824), Ibn Hibban (1639), Ibn Huzejma (925, 1314 i 1663) i El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen*, 3/76, i Ibn Ebi Šejba, 2/365.

تَنْتَعِعَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَنَتَّعْ عَنِ يَسَارِهِ تَحْتَ قَدَمِهِ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيَقْلُ هَكَذَا»
وَوَصَفَ الْقَاسِمُ فَتَقَلَّ فِي ثَوْبِهِ ثُمَّ مَسَحَ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

670. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na čeonom zidu džamije, u pravcu kible vidio pljuvačku pa se obratio ljudima rekavši: *”Šta je nekim ljudima, stanu pred Allaha pa pljuju ispred sebe?! Zar bi čovjeku bilo drago da neko pljuje prema njemu?! Ako već mora, neka čovjek pljune na lijevu stranu ili pod nogu, a ako ne može izdržati, neka ovako učini”*, prenosilac El-Kasim pokazao je pljujući u odjeću i protrljavši je.⁷⁰²

٦٧١ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي مَسْجِدِنَا هَذَا، وَفِي يَدِهِ عُرْجُونُ بْنُ طَابٍ، فَرَأَى فِي قِبْلَةِ الْمَسْجِدِ نُخَامَةً، فَحَكَّهَا بِالْعُرْجُونِ، ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَيْنَا فَقَالَ: «أَيْكُمْ يُحِبُّ أَنْ يُعْرِضَ اللَّهُ عَنْهُ» قَالَ: فَخَشَعْنَا ثُمَّ قَالَ: «أَيْكُمْ يُحِبُّ أَنْ يُعْرِضَ اللَّهُ عَنْهُ» قَالَ: فَخَشَعْنَا ثُمَّ قَالَ: «أَيْكُمْ يُحِبُّ أَنْ يُعْرِضَ اللَّهُ عَنْهُ» قُلْنَا: لَا أَيُّنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: «فَإِنْ أَحَدَكُمْ إِذَا قَامَ يُصَلِّي، فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَبْلَ وَجْهِهِ، فَلَا يَنْصُقَنَّ قَبْلَ وَجْهِهِ وَلَا عَنْ يَمِينِهِ، وَلْيَنْصُقْ عَنِ يَسَارِهِ تَحْتَ رِجْلِهِ الْيُسْرَى، فَإِنْ عَجَلَتْ بِهِ بَادِرَةٌ، فَلْيَقْلُ بِثَوْبِهِ هَكَذَا»، ثُمَّ طَوَى ثَوْبَهُ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ، فَقَالَ: «أُرُونِي عِبِيرًا» فَقَامَ فَتَى مِنَ الْحَيِّ يَشْتَدُّ إِلَى أَهْلِهِ، فَجَاءَ بِخَلْقٍ فِي رَاحَتِهِ، فَأَخَذَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجَعَلَهُ عَلَى رَأْسِ الْعُرْجُونِ ثُمَّ لَطَخَ بِهِ عَلَى أَثَرِ النُّخَامَةِ، فَقَالَ جَابِرٌ: فَمِنْ هُنَاكَ جَعَلْتُمْ الْخَلْقَ فِي مَسَاجِدِكُمْ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

⁷⁰² Muslim (550).

671. Džabir, radijallahu anhu, govorio je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je u ovu džamiju noseći palminu granu, pa je na čeonom zidu vidio pljuvačku i obrisao je granom, zatim nam se obratio rekavši: *'Ko od vas voli da se Allah od njega okrene?!*' Osjetili smo strah, a on je ponovo upitao: *'Ko od vas voli da se Allah od njega okrene?!*' Osjetili smo strah, a on je ponovo upitao: *'Ko od vas voli da se Allah od njega okrene?!*'Odgovorili smo: 'Allahov Poslaniče, a ko to želi!' On reče: *'Dok čovjek klanja, ispred njega je Svevišnji Allah, i zato neka nikako ne pljuje ispred sebe ni na desnu stranu, već neka pljune na lijevu stranu ili pod nogu, a ako baš bude morao, onda neka ovako učini'*, pokazao je pljujući u odjeću i protrljavši je, a potom je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zatražio: *'Donesite mi šafran.'* Neki je dječak iz kvarta otrčao kući i na dlanu donio šafrana. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, stavio ga je na granu i njome potrao tragove pljuvačke. I od tada datira upotreba šafrana u džamijama."⁷⁰³

---

⁷⁰³ Muslim (3008).

١١٨ - باب النهي عن سب الدهر والريح

118. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE HULJENJE VREMENA I VJETRA

٦٧٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يُؤْذِنِي ابْنُ آدَمَ يَسُبُّ الدَّهْرَ، وَأَنَا الدَّهْرُ، بِيَدِي الْأَمْرُ أَقْلِبُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

672. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Svevišnji Allah kaže: 'Čovjek Me vrijeđa huleći vrijeme, a Ja sam vrijeme, u Mojoj je ruci vlast, smjenjujem noć i dan.'*"⁷⁰⁴

٦٧٣ - ومسلم: «لَا يَقُولَنَّ أَحَدُكُمْ: يَا خَيِّبَةَ الدَّهْرِ، فَإِنِّي أَنَا الدَّهْرُ أَقْلِبُ لَيْلَهُ وَنَهَارَهُ فَإِذَا شِئْتُ قَبَضْتُهُمَا»، وله أيضاً في رواية: «لَا تَسْبُوا الدَّهْرَ، فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الدَّهْرُ».

673. U drugoj verziji stoji: *"Neka niko od vas nipošto ne kaže: 'Nesretno vrijeme!', jer Ja sam vrijeme: smjenjujem noći i dane, a kad budem htio, učinit ću da nestane i noći i dana."* U drugoj verziji, opet, stoji: *"Nemojte huliti vrijeme, jer Allah je vrijeme."*⁷⁰⁵

⁷⁰⁴ El-Buhari (4826, 6181 i 7491) i Muslim (2 i 2246).

⁷⁰⁵ Muslim (5, 6 i 2246).

٦٧٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: اسْتَقْرَضْتُ عَبْدِي فَلَمْ يَعْطِنِي، وَسَبَنِي عَبْدِي، يَقُولُ: وَآ ذَهْرَاهُ وَآ ذَهْرَاهُ وَأَنَا الدَّهْرُ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ، وَوَافَقَهُ الذَّهَبِيُّ.

674. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Svevišnji Allah kaže: 'Tražio sam od roba Svog pozajmicu, ali mi nije dao; vrijeđa Me rob Moj govoreći: 'Ružno vrijeme! Ružno vrijeme!', a Ja sam vrijeme.*"⁷⁰⁶

٦٧٥ - وَعَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَسُبُّوا الرِّيحَ فَإِذَا رَأَيْتُمْ مَا تَكْرَهُونَ فَقُولُوا: اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ هَذِهِ الرِّيحِ وَخَيْرِ مَا فِيهَا وَخَيْرِ مَا أُمِرْتُ بِهِ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذِهِ الرِّيحِ وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُمِرْتُ بِهِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

675. Ubejj b. Ka'b, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Nemojte grditi vjetar! Kad zapuše, zamolite: 'Allahu, molimo Te da ovaj vjetar bude dobro, kao za dobro koje u sebi nosi i za dobro s kojim je poslat! A zaštitu kod Tebe tražimo protiv zla ovog vjetra i protiv zla kojeg on u sebi nosi i s kojim je poslat!'"*⁷⁰⁷

⁷⁰⁶ El-Hakim, 1/418 i 2/491. On je ovaj hadis okarakterizirao autentičnim, u čemu se s njim saglasio Ez-Zehebi.

⁷⁰⁷ Et-Tirmizi (2252).

١١٩ - باب النهي عن تسمية حكم المجتهدين حكم الله

119. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE PRESUDU KOJU DONESU UČENI
SMATRATI ALLAHOVOM PRESUDOM

٦٧٦ - عَنْ بريدة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَمَرَ أَمِيرًا عَلَى جَيْشٍ أَوْ سَرِيَّةٍ، أَوْصَاهُ وَقَالَ لَهُ: «إِذَا حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ فَأَرَادُوكَ أَنْ تُنْزِلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللهِ، فَلَا تُنْزِلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللهِ، وَلَكِنْ أَنْزِلَهُمْ عَلَى حُكْمِكَ، فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي أَنْصِيبُ حُكْمَ اللهِ فِيهِمْ أَمْ لَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ.

676. Burejda, radijallahu anhu, govorio je: "Kad bi odredio zapovjednika neke čete ili izvidnice, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, oporučio bi mu te bi rekao: "Kad opkoliš neku tvrđavu i oni htjednu da im presudiš po Allahovom sudu, nemoj to učiniti, već im presudi od sebe, jer ne znaš hoćeš li glede njih ispravno postupiti pogodivši Allahov sud."⁷⁰⁸

⁷⁰⁸ Muslim (3 i 1731), Et-Tirmizi (1408 i 1617), Ahmed (23030) i Ebu Ubejd el-Kasim b. Selam, u zbirci *El-Emval* (60 i 524). Ovo je dio podužeg hadisa koji je prethodno naveden.

١٢٠ - باب مشروعية التوسُّل إلى الله بأسمائه وصفاته

120. POGLAVLJE

PROPISANOST TEVESSULA (UMILJAVANJA I
PRIBLIŽAVANJA ALLAHU) POZIVANJEM NA ALLAHOVA
IMENA I SVOJSTVA

٦٧٧ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَالِسًا، وَرَجُلٌ يَصَلِّي، ثُمَّ دَعَا: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمَنَّانُ، بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمَ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَقَدْ دَعَا اللَّهُ بِاسْمِهِ الْعَظِيمِ الَّذِي إِذَا دَعِيَ بِهِ أَجَابَ، وَإِذَا سُئِلَ بِهِ أُعْطِيَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

677. Enes b. Malik, radijallahu anhu, kazuje da je sjedio s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, a u blizini njih neki je čovjek klanjao i u namazu zamolio: "Allahu, molim Ti se svjedočeci da Tebi pripada zahvala, da nema istinskog božanstva osim Tebe, Koji nemaš saučesnika! Darežljivi, Sazdavatelju nebesa i Zemlje, Posjedovatelju veličine i plemenitosti, Živi i Vječni...", pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, objasnio: "Zamolio je Allaha Njegovim najvećim imenom zbog kojeg se odaziva na molbu i daje kad se od Njega zatraži."⁷⁰⁹

⁷⁰⁹ Ahmed (12611 i 13570), Ebu Davud (1495), En-Nesai, 3/52, El-Buhari, u zbirci *El-Edebu-l-mufred* (705), Et-Tahavi, u djelu *Šerhu muškili-l-asar* (175), Ibn Hibban

٦٧٨ - وَعَنْ مِخْنَانَ بْنِ الْأُذْرَعِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَسْجِدَ، فَإِذَا هُوَ بِرَجُلٍ قَدْ قَضَى صَلَاتَهُ، وَهُوَ يَتَشَهَّدُ، وَهُوَ يَقُولُ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ الْأَحَدَ الصَّمَدَ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. قَالَ: فَقَالَ: «قَدْ غُفِرَ لَهُ، قَدْ غُفِرَ لَهُ» ثلاثاً. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

678. Mihdžen b. el-Edra, radijallahu anhu, govorio je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je u džamiju i zatekao čovjeka koji privodi namaz kraju učeći sljedeću dovu: 'Allahu, molim Ti se, o Allahu, jer si Ti Jedan, Jedin, Utočište svakom, Koji nisi rodio, Koji nisi rođen i Kojem niko ravan nije – da oprostiš moje grijehе, Ti si, zaista, Oprostitelj Milostivi!', pa je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, tri puta rekao: 'Oprošteno mu je.'⁷¹⁰

٦٧٩ - وَعَنْ عَمَّارِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدْعُو بِهَذَا الدُّعَاءِ: «اللَّهُمَّ بَعْلِمِكَ الْغَيْبِ، وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ، أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي، وَتَوَفَّنِي إِذَا كَانَتْ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي، أَسْأَلُكَ خَشْيَتِكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَكَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الْعُضْبِ وَالرُّضَا، وَالْقَصْدَ فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى، وَكَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ وَالشُّوقَ إِلَى لِقَائِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ ضُرَاءِ

(893), Et-Taberani, u zbirci *Ed-Dua* (116), Ed-Dija, u zbirci *El-Ehadisu-l-muhtara* (1885) i El-Hakim, 1/503.

⁷¹⁰ Ahmed (18974), Ebu Davud (985), En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteba*, 3/52, i *Es-Sunenu-l-kubra* (1224), Ibn Huzejma (724), Et-Taberani, u zbirci *El-Mu'džemu-l-kebir*, 20/703, i El-Hakim, 1/267.

مُضِرَّةً، وَمِنْ فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيْنًا بَرِينَةَ الْإِيمَانِ، وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مَهْدِيَّينَ»
أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ وَالنَّسَائِيُّ.

679. Ammar, radijallahu anhu, izjavio je: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio je sljedeću dovu: *'Allahu, tako Ti poznavanja nevidljivog i moći nad stvorenjima, poživi me sve dok je u životu dobro za mene, a usmrti me onda kad smrt bude bolja po mene! Moj Allahu, molim Ti se za bogobožanost u tajnosti i javnosti, i za riječ istine u zadovoljstvu i srdžbi, i za umjerenost u bogatstvu i siromaštvu, i za užitak gledanja u Tvoje lice, i za čežnju za susretom s Tobom, koja mi neće donijeti nesreću ni smutnju zablude! Moj Allahu, uljepšaj nas ukrasima vjerovanja i učini nas uputiteljima i upućenim!*'"⁷¹¹

٦٨٠ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ افْتَتَحَ صَلَاتَهُ: «اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

680. Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, noćni bi namaz počinjao sljedećom dovom: *'Allahumme, rabbe Džibrile ve Mikaile, ve Israfile, fatire-s-semavati ve-l-erdi, 'alime-l-gajbi ve-š-šehadeti, ente tahkumu bejne 'ibadike fima kanu fihi jahtelifun, ihdini lima-*

⁷¹¹ Ahmed (18325), Ibn Ebu Šejba, 10/264, Ibn Ebu Asim, u zbirci *Es-Sunna* (128, 378 i 424), En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteba*, 3/55, i *Es-Sunenu-l-kubra* (1229), Ft-Taberani, u zbirci *Ed-Dua* (625), Ed-Darekutni, u zbirci *Er-Ru'ja* (159) i El-Bezzar, u djelu *El-Musned* (1392).

htulife fihi mine-l-hakki bi iznike, inneke tehdi men tešau ila siratin mustekim." (Allahu, Gospodaru Džibrila, Mikaila i Israfila, Sazdavatelju nebesa i Zemlje, Poznavaoče pojavnog i nepojavnog svijeta, Ti ćeš presuditi Svojim robovima u onome u čemu su se podvajali. Uputi me da shvatim pravu istinu o onome u čemu se ljudi ne slažu, jer Ti, zaista, upućuješ na Pravi put koga hoćeš!) ”⁷¹²

---

⁷¹² Muslim (770).

١٢١ - باب مشروعية التوسل بالأعمال الصالحة

121. POGLAVLJE

PROPISANOST TEVESSULA POZIVANJEM NA DOBRA DJELA

٦٨١ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «بَيْنَمَا ثَلَاثَةٌ نَفِرَ يَتَمَشُّونَ أَخَذَهُمُ الْمَطَرُ، فَأَوَّأُوا إِلَى غَارٍ فِي جَبَلٍ، فَانْحَطَّتْ عَلَى فَمِ غَارِهِمْ صَخْرَةٌ مِنْ الْجَبَلِ، فَانْطَبَقَتْ عَلَيْهِمْ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: انظُرُوا أَعْمَالًا عَمِلْتُمُوهَا صَالِحَةً لِلَّهِ، فَادْعُوا اللَّهَ تَعَالَى بِهَا، لَعَلَّ اللَّهَ يَفْرُجُهَا عَنْكُمْ». فَقَالَ أَحَدُهُمْ: اللَّهُمَّ إِنَّهُ كَانَ لِي وَالِدَانِ شَيْخَانِ كَبِيرَانِ، وَأَمْرَاتِي وَوَلِي صَبِيَّةٌ صِغَارٌ أُرْعَى عَلَيْهِمْ، فَإِذَا أَرَحْتُ عَلَيْهِمْ حَابَتُ، فَبَدَأْتُ بِوَالِدَيْ، فَسَقَيْتُهُمَا قَبْلَ بَنِي، وَأَنَّهُ نَأَى بِي ذَاتَ يَوْمٍ الشَّجَرُ فَلَمْ آتِ حَتَّى أُمْسَيْتُ، فَوَجَدْتُهُمَا قَدْ نَامَا، فَحَلَبْتُ كَمَا كُنْتُ أَحْلُبُ، فَجِئْتُ بِالْحِلَابِ، فَقُمْتُ ثُمَّ رَعَوْسِهِمَا أَكْرَهُ أَنْ أَوْقِظَهُمَا مِنْ نَوْمِهِمَا، وَأَكْرَهُ أَنْ أَسْقِيَ الصَّبِيَّةَ قَبْلَهُمَا، وَالصَّبِيَّةُ يَتَضَاغُونَ عِنْدَ قَدَمِي، فَلَمْ يَزَلْ ذَلِكَ دَائِي وَدَائِبُهُمْ حَتَّى طَلَعَ الْفَجْرُ، فَإِنْ كُنْتُ تَعْلَمُ أَيُّيَ فَعَلْتُ ذَلِكَ ابْتِغَاءً وَجْهِكَ، فَافْرُجْ لَنَا مِنْهَا فُرْجَةً نَرَى مِنْهَا السَّمَاءَ، فَفَرَجَ اللَّهُ مِنْهَا فُرْجَةً، فَرَأَوْا مِنْهَا السَّمَاءَ. وَقَالَ الْآخَرُ: اللَّهُمَّ إِنَّهُ كَانَتْ لِي ابْنَةٌ عَمَّ أَحَبَّيْتُهَا كَأَشَدَّ مَا يُحِبُّ

الرِّجَالُ النَّسَاءَ، وَطَلَبْتُ إِلَيْهَا نَفْسَهَا، فَأَبَتْ حَتَّى آتَيْهَا بِمِائَةِ دِينَارٍ، فَتَعَبْتُ حَتَّى جَمَعْتُ مِائَةَ دِينَارٍ، فَجِئْتُهَا بِهَا، فَلَمَّا وَقَعْتُ بَيْنَ رِجْلَيْهَا قَالَتْ: يَا عَبْدَ اللَّهِ اتَّقِ اللَّهَ، وَلَا تَفْتَحِ الْخَاتَمَ إِلَّا بِحَقِّهِ، فُقِمْتُ عَنْهَا فَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنِّي فَعَلْتُ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ وَجْهِكَ، فَأَفْرُجْ لَنَا مِنْهَا فُرْجَةً، فَفَرَجَ لَهُمْ. وَقَالَ الْآخَرُ: اللَّهُمَّ إِنِّي كُنْتُ اسْتَأْجَرْتُ أَجِيرًا بِفَرَقِ أَرْزُ، فَلَمَّا قَضَى عَمَلَهُ قَالَ: أَعْطِنِي حَقِّي، فَعَرَضْتُ عَلَيْهِ فَرَقَهُ، فَرَعِبَ عَنْهُ فَلَمْ أَزَلْ أَزْرَعُهُ حَتَّى جَمَعْتُ مِنْهُ بَقْرًا وَرِعَاءَهَا، فَجَاءَنِي فَقَالَ: اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تَظْلِمْنِي حَقِّي قُلْتُ: اذْهَبْ إِلَى تِلْكَ الْبَقْرِ، وَرِعَائِهَا فَخُذْهَا فَقَالَ: اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تَسْتَهْزِئْ بِي. فَقُلْتُ: إِنِّي لَا أَسْتَهْزِئُ بِكَ خُذْ ذَلِكَ الْبَقْرَ وَرِعَاءَهَا، فَأَخَذَهُ، فَذَهَبَ بِهِ، فَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنِّي فَعَلْتُ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ وَجْهِكَ فَأَفْرُجْ لَنَا مَا بَقِيَ، فَفَرَجَ اللَّهُ مَا بَقِيَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

681. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, pripovijedao je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Dok su trojica ljudi putovala, kiša ih stjera u pećinu koja se nalaziše na jednom brdu, pa se s brda strovali stijena i zarobi ih unutra. Jedni drugima rekoše: 'Razmislite imate li dobrih djela koja ste uradili Allaha radi, pa Ga zamolite pozivajući se na njih, nadati se da će Allah ukloniti ovu stijenu!'* Prvi zamoli: *'Allahu, imao sam stare roditelje, suprugu i malehmu djecu. Bio sam pastir, i kad bih vratio stoku s ispaše, pomuzao bih je i mlijekom napojio prvo roditelje, pa djecu. Međutim, jednog dana u potrazi za ispašom udaljio sam, pa sam se vratio naveče i zatekao roditelje na spavanju. Kao obično, pomuzao sam stoku i donio mlijeko te stao kod njihovih glava, ne želeći da ih probudim, a prezirući i to da mlijeko prvo dam svojoj djeci koja su plakala od gladi kod*

mojih nogu. Tako je bilo sve do zore. Allahu, ako sam to uradio u ime Tebe, pomjeri stijenu makar toliko da možemo vidjeti nebo!’ I Allah pomjeri stijenu malo, toliko da su mogli vidjeti nebo. Drugi zamoli: ‘Allahu, imao sam amidžičnu, volio sam je najviše kako čovjek može voljeti ženu. Tražio sam da mi se dopusti, i pristala je pod uvjetom da joj platim stotinu zlatnika. Namučio sam se dok nisam zaradio stotinu zlatnika i donio sam joj ih. Kad sam zauzeo položaj među njenim nogama, ona me upozori: ‘Robe Allahov, boj se Allaha, nemoj me bespravno razdjevičiti!’ I ja sam se tad sustegnuo od nje. Allahu, ako sam to učinio u ime Tebe, pomjeri stijenu još, da možemo izaći!’ I Allah pomjeri stijenu još malo. Treći zamoli: ‘Allahu, imao sam najamnike koji su mi radili za mjeru riže. I tako je jedan od njih, pošto je završio posao, rekao: ‘Isplati mi zarađeni iznos!’, te sam pred njega stavio rižu koju je zaradio, ali je on nije htio uzeti, pa sam je dalje unaprijeđivao sve dok se njegov imetak nije nagomilao toliko da je imao krdo krava i vlastite pastire. Nakon određenog vremena došao je i upozorio me: ‘Boj se Allaha, nemoj mi uskratiti moje pravo!’ Rekoh mu: ‘Uzmi ono krdo krava i pastire!’ ‘Boj se Allaha, nemoj me ismijavati!’, reče mi, a ja mu na to rekoh: ‘Ne ismijavam te, preuzmi krdo i pastire’, i on ih je preuzeo. Allahu, ako sam to uradio Tvoga lica radi, pomjeri stijenu dokraja!’ I Allah je pomjeri dokraja.”⁷¹³

٦٨٢ - وَعَنْ بَرِيدَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَمِعَ رَجُلًا يَدْعُو يَقُولُ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوَلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ — أَوْ قَالَ: وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ —

⁷¹³ El-Buhari (2333) i Muslim (2099).

لقد سأل الله باسمه الأعظم، الذي إذا سُئِلَ به أعطى وإذا دُعِيَ به أجاب»
أخرجه أحمد، والترمذي.

682. Burejda, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, čuo da neki čovjek moli: "Allahu, molim Ti se, svjedočeći da si Ti – Allah, pored Kojeg nema istinskog božanstva, Jedan, Koji je Utočište svakom, Koji nisi rodio, Koji nisi rođen i Kojem niko ravan nije...", pa je rekao: *"Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša"*, ili je rekao: *"Tako mi Onoga u Čijoj je ruci Muhammedova duša, zamolio je Allaha Njegovim najvećim imenom zbog kojeg daje kad se od Njega zatraži i zbog kojeg se odaziva na molbu!"*⁷¹⁴

---

⁷¹⁴ Ahmed (22952) i Et-Tirmizi (3475).

١٢٢ - باب جواز التوسل بدعاء العبد الصالح

122. POGLAVLJE

DOPUŠTENO JE POSLUŽITI SE DOVOM DOBRIH LJUDI KAO SREDSTVOM

٦٨٣ - عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَانَ إِذَا قَحَطُوا اسْتَسْقَى بِالْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، فَقَالَ: اللَّهُمَّ إِنَّا كُنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّنَا فَتَسْقِينَا، وَإِنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِعَمِّ نَبِيِّنَا فَاسْقِنَا. قَالَ: فَيُسْقَوْنَ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

683. Enes, radijallahu anhu, pripovijeda da je Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, prilikom velikih suša molio za kišu posredstvom El-Abbasa b. Abdulmuttaliba: "Allahu, tražili smo puta do Tebe našim Vjerovjesnikom, pa si nam spuštao kišu, a sad tražimo puta do Tebe Vjerovjesnikovim amidžom, pa nam spusti kišu! Kaže prenosilac: "Pa bude spuštena kiša."⁷¹⁵

٦٨٤ - وَعَنْ أُسَيْرِ بْنِ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ إِذَا أَتَى عَلَيْهِ أَمْدَادُ أَهْلِ الْيَمَنِ سَأَلَهُمْ: أَفِيكُمْ أُوَيْسُ بْنُ عَامِرٍ؟ حَتَّى أَتَى عَلَى أُوَيْسٍ، فَقَالَ: أَنْتَ أُوَيْسُ بْنُ عَامِرٍ؟ قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: مِنْ مُرَادٍ ثُمَّ مِنْ قَرْنٍ؟

⁷¹⁵ El-Buhari (1010 i 3710). Abbas, radijallahu anhu, bi tada učio dovu kao što je to činio Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, za svog života i Uzvišeni Allah bi spustio kišu. (Primj. šer. rec.)

قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: فَكَانَ بِكَ بَرَصٌ فَبَرَأْتَ مِنْهُ إِلَّا مَوْضِعَ دِرْهِمٍ؟ قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: لَكَ وَالِدَةٌ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «يَأْتِي عَلَيْكُمْ أُوَيْسُ بْنُ عَامِرٍ مَعَ أُمَّدَادِ أَهْلِ الْيَمَنِ مِنْ مُرَادٍ ثُمَّ مِنْ قَرْنٍ، كَانَ بِهِ بَرَصٌ فَبَرَأَ مِنْهُ إِلَّا مَوْضِعَ دِرْهِمٍ، لَهُ وَالِدَةٌ هُوَ بِهَا بَرٌّ، لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبْرَهُ، فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ يَسْتَغْفِرَ لَكَ فَافْعَلْ» فَاسْتَغْفِرُ لِي، فَاسْتَغْفِرَ لَهُ، فَقَالَ لَهُ عُمَرُ: أَيْنَ تُرِيدُ؟ قَالَ: الْكُوفَةَ. قَالَ: أَلَا أَكْتُبُ لَكَ إِلَى عَامِلِهَا؟ قَالَ: أَكُونُ فِي غَبْرَاءِ النَّاسِ أَحَبُّ إِلَيَّ. قَالَ: فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْعَامِ الْمُقْبِلِ حَجَّ رَجُلٌ مِنْ أَشْرَافِهِمْ فَوَافَقَ عُمَرَ فَسَأَلَهُ عَنْ أُوَيْسٍ، قَالَ: تَرَكْتُهُ رَثَّ الْبَيْتِ قَلِيلَ الْمَتَاعِ. قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «يَأْتِي عَلَيْكُمْ أُوَيْسُ بْنُ عَامِرٍ مَعَ أُمَّدَادِ أَهْلِ الْيَمَنِ مِنْ مُرَادٍ ثُمَّ مِنْ قَرْنٍ كَانَ بِهِ بَرَصٌ فَبَرَأَ مِنْهُ إِلَّا مَوْضِعَ دِرْهِمٍ، لَهُ وَالِدَةٌ هُوَ بِهَا بَرٌّ، لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبْرَهُ، فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ يَسْتَغْفِرَ لَكَ فَافْعَلْ» فَآتَى أُوَيْسًا فَقَالَ: اسْتَغْفِرُ لِي. قَالَ: أَنْتَ أَحَدْتُ عَهْدًا بِسَفَرٍ صَالِحٍ، فَاسْتَغْفِرُ لِي. قَالَ: لَقِيتَ عُمَرَ؟ قَالَ: نَعَمْ، فَاسْتَغْفَرَ لَهُ فَفَطِنَ لَهُ النَّاسُ، فَاذْطَلَقَ عَلَى وَجْهِهِ، قَالَ أُسَيْرٌ: وَكَسَوْتُهُ بُرْدَةً، فَكَانَ كُلَّمَا رَأَاهُ إِنْسَانٌ قَالَ: مِنْ أَيْنَ لِأُوَيْسٍ هَذِهِ الْبُرْدَةُ؟ أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

684. Usejr b. Džabir, radijallahu anhu, pričao je: "Kad bi iz Jemena dolazili dobrovoljci za borbu, Omer b. el-Hattab pitao ih je: 'Je li među vama Uvejs b. Amir?', sve dok nije na njega naišao. Upitao ga je: 'Jesi li ti Uvejs b. Amir?' 'Jesam', odgovorio je. 'Iz porodice Murad, a iz plemena Karen?', upita Omer, na šta on odgovori: 'Da.' Omer, radijallahu anhu, opet,

upita: 'Imao si šugu od koje si se izliječio, osim veličine novčića na tijelu?' 'Da', odgovori Uvejs. Posljednje Omerovo pitanje glasilo je: 'Imaš li živu majku?' 'Imam', odgovori on. Omer, radijallahu anhu, tada reče: 'Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: *'Doći će vam Uvejs b. Amir, pripadnik porodice Murad, iz plemena Karen, s dobrovoljcima za borbu iz Jemena. Uvejs, koji je imao šugu pa se od nje izliječio, osim veličine novčića na tijelu, ima živu majku, prema kojoj je dobročinitelj, kad bi Allaha preklinjao za nešto, On bi ispunio njegovu molbu. Ako ikako mogneš da on za tebe zamoli oprost, učini to.'* Zato zamoli Allaha da mi oprost', i on je to učinio. Potom ga Omer upita: 'Gdje želiš da ideš?' 'U Kufu', odgovori Uvejs. Omer ga upita: 'Želiš li da te preporučim tamošnjim zapovjednicima?' 'Draže mi je da budem s neutjecajnim ljudima i robovima', odgovori on. Sljedeće godine, neki je uglednik iz Jemena došao na hadž pa se slučajno sreo s Omerom, i on ga je upitao u vezi s Uvejsom, na šta je uglednik odgovorio: 'Ostao je iza mene, u jako trošnoj kući i sa malo životnih namirnica.' Omer i njemu reče: 'Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: *'Doći će vam Uvejs b. Amir, pripadnik porodice Murad, iz plemena Karen, s dobrovoljcima za borbu iz Jemena. Uvejs, koji je imao šugu pa se od nje izliječio, osim veličine novčića na tijelu, ima živu majku, prema kojoj je dobročinitelj, kad bi Allaha preklinjao za nešto, On bi ispunio njegovu molbu. Ako ikako mogneš da on za tebe zamoli oprost, učini to.'* Na to je uglednik, po povratku s hadža, otišao kod Uvejsa i zatražio: 'Zamoli Allaha da mi oprost!' Uvejs mu odgovori: 'Skoro si se vratio s blagoslovljenog puta, ti zatraži oprost za mene!' Uglednik je inzistirao: 'Zamoli Allaha da mi oprost!', a Uvejs uporno odbijao govoreći: 'Skoro si se vratio s blagoslovljenog puta, ti zatraži oprost za mene!' Uglednik upita: 'A jesi li sreo Omera?'

'Jesam', odgovori Uvejs. Međutim je Uvejs zatražio oprost za njega, pa su ljudi za njega saznali, i on ode. Uvejsu sam dao ogrtač i, kad god bi ga neko vidio, upitao bi: 'Odakle Uvejsu onakav ogrtač!'»⁷¹⁶

٦٨٥ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَتْ بِي أُمِّي أُمُّ أَنَسٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَقَدْ أَزْرَتْنِي بِنَصْفِ حِمَارِهَا وَرَدَّتْنِي بِنَصْفِهِ، فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَذَا أُنَيْسُ ابْنِي، أَتَيْتَكَ بِهِ يَخْدُمُكَ، فَادْعُ اللَّهَ لَهُ. فَقَالَ: «اللَّهُمَّ أَكْثِرْ مَالَهُ وَوَلَدَهُ». قَالَ أَنَسٌ: فَوَاللَّهِ إِنَّ مَالِي لَكَثِيرٌ، وَإِنَّ وَالدِّي وَوَالِدِي لَيَتَعَادُونَ عَلَيَّ نَحْوِ الْمِائَةِ الْيَوْمِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

685. Enes, radijallahu anhu, kazivao je: "Majka me dovela kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, umotavši me u svoj ogrtač, donji dio od polovice a gornji od druge polovice, i rekla: 'Allahov Poslaniče, dovela sam svog sinčića Enesa da te služi, pa zamoli Allaha za njegovo dobro!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zamoli: '*Allahu, daj mu obilan imetak i mnogo poroda!*' Allaha mi, uistinu imam mnogo imetka, a mojih potomaka, djece i unučadi, sada ima oko stotinu."⁷¹⁷

٦٨٦ - وَعَنْ عُثْمَانَ بْنِ حُنَيْفٍ أَنَّ رَجُلًا ضَرِيرًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: ادْعُ اللَّهَ أَنْ يُعَافِيَنِي. قَالَ: «إِنْ شِئْتَ دَعَوْتُ، وَإِنْ شِئْتَ صَبِرْتُ، فَهُوَ خَيْرٌ لَكَ» قَالَ: فَادَعِهِ. قَالَ: فَأَمَرَهُ أَنْ يَتَوَضَّأَ فَيُحْسِنَ الْوُضُوءَ، وَيَدْعُوَ بِهَذَا الدُّعَاءِ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ، إِنِّي تَوَجَّهْتُ بِكَ إِلَى رَبِّي فِي حَاجَتِي هَذِهِ فَتَقْضِ لِي، اللَّهُمَّ فَخَفِّعْهُ. أَخْرَجَهُ

⁷¹⁶ Muslim (225 i 2542).

⁷¹⁷ El-Buhari (6334) i Muslim (142 i 2481).

أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالْحَاكِمُ. وَفِي لَفْظِ لِأَحْمَدَ: «وَتَشَفَّعَنِي فِيهِ، وَتَشَفَّعَهُ فِيَّ». فَكَانَ يَقُولُ هَذَا مَرَارًا، ففَعَلَ الرَّجُلُ فِعْرًا.

686. Osman b. Hunejf pripovijedao je da je slijepac došao kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: "Zamoli Allaha da me izliječi!" "Ako hoćeš, zamolit ću, a ako se stripiš, to ti je bolje", odgovori mu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Slijepac reče: "Pa ipak, zamoli Allaha." Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, naredi mu da pažljivo uzme abdest i da zamoli: "Allahu, molim Te i obraćam Ti se Tvojim Vjerovjesnikom, Muhammedom, Poslanikom milosti! Allahu, primi njegovo zauzimanje!" Potom se on obratio Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem: "Eto, obratio sam se Allahu pozivajući se na tebe, i da mi molba bude ispunjena!"⁷¹⁸ U drugoj verziji stoji: "...pa primi moje zauzimanje u pogledu njega, a primi njegovo zauzimanje u pogledu mene."⁷¹⁹ Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, dovu je učio nekoliko puta, što je čovjek ponavljao, i izliječio se od sljepila.

٦٨٧ - وَعَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ لِي ابْنُ عَبَّاسٍ: أَلَا أُرِيكَ امْرَأَةً مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ؟ قُلْتُ: بَلَى، قَالَ: هَذِهِ الْمَرْأَةُ السُّودَاءُ أَتَتْ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَتْ: إِنِّي أُصْرَعُ، وَإِنِّي أَتَكَشَّفُ، فَادْعُ اللَّهَ لِي، قَالَ: «إِنْ شِئْتَ صَبَرْتَ وَلَكَ الْجَنَّةُ، وَإِنْ شِئْتَ دَعَوْتُ اللَّهَ أَنْ يُعَافِيكَ» قَالَتْ:

⁷¹⁸ Ahmed (17240), Et-Tirmizi (3578), El-Hakim, 1/313 i 519, En-Nesai, u djelima: *Es-Sunenu-l-kubra* (10495) i *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (569), Ibn Madža (1385) i Ibn Huzejma (1219).

⁷¹⁹ Ahmed (17241).

أَصْبِرُ، قَالَتْ: فَإِنِّي أَتَكَشَّفُ فَادْعُ اللَّهَ لِي أَنْ لَا أَتَكَشَّفَ، فَدَعَا لَهَا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

687. Ata b. Ebu Rebbah govorio je: "Ibn Abbas me upitao: 'Želiš li da ti pokažem ženu koja će biti stanovnik Dženneta?' 'Naravno', odgovorio sam. On reče: 'To je ova crnkinja. Došla je kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, žaleći se: 'Dobijam napad epilepsije, pa se otkrije moje tijelo! Zamoli Allaha za mene!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče joj: *'Ako se strpiš, pripada ti Džennet, a ako hoćeš, zamolit ću Allaha da te izliječi.'* 'Strpit ću se', odlučila ona, ali se nadoveza: 'Ipak, moje se tijelo otkriva, pa zamoli Allaha da se to ne dešava!' I Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zamoli Allaha za nju."⁷²⁰

⁷²⁰ El-Buhari (5652) i Muslim (2576).

١٢٣ - باب مشروعية التوسل بإظهار الافتقار لله تعالى

123. POGLAVLJE

PROPISANO JE UZIMATI TEVESSUL (POSREDSTVO)
POKAZIVANJEM POTREBE ZA ALLAHOM

٦٨٨ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعَلِّمُنَا الْاسْتِخَارَةَ فِي الْأُمُورِ كَمَا يُعَلِّمُنَا السُّورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ، يَقُولُ: «إِذَا هَمَّ أَحَدُكُمْ بِالْأَمْرِ، فَلْيَرْكَعْ رَكَعَتَيْنِ، مِنْ غَيْرِ الْفَرِيضَةِ، ثُمَّ لِيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَحِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِيرُ وَلَا أَقْدِيرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي — أَوْ قَالَ: عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ —، فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي، ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي — أَوْ قَالَ: فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ — فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ، وَقَدِّرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ، ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ» قَالَ: وَيُسَمَّى حَاجَتَهُ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

688. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhumu, pripovijedao je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poučavao nas je istihari u svemu, kao što nas je poučavao kur'anskim surama. Govorio je: 'Ako čovjek odluči nešto uraditi, neka klanja dva dobrovoljna rekata i zatim neka prouči sljedeću dovu: 'Allahu,

Tebe pitam za rješenje pomoću Tvog znanja, i od Tebe pomoć tražim pomoću Tvoje moći, molim Te za Tvoju veliku dobrotu, jer Ti možeš, a ja ne mogu; Ti znaš, a ja ne znam, samo Ti znaš sve tajne! Allahu, ako je u Tvom znanju ovo dobro za ono što ću odmah ili kasnije doživjeti', ili je rekao: '...dobro po vjeru moju, i život moj, i moj završetak, omogući da se dogodi, i olakšaj mi, zatim mi blagoslov podari u njemu. A ako je u Tvom znanju ovo zlo za ono što ću odmah ili kasnije doživjeti', ili je rekao: '...zlo po vjeru moju, i život moj, i završetak moj, otkloni ga od mene i mene sačuvaj od njega. Odredi mi dobro po mene – kako god da bude, zatim me učini zadovoljnim tim!'' Zatim treba navesti o kojoj se potrebi radi.”⁷²¹

---

⁷²¹ El-Buhari (1162, 6382 i 7390).

١٢٤ - باب تحريم الاستشفاع بالله على أحد من خلقه

124. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE ZAMOLITI ALLAHA DA POSREDUJE KOD
MA KOJEG STVORENJA

٦٨٩ - عَنْ حَبِيبِ بْنِ مُطْعِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْرَابِيٌّ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، جُهِدْتَ الْأَنْفُسُ، وَضَاعَتِ الْعِيَالُ، وَنُهِكَتِ الْأَمْوَالُ، وَهَلَكَتِ الْأَنْعَامُ، فَاسْتَسْقَى اللَّهُ لَنَا، فَإِنَّا نَسْتَشْفَعُ بِكَ عَلَى اللَّهِ، وَنَسْتَشْفَعُ بِاللَّهِ عَلَيْكَ. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَيْحَكَ، أَتَدْرِي مَا تَقُولُ؟» وَسَبَّحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَا زَالَ يُسَبِّحُ حَتَّى عُرِفَ ذَلِكَ فِي وُجُوهِ أَصْحَابِهِ ثُمَّ قَالَ: «وَيْحَكَ إِنَّهُ لَا يُسْتَشْفَعُ بِاللَّهِ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ، شَأْنُ اللَّهِ أَعْظَمُ مِنْ ذَلِكَ، وَيَحَكَ، أَتَدْرِي مَا اللَّهُ؟ إِنَّ عَرْشَهُ عَلَى سَمَاوَاتِهِ لَهَكَدَا — وَقَالَ بِأَصَابِعِهِ مِثْلَ الْقُبَّةِ عَلَيْهِ — وَإِنَّهُ لَيُطُّ بِهٍ أَطِيطَ الرَّحْلِ بِالرَّاكِبِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

689. Džubejr b. Mut'im, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, dođe neki beduin i reče: 'Allahov Poslaniče, ljudi se iscrpiše, djeca stradaše, imetak propade a stoka uginu, pa zamoli Allaha da nam spusti kišu! Od tebe tražimo posredovanje kod Allaha, a od Allaha posredovanje kod tebe!' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, žestoko

ga prekori: *'Teško ti se! Znaš li šta govoriš?'* I onda se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, počeo čuditi govoreći subhanallah, toliko da se na ashabima vidjela nelagodnost. Onda je rekao: *'Teško ti se! Od Allaha se ne traži posredovanje kod ma kojeg stvorenja, Allah je visoko iznad toga. Teško ti se! Znaš li ko je Allah? Njegov je Arš iznad nebesa'*, pokazavši prstima oblik kupole, *'i nebesa škripe pod Aršom kao što sedlo škripi pod jahačem.*'⁷²²

---

⁷²² Ebu Davud (4726), Ed-Darimi, u djelu *Er-Reddu ale-l-džehmijja*, str. 24, i El-Begavi, u djelu *Šerhu-s-sunna*, 1/175-176, sa slabim lancem prenosilaca, utoliko što je Džubejr b. Muhammed b. Džubejr bio nepoznat prenosilac.

١٢٥ - باب تحريم الحلف بغير الله تعالى وأنه شرك

125. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE ZAKLINJANJE BILO ČIME MIMO ALLAHA,
TO JE ŠIRK

٦٩٠ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَدْرَكَ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ وَهُوَ يَسِيرُ فِي رَكْبٍ يَحْلِفُ بِأَبِيهِ، فَقَالَ: «أَلَا إِنَّ اللَّهَ يَنْهَاكُمْ أَنْ تَحْلِفُوا بِآبَائِكُمْ، فَمَنْ كَانَ حَالِفًا فَلْيَحْلِفْ بِاللَّهِ وَإِلَّا فَلْيَصْمُتْ». قَالَ عُمَرُ: فَوَاللَّهِ مَا حَلَفْتُ بِهَا مِنْذُ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاكَرًا وَلَا آثَرًا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

690. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, sustigao društvo u kom je bio Omer, radijallahu anhu, i čuo ga da se zaklinje svojim ocem, na šta je rekao: "Zaista vam Allah zabranjuje da se zaklinjete svojim očevima; ko želi svoje riječi potvrditi zakletvom neka se zakune Allahom, ili neka šuti." Omer, radijallahu anhu, govorio je kasnije: "Allaha mi, nakon što sam čuo ove Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi, nisam se zakleo ničim mimo Allaha, niti sam čak citirao ma čije riječi u kojima se tako zaklinje."⁷²³

⁷²³ El-Buhari (6646) i Muslim (4 i 1649).

٦٩١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَحْلِفُوا بِآبَائِكُمْ، وَلَا بِأُمَّهَاتِكُمْ، وَلَا بِالْأَنْدَادِ، وَلَا تَحْلِفُوا إِلَّا بِاللَّهِ، وَلَا تَحْلِفُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ صَادِقُونَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

691. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nemojte se zaklinjati svojim očevima ni majkama ni lažnim božanstvima, već se zaklinjite samo Allahom, a zaklinjite se Njime samo ako istinu govorite."⁷²⁴

٦٩٢ - وَعَنْ بُرَيْدَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ حَلَفَ بِالْأَمَانَةِ، فَلَيْسَ مِنَّا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَاللَّفْظُ لَهُ.

692. Burejda, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Ko se zakune poštenjem ne pripada nam."⁷²⁵

٦٩٣ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَهُ حِينَ حَلَفَ بِأَبِيهِ: «لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ حَلَفَ بِالْمَسِيحِ هَلَكَ وَالْمَسِيحُ خَيْرٌ مِنْ آبَائِكُمْ» أَخْرَجَهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ، وَقَالَ ابْنُ حَجْرٍ: هَذَا مَرْسَلٌ يَتَّقَى بِشَوَاهِدِهِ..

693. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, prenosi da mu je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, pošto se Omer zakleo

⁷²⁴ Ebu Davud (3248), En-Nesai, 7/5, El-Bejhaki, 10/29, i Ibn Hibban (4357).

⁷²⁵ Ahmed (22980) i Ebu Davud (3253), i ovo je njegova verzija.

ocem, rekao: *"Nastradao bi čovjek da se zakune Isaom, a Isa je bolji od vaših očeva."*⁷²⁶

٦٩٤ - وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَحْلِفُوا بِالطَّوَاغِي وَلَا بِآبَائِكُمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

694. Abdurrahman b. Semura, radijallahu anhu, kazuje da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nemojte se zaklinjati ni kipovima ni svojim očevima!"*⁷²⁷

٦٩٥ - وَعَنْ ثَابِتِ بْنِ الضَّحَّاكِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ حَلَفَ بِمِلَّةٍ غَيْرِ الْإِسْلَامِ كَاذِبًا، فَهُوَ كَمَا قَالَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

695. Sabit b. ed-Dahhak, radijallahu anhu, prenosi kako je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko se namjerno i lažno zakune drugom vjerom mimo islama bit će onakav kao što je rekao."*⁷²⁸

٦٩٦ - وَعَنْ بُرَيْدَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ حَلَفَ فَقَالَ: إِنِّي بَرِيءٌ مِنَ الْإِسْلَامِ، فَإِنْ كَانَ كَاذِبًا، فَهُوَ كَمَا قَالَ، وَإِنْ كَانَ صَادِقًا فَلَنْ يَرْجَعَ إِلَى الْإِسْلَامِ سَالِمًا» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

696. Burejda, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Ko se zakune govoreći: 'Nemao ništa s islamom!', ako slaže, bit će onakav kao*

⁷²⁶ Ibn Ebu Šejba, 3/78. Ibn Hadžer ostavio je sljedeći zapis: "Ovo je mursel-predanje kojeg osnažuju druga predanja."

⁷²⁷ Muslim (1648).

⁷²⁸ El-Buhari (1363) i Muslim (110 i 177).

što je rekao, a ako iskreno kaže, u islam se neće vratiti neoštećen. „⁷²⁹

٦٩٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

697. Abdullah b. Omer, radijallahu anhum, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Ko se zakune bilo čime mimo Allaha počinio je nevjerstvo", ili je rekao: "...počinio je širk. „⁷³⁰

---

⁷²⁹ Ebu Davud (3258), En-Nesai, 7/6, Ibn Madža (2100), El-Bejheki, 10/30, El-Hakim, 4/298, i Ahmed (23006 i 23010).

⁷³⁰ Ahmed (6072), Ebu Davud (3251), Et-Tirmizi (1535), Ibn Hibban (4358), El-Hakim, 1/18, 52 i 297, i El-Bejhcki, 10/29.

١٢٦ - باب حُجَّة من أجاز الحلف بغير الله تعالى أو قَالَ بالكراهة فقط

والجواب عنها

126. POGLAVLJE

ARGUMENTI ONIH UČENJAKA KOJI DOPUŠTAJU
ZAKLINJANJE NEČIM MIMO ALLAHA, ODNOSNO KOJI
KAŽU DA JE TO SAMO POKUĐENO, A TO NJIHOVO
MIŠLJENJE JE POGREŠNO

٦٩٨ - عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَهْلِ تَجْدِثِ تَائِرِ الرَّأْسِ نَسَمِعُ دَوِيَّ صَوْتِهِ وَلَا نَفْقَهُ مَا يَقُولُ، حَتَّى دَنَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَإِذَا هُوَ يَسْأَلُ عَنِ الْإِسْلَامِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَمْسُ صَلَوَاتٍ فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ» فَقَالَ: هَلْ عَلَيَّ غَيْرُهُنَّ؟ قَالَ: «لَا إِلَّا أَنْ تَطْوَعَ وَصِيَامُ شَهْرِ رَمَضَانَ» فَقَالَ: هَلْ عَلَيَّ غَيْرُهُ؟ قَالَ: «لَا إِلَّا أَنْ تَطْوَعَ» وَذَكَرَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «الزَّكَاةَ» فَقَالَ: هَلْ عَلَيَّ غَيْرُهَا؟ قَالَ: «لَا إِلَّا أَنْ تَطْوَعَ» قَالَ: فَأَدْبَرَ الرَّجُلُ وَهُوَ يَقُولُ: وَاللَّهِ لَا أُرِيدُ عَلَيَّ هَذَا، وَلَا أَنْقُصُ مِنْهُ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَفْلَحَ وَأَبِيهِ إِنْ صَدَقَ» أَوْ «دَخَلَ الْجَنَّةَ وَأَبِيهِ إِنْ صَدَقَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ. وجوابه: قول ابن عبد البر — رحمه الله تعالى — في

«التمهيد» في رواية «أَفْلَحَ وَأَبِيهِ إِنَّ صَدَقَ»: هذه لفظة غير مَحْفُوظة في هذا الحديث في حَدِيثٍ من يَحْتَجُّ به، وقد رَوَى هذا الحديث مَالِكٌ وَغَيْرُهُ عَنْ أَبِي سُهَيْلٍ لم يقولوا ذلك فيه، وقد رَوَى عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ جَعْفَرٍ هذا الحديث وفيه: «أَفْلَحَ وَاللَّهِ إِنَّ صَدَقَ — أَوْ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَاللَّهِ إِنَّ صَدَقَ» وهذا أولى من رواية من روى: «وَأَبِيهِ» لأنها لفظة منكراً تُرَدُّهَا الآثَارُ الصَّحَاحُ.

698. Talha b. Ubjedullah, radijallahu anhu, kazivao je: "Došao je jedan raščupan stanovnik Nedžda kod Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem; i čuli smo da nešto govori, ali nismo mogli razabrati šta hoće kazati. Približio se Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, kad, pita u vezi s islamom. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: *'Islam je klanjanje pet namaza u danu i noći.'* 'Jesam li dužan klanjati još neki namaz mimo toga?', upita on, na šta mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *'Nisi, a ako želiš, možeš klanjati dobrovoljni namaz, i dužan si postiti mjesec ramazan.'* 'Jesam li dužan postiti nešto mimo toga?', upita on, na šta mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *'Nisi, a ako želiš, možeš postiti dobrovoljni post.'*" Kad mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, spomenuo davanje zekata, on je postavio pitanje: 'Jesam li dužan davati još neku vrstu sadake?' *'Nisi, a ako želiš, možeš davati dobrovoljnu sadaku'*, odgovori Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Čovjek ode govoreći: 'Allaha mi, na ovo neću ništa dodati niti ću oduzeti!' Na to Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Njegovog mi oca, uspjjet će ako istinu govori!'*, ili je rekao: *'Njegovog mi oca, ući će u Džennet ako istinu govori!'*⁷³¹

⁷³¹ Muslim (9 i 11).

Odgovor na verziju: "Njegovog mi oca, uspjeh će ako istinu govori!" sadrže Ibn Abdulberrove, rahimehullah, riječi: "Ove riječi nisu zapamćene u ovom hadisu koji neki učenjaci uzimaju za argument. Naime, hadis su zabilježili imam Malik i neki drugi muhaddisi preko Ebu Suhejla, a u njemu se ne nalazi dodatak: 'Njegovog mi oca...' Štaviše, zabilježen je preko Ismaila b. Džafera u verziji: 'Allaha mi, uspjeh će ako istinu govori!', ili: 'Allaha mi, uči će u Džennet ako istinu govori!' I ovo je prioritetnija verzija od one u kojoj stoji da se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zakleo ocem čovjeka koji je pitao u vezi s islamom, jer je potonji dodatak izniman i isključuju ga autentična predanja."⁷³²

٦٩٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: مَنْ أَحَقُّ النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِي؟ قَالَ: «أُمُّكَ» قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّكَ» قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّكَ» قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّكَ» قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «نَعَمْ وَأَيُّكُمْ لَتَنْبَأَنَّ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

و جوابه: أن لفظه: «وَأَيُّكُمْ لَتَنْبَأَنَّ» تدور على شريك بن عبد الله، وقد خالف فيها الثقات كسفيان بن عيينة، وعبد الله بن المبارك، ووهيب بن خالد، ومحمد بن طلحة، وجرير بن عبد الحميد، والمفضل بن غزوان حيث رَوَّها بلفظ: «والله لتنبأَنَّ» وقد قال ابن معين: (شريك: صدوق ثقة إلا أنه إذا

⁷³² Vidjeti: *Et-Temhid*, 10/241-242.

خَالَفَ فَعِيره أَحَبُّ إِلَيْنَا مِنْهُ). وَقَالَ الْحَافِظُ ابْنُ حَجَرَ فِيهِ: (صَدُوقٌ وَيُحْطَى
كثيراً) ثُمَّ إِنْ شَرِيكَ نَفْسَهُ رَوَاهَا بَلْفِظٍ: «وَاللَّهِ لَتَنْبَأَنَّ» أَخْرَجَهَا أَحْمَدُ، وَابْنُ
مَاجَهَ

699. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je neki čovjek došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, upitavši: "Ko zaslužuje najljepši odnos?" "Majka", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Čovjek upita: "Ko poslije nje?" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Majka." On opet upita: "Ko poslije nje?" "Majka", odgovori Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Čovjek opet upita: "Ko poslije majke?" "Otac", odgovori mu Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i reče: "Tako je, i tvoga mi oca, bit ćeš obaviješten zašto."⁷³³

Dio hadisa: "...i tvoga mi oca, bit ćeš obaviješten zašto" počiva na Šeriku b. Abdullahu, a on se time suprotstavio nekolicini pouzdanih prenosilaca: Sufjanu b. Ujejni, Abdullahu b. el-Mubareku, Vuhejbu b. Halidu, Muhammedu b. Talhi, Džeriru b. Abdulhamidu i El-Mufdalu b. Gazevanu, koji su hadis prenijeli u sljedećoj formi: "...i Allaha mi, bit ćeš obaviješten zašto." Ibn Mein govorio je: "Šerik je bio pouzdan prenosilac, ali je bio *saduk*, za stupanj niže od ostalih pouzdanih prenosilaca. Kada se suprotstavi drugima, predanje drugih draže nam je od njegovog." Ibn Hadžer je zapisao sljedeće: "Šerik je bio *saduk* i mnogo je griješio." Zatim, sam Šerik prenio je predmetni hadis u formi: "...i Allaha mi, bit ćeš obaviješten zašto."⁷³⁴

⁷³³ Muslim (3 i 2548), Ibn Ebu Šejba, 8/353, i Ibn Madža (2706).

⁷³⁴ Ahmed (9081), Ibn Madža (3658) i Ibn Ebu Šejba, 8/541.

٧٠٠ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ الصَّدَقَةِ أَعْظَمُ أَجْرًا؟ فَقَالَ: «أَمَّا وَأَيُّكَ لَتَنَبَّأَهُ، أَنْ تُصَدَّقَ وَأَنْتَ صَاحِبٌ شَحِيحٌ تَخْشَى الْفَقْرَ، وَتَأْمُلُ الْبَقَاءَ، وَلَا تُمَهِّلَ حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ قُلْتَ: لِفُلَانٍ كَذَا وَلِفُلَانٍ كَذَا، وَقَدْ كَانَ لِفُلَانٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

و جوابه: إن لفظه: «وَأَيُّكَ لَتَنَبَّأَهُ» تدور على محمد بن فضيل، وقد خالف فيها الثقات كسفيان بن عيينة، وعبد الواحد، وجرير، حيث رَوَّوه بدون الحلف مطلقاً، ومحمد بن فضيل نفسه قد روى هذا الحديث بدون الحلف مُطلقاً.

ثم إن هذه الأحاديث الثلاثة منسوخة بأحاديث النهي عن الحلف بغير الله، وقد دلت الأدلة الصحاح على أن المتأخر هو النهي عن الحلف بغير الله لا الإباحة.

700. Ovaj isti ashab kazivao je da je neki čovjek došao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i upitao: "Allahov Poslaniče, koja je navrijednija sadaka?" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio je: "Tako mi tvog oca, bit će ti odgovoreno. Najvrijednije je udijeliti sadaku kad si zdrav, željan imetka, strahuješ od siromaštva i nadaš se dugom životu. I nemoj odlagati udjeljivanje, pa ćeš, kad duša do guše dopre, povikati: 'Tome i tome pripada to i to, tome i tome pripada to i to!', a to im je već pripalo." ⁷³⁵

⁷³⁵ Muslim (93 i 1032), El-Buhari, u zbirci *El-Edebu-l-mufred* (778), Ahmed (7159), En-Nesai, 6/237, i Ebu Ja'la (6092).

Dio hadisa: *"Tako mi tvog oca, bit će ti odgovoreno..."* počiva na Muhammedu b. Fudajlu, koji se tom formom suprotstavio povjerljivim prenosiocima: Sufjanu b. Ujejni, Abdulvahidu i Džeriru, koji su hadis prenijeli bez pozivanja na zakletvu. Štaviše, sam Muhammed b. Fudajl ovaj je hadis prenio bez pozivanja na zakletvu.

Zatim, tri prethodno navedena hadisa derogirana su hadisima koji zabranjuju zaklinjanje nečim mimo Allaha, a vjerodostojni argumenti govore da su hadisi koji zabranjuju zaklinjanje nečim mimo Allaha, izrečeni poslije onih koji to dopuštaju.

١٢٧ - باب بيان ما يجب على من حلف بغير الله تعالى

127. POGLAVLJE

ŠTA MORA UČINITI ONAJ KO SE ZAKUNE NEČIM MIMO ALLAHA

٧٠١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ حَلَفَ فَقَالَ فِي حَلْفِهِ: بِاللَّاتِ وَالْعُزَّى فليقل: لا إله إلا الله، ومن قال لصاحبه: تعال أقامرك، فليصدق» متفق عليه.

701. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko se, govoreći, zakune Latom i Uzzaom, neka kaže: 'Nema istinskog božanstva osim Allaha', a ko zatraži od svog prijatelja igranje kakve hazardne igre neka udijeli milostinju."⁷³⁶

٧٠٢ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا نَذْكُرُ بَعْضَ الْأُمْرِ، وَأَنَا حَدِيثُ عَهْدٍ بِالْجَاهِلِيَّةِ، فَحَلَفْتُ بِاللَّاتِ وَالْعُزَّى، فَقَالَ لِي أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: بِمَسَ مَا قُلْتَ، ائْتِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَخْبِرْهُ، فَإِنَّا لَا نَرَاكَ إِلَّا قَدْ كَفَرْتَ، فَأَتَيْتُهُ، فَأَخْبَرْتُهُ، فَقَالَ لِي: «قُلْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، وَتَعَوَّذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ ثَلَاثَ

⁷³⁶ El-Buhari (4860, 6107, 6301 i 6650) i Muslim (1647).

مَرَّاتٍ، وَأَثْفَلُ عَنْ يَسَارِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، وَلَا تَعُدُّ لَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ،
وَابْنُ مَاجَهَ.

702. Sa'd b. Ebu Vekkas, radijallahu anhu, govorio je: "Sjećali smo se nekih stvari kad sam bio novajlija u islamu, pa sam se zakleo Latom i Uzom, a ashabi rekoše: 'Izgovorio se nedolične riječi! Idi kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i kaži mu šta si rekao, mi smatramo da si nevjerstvo počinio!' Otišao sam kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i obavijestio ga s tim u vezi. On mi reče: *'Tri puta reci: 'Nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika', tri puta zatraži utočište kod Allaha od šejtana, zatim tri puta pljucni na lijevu stranu, i nikad to više nemoj uraditi.*'"⁷³⁷

⁷³⁷ Ahmed (1590 i 1622), En-Nesai u djelima: *El-Mudžteba*, 7/7-8, *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (989 i 990) i *Es-Sunenu-l-kubra* (11545), Ibn Madža (2097) i Ibn Hibban (4364 i 4365).

١٢٨ - باب مشروعية الحلف بصفات الله تعالى

128. POGLAVLJE

PROPISANO JE ZAKLINJANJE ALLAHOVIM SVOJSTVIMA

٧٠٣ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَزَالُ جَهَنَّمُ تَقُولُ: هَلْ مِنْ مَزِيدٍ؟ حَتَّى يَضَعَ رَبُّ الْعِزَّةِ فِيهَا قَدَمَهُ، فَتَقُولُ: قَطُّ قَطُّ، وَعِزَّتِكَ، وَيُزَوَّى بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

703. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Džehennem će neprestano vikati: 'Ima li još?', sve dok Svevišnji Allah u njega ne stavi Svoje stopalo, pa će reći: 'Dosta je! Dosta je, tako mi Tvog ponosa!', a tada će se ispuniti i međusobno zbiti.*"⁷³⁸

٧٠٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَبْقَى رَجُلٌ بَيْنَ الْحِنَّةِ وَالنَّارِ، فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، اصْرِفْ وَجْهِي عَنِ النَّارِ، لَا وَعِزَّتِكَ لَا أَسْأَلُكَ غَيْرَهَا. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: هَذَا لَكَ وَعِشْرَةٌ أَمْثَالَهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

704. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *"Neki će čovjek ostati između Dženneta i Vatre, pa će zamoliti: 'Gospodaru, udalji moje lice od vatre! Tako mi Tvog ponosa,*

⁷³⁸ El-Buhari (6661) i Muslim (2848).

neću ništa više tražiti!’ Svevišnji Allah reći će mu: ‘Ovo je tvoje, i deseterostruko toliko.’”⁷³⁹

٧٠٥ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَتْ يَمِينُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا وَمُقَلَّبِ الْقُلُوبِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

705. Ibn Omer, radijallahu anhuma, pripovijeda da se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zaklinjao govoreći: *”Nije, tako mi Onoga Koji okreće ljudska srca!”*⁷⁴⁰

---

⁷³⁹ El-Buhari (806 i 6573) i Muslim (182). Ovo je dio podužeg hadisa.

⁷⁴⁰ El-Buhari (6617, 6628 i 7391).

١٢٩ - باب بما يُستحلف أهل الكتاب

129. POGLAVLJE

TRAŽENJE ZAKLINJANJA OD SLJEDBENIKA KNJIGE

٧٠٦ - عَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: مَرَّ عَلَيَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِيَهُودِيٍّ مُحَمَّمًا مَجْلُودًا فَدَعَاهُمْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «هَكَذَا تَحِدُّونَ حَدَّ الزَّانِي فِي كِتَابِكُمْ؟» قَالُوا: نَعَمْ، فَدَعَا رَجُلًا مِنْ عُلَمَائِهِمْ فَقَالَ: «أُنشِدُكَ بِاللَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ التَّوْرَةَ عَلَى مُوسَى، أَهَكَذَا تَحِدُّونَ حَدَّ الزَّانِي فِي كِتَابِكُمْ؟» قَالَ: لَا، وَلَوْلَا أَنَّكَ نَشَدْتَنِي بِهَذَا لَمْ أُخْبِرْكَ، نَحِدُّهُ الرَّجْمَ، وَلَكِنَّهُ كَثُرَ فِي أَشْرَافِنَا، فَكُنَّا إِذَا أَخَذْنَا الشَّرِيفَ تَرَكْنَاهُ، وَإِذَا أَخَذْنَا الضَّعِيفَ أَقَمْنَا عَلَيْهِ الْحَدَّ، قُلْنَا: تَعَالَوْا فَلْنَجْتَمِعَ عَلَى شَيْءٍ نُقِيمُهُ عَلَى الشَّرِيفِ وَالضَّعِيفِ، فَجَعَلْنَا التَّحْمِيمَ وَالْجَلْدَ مَكَانَ الرَّجْمِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَوَّلُ مَنْ أَحْيَا أَمْرَكَ إِذْ أَمَاتُوهُ» فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

706. El-Bera b. Azib, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Pored Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, proveden je ugaren izbičevan židov, pa ih je pozvao i upitao: 'To je kazna za preljub po vašoj Knjizi?' 'Da', odgovoriše. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tada pozva nekog čovjeka iz reda njihovih učenih i upita ga: 'Preklinjem te Allahom, Koji je objavio Tevrat Musau, je li ovo kazna za preljub po vašoj Knjizi?' 'Nije',

odgovori, 'i da se nisi pozvao na Allaha, Koji je objavio Tevrat Musau, ne bih te ni obavijestio. Kazna za preljub je kamenovanje, ali, budući da se preljub proširio među uglednicima, njih smo pošteđivali kazne kad počine preljub, a nad bijednima izvršavali smo kaznu. I onda smo došli do zaključka da odredimo jednu, zajedničku kaznu za ugledne i za bijedne, pa smo odlučili da umjesto kamenovanja kazna bude garenje i bičevanje.' Na to Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: *'Allahu, ja ću biti prvi koji će očivjeti Tvoj propis nakon što su ga umrtvili.'* Pa je naredio, te je kamenovan. ⁷⁴¹

---

⁷⁴¹ Muslim (1327).

١٣٠ - باب ما جاء في الإقسام على الله وتحریم التألی علیه

130. POGLAVLJE

O PREKLINJANJU ALLAHA ZA NEŠTO I ZABRANJENOSTI TVRDNJE DA ALLAH NEĆE OPROSTITI ODREĐENOM ČOVJEKU

٧٠٧ - عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أُخْتِ الرَّبِيعِ أُمَّ حَارِثَةَ جَرَحَتْ إِنْسَانًا، فَاخْتَصَمُوا إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْقِصَاصَ الْقِصَاصَ» فَقَالَتْ أُمُّ الرَّبِيعِ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيَقْتَصُّ مِنْ فُلَانَةٍ؟ وَاللَّهِ لَا يُقْتَصُّ مِنْهَا. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ يَا أُمَّ الرَّبِيعِ، الْقِصَاصُ كِتَابُ اللَّهِ» قَالَتْ: لَا وَاللَّهِ لَا يُقْتَصُّ مِنْهَا أَبَدًا، قَالَ: فَمَا زَالَتْ حَتَّى قَبِلُوا الدِّيَةَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبْرَةٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ، وَعِنْدَ الْبُخَارِيِّ: الْمُقْسَمُ هُوَ أَنَسُ بْنُ النَّضْرِ.

707. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Er-Rubejjiova sestra Ummu Harisa nanijela ozljeđu nekom čovjeku, pa su problem iznijeli Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, na šta je on samo rekao: "Odmazda se mora izvršiti! Odmazda se mora izvršiti!" Ummu-r-Rebia upita: "Allahov Poslaniče, zar će se odmazda izvršiti nad tom i tom ženom?" Na šta on odgovori: "Subhanallah! O Ummu-r-Rebia, odmazda je utemeljena

Allahovom Knjigom!” Ona samo reče: ”Neće! Allaha mi, nad njom se odmazda nikad neće izvršiti!” , ponavljajući to sve dok porodica oštećenog nije prihvatila krvarinu. Na kraju je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: ”*Ima onih Allahovih robova koji preklinju Allaha za nešto, pa Allah to primi od njih.*”⁷⁴²

٧٠٨ - وَعَنْ حَارِثَةَ بْنِ وَهَبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ الْجَنَّةِ؟» قَالُوا: بَلَى قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كُلُّ ضَعِيفٍ مُتَضَعِّفٍ، لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبْرَهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

708. Harisa b. Vehb, radijallahu anhu, govori da je čuo Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: ”Želite li da vam kažem ko je stanovnik Dženneta?” ”Naravno”, odgovoriše ashabi. ”*Stanovnik je Dženneta svaki slabi, po ljudima, nemoćni čovjek, kad bi preklinjao Allaha za nešto, On bi mu to dao*”, reče Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem.⁷⁴³

٧٠٩ - وَعَنْ جُنْدَبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدَّثَ أَنَّ رَجُلًا قَالَ: «وَاللَّهِ لَا يَغْفِرُ اللَّهُ لِفُلَانٍ وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ: مَنْ ذَا الَّذِي يَتَأَلَّى عَلَيَّ أَنْ لَا أَغْفِرَ لِفُلَانٍ، فَإِنِّي قَدْ غَفَرْتُ لِفُلَانٍ وَأَحْبَبْتُ عَمَلَكَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

709. Džundub b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: ”*Neki je čovjek kazao: 'Allaha mi, neće Allah oprostiti tome i tome!', pa mu je Svevišnji Allah kazao: 'A ko se to Mnome zaklinje da neću*

⁷⁴² El-Buhari (2806, 4500 i 4661) i Muslim (1675), i ovo je njegova verzija. Po Buharijevoj verziji, onaj koji je preklinjao Allaha bio je Enes b. En-Nadr.

⁷⁴³ El-Buhari (4918 i 6071) i Muslim (2852).

oprostiti tome i tome!, njemu sam oprostio, a tvoja sam djela poništio.”⁷⁴⁴

٧١٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «كَانَ رَجُلَانِ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ مُتَوَاحِشَيْنِ، فَكَانَ أَحَدُهُمَا يُذْنِبُ وَالْآخَرُ مُجْتَهِدٌ فِي الْعِبَادَةِ، فَكَانَ لَا يَزَالُ الْمُجْتَهِدُ يَرَى الْآخَرَ عَلَى الذَّنْبِ فَيَقُولُ: أَقْصِرْ. فَوَجَدَهُ يَوْمًا عَلَى ذَنْبٍ، فَقَالَ لَهُ: أَقْصِرْ. فَقَالَ: خَلَّنِي وَرَبِّي أَبَعَثَ عَلَيَّ رَقِيبًا؟ فَقَالَ: وَاللَّهِ لَا يَعْفِرُ اللَّهُ لَكَ، أَوْ لَا يُدْخِلُكَ اللَّهُ الْجَنَّةَ، فَقبَضَ أَرْوَاحَهُمَا، فَاجْتَمَعَا عِنْدَ رَبِّ الْعَالَمِينَ، فَقَالَ لِهَذَا الْمُجْتَهِدِ؟ أَكُنْتَ بِي عَالِمًا، أَوْ كُنْتَ عَلَيَّ مَا فِي يَدِي قَادِرًا؟! وَقَالَ لِلْمُذْنِبِ: اذْهَبْ فَادْخُلِ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِي، وَقَالَ لِلْآخَرَ: اذْهَبُوا بِهِ إِلَى النَّارِ» قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَكَلَّمْتُ بِكَلِمَةٍ أَوْبَقَتْ دُنْيَاهُ وَآخِرَتَهُ. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

710. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, rekao je: ”Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da pripovijeda sljedeće: *'Među Izraeličanima bila su dva pobratima, jedan je bio grijешnik a drugi marljiv pobožnjak. Marljivi pobožnjak viđao je onog drugog kako čini grijeha te mu govorio: 'Sustegni se!' Tako ga je jednog dana zatekao na grijehu i upozorio ga: 'Sustegni se!', ali mu ovaj odgovori: 'Prepusti me Allahu! Jesi li poslat da na mene motriš?'* Prvi se zakle: *'Allaha mi, neće ti Allah oprostiti!'*” Ili je rekao: *''Allaha mi, neće te Allah uvesti u Džennet!'* I njih su dvojica umrili, pa su se sastali kod Gospodara svjetova. Pobožnjaka Allah upita: *'Jesi li to znao šta ću uraditi? Ili si onim što Ja imam mogao raspolagati?'*

⁷⁴⁴ Muslim (2621).

Griješniku samo reče: 'Uđi u Džennet Mojom milosti!', u vezi s drugim zapovjedi: 'Vodite ga u Vatru!'” Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govorio je: ”Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, taj je čovjek izgovorio riječi koje su upropastile njegov ovaj i budući svijet.”⁷⁴⁵

٧١١ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:
«إِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ يَزِلُّ بِهَا فِي النَّارِ أَبْعَدَ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

711. Ovaj isti ashab kazuje da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: ”Čovjek će izgovoriti riječ koja će ga strovaliti u dubinu Džehennema koliko je razdaljina između istoka i zapada.”⁷⁴⁶

⁷⁴⁵ Ebu Davud (4901).

⁷⁴⁶ El-Buhari (6477) i Muslim (2988).

۱۳۱ - باب وجوب حفظ الأيمان وأن حفظها من تعظيم الله تعالى

131. POGLAVLJE

ZAKLETVE SE NE SMIJU BEZRAZLOŽNO KRŠITI, ČUVANJEM ZAKLETVE VELIČA SE SVEVIŠNJI ALLAH

۷۱۲ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ حَلَفَ عَلَى مَالِ امْرِئٍ مُسْلِمٍ بِغَيْرِ حَقِّهِ لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانُ» قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: ثُمَّ قرَأَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِصْدَاقَهُ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ [آل عمران: ۷۷] إِلَى آخِرِ الْآيَةِ، فَدَخَلَ الْأَشْعَثُ بْنُ قَيْسٍ فَقَالَ: مَا حَدَّثَكُمْ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ؟ قَالُوا: كَذَا وَكَذَا. قَالَ: صَدَقَ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ، فِي نَزَلَتْ، كَانَ بَيْنِي وَبَيْنَ رَجُلٍ أَرْضَ ظَاهِرًا، فَخَاصَمْتَهُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «هَلْ لَكَ بَيْنَهُ؟» فَقُلْتُ: لَا. قَالَ: «فِيمِنَهُ» قُلْتُ: إِذَنْ يَحْلِفُ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ ذَلِكَ: «مَنْ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ صَبْرٍ يَقْتَطِعُ بِهَا مَالَ امْرِئٍ مُسْلِمٍ هُوَ فِيهَا فَاجِرٌ، لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانُ» فَنَزَلَتْ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

712. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Onaj ko zakletvom bespravno uzme imetak muslimana srest će Allaha a On na njega srdit." Abdullah je govorio: "Zatim je Resulullah,

sallallahu alejhi ve sellem, kao potvrdu tome proučio riječi Uzvišenog Allaha, dželle šanuhu, riječi: **'Oni koji obavezu svoju prema Allahu i zakletve svoje zamjenjuju nečim što malo vrijedi – na onom svijetu nikakva dobra neće imati, Allah ih neće ni osloviti, niti će na njih, na Sudnjem danu, pažnju obratiti, niti će ih očistiti – njih bolna patnja čeka.'**" Utom uđe El-Eš'as b. Kajs i upita: "Šta vam je to ispričao Abdullah?" "To i to", odgovoriše. On reče: "Istinu je kazao. Taj je ajet u vezi mene objavljen. Naime, između mene i nekog čovjeka bio je spor oko jedne parcele, i za spor su svi znali. Tužio sam ga Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, na šta me upitao: *'Imaš li dokaz?'* 'Nemam', odgovorio sam. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Neka se onda on zakune.'* 'On će se sigurno zakleti!', primijetio sam, ali Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upozori: *'Ko se uporno lažno zaklinje da bi uzeo imetak muslimana srest će Allaha a On na njega srdit.'* I tada su objavljene Allahove, dželle šanuhu, riječi: **'Oni koji obavezu svoju prema Allahu i zakletve svoje zamjenjuju nečim što malo vrijedi...'**"⁷⁴⁷

٧١٣ - وَعَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ مِنْ حَضْرَمَوْتٍ، وَرَجُلٌ مِنْ كِنْدَةَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ الْحَضْرَمِيُّ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ هَذَا قَدْ غَلَبَنِي عَلَى أَرْضٍ لِي كَانَتْ لِأَبِي، فَقَالَ الْكِنْدِيُّ: هِيَ أَرْضِي فِي يَدِي أَرْعُهَا، لَيْسَ لَهُ فِيهَا حَقٌّ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلْحَضْرَمِيِّ: «أَلَكَ بَيِّنَةٌ؟» قَالَ: لَا. قَالَ: «فَلَكَ يَمِينُهُ». قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ الرَّجُلَ فَاجِرٌ لَا يُبَالِي عَلَيَّ مَا حَلَفَ عَلَيْهِ، وَلَيْسَ يَتَوَرَّعُ مِنْ شَيْءٍ. فَقَالَ:

⁷⁴⁷ El-Buhari (2356, 2357, 2416, 2417, 2515, 2516, 2666, 2667, 2673, 2676, 4549, 4550, 6676, 6677, 7183 i 7184) i Muslim (138, 220 i 221).

«لَيْسَ لَكَ مِنْهُ إِلَّا ذَلِكَ» فَأَنْطَلَقَ لِيُحْلِفَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا أَدْبَرَ: «أَمَا لَيْتُنِي حَلَفَ عَلَيَّ مَالِهِ لِيَأْكُلَهُ ظُلْمًا لِيَلْقِيَنَّ اللَّهُ وَهُوَ عَنْهُ مُعْرِضٌ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

713. Vail b. Hudžr, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, došla su dva čovjeka, jedan iz Hadremevta a drugi iz Kinde, pa onaj iz Hadremevta reče: 'Allahov Poslaniče, ovaj je čovjek uzurpirao parcelu koja je pripadala mom ocu!' Drugi reče: 'To je moja parcela, ja je obrađujem, on s njom nema nikakve veze!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upita čovjeka iz Hadremevta: *'Imaš li dokaz?'* On odgovori: 'Nemam.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Dakle, neka se on zakune da nije to učinio.'* Čovjek se usprotivi: 'Allahov Poslaniče, čovjek je lažac, ne vodi računa za šta se zaklinje, niti se susteže od ma čega!' *'Ti nemaš izbora'*, umiri ga Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Čovjek ustade, želeći se pozvati na Allaha, pa potom ode, a Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: *'Ako se zakune da bi nepravedno uzeo njegov imetak, srest će Allaha a On će se od njega okrenuti.'*⁷⁴⁸

٧١٤ - وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ اقْتَطَعَ حَقَّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ بِيَمِينِهِ، فَقَدْ أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ النَّارَ، وَحَرَّمَ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ»، فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ: وَإِنْ كَانَ شَيْئًا يَسِيرًا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «وَإِنْ قَضِيًّا مِنْ أَرَاكٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

⁷⁴⁸ Muslim (139).

714. Ebu Umama, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: *"Allah će obavezno uvesti u Vatru, a zabraniti ulazak u Džennet onom čovjeku koji zakletvom bespravno uzme imetak muslimana."* Neki čovjek upita: "Allahov Poslaniče, makar se radilo o bezazlenom imetku?" *"Makar se radilo o misvaku"*, potvrdi Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.⁷⁴⁹

٧١٥ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ حَلَفَ بِاللَّهِ فَلْيَصِدُقْ، وَمَنْ حَلَفَ لَهُ بِاللَّهِ فَلْيَرْضَ، وَمَنْ لَمْ يَرْضَ، فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَه.

715. Ibn Omer, radijallahu anhuma, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *"Ko želi nešto zakletvom potvrditi neka istinu govori, a onaj kome se neko zakune neka prihvati zakletvu; onaj ko nije zadovoljan zakletvom nema ništa s Allahom."*⁷⁵⁰

٧١٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْيَمِينُ عَلَى نِيَّةِ الْمُسْتَحْلِفِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

716. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"U vezi sa zakletvom, mjerodavna je namjera onoga ko traži zaklinjanje."*⁷⁵¹

٧١٧ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَاللَّهِ لَأَنْ يَلْجَأَ أَحَدُكُمْ بِيَمِينِهِ فِي أَهْلِهِ، آثَمُ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ أَنْ يُعْطِيَ كَفَّارَتَهُ الَّتِي فَرَضَ اللَّهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

⁷⁴⁹ Muslim (137).

⁷⁵⁰ Ibn Madža (2101).

⁷⁵¹ Muslim (21 i 1653).

717. On pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Allaha mi, veći je grijeh da čovjek bude nepopustljiv u zakletvi koju je donio glede svoje porodice nego da se te iste zakletve oslobodi iskupom koji je Allah propisao."*⁷⁵²

٧١٨ - وَعَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا حَلَفَ أَحَدُكُمْ عَلَى الْيَمِينِ، فَرَأَى خَيْرًا مِنْهَا، فَلْيُكْفِرْهَا، وَلْيَأْتِ الَّذِي هُوَ خَيْرٌ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

718. On prenosi i sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Kad se čovjek zakune na nečemu i zaključi da je drugo bolje od toga, neka uradi ono što je bolje."*⁷⁵³

⁷⁵² El-Buhari (1655 i 6625) i Muslim (1276).

⁷⁵³ Muslim (17 i 1651).

۱۳۲ - باب تحريم السجود لغير الله تعالى

132. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE UČINITI SEDŽDU MA KOME MIMO
ALLAHA

۷۱۹ - عَنْ قَيْسِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَيْتُ الْحِيرَةَ، فَرَأَيْتُهُمْ يَسْجُدُونَ لِمَرْزُبَانَ لَهُمْ، فَقُلْتُ: رَسُولُ اللَّهِ أَحَقُّ أَنْ يُسْجَدَ لَهُ. قَالَ: فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقُلْتُ: إِنِّي أَتَيْتُ الْحِيرَةَ، فَرَأَيْتُهُمْ يَسْجُدُونَ لِمَرْزُبَانَ لَهُمْ، فَأَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَحَقُّ أَنْ نَسْجُدَ لَكَ. قَالَ: «أَرَأَيْتَ لَوْ مَرَرْتَ بِقَبْرِي، أَكُنْتَ تَسْجُدُ لَهُ؟» قَالَ: قُلْتُ: لَا. قَالَ: «فَلَا تَفْعَلُوا، لَوْ كُنْتُ أَمِيرًا أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ لِأَمْرَتِ النِّسَاءِ أَنْ يَسْجُدْنَ لِأَزْوَاجِهِنَّ، لِمَا جَعَلَ اللَّهُ لَهُمْ عَلَيْهِنَّ مِنَ الْحَقِّ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

719. Kajs b. Sa'd, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Otputovao sam u Hiru i vidio da njeni stanovnici čine sedždu svom namjesniku, pa sam pomislio: Allahov Poslanik preči je da mu se čini sedžda! Po povratku, otišao sam kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: 'Bio sam u Hiri i vidio da njeni stanovnici čine sedždu svom namjesniku; ti si, Allahov Poslaniče, preči da ti sedždu činimo.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upita: 'Šta misliš, kad bi prošao pored mog kabura, da li bi pred njim učinio sedždu?' 'Ne bih', odgovorio sam. On reče: 'Dakle, ne možete to činiti. Da sam naredio

*nekome da čini sedždu nekome od ljudi, naredio bih ženama da čine sedždu muževima, jer oni kod svojih žena polažu veliko pravo.*⁷⁵⁴

٧٢٠ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَحَدُنَا يَلْقَى صَدِيقَهُ أَيُّنَحْيِي لَهُ؟ قَالَ: فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا» قَالَ: فَيَلْتَرِمُهُ وَيُقْبَلُهُ؟ قَالَ: «لَا» قَالَ: فَيَصَافِحُهُ؟ قَالَ: «نَعَمْ، إِنْ شَاءَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ وَحَسَنَهُ، وَابْنُ مَاجَهَ.

720. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda: "Neki je čovjek upitao: 'Allahov Poslaniče, kad čovjek sretne prijatelja, hoće li mu se nakloniti?' 'Neće', odgovori Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. Čovjek opet upita: 'Hoće li ga zagrliti i poljubiti?' 'Neće ni to', odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Na kraju je čovjek upitao: 'A hoće li se s njim rukovati?' 'Može, ako želi', odgovori mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.⁷⁵⁵

٧٢١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا قَدِمَ مَعَاذُ بْنُ جَبَلٍ مِنَ الشَّامِ سَجَدَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا هَذَا؟» قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَدِمْتُ مِنَ الشَّامِ، فَرَأَيْتَهُمْ يَسْجُدُونَ لِبَطَارِقَتِهِمْ وَأَسَاقِفِهِمْ، فَأَرَدْتُ أَنْ أَفْعَلَ ذَلِكَ بِكَ. قَالَ: «لَا تَفْعَلْ، فَإِنِّي لَوْ أَمَرْتُ شَيْئاً أَنْ يَسْجُدَ لَشَيْءٍ لَأَمَرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمِ.

721. Abdullah b. Ebu Evfa, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Kad se Muaz b. Džebel vratio iz Šama, učinio je

⁷⁵⁴ Ebu Davud (2140), El-Bejheki, 7/291, i El-Hakim, 2/187.

⁷⁵⁵ Ahmed (13044), Et-Tirmizi (2728) i Ibn Madža (3702).

Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, sedždu, a Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upitao ga je: 'Šta je to?' Muaz odgovori: 'Allahov Poslaniče, bio sam u Šamu, gdje sam vidio da ljudi čine sedždu svojim patrijarsima i biskupima, pa sam i ja htio tebi pasti na sedždu.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Nemoj to više učiniti! Da sam naredio nekome da učini sedždu drugom čovjeku, naredio bih ženi da učini sedždu mužu.'⁷⁵⁶

٧٢٢ - وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ لَمَّا رَجَعَ مِنَ الْيَمَنِ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، رَأَيْتُ رِجَالًا بِالْيَمَنِ يَسْجُدُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضِهِمْ، أَفَلَا تَسْجُدُ لَكَ؟ فَقَالَ: «لَوْ كُنْتُ امْرَأً بَشَرًا يَسْجُدُ لِبَشَرٍ، لَأَمَرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِرِزْوَجِهَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

722. Muaz b. Džebel, radijallahu anhu, rekao je Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, pošto se vratio iz Jemena: "Allahov Poslaniče, vidio sam da neki ljudi u Jemenu jedni drugima čine sedždu. Zar mi nećemo tebi činiti sedždu!" "Kad bih naredio ljudima da jedni drugima čine sedždu, naredio bih da žena čini sedždu mužu", objasni mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.⁷⁵⁷

٧٢٣ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يَصْلُحُ لِبَشَرٍ أَنْ يَسْجُدَ لِبَشَرٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ بَرَكَةَ.

⁷⁵⁶ Ahmed (19403), Ibn Hibban (4171) i El-Hakim, 4/172.

⁷⁵⁷ Ahmed (21986), Ibn Ebu Šejba, 2/527, i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 20/373.

723. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ne priliči da ljudi jedni drugima čine sedždu."*⁷⁵⁸

٧٢٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ حَبَانَ.

724. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nezamislivo je da čovjek učini sedždu drugom čovjeku."*⁷⁵⁹

٧٢٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ فِي قِصَّةِ الْبَعْثِ إِلَى النَّجَاشِيِّ: بَعَثْتُ قُرَيْشَ عَمْرُو بْنَ الْعَاصِ، وَعُمَارَةَ بْنَ الْوَلِيدِ بِهَدِيَّةٍ إِلَى النَّجَاشِيِّ، فَلَمَّا دَخَلَ عَلَيْهِ سَجَدَا لَهُ ثُمَّ ابْتَدَرَاهُ عَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ، ثُمَّ قَالَا لَهُ: إِنَّ نَفْرًا مِنْ بَنِي عَمْنَا نَزَلُوا بِأَرْضِكَ، وَرَغَبُوا عَنَّا وَعَنْ مِلَّتِنَا. قَالَ: فَأَيْنَ هُمْ؟ قَالَ: هُمْ فِي أَرْضِكَ، فَأَبَعْتَ إِلَيْهِمْ، فَبَعَثَ إِلَيْهِمْ، فَقَالَ جَعْفَرُ: أَنَا خَطِيئُكُمْ الْيَوْمَ، فَاتَّبِعُوهُ، فَسَلِّمْ وَلَمْ يَسْجُدْ، فَقَالُوا لَهُ: مَا لَكَ لَا تَسْجُدُ لِلْمَلِكِ؟ قَالَ: إِنَّا لَا نَسْجُدُ إِلَّا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ. قَالَ: وَمَا ذَاكَ؟ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ بَعَثَ إِلَيْنَا رَسُولَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَأَمَرَنَا أَنْ لَا نَسْجُدَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ «أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ، وَحَسَنَهُ ابْنُ حَجْرٍ وَجَوَّدَهُ ابْنُ كَثِيرٍ.

725. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, prenosi predanje u vezi s izaslanstvom En-Nedžašiju, u kojem stoji: "Pleme Kurejš

⁷⁵⁸ Ahmed (12614), El-Bezzar (2454) i Ed-Dija, u zbrici *El-Ehadisu-l-muhtara* (1895).

⁷⁵⁹ Et-Tirmizi (1159), Ibn Hibban (4162), El-Bejheki, 7/291, El-Hakim, 4/171, i El-Bezzar (1466).

poslalo je poklon En-Nedžašiju po Amru b. el-Asu i Umari b. el-Velidu, pa su mu, pošto su ušli u njegovu rezidenciju, naklonili mu se i prišli mu sa njegove desne i lijeve strane, te rekli: 'U tvoju zemlju došlo je nekoliko naših sunarodnika, koji su se protiv nas okrenuli i odmetnuli se od naše vjere!' 'Gdje su?', upita En-Nedžaši. Jedan od dvojice kurejšija odgovori: 'Negdje u tvojoj zemlji, pa pošalji po njih!' I on posla po njih. Džafer muslimanima reče: 'Ja ću vas zastupati.' Pošli su za njim. Kad su stigli, Džafer ih je pozdravio ne naklonivši se. Oni rekoše: 'Šta ti je? Zašto nisi se nisi naklonio kralju?' On odgovori: 'Mi se klanjamo samo Svevišnjem Allahu!' 'A kako to?', upita En-Nedžaši. Džafer odgovori: 'Allah nam je poslao Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i naredio nam da se klanjamo isključivo Silnom i Svevišnjem Allahu.'"⁷⁶⁰

---

⁷⁶⁰ Ahmed (4400), Et-Tajalisi (346) i El-Bejheki, u djelu *Delailu-n-nubuvva*, 2/298. Lanac prenosilaca ovog predanja slab je, i to zbog prenosioca Hudejdža, ali Ibn Hadžer, u djelu *Fethu-l-Bari*, 7/189, i Ibn Kesir, u djelu *El-Bidajetu ve-n-nihaja*, 3/69, rekli su da je njegov lanac prenosilaca dobar.

١٣٣ - باب تحريم القيام لمخلوق على وجه التعظيم

133. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE USTATI ČOVJEKU RADI NJEGOVOG
VELIČANJA

٧٢٦ - عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَتَمَثَّلَ لَهُ الرَّجَالُ قِيَامًا، فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

726. Muavija b. Ebu Sufjan, radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Kome predstavlja radost da mu ljudi ustajuna noge neka sebi pripremi mjesto u Vatri.'⁷⁶¹

٧٢٧ - وَعَنْ أَبِي أَمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُتَوَكِّمًا عَلَى عَصَا، فَقُمْنَا إِلَيْهِ، فَقَالَ: «لَا تَقُومُوا كَمَا تَقُومُ الْأَعَاجِمُ يُعْظَمُ بَعْضُهَا بَعْضًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَةَ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

727. Ebu Umama, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je među nas

⁷⁶¹ Et-Tirmizi (2755).

oslanjajući se na štap, pa smo mu ustali, na šta reče: *'Nemojte ustajati kao što stranci ustaju veličajući jedni druge.*'⁷⁶²

٧٢٨ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: اشْتَكَيْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَصَلَّيْنَا وَرَاءَهُ وَهُوَ قَاعِدٌ، وَأَبُو بَكْرٍ يُسْمِعُ النَّاسَ تَكْبِيرَهُ، فَالْتَفَتَ إِلَيْنَا، فَرَأَانَا قِيَامًا، فَأَشَارَ إِلَيْنَا، فَفَعَدْنَا، فَصَلَّيْنَا بِصَلَاتِهِ قُعُودًا، فَلَمَّا سَلَّمَ قَالَ: «إِنْ كِدْتُمْ أَنْفًا لَتَفْعَلُونَ فِعْلَ فَارِسَ وَالرُّومِ، يَقُومُونَ عَلَى مُلُوكِهِمْ وَهُمْ قُعُودٌ، فَلَا تَفْعَلُوا، ائْتُمُوا بِأَمَّتِكُمْ إِنْ صَلَّى قَائِمًا فَصَلُّوا قِيَامًا، وَإِنْ صَلَّى قَاعِدًا فَصَلُّوا قُعُودًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

728. Džabir, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, požalio se na bolove pa je predvodio namaz sjedeći, a mi smo pristali za njim; Ebu Bekr prenosio je tekbire. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, okrenuo se i vidio da stojimo pa nam je dao znak da sjednemo, i mi smo sjeli, te klanjali sjedeći. Završivši namaz, reče: *'Umalo da maloprije ne učinite kao što čine Perzijanci i Rimljani: stoje iznad svojih vladara, a ovi sjede. Nemojte to činiti! Dosljedno slijedite imama: ako klanja stojeći, klanjate stojeći; ako klanja sjedeći, i vi klanjajte sjedeće.*'"⁷⁶³

٧٢٩ - وَعَنْ أَنَسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمْ يَكُنْ شَخْصٌ أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَكَانُوا إِذَا رَأَوْهُ لَمْ يَقُومُوا، لِمَا يَعْلَمُونَ مِنْ كَرَاهِيَّتِهِ لِذَلِكَ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

⁷⁶² Ahmed (22181 i 22201), Ebu Davud (5230) i Ibn Madža (3836), sa slabim lancem prenosilaca, jer su Tubejji b. Sulejman i Ebu Galib, koji je živio u Asbehanu, bili slabi prenosiooci.

⁷⁶³ Muslim (413).

729. Enes, radijallahu anhu, kazivao je: "Ashabima niko nije bio draži od Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, ali mu nisu ustajali kad bi se pojavio jer su znali da on to prezire."⁷⁶⁴

---

⁷⁶⁴ Ahmed (12345, 12370 i 13623), Et-Tirmizi (2754), Ibn Ebu Šejba, 8/586, El-Buhari, u zbirci *El-Edebu-l-mufred* (946) i Ebu Ja'la (784).

١٣٤ - باب جَوَازِ الْقِيَامِ إِلَى الْمَخْلُوقِ عَلَى وَجْهِ التَّهْنِئَةِ وَالْإِكْرَامِ وَالْحِرَاسَةِ

134. POGLAVLJE

DOPUŠTENO JE USTATI ČOVJEKU S NAMJEROM POZDRAVA, UKAZIVANJA POČASTI I ČUVANJA

٧٣٠ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نَزَلَ أَهْلُ قُرَيْظَةَ عَلَى حُكْمِ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى سَعْدِ، فَأَتَاهُ عَلَى حِمَارٍ، فَلَمَّا دَنَا قَرِيبًا مِنَ الْمَسْجِدِ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلْأَنْصَارِ: «قُومُوا إِلَى سَيِّدِكُمْ - أَوْ خَيْرِكُمْ -» ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ هَؤُلَاءِ نَزَلُوا عَلَى حُكْمِكُمْ» قَالَ: تُقْتَلُ مُقَاتِلَتُهُمْ وَتُسَبَّى ذُرِّيَّتُهُمْ. قَالَ: فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَضَيْتَ بِحُكْمِ اللَّهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

730. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Pleme Kurejza pristalo je na presudu Sa'da b. Muaza, pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poslao po njega. Sa'd je došao jašući na magarcu, a kad se približio džamiji, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je ensarijama: 'Ustanite svom prvaku!', ili je rekao: 'Ustanite najboljem među vama!' Zatim se njemu obratio: 'Ovi su pristali da im ti presudiš.' Sa'd b. Muaz presudi im rekavši: 'Oni koji su se borili imaju se pogubiti, a

djeca i žene porobiti!’ Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: *’Presudio si u skladu s Allahovim sudom.’*⁷⁶⁵

٧٣١ - وَعَنْ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، وَمَرْوَانَ بْنِ الْحَكَمِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، فِي قِصَّةِ صَلْحِ الْحُدَيْبِيَّةِ: جَعَلَ عُرْوَةَ يَكْلِمُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَكَلَّمَا تَكَلَّمَا أَخَذَ بِلِحْيَتِهِ، وَالْمَغِيرَةَ بْنَ شُعْبَةَ قَائِمًا عَلَى رَأْسِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَمَعَهُ السِّيفُ، وَعَلَيْهِ الْمَغْفَرُ، فَكَلَّمَا أَهْوَى عُرْوَةَ بِيَدِهِ إِلَى لِحْيَةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ضَرَبَ يَدَهُ بِنَعْلِ السِّيفِ وَقَالَ لَهُ: أَخْرَجْ يَدَكَ عَنْ لِحْيَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

731. El-Misver b. Mahrema i Mervan b. el-Hakem, radijallahu anhuma, ispričali su predanje u vezi s potpisivanjem ugovora na Hudejbiji, u kojem, između ostalog, kažu: ”Urva se obraćao Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, i svaki put kad bi mu se obratio, dodirnuo bi njegovu bradu. Iznad Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, glave stajao je El-Mugira b. Šuba, koji je u ruci imao sablju a na glavi šljem. El-Mugira je Urvu udarao drškom sablje po ruci uvijek kad bi pružio ruku da dodirne Vjerovjesnikovu, sallallahu alejhi ve sellem, bradu, prijeteći mu: ’Odmakni ruku od Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, brade!’”⁷⁶⁶

٧٣٢ - وَعَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي حَدِيثِ تَوْبَتِهِ، قَالَ: وَأَنْطَلَقْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى دَخَلْتُ الْمَسْجِدَ، فَإِذَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَالِسٌ فِي الْمَسْجِدِ وَحَوْلَهُ النَّاسُ، فَقَامَ طَلْحَةُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ

⁷⁶⁵ El-Buhari (3043 i 4121) i Muslim (64 i 1768).

⁷⁶⁶ El-Buhari (2731 i 2732).

يَهْرُولُ، حَتَّى صَافَحَنِي وَهَتَّأَنِي، وَاللَّهِ مَا قَامَ رَجُلٌ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ غَيْرَهُ، قَالَ:
فَكَانَ كَعْبُ يَقُولُ: لَا أَنْسَاهَا لَطْلَحَةَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

732. Ka'b b. Malik, radijallahu anhu, ispričao je predanje u vezi sa svojim pokajanjem, a u njemu stoji: "...i onda sam pošao kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Kad sam ušao u džamiju, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sjedio je sa skupinom ljudi koji su bili oko njega. Ustade Talha b. Ubejdullah i potrča prema meni, rukova se i čestita mi na Allahovom oprost. Allaha mi, nijedan muhadžir, osim njega, nije ustao." Kasnije je Enes, radijallahu anhu, govorio: "Taj gest Talhi nikad neću zaboraviti."⁷⁶⁷

٧٣٣ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: مَا رَأَيْتُ أَحَدًا كَانَ أَشْبَهَ سَمْتًا وَهَدْيًا وَدَلًا بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ فَاطِمَةَ كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهَا، كَانَتْ إِذَا دَخَلَتْ عَلَيْهِ قَامَ إِلَيْهَا، فَأَخَذَ بِيَدِهَا، وَقَبَّلَهَا، وَأَجْلَسَهَا فِي مَجْلِسِهِ، وَكَانَ إِذَا دَخَلَ عَلَيْهَا قَامَتْ إِلَيْهِ، فَأَخَذَتْ بِيَدِهِ، فَجَلَسَتْ، وَأَجْلَسَتْهُ فِي مَجْلِسِهَا. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ.

733. Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Nisam vidjela da se iko osim Fatime, Allah je uzvisio, ljepše ponašao i dosljednije slijedio Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, ponašanje i sunnet. Kad bi ušla u njegovu kuću, on bi ustao, uzeo je za ruku, poljubio je i dao da sjedne na njegovo mjesto. Isto tako, kad bi on ušao u njenu kuću, ona bi ustala, uzela ga za ruku, poljubila ga i dala da sjedne na njeno mjesto."⁷⁶⁸

⁷⁶⁷ El-Buhari (4418) i Muslim (2769).

⁷⁶⁸ Ebu Davud (5217), Et-Tirmizi (3872), En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (8311, 9192 i 9193) i El-Buhari, u zbirci *El-Edebu-l-mufred* (947 i 971).

٧٣٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُحَدِّثُنَا، فَإِذَا قَامَ قُمْنَا قِيَامًا حَتَّى نَرَاهُ قَدْ دَخَلَ بَعْضَ بُيُوتِ أَزْوَاجِهِ. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

734. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, vazio nam je i, kad bi pošao, mi bismo ustali i vidjeli ga kako zamiče u kuću neke od svojih žena."⁷⁶⁹

---

⁷⁶⁹ Ebu Davud (4775).

١٣٥ - باب التَّيْرُكُ الْمَشْرُوعُ

135. POGLAVLJE

O DOZVOLJENOM TRAŽENJU BLAGOSLOVA

٧٣٥ - عَنْ عَوْنِ بْنِ أَبِي جُحَيْفَةَ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ فِي قَبَةِ حَمْرَاءَ مِنْ أَدَمَ، وَرَأَيْتُ بِلَالًا أَخَذَ وَضُوءَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالنَّاسُ يَتَدِرُونَ الْوَضُوءَ، فَمَنْ أَصَابَ مِنْهُ شَيْئًا تَمَسَّحَ بِهِ، وَمَنْ لَمْ يُصِبْ مِنْهُ شَيْئًا أَخَذَ مِنْ بَلَلِ يَدِ صَاحِبِهِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

735. Avn b. Ebu Džuhajfa prenosi da je njegov otac ispričao: "Došao sam kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i zatekao ga u šatoru od crvene kože, pa sam vidio da Bilal nosi vodu kojom je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, uzeo abdest a ljudi se nadmeću ko će prije dohvatiti vode od od njegovog; onaj ko je dohvatio vode potrao bi se po tijelu, dok bi onaj ko to nije uspio samo navlažio ruku vodom koju je uzeo njegov prijatelj."⁷⁷⁰

٧٣٦ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: دَخَلَ عَلَيْنَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ عِنْدَنَا، فَعَرِقَ، وَجَاءَتْ أُمِّي بِقَارُورَةٍ فَجَعَلَتْ تَسْلِتُ الْعَرَقَ فِيهَا، فَاسْتَيْقِظَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «يَا أُمَّ سُلَيْمِ، مَا هَذَا الَّذِي

⁷⁷⁰ El-Buhari (376, 5786 i 5859) i Muslim (250 i 503).

تَصْنَعِينَ؟» قَالَتْ: هَذَا عَرَقُكَ نَجَعُلُهُ فِي طِبِينَا، وَهُوَ مِنْ أَطْيَبِ الطَّيْبِ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

وفي لفظ له: فَجَاءَتْ وَقَدْ عَرِقَ وَاسْتَنْقَعَ عَرَقُهُ عَلَى قِطْعَةٍ أُدِيمٍ عَلَى الْفِرَاشِ، فَفَتَحَتْ عَتِيدَتَهَا، فَجَعَلَتْ تُنَشِّفُ ذَلِكَ الْعَرَقَ فَتَعَصْرُهُ فِي قَوَارِيرِهَا، فَفَزَعَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا تَصْنَعِينَ يَا أُمَّ سُلَيْمٍ؟» فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، نَرْجُو بَرَكَتَهُ لِصِبْيَانِنَا. قَالَ: «أَصَبْتَ».

736. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Jednog dana došao nam je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i kod nas zaspao pa se oznojio. Moja je majka donijela flašicu u koju je pokušala sakupiti njegov znoj, što je probudilo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i on je upitao: 'O Ummu Sulejm, šta to činiš?' Ona odgovori: 'Ovaj tvoj znoj miješamo s mirisom, a on najljepše miriše.'⁷⁷¹ U drugoj verziji stoji: "...moja je majka ušla a Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, oznojio se i znoj je počeo curiti niz kožni dio na postelji, pa je ona otvorila kutiju za kozmetičke predmete i počela cijediti znoj u flašice. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, trznuo se i upitao: 'Ummu Sulejm, šta to radiš?' 'Allahov Poslaniče, u ovom tražimo blagoslov našoj djeci', odgovori ona, na šta Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: 'Imaš pravo.'⁷⁷²

٧٣٧ - وَعَنْ عُرْوَةَ بْنِ مَسْعُودٍ الثَّقَفِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ عَنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقْتُ الْحُدُيْبِيَّةِ فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ: «فَوَاللَّهِ مَا تَنْخَمُ

⁷⁷¹ Muslim (83 i 2331).

⁷⁷² Muslim (84 i 2331).

النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نُخَامَةً إِلَّا وَقَعَتْ فِي كَفِّ رَجُلٍ مِنْهُمْ، فَذَلِكَ بِهَا وَجْهَهُ وَجِلْدُهُ» أخرجه البخاري.

737. Urva b. Mesud, radijallahu anhu, ovako je okarakterizirao ponašanje ashaba za vrijeme potpisivanja sporazuma na Hudejbiji: "...Allaha mi, nijednom Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nije izbacio ispljuvak a da nije palo u ruke nekoga od njih, i on bi ga potrao po koži lica i tijela."⁷⁷³

٧٣٨ - وَعَنْ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: ذَهَبَتْ بِي خَالَتِي إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ ابْنَ أُخْتِي وَجِعَ. فَمَسَحَ رَأْسِي وَدَعَا لِي بِالْبَرَكَاتِ، ثُمَّ تَوَضَّأَ فَشَرِبْتُ مِنْ وَضُوئِهِ ثُمَّ قَمْتُ خَلْفَ ظَهْرِهِ فَنَظَرْتُ إِلَى خَاتَمِ النُّبُوَّةِ بَيْنَ كَتِفَيْهِ مِثْلَ زُرِّ الْحَجَلَةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

738. Es-Saib b. Jezid, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Moja tetka odvela me kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, rekavši: 'Allahov Poslaniče, moj je sestrić bolestan!' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pogladi me po glavi i zamoli Allaha da me blagoslovi. Potom je uzeo abdest, pa sam se napio vode s kojom je uzeo abdest, a onda sam stao iza njegovih leđa i vidio poslanički biljeg između njegovih plečki, koji je izgledao kao volje jarebice."⁷⁷⁴

٧٣٩ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا صَلَّى الْعِدَاةَ جَاءَ خَدْمُ الْمَدِينَةِ بِأَنْبِئِهِمْ فِيهَا الْمَاءُ، فَمَا يُؤْتَى

⁷⁷³ El-Buhari (2731 i 2732). Ovo je dio poduzeg predanja u kojem se govori o sklapanju sporazuma na Hudejbiji.

⁷⁷⁴ El-Buhari (190, 3540, 3541, 5670 i 6352) i Muslim (2345).

بِإِنَاءٍ إِلَّا غَمَسَ يَدَهُ فِيهِ، وَرُبَّمَا جَاءَهُ فِي الْعَدَاةِ الْبَارِدَةِ، فَيَغْمِسُ يَدَهُ فِيهَا.
أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

739. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je: "Nakon što bi Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao sabah-namaz, medinske sluge donijele bi posude s vodom i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u svaku je posudu zamočio ruku; ponekad su dolazili u hladna jutra, i on bi, opet, zamočio ruku u posudu."⁷⁷⁵

ما مَضَى مِنَ الْأَدَلَةِ خَاصَّ بِالتَّبَرُّكِ بِالذَّاتِ الْمُحَمَّدِيَّةِ لِمَا جَعَلَ فِيهِ مِنَ الْبِرْكَاتِ وَلَا يُقَاسُ عَلَيْهِ غَيْرُهُ مِنَ الصَّالِحِينَ وَالْأَوْلِيَاءِ وَالْعُلَمَاءِ، وَلَا يَجُوزُ التَّبَرُّكُ بِذَوَاتِهِمْ أَوْ آثَارِهِمْ أَوْ وَضُوئِهِمْ؛ لِأَنَّ الصَّحَابَةَ لَمْ يَفْعَلُوا ذَلِكَ مَعَ أَفْضَلِ الْخَلْقِ بَعْدَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبِي بَكْرٍ وَعَمْرٍ وَغَيْرَهُمَا، فَذَلَّ عَلَى اخْتِصَاصِهِ بِذَلِكَ.

Svi navedeni hadisi specifični su i odnose se isključivo na Resulullahovo, sallallahu alejhi ve sellem, tijelo jer ga je Uzvišeni Allah blagoslovio, i nijedan dobar, niti evlija, niti učenjak ne može se s njim uporediti glede toga. Odatle, zabranjeno je traženje blagoslova u njihovim tijelima, odnosno predmetima koje koriste, odnosno vodom kojom uzmu abdest, utoliko što ashabi to nisu činili s najboljim ljudima poslije Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: Ebu Bekrom, Omerom i drugim istaknutima ashabima, što ukazuje da je to samo Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, posebnost.

⁷⁷⁵ Muslim (2324).

٧٤٠ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: غَزَوْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَتَلَحَّقَ بِي وَتَحَيَّيْتُ نَاضِحًا لِي قَدْ أُعْيَا وَلَا يَكَادُ يَسِيرُ قَالَ: فَقَالَ لِي: «مَا لِبَعِيرِكَ؟» قَالَ: قُلْتُ: عَلِيلٌ. قَالَ: فَتَخَلَّفَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَزَجَرَهُ وَدَعَا لَهُ، فَمَا زَالَ بَيْنَ يَدَيْ الْإِبِلِ قُدَامَهَا يَسِيرُ، قَالَ: فَقَالَ لِي: «كَيْفَ تَرَى بَعِيرَكَ؟» قَالَ: قُلْتُ: بِخَيْرٍ، قَدْ أَصَابَتْهُ بَرَكَتُكَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

740. Džabir, radijallahu anhu, pripovijeda: "Bio sam s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, u jednoj bici, kad me sustigao, a ja sam jahao iznurenu devu, koja se teško kretala. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upita me: 'Šta je tvojoj jahalici?' 'Bolesna je', odgovorio sam. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zastade i potjera moju jahalicu, pa zamoli Allaha za nju. I otada je moja jahalica bila među prvima. Opet me upitao: 'Kako ti se jahalica sada čini?' 'Odlično, snašao ju je tvoj blagoslov', odgovorio sam Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem."⁷⁷⁶

٧٤١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: بَيْنَا نَحْنُ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جُلُوسٌ إِذْ أَتَى بِحُمَارٍ نَخْلَةٍ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ مِنَ الشَّجَرِ لَمَا بَرَكَتُهُ كَبَرَكَةِ الْمُسْلِمِ» فَظَنَنْتُ أَنَّهُ يَعْنِي النَّخْلَةَ، فَأَرَدْتُ أَنْ أَقُولَ: هِيَ النَّخْلَةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، ثُمَّ التَّفَتُّ فَإِذَا أَنَا عَاشِرُ عَشْرَةٍ أَنَا أَحَدُهُمْ، فَكَتُّ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «هِيَ النَّخْلَةُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ. وهذه بركة الاتباع والعمل.

⁷⁷⁶ El-Buhari (2967) i Muslim (110 i 715).

741. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, ispričao je sljedeće: "Dok smo sjedjeli kod Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, neko donese datulinu srčiku, i on reče: *'Ima jedno stablo čiji blagoslov podsjeća na blagoslov muslimana.'* Pomislio sam da se odnosi na palmu, i samo što sam htio reći: *'Radi se o palmi, Allahov Poslaniče'*, pogledao sam oko sebe i vidio da sam najmlađi među desetericom prisutnih, pa sam se sustegnuo. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Radi se o palmi.'*"⁷⁷⁷

---

⁷⁷⁷ El-Buhari (5444) u ovoj formi. On je hadis zabilježio i u drugoj formi, pod sljedećim rednim brojevima: (61, 62, 72, 131, 2209, 4698, 5448, 6132 i 6144). Spomenuti blagoslov odnosi se na blagoslov koji se postiže slijeđenjem Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i činjenjem dobrih djela.

١٣٦ - بَابُ مَا جَاءَ فِي أَنَّ الْقِيَامَ بِوِظَائِفِ التَّكْلِيفِ أْبْلَغُ فِي تَحَرِّيِ مَحَبَّةِ
اللَّهِ وَرَسُولِهِ (ص)

136. POGLAVLJE

IZVRŠAVANJE ŠERIJATSKIH OBAVEZA POMAŽE U
POSTIZANJU ALLAHOVE LJUBAVI I LJUBAVI NJEGOVOG
POSLANIKA

٧٤٢ - عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي قُرَادٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ يَوْمًا، فَجَعَلَ أَصْحَابُهُ يَتَمَسَّحُونَ بِوَضُوئِهِ، فَقَالَ لَهُمُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا يَحْمِلُكُمْ عَلَى هَذَا؟» قَالُوا: حُبُّ اللَّهِ وَرَسُولِهِ، فَقَالَ النَّبِيُّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُحِبَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، أَوْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَرَسُولَهُ،
فَلْيُصَدِّقْ حَدِيثَهُ إِذَا حَدَّثَ، وَلْيُؤَدِّ أَمَانَتَهُ إِذَا أُؤْتِمِنَ، وَلْيَحْمِنْ جَوَارَ مَنْ جَاوَرَهُ»
أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ فِي «الْأَوْسَطِ»، وَالْخِرَائِطِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

742. Abdurrahman b. Ebu Kurad, radijallahu anhu, pripovijeda: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom je prilikom uzeo abdest pa su se ashabi počeli potirati vodom koja se cijedila s njega. On ih je upitao: 'Šta vas je ponukalo da to učinite?', na šta odgovoriše: 'Ljubav prema Allahu i Njegovom Poslaniku.' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: 'Kome predstavlja radost da voli Allaha i Njegovog Poslanika', ili je rekao: 'Kome predstavlja radost da ga vole Allah i Njegov

Poslanik neka samo istinu govori, ispunjava povjerene emanete i neka se lijepo odnosi prema komšijama.”⁷⁷⁸

٧٤٣ - وَعَنْ ابْنِ شِهَابٍ قَالَ: حَدَّثَنِي رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ أَوْ تَنَحَّمَ، ابْتَدَرَ مِنْ حَوْلِهِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَضُوءَهُ وَنُحَامَتَهُ، فَشَرَّبُوهُ وَمَسَحُوا بِهِ جُلُودَهُمْ، فَلَمَّا رَأَاهُمْ يَصْنَعُونَ ذَلِكَ سَأَلَهُمْ: «لِمَ تَفْعَلُونَ هَذَا؟» قَالُوا: نَلْتَمِسُ الطُّهُورَ وَالْبَرَكَاتَةَ بِذَلِكَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُحِبُّ أَنْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ، فَلْيَصِدُقِ الْحَدِيثَ، وَلْيُؤَدِّ الْأَمَانَةَ، وَلَا يُؤْذِ جَارَهُ» أَخْرَجَهُ مَعْمَرُ بْنُ رَاشِدٍ فِي جَامِعِهِ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

743. Ibn Šihab je izjavio: "Ispričao mi je jedan ensarija: 'Kad bi Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, uzimao abdest ili nešto ispljunuo, ashabi koji su bili oko njega pohitali bi da uzmu vodu njegova abdesta i ispljuvka; pili su vodu i njome se potirali po tijelu. Vidjevši to, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo bi upitao: 'Zašto to činite?' Odgovorili bi: 'Čistimo se i tražimo u ovom blagoslov.' I tada bi Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Ko od vas želi da ga vole Allah i Njegov Poslanik neka istinu govori, ispunji emanet i ne uznemirava komšiju.'"⁷⁷⁹

⁷⁷⁸ Et-Taberani, u djelu *El-Mudžemu-l-evsat* (6517), El-Haraiti, u zbirci *Mekarimul-ahlak* (266), El-Bejheki, u djelu *Šu 'abu-l-iman* (1533) i Ibn Kesir, u djelu *Džamiu-l-mesaniid* (7106).

⁷⁷⁹ Mamer b. Rašid, u djelu *El-Džamia*, 11/7, i El-Bejheki, u djelu *Šu 'abu-l-iman* (1534 i 9551).

١٣٧ - بَابُ التَّبَرُّكِ الْمَمْنُوعِ

137. POGLAVLJE

O ZABRANJENOM TRAŽENJU BLAGOSLOVA

٧٤٤ - عَنْ أَبِي وَاقِدٍ اللَّيْثِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا افْتَتَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَكَّةَ خَرَجَ بِنَا مَعَهُ قَبْلَ هَوَازِنَ حَتَّى مَرَرْنَا عَلَى سِدْرَةِ الْكَفَّارِ سِدْرَةَ يَعْفُكُونَ حَوْلَهَا وَيَدْعُونَهَا: ذَاتُ أَنْوَاطٍ، قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، اجْعَلْ لَنَا ذَاتَ أَنْوَاطٍ كَمَا لَهُمْ ذَاتُ أَنْوَاطٍ. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اللَّهُ أَكْبَرُ، إِنَّهَا السَّنَنُ، هَذَا كَمَا قَالَ بَنُو إِسْرَائِيلَ لِمُوسَى: اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ، قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ يَجْهَلُونَ» ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّكُمْ لَتَرْكَبْنَ سَنَنَ مِنْ قَبْلِكُمْ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ.

744. Ebu Vakid el-Lejsi, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Pošto je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, oslobodio Meku, poveo nas je prema Hevazinu i prošli smo pored drveta Zatu Envat, kod kojeg su nevjernici činili ibadet i upućivali mu dove. Rekli smo: 'Allahov Poslaniče, učini da i mi imamo Zatu Envat kao što ga oni imaju!' On reče: 'Allah je najveći! To je slijeđenje prakse prijašnjih naroda. Tako su Izraelićani tražili od Musaa: 'Napravi ti nama boga kao što i oni imaju bogove!', a

on im je rekao: 'Vi ste, zaista, narod koji nema pameti.' I vi ćete, uistinu, slijediti praksu prijašnjih naroda."⁷⁸⁰

٧٤٥ - وَعَنْ الْمَعْرُورِ بْنِ سُوَيْدٍ رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى قَالَ: «أَخْرَجْنَا مَعَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فَعَرَضْنَا لَنَا فِي بَعْضِ الطَّرِيقِ مَسْجِدًا، فَابْتَدَرَهُ النَّاسُ يُصَلُّونَ فِيهِ، فَقَالَ عُمَرُ: مَا شَأْنُهُمْ؟ فَقَالُوا: هَذَا مَسْجِدٌ صَلَّى فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ عُمَرُ: أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِاتِّبَاعِهِمْ مِثْلَ هَذَا حَتَّى أَحْدَثُوا بِهَا بَيْعًا، فَمَنْ عَرَضَتْ لَهُ فِيهِ صَلَاةٌ فَلْيَصِلْ وَمَنْ لَمْ تَعْرِضْ لَهُ فِيهِ صَلَاةٌ فَلْيَمُضْ. أَخْرَجَهُ عَبْدُ الرَّزَّاقِ، وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ.

745. El-Ma‘rur b. Suvejd, rahimehullah, ispričao je: "Krenuli smo s Omerom b. el-Hattabom, radijallahu anhu, na put, pa smo naišli na mesdžid, i ljudi se počеше nadmetati ko će prije u njemu obaviti namaz. Omer upita: 'Šta im je?' 'U ovom je mesdžidu namaz klanja Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem', odgovoriše. Omer reče: 'O ljudi, narodi prije vas nastradali su jer su pretjerali u slijeđenju u takvim stvarima, pa su takva mjesta uzeli za svetišta. Koga zatekne obavezni namaz na sličnom mjestu neka ga klanja, a onaj koga ne zatekne neka produži.'⁷⁸¹

٧٤٦ - وَعَنْ نَافِعٍ قَالَ: بَلَغَ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَنَاسًا يَأْتُونَ الشَّجْرَةَ الَّتِي بُويعَ تَحْتِهَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَمَرَ بِهَا فَقُطِعَتْ. أَخْرَجَهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ.

⁷⁸⁰ Ahmed (21897 i 21900), Et-Tirmizi (2180) i Ibn Hibban (6702).

⁷⁸¹ Abdurrezzak, u djelu *El-Musannef* (2734) i Ibn Ebu Šejba, 2/151. Naveo ga je i Ibn Hadžer u djelu *Fethu-l-Bari*, 1/569.

746. Nafia je govorio: "Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, saznao je da neki ljudi posjećuju drvo ispod kojeg su se ljudi zakleli Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, na vjernost, pa je naredio da ga posijeku."⁷⁸²

---

⁷⁸² Ibn Ebu Šejba, 2/150. Na predanje se pozvao i Ibn Hadžer u djelu *Fethu-l-Bari*, 7/448.

١٣٨ - باب التَّهْيِ عَنِ الْعُلُوِّ فِي الْأَنْبِيَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَالْإِفْرَاطِ فِي مَدْحِهِمْ وَأَنَّ ذَلِكَ وَسِيلَةٌ إِلَى الشَّرِّكَ وَفِتْنَةُ الْمَمْدُوحِ

138. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE PRETJERIVANJE GLEDE VJEROVJESNIKÂ I DOBRIH LJUDI I ZABRANJENO JE NJIHOVO PRETJERANO HVALJENJE JER TO VODI U MNOGOBOŠTVO A POHVALJENOG IZLAŽE SMUTNJI

٧٤٧ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: صَارَتْ الْأَوْثَانُ الَّتِي كَانَتْ فِي قَوْمِ نُوحٍ فِي الْعَرَبِ بَعْدُ، أُمَّا وَدٌّ كَانَتْ لِكَلْبٍ بِدَوْمَةِ الْحَنْدَلِ، وَأُمَّا سُورَاعٌ كَانَتْ لِهَذَيْلٍ، وَأُمَّا يَعُوثُ فَكَانَتْ لِمُرَادٍ ثُمَّ لِبَنِي غُطَيْفٍ بِالْحَوْفِ، ثُمَّ سَبَاءٌ، وَأُمَّا يَعُوقُ فَكَانَتْ لِهَمْدَانَ، وَأُمَّا نَسْرٌ فَكَانَتْ لِحِمَيْرٍ لآلِ ذِي الْكَلَاعِ، أَسْمَاءُ رِجَالٍ صَالِحِينَ مِنْ قَوْمِ نُوحٍ، فَلَمَّا هَلَكُوا أَوْحَى الشَّيْطَانُ إِلَى قَوْمِهِمْ أَنْ أَنْصِبُوا إِلَى مَحَالِسِهِمُ الَّتِي كَانُوا يَجْلِسُونَ أَنْصَاباً وَسَمَوْهَا بِأَسْمَائِهِمْ، فَفَعَلُوا فَلَمْ يُعْبَدْ حَتَّى إِذَا هَلَكَ أَوْلَيْكَ وَتَنَسَّخَ الْعِلْمُ عُبِدَتْ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

747. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, kaže: "Kipove koje je obožavao Nuhov narod kasnije su obožavali Arapi. Vedd je pripao plemenu Kelb, u mjestu Devmetul-džendel. Suva je pripao Huzejlu. Jegus je preuzelo pleme Murad, zatim pleme Benu Gutajf, u Dževfu, a naposljetku je pripalo Sabi. Jeuk je obožavalo pleme Hemdan. A Nesr je pripao plemenu Himjer, porodici Zul-Kela. Vedd, Suva, Jegus, Jeuk i Nesr jesu imena

dobrih ljudi iz Nuhovog naroda. Poslije smrti njih peterice, šejtan je nadahnuo njihov narod da na mjestima gdje su bili izgradi statue i nadjene im njihova imena. Oni su ga poslušali, ali ih nisu obožavali. Kad je ta generacija izumrla i kad je nestalo znanja, ljudi su počeli obožavati te iste statue.”⁷⁸³

٧٤٨ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدٌ، فَقُولُوا: عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

748. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, govorio je: ”Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: *'Nemojte me uzdizati kao što su kršćani uzdizali sina Merjeminog, jer ja sam samo Allahov rob, i zato kažite: 'Allahov rob i Njegov poslanik!'*”⁷⁸⁴

٧٤٩ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، يَا سَيِّدَنَا وَابْنَ سَيِّدِنَا، وَخَيْرَنَا وَابْنَ خَيْرِنَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ، عَلَيْكُمْ بِتَقْوَاكُمْ، وَلَا يَسْتَهْوِيَنَّكُمْ الشَّيْطَانُ، أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ، وَاللَّهُ مَا أَحَبُّ أَنْ تَرْفَعُونِي فَوْقَ مَنْزِلَتِي الَّتِي أَنْزَلَنِي اللَّهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

749. Enes, radijallahu anhu, pripovijedao je: ”Neki je čovjek rekao Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem: 'O Muhammede, ti si naš gospodin, sin našeg gospodina, i naš prvak, sin našeg prvaka!', na šta je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *'O ljudi, bojte se Allaha i nemojte dopustiti da*

⁷⁸³ El-Buhari (4920).

⁷⁸⁴ El-Buhari (3445).

*vas šejtan obmane! Ja sam samo Muhammed, sin Allahov, Allahov rob i Njegov poslanik. Allaha mi, ne želim da me uzdignete i date mi veći položaj od onog koji mi je Allah dao!*⁷⁸⁵

٧٥٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشَّحِيرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: انْطَلَقْتُ فِي وَفْدِ بَنِي عَامِرٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقُلْنَا: أَنْتَ سَيِّدُنَا. فَقَالَ: «السَّيِّدُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى» قُلْنَا: وَأَفْضَلُنَا فَضْلًا، وَأَعْظَمُنَا طَوْلًا، فَقَالَ: «قُولُوا بِقَوْلِكُمْ أَوْ بِيَعْضِ قَوْلِكُمْ، وَلَا يَسْتَحْرِينَكُمُ الشَّيْطَانُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

750. Abdullah b. eš-Šihhir, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Bio sam u delegaciji s nekoliko svojih sunarodnjaka, koja je došla Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekla: 'Ti si naš gospodin!' Na to je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Gospod je Svevišnji Allah!' 'Ti si među nama najbolji i najbolje nagrađuješ!', opet smo ga pohvalili. Na to nam reče: 'Govorite kako je uobičajeno', ili je rekao: 'Govorite nešto od onoga kako ste uobičajili govoriti! I nemojte dopustiti da vas šejtan na grijeh navede!'⁷⁸⁶

٧٥١ - وَعَنْ الرَّبِيعِ بِنْتِ مُعَوِّذِ بْنِ عَفْرَاءَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: دَخَلَ عَلَيَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غَدَاةَ بُنَيَّ عَلِيٍّ، فَجَلَسَ عَلَيَّ فِرَاشِيَّ وَحُورِيَّاتٍ يَضْرِبْنَ بِالْدَفِّ يَنْدُبْنَ مَنْ قُتِلَ مِنْ آبَائِهِنَّ يَوْمَ بَدْرٍ حَتَّى قَالَتْ جَارِيَةٌ: وَفِينَا نَبِيُّ يَعْلَمُ مَا فِي غَدِي. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُولِي هَكَذَا، وَقُولِي مَا

⁷⁸⁵ Ahmed (12551 i 13530), Ed-Dija, u zbirci *El-Ehadisu-l-muhtara* (1627), Abd b. Humejd (1309), En-Nesai, u djelu *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (248 i 249), Ibn Hibban (6240) i El-Bejheki, u djelu *Delailu-n-nubuvva*, 5/498.

⁷⁸⁶ Ebu Davud (4806) i En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (10003 i 10004).

كُنْتُ تَقُولِينَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ وَالْبَيْهَقِيُّ وَزَادَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ، لَا يَعْلَمُ مَا فِي غَدِّ إِلَّا اللَّهُ، لَا تَقُولُوا هَكَذَا وَقُولُوا: أَتَيْنَاكُمْ أَتَيْنَاكُمْ، فَحِينَا وَحَيَاكُمْ».

751. Er-Rube'ijja b. Muavviz b. Afra, radijallahu anha, pripovijedala je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je kod mene prvog jutra poslije moje prve bračne noći i sjeo na moj krevet, a robinje su udarale u def i pjevale o svojim ubijenim očevima na Bedru. Jedna robinja poče pjevati: '...i među nama je Vjerovjesnik, koji zna šta će se sutra dogoditi!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, osudi njene riječi: 'Nemoj tako recitirati! Recitiraj ono što si prije recitirala.'⁷⁸⁷ U drugoj verziji stoji dodatak: "Subhanallah! Samo Allah zna šta će se sutra dogoditi. Nemojte tako recitirati, već recitirajte: 'Dođosmo vam, dođosmo vam! Poživio nas Allah i poživio vas!'⁷⁸⁸

٧٥٢ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلًا يُثْنِي عَلَى رَجُلٍ وَيُطْرِيهِ فِي مَدْحِهِ، فَقَالَ: «أَهْلَكُكُمْ - أَوْ قَطَعْتُمْ - ظَهَرَ الرَّجُلِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

752. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, čuo je nekog čovjeka kako hvali drugu osobu i u tome pretjeruje, pa je rekao: 'Uništiti ste ga!', ili je rekao: 'Slomili ste njegova leđa!'⁷⁸⁹

٧٥٣ - وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: أَثْنَى رَجُلٌ عَلَى رَجُلٍ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «وَيْلَكَ، قَطَعْتَ عُنُقَ صَاحِبِكَ، قَطَعْتَ عُنُقَ صَاحِبِكَ»

⁷⁸⁷ El-Buhari (4001 i 5147).

⁷⁸⁸ El-Bejheki, 7/298.

⁷⁸⁹ El-Buhari (2663 i 6060) i Muslim (3001).

مِرَارًا ثُمَّ قَالَ: «مَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَادِحًا أَخَاهُ لَا مَحَالَةَ فَلْيُقِلُّ: أَحْسِبُ فُلَانًا وَاللَّهِ حَسِيْبُهُ، وَلَا أُزَكِّي عَلَى اللَّهِ أَحَدًا، أَحْسِبُهُ كَذَا وَكَذَا إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَلِكَ مِنْهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

753. Ebu Bekra, radijallahu anhu, prenosi od svog oca da je kazivao: "Spomenuli su nekog čovjeka pred Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, pa ga je drugi čovjek pohvalio. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na to je rekao: 'Teško ti se! Slomio si vrat svom prijatelju', ponavljajući to više puta, a potom je rekao: 'Ako čovjek nekoga mora pohvaliti, neka kaže: 'Smatram da je takav i takav', ako ga zaista smatra takvim, i neka doda: 'Pred Allahom će račun polagati, a ja nikoga pred Allahom ne hvalim!'"⁷⁹⁰

٧٥٦ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِيَّاكُمْ وَالتَّمَادُحَ فَإِنَّهُ الذُّبْحُ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَهَ.

754. Muavija, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Čuvajte se međusobnog hvalisanja, to je ubistvo.'"⁷⁹¹

٧٥٧ - وَعَنْ الْمُقَدَّادِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «أَمَرْنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ نَحْتَبِي فِي وُجُوهِ الْمَدَّاحِينَ التُّرَابَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

755. El-Mikdad, radijallahu anhu, izjavio je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, naredio nam je da bacimo prašinu u lice onih koji mnogo hvale."⁷⁹²

⁷⁹⁰ El-Buhari (2662, 6061 i 6162) i Muslim (66 i 3000).

⁷⁹¹ Ibn Madža (3743).

⁷⁹² Muslim (69 i 3002).

١٣٩ - باب بيان أن الشافي هو الله وحده

139. POGLAVLJE

SAMO ALLAH LIJEČI

٧٥٦ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا عَادَ مَرِيضًا يَقُولُ: «أَذْهَبِ الْبَاسَ، رَبَّ النَّاسِ، اشْفِهِ، أَنْتَ الشَّافِي، لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءٌ لَا يُغَادِرُ سَقَمًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

756. Aiša, radijallahu anha, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obilazeći bolesnike, učio sljedeću dovu: "Ezhebi-l-be'se, rabbe-n-nasi, išfihî, ente-š-Šafi, la šifae illa šifauke. Šifaen la jugadiru sekama." (Allahu, Gospodaru ljudi, otkloni nedaću i izliječi, jer Ti, uistinu, liječiš, nema izliječenja dok Ti ne izliječiš, izlječenjem koje će u potpunosti otkloniti bolest!)"⁷⁹³

⁷⁹³ El-Buhari (5467, 5743, 5744 i 5750) i Muslim (2191).

١٤٠ - باب الرُّقَى

140. POGLAVLJE

O RUKJI

٧٥٧ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا اشْتَكَى الْإِنْسَانَ الشَّيْءَ مِنْهُ أَوْ كَانَتْ بِهِ قَرْحَةٌ أَوْ جُرْحٌ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِإِصْبَعِهِ هَكَذَا - وَوَضَعَ سُفْيَانُ سَبَابَتَهُ بِالْأَرْضِ ثُمَّ رَفَعَهَا - : «بِاسْمِ اللَّهِ، تُرْبَةُ أَرْضِنَا بِرِيقَةٍ بَعْضِنَا لِيُشْفَى بِهِ سَقِيمُنَا بِإِذْنِ رَبِّنَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

757. Aiša, radijallahu anha, pripovijedala je: "Kad bi se neko požalio na bol ili otvorenu ranu, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učinio bi ovako", Sufjan je demonstrativno stavio prst na zemlju, zatim ga podigao i izgovorio: ' *Bismillahi, turbetu erdina bi rikati ba'dina li jušfa bihi sekimuna bi izni rabbina.*' (S Allahovim imenom! Prašinom zemlje naše i pljuvačkom našom uz Allahovu će volju biti izliječen bolesnik naš!)⁷⁹⁴

٧٥٨ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّهَا قَالَتْ: كَانَ إِذَا اشْتَكَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رِقَاهُ جِبْرِيلُ قَالَ: «بِاسْمِ اللَّهِ مُبْرِيكَ، وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ، وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ، وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

758. Ona je govorila: "Kad bi se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, požalio na bolove, Džibril bi mu proučio rukju:

⁷⁹⁴ El-Buhari (5746) i Muslim (2194).

'Bismillahi jubrike, ve min kulli dain ješfike, ve min šerri hasidin iza hased, ve šerri kulli zi 'ajn.'" (S Allahovim imenom! Allah će te izliječiti od svake bolesti, od zla zavidnika kad zavist ne krije i od zla svakog urokljivca.)⁷⁹⁵

٧٥٩ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا اشْتَكَى يَقْرَأُ عَلَى نَفْسِهِ بِالْمُعَوِّذَاتِ، وَيَنْفُثُ، فَلَمَّا اشْتَدَّ وَجَعُهُ كُنْتُ أَقْرَأُ عَلَيْهِ، وَأَمْسَحُ بِيَدِهِ رَجَاءَ بَرَكَتِهَا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

759. Ona pripovijeda: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sâm se liječio učeći sure El-Ihlas, El-Felek i En-Nas i pušuci u šake, a kad bi se bol pojačala, ja bih mu učila Kur'an i njegovom rukom potirala po tijelu, nadajući se blagoslovu njegove ruke."⁷⁹⁶

٧٦٠ - وَعَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ الثَّقَفِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ شَكَاَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجَعًا يَجِدُهُ فِي جَسَدِهِ مُنْذُ أَسْلَمَ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ضَعْ يَدَكَ عَلَى الَّذِي تَأَلَّمُ مِنْ جَسَدِكَ وَقُلْ: بِاسْمِ اللَّهِ ثَلَاثًا، وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ: أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

760. Osman b. Ebu-l-As es-Sekafi, radijallahu anhu, požalio se Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da osjeti bolove u tijelu otkako je prihvatio islam. Na to mu je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Stavi ruku na bolno mjesto i tri puta reci: 'S Allahovim imenom!' Potom sedam puta prouči dovu: 'E'uzu billahi ve kudretihi min šerri ma edžidu ve uhazir.'"

⁷⁹⁵ Muslim (2185).

⁷⁹⁶ El-Buhari (5748) i Muslim (51 i 2192).

(Stavljam se Allahu u okrilje i u okrilje Njegove moći protiv zla onoga što osjećam i čega se bojim!)”⁷⁹⁷

٧٦١ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: رَخَّصَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الرِّقِيَةِ مِنَ الْعَيْنِ، وَالْحُمَةِ، وَالنَّمْلَةِ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

761. Enes, radijallahu anhu, rekao je: ”Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, dopustio je da se rukjom liječi urok, groznica i rane po slabinama.”⁷⁹⁸

---

⁷⁹⁷ Muslim (2202).

⁷⁹⁸ Muslim (58 i 2196).

١٤١ - باب لا بأس بالرقى ما لم تكن شركاً

141. POGLAVLJE

DOPUŠTENO JE LIJEČITI ONOM RUKJOM KOJA NE SADRŽI ŠIRK

٧٦٢ - عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكِ الْأَشْجَعِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا نَرْقِي فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَرَى فِي ذَلِكَ؟ فَقَالَ: «اعْرِضُوا عَلَيَّ رُقَاكُمْ، لَا بَأْسَ بِالرُّقَى مَا لَمْ يَكُنْ فِيهِ شِرْكٌ» رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

762. Avf b. Malik el-Ešdžei pripovijeda: "Liječili smo učenjem rukje za vrijeme paganskog doba, pa smo jednom prilikom upitali: 'Allahov Poslaniče, šta ti misliš u vezi s tim?' Odgovorio je: 'Predočite mi rukje kojima liječite; ne smeta liječiti onom rukjom u kojoj nema širka.'⁷⁹⁹

٧٦٣ - وَعَنْ الثَّنْفَاءِ بِنْتِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّهَا كَانَتْ تَرْقِي فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَلَمَّا جَاءَ الْإِسْلَامَ، قَالَتْ: لَا أَرْقِي حَتَّى أَسْتَأْذِنَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأْتَتْهُ، فَاسْتَأْذَنَتْهُ، فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ارْقِي، مَا لَمْ يَكُنْ فِيهَا شِرْكٌ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ، وَابْنُ حَبَانَ.

763. Eš-Šeffa b. Abdullah, radijallahu anha, za vrijeme paganskog doba liječila je rukjom, a kad se pojavio islam, rekla je: "Neću nikoga liječiti dok ne upitam Resulullaha, sallallahu

⁷⁹⁹ Muslim (2200).

alejhi ve sellem, s tim u vezi.” Otišla je kod njega i upitala ga, na šta joj je rekao: ”*Liječi onom rukjom u kojoj nema širka.*”⁸⁰⁰

٧٦٤ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ عَلَيْهَا وَامْرَأَةً تَعَالَجُهَا أَوْ تَرْقِيهَا، فَقَالَ: «عَالَجِيهَا بِكِتَابِ اللَّهِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَّانٍ، وَقَالَ: قَوْلُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «عَالَجِيهَا بِكِتَابِ اللَّهِ» أَرَادَ: عَالَجِيهَا بِمَا يُبَيِّحُهُ كِتَابُ اللَّهِ؛ لِأَنَّ الْقَوْمَ كَانُوا يَرْقُونَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ بِأَشْيَاءَ فِيهَا شِرْكٌ، فَزَجَرَهُمْ بِهَذِهِ اللَّفْظَةِ عَنِ الرَّقَى إِلَّا بِمَا يُبَيِّحُهُ كِتَابُ اللَّهِ دُونَ مَا يَكُونُ شِرْكَاً.

764. Aiša, radijallahu anha, kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ušao u njenu sobu dok ju je neka žena liječila, ili ju je liječila rukjom, pa joj reče: ”*Liječi je Allahovom Knjigom!*”⁸⁰¹

Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: ”*Liječi je Allahovom Knjigom!*” imaju značenje: liječi je onim što je dopušteno Kur’anom, jer su u paganskom dobu liječili rukjama koje su sadržavale širk, pa im je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tim riječima zabranio sve rukje osim onih koje su u skladu s Kur’anom, a ne one u kojima postoji širk.

⁸⁰⁰ El-Hakim, 4/75, i Ibn Hibban (6092).

⁸⁰¹ Ibn Hibban (6098).

١٤٢ - باب ما جاء في عرض الرقي على العلماء

142. POGLAVLJE

PREDOČAVANJE RUKJE UČENIM LJUDIMA

٧٦٥ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الرَّقِيِّ، فَجَاءَ آلُ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ كَانَتْ عِنْدَنَا رُقِيَةٌ تُرْقِي بِهَا مِنَ الْعَقْرَبِ، وَإِنَّكَ نَهَيْتَ عَنِ الرَّقِيِّ قَالَ: فَعَرَضُوهَا عَلَيْهِ فَقَالَ: «مَا أَرَى بِأَسَاءٍ، مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أَنْ يَنْفَعَ أَخَاهُ، فَلْيَنْفَعْهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

765. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, ispričao je: "Kad je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio liječenje rukjom, došli su iz porodice Amra b. Hazma kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekli: 'Allahov Poslaniče, imali smo jednu rukju kojom smo se liječili od uboda akrepa, a ti si, eto, zabranio liječenje rukjom, pa šta da radimo?' 'Predočite mi je', zatraži Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, a nakon toga reče: 'Ne vidim štetu u njoj; ko od vas može učiniti kakvu korist svom bratu neka učini.'"⁸⁰²

٧٦٦ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِأَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ: «مَا لِي أَرَى أَجْسَامَ بَنِي أَخِي ضَارِعَةً تُصَيِّبُهُمُ الْحَاجَةُ؟» قَالَتْ:

⁸⁰² Muslim (2199).

لا، وَلَكِنَّ الْعَيْنُ تُسْرِعُ إِلَيْهِمْ، قَالَ: «ارْقِيهِمْ» قَالَتْ: فَعَرَضْتُ عَلَيْهِ فَقَالَ: «ارْقِيهِمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

766. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao Esmu b. Umejs: "Zašto su tjela mojih bratića bolesna, nešto ih pogađa?" "Nisu bolesni, već ih neko lahko urekne", odgovori Esma. "Liječi ih rukjom", predloži Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. I pošto je Esma predočila rukju Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, on reče: "Liječi ih rukjom."⁸⁰³

٧٦٧ - وَعَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كُنَّا نَرْقِي فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَرَى فِي ذَلِكَ؟ فَقَالَ: "اعْرِضُوا عَلَيَّ رُقَاكُمْ، لَا بَأْسَ بِالرُّقَى مَا لَمْ يَكُنْ فِيهِ شِرْكٌ" رَوَاهُ مُسْلِمٌ

767. Avf b. Malik el-Ešdžei pripovijeda: "Liječili smo učenjem rukje za vrijeme paganskog doba, pa smo jednom prilikom upitali: 'Allahov Poslaniče, šta ti misliš u vezi s tim?' Odgovorio je: 'Predočite mi rukje kojima liječite; ne smeta liječiti onom rukjom u kojoj nema širka.'⁸⁰⁴

⁸⁰³ Muslim (2198).

⁸⁰⁴ Muslim (2200).

١٤٣ - باب ما جاء في الاسترقاء

143. POGLAVLJE

TRAŽENJE LIJEČENJA RUKJOM

٧٦٧ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «عُرِضَتْ عَلَيَّ الْأُمَّمُ، فَجَعَلَ النَّبِيُّ وَالنَّبِيَّانِ يَمُرُّونَ مَعَهُمُ الرَّهْطُ، وَالنَّبِيُّ لَيْسَ مَعَهُ أَحَدٌ حَتَّى رُفِعَ لِي سَوَادٌ عَظِيمٌ، قُلْتُ: مَا هَذَا؟ أُمَّتِي هَذِهِ؟ قِيلَ: بَلْ هَذَا مُوسَى وَقَوْمُهُ، قِيلَ: انظُرْ إِلَى الْأَفْقِ، فَإِذَا سَوَادٌ يَمَلَأُ الْأُفُقَ، ثُمَّ قِيلَ لِي: انظُرْ هَا هُنَا وَهَا هُنَا فِي آفَاقِ السَّمَاءِ فَإِذَا سَوَادٌ قَدْ مَلَأَ الْأُفُقَ، قِيلَ: هَذِهِ أُمَّتُكَ، وَيَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنْ هَؤُلَاءِ سَبْعُونَ أَلْفًا بَغَيْرِ حِسَابٍ» ثُمَّ دَخَلَ وَكَمْ يُبَيِّنُ لَهُمْ، فَأَفَاضَ الْقَوْمُ، وَقَالُوا: نَحْنُ الَّذِينَ آمَنَّا بِاللَّهِ، وَاتَّبَعْنَا رَسُولَهُ، فَنَحْنُ هُمْ أَوْ أَوْلَادُنَا الَّذِينَ وُلِدُوا فِي الْإِسْلَامِ؟ فَإِنَّا وُلِدْنَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ. فَبَلَغَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَخَرَجَ فَقَالَ: «هُمُ الَّذِينَ لَا يَسْتَرْقُونَ وَلَا يَتَطَيَّرُونَ وَلَا يَكْتُبُونَ وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ» فَقَالَ عُكَّاشَةُ بِنْتُ مِحْصَنٍ: أَمِنْهُمْ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «نَعَمْ» فَقَامَ آخِرُ فَقَالَ: أَمِنْهُمْ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «سَبَقَكَ بِهَا عُكَّاشَةُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

768. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhuma, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Pokazani su mi

narodi i među njima sam vidio kako neki poslanici prolaze sa skupinom svojih sljedbenika, a vidio sam i poslanika s kojim nije bilo nikoga. Tada mi je pokazano veliko crnilo, pa sam upitao: 'Ko je ono, da li je ono moj ummet?' Neko odgovori: 'Ne, ono je Musa sa svojim narodom, pogledaj u horizont.' Kad sam pogledao u horizont, vidio sam crnilo koje ga je u potpunosti ispunjavalo. Neko mi ponovo reče: 'Pogledaj na onu stranu neba.' Pogledao sam i vidio crnilo koje je u potpunosti ispunilo horizont. Rekoše mi: 'Ono je tvoj ummet; iz njega će u Džennet ući sedamdeset hiljada ljudi bez prethodnog polaganja računa.'" Ibn Abbas, radijallahu anhumu, dalje pripovijeda: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je u svoju kuću, ne objasnivši o kome se radi. Ljudi su počeli nagađati: 'Mi smo povjerovali u Allaha i slijedimo Njegovog Poslanika, jesmo li to mi, ili su naša djeca koja su rođena u islamu, za razliku od nas, jer smo rođeni u paganstvu...' Kad je to saznao, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je i rekao: 'To su oni što ne traže liječenje rukjom, niti imaju zle slutnje, niti se liječe prženjem, a na svog se Gospodara oslanjaju.' Ukkaša b. Mihsan ustade i upita: 'Jesam li ja jedan od njih?' 'Jesi', odgovori Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. Na to ustade drugi čovjek i postavi isto pitanje, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, njemu odgovori: 'U tome te pretekao Ukkaša.'"⁸⁰⁵

٧٦٩ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى فِي بَيْتِ أُمِّ سَلْمَةَ زَوْجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَارِيَةً بَوَّجَهَا سُنْفَعَةً، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اسْتَرْقُوا لَهَا، فَإِنَّ بِهَا النَّظْرَةَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

769. Aiša, radijallahu anha, ispričala je sljedeće: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vidio je u kući svoje

⁸⁰⁵ El-Buhari (3410, 5705, 5752, 6472 i 6541) i Muslim (220).

supruge Ummu Seleme djevojčicu na čijem je licu bila crna mrlja, pa je naredio: 'Učite joj rukju, ureknuta je.'⁸⁰⁶

٧٧٠ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
— أَوْ أَمَرَ — «أَنْ يُسْتَرْقَى مِنَ الْعَيْنِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

770. Ona je izjavila: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio mi je", ili je rekla: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je da se urok liječi rukjom."⁸⁰⁷

---

⁸⁰⁶ El-Buhari (5739) i Muslim (2197).

⁸⁰⁷ El-Buhari (5738) i Muslim (56 i 2195).

١٤٤ - باب كَسْبِ الرُّفَاةِ

144. POGLAVLJE

ZARAĐIVANJE NA RUKJI

٧٧١ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانُوا فِي سَفَرٍ، فَمَرُّوا بِحَيٍّ مِنْ أَحْيَاءِ الْعَرَبِ، فَاسْتَضَافُوهُمْ، فَلَمْ يُضِيفُوهُمْ، فَقَالُوا لَهُمْ: هَلْ فِيكُمْ رَاقٍ؟ فَإِنَّ سَيِّدَ الْحَيِّ لَدَيْغٍ أَوْ مُصَابٍ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنْهُمْ: نَعَمْ، فَأَتَاهُ، فَرَقَاهُ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ، فَبَرَأَ الرَّجُلُ، فَأُعْطِيَ قَطِيعًا مِنْ غَنَمٍ، فَأَبَى أَنْ يَقْبَلَهَا وَقَالَ: حَتَّى أَذْكَرَ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَاللَّهِ مَا رَقَيْتُ إِلَّا بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ، فَتَبَسَّمَ وَقَالَ: «وَمَا أَذْرَاكَ أَنَّهَا رُقِيَةٌ؟» ثُمَّ قَالَ: «خُذُوا مِنْهُمْ وَأَضْرِبُوا لِي بِسَهْمٍ مَعَكُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

771. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, ispričao je da su neki ashabi bili na putovanju i da su prošli pored naselja nekog arapskog plemena pa su od njih zatražili da ih ugoste, ali su ovi odbili. Pripadnici plemena još su upitali: "Ima li među vama liječnik? Starješinu plemena ubola je škorpija", ili su rekli: "Starješina plemena bolestan je." Jedan ashab odgovori: "Ima." Otišao je kod starješine i izliječio ga, učeći suru El-Fatiha, pa su mu ponudili stado sitne stoke, ali ga je odbio uzeti, rekavši: "Moram pitati Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem."

Vrativši se u Medinu, rekao je: "Allahov Poslaniče, Allaha mi, učio sam mu samo El-Fatihu!" Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nasmiješio se i rekao: "Odakle si znao da je u njoj lijek!" Potom ih je podsjetio: "Uzмите stado od njih i meni jedan dio odvojite."⁸⁰⁸

٧٧٢ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ نَفَرًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرُّوا بِمَاءٍ فِيهِمْ لَدَيْغٌ أَوْ سَلِيمٌ، فَعَرَضَ لَهُمْ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْمَاءِ، فَقَالَ: هَلْ فِيكُمْ مِنْ رَاقٍ؟ إِنْ فِي الْمَاءِ رَجُلًا لَدَيْغًا أَوْ سَلِيمًا. فَانْطَلَقَ رَجُلٌ مِنْهُمْ، فَقَرَأَ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ عَلَى شَاءٍ، فَبَرَأَ، فَجَاءَ بِالشَّاءِ إِلَى أَصْحَابِهِ، فَكَرِهُوا ذَلِكَ وَقَالُوا: أَخَذْتَ عَلَى كِتَابِ اللَّهِ أَجْرًا حَتَّى قَدِمُوا الْمَدِينَةَ، فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخَذَ عَلَى كِتَابِ اللَّهِ أَجْرًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنْ أَحَقَّ مَا أَخَذْتُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا كِتَابُ اللَّهِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

772. Ibn Abbas, radijallahu anhum, pripovijedao je da su neki ashabi prošli pored El-Maa, gdje je bio čovjek kojeg je ujeo akrep, ili je bio bolestan. Jedan mještaniin upitao je ashabe: "Ima li među vama liječnik? U El-Mau ima čovjek kojeg je ujeo akrep", ili je rekao: "U El-Mau ima bolestan čovjek." Jedan se ashab uputio s njim, i bolesnika je počeo liječiti učeći El-Fatih, uvjetujući da mu kao nadoknadu daju nekoliko ovaca. Izliječio je bolesnika i vratio se goneći ovce, ali su ostali to osudili: "Uzeo si nadoknadu za učenje Kur'ana!" Kad su stigli u Medinu, rekli su: "Allahov Poslaniče, uzeo je nadoknadu za učenje Kur'ana!" Na to je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo rekao: "Najviše prava imate uzeti nadoknadu za učenje Kur'ana."⁸⁰⁹

⁸⁰⁸ El-Buhari (5736) i Muslim (2201), i ovo je njegova verzija.

⁸⁰⁹ El-Buhari (5737).

٧٧٣ - وَعَنْ خَارِجَةَ بْنِ الصَّلْتِ التَّمِيمِي، عَنْ عَمِّهِ أَنَّهُ مَرَّ بِقَوْمٍ عِنْدَهُمْ مَحْنُونَ مُوثِقٌ فِي الْحَدِيدِ، فَقَالَ لَهُ بَعْضُهُمْ: عِنْدَكَ شَيْءٌ تَدَاوِي هَذَا بِهِ، فَإِنْ صَاحِبِكُمْ قَدْ جَاءَ بِخَيْرٍ؟ قَالَ: فَقَرَأْتُ عَلَيْهِ فَاتِحَةَ الْكِتَابِ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ كُلِّ يَوْمٍ مَرَّتَيْنِ، فَبَرَأَ، فَأَعْطَاهُ مِئَةَ شَاةٍ فَأَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ لَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كُلُّ فَمَنْ أَكَلَ بِرُقِيَّةٍ بَاطِلٍ، فَقَدْ أَكَلَتْ بِرُقِيَّةٍ حَقًّا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

773. Haridža b. es-Salt et-Temimi prenosi da je njegov amidža ispričao: "Prošao sam pored nekih ljudi čiji je sunarodnik bio lud, i zato okovan u željezo. Neko od njih upita: 'Imaš li kakav lijek da njime izliječiš ovoga?' Zatim se obrati svojim sunarodnicima: 'Ovaj čovjek dobro donosi!' I ja sam mu kroz tri dana učio suru El-Fatiha, svaki dan po dva puta, i on je ozdravio. Zbog toga mi dadoše stotinu ovaca." Kad se vratio, izvijestio je Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s tim, a on mu reče: "Slobodno time raspolaži! Ima ljudi koji zarade učeći ništavnu rukju, a ti si zaradio učeći ispravnu rukju."⁸¹⁰

⁸¹⁰ Ahmed (21835 i 21836), Ebu Davud (3896, 3897 i 3901) i En-Nesai, u zbirci *Amelu-l-jevmi ve-l-lejla* (1032).

١٤٥ - باب الحُرُوزِ الْمَشْرُوعَةِ

145. POGLAVLJE

UTEMELJENI ZIKROVI I DOVE ZA ZAŠTITU

٧٧٤ - عَنْ أَبِي عِيَّاشٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ قَالَ إِذَا أَصْبَحَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، كَانَ لَهُ عِدْلُ رَقَبَةٍ مِنْ وَكْدِ إِسْمَاعِيلَ وَكُتِبَ لَهُ عَشْرُ حَسَنَاتٍ، وَحُطَّ عَنْهُ عَشْرُ سَيِّئَاتٍ، وَرُفِعَ لَهُ عَشْرُ دَرَجَاتٍ، وَكَانَ فِي حِرْزٍ مِنَ الشَّيْطَانِ حَتَّى يُمْسِيَ، وَإِنْ قَالَهَا إِذَا أَمْسَى كَانَ لَهُ مِثْلُ ذَلِكَ حَتَّى يُصْبِحَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

774. Ebu Ajjaš, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Onaj ko ujutro izgovori: 'La ilahe illellah, vahdehu la šerike lehu, lehu-l-mulku ve lehu-l-hamdu ve huve 'ala kulli šej'in kadir.'" (Nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog, Koji nema saučesnika, Njemu pripada sva vlast i svaka zahvalnost i On sve može)' imat će status čovjeka koji je oslobodio deset robova, bit će mu upisano deset dobrih djela a obrisano deset hrđavih djela, bit će uzdignut za deset stupnjeva i to će mu biti štit od šejtana do noći. A ako te riječi izgovori navečer, imat će istu nagradu i bit će mu štit od šejtana do jutra."⁸¹¹

⁸¹¹ Ebu Davud (5077).

٧٧٥ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ اصْطَبَحَ كُلَّ يَوْمٍ بِسَبْعِ تَمَرَاتٍ عَجْوَةٍ لَمْ يَضُرَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ سُمٌّْ وَلَا سِحْرٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

775. Sa'd b. Ebu Vekkas, radijallahu anhu, govorio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Ko svako jutro pojede sedam hurmi adžve, toga mu dana neće nauditi otrov niti sihr.'"⁸¹²

٧٧٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا لَقِيتُ مِنْ عَقْرَبٍ لَدَغْتَنِي الْبَارِحَةَ. قَالَ: «أَمَا لَوْ قُلْتَ حِينَ أَمْسَيْتَ: أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ لَمْ تَضُرُّكَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

776. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Dode neki čovjek kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i požali se: 'Allahov Poslaniče, ovo je trag ujeda škorprije koja me ubola sinoć!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Da si, zanoćivši, izgovorio: 'E'uzu bi kelimati-l-lahi-t-tammati min šerri ma halek' (Utječem se Allahovim savršenim riječima od zla onoga što je stvorio!'), to ti nimalo ne bi naudilo.'"⁸¹³

⁸¹² El-Buhari (5445, 5768, 5769 i 5779) i Muslim (155 i 2047).

⁸¹³ Muslim (2709).

١٤٦ - باب جَوَازِ التَّدَاوِي بِالْكَيِّ إِذَا تَحَقَّقَ نَفْعُهُ وَ لَمْ يُمْكِنِ الِاسْتِغْنَاءُ عَنْهُ
وَتَحْرِيْمُهُ إِذَا لَمْ يَعْلَمْ نَفْعَهُ أَوْ عِلْمَ ضَرَرِهِ وَتَحْرِيْمَ كَيِّ الصَّحِيحِ لِأَنَّهُ لَا يَعْتَلُّ
وَوَجُوبَ اعْتِقَادِ أَنَّ الْكَيَّ سَبَبٌ وَأَنَّ الشَّافِي هُوَ اللَّهُ

146. POGLAVLJE

DOPUŠTENO JE LIJEČENJE PRŽENJEM AKO ĆE KORISITI I AKO NEMA DRUGOG LIJEKA, A ZABRANJENO JE LIJEČENJE NA TAJ NAČIN AKO SE NE ZNA DA ĆE KORISITI, ODNOSNO AKO SE ZNA DA ĆE ŠTETITI; ZABRANJENO JE ZDRAVOM ČOVJECU PRIBJEGAVANJE PRŽENJU (KAUTERIZACIJI) KAKO SE NE BI RAZBOLIO; OBAVEZA JE VJEROVATI DA JE PRŽENJE (KAUTERIZACIJA) UZROK, A LIJEK DAJE ALLAH

٧٧٧ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «الشَّفَاءُ فِي ثَلَاثَةٍ فِي شَرْطَةٍ مِحْجَمٍ أَوْ شَرْبَةِ عَسَلٍ أَوْ كَيْةٍ بِنَارٍ وَأَنَا أَنهَى أُمَّتِي عَنِ الْكَيِّ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

777. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, pripovijeda sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Lijek je u tri stvari: u hidžami, medu i kauterizaciji, a ja svoj ummet odvracam od kauterizacije."*⁸¹⁴

⁸¹⁴ El-Buhari (5680 i 5681).

٧٧٨ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنْ كَانَ فِي شَيْءٍ مِنْ أَدْوِيَّتِكُمْ، أَوْ يَكُونُ فِي شَيْءٍ مِنْ أَدْوِيَّتِكُمْ خَيْرٌ فَنِي شَرْطَةِ مِحْحَمٍ، أَوْ شَرْبَةِ عَسَلٍ، أَوْ لَدَعَةِ بِنَارٍ تُوَافِقُ الدَّاءَ، وَمَا أَحَبُّ أَنْ أَكْتُوِيَّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

778. Džabir, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Ako u nekom vašem lijeku ima dobra', ili je rekao: 'Ako u nekom vašem lijeku bude dobra, onda je to u hidžami, medu i kauterizaciji koja uništi bolest, a meni je mrsko da se liječim kauterizacijom.'"⁸¹⁵

٧٧٩ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نَهَانَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ الْكَيِّ، فَاکْتُوینَا، فَمَا أَفْلَحْنَا وَلَا أُنْجِحْنَا. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

779. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, govorio je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio nam je liječenje kauterizacijom, ali smo se mi, opet, liječili na taj način pa se nismo okoristili niti izliječili."⁸¹⁶

٧٨٠ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ يُسَلِّمُ عَلَيَّ - أَي: مِنْ قِبَلِ الْمَلَائِكَةِ - حَتَّى أَكْتُوَيْتُ فَنَرَكْتُ، ثُمَّ تَرَكْتُ الْكَيَّ فَعَادَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

780. Ovaj je isti ashab izjavio: "Meleki su mi selam nazivali sve dok nisam poduzeo liječenje kauterizacijom, i oni su mi

⁸¹⁵ El-Buhari (5683, 5702 i 5704) i Muslim (71 i 2205).

⁸¹⁶ Ahmed (19831 i 19864), Et-Tirmizi (2049), Ibn Hibban (6081) i El-Hakim, 4/213.

prestali nazivati selam; a kad sam ostavio kauterizaciju, opet su mi počeli nazivati selam.”⁸¹⁷

٧٨١ - وَعَنْ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ اِكْتَوَى أَوْ اسْتَرْقَى فَقَدْ بَرِئَ مِنَ التَّوَكُّلِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَابْنُ حِبَّانَ.

781. El-Mugira b. Šuba, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: *”Ko se bude liječio kauterizacijom, ili makar zatraži da ga neko liječi rukjom potpuno je izgubio oslonac na Allaha.”*⁸¹⁸

٧٨٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ قَوْمًا أَتَوْا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالُوا: صَاحِبُ لَنَا يَشْتَكِي أَنْكُويِهِ؟ قَالَ: فَسَكَتَ ثُمَّ قَالُوا: أَنْكُويِهِ؟ فَسَكَتَ ثُمَّ قَالَ: «اَكُوُوهُ وَارْضِفُوهُ رَضْفًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ.

782. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, kazivao je da su neki ljudi došli kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, upitavši: *”Naš se prijatelj žali na bolove, hoćemo li ga liječiti kauterizacijom?”* Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nije ništa odgovorio, pa su ponovili pitanje, a on je malo šutio te rekao: *”Poduzmite kauterizaciju i upotrijebite usijano kamenje.”*⁸¹⁹

⁸¹⁷ Muslim (167 i 1226).

⁸¹⁸ Ahmed (18180 i 18200), Et-Tirmizi (2055), Ibn Madža (3489) i Ibn Hibban (6087).

⁸¹⁹ Ahmed (3701, 3852, 4021 i 4054) i El-Hakim, 4/416. On je ovaj hadis okarakterizirao autentičnim, a u tome se s njim saglasio imam Ez-Zehebi.

٧٨٣ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: رُمِيَ سَعْدُ بْنُ مُعَاذٍ فِي أَكْحَلِهِ، فَحَسَمَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِيَدِهِ بِمِشْقَصٍ، ثُمَّ وَرِمَتْ فَحَسَمَهُ الثَّانِيَةَ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

783. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Sa'd b. Muaz pogođen je u središnju venu na ruci, pa ju je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, spržio gvozdanim šiljkom strijele da ne istječe krv, ali je vena otekla, pa ju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, opet spržio."⁸²⁰

٧٨٤ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنْ أُمَّتِي سَبْعُونَ أَلْفًا بِغَيْرِ حِسَابٍ» قَالُوا: وَمَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «هُمْ الَّذِينَ لَا يَكْتُونُونَ، وَلَا يَسْتَرْقُونَ، وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ»، فَقَامَ عُكَّاشَةُ، فَقَالَ: ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ مِنْهُمْ قَالَ: «أَنْتَ مِنْهُمْ» قَالَ: فَقَامَ رَجُلٌ، فَقَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ مِنْهُمْ. قَالَ: «سَبَقَكَ بِهَا عُكَّاشَةُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

784. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Iz mog će ummeta u Džennet ući sedamdeset hiljada ljudi bez prethodnog polaganja računa." Ashabi upitaše: "Ko su oni, Allahov Poslaniče?" Na to Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "To su oni što se ne liječe kauterizacijom, niti traže liječenje rukjom, a na svog se Gospodara oslanjaju." Ukkaša ustade i reče: "Zamoli Allaha da ja budem jedan od njih!" "Ti si jedan od njih", obradova ga Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. Na to ustade drugi

⁸²⁰ Muslim (2208).

čovjek i reče: "Allahov Vjerovjesniče, zamoli Allaha da i ja budem jedan o njih!", a njemu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: "*U tome te pretekao Ukkaša.*"⁸²¹

---

⁸²¹ Muslim (218, 371 i 372).

١٤٧ - باب تحريم تعليق التَّمائم وبيان أن ذلك من الشُّرك

147. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE STAVLJANJE HAMAJLIJA, TO JE ŠIRK

٧٨٥ - عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقْبَلَ إِلَيْهِ رَهْطٌ فَبَايَعَ تِسْعَةَ وَأَمْسَكَ عَنْ وَاحِدٍ، فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ بَايَعْتَ تِسْعَةَ وَتَرَكْتَ هَذَا؟ فَقَالَ: «إِنَّ عَلَيْهِ تَمِيمَةً»، فَأَذْحَلَ يَدَهُ، فَقَطَعَهَا، فَبَايَعَهُ وَقَالَ: «مَنْ تَعَلَّقَ تَمِيمَةً فَقَدْ أَشْرَكَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ.

785. Ukba b. Amir, radijallahu anhu, pripovijeda da je kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, došlo deset ljudi da mu daju prisegu, pa je primio od deveterice, a od jednog nije. Ashabi ga upitaše: "Allahov Poslaniče, zašto si prihvatio prisegu od ove deveterice, a od ovoga nisi?!" Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Zato što na sebi ima okačenu hamajliju." Čovjek odmah uvuče ruku u njedra i uništi hamajliju. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tada je primio i njegovu prisegu, dodavši: "Ko okači hamajliju počinio je širk."⁸²²

٧٨٦ - وَعَنْ بَكْرِ بْنِ سَوَادَةَ عَنْ رَجُلٍ مِنْ صُدَاءَ، قَالَ: أَتَيْنَا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا، فَبَايَعْنَاهُ، فَتَرَكَ رَجُلًا مِنَّا لَمْ يُبَايِعْهُ، فَقُلْنَا: بَايَعَهُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، فَقَالَ: «لَنْ أُبَايِعَهُ حَتَّى يَتَرَكَ الَّذِي عَلَيْهِ، إِنَّهُ مَا كَانَ مِنْ مِثْلِ الَّذِي

⁸²² Ahmed (17422), El-Hakim, 4/219, i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 17/885.

عليه كان مُشركاً ما كانت عليه» فنظرنا فإذا في عَصُدِهِ سَيْرٌ من لحى شجر أو شيء من الشجرة. أخرجه الطحاويّ بسند حسن.

786. Bekr b. Sevada prenosi da je neki čovjek iz Suda'a ispričao: "Nas dvanaest ljudi došlo je kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pa smo mu dali prisegu na vjernost, ali se sustegnuo prihvatiti prisegu jednog od nas. Sugerirali smo: 'Prihvati prisegu i od njega, Allahov Poslaniče!' On reče: '*Neću od njega prihvatiti prisegu sve dok sa sebe ne skine hamajliju. Zaista je mnogobožac sve dok je na njemu ono što je okačio.*' Provjerili smo i našli da na nadlaktici ima vrpcu napravljenu od lišća, ili od drveta."⁸²³

٧٨٧ - وَعَنْ زَيْنَبَ امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَتْ: كَانَ عَبْدُ اللَّهِ إِذَا جَاءَ مِنْ حَاجَةٍ، فَأْتَيْتُهُ إِلَى الْبَابِ تَتَحَنَّنُ وَيَبْزُقُ كَرَاهِيَةً أَنْ يَهْجُمَ مِنِّي عَلَى شَيْءٍ يَكْرَهُهُ قَالَتْ: وَإِنَّهُ جَاءَ ذَاتَ يَوْمٍ فَتَتَحَنَّنَ قَالَتْ: وَعِنْدِي عَجُوزٌ تَرْقِينِي مِنَ الْحُمْرَةِ، فَأَدْخَلْتَهَا تَحْتَ السَّرِيرِ، فَدَخَلَ، فَجَلَسَ إِلَيَّ جَنِبِي، فَرَأَى فِي عُنُقِي خَيْطًا قَالَ: مَا هَذَا الْخَيْطُ؟ قُلْتُ: خَيْطُ أَرْقِي لِي فِيهِ. قَالَتْ: فَأَخَذَهُ فَقَطَعَهُ، ثُمَّ قَالَ: إِنَّ آلَ عَبْدِ اللَّهِ لِأَغْنِيَاءُ عَنِ الشُّرْكِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ الرُّقْيَ وَالْتَّمَائِمَ وَالتَّوَلَةَ شِرْكَ» قَالَتْ: فَقُلْتُ لَهُ: لِمَ تَقُولُ هَذَا وَقَدْ كَانَتْ عَيْنِي تَقْدِفُ، فَكُنْتُ أَحْتَلِفُ إِلَى فُلَانِ الْيَهُودِيِّ يَرْقِيهَا، وَكَانَ إِذَا رَقَاهَا سَكَنَتْ؟ قَالَ: إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ أَنْ تَقُولِي كَمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَذْهِبِ الْبَأْسَ رَبَّ النَّاسِ اشْفِ أُمَّتَ الشَّافِي لَا

⁸²³ Et-Tahavi, u djelu *Šerhu meanil-asar*, 4/325, s dobrim lancem prenosilaca.

شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَهَ.

787. Zejneba, žena Abdullaha b. Mesuda, radijallahu anhu, pripovijeda: "Kad bi Abdullah došao iz kakve potrebe i približio se vratima malo bi se nakašljao, prezirući da nas zatekne onako kako mu nije drago. Tako jednog dana kada je došao nakašljao se, a kod mene je bila starica koja se bavila liječenjem od crvenila, pa sam je zaklonila ispod kreveta. On je ušao i sjeo pored mene, te na meni vidio konac i upitao: 'Šta je ovo?' Odgovorila sam: 'To je konac kojim mi je učinjena rukja protiv crvenila.' On ga je dohvatio i potrgao, rekavši: 'Abdullahova porodica nema potrebe da čini širk. Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: *'Zaista su rukje, hamajlije i zapisi širk.'*" Upitala sam ga: 'Zašto tako govoriš kad mi je oko suzilo pa sam odlazila kod toga i toga židova da ga liječi rukjom i ono je prestajalo suziti?' On odgovori: 'Bilo ti je dovoljno da proučiš dovu koju je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, učio: *'Ezhibi-l-ba'se rabbe-n-nasi, išfi, ente-š-Šafi, la šifae illa šifauke šifaen la jugadiru sekamen.'*" (Allahu, Gospodaru ljudi, otkloni nedaću i izliječi, jer Ti, uistinu, liječiš, nema izliječenja dok Ti ne izliječiš, izlječenjem koje će u potpunosti otkloniti bolest!)⁸²⁴

٧٨٨ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبْصَرَ عَلَى عَضُدِ رَجُلٍ حَلْقَةً مِنْ صُفْرِ، فَقَالَ: «مَا هَذِهِ؟» قَالَ: مِنَ الْوَاهِنَةِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَمَا إِنَّهَا لَا تَزِيدُكَ إِلَّا وَهْنًا، انْبِذْهَا

⁸²⁴ Ahmed (3615), Ebu Davud (3383), Ibn Madža (3530) i Ebu Ja'la (2508).

عَنْكَ، فَإِنَّكَ لَوْ مِتَّ وَهِيَ عَلَيْكَ مَا أَفْلَحْتَ أَبَدًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَابْنُ حِبَّانٍ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

788. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na nadlaktici nekog čovjeka vidio bronzanu narukvicu pa ga upitao: "Zašto ti ovo služi?" "Odagnava slabost", odgovori on. Na to mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Narukvica ti samo povećava slabost. Skini je, jer da umreš a ona na tvojoj ruci, ne bi nikad bio spašen."⁸²⁵

٧٨٩ - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ تَعَلَّقَ تَمِيمَةً، فَلَا أَتَمَّ اللَّهُ لَهُ، وَمَنْ تَعَلَّقَ وَدَعَةً، فَلَا وَدَعَ اللَّهُ لَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

789. Ukba b. Amir, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Allah neće izvršiti potrebu onome ko okači hamajliju, niti će čuvati onoga ko okači amulet.'⁸²⁶

٧٩٠ - وَعَنْ أَبِي بَشِيرٍ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ، فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

⁸²⁵ Ahmed (20000), Ibn Madža (3031) i Ibn Hibban (6085 i 6088), sa slabim lancem prenosilaca, jer je Mubarek b. Fedala, prenoseći hadise, prikrivao mahane onih od koji prenosi (tedlis), a El-Hasan el-Basri nije ovo predanje čuo izravno od Imrana b. Husajna, radijallahu anhu.

⁸²⁶ Ahmed (17404) sa slabim lancem prenosilaca, tim prije jer je Halid b. Ubejd el-Meafiri bio nepoznat prenosilac.

رَسُولًا: «لَا تَبْقَيْنَ فِي رَقَبَةٍ بَعِيرٍ قِلَادَةٌ مِنْ وَتَرٍ أَوْ قِلَادَةٌ إِلَّا قُطِعَتْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. قَالَ مَالِكٌ: أَرَى ذَلِكَ مِنَ الْعَيْنِ.

790. Ebu Bešir el-Ensari, radijallahu anhu, ispričao je da je bio s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, na putu, pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao izaslanika da prenese ljudima: *"Neka niko od vas na vratu deve nipošto ne ostavi ogrlicu"*, ili je rekao: *"Neka niko od vas na vratu deve nipošto ne ostavi ogrlicu a da je ne presiječe!"*⁸²⁷ Malik je govorio: *"Smatram da su to stavljali kao preventivu protiv uroka."*

٧٩١ - وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أُخِيهِ عَيْسَى قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ أَبِي مَعْبُدِ الْجُهَنِيِّ أَعُوذُهُ وَبِهِ حُمْرَةٌ فَقُلْتُ: أَلَا تُعَلِّقُ شَيْئًا؟ قَالَ: الْمَوْتُ أَقْرَبُ مِنْ ذَلِكَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ تَعَلَّقَ شَيْئًا وَكِلَإٍ إِلَيْهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

791. Muhammed b. Abdurrahman b. Ebu Lejla prenosi od svog brata Isaa da je pripovijedao: *"Došao sam u posjetu kod Ebu Mabeda Abdullaha b. Ukejma el-Džuhenija, koji je bolovao od crvenila. Sugerirali smo mu: 'Zar nećeš okačiti nešto?' On je odgovorio: 'Smrt je bliža od svega toga! Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Ko na sebe okači nešto bit će mu prepušten.'"*⁸²⁸

٧٩٢ - وَعَنْ رُوَيْفِعَ بْنِ ثَابِتٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا رُوَيْفِعُ، لَعَلَّ الْحَيَاةَ سَتَطُولُ بِكَ بَعْدِي، فَأَخْبِرِ النَّاسَ: أَنَّهُ مَنْ

⁸²⁷ El-Buhari (3005) i Muslim (2115).

⁸²⁸ Ahmed (18781 i 18786), Et-Tirmizi (2072), Ibn Ebu Šejba, 8/13, i El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen*, 9/351.

عَقَدَ لِحَيْتَهُ، أَوْ تَقَلَّدَ وَتَرًا، أَوْ امْتَنَحَى بِرَجِيعِ دَابَّةٍ، أَوْ عَظِمٍ فَإِنَّ مُحَمَّدًا بَرِيءٌ
مِنْهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

792. Ruvejfa b. Sabit, radijallahu anhu, pripovijeda da mu je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "O Ruvejfa, možda ćeš nakon mene mnogo poživjeti, zato obavijesti ljude da se Muhammed odriče svakog čovjeka koji zaveže u čvor svoju bradu, svakoga ko okači ogrlicu (na vrat svoje deve) i svakoga ko se nakon fiziološke potrebe očisti životinjskim izmetom ili životinjskom kosti."⁸²⁹

⁸²⁹ Ahmed (16995 i 16996), Ebu Davud (36), En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteha*, 8/135, i *Es-Sunenu-l-kubra* (9336).

١٤٨ - باب من سحر فقد أشرك

148. POGLAVLJE

BAVLJENJE SIHROM JE ŠIRK

٧٩٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُؤْبَقَاتِ» قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا هُنَّ؟ قَالَ: «الشِّرْكَ بِاللَّهِ، وَالسَّحْرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَأَكْلُ الرِّبَا، وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الرَّحْفِ، وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْعَافِيَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

793. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Klonite se sedam pogubnih grijeha!" Neko upita: "Allahov Poslaniče, koji su to grijesi?" On odgovori: "Pripisivanje Allahu saučesnika, sihr, ubistvo nedužne osobe, osim kad pravda zahtjeva; poslovanje uz kamatu, uzimanje jetimskog imetka, bježanje s bojnog polja i potvora čestitih nevinih vjernica."⁸³⁰

٧٩٤ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ثَلَاثَةٌ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ، مُدْمِنٌ خَمْرٍ، وَقَاطِعٌ رَحِمٍ، وَمُصَدِّقٌ بِالسَّحْرِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّاهُ.

794. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Tri kategorije

⁸³⁰ El-Buhari (2766, 5764 i 6857) i Muslim (89).

ljudi neće ući u Džennet: notorni alkoholičar, onaj koji prekida rodbinske veze i onaj koji vjeruje u sihru.”⁸³¹

٧٩٥ - ولأحمد من حَدِيثِ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ نَحْوَهُ.

795. Ebu Seid, radijallahu anhu, prenio je sličan hadis.⁸³²

٧٩٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ عَقَدَ عُقْدَةً ثُمَّ نَفَثَ فِيهَا فَقَدْ سَحَرَ، وَمَنْ سَحَرَ، فَقَدْ أَشْرَكَ، وَمَنْ تَعَلَّقَ شَيْئًا وَكَلَّ إِلَيْهِ» أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

796. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govorio je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Ko sveže čvor i puhne u njega već je posegnuo za sihrom, a širk je učinio onaj ko posegne za sihrom; onaj ko na sebe okači kakvu hamajliju bit će joj prepušten.*”⁸³³

٧٩٧ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيْسَ مَنَا مِنْ تَطْيِيرٍ، أَوْ تُطْيِيرَ لَهُ، أَوْ تَكْهَنَ أَوْ تُكْهَنَ لَهُ، أَوْ سَحَرَ أَوْ سُحِرَ لَهُ، وَمَنْ أَتَى كَاهِنًا فَصَدَقَهُ بِمَا يَقُولُ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ» أَخْرَجَهُ الْبَزَارُ.

797. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: *”Ne pripada*

⁸³¹ Ahmed (19569), Ibn Hibban (5346 i 6137) i El-Hakim, 4/146.

⁸³² Ahmed (11107).

⁸³³ En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteba*, 7/112, i *Es-Sunenu-l-kubra* (3528). U njegovom lancu prenosilaca postoji čovjek po imenu Mesira el-Menkari, koji nije precizno prenosio predanja. Također, prenosilac El-Hasan el-Basri ovaj hadis nije izravno prenio od Ebu Hurejre, radijallahu anhu.

nam onaj ko sluti nesreću niti onaj koji traži da mu se gata; onaj ko vraća niti onaj koji traži da mu se vraća; onaj koji pravi sihr niti onaj koji traži da mu se sihr pravi; a ko posjeti vraća i povjeruje u njegov iskaz, zanevjerovao je u ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem."⁸³⁴

٧٩٨ - وَعَنْ جُنْدُبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «حَدَّثَ السَّاحِرُ ضَرْبَةً بِالسَّيْفِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَالِدَارِقُطِيُّ.

798. Džundub b. Abdullah, radijallahu anhu, izjavio je: "Kazna predviđena za sihribaza jeste pogubljenje sabljom."⁸³⁵

٧٩٩ - وَعَنْ بَجَّالَةَ بْنِ عَبْدِ قَالَ: أَنَا كِتَابُ عُمَرَ، وَفِيهِ: «أَنْ أَقْتُلُوا كُلَّ سَاحِرٍ وَسَاحِرَةٍ فَفَقْتَلْنَا ثَلَاثَةَ سَوَاحِرٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ.

799. Bedžala b. Abda rekao je: "Došao nam je dopis od Omera u kojem je naredio: 'Ubijte svakog vraća i vračaru!', pa smo pogubili tri vračare."⁸³⁶

٨٠٠ - وَعَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «كَانَ لِدَاوُدَ نَبِيٌّ اللَّهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنَ اللَّيْلِ سَاعَةً يُوقِظُ فِيهَا أَهْلَهُ فَيَقُولُ: يَا آلَ دَاوُدَ قُومُوا فَصَلُّوا فَإِنَّ هَذِهِ سَاعَةٌ يَسْتَجِيبُ اللَّهُ فِيهَا الدُّعَاءَ، إِلَّا لِسَاحِرٍ أَوْ عَشَّارٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

⁸³⁴ El-Bezzar (3044 – *Kešfu-l-estār*). Naveo ga je Es-Sujuti u djelu *Ed-Durru-l-mensur*, 1/103, a šejh El-Albani okarakterizirao ga je dobrim u djelu *Gajetul-meram* (289).

⁸³⁵ Et-Tirmizi (1460), Ed-Darekutni, u djelu *Es-Sunen*, 3/114, Et-Taberani u djelu: *El-Mu'džemu-l-kebir*, 2/1666, El-Hakim, 4/360, El-Bejhkeki, u djelu *Es-Sunen*, 8/136.

⁸³⁶ Ahmed (1657) i Ebu Davud (3043).

800. Osman b. Ebu-l-As, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Vjerovjesnik Davud, alejhi-s-selam, noću je budio ukućane u određenom času: 'O porodico Davudova, ustani i klanjaj, jer ovo je čas kad Allah prima dove, osim od vrača i ubirača desetine.'"⁸³⁷

٨٠١ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ عَنِ النَّشْرَةِ فَقَالَ: «هِيَ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

801. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, kazuje da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upitan u vezi s vraćanjem u svrhu liječenja, pa je odgovorio: "To je šejtanski posao."⁸³⁸

٨٠٢ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سُحِرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى إِنَّهُ لِيَحْتَلُّ إِلَيْهِ أَنَّهُ يَفْعَلُ الشَّيْءَ وَمَا فَعَلَهُ، حَتَّى إِذَا كَانَ ذَاتَ يَوْمٍ وَهُوَ عِنْدِي دَعَا اللَّهَ وَدَعَاهُ ثُمَّ قَالَ: «أَشَعَرْتِ يَا عَائِشَةُ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَفْتَانِي فِيمَا اسْتَفْتَيْتُهُ فِيهِ» قُلْتُ: وَمَا ذَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «جَاءَنِي رَجُلَانِ، فَجَلَسَ أَحَدُهُمَا عِنْدَ رَأْسِي وَالْآخَرُ عِنْدَ رِجْلِي، ثُمَّ قَالَ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ: مَا وَجَعُ الرَّجُلِ؟ قَالَ: مَطْبُوبٌ قَالَ: وَمَنْ طَبَّهُ؟ قَالَ: لَبِيدُ بْنُ الْأَعْصَمِ الْيَهُودِيُّ مِنْ بَنِي زُرَيْقٍ قَالَ: فِي مَاذَا؟ قَالَ: فِي مُشْطٍ وَمُشَاطَةٍ وَجُفٍّ طَلَعَةٍ ذَكَرٍ. قَالَ فَأَيْنَ هُوَ؟ قَالَ: فِي بَعْرِ ذِي أَرْوَانَ» قَالَ: فَذَهَبَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي أَنْاسِ

⁸³⁷ Ahmed (16281).

⁸³⁸ Ahmed (14135), Ebu Davud (3868), Abdurrezzak, u djelu *El-Musannef* (19762) i *El-Bejheki*, 9/351.

مِنْ أَصْحَابِهِ إِلَى الْبَيْتِ، فَتَنَظَرَ إِلَيْهَا وَعَلَيْهَا تَخَلُّ، ثُمَّ رَجَعَ إِلَى عَائِشَةَ، فَقَالَ: «وَاللَّهِ لَكَأَنَّ مَاءَهَا تُفَاعَةُ الْحِنَاءِ وَلَكَأَنَّ تَخَلُّهَا رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ» قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَأَخْرَجْتَهُ؟ قَالَ: «لَا أَمَّا أَنَا فَقَدْ عَافَانِي اللَّهُ وَشَفَانِي وَخَشِيتُ أَنْ أُتَوَّرَ عَلَى النَّاسِ مِنْهُ شَرًّا» وَأَمَرَ بِهَا فَدُفِنَتْ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. قَالَ ابْنُ حَجْرٍ: وَقَعَ فِي رِوَايَةِ الْحَمِيدِيِّ: (فقلت: يا رَسُولَ اللَّهِ، فهلم) قَالَ سُفْيَانُ: بِعَمْنِي: تَنَشَّرَتْ.

802. Aiša, radijallahu anha, pripovijedala je: "Allahovom je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, napravljen sihr, i pričinjavalo mu se da čini ono što u stvarnosti nije činio. Tako je bilo sve dok jednog dana nije bio kod mene i dugo, dugo molio pa je potom rekao: 'O Aiša, zar nisi osjetila da je Allah uslišao moju molbu! Sanjao sam dva čovjeka koji su došli kod mene, jedan je sjeo kod moje glave a drugi kod nogu.' Jedan drugog upita: 'Od čega boluje ovaj čovjek?' 'Opčaran je', odgovori drugi. 'Ko ga je opčarao?', upita prvi, na šta drugi odgovori: 'Lebid b. el-Easam, židov iz Beni Zurejke.' 'Na šta mu je napravio sihr?', upita prvi, a drugi odgovori: 'Na češalj i dlake spale prilikom češljanja i čašku prašnika od palme.' Prvi, opet, upita: 'A gdje je to sakriveno?', na šta drugi odgovori: 'U bunar Zu Ervan.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otišao je s nekoliko ashaba na taj bunar, pa se vratio i rekao je: 'O Aiša, voda u bunaru izgledala je kao rastopina kane a vrhovi palmi kao da su glave šejtanske.' Upitala sam: 'Allahov Poslaniče, zar nisi izvadio sihr?', na šta je odgovorio: 'Allah me već izliječio i bilo mi je mrsko da u ljudima izazivam zlo u vezi s tim', pa je naredio da se bunar zatrpa."⁸³⁹ Ibn Hadžer je zapisao: "U verziji koju je prenio El-Humejdi stoji da je Aiša, radijallahu anha,

⁸³⁹ El-Buhari (3268, 5763, 5765, 5766, 6063 i 6391) i Muslim (2198) slično tome.

sugerirala Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, nešto. Kaže Sufjan: tj. da se pokuša izliječiti upotrebom sihra.”⁸⁴⁰

---

⁸⁴⁰ Vidjeti: *Fethu-l-Bari*, 10/235.

١٤٩ - بَابُ تَحْرِيمِ الْكُهَانَةِ وَإِتْيَانِ الْكُهَّانِ وَبَيَانُ أَنْ تَصْدِيقَهُمْ كُفْرٌ

149. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE VRAČANJE I POSJEĆIVANJE VRAČEVA, A
VJEROVANJE U NJIHOV ISKAZ NEVJERSTVO JE

٨٠٣ - عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ الْحَكَمِ السُّلَمِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أُمُورًا كُنَّا نَصْنَعُهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ، كُنَّا نَأْتِي الْكُهَّانَ. قَالَ: «فَلَا تَأْتُوا الْكُهَّانَ» قَالَ: قُلْتُ كُنَّا نَتَطَيَّرُ قَالَ: «ذَاكَ شَيْءٌ يَجِدُهُ أَحَدُكُمْ فِي نَفْسِهِ فَلَا يَصُدِّقُكُمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

803. Muavija b. el-Hakem es-Sulemi, radijallahu anhu, kazivao je da je rekao: "Allahov Poslaniče, postoje neke stvari koje smo činili u paganskom dobu, a jedna je od njih posjećivanje vračeva." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: "Nemojte ih posjećivati!" Potom je Muavija rekao: "Pothranjivali smo zle slutnje." Na to je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio: "Zloslutnja je nešto što čovjek osjeti u prsima, ali nemojte da vas ona odvрати od onoga što ste naumili uraditi."⁸⁴¹

٨٠٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَضَى فِي امْرَأَتَيْنِ مِنْ هُدَيْلٍ اقْتَتَلَتَا فَرَمَتْ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى بِحَجَرٍ وَهِيَ

⁸⁴¹ Muslim (121 i 537).

حَامِلٌ، فَقَتَلَتْ وَلَدَهَا الَّذِي فِي بَطْنِهَا، فَاخْتَصَمُوا إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَضَى أَنْ دِيَةَ مَا فِي بَطْنِهَا، غُرَّةٌ عَبْدٌ، أَوْ أَمَةٌ، فَقَالَ وَلِيُّ الْمَرْأَةِ الَّتِي غَرِمَتْ: كَيْفَ أَغْرُمُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ لَا شَرِبَ وَلَا أَكَلَ وَلَا نَطَقَ وَلَا اسْتَهَلَ، فَعِمِلُ ذَلِكَ يُطَلُّ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا هَذَا مِنْ إِخْوَانِ الْكُهَّانِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

804. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: ”Za vrijeme Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dvije žene iz plemena Huzejl sukobile su se i jedna je onu drugu, koja je bila trudna, udarila kamenom po stomaku i ubila njen plod. Pokrenuli su parnicu pred Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, i on je presudio da se za ubijeni plod ima dati krvarina: rob ili robinja. Skrbnik žene prijestupnice usprotivi se: ’Allahov Poslaniče, zašto moram dati krvarinu za dijete koje nije ni pilo ni jelo ni progovorilo ni zaplakalo, to treba proći nekažnjeno!’ Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na to samo reče: *’Ovaj samo oponaša vračevâ govor.*”⁸⁴²

٨٠٥ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَأَلَ أَنَسُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ الْكُهَّانِ، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيْسُوا بِشَيْءٍ» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ: فَإِنَّهُمْ يُحَدِّثُونَ أَحْيَانًا بِالشَّيْءِ يَكُونُ حَقًّا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تِلْكَ الْكَلِمَةُ مِنَ الْحَقِّ يَخْطُفُهَا الْجَنِّيُّ فَيَقْرُهَا فِي أُذُنِ وَلِيِّهِ قَرَّ الدَّجَاةِ فَيَخْلُطُونَ فِيهَا أَكْثَرَ مِنْ مِائَةِ كَذْبَةٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

⁸⁴² El-Buhari (5785) i Muslim (36 i 1681).

805. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda: "Neki su ljudi upitali Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s vračevima, na šta je odgovorio: *'Ništa ne predstavljaju.'* Ljudi primijetiše: *'Allahov Poslaniče, oni nam govore o određenoj stvari koja se uistinu desi!'* Na to Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'To je istinita vijest koju džin krišom čuje i kljuca je svom šticičniku kao što kljuca kokoš, pa oni na nju dodaju više od stotinu laži.'*"⁸⁴³

٨٠٦ - وَعَنْ صَفِيَّةَ، عَنِ بَعْضِ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ أَتَى عَرَّافًا، فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ، لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةُ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً» رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

806. Safijja, radijallahu anha, prenosi od jedne Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, supruge da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: *"Ko posjeti vrača i upita ga u vezi s nečim, njegov namaz neće biti primljen četrdeset noći."*⁸⁴⁴

٨٠٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَتَى كَاهِنًا أَوْ عَرَّافًا، فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنزِلَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

807. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: *"Ko posjeti gataru i vrača te povjeruje u njihov iskaz zanijekao je ono što je objavljeno Muhammedu."*⁸⁴⁵

٨٠٨ - وَعَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «نَهَى عَنِ تَمَنِ الْكَلْبِ وَمَهْرِ الْبَغِيِّ وَحُلْوَانِ الْكَاهِنِ» مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

⁸⁴³ El-Buhari (5762) i Muslim (123 i 2228).

⁸⁴⁴ Muslim (2230).

⁸⁴⁵ Ahmed (9290 i 9536), Ebu Davud (3904) i Et-Tirmizi (135).

808. Ebu Mesud el-Ensari, radijallahu anhu, rekao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je zarađivnje na psima, uzimanje nadoknade za nemoral i nadoknade za vraćanje."⁸⁴⁶

٨٠٩ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ لِأَبِي بَكْرٍ غُلَامٌ يُخْرِجُ لَهُ الْخَرَاجَ، وَكَانَ أَبُو بَكْرٍ يَأْكُلُ مِنْ خَرَاجِهِ، فَجَاءَ يَوْمًا بِشَيْءٍ فَأَكَلَ مِنْهُ أَبُو بَكْرٍ، فَقَالَ لَهُ الْغُلَامُ: أَتَدْرِي مَا هَذَا؟ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ: وَمَا هُوَ؟ قَالَ: كُنْتُ تَكَهَّنْتُ لِإِنْسَانٍ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، وَمَا أَحْسِنُ الْكِهَانَةَ إِلَّا أَنِّي خَدَعْتُهُ، فَلَقِينِي فَأَعْطَانِي بِذَلِكَ، فَهَذَا الَّذِي أَكَلْتُ مِنْهُ. فَأَدْخَلَ أَبُو بَكْرٍ يَدَهُ فَقَاءَ كُلَّ شَيْءٍ فِي بَطْنِهِ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

809. Aiša, radijallahu anha, ispričala je sljedeće: "Ebu Bekr je imao slugu koji mu je plaćao mjesečnu nadoknadu zbog slobode u radu, i Ebu Bekr je živio od te njegove zarade. Jednog je dana donio hranu i Ebu Bekr ju je pojeo. Sluga ga upita: 'Znaš li odakle mi ta hrana?' 'Ne znam, odakle ti?', upita ga Ebu Bekr, a rob mu odgovori: 'U paganskom dobu gatao sam nekom čovjeku, a nisam bio vješt gatanju, i tako sam ga prevario. To što si pojeo jeste hrana koju sam kupio od te zarade.' Ebu Bekr je gurnuo ruku u grlo i povratio sve što je pojeo."⁸⁴⁷

⁸⁴⁶ El-Buhari (5761) i Muslim (1567).

⁸⁴⁷ El-Buhari (3842).

١٥٠ - باب النهي عن الاستقسام بالأزلام

150. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE GATANJE (STRELICAMA)

٨١٠ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا قَدِمَ أَبِي أَنْ يَدْخُلَ الْبَيْتَ وَفِيهِ الْآلِهَةُ، فَأَمَرَ بِهَا فَأُخْرِجَتْ، فَأُخْرِجُوا صُورَةَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ فِي أَيْدِيهِمَا الْأَزْلَامُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَاتْلُهُمُ اللَّهُ أَمَا وَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمُوا أَنََّّهُمَا لَمْ يَسْتَقْسِمَا بِهَا قَطُّ» فَدَخَلَ الْبَيْتَ فَكَبَّرَ فِي نَوَاحِيهِ وَلَمْ يُصَلِّ فِيهِ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

810. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, rekao je: "Kad je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stigao u Meku, odbio je ući u Kabu dok su u njoj bili kipovi; potom je naredio da se izbace, i ljudi su izbacili i sliku na kojoj su bili naslikani Ibrahim i Ismail, u čijim su se rukama nalazile strelice za gatanje. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Ubio Allah nevjernike! Allaha mi, oni dobro znaju da Ibrahim i Ismail nikad nisu gatali strelicama!'* Nedugo zatim ušao je u Kabu i donio tekbir u njegovim stranama i nije klanjao namaz."⁸⁴⁸

٨١١ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا تُرِيحُنِي مِنْ ذِي الْخَلَصَةِ» فَقُلْتُ: بَلَى فَأَنْطَلَقْتُ فِي

⁸⁴⁸ El-Buhari (1601, 3352 i 3288).

خَمْسِينَ وَمِائَةَ فَارِسٍ مِنْ أَحْمَسَ، وَكَانُوا أَصْحَابَ خَيْلٍ، وَكُنْتُ لَا أَثْبِتُ عَلَى الْخَيْلِ، فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَضَرَبَ يَدَهُ عَلَى صَدْرِي حَتَّى رَأَيْتُ أَثَرَ يَدِهِ فِي صَدْرِي، وَقَالَ: «اللَّهُمَّ بِنْتَهُ وَاجْعَلْهُ هَادِيًا مَهْدِيًّا» قَالَ: فَمَا وَقَعْتُ عَنْ فَرَسٍ بَعْدُ، قَالَ: وَكَانَ ذُو الْخَلْصَةِ بَيْتًا بِالْيَمَنِ لِخَنَعَمَ وَبِحَيْلَةَ فِيهِ نُصَبُ تُعْبَدُ، يُقَالُ لَهُ: الْكَعْبَةُ. قَالَ: فَأَتَاهَا فَحَرَّقَهَا بِالنَّارِ، وَكَسَرَهَا قَالَ: وَلَمَّا قَدِمَ حَرِيرُ الْيَمَنِ كَانَ بِهَا رَجُلٌ يَسْتَقْسِمُ بِالْأَزْلَامِ فَقِيلَ لَهُ: إِنَّ رَسُولَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَا هُنَا، فَإِنْ قَدَرَ عَلَيْكَ ضَرَبَ عُنُقَكَ قَالَ: فَبَيْنَمَا هُوَ يَضْرِبُ بِهَا إِذْ وَقَفَ عَلَيْهِ حَرِيرٌ، فَقَالَ: لَتَكْسِرَنَّهَا وَلَتَشْهَدَنَّ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَوْ لِأَضْرِبَنَّ عُنُقَكَ. قَالَ: فَكَسَرَهَا، وَشَهِدَ، ثُمَّ بَعَثَ حَرِيرٌ رَجُلًا مِنْ أَحْمَسَ يُكْنَى أَبَا أَرْطَاةَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُبَشِّرُهُ بِذَلِكَ، فَلَمَّا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا جِئْتُ حَتَّى تَرَكْتُهَا كَانَتْهَا جَمَلٌ أَجْرَبُ. قَالَ: فَبَرَكَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى خَيْلٍ أَحْمَسَ وَرِجَالِهَا خَمْسَ مَرَّاتٍ «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ».

811. Džerir b. Abdullah el-Bedželi, radijallahu anhu, izjavio je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao me: 'Zar me nećeš riješiti Zul-Halese!' 'Naravno', odgovorio sam i krenuo iz Ahmesa sa stotinu i pedeset iskusnih konjanika; a ja sam često padao s konja. Požalio sam se Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, na taj nedostatak, i on me udari rukom po prsima, toliko da sam vidio tragove njegove ruke na prsima, te zamoli: 'Allahu, učini ga postojanim, učini ga upućenim i upućivačem!' I poslije toga nikad nisam pao s konja. Zul-Halese bila je zapravo kuća

zvana Ka'ba u Jemenu, koja je pripadala plemenima Bedžila i Has'am, a u kojoj je bio kip koji su ljudi obožavali. Otišli smo tamo pa je spalili i srušili." U Jemenu je Džerir zatekao nekog čovjeka koji je gatao strelicama, i bi mu rečeno: " Ovdje je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ako te se domogne, pogubit će te!" I dok je taj isti čovjek gatao strelicama, pojavi se Džerir i reče mu: "Ili ćeš polomiti strelice i posvjedočiti da nema istinskog božanstva osim Allaha, ili ću te ubiti!" Čovjek polomi strelice i prihvati islam, a Džerir posla čovjeka iz Ahmesa kojeg su zvali Ebu Erta da obraduje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, s tim u vezi. Čovjek je stigao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, rekavši: "Allahov Poslaniče, nisam pošao sve dok Zul-Halesa nije uništena kao šugava deva!" Onda je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, pet puta zamolio Uzvišenog Allaha da blagoslovi stanovnike Ahmesa i njihove konje.⁸⁴⁹

٨١٢ - وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَنْ يَنَالَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مَنْ تَكَهَّنَ أَوْ اسْتَقَمَّ أَوْ رَجَعَ مِنْ سَفَرٍ تَطْيِيرًا» أَخْرَجَهُ الْبَيْهَقِيُّ، وَالطَّبْرَانِيُّ.

812. Ebud-Derda, radijallahu anhu, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Visoke dženkinske stupnjeve neće zaraditi onaj ko se bude bavio vraćanjem, niti onaj ko se bude povodio za strelicama proricanja, niti onaj ko se vrati s puta iz zloslutnje."⁸⁵⁰

⁸⁴⁹ El-Buhari (3020, 3076, 3823, 4357 i 6333) i Muslim (2476).

⁸⁵⁰ El-Bejheki, u djelu *Šu'abu-l-iman* (10739) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-evsat* (2663).

٨١٣ - وَعَنْ سُرَاقَةَ بْنِ مَالِكِ بْنِ جُعْشُمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَنَا رَسُولُ كُفَّارِ قُرَيْشٍ يَجْعَلُونَ فِي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَبِي بَكْرٍ دِيَةَ كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مَنْ قَتَلَهُ أَوْ أَسْرَهُ، فَبَيْنَمَا أَنَا جَالِسٌ فِي مَجْلِسٍ مِنْ مَجَالِسِ قَوْمِي بَنِي مُدَلِجٍ أَقْبَلَ رَجُلٌ مِنْهُمْ حَتَّى قَامَ عَلَيْنَا وَنَحْنُ جُلُوسٌ، فَقَالَ: يَا سُرَاقَةُ، إِنِّي قَدْ رَأَيْتُ آتِفًا أَسْوَدَةً بِالسَّاحِلِ أَرَاهَا مُحَمَّدًا وَأَصْحَابَهُ، قَالَ سُرَاقَةُ: فَعَرَفْتُ أَنَّهُمْ هُمْ، فَقُلْتُ لَهُ: إِنَّهُمْ لَيْسُوا بِهِمْ، وَلَكِنَّكَ رَأَيْتَ فُلَانًا وَفُلَانًا انْطَلَقُوا بِأَعْيُنِنَا، ثُمَّ لَبِثْتُ فِي الْمَجْلِسِ سَاعَةً، ثُمَّ قُمْتُ، فَدَخَلْتُ، فَأَمَرْتُ جَارِيَتِي أَنْ تَخْرُجَ بِفَرَسِي وَهِيَ مِنْ وِزَاءِ أَكْمَةَ، فَتَحْبِمَهَا عَلَيَّ وَأَخَذْتُ رُمْحِي، فَخَرَجْتُ بِهِ مِنْ ظَهْرِ الْبَيْتِ فَحَطَطْتُ بِرُجْحِهِ الْأَرْضَ، وَخَفَضْتُ عَلَيْهِ حَتَّى أَتَيْتُ فَرَسِي، فَرَكِبْتُهَا فَرَفَعْتُهَا تُقَرِّبُ بِي حَتَّى دَنَوْتُ مِنْهُمْ، فَعَثَرَتْ بِي فَرَسِي، فَخَرَرْتُ عَنْهَا، فَقُمْتُ فَأَهْوَيْتُ يَدِي إِلَى كِنَانَتِي، فَاسْتَخَرَجْتُ مِنْهَا الْأَزْلَامَ، فَاسْتَقْسَمْتُ بِهَا أَضْرَهُمْ أَمْ لَا؟ فَخَرَجَ الَّذِي أَكْرَهُ، فَرَكِبْتُ فَرَسِي وَعَصَيْتُ الْأَزْلَامَ تُقَرِّبُ بِي حَتَّى إِذَا سَمِعْتُ قِرَاءَةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ لَا يَلْتَفِتُ وَأَبُو بَكْرٍ يُكْثِرُ الْإِلْتِفَاتَ سَاخَتْ يَدَا فَرَسِي فِي الْأَرْضِ حَتَّى بَلَعْنَا الرُّكْبَتَيْنِ فَخَرَرْتُ عَنْهَا، ثُمَّ زَحَرْتُهَا فَتَهَضَّتْ فَلَمْ تَكُدْ تُخْرِجْ يَدَيْهَا، فَلَمَّا اسْتَوَتْ قَائِمَةً إِذَا لِأَثْرِ يَدَيْهَا عُثَانٌ سَاطِعٌ فِي السَّمَاءِ مِثْلُ الدُّخَانِ، فَاسْتَقْسَمْتُ بِالْأَزْلَامِ، فَخَرَجَ الَّذِي أَكْرَهُ، فَنادَيْتُهُمْ بِالْأَمَانِ فَوَقَفُوا فَرَكِبْتُ فَرَسِي حَتَّى جِئْتُهُمْ وَوَقَعَ فِي نَفْسِي حِينَ لَقَيْتُ مَا لَقَيْتُ مِنَ الْحَبْسِ عَنْهُمْ أَنْ سَيِّظَهُ أَمْرُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقُلْتُ لَهُ: إِنَّ قَوْمَكَ قَدْ جَعَلُوا فِيكَ الدِّيَةَ،

وَأَخْبِرْتُهُمْ أَخْبَارَ مَا يُرِيدُ النَّاسُ بِهِمْ، وَعَرَضْتُ عَلَيْهِمُ الزَّادَ وَالْمَتَاعَ، فَلَمْ يَرِزَانِي وَلَمْ يَسْأَلَانِي إِلَّا أَنْ قَالَ: «أَخْفِ عَنَّا» فَسَأَلْتُهُ أَنْ يَكْتُبَ لِي كِتَابَ أَمْنٍ، فَأَمَرَ عَامِرَ بْنَ فَهَيْرَةَ فَكَتَبَ فِي رُقْعَةٍ مِنْ أَدَمٍ، ثُمَّ مَضَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ... أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

813. Suraka b. Malik b. Džu'sum, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Dodoše nam izaslanici plemena Kurejš i rekoše da će dobro platiti onome ko ubije Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i Ebu Bekra, ili ih dovede žive. I dok sam sjedio s nekim svojim sunarodnicima iz plemena Benu Mudlidž, pojavi se jedan od njih (Kurejšija), stade iznad nas i reče: 'O Suraka, vidio sam dvije prilike pored morske obale, mislim da se radi o Muhammedu i njegovim drugovima!' Odmah sam znao da su to oni, ali unatoč tome, rekoh mu: 'Nisu to oni! Vidio si te i te ljude, vidjeli smo ih kad su prošli.' Ostao sam sjedjeti izvjesno vrijeme pa sam otišao. Ušavši u kuću, naredio sam robinji da odvede mog konja do obližnjeg brežuljka i sveže ga. Uzeo sam i koplje te izašao na stražnja vrata. Idući prema konju, gvozdanim okovom na donjem dijelu koplja udario sam o zemlju i pomoću njega se uspinjao. Uzjahao sam konja i potjerao ga, sve dok nisam došao blizu njih, ali se moj konj iznenada spotače i ja padoh s njega. Ustao sam i ruku zavukao u tobolac te izvadio strelice za gatanje da vidim hoću li ih napasti. Strelice su pokazale da ih ne napadam, ali ih nisam poslušao i uzjahao sam konja i krenuo prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i Ebu Bekru. Kad sam se približio toliko da sam čuo kako Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, uči Kur'an ne okrećući se, a Ebu Bekr se okretao, moj konj upade u zemlju do koljena i ja opet padoh. Potjerao sam ga i on se uspravio, ali nije mogao dokraja izvući noge iz zemlje. Kad se konačno uspravio, ispred

njegovih prednjih nogu pojavi se prašina poput dima koja se uzdizala prema nebu. Ponovo sam posegnuo za strelicama i opet su mi pokazale da ne napadam. Zovnuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i Ebu Bekra pozvavši se na povjerenje i nenapadanje. Stali su. Dojahao sam do njih. A odmah sam, zbog svega što sam doživio i nemogućnosti da im naudim, znao da će Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izaći kao pobjednik. Rekoh mu: 'Kurejšije su doznačile nagradu za tvoju glavu!' Još sam im rekao šta sve ljudi planiraju učiniti s njima i ponudio im poputninu i opremu, ali oni ništa nisu uzeli niti su tražili. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: *'Vjesti o nama prikrij!'* Zamolio sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da mi napiše garanciju o sigurnosti, i on naredi Amiru b. Fuhejri pa on to napisa na komadu kože. Potom je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, produžio...⁸⁵¹

---

⁸⁵¹ El-Buhari (3906).

١٥١ - باب ما نُهيَ عَنْهُ من علم النجوم

151. POGLAVLJE

ŠTA JE ZABRANJENO U VEZI S ASTROLOGIJOM

٨١٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا اقْتَبَسَ رَجُلٌ عِلْمًا مِنَ النُّجُومِ إِلَّا اقْتَبَسَ بِهَا شُعْبَةً مِنَ السَّحْرِ زَادَ مَا زَادَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَهَ.

814. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhuma, prenio je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: *"Ko nauči imalo od astrologije već je naučio jedan ogranak sihra, a griješan je onoliko koliko je stekao toga znanja."*⁸⁵²

٨١٥ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَخْبَرَنِي رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنَ الْأَنْصَارِ، أَنَّهُمْ بَيْنَمَا هُمْ جُلُوسٌ لَيْلَةً مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رُمِيَ بِنَجْمٍ فَاسْتَنَارَ، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَاذَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ إِذَا رُمِيَ بِمِثْلِ هَذَا؟» قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، كُنَّا نَقُولُ: وَوَلَدَ اللَّيْلَةَ رَجُلٌ عَظِيمٌ، وَمَاتَ رَجُلٌ عَظِيمٌ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَإِنَّهَا لَا يُرْمَى بِهَا لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنْ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِذَا قَضَى أَمْرًا سَبَّحَ حَمَلَةَ الْعَرْشِ، ثُمَّ سَبَّحَ أَهْلَ السَّمَاءِ

⁸⁵² Ahmed (2000), Ebu Davud (3905) i Ibn Madža (3726).

الَّذِينَ يَلُونَهُمْ حَتَّى يَبْلُغَ التَّسْبِيحُ أَهْلَ هَذِهِ السَّمَاءِ الدُّنْيَا، ثُمَّ قَالَ الَّذِينَ يَلُونَ حَمَلَةَ الْعَرْشِ لِحَمَلَةِ الْعَرْشِ: مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟ فَيُخْبِرُونَهُمْ مَاذَا قَالَ قَالَ: فَيَسْتَنْبِرُ بَعْضُ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ بَعْضًا، حَتَّى يَبْلُغَ الْخَبِيرُ هَذِهِ السَّمَاءَ الدُّنْيَا، فَتُخَطَفُ الْجَنُّ السَّمْعَ، فَيَقْدِفُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ، وَيُرْمُونَ بِهِ، فَمَا جَاءُوا بِهِ عَلَى وَجْهِهِ فَهُوَ حَقٌّ، وَلَكِنَّهُمْ يَقْرَفُونَ فِيهِ وَيَزِيدُونَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

815. Ovaj isti ashab ispričao je: "Jedan me ensarija izvijestio da su jednom prilikom sjedjeli s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, kad jedna zvijezda zasvijetli i izgubi se iz vida. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upita ih: 'Šta ste u paganskom dobu govorili kad vidite ovakav prizor?' Odgovorili su: 'Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju; mi smo govorili: 'Ove je noći rođen velikan, a umro drugi velikan!'' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Zvijezde ne padaju zbog nečije smrti niti zbog rođenja, već, kad naš Gospodar, blagoslovljeno je i uzvišeno ime Njegovo, nešto odredi, meleki nositelji Arša slave Ga, potom tesbih čine meleki na nebu ispod njega, sve dok tesbih ne dopre do meleka na ovozemaljskom nebu. A tada oni meleki koji su najbliže nositeljima Arša njih upitaju: 'Šta je rekao vaš Gospodar?', i oni ih izvijeste o tome, a onda meleki jedni druge pitaju s tim u vezi, sve dok vijest ne dođe na ovozemaljsko nebo, pa džini krišom prislušuju i tu istu vijest brzo nose svojim šticeenicima: ono što prenesu kako su čuli istina je, ali oni na to dodaju, i pomiješaju istinu s neistinom.'"⁸⁵³

⁸⁵³ Muslim (2229).

٨١٦ - وَعَنْ أَبِي مَسْعُودِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَنْكَسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنَّمَا آيَتَانِ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ، فَإِذَا رَأَيْتُمُوهُمَا فَصَلُّوا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

816. Ebu Mesud, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Sunce i mjesec ne pomračuju se zbog nečije smrti niti zbog rođenja, već su to Allahova znamenja, pa kad vidite pomračenje, klanjajte."⁸⁵⁴

٨١٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي بَعْدِي خَصَلَتَيْنِ: تَكْذِيبُ بِالْقَدْرِ، وَإِيمَانُ بِالنَّجْمِ» أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى.

817. Enes, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Strahujem da će ummet poslije moje smrti upasti u dvije stvari: poricanje kadera i vjerovanje u zvijezde."⁸⁵⁵

٨١٨ - وَعَنْ رَجَاءِ بْنِ حَيَوَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنْ مِمَّا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي التَّصَدِيقُ بِالنَّجْمِ، وَالتَّكْذِيبُ بِالْقَدْرِ، وَحَيْفُ الْأُمَّةِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ فِي التَّارِيخِ.

818. Redža b. Hajva, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: "Za svoj ummet

⁸⁵⁴ El-Buhari (1041, 1057 i 3204) i Muslim (911).

⁸⁵⁵ Ebu Ja'la (4135) i Ibn Asakir, u djelu *Et-Tarih*, 23/207-208.

strahujem, između ostalog, od vjerovanja u zvijezde, poricanje kadera i nepravde vladarâ. „⁸⁵⁶

---

⁸⁵⁶ El-Buhari, u djelu *Et-Tarihu-l-kebir*, 1/148, i Er-Rujani, u djelu *El-Musned* (1245).

١٥٢ - باب كُفْرٍ مِنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِنَوْءٍ كَذَا وَكَذَا

152. POGLAVLJE

NEVJERSTVO JE PRIPISATI PADANJE KIŠE ODREĐENOJ
ZVIJEZDI

٨١٩ - عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدِ الْجُهَنِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاةَ الصُّبْحِ بِالْحُدَيْبِيَّةِ فِي إِثْرِ سَمَاءٍ كَانَتْ مِنَ اللَّيْلَةِ، فَلَمَّا انْصَرَفَ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ، فَقَالَ: «هَلْ تَذَرُونَ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟» قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: «قَالَ: أَصْبَحَ مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ، فَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ، فَذَلِكَ مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ بِالْكَوْكَبِ، وَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِنَوْءٍ كَذَا وَكَذَا، فَذَلِكَ كَافِرٌ بِي وَمُؤْمِنٌ بِالْكَوْكَبِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَللبخاري: «وبرزق الله».

819. Zejd b. Halid el-Džuheni, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, predvodio je sabah-namaz na Hudejbiji nakon kišovite noći. Nakon što je završio, okrenuo se ljudima i upitao: 'Znate li šta je rekao vaš Gospodar?' 'Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju', odgovoriše, pa on reče: 'Rekao je: 'Neki su Moji robovi osvanuli kao vjernici, a neki kao nevjernici. Ko je rekao: 'Kiša je pala iz Allahove dobrote i milosti', taj vjeruje u Mene, a ne vjeruje u zvijezde; a ko je rekao: 'Kiša je pala zbog te i te zvijezde' ne

vjeruje u Mene, a vjeruje u zvijezde.’”⁸⁵⁷ U drugoj verziji stoji: ”Ko je rekao: ’Kiša je pala kao Allahova opskrba’, taj vjeruje u Mene...”⁸⁵⁸

٨٢٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَمْ تَرَوْا إِلَى مَا قَالَ رَبُّكُمْ؟ قَالَ: مَا أَنْعَمْتُ عَلَى عِبَادِي مِنْ نِعْمَةٍ إِلَّا أَصْبَحَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِهَا كَافِرِينَ، يَقُولُونَ: الْكَوَاكِبُ، وَبِالْكَوَاكِبِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

820. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govorio je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: ”Znate li šta je rekao vaš Gospodar? Rekao je: ’Nijednu blagodat nisam dao ljudima a da neki od njih nisu postali nevjernici, jer govore: ’Zvijezde su nam dale i zbog zvijezda smo dobili!’”⁸⁵⁹

٨٢١ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْ أَمْسَكَ اللَّهُ الْقَطْرَ عَنِ النَّاسِ سَبْعَ سِنِينَ، ثُمَّ أَرْسَلَهُ، لَأَصْبَحَتْ طَائِفَةٌ بِهِ كَافِرِينَ، يَقُولُونَ: مُطِرْنَا بِنَوْءِ الْمَجْدَحِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ.

821. Ebu Seid, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: ”Da Allah ljudima kišu uskrati sedam godina pa im je spusti, opet bi neki ljudi u Allaha bili nevjernici. Rekli bi: ’Kiša je pala zbog zvijezde Aldeberana!’”⁸⁶⁰

⁸⁵⁷ El-Buhari (846, 1038 i 7503) i Muslim (71).

⁸⁵⁸ El-Buhari (4147).

⁸⁵⁹ Muslim (72).

⁸⁶⁰ Ahmed (11042) i Ibn Hibban (6130).

٨٢٢ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: مُطِرَ النَّاسُ عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَصْبَحَ مِنَ النَّاسِ شَاكِرًا، وَمِنْهُمْ كَافِرٌ، قَالُوا: هَذِهِ رَحْمَةُ اللَّهِ، وَقَالَ بَعْضُهُمْ: لَقَدْ صَدَقَ نَوْءُ كَذَا وَكَذَا» قَالَ: فَتَزَلَّتْ هَذِهِ الْآيَةُ ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ *﴾ حَتَّى بَلَغَ ﴿وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكذِّبُونَ *﴾ [الواقعة: ٧٥-٨٢] «أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ».

822. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kaziva: "Jednom je prilikom za vrijeme Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pala kiša pa je on rekao: 'Neki su ljudi osvanuli zahvalni, a neki nevjernici. Jedni su rekli: 'Pala je iz Allahove milosti', a drugi su rekli: 'Istinu je nagovijestila ta i ta zvijezda.'"' Ibn Abbas, radijallahu anhuma, dalje pripovijeda: "Tada su objavljeni ajeti: 'I kunem se časom kad se zvijezde gube – a to je, da znate, zakletva velika – on je, zaista, Kur'an plemeniti u Knjizi brižljivo čuvanoj – dodirnuti ga smiju samo oni koji su čisti – on je objava od Gospodara svjetova. Pa kako ovaj govor omalovažavate i, umjesto zahvalnosti što vam je hrana darovana, vi u njega ne vjerujete.'"⁸⁶¹

٨٢٣ - وَعَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ، لَا يَتْرُكُونَهَا: الْفَخْرُ فِي الْأَحْسَابِ وَالطَّعْنُ فِي الْأَنْسَابِ وَالِاسْتِسْقَاءُ بِالنُّجُومِ وَالنِّيَاحَةُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

823. Ebu Malik el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Četiri paganske karakteristike moj ummet neće ostaviti: hvaljenje porijeklom,

⁸⁶¹ Muslim (73).

*ruganje zbog nečijeg porijekla, predviđanje kiše na osnovu zvijezda i naricanje za umrlim.*⁸⁶²

٨٢٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ قَالَ: سَقَانَا اللَّهُ، فَقَدْ آمَنَ بِاللَّهِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ فِي التَّارِيخِ الْكَبِيرِ، وَقَالَ: يَعْنِي فِي الْمَطْرِ.

824. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *"Vjeruje u Allaha onaj ko govori: 'Allah nam je kišu spustio.'*⁸⁶³

٨٢٥ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ اللَّيْثِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَكُونُ النَّاسُ مُجَدِّبِينَ، فَيُنزِلُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْهِمْ رِزْقًا مِنْ رِزْقِهِ، فَيُصْبِحُونَ مُشْرِكِينَ» فَقِيلَ لَهُ: وَكَيْفَ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «يَقُولُونَ: مُطِرْنَا بِنُوءٍ كَذَا وَكَذَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

825. Muavija el-Lejsi, radijallahu anhu, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Ljude zadesi suša pa im Svevišnji Allah od Sebe spusti opskrbu, i oni osvanu kao mnogobošci!"* Neko upita: *"Kako to, Allahov Poslaniče?"* On odgovori: *"Govore: 'Kiša je pala zbog te i te zvijezde!'"*⁸⁶⁴

⁸⁶² Muslim (934).

⁸⁶³ El-Buhari, u djelu *Et-Tarihu-l-kebir*, 1/1/301.

⁸⁶⁴ Ahmed (15537) i Et-Tajalisi (1262).

١٥٣ - باب إثبات أن الخط علم أعطاه الله نبياً من الأنبياء وإنكار

حصوله لأحدٍ بعده لأن الموافقة معدومة

153. POGLAVLJE

GEOMANTIJA (SIMBOLI KOJI UKAZUJU NA NEKE DOGAĐAJE U
BUDUĆNOSTI) NAUKA JE KOJU JE ALLAH DAO JEDNOM
VJEROVJESNIKU, I NIKO DRUGI NJOME NEĆE VLADATI JER
SE S NJIM U TOME NIKO NE MOŽE PODUDARITI

٨٢٦ - عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ الْحَكَمِ السُّلَمِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ
اللَّهِ، مِنَّا رَجَالًا يَخْطُونَ، قَالَ: «كَانَ نَبِيٌّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ يَخْطُ، فَمَنْ وَافَقَ خَطَّهُ
فَذَلِكَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

826. Muavija b. el-Hakem es-Sulemi, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, neki među nama bave se geomantijom, a on kaza: 'Jedan se vjerovjesnik bavio geomantijom, pa ko u tome bude vješt poput njega, neka mu bude.'"⁸⁶⁵

٨٢٧ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَوْ
أَثَرَةٌ مِنْ عِلْمٍ» قَالَ: «الْخَطُّ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

827. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, riječi Uzvišenog Allaha:

⁸⁶⁵ Muslim (527).

”...ili samo kakav ostatak znanja, ako istinu govorite”
tumačio rekavši: *”To se odnosi na geomantiju.”*⁸⁶⁶

٨٢٨ - وَعَنْ رَضِيَّيَ اللَّهِ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ عَنْ
الْحَطِّ فَقَالَ: «هُوَ أَثَارَةٌ مِنْ عِلْمٍ» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ.

828. Ovaj isti ashab kazuje da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan u vezi s geomantijom, na šta je odgovorio:
*”Geomantija je ostatak znanja.”*⁸⁶⁷

٨٢٩ - وَعَنْ قَبِيصَةَ بِنِ مُخَارِقِ رَضِيَّيَ اللَّهِ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «الْعِيَّافَةُ وَالطَّيْرَةُ وَالطَّرْقُ مِنَ الْجَبْتِ» قَالَ عَوْفُ بْنُ أَبِي
جَمِيلَةَ: الْعِيَّافَةُ مِنَ الزَّجْرِ، وَالطَّرْقُ مِنَ الْحَطِّ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ
جَبَّانٍ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

829. Kubejsa b. Muharik, radijallahu anhu, izjavio je: ”Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori:
*’Gatanje iz leta ptica, zloslutnja i geomantija spadaju u sihr.’*⁸⁶⁸

⁸⁶⁶ Ahmed (1992).

⁸⁶⁷ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (10725).

⁸⁶⁸ Ahmed (1591 i 20603), Ebu Davud (3907) i Ibn Hibban (6131), sa slabim lancem prenosilaca. Naime, pripadnost čovjeka po imenu Hajjan, prenosioca od Katana b. Kubejse, nije određena, a ostali su prenosiooci pouzdani. Značenje hadisa ukazuje da su spomenute radnje neutemeljene i vid prevare i izvrtanja istine što je svojstvo sihra, a Allah zna najbolje. (Primj. šer. rec.)

١٥٤ - باب النهي عن التشاؤم والتطير والقول بالعدوى إذا صحبه

اعتقاد فاسد

154. POGHLAVLJE

ZABRANJENO JE POTHANJIVATI PESIMIZAM, ZLE
SLUTNJE I TVRDITI DA JE ODREĐENA BOLEST NUŽNO
PRELAZNA, UZ POSTOJANJE POGREŠNOG UVJERENJA

٨٣٠ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«لَا عَدْوَى وَلَا طَيْرَةَ وَلَا هَامَةَ وَلَا صَفَرَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

830. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nema prelaznosti zaraze same od sebe, niti zlosutnje, niti pesimizma zbog sove, ni crva u utrobi kao vid proricanja zla."*⁸⁶⁹

٨٣١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الطَّيْرَةُ شِرْكٌ» وَمَا مِنَّا إِلَّا، وَلَكِنَّ يَذْهَبَهُ اللَّهُ بِالتَّوَكُّلِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

831. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je:

⁸⁶⁹ El-Buhari (5707 i 5757) i Muslim (102 i 2220).

'Zloslutnja je širk.' I svako od nas može loše pomisliti, ali ih Allah odagna uzdanjem u Njega."⁸⁷⁰

٨٣٢ - عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ الْحَكَمِ السُّلَمِيِّ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أُمُورًا كُنَّا نَصْنَعُهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ كُنَّا نَأْتِي الْكُهَّانَ قَالَ فَلَا تَأْتُوا الْكُهَّانَ قَالَ قُلْتُ كُنَّا نَتَطَيَّرُ قَالَ «ذَاكَ شَيْءٌ يَجِدُهُ أَحَدُكُمْ فِي نَفْسِهِ فَلَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

832. Muavija b. el-Hakem es-Sulemi, radijallahu anhu, kazivao je da je rekao: "Allahov Poslaniče, postoje neke stvari koje smo činili u paganskom dobu, a jedna je od njih posjećivanje vračeva." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: "Nemojte ih posjećivati!" Potom je Muavija rekao: "Imali smo zle slutnje." Na to je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio: "Zloslutnja je nešto normalno što čovjek osjeti u prsima, ali nemojte da vas ona odvraća od onoga što ste naumili uraditi."⁸⁷¹

٨٣٣ - وَعَنْ أُمِّ كُرَيْزٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «أَقْرُوا الطَّيْرَ عَلَى مَكِنَاتِهَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

⁸⁷⁰ Ahmed (3687, 4171 i 4194), Ebu Davud (3910), Et-Tirmizi (1614), Ibn Madža (3538) i Ebu Ja'la (5219). Ibn Hadžer, rahimehullah, u djelu *Fethu-l-Bari*, 10/213, zapisao je sljedeće: "Riječi: 'I svako od nas ima zle slutnje, ali ih Allah odagna uzdanjem u Njega' izgovorio je Ibn Mesud, a koje su dometnute u hadis. To je objasnio Sulejman b. Harb, El-Buharijev šejh, i to je od njega prenio imam Et-Tirmizi."

⁸⁷¹ Muslim (537).

833. Ummu Kurz, radijallahu anha, rekla je: "Čula sam Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Pustite neka ptice budu u gnijezdima.'⁸⁷²

٨٣٤ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الطَّيْرُ تَحْرِي بِقَدْرٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ.

834. Aiša, radijallahu anha, prenosi sljedeći hadis: "Ptice lete na onu stranu na koju im je određeno da polete."⁸⁷³

٨٣٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعْجِبُهُ الْفَأَلُ، وَيَكْرَهُ الطَّيْرَةَ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَابْنُ حِبَّانَ.

835. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje da je Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, bilo drago optimističko predviđanje, a da je prezirao zloslutnju.⁸⁷⁴

٨٣٦ - وَعَنْ بُرَيْدَةَ الْأَسْلَمِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ لَا يَتَطَيَّرُ مِنْ شَيْءٍ، وَكَانَ إِذَا بَعَثَ عَامِلًا سَأَلَ عَنْ اسْمِهِ، فَإِذَا أَعْجَبَهُ اسْمُهُ فَرِحَ بِهِ، وَرُئِيَ بِشَرِّ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ، وَإِنْ كَرِهَ اسْمَهُ رُئِيَ كَرَاهِيَةَ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ، وَإِذَا دَخَلَ قَرْيَةً سَأَلَ عَنْ اسْمِهَا، فَإِنْ أَعْجَبَهُ اسْمُهَا فَرِحَ وَرُئِيَ بِشَرِّ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ، وَإِنْ كَرِهَ اسْمَهَا رُئِيَ كَرَاهِيَةَ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ.

⁸⁷² Ahmed (27139), Ebu Davud (2835), Ibn Hibban (5312) i El-Hakim, 4/237-238, koji je ovo predanje okarakterizirao autentičnim.

⁸⁷³ Ahmed (24982), Ibn Hibban (5824) i El-Hakim, 1/32, Et-Tahavi, u djelu *Šerhu muškili-l-asar* (1845) i Ibn Ebu Asim, u zbirci *Es-Sunna* (254).

⁸⁷⁴ Ahmed (8393), Ibn Madža (3536) i Ibn Hibban (6121).

836. Burejda el-Eslemi, radijallahu anhu, govorio je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ništa nije slutio. Kad bi htio nekoga poslati na određeni zadatak, upitao bi kako se zove: ako bi mu se ime svidjelo, obradovao bi se i to bi se očitovalo na njegovom licu, a ako mu se ne bi svidjelo njegovo ime, vidjelo bi se negodovanje na njegovom licu. Isto tako, kad bi ušao u kakvo selo, upitao bi kako se ono zove: ako bi mu se ime svidjelo, obradovao bi se i to bi se očitovalo na njegovom licu, a ako mu se ne bi svidjelo ime sela, vidjelo bi se negodovanje na njegovom licu."⁸⁷⁵

٨٣٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا عَدْوَى وَلَا طَيْرَةَ، إِنَّمَا الشُّؤْمُ فِي ثَلَاثٍ: فِي الْفَرَسِ، وَالْمَرْأَةِ، وَالدَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

837. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, prenosi sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Nema zaraze same po sebi, niti zloslutnje, a loš je predznak u trome: jahalici, ženi i kući."⁸⁷⁶

٨٣٨ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ إِنَّا كُنَّا فِي دَارٍ كَثِيرٍ فِيهَا عَدْدُنَا، وَكَثِيرٍ فِيهَا أَمْوَالُنَا، فَتَحَوَّلْنَا إِلَى دَارٍ أُخْرَى، فَقَلَّ فِيهَا عَدْدُنَا، وَقَلَّتْ فِيهَا أَمْوَالُنَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ذَرُوهَا ذَمِيمَةً» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

⁸⁷⁵ Ahmed (22946), Ebu Davud (3920) i Ibn Hibban (5827). To zato što predmeti i osobe imaju udio imena koja nose, a Uzvišeni Allah daje šta hoće po svojoj savršenoj mudrosti. (Primj. šer. rec.)

⁸⁷⁶ El-Buhari (2858, 5093, 5094, 5753 i 5772) i Muslim (116 i 2225).

838. Enes b. Malik, radijallahu anhu, ispričao je da je neki čovjek rekao: "Allahov Poslaniče, dok smo živjeli u jednoj kući, bilo nas je mnogo i bili smo imućni, a kad smo preselili u drugu kuću, smanjio se naš broj i osiromašili smo!" Na to mu je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio: "*Ružna li je ta kuća, napustite je!*"⁸⁷⁷

٨٣٩ - وَعَنْ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّمَا الطَّيْرَةُ مَا أَمْضَاكَ أَوْ رَدَّكَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

839. El-Fadl b. Abbas, radijallahu anhuma, govori da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Zloslutnja je samo ono što čovjeka ponuka da nastavi nešto činiti, odnosno što ga odvraća od nečega.*"⁸⁷⁸

٨٤٠ - وَعَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ رَدَّتْهُ الطَّيْرَةُ فَقَدْ قَارَفَ الشَّرْكَ» أَخْرَجَهُ ابْنُ وَهْبٍ.

840. Fedala b. Ubejd el-Ensari, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: "*Širk je počinio onaj koga od putovanja odvraća zloslutnja.*"⁸⁷⁹

٨٤١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا يُعْدِي شَيْءٌ شَيْئًا» فَقَامَ أَعْرَابِيٌّ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، التُّقْبَةُ مِنَ الْجَرْبِ تَكُونُ بِمِشْفَرِ الْبُعَيْرِ أَوْ بِذَنْبِهِ فِي الْإِبِلِ الْعَظِيمَةِ فَتَجْرَبُ كُلُّهَا. فَقَالَ

⁸⁷⁷ Ebu Davud (3924). To ne znači da kućasama po sebi ima uticaj, već može biti da je tijesna i nema krova za život, kao što može biti da se čovjek u njoj nelagodno osjeća i dolaze mu loše misli u pogledu nje, pa je bolje da je ostavi i da prekine uzroke koji ga mogu dovesti do zloslutnje i rada po njoj. (Primj. Ser. rec.)

⁸⁷⁸ Ahmed (1824) sa slabim lancem prenosilaca.

⁸⁷⁹ Ibn Vehb, u djelu *El-Džamia*, str. 110. Vidjeti: Silsiletu-l-ehadisi-s-sahiha (1065).

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَمَا أَجْرَبَ الْأَوَّلَ، لَا عَدْوَى وَلَا هَامَةَ وَلَا صَفَرَ، خَلَقَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ، فَكَتَبَ حَيَاتَهَا، وَمُصِيبَاتَهَا، وَرَزَقَهَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ.

841. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *'Zaraza sama po sebi nije nužno prelazna sa životinje na životinju.'* Na to ustade neki beduin i reče: 'Allahov Poslaniče, mala krasta bude na gubici deve ili na repu velike deve, pa se sve ošugaju!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upita ga: *'A odakle prva krasta? Nema prelaznosti zaraze nužno same po sebi, ni lošeg znaka sove, ni crva u utrobi kao vid proricanja zla. Allah je stvorio sve živo i odredio životni vijek, bolesti i nafaku.'*⁸⁸⁰

⁸⁸⁰ Ahmed (8343) i Ibn Hibban (6119).

١٥٥ - باب ما جاء في إثبات العدوى وأنها من أمر الله تعالى

155. POGLAVLJE

PREDANJA KOJA POTVRĐUJU MOGUĆNOST PRELAZNOSTI
BOLESTI I ČINJENICU DA JE TO ALLAHOVA ODREDBA

٨٤٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا عَدْوَى وَلَا طَيْرَةَ وَلَا هَامَةَ وَلَا صَفْرًا، وَفِرٌّ مِنَ الْمَحْدُومِ كَمَا تَفِرُّ مِنَ الْأَسَدِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

842. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nema prelaznosti zaraze nužno same od sebe, niti zloslutnje, ni nagovještaja zla sove, ni crva u utrobi. A od zaraženog kugom bježi kao što bježiš od lava."*⁸⁸¹

٨٤٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تُورِدُوا الْمُمْرِضَ عَلَى الْمَصِحِّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

843. Ovaj isti ashab prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Nemojte da bolesnik ulazi kod zdravog."*⁸⁸²

⁸⁸¹ El-Buhari (5707).

⁸⁸² El-Buhari (5771 i 5774) i Muslim (104, 105 i 2221).

٨٤٤ - وَعَنْ عَمْرِو بْنِ الشَّرِيدِ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: كَانَ فِي وَفْدِ ثَقِيفٍ رَجُلٌ مَجْدُومٌ فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّا قَدْ بَايَعْنَاكَ، فَارْجِعْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

844. Amr b. eš-Šerid prenosi od svog oca da je pripovijedao: "U izaslanstvu plemena Sekif bio je čovjek koji je imao kugu, pa mu je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, poručio: *'Prihvatili smo tvoju prisegu, a ti se vrati!'*"⁸⁸³

٨٤٥ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُدِيمُوا النَّظَرَ إِلَى الْمَجْدُومِينَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَهَ.

845. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Nemojte dugo zadržavati pogled na onima koji boluju od kuge."⁸⁸⁴

٨٤٦ - وَعَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الطَّاعُونَ رِجْسٌ، أُرْسِلَ عَلَى طَائِفَةٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَوْ عَلَى مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، فَإِذَا سَمِعْتُمْ بِهِ بِأَرْضٍ فَلَا تَقْدَمُوا عَلَيْهِ، وَإِذَا وَقَعَ بِأَرْضٍ وَأَنْتُمْ بِهَا، فَلَا تَخْرُجُوا فِرَارًا مِنْهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

846. Usama b. Zejd, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kuga je opaka bolest koja je poslata na skupinu Izraelićana", ili je rekao: "Kuga je opaka bolest koja je poslata na narode prije vas. Kad

⁸⁸³ Muslim (2231).

⁸⁸⁴ Ahmed (2075) i Ibn Madža (3543). S tim u vezi, imam je Ahmed (581) zabilježio predanje preko Alije, radijallahu anhu.

čujete da kuga hara u određenoj zemlji, nemojte ići u tu zemlju, a ako se desi epidemija kuge u zemlji u kojoj boravite, nemojte je napuštati, bježeći od kuge.”⁸⁸⁵

٨٤٧ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الطَّاعُونَ، فَأَخْبَرَنِي: «أَنَّ عَذَابَ يَبْعَثُهُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ، وَأَنَّ اللَّهَ جَعَلَهُ رَحْمَةً لِلْمُؤْمِنِينَ، لَيْسَ مِنْ أَحَدٍ يَقَعُ الطَّاعُونَ فَيَمُوتُ فِي بَلَدِهِ صَابِرًا مُحْتَسِبًا يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا يُصِيبُهُ إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ إِلَّا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ شَهِيدٍ»
أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

847. Aiša, radijallahu anha, rekla je: ”Upitala sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s kugom, na šta mi je objasnio da je kuga kazna kojom Allah kažnjava koga hoće i da ju je Allah učinio milošću vjernicima. Još mi je rekao da će Allah svakom čovjeku koji ostane u zemlji u kojoj vlada kuga, znajući da mu se neće desiti osim samo ono što mu je Allah već odredio – dati nagradu koju će dobiti šehid.”⁸⁸⁶

⁸⁸⁵ El-Buhari (3473) i Muslim (2218).

⁸⁸⁶ El-Buhari (3474 i 5734) i Muslim (6619).

١٥٦ - بَابِ اسْتِحْبَابِ الْفَأْلِ

156. POGLAVLJE

POŽELJNO JE BITI OPTIMISTIČAN

٨٤٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا طَيْرَةَ وَخَيْرُهَا الْفَأْلُ» قَالُوا: وَمَا الْفَأْلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «الْكَلِمَةُ الصَّالِحَةُ يُسْمَعُهَا أَحَدُكُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

848. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: "Nema zloslutnje, a drago mi je optimističko predviđanje." "Šta je optimističko predviđanje?", upita neko. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Lijepa riječ koju čovjek čuje."⁸⁸⁷

٨٤٩ - وَعَنْ عُرْوَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: ذُكِرَتِ الطَّيْرَةُ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «أَحْسَنُهَا الْفَأْلُ، وَلَا تُرَدُّ مُسْلِمًا، فَإِذَا رَأَى أَحَدَكُمْ مَا يَكْرَهُ، فَلْيُقُلْ: اللَّهُمَّ لَا يَأْتِي بِالْحَسَنَاتِ إِلَّا أَنْتَ، وَلَا يَدْفَعُ السَّيِّئَاتِ إِلَّا أَنْتَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

849. Urva b. Amir pričao je: "Neko je pred Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, spomenuo zloslutnju, na šta je rekao: 'Najbolje je optimističko predviđanje, a ono ne odvraća muslimana od onoga što naumi. Kad čovjek doživi neprijatnost, neka prouči: 'Allahumme, la je'ti bi-l-hasenti illa ente, ve la

⁸⁸⁷ El-Buhari (5754 i 5755) i Muslim (2223).

jedfe'u-s-sejjiati illa ente, ve la havle ve la kuvvete illa bike."
(*Allahu, dobro daješ samo Ti, zlo možeš otkloniti samo Ti, nema moći ni snage osim u Tebe!*)⁸⁸⁸

٨٥٠ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَفَاءَلُ وَلَا يَتَطَيَّرُ، وَيُعْجِبُهُ كُلُّ اسْمٍ حَسَنٍ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

850. Ibn Abbas, radijallahu anhum, govorio je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, optimistički je predviđao, a nije slutio; i sviđalo mu se svako lijepo ime."⁸⁸⁹

٨٥١ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعْجِبُهُ إِذَا خَرَجَ لِحَاجَةٍ أَنْ يَسْمَعَ: يَا رَاشِدُ، يَا نَجِيحُ. أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

851. Enes b. Malik, radijallahu anhu, izjavio je: "Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, bilo je drago čuti lijepa imena: Rašid (upućeni) ili Nedžih (uspješni), kad bi izašao radi određene potrebe."⁸⁹⁰

٨٥٢ - وَعَنْ مَرْوَانَ بْنِ الْحَكَمِ وَالْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا: لَمَّا جَاءَ سُهَيْلُ بْنُ عَمْرٍو - أَي: يَوْمَ الْحُدَيْبِيَّةِ - قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَقَدْ سَهَّلَ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

⁸⁸⁸ Ebu Davud (3919) sa slabim lancem prenosilaca, i El-Bejheki, 8/139. U vezi s prenosiocem Urvom, postoji razilaženje da li je Urva el-Kureši ili Urva el-Džuheni. El-Buhari i neki drugi hadiski eksperti navode da je slušao hadise od Ibn Abbasa, i prema tome, ovaj je hadis mursel.

⁸⁸⁹ Ahmed (2328, 2925 i 27066).

⁸⁹⁰ Et-Tirmizi (1616).

852. Mervan b. el-Hakem i El-Misver b. Mahrema pripovijedali su: "Kad je na dan potpisivanja sporazuma na Hudejbiji došao Suhejl (ar. lahak) b. Amr, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *'Neke su vam stvari olakšane.*'"⁸⁹¹

---

⁸⁹¹ El-Buhari (2731 i 2732).

١٥٧ - باب ما جاء في الغول

157. POGLAVLJE

O DEMONKI – ŽENSKOM ĐAVOLU

٨٥٣ - عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا عَدْوَى، وَلَا غُولَ، وَلَا صَفَرَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

853. Džabir, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Nema prelaznosti zaraze same od sebe, ni demonke (koja prema ubjeđenju neznabožaca ima moć zavoženja putnika, pa je se boje, ni gatke crva u utrobi* „892

٨٥٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا غُولَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

854. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Nema demonke!”*⁸⁹³

٨٥٥ - وَعَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَتْ لَهُ سَهْوَةٌ فِيهَا تَمْرٌ، فَكَانَتْ تَحِيءُ الْغُولَ، فَتَأْخُذُ مِنْهُ، قَالَ: فَشَكَا ذَلِكَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «فَاذْهَبْ، فَإِذَا رَأَيْتَهَا، فَقُلْ: بِسْمِ اللَّهِ، أَجِيبِي رَسُولَ اللَّهِ»

⁸⁹² Muslim (108 i 2220).

⁸⁹³ Ebu Davud (3913). Tj. One ne mogu uticati na nešto mimo onoga što je Uzvišeni Allah odredio, iako one postoje. (Primj. šer. rec.)

قَالَ: فَأَخَذَهَا فَحَلَفْتُ أَنْ لَا تَعُودَ، فَأَرْسَلَهَا، فَجَاءَ إِلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ؟» قَالَ: حَلَفْتُ أَنْ لَا تَعُودَ، فَقَالَ: «كَذَبْتُ، وَهِيَ مُعَاوِدَةٌ لِلْكَذِبِ» قَالَ: فَأَخَذَهَا مَرَّةً أُخْرَى، فَحَلَفْتُ أَنْ لَا تَعُودَ، فَأَرْسَلَهَا، فَجَاءَ إِلَيَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ؟» قَالَ: حَلَفْتُ أَنْ لَا تَعُودَ، فَقَالَ: «كَذَبْتُ وَهِيَ مُعَاوِدَةٌ لِلْكَذِبِ» فَأَخَذَهَا فَقَالَ: مَا أَنَا بِتَارِكِكَ حَتَّى أَذْهَبَ بِكَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَتْ: إِنِّي ذَاكِرَةٌ لَكَ شَيْئًا آيَةَ الْكُرْسِيِّ أَقْرَأُهَا فِي بَيْتِكَ، فَلَا يَقْرُبُكَ شَيْطَانٌ وَلَا غَيْرُهُ. قَالَ: فَجَاءَ إِلَيَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ؟» قَالَ: فَأَخْبَرَهُ بِمَا قَالَتْ، قَالَ: «صَدَقَتْ وَهِيَ كَذُوبٌ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدًا، وَالتِّرْمِذِيَّ.

855. Ebu Ejjub el-Ensari, radijallahu anhu, ispričao je da je imao košaru s hurmama i da je dolazila demonka te uzimala hurme. On se požalio Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, pa mu je rekao: *"Idi, a kad je vidiš, reci joj: 'S Allahovim imenom! Odazovi se Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem!'"* On ju je praktično zarobio pa se zaklela da to više neće učiniti, i on je pusti. Došavši kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, on upita Ebu Ejjuba: *"Šta bi s tvojom zarobljenicom?"* "Zaklela se da više neće uzimati hurme", odgovori on, na šta Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *"Laže! Laganje je njen običaj."* Opet ju je uhvatio na nedjelu, te se ona opet zaklela da to više neće učiniti, i on je pusti. Došavši kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, on opet upita Ebu Ejjuba: *"Šta bi s tvojom zarobljenicom?"* "Opet se zaklela da više neće uzimati

hurme”, odgovori on, na šta Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, opet reče: *”Laže! Laganje je njen običaj.”* Međutim, kad ju je treći put uhvatio, zaprijetio joj je: *”Sad te neću pustiti, već ću te odvesti Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem!”* Ona mu reče: *”Kazat ću ti nešto: ’Prouči Ajetul-Kursiju u kući, i šejtan ti se neće približiti, a niti bilo šta drugo.’”* Kad je otišao kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, on ga upita: *”Šta bi s tvojom zarobljenicom?”* I kad je Ebu Ejjub, radijallahu anhu, izvijestio Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, o njenom savjetu, on reče: *”Istinu je rekla iako mnogo laže.”*⁸⁹⁴

---

⁸⁹⁴ Ahmed (23592) i Et-Tirmizi (2880).

١٥٨ - باب وجوب الإيمان بالقدر

158. POGLAVLJE

OBAVEZA JE VJEROVATI U KADER

٨٥٦ - عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَوْ أَنَّ اللَّهَ عَذَّبَ أَهْلَ سَمَاوَاتِهِ وَأَهْلَ أَرْضِيهِ، لَعَذَّبَهُمْ غَيْرَ ظَالِمٍ لَهُمْ، وَلَوْ رَحِمَهُمْ كَانَتْ رَحْمَتُهُ لَهُمْ خَيْرًا مِنْ أَعْمَالِهِمْ، وَلَوْ أَنْفَقْتَ مِثْلَ جَبَلِ أُحُدٍ ذَهَبًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا قَبِلَهُ اللَّهُ مِنْكَ حَتَّى تُؤْمِنَ بِالْقَدْرِ، وَتَعْلَمَ أَنَّ مَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَكَ، وَأَنَّ مَا أَخْطَأَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبِكَ، وَلَوْ مَتَّ عَلَى غَيْرِ هَذَا لَدَخَلْتَ النَّارَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَةَ.

856. Zejd b. Sabit, radijallahu anhu, govorio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Da Allah kazni stanovnike nebesa i Zemlje ne bi im kaznivši ih nepravdu učinio, a da im se smiluje, Njegovu milost bi bila bolja od njihovih djela. Da na Allahovom putu udijeliš koliko brdo Uhud zlata, Allah to od tebe ne bi primio ako ne vjeruješ u kader i ako ne vjeruješ da te nije moglo mimoći ono što te zadesilo, niti te moglo zadesiti ono što te mimoišlo. I ako umreš vjerujući u nešto drugo, a ne u ovo, bit ćeš bačen u Vatru.'⁸⁹⁵

⁸⁹⁵ Ahmed (21589, 21611 i 21653), Ebu Davud (4699) i Ibn Madža (77).

٨٥٧ - وَعَنْ عَمْرٍو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا يُؤْمِنُ الْمَرْءُ حَتَّى يُؤْمِنَ بِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

857. Amr b. Šaujb prenosi od svog oca Šuajba, a on od svog oca da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Nije musliman onaj čovjek koji ne vjeruje u kader, određenje dobra i zla."*⁸⁹⁶

٨٥٨ - وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُؤْمِنَ بِأَرْبَعٍ: حَتَّى يَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ، بَعَثَنِي بِالْحَقِّ، وَحَتَّى يُؤْمِنَ بِالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَحَتَّى يُؤْمِنَ بِالْقَدْرِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَةَ.

858. Alija, radijallahu anhu, pripovijeda sljedeći hadis: *"Čovjek neće biti musliman sve dok ne ostvari četvero: dok ne posvjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha i da sam ja Allahov poslanik, kojeg je Allah poslao s istinom, sve dok ne povjeruje u oživljenje poslije smrti i sve dok ne povjeruje u kader."*⁸⁹⁷

٨٥٩ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ جَبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا الْإِيمَانُ؟ قَالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ. فَقَالَ لَهُ: صَدَقْتَ». فَعَجِبْنَا

⁸⁹⁶ Ahmed (6703 i 6985).

⁸⁹⁷ Ahmed (758) i Et-Tirmizi (2145) i Ibn Madža (81).

منه يسأله ويصدقه ثم قال: «ذاك جبريلُ أتاكم يُعلمكم معالم دينكم» أخرجه مُسْلِمٌ.

859. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, ispričao je da je Džibril, alejhis-selam, upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: "Šta je iman?" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Iman je vjerovanje u Allaha, meleke, knjige, poslanike, Sudnji dan i određenje dobra i zla." "Istinu si rekao", potvrdi Džibril, a ashabi su se začudili: pita ga i potvrđuje. Zatim je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Bio je to Džibril. Došao vas je poučiti obilježjima vaše vjere."⁸⁹⁸

٨٦٠ - وَعَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقَلَمَ، فَقَالَ: اكْتُبْ. فَقَالَ: مَا اَكْتُبُ؟ قَالَ: اكْتُبَ الْقَدَرَ مَا كَانَ، وَمَا هُوَ كَاتِبٌ إِلَى الْأَبَدِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

860. Ubada b. es-Samit, radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Allah je prvo stvorio pero i naredio mu: 'Piši!' 'Šta ću pisati?', upitalo je. Allah mu je odgovorio: 'Zapiši kader odredbu onoga što se dešava i sve što će se desiti do vijeka!'"⁸⁹⁹

٨٦١ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَانَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ، وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ، وَكَتَبَ فِي اللُّوحِ ذِكْرَ كُلِّ شَيْءٍ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

⁸⁹⁸ Muslim (8).

⁸⁹⁹ Ahmed (22705) i Et-Tirmizi (2155 i 3319).

861. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Svevišnji Allah postojao je prije svega, a Njegov je Arš bio iznad vode; On je u Levhi-mahfuzu zapisao apsolutno sve."*⁹⁰⁰

٨٦٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كُلُّ شَيْءٍ بِقَدَرٍ، حَتَّى الْعَجْزُ وَالْكَئِيسُ، أَوْ الْكَيْسُ وَالْعَجْزُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

862. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *"Sve se dešava prema kaderu, čak nemoć i oštroumlje"*, ili je rekao: *"...čak oštroumlje i nemoć."*⁹⁰¹

٨٦٣ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «احْتَجَّ آدَمُ وَمُوسَى، فَقَالَ لَهُ مُوسَى: أَنْتَ آدَمُ الَّذِي أَخْرَجْتَكَ خَطِيئَتِكَ مِنَ الْجَنَّةِ، فَقَالَ لَهُ آدَمُ: أَنْتَ مُوسَى الَّذِي اصْطَفَاكَ اللَّهُ بِرِسَالَاتِهِ وَبِكَلَامِهِ ثُمَّ تَلَوْنِي عَلَى أَمْرِ قُدْرٍ عَلَيَّ قَبْلَ أَنْ أُخْلَقَ، فَحَجَّ آدَمُ مُوسَى» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

863. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Adem i Musa raspravljali su, pa Musa reče Ademu: 'Ti si Adem, kojeg je grijeh izveo iz Dženneta!' Adem mu reče: 'A ti si Musa, kojeg je Allah odlikovao poslanicama i Svojim govorom, a opet me koriš zbog*

⁹⁰⁰ El-Buhari (3191 i 7418).

⁹⁰¹ Muslim (2655).

nečeg što mi je određeno prije nego što sam stvoren!' I nadjača dokazom Adem Musaa.⁹⁰²

٨٦٤ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا انْصَرَفْنَا مِنْ غَزْوَةِ الْحُدَيْبِيَّةِ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ يَحْرُسُنَا اللَّيْلَةَ؟» قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: فَقُلْتُ: أَنَا، حَتَّى عَادَ مِرَارًا، قُلْتُ: أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: «فَأَنْتَ إِذَا» قَالَ: فَحَرَسْتَهُمْ حَتَّى إِذَا كَانَ وَجْهُ الصُّبْحِ أَذْرَكَنِي قَوْلُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّكَ تَنَامُ» فَنِمْتُ، فَمَا أَيْقَظُنَا إِلَّا حَرُّ الشَّمْسِ فِي ظَهْرِنَا، فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَصَنَعَ كَمَا كَانَ يَصْنَعُ مِنَ الْوُضُوءِ وَرَكَعَتِي الْفَجْرِ، ثُمَّ صَلَّى بِنَا الصُّبْحَ، فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَوْ أَرَادَ أَنْ لَا تَنَامُوا لَمْ تَنَامُوا، وَلَكِنْ أَرَادَ أَنْ تَكُونُوا لِمَنْ بَعْدَكُمْ، فَهَكَذَا لِمَنْ نَامَ أَوْ نَسِيَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

864. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "U povratku s Hudejbije, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upitao je: 'Ko će večeras stražariti?' Javio sam se ja, ali je on isto pitanje nekoliko puta ponovio; kako sam se uvijek javljao, on reče: 'Dobro, ti ćeš stražariti.' Stražario sam i, neposredno prije zore – zaspah: obistiniše se Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: 'Zaspat ćeš!' Probudila nas je žega koja nas je dohvatila po leđima. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ustao je i, kao obično, uzeo abdest te klanjao sabaski sunnet, a potom nas predvodio u sabah-namazu. Poslije namaza reče: 'Zaista, da je Svevišnji Allah htio, ne biste prespavali, ali je

⁹⁰² El-Buhari (3409, 3738, 4736, 6614 i 7515) i Muslim (14 i 2652).

htio da budete pouka onima poslije vas. Ovako treba postupiti onaj ko prespava namaz ili ga zaboravi klanjati."⁹⁰³

٨٦٥ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: لَمَّا نَزَلَتْ آيَةُ الْخِيَارِ دَعَانِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «يَا عَائِشَةُ، إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَذْكَرَ أَمْرًا، فَلَا تَقْضِينَ فِيهِ شَيْئًا دُونَ أَبِيكَ» قُلْتُ: وَمَا هُوَ؟ فَدَعَانِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَرَأَ عَلَيَّ هَذِهِ الْآيَةَ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ إِن كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا *﴾ { وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ } ... { [الأحزاب: ٢٨-٢٩] الْآيَةُ كُلُّهَا، فَقُلْتُ: قَدْ اخْتَرْتُ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ وَرَسُولَهُ، قَالَتْ: فَفَرِحَ بِذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ . أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

865. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda: "Pošto je objavljen ajet u kojem je Allah dao izbor Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, suprugama, on me pozvao i rekao: '*Aiša, reci ću ti nešto, ali nemoj ništa odlučiti bez roditeljâ.*' Upitala sam o čemu je riječ, a on mi samo prouči sljedeći ajet: '**O Vjerovjesniče, reci ženama svojim: 'Ako želite život na ovom svijetu i njegov sjaj, onda se odlučite, dat ću vam pristojnu otpremu i lijepo ću vas pustiti. A ako želite Allaha, i Poslanika Njegovog, i onaj svijet – pa, Allah je, doista, onima među vama koje čine dobra djela pripremio nagradu veliku.'** Odmah mu reko: '*Već sam se opredijelila: želim Allaha i Njegovog Poslanika!*' I Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, bi drago."⁹⁰⁴

⁹⁰³ Ahmed (3710) sa slabim lancem prenosilaca. Naime, prenosilac Jezid b. Harun slušao je predanja od Abdurrahmana el-Mesudija tek nakon što je počeo miješati hadise.

⁹⁰⁴ Ahmed (24487, 25193, 25299, 25301 i 26108).

٨٦٦ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «عَجِبْتُ لِلْمُؤْمِنِ، إِنْ اللَّهُ لَا يَقْضِي لِلْمُؤْمِنِ قَضَاءً إِلَّا كَانَ خَيْرًا لَهُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَانَ.

866. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Čudim se vjerniku: svaka odredba, koju mu Allah odredi, dobro je za njega."⁹⁰⁵

٨٦٧ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ سُرَّاقَةُ بْنُ مَالِكِ بْنِ جُعْثَمٍ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ بَيِّنْ لَنَا دِينَنَا، كَأَنَّا خُلِقْنَا الْآنَ، فِيمَا الْعَمَلُ الْيَوْمَ، أَيْمًا جَفَّتْ بِهِ الْأَقْلَامُ، وَجَرَّتْ بِهِ الْمَقَادِيرُ؟ أَمْ فِيمَا نَسْتَقْبِلُ؟ قَالَ: «لَا، بَلْ فِيمَا جَفَّتْ بِهِ الْأَقْلَامُ، وَجَرَّتْ بِهِ الْمَقَادِيرُ» قَالَ: فَفِيمَ الْعَمَلِ؟ قَالَ: «اعْمَلُوا فَكُلُّ مَيْسَرٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

867. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, ispričao je: "Dođe Suraka b. Malik b. Džu'sum i reče: 'Allahov Poslaniče, objasni nam islam! Kao da smo sada stvoreni! Na osnovu čega činimo djela: na osnovu onoga što je zapisano, a pera su presahla, ili na osnovu onoga što nam predstoji?' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Na osnovu onoga što je zapisano, a pera su presahla.' On upita: 'Zašto se onda uopće truditi?' A Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Trudite se, svakome je olakšano da radi ono za šta je stvoren.'⁹⁰⁶

⁹⁰⁵ Ahmed (12160, 12960 i 20283) i Ibn Hibban (728).

⁹⁰⁶ Muslim (2648).

٨٦٨ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ مَا نَعْمَلُ فِيهِ أَمْرٌ مُبْتَدَعٌ، أَوْ مُبْتَدَأٌ، أَوْ فِيمَا قَدْ فُرِغَ مِنْهُ؟ فَقَالَ: «فِيمَا قَدْ فُرِغَ مِنْهُ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ، وَكُلُّ مُيَسَّرٍ أَمَّا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ، فَإِنَّهُ يَعْمَلُ لِلْسَّعَادَةِ، وَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقَاءِ، فَإِنَّهُ يَعْمَلُ لِلشَّقَاءِ» أخرجه الترمذي.

868. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Upitao sam: 'Allahov Poslaniče, šta kažeš, jesu li djela koja činimo samo slučajnost, ili su predodređena?' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Omere, vaša su djela predodređena, i svako radi ono što mu je predodređeno: sretnici rade djela koja će ih usrećiti, a nesretnici čine djela koja će ih unesrećiti.'"⁹⁰⁷

٨٦٩ وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا فِي حَنَازَةٍ فِي بَقِيعِ الْعَرْفَدِ، فَأَتَانَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَعَدَ وَقَعَدْنَا حَوْلَهُ وَمَعَهُ مِخْصَرَةٌ، فَكَسَّ، فَجَعَلَ يَنْكُتُ بِمِخْصَرَتِهِ ثُمَّ قَالَ: «مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ، مَا مِنْ نَفْسٍ مَنفُوسَةٍ إِلَّا وَقَدْ كَتَبَ اللَّهُ مَكَانَهَا مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، وَإِلَّا وَقَدْ كَتَبْتُ شَقِيَّةً أَوْ سَعِيدَةً» قَالَ: فَقَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَفَلَا نَمُكُّ عَلَى كِتَابِنَا، وَنَدْعُ الْعَمَلَ؟ فَقَالَ: «مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ، فَسَيَصِيرُ إِلَى عَمَلِ أَهْلِ السَّعَادَةِ، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقَاوَةِ، فَسَيَصِيرُ إِلَى عَمَلِ أَهْلِ الشَّقَاوَةِ، فَقَالَ: اعْمَلُوا فَكُلُّ مُيَسَّرٍ، أَمَّا أَهْلُ السَّعَادَةِ فَيُيَسَّرُونَ لِعَمَلِ أَهْلِ السَّعَادَةِ، وَأَمَّا أَهْلُ الشَّقَاوَةِ فَيُيَسَّرُونَ لِعَمَلِ أَهْلِ الشَّقَاوَةِ ثُمَّ قَرَأَ: ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى * وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى * فَسَنِيَرُهُ

⁹⁰⁷ Et-Tirmizi (3111).

لَيْسَرَى * وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَعْتَى * وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى * فَسَنِيْسِرُهُ لِلْعُسْرَى * ﴿١٠-٥﴾ [الليل: ١٠-٥] « مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ .

869. Alija, radijallahu anhu, pripovijeda sljedeće: "Bili smo na dženazi, u merzarju Bekia, pa se pojavio Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, i sjeo a mi smo posjedali oko njega; u ruci je držao štap s kojim je prevrtao busenje i rovio po zemlji. Reče nam: ' Nema nikog od vas, niti ima osobe u koju je duša udahnuta a da Allah mu nije odredio mjesto u Džennetu, i u Vatri, i svakome je određeno hoće li biti sretan ili nesretan.' Neki čovjek upita: 'Allahov Poslaniče, hoćemo li se pouzdati u određenje i, odatle, zapostaviti djela?' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na to pitanje odgovori: 'Onaj kome je predodređena sreća, on radi djela sretnikâ, a onaj kome je predodređena nesreća, on čini djela nesretnikâ.' Potom reče: 'Trudite se jer svakom je nešto olakšano! Sretnima je olakšano da rade djela sretnikâ, a nesretnima da čine djela nesretnikâ.' Zatim je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, proučio sljedeće ajete: '**...onome koji udjeljuje i grijeha se kloni i ono najljepše smatra istinitim – njemu ćemo Džennet pripremiti; a onome koji tvrdi i osjeća se neovisnim, i ono najljepše smatra lažnim – njemu ćemo Džehennem pripremiti.**'"⁹⁰⁸

٨٧٠ - وَعَنْ أُمِّ حَبِيْبَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَتْ: قُلْتُ: اللَّهُمَّ أَمْتِعْنِي بِزَوْجِي رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَبِأَبِي أَبِي سُفْيَانَ، وَبِأَخِي مُعَاوِيَةَ قَالَتْ: فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَدْ سَأَلْتَ اللهُ لِأَجَالِ مَضْرُوبَةٍ، وَأَيَّامِ مَعْدُودَةٍ، وَأَرْزَاقٍ مَقْسُومَةٍ، لَنْ يُعَجَلَ شَيْئًا قَبْلَ حِلِّهِ، أَوْ يُؤَخَّرَ

⁹⁰⁸ El-Buhari (4945, 4946, 4947 i 4949) i Muslim (2647).

شَيْئاً عَنْ حِلِّهِ، وَلَوْ كُنْتَ سَأَلْتَ اللَّهَ أَنْ يُعِيدَكَ مِنْ عَذَابِ فِي النَّارِ، أَوْ عَذَابِ فِي الْقَبْرِ كَانَ خَيْرًا وَأَفْضَلَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

870. Ummu Habiba, Vjerovjesnikova, sallallahu alejhi ve sellem, supruga, pripovijedala je: "Zamolila sam: 'Allahu, daj da uživam u svom mužu, Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, i svom ocu Ebu Sufjanu i svom bratu Muaviji!' Na to mi Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Zamolila si Allaha u vezi s tačno određenim smrtnim časom, odbrojanim danima i precizno raspoređenoj opskrbi, a ništa neće doći prije vremena niti će zakasnuti. Da si zamolila Allaha da te zaštiti od džehennemske vatre ili od kaburske patnje, to bi ti bilo bolje i vrijednije.'"⁹⁰⁹

٨٧١ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي غَزْوَةِ بَنِي الْمُصْطَلِقِ، فَأَصَبْنَا سَبِيًّا مِنْ سَبِيِ الْعَرَبِ، فَاشْتَهَيْنَا النِّسَاءَ، فَاشْتَدَّتْ عَلَيْنَا الْعُرْبَةُ، وَأَحْبَبْنَا الْعَزَلَ، فَسَأَلْنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا عَلَيْكُمْ أَنْ لَا تَفْعَلُوا، مَا مِنْ نَسَمَةٍ كَائِنَةٍ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَّا وَهِيَ كَائِنَةٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

871. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, kazivao je: "Krenuli smo s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, u pohod na pleme Benu-l-Mustalik, i zarobili smo roblje iz nekih arapskih plemena te smo poželjeli žene, a već nam je otežala samoća i htjeli smo se u odnosu kloniti začeca izbacujući sjeme vani. Upitali smo Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s tim, a on nam

⁹⁰⁹ Muslim (2663).

odgovori: *'Nema smetnje u tome da to činite, ta rodit će se svako dijete za koje je određeno da se rodi, do Sudnjeg dana.'*⁹¹⁰

٨٧٢ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْعَيْنُ حَقٌّ وَلَوْ كَانَ شَيْءٌ سَابِقَ الْقَدَرَ سَبَقَتْهُ الْعَيْنُ وَإِذَا اسْتَعْسَلْتُمْ فَاغْسِلُوا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

872. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Urok je realnost. Da išta može kader preteći, urok bi ga pretekao. A kad se od vas zatraži da se okupate, vi to učinite."*⁹¹¹

٨٧٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «سَيَكُونُ فِي أُمَّتِي أَقْوَامٌ يُكَذِّبُونَ بِالْقَدَرِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالْحَاكِمُ.

873. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, rekao je: *"Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'U mom će ummetu postojati ljudi koji će poricati kader.'"'*⁹¹²

٨٧٤ - وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ، وَالنَّاسُ يَتَكَلَّمُونَ فِي الْقَدْرِ، وَكَأَنَّمَا

⁹¹⁰ EI-Buhari (2229, 2542 i 5210) i Muslim (1438).

⁹¹¹ Muslim (2188). Ovo se odnosi na onoga za koga se smatra da je uzrokovao uzrok, pa kada se od njega zatraži da opere neki dio tjela ili uzme abdest ili se okupa neka to učini kako bi se pogođeni urokom polio tom vodom u cilju izlječenja. (Primj. šer. rec.)

⁹¹² Ahmed (5639), Ebu Davud (4613) i El-Hakim, 1/84.

تَفَقَّأَ فِي وَجْهِهِ حَبُّ الرُّمَّانِ مِنَ الْعَضْبِ، فَقَالَ لَهُمْ: «مَا لَكُمْ تَضْرِبُونَ كِتَابَ اللَّهِ بَعْضُهُ بِبَعْضٍ، بِهَذَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَهَ.

874. Amr b. Šuajb prenosi od svog oca Šuajba, a on od svog oca sljedeće: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednog je dana izašao među ljude a oni raspravljaju o kaderu, pa se naljutio toliko da mu je lice pocrvenjelo, kao da je na njega neko iscijedio šipurak. Osudio ih je: *'Šta vam je, želite li jednim kur'anskim ajetima pobiti druge! Zbog toga su nastradali prijašnji narodi.*'"⁹¹³

٨٧٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ مُشْرِكُو قُرَيْشٍ يُخَاصِمُونَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْقَدَرِ، فَنَزَلَتْ: ﴿يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ *﴾ { إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ * } [القمر: ٤٨-٤٩]. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

875. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, izjavio je: "Dodoše mnogobošci plemena Kurejš raspravljati s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s kaderom, pa je Allah objavio: **'...na Dan kad budu u vatru odvučeni, s licima dolje okrenutim: 'Iskusite dodir Ognja!' Mi sve s određenjem stvaramo...'**'"⁹¹⁴

٨٧٦ - وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا ذُكِرَ الْقَدَرُ فَأَمْسِكُوا» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ.

⁹¹³ Ahmed (6668) i Ibn Madža (85).

⁹¹⁴ Muslim (2656).

876. Ibn Mesud, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: *"Kad se kader spomene, sustegnite se od rasprave."*⁹¹⁵

---

⁹¹⁵ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (1427 i 10448).

١٥٩ - بَابُ وَجُوبِ الصَّبْرِ عَلَى أَقْدَارِ اللَّهِ تَعَالَى

159. POGLAVLJE

OBAVEZA JE STPRITI SE NA ALLAHOVOJ ODREDBI

٨٧٧ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَى عَلَى امْرَأَةٍ تَبْكِي عَلَى صَبِيٍّ لَهَا، فَقَالَ لَهَا: «أَتَقِي اللَّهَ وَاصْبِرِي» فَقَالَتْ: وَمَا تُبَالِي بِمُصِيبَتِي؟ فَلَمَّا ذَهَبَ قِيلَ لَهَا: إِنَّهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَخَذَهَا مِثْلَ الْمَوْتِ، فَأَتَتْ بَابَهُ، فَلَمْ تَجِدْ عَلَى بَابِهِ بَوَّابِينَ، فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لِمَ أَعْرِفُكَ. فَقَالَ: «إِنَّمَا الصَّبْرُ عِنْدَ أَوَّلِ صَدْمَةٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

877. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pričao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, prošao pored žene koja je plakala za umrlim sinom, pa joj je rekao: *"Boj se Allaha i strpi se!"* Ona je rekla: "A šta ti imaš s mojom nevoljom?" Kad je otišao, neko joj reče: "To je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem!", što ju je pogodilo koliko i sinovljeva smrt. Otišla je njegovoj kući i, budući da ispred vrata nije bilo čuvara, odmah mu se izvinila: "Allahov Poslaniče, nisam te prepoznala!" *"Strpljivost se očituje u prvom nastupu nesreće"*, reče joj Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.⁹¹⁶

⁹¹⁶ El-Buhari (1252, 1283, 1302 i 7154) i Muslim (15 i 926).

٨٧٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَطَمَ الْخُدُودَ، وَشَقَّ الْجُيُوبَ، وَدَعَا بِدَعْوَى الْجَاهِلِيَّةِ»
أخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

878. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ne pripada nam onaj ko se udara po obrazima, cijepa odjeću i nariče."*⁹¹⁷

٨٧٩ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَرِيءٌ مِنَ الصَّالِقَةِ وَالْحَالِقَةِ وَالشَّاقَّةِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

879. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi da se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odrekao narikače, žene koja brije glavu u nevolji i žene koja cijepa odjeću zbog nevolje.⁹¹⁸

٨٨٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَذِّبُ بِدَمْعِ الْعَيْنِ، وَلَا بِحُزْنِ الْقَلْبِ، وَلَكِنْ يُعَذِّبُ بِهَذَا — وَأَشَارَ إِلَى لِسَانِهِ — أَوْ يَرْحَمُ، وَإِنَّ الْمَيِّتَ يُعَذِّبُ بِكِبَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ»
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

880. Abdullah b. Omer, radijallahu anhumu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Allah neće kazniti zbog plača očiju niti zbog tuge srca, već će kazniti, ili će milost ukazati zbog ovog"*, pokazavši na jezik, *"a umrli je u patnji zbog plača njegove porodice za njim."*⁹¹⁹

⁹¹⁷ El-Buhari (1294, 1297, 1298 i 3519).

⁹¹⁸ El-Buhari (1296) i Muslim (104).

⁹¹⁹ El-Buhari (1304) i Muslim (924).

٨٨١ - وَعَنْ أُمِّ عَطِيَّةٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: أَخَذَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَعَ الْبَيْعَةِ إِلَّا نَنُوحَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

881. Ummu Atijja, radijallahu anha, izjavila je: "Prihvatajući od nas prisegu, Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uvjetovao da ne naričemo."⁹²⁰

٨٨٢ - وَعَنْ أُسَيْدِ بْنِ أَبِي أُسَيْدٍ، عَنْ امْرَأَةٍ مِنَ الْمُبَايَعَاتِ قَالَتْ: كَانَ فِيمَا أَخَذَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْمَعْرُوفِ الَّذِي أَخَذَ عَلَيْنَا أَنْ لَا نَعْصِيَهُ فِيهِ، أَنْ لَا نَخْمَشَ وَجْهًا وَلَا نَدْعُوَ وَيْلًا وَلَا نَشُقَّ جَيْبًا وَأَنْ لَا نَنْشُرَ شَعْرًا. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

882. Esid b. Ebu Esid prenosi da je neka žena koja je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, dala prisegu rekla: "Uzimajući od nas zavjet da ćemo biti poslušne i da se nećemo oglušiti o ono što nam zabrani, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio nam je da u nevolji grebemo lice, prizivamo propast i rasčupamo kosu."⁹²¹

٨٨٣ - وَعَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مِنَ الْجَاهِلِيَّةِ لَا يَتْرُكُونَهُنَّ: الْفَخْرُ فِي الْأَحْسَابِ وَالطَّعْنُ فِي الْأَنْسَابِ وَالِاسْتِسْقَاءُ بِالنُّجُومِ وَالنِّيَاحَةُ» وَقَالَ: «النَّائِحَةُ إِذَا لَمْ تُتَبَّ قَبْلَ مَوْتِهَا تُقَامُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَيْهَا سَرَائِلٌ مِنْ قَطْرَانٍ وَدِرْعٌ مِنْ جَرَبٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

⁹²⁰ El-Buhari (1306) i Muslim (936).

⁹²¹ Ebu Davud (3131).

883. Ebu Malik el-Eš'ari, radijallahu ahnu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Četiri karakteristike iz paganskog doba moj ummet neće ostaviti: hvalisanje porijeklom, ruganje tuđem porijeklu, predviđanje kiše na osnovu položaja zvijezda i naricanje za umrlim. Ako se narikača ne pokaje prije smrti, doći će na Sudnji dan a na njoj će biti košulja od katrana i oklop koji svrab izaziva.”*⁹²²

۸۸۴ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَجَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «كُنَّا نَعْدُ الْاجْتِمَاعَ إِلَى أَهْلِ الْمَيِّتِ، وَصَنِيعَةَ الطَّعَامِ بَعْدَ دَفْنِهِ مِنَ النِّيَّاحَةِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَابْنُ مَاجَهَ.

884. Džerir b. Abdullah el-Bedželi, radijallahu anhu, govorio je: *”Iskupljanje kod kuće umrlag i pripremanje hrane poslije njegovog ukopa ubrajali smo u naricanje.”*⁹²³

۸۸۵ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرَ قَالَ: لَمَّا جَاءَ نَعْيُ جَعْفَرَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اصْنَعُوا لِأَهْلِ جَعْفَرَ طَعَامًا فَإِنَّهُ قَدْ جَاءَهُمْ مَا يَشْعُلُهُمْ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

885. Abdullah b. Džafer, radijallahu anhu, ispričao je: *”Kad je stigla vijest da je Džafer poginuo, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Pripremite Džaferovoj porodici hranu, zaista ih je snašlo ono što ih je preokupiralo.”*⁹²⁴

۸۸۶ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: دَخَلْنَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَإِبْرَاهِيمُ يَجُودُ بِنَفْسِهِ، فَجَعَلَتْ عَيْنَا رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى

⁹²² Muslim (934).

⁹²³ Ahmed (6905) i Ibn Madža (1612).

⁹²⁴ Ebu Davud (3132) i Et-Tirmizi (998).

وَسَلَّمَ تَذْرِفَانِ، فَقَالَ لَهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: وَأَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَقَالَ: «يَا ابْنَ عَوْفٍ إِنَّهَا رَحْمَةٌ» ثُمَّ أَتَبَعَهَا بِأُخْرَى، فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الْعَيْنَ تَدْمَعُ، وَالْقَلْبَ يَحْزَنُ، وَلَا نَقُولُ إِلَّا مَا يَرْضَى رَبُّنَا، وَإِنَّا بِفِرَاقِكَ يَا إِبْرَاهِيمَ لَمَحْزُونُونَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

886. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda: "Ušli smo kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, a Ibrahim upravo umire, pa su Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, oči orosile suzama. Abdurrahman b. Avf začudi se: 'Zar i ti, Allahov Poslaniče!' On reče: 'Abdurrahmane, to je samilost!', pa je opet zaplakao te rekao: 'Oči plaču, srce tuguje, ali govorimo samo ono čime je Gospodar naš zadovoljan! O Ibrahime, zaista smo tužni što te gubimo!'"⁹²⁵

٨٨٧ - وَعَنْ عَمْرِو بْنِ رَضِيٍّ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْمَيِّتُ يُعَذَّبُ فِي قَبْرِهِ بِمَا نَيْحَ عَلَيْهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

887. Omer, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: "Umrla je u patnji u kaburu zbog naricanja živoga za njim."⁹²⁶

٨٨٨ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا وَذَكَرَ لَهَا أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو يَقُولُ: إِنَّ الْمَيِّتَ لَيُعَذَّبُ بِبُكَاءِ الْحَيِّ، قَالَتْ: يَعْفِرُ اللَّهُ لِأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَمَا إِنَّهُ لَمْ يَكْذِبْ، وَلَكِنَّهُ نَسِيَ، أَوْ أَخْطَأَ، إِثْمًا مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيَّ يَهُودِيَّةً يُنْكِي عَلَيْهَا فَقَالَ: «إِنَّهُمْ لَيَكُونُونَ عَلَيْهَا وَإِنَّهَا لَتُعَذَّبُ فِي قَبْرِهَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

⁹²⁵ El-Buhari (1303).

⁹²⁶ El-Buhari (1292) i Muslim (17 i 927).

888. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda da joj je neko rekao: "Abdullah b. Omer govori: 'Umrli je u patnji zbog plača živoga za njim.'" Ona na to reče: "Oprostio Allah Abdullahu! Ne laže, već je zaboravio, ili je pogriješio prenoseći od Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Naime, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prošao je pored groba neke židovke za kojom plaču njeni bližnji, pa je rekao: *'Oni plaču za njom, a ona je u patnji u kaburu.*"⁹²⁷

---

⁹²⁷ El-Buhari (1289) i Muslim (27 i 932).

١٦٠ - باب ما جاء في النعي

160. POGLAVLJE

OBAVJEŠTAVANJE O NEČIJOJ SMRTI

٨٨٩ - عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَنْهَى عَنْ النَّعْيِ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَحَسَنَهُ، وَابْنُ مَاجَةَ.

889. Huzejfa b. el-Jeman, radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da zabranjuje oglašavanje o žalosti."⁹²⁸

٨٩٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نَعَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى أَصْحَابِهِ النَّجَاشِيِّ، ثُمَّ تَقَدَّمَ فَصَفَوْا خَلْفَهُ، فَكَبَّرَ أَرْبَعًا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

890. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, obavijestio je ashabe o En-Nedžašijevoj smrti, zatim je istupio a oni su se poredali iza njega i klanjao dženazu-namaz, u kojem je donio četiri tekbira."⁹²⁹

٨٩١ - وَعَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا أَنَاهُ خَبِرَ مِنْ قُتَيْلٍ فِي بئرِ مَعُونَةَ نَعَاهُمْ وَقَالَ: «إِنَّ أَصْحَابَكُمْ قَدْ أُصِيبُوا، وَإِنَّهُمْ قَدْ

⁹²⁸ Ahmed (23270 i 23456), Et-Tirmizi (996) i Ibn Madža (1476).

⁹²⁹ El-Buhari (1327, 1328 i 3881) i Muslim (63 i 951).

سَأَلُوا رَبَّهُمْ، فَقَالُوا: رَبَّنَا أَخْبِرْ عَنَّا إِخْوَانَنَا بِمَا رَضِينَا عَنْكَ وَرَضَيْتَ عَنَّا، فَأَخْبَرَهُمْ عَنْهُمْ» أخرجه البخاريّ.

891. Hišam b. Urva prenosi od svog oca da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, pošto je saznao za pogibju ashabâ kod bunara Meuna, izvijestio ljude u vezi s tim i rekao: *"Vaši su prijatelji poginuli, pa su zatražili od Allaha: 'Gospodaru, obavijesti naše prijatelje da smo zadovoljni Tobom i da si Ti zadovoljan nama!'*, i Allah je ispunio njihovu želju."⁹³⁰

٨٩٢ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَعَى زَيْدًا وَجَعْفَرًا وَابْنَ رَوَاحَةَ لِلنَّاسِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَهُمْ خَبَرُهُمْ فَقَالَ: «أَخَذَ الرَّأْيَةَ زَيْدٌ فَأَصِيبَ، ثُمَّ أَخَذَ جَعْفَرٌ فَأَصِيبَ، ثُمَّ أَخَذَ ابْنُ رَوَاحَةَ فَأَصِيبَ — وَعَيْنَاهُ تَذْرِفَانِ — حَتَّى أَخَذَ سَيْفٌ مِنْ سَيْوفِ اللَّهِ، حَتَّى فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ» أخرجه البخاريّ.

892. Enes, radijallahu anhu, kazuje da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, obavijestio o Zejdovoj, Džaferovoj i Ibn Revvahinoj pogibji, prije nego što su to ljudi saznali. Rekao je: *"Bajrak je preuzeo Zejd, pa je poginuo, zatim ga je preuzeo Džafer, pa je poginuo, potom ga je preuzeo Abdullah b. Revvaha, pa je i on poginuo"*, a govoreći to, oči su mu suzile. Onda je dodao: *"Pa je bajrak preuzeo jedan junak (sabljia od Allahovih sablji) i ostvario pobjedu."*⁹³¹

⁹³⁰ EI-Buhari (4093).

⁹³¹ EI-Buhari (2406, 2798, 3036, 3630, 3757 i 6242).

٨٩٣ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ بِقَبْرِ قَدْ دُفِنَ لَيْلًا فَقَالَ: «مَتَى دُفِنَ هَذَا» قَالُوا: الْبَارِحَةَ، قَالَ: «أَفَلَا آذَنْتُمُونِي» قَالُوا: دَفَنَاهُ فِي ظُلْمَةِ اللَّيْلِ فَكَرِهْنَا أَنْ نُوقِظَكَ، فَقَامَ فَصَفَفْنَا خَلْفَهُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

893. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, priča: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prošao pored kabura u koju je neki čovjek pokopan noću. Upitao je: *'Kad ste ukopali ovog čovjeka?'* 'Jučer', odgovoriše. On upita: *'Zašto me niste izvijestili o njegovoj dženazi?'* Ljudi odgovoriše: *'Dženaza je bila relativno kasno, bilo nam je mrsko da te probudimo.'* Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao mu je džanazu-namaz, pošto smo stali u redove iza njega."⁹³²

٨٩٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ امْرَأَةً سَوْدَاءَ كَانَتْ تَقُمُ الْمَسْجِدَ أَوْ شَاتِبًا فَفَقَدَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَأَلَ عَنْهَا أَوْ عَنْهُ، فَقَالُوا: مَاتَ، قَالَ: «أَفَلَا كُنْتُمْ آذَنْتُمُونِي» قَالَ: فَكَأَنَّهُمْ صَعَّرُوا أَمْرَهَا أَوْ أَمْرَهُ فَقَالَ: «دَلُّونِي عَلَى قَبْرِهِ» فَدَلُّوهُ فَصَلَّى عَلَيْهَا ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ هَذِهِ الْقُبُورَ مَمْلُوءَةٌ ظُلْمَةً عَلَى أَهْلِهَا وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُنَوِّرُهَا لَهُمْ بِصَلَاتِي عَلَيْهِمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

894. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Neka je crnkinja redovno čistila džamiju, pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, primijetio da je nema te je upitao u vezi s njom, a kad su rekli da je umrla, on ih upita: *'Zašto me niste obavijestili?'*; kao da su je potcijenili, pa ga nisu obavijestili. On reče: *'Pokažite mi njen kabur!'* Ljudi su mu pokazali njen kabur

⁹³² El-Buhari (1321, 1326 i 1340) i Muslim (68 i 654).

pa joj je klanjao dženzu-namaz, a potom samo rekao: *'Ovi kaburi obavijaju umrle tminama, ali ih Svevišnji Allah osvjetljuje zbog moje dove koju uputim za njih.'*⁹³³

---

⁹³³ El-Buhari (458, 460 i 1337) i Muslim (71 i 956). Prenosilac sumnja da li se radilo o ženi ili mladiću.

١٦١ - باب المراثي

161. POGLAVLJE

O OPLAKIVANJU

٨٩٥ - عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اللَّهُمَّ أَمْضِ لِأَصْحَابِي هِجْرَتَهُمْ وَلَا تَرُدَّهُمْ عَلَيَّ أَعْقَابِهِمْ لَكِنَّ الْبَائِسُ سَعْدُ بْنُ خَوْلَةَ» يَرِثُنِي لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ تُؤَفِّيَ بِمَكَّةَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

895. Amir b. Sa'd b. Malik prenosi da je njegov otac izjavio: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zamolio je: 'Allahu, primi od mojih ashaba hidžru i nemoj dopustiti da se vrate starim stopama! A gubitnik je Sa'd b. Havla.' Govoreći to, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, žalio je Sa'da jer je umro u Meki."⁹³⁴

٨٩٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ امْرَأَةً تَرْتِي، فَقَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَنْهَى عَنْ الْمَرَاثِي. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ مَاجَةَ بِإِسْنَادٍ ضَعِيفٍ.

⁹³⁴ El-Buhari (56, 3936, 5668 i 6373) i Muslim (5 i 1628).

896. Abdullah b. Ebu Evfa, radijallahu anhu, govori da je čuo neku ženu kako oplakuje nekoga te joj je rekao: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je oplakivanje."⁹³⁵

---

⁹³⁵ Ahmed (19141 i 19417) i Ibn Madža (1592), sa slabim lancem prenosilaca. Ismail b. Ajjaš el-Himsi miješao je hadise koje ne prenosi od svojih sugrađana, a ovo je jedno od takvih predanja.

١٦٢ - باب النهي عَنْ استعمال (لو) فِي التَّسْحُطِ عَلَى الْمَقَادِيرِ وَوَجُوبِ تَفْوِيضِهَا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى

162. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE UPOTREBLJAVATI IZRAZ: "DA SAM..." I SLIČNO, IZRAŽAVAJUĆI LJUTNJU ZBOG KADERA; OBAVEZA JE SVE U VEZI S KADEROM PREPUSTITI SVEVIŠNJEM ALLAHU

٨٩٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ احْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا وَلَكِنْ قُلْ: قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

897. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Postojan vjernik bolji je i Allahu draži od slabog vjernika, a u obojici je dobro. Teži onome od čega ćeš korist imati, od Allaha pomoć moli i nemoj klonuti! Ako te nešto zadesi, nemoj kazati: 'Da sam uradio to i to, bilo bi tako i tako', već reci: 'To je Allahovo određenje, i On je uradio šta je htio' jer riječi: 'Da sam' otvaraju šejtanu vrata."⁹³⁶

⁹³⁶ Muslim (2664).

٨٩٨ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَدَمْتُ رَسُولَ اللَّهِ عَشْرَ سِنِينَ، فَمَا أُرْسِلَنِي فِي حَاجَةٍ قَطُّ فَلَمْ تَنْتَهِيَ إِلَّا قَالَ: «لَوْ قُضِيَ كَانَ — أَوْ — لَوْ قُدِّرَ كَانَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَافِظُ الضَّيَاءُ فِي «الْمُخْتَارَةِ».

898. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je: "Služio sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, deset godina i svaki put kad bi me poslao s određenim poslom koji nisam završio, rekao bi: 'Da je bilo određeno ili da je suđeno, ti bi to završio!'"⁹³⁷

⁹³⁷ Ahmed (11973 i 13418) i Ed-Dija, u zbirci *El-Ehadisu-l-muhtara* (1834).

١٦٣ - باب استحباب (لو) في تمني الخير وتحریمها في تمني الشر

163. POGLAVLJE

POŽELJNO JE REĆI: "DA SAM..." AKO ČOVJEK ŽELI DOBRO,
A ZABRANJENO JE AKO ŽELI ZLO

٨٩٩ - عَنْ أَبِي كَبْشَةَ الْأَمَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّمَا الدُّنْيَا لِأَرْبَعَةِ نَفَرٍ: عَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ مَالًا وَعِلْمًا، فَهُوَ يَتَّقِي فِيهِ رَبَّهُ، وَيَصِلُ فِيهِ رَحِمَهُ وَيَعْلَمُ اللَّهُ فِيهِ حَقًّا، فَهَذَا بِأَفْضَلِ الْمَنَازِلِ، وَعَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ عِلْمًا، وَلَمْ يَرْزُقْهُ مَالًا، فَهُوَ صَادِقُ النِّيَّةِ يَقُولُ: لَوْ أَنَّ لِي مَالًا لَعَمِلْتُ بِعَمَلِ فُلَانٍ، فَهُوَ بِنِيَّتِهِ، فَأَجْرُهُمَا سَوَاءٌ، وَعَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ مَالًا، وَلَمْ يَرْزُقْهُ عِلْمًا، فَهُوَ يَحْبِطُ فِي مَالِهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ لَا يَتَّقِي فِيهِ رَبَّهُ، وَلَا يَصِلُ فِيهِ رَحِمَهُ، وَلَا يَعْلَمُ اللَّهُ فِيهِ حَقًّا، فَهَذَا بِأَخْبَثِ الْمَنَازِلِ، وَعَبْدٍ لَمْ يَرْزُقْهُ اللَّهُ مَالًا وَلَا عِلْمًا فَهُوَ يَقُولُ: لَوْ أَنَّ لِي مَالًا لَعَمِلْتُ فِيهِ بِعَمَلِ فُلَانٍ. فَهُوَ بِنِيَّتِهِ فَوَزَّرُهُمَا سَوَاءٌ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

899. Ebu Kebša el-Enmari, radijallahu anhu, kazivao je da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: "U vezi s ovosvjetskim dobrima, ljudi se dijele na četiri kategorije. Prva je kategorija čovjek kojem je Allah dao bogatstvo i znanje, pa se glede toga boji Allaha i održava u tome rodbinske veze, znajući Allahovo pravo u onome što mu je dao: on ima najveći stupanj.

Druga je kategorija čovjek kojem je Allah dao znanje a nije mu dao bogatstvo, pa on iskreno govori: 'Da sam bogat, radio bih kako radi taj i taj'; njegovo se vrijednuje prema namjeri: on i prvi zaslužuju istovjetnu nagradu. Treća je kategorija čovjek kojem je Allah dao bogatstvo ali mu nije dao znanje, pa nepromišljeno troši imetak i glede toga ne boji se Allaha, ne održava rodbinske veze niti zna Allahova prava u imetku: on ima najgori stupanj. A četvrta kategorija jeste čovjek kojem Allah nije dao ni bogatstvo ni znanje, i on govori: 'Da sam bogat, radio bih kako radi taj i taj'; a i njegovo se vrijednuje prema namjeri: on i onaj prije njega istovjetni su u grijehu."⁹³⁸

٩٠٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْ كَانَ لِي مِثْلُ أَحَدٍ ذَهَبًا مَا يَسْرِنِي أَنْ لَا يَمُرَّ عَلَيَّ ثَلَاثَ، وَعِنْدِي مِنْهُ شَيْءٌ إِلَّا شَيْءٌ أَرْصُدُهُ لِذَيْنٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

900. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kad bih imao zlata koliko brdo Uhud, ne bi mi pričinjavallo radost da prođe tri dana a da ga ne podijelim, osim određenog iznosa koji bih ostavio nekom za pozajmicu."⁹³⁹

⁹³⁸ Ahmed (18024 i 18031), Et-Tirmizi (2325) i Ibn Madža (4228).

⁹³⁹ El-Buhari (2389, 6445 i 7228) i Muslim (991).

١٦٤ - باب ما يجوز من اللو

164. POGLAVLJE

KAD JE DOPUŠTENO REĆI: "DA JE..." I SLIČNO

٩٠١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ الْوِصَالِ فِي الصَّوْمِ، فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ: إِنَّكَ تُوَاصِلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ! قَالَ: «وَأَيُّكُمْ مِثْلِي؟ إِنِّي أَبِيتُ يُطْعِمُنِي رَبِّي وَيَسْقِينِ» فَلَمَّا أَبَوْا أَنْ يَنْتَهُوا عَنِ الْوِصَالِ، وَاصَلَ بِهِمْ يَوْمًا ثُمَّ يَوْمًا، ثُمَّ رَأَوْا الْهَيْلَالَ، فَقَالَ: «لَوْ تَأَخَّرَ لَزِدْتَكُمْ» كَالْتَّكْيِيلِ لَهُمْ حِينَ أَبَوْا أَنْ يَنْتَهُوا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

901. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je da čovjek posti nekoliko dana besprekidno, pa je neki čovjek rekao: 'Allahov Poslaniče, i ti postiš po nekoliko dana besprekidno', pa ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: 'A ko je od vas sličan meni?! Dok spavam, mene hrani i poji moj Gospodar.' Ashabi su i dalje inzistirali na besprekidnom postu, pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, postio dva dana uzastopno a i oni za njim. Ashabi su vidjeli mlađak, a Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Da se mlađak nije pojavio, još bih postio uzastopno!', što je učinio kao mjeru ukora kada su odbili da prestanu uzastopno."⁹⁴⁰

⁹⁴⁰ El-Buhari (1965, 6851, 7242 i 7299) i Muslim (1103).

٩٠٢ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَهَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هُوَ وَأَصْحَابُهُ بِالْحَجِّ، وَلَيْسَ مَعَ أَحَدٍ مِنْهُمْ هَدْيٌ غَيْرَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَطَلْحَةَ، وَقَدِمَ عَلَيَّ مِنَ الْيَمَنِ وَمَعَهُ هَدْيٌ، فَقَالَ: أَهَلَّتْ بِمَا أَهَلَ بِهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَمَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَصْحَابَهُ: أَنْ يَجْعَلُوهَا عُمْرَةً، وَيَطُوفُوا، ثُمَّ يُقَصِّرُوا، وَيَحِلُّوا إِلَّا مَنْ كَانَ مَعَهُ الْهَدْيُ، فَقَالُوا: نَنْطَلِقُ إِلَى مِثِّي، وَذَكَرُ أَحَدِنَا يَقْطُرُ، فَبَلَغَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «لَوْ اسْتَقْبَلْتُ مِنْ أَمْرِي مَا اسْتَدْبَرْتُ، مَا أَهَدَيْتُ، وَلَوْ أَنَّ مَعِيَ الْهَدْيَ لَأَحَلَّتْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ.

902. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, i ashabi stupili su u obrede hadža i niko, osim Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i Talhe, nije poveo kurban, osim što je Alija sa sobom doveo kurban iz Jemena, i izjavio: 'Stupio sam u onaj obred u koji je stupio Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem.' I tada je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio ashabima da obred preinače u umru, da obave tavaf i skrate kosu, oslobađajući se na taj način ihramskih zabrana, osim onima koji su povelili kurban. Oni su među sobom rekli: 'Poći ćemo na Minu a iz naših spolnih organa skoro je izlazilo sjeme!' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, saznao je za tu njihovu izjavu pa je rekao: 'Da nisam naumio ono što sam već uradio, ne bih poveo kurban; da nemam kurban, oslobodio bih se ihramskih zabrana.'"⁹⁴¹

⁹⁴¹ El-Buhari (1651), i ovo je njegova verzija, i Muslim (1216).

٩٠٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَدَّادٍ، وَذُكِرَ الْمُتَلَاعِنَانِ، وَأَنَّهُ قَالَ لِابْنِ عَبَّاسٍ:
 أَهْمَا اللَّذَانِ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْ كُنْتُ رَاجِمًا أَحَدًا بِغَيْرِ بَيِّنَةٍ
 لَرَجَمْتُهَا؟» فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: لَا تِلْكَ امْرَأَةٌ أَعْلَنْتُ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

903. Abdullah b. Šeddad pripovijedao je da je u njegovom prisustvu neko spomenuo bračni par koji je pribjegao međusobnom proklinjanju, i da je upitao Ibn Abbasa da li se na njihov slučaj odnose Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Da sam ikoga kamenovao bez očitog dokaza, nju bih kamenovao."* Na šta mu je Ibn Abbas, radijallahu anhu, odgovorio: *"Ne odnosi se na njih. Spomenuta žena bila je poznata po nemoralu."*⁹⁴²

⁹⁴² El-Buhari (6855) i Muslim (13 i 1497).

١٦٥ - باب جواز «لولا» للإخبار أو للتسيب إذا كان السبب صحيحاً
 شرعاً أو حساً بشرط ألا يعتقد أنه يؤثر بنفسه ووجوب اعتقاد أن المسبب
 هو الله وتحريمها إذا كان السبب خفياً لا تأثير له أو لم يثبت كونه سبباً لا
 شرعاً ولا حساً

165. POGLAVLJE

DOPUŠTENO JE UPOTREBLJAVATI IZRAZ: "DA NIJE..." KAO
 OBAVIJEST, ODNOSNO KAO UZROK AKO JE ŠERIJATOM ILI
 PRAKTIČNO VALIDAN, POD UVJETOM DA ČOVJEK NE
 VJERUJE DA TAJ ISTI UZROK SAM PO SEBI IMA UTICAJ, UZ
 OBAVEZNOST VJEROVANJA DA ALLAH DAJE UZROKE; A
 SPOMENUTI IZRAZ ZABRANJENO JE UPOTREBLJAVATI AKO
 SE RADI O NEPRAKTIČNOM UZROKU, KOJI NEMA UTICAJ,
 ODNOSNO KOJI NI ŠERIJATOM NI PRAKTIČNO NIJE
 DOKAZAN KAO UZROK

٩٠٤ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
 «لَوْلَا بَنُو إِسْرَائِيلَ لَمْ يَخْتَزِ اللَّحْمُ وَلَوْلَا حَوَاءُ لَمْ تَخُنْ أُنثَى زَوْجَهَا الدَّهْرُ»
 أخرجه البخاريّ.

904. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće
 Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Da nije

Izraelićana, meso se ne bi moglo usmrđjeti, a da nije Have, nikad žensko ne bi muškarca prevarilo.”⁹⁴³

٩٠٥ - وَعَنْ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَلْ نَفَعَتَ أَبَا طَالِبٍ بَشِيءٌ؟ فَإِنَّهُ كَانَ يَحُوطُكَ وَيَعْضَبُ لَكَ، قَالَ: «نَعَمْ هُوَ فِي ضَحْضَاحٍ مِنْ نَارٍ، وَلَوْ لَا أَنَا لَكَانَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

905. El-Abbas b. Abdulmuttalib, radijallahu anhu, ispričao je: ”Upitao sam: ’Allahov Poslaniče, hoćeš li moći Ebu Talibu imalo pomoći? On te štiti i srdio se tebe radi’, na šta mi je odgovorio: *’Hoću. On je u plićaku vatre, a da mene nije, bio bi na samom dnu Džehennema.*”⁹⁴⁴

٩٠٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْلَا الْهَجْرَةُ لَكُنْتُ امْرَأَةً مِنَ الْأَنْصَارِ، وَلَوْ سَلَكَ النَّاسُ وَاذِيًا وَسَلَكَتِ الْأَنْصَارُ وَاذِيًا أَوْ شِعْبًا لَسَلَكَتِ وَاذِيَّ الْأَنْصَارِ أَوْ شِعْبَ الْأَنْصَارِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

906. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazivao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: ”*Da nije hidžre, bio bih ensarija. Kad bi ljudi krenuli jednom dolinom, a ensarije krenule drugom dolinom ili klancem, krenuo bih dolinom kojom su krenule ensarije, odnosno njihovim klancem.*”⁹⁴⁵

⁹⁴³ El-Buhari (3330 i 3399).

⁹⁴⁴ El-Buhari (6208 i 6572) i Muslim (209 i 357).

⁹⁴⁵ El-Buhari (7244).

٩٠٧ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أُندَادًا﴾ [البقرة: ٢٢] قال: الأنداد هو الشرك أخفى من ديب النمل على صفة سوداء في ظلمة الليل، وهو أن يقول: والله وحياتك يا فلان وحياتي، ويقول: لولا كلبة هذا لأتانا اللصوص البارحة، ولولا البَط في الدار لأتى اللصوص وقول الرجل لصاحبه: ما شاء الله وشئت وقول الرجل: لولا الله وفلان لا تجعل فيها فلان هذا كله به شرك. أخرج ابن أبي حاتم.

907. Ibn Abbas, radijallahu anhum, tumačio je ajet: **"Zato ne činite svjesno druge Allahu ravnim"** na sljedeći način: "Sintagma *druge Allahu ravnim* odnosi se na širk koji je skriveniji od mravljeg hoda po crnoj stijeni u mrkloj noći. To je da čovjek kaže: 'Allaha mi, i tvoga mi života, i moga mi života...'; 'Da nije ovog psa čuvara, pokrali bi nas lopovi!'; 'Da u kući nije patak koji nagovještava dolazak stranaca, pokrali bi nas lopovi.'; 'Šta Allah htjedne i ti!'; 'Da nije Allaha i toga i toga...' Nemoj nikoga dodati u takvoj izjavi; i sve ovo širk je."⁹⁴⁶

⁹⁴⁶ Ibn Ebu Hatim, 1/62.

١٦٦ - باب من جحد نعمة الله كفر

166. POGLAVLJE

NIJEKANJE ALLAHOVIH BLAGODATI SVOJEVRSNO JE NEVJERSTVO

٩٠٨ - عَنِ التُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «التَّحَدُّثُ بِنِعْمَةِ اللَّهِ شُكْرٌ وَتَرْكُهَا كُفْرٌ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ وَالبزار.

908. En-Numan b. Bešir, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeći hadis: *"Spominjanje Allahovih blagodati zahvaljivanje je na njima, a njihovo nespominjanje nevjerstvo je."*⁹⁴⁷

٩٠٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ ثَلَاثَةً فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ أَبْرَصَ وَأَقْرَعَ وَأَعْمَى بَدَأَ اللَّهُ أَنْ يَبْتَلِيَهُمْ، فَبَعَثَ إِلَيْهِمْ مَلَكًا، فَأَتَى الْأَبْرَصَ، فَقَالَ: أَيُّ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ: لَوْ نُنَّ حَسَنٌ وَجِلْدٌ حَسَنٌ، قَدْ قَدَّرَنِي النَّاسُ قَالَ: فَمَسَحَهُ، فَذَهَبَ عَنْهُ، فَأُعْطِيَ لَوْناً حَسَنًا وَجِلْدًا حَسَنًا، فَقَالَ: أَيُّ الْمَالِ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ قَالَ: الْإِبِلُ أَوْ قَالَ: الْبَقَرُ هُوَ شَكٌّ فِي ذَلِكَ أَنْ الْأَبْرَصَ وَالْأَقْرَعَ قَالَ أَحَدُهُمَا: الْإِبِلُ، وَقَالَ الْآخَرُ: الْبَقَرُ، فَأُعْطِيَ نَاقَةً عَشْرَاءَ، فَقَالَ: يُبَارِكُ لَكَ فِيهَا، وَأَتَى الْأَقْرَعَ فَقَالَ: أَيُّ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ قَالَ: شَعْرٌ حَسَنٌ وَيَذْهَبُ عَنِّي هَذَا قَدْ قَدَّرَنِي النَّاسُ قَالَ

⁹⁴⁷ Ahmed (18449 i 18450) i El-Bezzar, u djelu *Zevaidu-l-musned* (1637).

فَمَسَحَهُ فَذَهَبَ وَأُعْطِيَ شِعْرًا حَسَنًا قَالَ: فَأَيُّ الْمَالِ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ قَالَ الْبَقْرُ، قَالَ: فَأَعْطَاهُ بَقْرَةً حَامِلًا، وَقَالَ: يُبَارِكُ لَكَ فِيهَا وَأَتَى الْأَعْمَى فَقَالَ: أَيُّ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ قَالَ يَرُدُّ اللَّهُ إِلَيَّ بَصْرِي فَأُبْصِرُ بِهِ النَّاسَ قَالَ: فَمَسَحَهُ فَرَدَّ اللَّهُ إِلَيْهِ بَصْرَهُ قَالَ: فَأَيُّ الْمَالِ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ قَالَ: الْغَنَمُ. فَأَعْطَاهُ شَاةً وَالِدَاءَ، فَأَتَتْجَ هَذَانِ، وَوَلَدَ هَذَا فَكَانَ لِهَذَا وَاِدٍ مِنْ إِبِلٍ، وَلِهَذَا وَاِدٍ مِنْ بَقَرٍ، وَلِهَذَا وَاِدٍ مِنْ غَنَمٍ، ثُمَّ إِنَّهُ أَتَى الْأَبْرَصَ فِي صُورَتِهِ وَهَيْئَتِهِ فَقَالَ: رَجُلٌ مِنْكُمْ تَقَطَّعَتْ بِي الْجِبَالُ فِي سَفَرِي، فَلَا بِلَاغَ الْيَوْمَ إِلَّا بِاللَّهِ، ثُمَّ بِكَ، أَسْأَلُكَ بِالَّذِي أَعْطَاكَ اللَّوْنَ الْحَسَنَ وَالْجِلْدَ الْحَسَنَ وَالْمَالَ بَعِيرًا أَتَبْلُغُ عَلَيْهِ فِي سَفَرِي. فَقَالَ لَهُ: إِنْ الْحُقُوقَ كَثِيرَةً، فَقَالَ لَهُ: كَأَنِّي أَعْرِفُكَ أَلَمْ تَكُنْ أَبْرَصَ يَقْدُرُكَ النَّاسُ، فَقِيرًا فَأَعْطَاكَ اللَّهُ؟ فَقَالَ: لَقَدْ وَرِثْتُ لِكَابِرٍ عَنْ كَابِرٍ، فَقَالَ: إِنْ كُنْتَ كَاذِبًا فَصَيِّرْكَ اللَّهُ إِلَيَّ مَا كُنْتُ، وَأَتَى الْأَقْرَعَ فِي صُورَتِهِ وَهَيْئَتِهِ، فَقَالَ لَهُ مِثْلَ مَا قَالَ لِهَذَا، فَرَدَّ عَلَيْهِ مِثْلَ مَا رَدَّ عَلَيْهِ هَذَا، فَقَالَ: إِنْ كُنْتَ كَاذِبًا، فَصَيِّرْكَ اللَّهُ إِلَيَّ مَا كُنْتُ، وَأَتَى الْأَعْمَى فِي صُورَتِهِ، فَقَالَ: رَجُلٌ مِنْكُمْ وَأَبْنُ سَبِيلٍ، وَتَقَطَّعَتْ بِي الْجِبَالُ فِي سَفَرِي، فَلَا بِلَاغَ الْيَوْمَ إِلَّا بِاللَّهِ، ثُمَّ بِكَ، أَسْأَلُكَ بِالَّذِي رَدَّ عَلَيْكَ بَصْرَكَ شَاةً أَتَبْلُغُ بِهَا فِي سَفَرِي. فَقَالَ: قَدْ كُنْتُ أَعْمَى فَرَدَّ اللَّهُ بَصْرِي، وَقَعِيرًا فَقَدْ أَعْنَانِي، فَخُذْ مَا شِئْتَ فَوَاللَّهِ لَا أَجْهَدُكَ الْيَوْمَ بِشَيْءٍ أَخَذْتَهُ اللَّهُ، فَقَالَ: أَمْسِكْ مَالَكَ فَإِنَّمَا ابْتَلَيْتُمُ، فَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْكَ، وَسَخِطَ عَلَيَّ صَاحِبِيكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

909. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: "Allah je htio iskušati trojicu Izraelićana: gubavca, ćelavca i slijepca, melekom koga je poslao kao iskušenje. Došao je kod gubavca i upitao ga: 'Šta bi ti bilo najdraže da imaš na ovom svijetu?' 'Da imam lijep ten i zdravu kožu; ljudi me mrze i izbjegavaju me', odgovori. Melek ga potra, i neprijatnosti nesta, te mu se vratiše lijep ten i zdrava koža. Upita ga: 'A koji imetak ti je najdraži?' 'Najdraže su mi deve', odgovori gubavac. Melek mu dade devu u desetom mjesecu trudnoće i reče: 'Neka je Allah blagoslovi!' Zatim je otišao kod ćelavca i upitao ga: 'Šta bi ti bilo najdraže da imaš na ovom svijetu?' 'Da nestane ova neprijatnost i da imam lijepu kosu; ljudi me mrze i izbjegavaju me', odgovori. Melek ga potra, i neprijatnosti nesta, te dobi lijepu kosu. Upita ga: 'A koji imetak ti je najdraži?' 'Najdraža mi je krupna stoka', odgovori ćelavac. Melek mu dade noseću kravu i reče: 'Neka je Allah blagoslovi!' Potom je otišao kod slijepca i upitao ga: 'Šta bi ti bilo najdraže da imaš na ovom svijetu?' 'Da mi Allah vrati vid, da vidim ljude', odgovori. Melek ga potra, i Allah mu vrati vid. Upita ga: 'A koji imetak ti je najdraži?' 'Najdraža mi je sitna stoka', odgovori slijepac. Melek mu dade noseću ovcu. Nakon nekog vremena prvi je imao krdo deva, drugi krdo krava, a treći stado ovaca. Nakon toga isti je melek bivšem gubavcu došao u njegovom predašnjem liku i rekao: 'Siromah sam, ostao sam bespomoćan putujući. Danas mi može pomoći samo Allah, zatim ti. Preklinjem te Onim Koji ti je dao lijep ten, zdravu kožu i imetak da mi dadneš jednu devu koja će me poslužiti na putu!' Bivši gubavac odgovori: 'Imam ja mnogo obaveza...' Melek reče: 'Kao da te odnekud poznajem; zar nisi bio gubavac koga su ljudi izbjegavali, zar nisi bio siromah koga je Allah učinio imućnim?!' 'Ne, ovo sam naslijedio od svojih predaka.' Melek kaza: 'Ako lažeš, neka te Allah vrati u predašnje stanje!' Zatim

*je otišao kod bivšeg ćelavca u njegovom pređašnjem liku i rekao mu isto što je rekao i gubavcu, a on mu je isto odgovorio, pa je i njemu kazao: 'Ako lažeš, neka te Allah vrati u pređašnje stanje!' Potom je otišao kod bivšeg slijepca u njegovom pređašnjem liku i rekao: 'Siromah sam, ostao sam bespomoćan putujući, danas mi može pomoći samo Allah, zatim ti. Preklinjem te Onim Koji ti je vratio vid da mi dadneš jednu ovcu koja će mi poslužiti na putu!' A ovaj odgovori: 'I ja sam bio slijep, pa mi je Allah vratio vid, i bio sam siromašan, pa me On učinio imućnim. U ime Allaha, dajem ti koliko god želiš ovaca, i, Allaha mi, neću tražiti da vratiš natrag ma koliko uzmeš.' Melek mu odgovori: 'Zadrži svoj imetak, bilo je ovo samo iskušenje, Allah je zadovoljan tobom, a rasrdio se na tvoje prijatelje.'*⁹⁴⁸

---

⁹⁴⁸ El-Buhari (3464 i 6653) i Muslim (2964).

١٦٧ - باب التحذير من أمن مكر الله تعالى

167. POGLAVLJE

OPREZNOST OD ALLAHOVE ZAMKE

٩١٠ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُسْتَجْمِعًا ضَاحِكًا حَتَّى أَرَى مِنْهُ لَهَوَاتِهِ إِئِمَّا كَانَ يَتَبَسَّمُ قَالَتْ: وَكَانَ إِذَا رَأَى غَيْمًا أَوْ رِيحًا عُرِفَ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَى النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الْعَيْمَ فَرِحُوا رَجَاءً أَنْ يَكُونَ فِيهِ الْمَطَرُ وَأَرَاكَ إِذَا رَأَيْتَهُ عَرَفْتُ فِي وَجْهِكَ الْكَرَاهِيَةَ قَالَتْ: فَقَالَ: «يَا عَائِشَةُ مَا يُؤْمِنُنِي أَنْ يَكُونَ فِيهِ عَذَابٌ قَدْ عَذَّبَ قَوْمٌ بِالرِّيحِ وَقَدْ رَأَى قَوْمٌ الْعَذَابَ فَقَالُوا: ﴿هَذَا عَارِضٌ مُمَطَّرُنَا﴾ [الأحقاف: ٢٤] « مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

910. Aiša, radijallahu anha, ispričala je: "Nisam vidjela da se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ikad nasmijao toliko da se vidjela njegova resica, on se samo smiješio. Kad bi vidio oblake ili osjetio dolazak vjetra, očitovala bi se nelagodnost na njegovom licu, pa bih ga upitala: 'Allahov Poslaniče, ljudi se raduju kad vide oblake, nadajući se da donose kišu, a na tvom se licu, kad ih vidiš, očituje nelagodnost!' On bi odgovorio: 'Aiša, šta mi garantira da oblaci ne nose kaznu! Neki

*su narodi uništeni vjetrom, a neki su, vidjevši kaznu ustvari, rekli: "Ovaj nam oblak kišu donosi!"*⁹⁴⁹

---

⁹⁴⁹ El-Buhari (4828) i Muslim (16 i 899).

١٦٨ - باب إثبات الشفاعة وبيان أنواعها

168. POGLAVLJE

ŠEFAAT I NJEGOVE VRSTE

٩١١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ فَأُرِيدُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَنْ أَخْتَبِيَءَ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

911. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Svaki je vjerovjesnik imao primljenu dovu, a ja svoju dovu, ako Bog da, želim ostaviti kao zauzimanje za svoj ummet na Sudnjem danu."*⁹⁵⁰

٩١٢ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَيْرْتُ بَيْنَ الشَّفَاعَةِ وَبَيْنَ أَنْ يَدْخُلَ نِصْفُ أُمَّتِي الْجَنَّةَ فَاخْتَرْتُ الشَّفَاعَةَ» أَحْرَجَهُ ابْنُ مَاجَهَ.

912. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Dato mi je na izbor između toga da pola mog ummeta uđe u Džennet i zagovaranja, pa sam se opredijelio za zagovaranje."*⁹⁵¹

⁹⁵⁰ El-Buhari (6304 i 7474) i Muslim (198), i ovo je njegova verzija.

⁹⁵¹ Ibn Madža (4311).

٩١٣ - وَعَنْ مَعْبَدِ بْنِ هِلَالِ الْعَتَرِيِّ قَالَ: اجْتَمَعْنَا نَاسٌ مِنْ أَهْلِ الْبَصْرَةِ فَذَهَبْنَا إِلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَذَهَبْنَا مَعَنَا بَنَابِتُ الْبَنَانِيِّ إِلَيْهِ يَسْأَلُهُ لَنَا عَنْ حَدِيثِ الشَّفَاعَةِ فَإِذَا هُوَ فِي قَصْرِهِ فَوَافَقْنَاهُ يُصَلِّي الضُّحَى فَاسْتَأْذَنَّا فَأَذِنَ لَنَا وَهُوَ قَاعِدٌ عَلَى فِرَاشِهِ فَقُلْنَا لِثَابِتٍ: لَا تَسْأَلُهُ عَنْ شَيْءٍ أَوْلَّ مِنْ حَدِيثِ الشَّفَاعَةِ فَقَالَ: يَا أَبَا حَمْرَةَ هَؤُلَاءِ إِخْوَانُكَ مِنْ أَهْلِ الْبَصْرَةِ جَاءُوكَ يَسْأَلُونَكَ عَنْ حَدِيثِ الشَّفَاعَةِ. فَقَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ مَاجَ النَّاسُ بَعْضُهُمْ فِي بَعْضٍ فَيَأْتُونَ آدَمَ فَيَقُولُونَ: اسْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ فَيَقُولُ: لَسْتُ لَهَا وَلَكِنْ عَلَيْكُمْ بِإِبْرَاهِيمَ فَإِنَّهُ خَلِيلُ الرَّحْمَنِ، فَيَأْتُونَ إِبْرَاهِيمَ فَيَقُولُ: لَسْتُ لَهَا وَلَكِنْ عَلَيْكُمْ بِمُوسَى فَإِنَّهُ كَلِيمُ اللَّهِ، فَيَأْتُونَ مُوسَى فَيَقُولُ: لَسْتُ لَهَا وَلَكِنْ عَلَيْكُمْ بِعِيسَى فَإِنَّهُ رُوحُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ، فَيَأْتُونَ عِيسَى فَيَقُولُ: لَسْتُ لَهَا وَلَكِنْ عَلَيْكُمْ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَيَأْتُونِي فَأَقُولُ: أَنَا لَهَا فَاسْتَأْذِنُ عَلَى رَبِّي فَيُؤْذَنُ لِي وَيُلْهِمُنِي مَحَامِدَ أَحْمَدُهُ بِهَا لَا تَحْضُرُنِي الْآنَ فَأَحْمَدُهُ بِتِلْكَ الْمَحَامِدِ وَأَخِرُّ لَهُ سَاجِدًا فَيَقُولُ: يَا مُحَمَّدُ ارْفَعْ رَأْسَكَ وَقُلْ يُسْمَعُ لَكَ وَسَلْ تُعْطَ وَاشْفَعْ تُشْفَعُ فَأَقُولُ: يَا رَبُّ أُمَّتِي أُمَّتِي فَيَقُولُ: انْطَلِقْ فَأَخْرِجْ مِنْهَا مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ شَعِيرَةٍ مِنْ إِيْمَانٍ فَأَنْطَلِقُ فَأَفْعَلُ ثُمَّ أَعُودُ فَأَحْمَدُهُ بِتِلْكَ الْمَحَامِدِ ثُمَّ أَخِرُّ لَهُ سَاجِدًا فَيَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ ارْفَعْ رَأْسَكَ وَقُلْ يُسْمَعُ لَكَ وَسَلْ تُعْطَ وَاشْفَعْ تُشْفَعُ فَأَقُولُ: يَا رَبُّ أُمَّتِي أُمَّتِي فَيَقُولُ: انْطَلِقْ فَأَخْرِجْ مِنْهَا مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ أَوْ خَرْدَلَةٍ مِنْ إِيْمَانٍ فَأَخْرِجُهُ فَأَنْطَلِقُ فَأَفْعَلُ ثُمَّ أَعُودُ فَأَحْمَدُهُ بِتِلْكَ الْمَحَامِدِ ثُمَّ أَخِرُّ لَهُ سَاجِدًا فَيَقُولُ: يَا مُحَمَّدُ ارْفَعْ رَأْسَكَ وَقُلْ

يُسْمَعُ لَكَ وَسَلَّ تُعْطَ وَاشْفَعُ تُشْفَعُ فَأَقُولُ: يَا رَبِّ أُمَّتِي أُمَّتِي فَيَقُولُ: انْطَلِقْ فَأَخْرِجْ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ أَدْنَى أَدْنَى مِثْقَالِ حَبَّةِ خَرْدَلٍ مِنْ إِيْمَانٍ فَأَخْرِجْهُ مِنَ النَّارِ فَأَنْطَلِقُ فَأَفْعَلُ» فَلَمَّا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِ أَنَسٍ قُلْتُ لِبَعْضِ أَصْحَابِنَا: لَوْ مَرَرْنَا بِالْحَسَنِ وَهُوَ مُتَوَارٍ فِي مَنْزِلِ أَبِي خَلِيفَةَ فَحَدَّثْنَا بِمَا حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ فَأَتَيْنَاهُ فَسَلَّمْنَا عَلَيْهِ فَأَذِنَ لَنَا فَقُلْنَا لَهُ: يَا أَبَا سَعِيدٍ جِئْنَاكَ مِنْ عِنْدِ أَخِيكَ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ فَلَمْ تَرَ مِثْلَ مَا حَدَّثْنَا فِي الشَّفَاعَةِ فَقَالَ: هِيَ فَحَدَّثْنَا بِالحَدِيثِ فَأَتَيْتَنِي إِلَى هَذَا الْمَوْضِعِ فَقَالَ: هِيَ فَقُلْنَا: لَمْ يَزِدْ لَنَا عَلَى هَذَا فَقَالَ: لَقَدْ حَدَّثَنِي وَهُوَ جَمِيعٌ مُنْذُ عِشْرِينَ سَنَةً فَلَا أُدْرِي أَنَسِي أَمْ كَرِهَ أَنْ تَتَكَلَّمُوا قُلْنَا: يَا أَبَا سَعِيدٍ فَحَدَّثْنَا فَضَحِكَ وَقَالَ: خَلِقَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا مَا ذَكَرْتُهُ إِلَّا وَأَنَا أُرِيدُ أَنْ أُحَدِّثَكُمْ حَدَّثَنِي كَمَا حَدَّثْتُمْ بِهِ قَالَ: ثُمَّ أَعُوذُ الرَّابِعَةَ فَأَحْمَدُهُ بِتِلْكَ الْمَحَامِدِ ثُمَّ أَخْبِرْ لَهُ سَاجِدًا فَيَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ ارْفَعْ رَأْسَكَ وَقُلْ يُسْمَعُ وَسَلَّ تُعْطَى وَاشْفَعُ تُشْفَعُ فَأَقُولُ: يَا رَبِّ ائْذَنْ لِي فِيمَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَيَقُولُ: وَعِزَّتِي وَجَلَالِي وَكِبْرِيَايَ وَعَظَمَتِي لِأَخْرِجَنَّ مِنْهَا مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

913. Mabed b. Hilal el-Anzi ispričao je sljedeće: "Nas nekoliko stanovnika Basre sastalo se i otišlo kod Enesa b. Malika, a bio je tu i Sabit el-Bunani, da ga u ime nas upita u vezi s hadisom o zauzimanju na Sudnjem danu. Zatekli smo ga u kući, klanjao je duha-namaz. Zatražili smo dopuštenje da uđemo pa nam dopusti; sjedio je na postelji. Rekli smo Sabitu: 'Prvo ga upitaj u vezi s hadisom o šefaatu.' Sabit reče: 'O Ebu Hamza, ova tvoja braća iz Basre došla su da te upitaju u vezi s hadisom o

šefaatu.' Enes, radijallahu anhu, reče: 'Ispričao nam je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, sljedeće: 'Kad nastupi Kijametski dan, ljudi će se međusobno sudarati kao morski talasi. Naći će Adema i reći mu: 'Zauzmi se kod svog Gospodara!' 'Nisam toga dostojan, idite kod Ibrahima, on je Allahov prijatelj!', preporučit će im Adem. Otići će kod Ibrahima, ali će i on reći: 'Nisam toga dostojan, idite kod Musaa jer je Allah s njim razgovarao!' Otići će kod Musaa, a i on će odbiti njihov zahtjev: 'Nisam toga dostojan, idite kod Isaa jer je on duh Allahov i riječ Njegova!' A kad stignu kod Isaa, on će im kazati: 'Nisam toga dostojan, idite kod Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem!' A kad dođu kod mene, ja ću im reći: 'Ja sam toga dostojan.' Zatražit ću dopuštenje od Allaha, i On će mi dopustiti, nadahnuvši me riječima kojima ću Ga pohvaliti, a koje mi sada nisu dostupne. Pohvalit ću ga tim riječima i pasti Mu na sedždu, pa će On reći: 'O Muhammede, podigni glavu i reci, tvoja će riječ prihvaćena biti; traži, dobit ćeš; zauzmi se, tvoje će zauzimanje prihvaćeno biti!' Samo ću reći: 'Gospodaru, moj ummet, moj ummet!' Allah će reći: 'Idi i iz Vatre izbavi svakoga u čijem je srcu bilo imana težine ječmenog zrna!' Otići ću i to učiniti. Opet ću Ga pohvaliti tim riječima i pasti Mu na sedždu, a On će reći: 'O Muhammede, podigni glavu i reci, tvoja će riječ prihvaćena biti; traži, dobit ćeš; zauzmi se, tvoje će zauzimanje prihvaćeno biti!' Opet ću reći: 'Gospodaru, moj ummet, moj ummet!' Allah će reći: 'Idi i iz Vatre izbavi svakoga u čijem je srcu bilo imana težine truna!' Otići ću i to učiniti. Ponovo ću Ga pohvaliti tim riječima i pasti Mu na sedždu, a On će reći: 'O Muhammede, podigni glavu i reci, tvoja će riječ prihvaćena biti; traži, dobit ćeš; zauzmi se, tvoje će zauzimanje prihvaćeno biti!' I ovaj ću put reći: 'Gospodaru, moj ummet, moj ummet!' Allah će reći: 'Idi i iz Vatre izbavi svakoga u čijem je srcu bilo imana koliko teži apsolutno najmanji trun koji postoji!'

Otići ću i to učiniti. Pošto smo izašli iz Enesove kuće, rekoh nekim svojim drugovima: 'Šta misliš o tome da svratimo kod El-Hasana el-Basrija, koji se skriva u kući čovjeka zvanog Ebu Halife el-Abdij, pa da mu ispričamo ovo što nam je ispričao Enes b. Malik!' I zaista, otišli smo kad njega, nazvali mu selam i on nam dopusti da uđemo. Rekosmo mu: 'O Ebu Seide, dolazimo ti od tvog brata Enesa b. Malika, koji nam je ispričao hadis u vezi sa zauzimanjem, a koji dosad nismo čuli.' On reče: 'Šta vam je ispričao?' I mi smo mu sve prenijeli, a kad smo završili, on upita: 'Dalje?!' 'Ovo je sve što nam je ispričao', odgovorismo mu. On reče: 'Ovaj isti hadis on mi je ispričao još prije dvadeset godina i ne znam je li zaboravio hadis, ili mu je bilo mrsko da vam ispriča pa da se na to oslonite.' Zamolili smo ga da nam ispriča ostatak, a on se samo nasmijao i rekao: 'Čovjek je stvoren kao naglo biće! To sam vam i spomenuo iz razloga što vam želim ispričati ostatak hadisa. Naime, ispričao mi je Enes što i vama te dodao da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *'Zatim ću se vratiti četvrti put i pohvaliti Allaha tim riječima te Mu pasti na sedždu, a On će reći: 'O Muhammede, podigni glavu i reci, tvoja će riječ prihvaćena biti; traži, dobit ćeš; zauzmi se, tvoje će zauzimanje prihvaćeno biti!'* Reći ću: *'Moj Gospodaru, dopusti mi zauzumanje za onoga ko je izgovorio: 'Nema istinskog božanstva osim Allaha.'*' Allah će reći: *'Tako mi Mog ponosa, uzvišenosti, gordosti i veličine, zaista ću iz Vatre izbaviti svakog ko je posvjedočio da nema istinskog božanstva osim Allaha.'*'"⁹⁵²

٩١٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَحَدِيثَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَجْمَعُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى النَّاسَ فَيَقُومُ الْمُؤْمِنُونَ حَتَّى تُزْلَفَ

⁹⁵² El-Buhari (7510) i Muslim (193 i 326).

لَهُمُ الْجَنَّةُ، فَيَأْتُونَ آدَمَ فَيَقُولُونَ: يَا أَبَانَا اسْتَفْتِحْ لَنَا الْجَنَّةَ، فَيَقُولُ: وَهَلْ أَخْرَجَكُم مِّنَ الْجَنَّةِ إِلَّا خَطِيئَةٌ أَيْبِكُمْ آدَمَ؟ لَسْتُ بِصَاحِبِ ذَلِكَ، اذْهَبُوا إِلَى ابْنِي إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، قَالَ: فَيَقُولُ إِبْرَاهِيمُ: لَسْتُ بِصَاحِبِ ذَلِكَ، إِنَّمَا كُنْتُ خَلِيلًا مِنْ وَرَاءَ وَرَاءَ، اعْمِدُوا إِلَى مُوسَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الَّذِي كَلَّمَهُ اللَّهُ تَكْلِيمًا، فَيَأْتُونَ مُوسَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَقُولُ: لَسْتُ بِصَاحِبِ ذَلِكَ اذْهَبُوا إِلَى عِيسَى كَلِمَةَ اللَّهِ وَرُوحِهِ، فَيَقُولُ عِيسَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَسْتُ بِصَاحِبِ ذَلِكَ، فَيَأْتُونَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَقُومُ فَيُؤَذِّنُ لَهُ، وَتُرْسَلُ الْأَمَانَةُ وَالرَّحْمُ فَتَقُومَانِ حَنْبَتِي الصَّرَاطِ يَمِينًا وَشِمَالًا فَيَمُرُّ أَوْلَاكُمْ كَالْبَرْقِ، قَالَ: قُلْتُ: بِأَبِي أَتَتْ وَأُمِّي أَيُّ شَيْءٍ كَمَرَّ الْبَرْقِ قَالَ: أَلَمْ تَرَوْا إِلَى الْبَرْقِ كَيْفَ يَمُرُّ، وَيَرْجِعُ فِي طَرْفَةِ عَيْنٍ، ثُمَّ كَمَرَّ الرِّيحُ ثُمَّ كَمَرَّ الطَّيْرُ، وَشَدَّ الرَّجَالِ تَحْرِي بِهِمْ أَعْمَالُهُمْ، وَنَبَّيْكُمْ قَائِمٌ عَلَى الصَّرَاطِ يَقُولُ: رَبِّ سَلِّمْ وَسَلِّمْ حَتَّى تَعْجَزَ أَعْمَالُ الْعِبَادِ، حَتَّى يَجِيءَ الرَّجُلُ فَلَا يَسْتَطِيعُ السَّيْرَ إِلَّا زَحْفًا قَالَ: وَفِي حَافَتِي الصَّرَاطِ كَلَالِيبُ مُعَلَّقَةٌ مَأْمُورَةٌ بِأَخْذِ مَنْ أَمَرَتْ بِهِ فَمَخْدُوشٌ نَاجٍ وَمَكْدُوسٌ فِي النَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

914. Ebu Hurejra i Huzejfa, radijallahu anhum, prenijeli su sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Svevišnji će Allah sakupiti sve ljude, pa će vjernici stajati sve dok im se ne priliži Džennet. I onda će otići kod Adema i reći mu: 'O naš oče, traži da nam se otvore džennetska vrata!'*, na šta će im odgovoriti: *'A šta vas je iz Dženneta izvelo ako ne grijeh vašeg oca Adema! Nisam ja dostojan toga, idite mom sinu Ibrahimu, Allahovom prijatelju.'* Ibrahim će na njihovu molbu

reći: 'Nisam ja dostojan toga, Allahov sam prijatelj bio iza zastora. Idite Musau, sallallahu alejhi ve sellem, s kojim je Allah razgovarao.' Kad odu kod Musaa, sallallahu alejhi ve sellem, i on će reći: 'Nisam ja dostojan toga, idite Isau, riječi Allahovoj i duhu Njegovom.' I Isa, sallallahu alejhi ve sellem, reći će: 'Nisam ni ja dostojan toga, idite Muhammedu.' A kad dođu kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, on će zatražiti dopuštenje da se zagovara, i dobit će ga. Tada će biti poslata emanet i rodbinske veze na sirat-ćupriju, pa će stati na desnu i lijevu stranu. Prvi između vas proći će brzinom munje." Neko upita: "Draži si mi od oca i majke, šta može biti brzo poput munje!" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Zar niste vidjeli kako se munja pojavi i nestane za tren oka! Zatim će ljudi prelaziti brzinom vjetra, zatim brzinom ptice, zatim brzinom hoda: svi će prelaziti shodno svojim djelima. Dok ljudi budu prelazili, vaš će Vjerovjesnik stajati na sirat-ćupriji i moliti: 'Gospodaru, spasi, spasi!', sve dok ljudska djela više ne budu dovoljna, i onda će doći čovjek koji će moći samo puzati. A na obje strane sirat-ćuprije bit će okačene bodlje koje će, po zapovijedi, grebati određene ljude; neki će biti izgrebani ali spašeni, a druge će bodlje u Džehennem strovaliti."⁹⁵³

٩١٥ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا أَوَّلُ النَّاسِ يَخْفَعُ فِي الْحَنَّةِ، وَأَنَا أَكْثَرُ الْأَنْبِيَاءِ تَبَعًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

915. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ja sam prvi koji će se zauzeti za ulazak u Džennet, i ja sam vjerovjesnik koji će imati najviše pristalica."⁹⁵⁴

⁹⁵³ El-Buhari (3361) i Muslim (195).

⁹⁵⁴ Muslim (196).

٩١٦ - وَعَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَخْرُجُ قَوْمٌ مِنَ النَّارِ بِشَفَاعَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُسَمَّوْنَ الْجَهَنَّمِيِّينَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

916. Imran b. Husajn, radijallahu anhu, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Neki će ljudi iz Vatre biti izbaavljeni zbog Muhammedovog, sallallahu alejhi ve sellem, zauzimanja, pa će ući u Džennet, i zvat će se džehennemlije."*⁹⁵⁵

٩١٧ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «شَفَاعَتِي لِأَهْلِ الْكِبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

917. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govorio je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Zauzimat ću se za velike grijешnike iz svog ummeta."*⁹⁵⁶

٩١٨ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سِرْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى نَزَلْنَا وَادِيًا أَفِيحًا، فَذَهَبَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقْضِي حَاجَتَهُ، فَاتَّبَعْتُهُ بِإِدَاوَةٍ مِنْ مَاءٍ فَنَظَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمْ يَرَ شَيْئًا يَسْتَبِرُّ بِهِ، فإِذَا شَجَرَتَانِ بِشَاطِئِ الْوَادِي فَانْطَلَقَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى إِحْدَاهُمَا فَأَخَذَ بَعْضِنِ مِنْ أَغْصَانِهَا، فَقَالَ: «إِنْقَادِي عَلَيَّ بِإِذْنِ اللَّهِ»

⁹⁵⁵ El-Buhari (6566).

⁹⁵⁶ Ahmed (13222), Ebu Davud (4739), Et-Tirmizi (2435), Ibn Ebi Asim, u zbirci *Es-Sunna* (831 i 832), Ebu Ja'la (3284) i Ibn Hibban (6468).

فَأَقَادَتْ مَعَهُ كَالْبَعِيرِ الْمَخْشُوشِ الَّذِي يُصَانِعُ قَائِدَهُ حَتَّى آتَى الشَّجَرَةَ الْأُخْرَى
 فَأَخَذَ بَعْضِنِ مِنْ أَغْصَانِهَا، فَقَالَ: «أَنْقَادِي عَلَيَّ بِإِذْنِ اللَّهِ» فَأَقَادَتْ مَعَهُ،
 كَذَلِكَ حَتَّى إِذَا كَانَ بِالْمَنْصَفِ مِمَّا بَيْنَهُمَا لِأَمْ بَيْنَهُمَا يَعْنِي جَمَعَهُمَا، فَقَالَ:
 «الْتِمَا عَلَيَّ بِإِذْنِ اللَّهِ فَالْتَمَتَا» قَالَ جَابِرٌ: فَخَرَجْتُ أُحْضِرُ مَخَافَةَ أَنْ يُحِسَّ
 رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِقُرْبِي فَيَتَّعِدَ، وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبَّادٍ: فَيَتَبَعَدُ
 فَحَلَسْتُ أُحَدِّثُ نَفْسِي فَحَانَتْ مِنِّي لَفْتَةٌ، فَإِذَا أَنَا بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ مُقْبِلًا، وَإِذَا الشَّجَرَتَانِ قَدْ افْتَرَقَتَا، فَقَامَتْ كُلُّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا عَلَى سَاقِ
 فَرَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَفَ وَقَفَةً، فَقَالَ بِرَأْسِهِ هَكَذَا، وَأَشَارَ
 أَبُو إِسْمَاعِيلَ بِرَأْسِهِ يَمِينًا وَشِمَالًا ثُمَّ أَقْبَلَ، فَلَمَّا انْتَهَى إِلَيَّ قَالَ: يَا جَابِرُ، هَلْ
 رَأَيْتَ مَقَامِي؟» قُلْتُ: نَعَمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «فَأَنْطَلِقْ إِلَيَّ الشَّجَرَتَيْنِ فَاقْطَعْ
 مِنْ كُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا غُصْنًا فَأَقْبِلْ بِهِمَا حَتَّى إِذَا قُمْتَ مَقَامِي، فَأَرْسِلْ غُصْنًا
 عَنْ يَمِينِكَ وَغُصْنًا عَنْ يَسَارِكَ»، قَالَ جَابِرٌ: فَقُمْتُ فَأَخَذْتُ حَجْرًا فَكَمَرْتُهُ
 وَحَسَرْتُهُ، فَاذَلْتُ لِي فَأَتَيْتُ الشَّجَرَتَيْنِ، فَقَطَعْتُ مِنْ كُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا غُصْنًا،
 ثُمَّ أَقْبَلْتُ أَجْرُهُمَا حَتَّى قُمْتُ مَقَامَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أُرْسَلْتُ
 غُصْنًا عَنْ يَمِينِي وَغُصْنًا عَنْ يَسَارِي ثُمَّ لَحِقْتُهُ فَقُلْتُ: قَدْ فَعَلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ
 فَعَمَّ ذَاكَ؟ قَالَ: «إِنِّي مَرَرْتُ بِقَبْرَيْنِ يُعَذَّبَانِ فَأَحْبَبْتُ بِشَفَاعَتِي أَنْ يُرْفَهَ عَنْهُمَا
 مَا دَامَ الْعُصْنَانِ رَطْبَيْنِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

918. Džabir, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: ”Putovali smo s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, i stigli u dolinu Efjeh, gdje je otišao obaviti nuždu a ja sam ga slijedio noseći

mješinu s vodom. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pogledom je ispitao okolinu, ali nije uočio skriveno mjesto gdje bi obavio nuždu. Utom ugleda dva drveta na ivici doline i krenu prema jednom od njih. Uze granu i reče: *'Povinuj mi se, Allahovom voljom!'* I ona mu se povinova, kao što se vlasniku povinuje deva s drvčetom probodenim kroz nos. Otišao je do drugog drveta i uzeo jednu njegovu granu te rekao: *'Povinuj mi se, Allahovom voljom!'* I ovo mu se drvo povinovalo; kad je bio na sredini, između dva drveta, spojio je grane rekavši: *'Spojite se i zaklonite me, Allahovom voljom!'* Ponio sam mješinu", nastavlja Džabir, "bojeći se da Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ne osjeti moje prisustvo te da se još više ne udalji. Sjeo sam, razmišljajući šta da činim pa sam se slučajno okrenuo kad – Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, stoji meni okrenut a grane se razdvojile i svaka se vratila svom stablu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, osta stojeći neko vrijeme pa glavom pokaza ovako", prenosilac Ebu Ismail pokazao je glavom lijevo i desno, "a potom pođe prema meni; kad je stigao kod mene, upita me: *'O Džabire, jesi li vidio šta se desilo?'* 'Jesam, Allahov Poslaniče', odgovorih. On reče: *'Onda idi i od ona dva drveta odsijeci po granu pa ih donesi, a kad dođeš na ovo mjesto, jednu granu baci na desnu a drugu na lijevu stranu.'* Otišao sam, uzeo kamen, prelomio ga i napravio oštro oruđe, pa sam stigao do drveća i odsjekao sa svakog po granu te se, vukući ih, vratio na mjesto na kojem je onda stajao Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem; spustio sam jednu granu na desnu a drugu na lijevu stranu. Kad sam ga sustigao, rekao sam: *'Uradio sam kako si mi zapovijedio, Allahov Poslaniče. Ali zašto si mi ustvari ono zapovijedio?'* On odgovori: *'Prošao sam pored dva kabura čiji*

se umrli kažnjavaju, pa sam htio da im, zbog mog zauzimanja, patnja bude umanjena, makar dok se grane ne osuše.”⁹⁵⁷

٩١٩ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَكَرَ عِنْدَهُ عَمَّهُ أَبُو طَالِبٍ فَقَالَ: «لَعَلَّهُ تَنْفَعُهُ شَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَجْعَلُ فِي ضَحْضَاحٍ مِنَ النَّارِ يَبْلُغُ كَعْبِيهِ يَعْطِي مِنْهُ دِمَاغَهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

919. Ebu Seid, radijallahu anhu, pripovijeda da je bio prisutan kad je neko pred Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, spomenuo njegovog amidžu Ebu Taliba, pa je rekao: *”Možda će mu koristiti moje zauzimanje na Sudnjem danu, pa će biti stavljen u džehenemski pličak, u vatru do članaka, od čega će mu mozak ključati.”*⁹⁵⁸

٩٢٠ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا فَرَغَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ حُنَيْنٍ بَعَثَ أَبَا عَامِرٍ عَلَى جَيْشٍ إِلَى أَوْطَاسٍ فَلَقِي دُرَيْدَ بْنَ الصَّمَّةِ فُقِتِلَ دُرَيْدٌ، وَهَزَمَ اللَّهُ أَصْحَابَهُ، قَالَ أَبُو مُوسَى: وَبَعَنِي مَعَ أَبِي عَامِرٍ فَرُمِيَ أَبُو عَامِرٍ فِي رُكْبَتِهِ رَمَاهُ جُشَمِيُّ بِسَهْمٍ فَأَبْتَهُ فِي رُكْبَتِهِ فَانْتَهَيْتُ إِلَيْهِ فَقُلْتُ: يَا عَمُّ مَنْ رَمَاكَ فَأَشَارَ إِلَيَّ أَبُو مُوسَى، فَقَالَ: ذَاكَ قَاتِلِي الَّذِي رَمَانِي، فَقَصَدْتُ لَهُ فَلَحِقْتُهُ، فَلَمَّا رَأَيْتُ وَلِيَّ فَاتَّبَعْتُهُ، وَجَعَلْتُ أَقُولُ لَهُ: أَلَا تَسْتَحْيِي أَلَا تُثَبِّتُ فَكَفَّ فَاحْتَلَفْنَا ضَرْبَتَيْنِ بِالسَّيْفِ، فَاقْتَلْتُهُ، ثُمَّ قُلْتُ لِأَبِي عَامِرٍ: قَتَلَ اللَّهُ صَاحِبِكَ قَالَ: فَأَنْزِعْ هَذَا السَّهْمَ فَنَزَعْتُهُ فَتَزَا مِنْهُ الْمَاءُ قَالَ: يَا ابْنَ أَخِي: أَقْرَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ السَّلَامَ، وَقُلْ لَهُ: اسْتَغْفِرْ لِي، وَاسْتَخْلَفْنِي أَبُو عَامِرٍ

⁹⁵⁷ Muslim (3012).

⁹⁵⁸ El-Buhari (3885 i 6564) i Muslim (210).

عَلَى النَّاسِ، فَمَكَثَ يَسِيرًا، ثُمَّ مَاتَ فَرَجَعْتُ فَدَخَلْتُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَيْتِهِ عَلَى سَرِيرٍ مُرْمَلٍ، وَعَلَيْهِ فِرَاشٌ قَدْ أَثَرَ رِمَالُ السَّرِيرِ بِظَهْرِهِ وَجَنْبَيْهِ فَأَحْبَرْتُهُ بِخَبْرِنَا وَخَبَرَ أَبِي عَامِرٍ، وَقَالَ: قُلْ لَهُ: اسْتَغْفِرْ لِي فَدَعَا بِمَاءٍ فَتَوَضَّأَ، ثُمَّ رَفَعَ يَدَيْهِ، فَقَالَ: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَبِيدِ أَبِي عَامِرٍ»، وَرَأَيْتُ بَيَاضَ إِبْطَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: «اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَوْقَ كَثِيرٍ مِنْ خَلْقِكَ مِنَ النَّاسِ»، فَقُلْتُ: وَكَيْ فَاَسْتَغْفِرُ، فَقَالَ: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَيْسِ ذَنْبَهُ، وَأَدْخِلْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُدْخَلًا كَرِيمًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

920. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Pošto se završila bitka na Hunejnu, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao je Ebu Amira kao zapovjednika vojske u pohod na Evtas, gdje se sukobio s Durejdom b. es-Sammom; Durejd je ubijen a njegova je vojska, Allahovom voljom, poražena. I ja sam, po Resulullahovoj, sallallahu alejhi ve sellem, zapovijedi, bio s Ebu Amirom. Neki ga je čovjek iz Džušema pogodio strijelom u koljeno, te ga prikovala za zemlju. Stigao sam kod njega i upitao ga: 'Amidža, ko te rani?' On pokaza u mom pravcu i reče: 'Onaj me čovjek ubi!' I ja sam krenuo za njim i sustigao ga. Kad me vidio, počeo je bježati a ja sam mu počeo vikati: 'Zar te nije sramota bježati!' Stao je, i sukobili smo se. Borba je imala svega dva zamaha sabljom, i ja ga ubih. Kad sam se vratio, obradovao sam Ebu Amira: 'Allah je ubio tvog neprijatelja!' On me zamoli da izvučem strijelu. Izvukavši je, iz koljena u velikim mlazovima poteče krv. Reče mi: 'Poselami Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i reci mu neka zamoli Allaha da mi oprost!' Ebu Amir odredio me za zapovjednika i nedugo zatim umro. Vrativši se, ušao sam u Poslanikovu, sallallahu alejhi ve sellem, kuću, kad je ležao na

pješčanom krevetu pokrivenom posteljinom – krevet je ostavio trag na Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, leđima i bokovima. Izvijestio sam ga o svemu što nam se desilo i o Ebu Amiru i tome da je zatražio da on, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, za njega traži oprost. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zatraži vodu i uze abdest te podignu ruke toliko da sam vidio bjelinu njegovih pazuhâ, i zamoli: *'Allahu, oprosti Svom robu Ebu Amiru!'* Potom je zamolio: *'Allahu, učini da na Kijametskom danu položajem budu iznad mnogih ljudi!'* Ja rekoh: *'Zamoli Allaha da i meni oprosti!'* Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, i zamoli: *'Allahu, oprosti grijehe Abdullahu b. Kajsu i na Sudnjem danu uvedi ga u divno mjesto!'*⁹⁵⁹

٩٢١ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا خَلَصَ الْمُؤْمِنُونَ مِنَ النَّارِ، فَأَوَّلَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ بِأَشَدَّ مَنَاشِدَةً لِلَّهِ فِي اسْتِقْصَاءِ الْحَقِّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لِلَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِإِخْوَانِهِمْ الَّذِينَ فِي النَّارِ يَقُولُونَ: رَبَّنَا كَانُوا يَصُومُونَ مَعَنَا وَيُصَلُّونَ وَيَحُجُّونَ، فَيَقَالُ لَهُمْ: أَخْرِجُوا مَنْ عَرَفْتُمْ فَتَحَرَّمْ صُورُهُمْ عَلَى النَّارِ، فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا قَدْ أَخَذَتِ النَّارُ إِلَى نِصْفِ سَاقِيهِ وَإِلَى رُكْبَتَيْهِ ثُمَّ يَقُولُونَ: رَبَّنَا مَا بَقِيَ فِيهَا أَحَدٌ مِمَّنْ أَمَرْتَنَا بِهِ فَيَقُولُ: ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالَ دِينَارٍ مِنْ خَيْرٍ فَأَخْرِجُوهُ فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا، ثُمَّ يَقُولُونَ: رَبَّنَا لَمْ نَذَرْ فِيهَا أَحَدًا مِمَّنْ أَمَرْتَنَا، ثُمَّ يَقُولُ: ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالَ نِصْفِ دِينَارٍ مِنْ خَيْرٍ فَأَخْرِجُوهُ، فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا ثُمَّ يَقُولُونَ: رَبَّنَا لَمْ نَذَرْ فِيهَا مِمَّنْ أَمَرْتَنَا

959

El-Buhari (4323) i Muslim (2498).

أَحَدًا ثُمَّ يَقُولُ: ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ مِنْ خَيْرٍ فَأَخْرِجُوهُ
فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا، ثُمَّ يَقُولُونَ: رَبَّنَا لَمْ نَذَرْ فِيهَا خَيْرًا، وَكَانَ أَبُو سَعِيدٍ
الْخُدْرِيُّ يَقُولُ: إِنْ لَمْ تُصَدِّقُونِي بِهَذَا الْحَدِيثِ فَاقْرَأُوا إِنْ شِئْتُمْ: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا
يُظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يضاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ *
[النساء: ٤٠] ، فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: شَفَعَتِ الْمَلَائِكَةُ، وَشَفَعَ النَّبِيُّونَ، وَشَفَعَ
الْمُؤْمِنُونَ، وَلَمْ يَبْقَ إِلَّا أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ فَيَقْبِضُ قَبْضَةً مِنَ النَّارِ فَيُخْرِجُ مِنْهَا
قَوْمًا لَمْ يَعْمَلُوا خَيْرًا قَطُّ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

921. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Vjernici će se spasiti od Vatre; i tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, nijedan čovjek ne preklinje Allahom glede svog prava kao što će to vjernici činiti na Sudnjem danu u vezi s vjernicima koji su bačeni u Džehennem. Govorit će: 'Naš Gospodaru, postili su zajedno s nama, klanjali namaz zajedno s nama i hadž obavljali zajedno s nama!' Na to će im biti rečeno: 'Izbavite iz Vatre onoga koga poznate!' – Allah će zabraniti da vatra prži njihova lica, a pržit će ih do cjevanice ili koljena, pa će iz nje izvući mnogo svijeta. Reći će: 'Naš Gospodaru, niko od onih čije si izbavljenje naredio nije ostao u Vatri!' Allah će reći: 'Pogledajte ponovo i u čijem srcu nađete dobra težine zlatnika, izbavite ga!', pa će izbaviti mnogo svijeta te će reći: 'Naš Gospodaru, nikoga od onih čije si izbavljenje naredio nismo ostavili u Vatri!' Allah će opet narediti: 'Pogledajte opet i u čijem srcu nađete dobra težine pola zlatnika, izbavite ga!', pa će izbaviti mnogo svijeta te će reći: 'Naš Gospodaru, nikoga od onih čije si izbavljenje naredio nismo ostavili u Vatri!' Allah će opet narediti: 'Pogledajte opet i u čijem srcu nađete dobra težine

truna, izbavite ga!’, pa će i ovaj put izbaviti mnogo svijeta te će reći: ‘Naš Gospodaru, u Vatri više nema dobrih!’” Ebu Seid, radijallahu anhu, govorio je: “Ako mi ne vjerujete u vezi s ovim hadisom, učite riječi Uzvišenog Allaha: ‘Allah neće nikome ni trunku nepravde učiniti. Dobro djelo On će umnogostučiti i još od Sebe nagradu veliku dati.’ Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, dalje je ispričao: ‘Tada će Svevišnji Allah reći: ‘Zauzimali su se meleki, pa su se zauzimali vjerovjesnici i, naposljetku, zauzimali su se vjernici, a ostalo je da se zauzme Najmilostiviji!’ I Allah će tada iz Vatre zagrabiti šakom i iz nje izbaviti ljude koji nikad nikakvo dobro nisu učinili.’”⁹⁶⁰

۹۲۲ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي الْجَدْعَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ بِشَفَاعَةِ رَجُلٍ مِنْ أُمَّتِي أَكْثَرُ مِنْ بَنِي تَمِيمٍ» قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ سِوَاكَ؟ قَالَ: «سِوَايَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

922. Abdullah b. Ebu-l-Džez'â', radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Posredstvom zauzimanja jednog čovjeka iz mog ummeta, u Džennet će iz ući više ljudi nego što broji pleme Benu Temim.' Neko upita: 'Allahov Poslaniče, mimo tvog zauzimanja?' 'Da, mimo mog zauzimanja', potvrdi on."⁹⁶¹

۹۲۳ - وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «اقْرَأُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفِيعًا لِأَصْحَابِهِ، اقْرَأُوا الزُّهْرَاوِينَ الْبَقْرَةَ وَسُورَةَ آلِ عِمْرَانَ، فَإِنَّهُمَا تَأْتِيَانِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُمَا

⁹⁶⁰ El-Buhari (7439) i Muslim (183).

⁹⁶¹ Ahmed (15857 i 15858) i Et-Tirmizi (2438).

غَمَامَتَانِ أَوْ كَأَنَّهُمَا غَيَّائَتَانِ أَوْ كَأَنَّهُمَا فِرْقَانِ مِنْ طَيْرٍ صَوَافٍ تُحَاجَّانِ عَنِ
أَصْحَابِهِمَا اقْرَأُوا سُورَةَ الْبَقَرَةِ، فَإِنَّ أَخْذَهَا بَرَكَةٌ وَتَرْكُهَا حَسْرَةٌ، وَلَا
تَسْتَطِيعُهَا الْبَطَلَةُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

923. Ebu Umama el-Bahili, radijallahu anhu, kaže: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da preporučuje sljedeće: *'Učite Kur'an jer će on doći na Sudnji dan kao zagovornik onima koji su ga učili! Učite sure El-Bekara i Ali Imran jer će ona na Sudnji dan doći u obliku dva bijela oblaka'*, ili je rekao: *'...u obliku jata ptica raširenih krila, pa će se zauzimati za onoga ko ih je učio. Učite suru El-Bekara jer je u njenom čitanju blagoslov, a njeno zapostavljanje propast je; protiv nje se čarobnjaci ne mogu boriti.'*"⁹⁶²

⁹⁶² Muslim (804).

١٦٩ - بَابُ بَيَانِ شَرْطِي قَبُولِ الشَّفَاعَةِ

169. POGLAVLJE

ZAUZIMANJE ĆE BITI PRIHVAĆENO SAMO UZ DVA UVJETA

٩٢٤ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اسْتَأْذَنْتُ رَبِّي أَنْ أَسْتَغْفِرَ لِأُمَّي فَلَمْ يَأْذَنْ لِي، وَاسْتَأْذَنْتُهُ أَنْ أَزُورَ قَبْرَهَا فَأَذِنَ لِي» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

924. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Tražio sam od svog Gospodara dopuštenje da molim oprost za svoju majku, i nije mi dopustio. A tražio sam dopuštenje da posjetim njen kabur, što mi je dopustio."*⁹⁶³

٩٢٥ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فِي حَدِيثِ الشَّفَاعَةِ: «فَيَأْتُونِي، فَأَسْتَأْذِنُ عَلَى رَبِّي، فَيُؤْذَنُ لِي فَإِذَا أَنَا رَأَيْتَهُ وَقَعْتُ سَاحِدًا، فَيَدْعُنِي مَا شَاءَ اللَّهُ، فَيَقَالُ: يَا مُحَمَّدُ ارْفَعْ رَأْسَكَ، وَقُلْ تُسْمِعُ لَكَ، وَسَلْ تُعْطَى، وَاشْفَعْ تُشْفَعُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

925. Enes, radijallahu anhu, prenosi hadis u vezi sa zagovaranjem na Sudnjem danu, u kojem stoji: *"...i ljudi će mi doći pa ću zatražiti dopuštenje od svog Gospodara da se zagovaram, i On će mi dopustiti, a kad Ga vidim, past ću Mu na*

⁹⁶³ Muslim (5, 108 i 976).

*sedždu; ostavit će me da na sedždi ostanem koliko On htjedne, pa će reći: 'O Muhammede, podigni glavu i reci, tvoja će riječ prihvaćena biti; traži, dobit ćeš; zauzmi se, tvoje će zauzimanje prihvaćeno biti!''*⁹⁶⁴

٩٢٦ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أُعْطِيَتْ خَمْسًا لَمْ يُعْطَهُنَّ أَحَدٌ قَبْلِي، كَانَ كُلُّ نَبِيٍّ يُبْعَثُ إِلَى قَوْمِهِ خَاصَّةً وَبُعِثْتُ إِلَى كُلِّ أَحْمَرَ وَأَسْوَدَ، وَأُحِلَّتْ لِي الْعَنَائِمُ وَلَمْ تُحَلَّ لِأَحَدٍ قَبْلِي، وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ طَيِّبَةً طَهُورًا وَمَسْجِدًا، فَأَيُّمَا رَجُلٍ أَدْرَكَتُهُ الصَّلَاةُ صَلَّى حَيْثُ كَانَ، وَتُصِرْتُ بِالرُّعْبِ بَيْنَ يَدَيْ مَسِيرَةِ شَهْرٍ، وَأُعْطِيَتْ الشَّفَاعَةَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

926. Džabir b. Abdullah el-Ensari, radijallahu anhu, kazivao je da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Dato mi je pet stvari koje nisu date nikome prije mene: svi su vjerovjesnici poslani samo svom narodu, a ja sam poslat svim narodima, crvenim i crnim; dopušteno mi je uzimanje ratnog plijena, što nije bilo dopušteno nikome prije mene; Zemlja mi je učinjena ugodnom, čistom i mjestom predviđenim za klanjanje namaza, i gdje god čovjeka namaz zatekne, klanjat će na tom mjestu; potpomognut sam strahom na razdaljini od mjesec dana hoda; i dato mi je zauzimanje."*⁹⁶⁵

٩٢٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَلْقَى إِبْرَاهِيمُ أَبَاهُ آزَرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَعَلَى وَجْهِ آزَرَ قَتْرَةٌ وَعَبْرَةٌ فَيَقُولُ لَهُ

⁹⁶⁴ El-Buhari (7510) i Muslim (193 i 326).

⁹⁶⁵ El-Buhari (335 i 438) i Muslim (521).

إِبْرَاهِيمُ: أَلَمْ أَقُلْ لَكَ: لَا تَعْصِنِي فَيَقُولُ أَبُوهُ: فَالْيَوْمَ لَا أَعْصِيكَ، فَيَقُولُ
 إِبْرَاهِيمُ: يَا رَبِّ إِنَّكَ وَعَدْتَنِي أَنْ لَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُنْعَثُونَ فَأَيُّ خِزْيٍ أَخْزَى مِنْ
 أَبِي الْأَبْعَدِ، فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: إِنِّي حَرَّمْتُ الْجَنَّةَ عَلَى الْكَافِرِينَ، ثُمَّ يُقَالُ: يَا
 إِبْرَاهِيمُ مَا تَحْتَ رِجْلَيْكَ؟ فَيَنْظُرُ فَإِذَا هُوَ بِدَبِيحٍ مُلْتَطِخٍ فَيُؤْخَذُ بِقَوَائِمِهِ فَيُلْقَى
 فِي النَّارِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

927. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Ibrahim će sresti svog oca Azera na Sudnjem danu, na čijem će licu biti prašina i tama će ga prekrivati. Ibrahim će ga ukoriti: 'Zar ti nisam govorio da me slušaš!' On će reći: 'Danas ću te slušati.' Ibrahim će tada reći: 'Gospodaru, obećao si mi da me nećeš poniziti na Dan ožvjljenja! Koje je poniženje gore od ovog u vezi s mojim ocem, koji je daleko od mene?' Svevišnji Allah obratit će mu se: 'Ja sam zabranio da u Džennet uđe nevjernik!' Zatim će biti pozvan: 'O Ibrahimе, šta je to kod tvojih nogu?' Pogledat će i vidjeti dlakavu u izmet uvaljanu hijemu, i ona će biti dohvaćena za noge i bačena u Džehennem.*"⁹⁶⁶

⁹⁶⁶ El-Buhari (3350, 4768 i 4769).

١٧٠ - بَابُ إِثْبَاتِ كَرَامَاتِ الْأَوْلِيَاءِ وَبَيَانِ نَوْعِيَّهَا

170. POGLAVLJE

KERAMETI EVLIJA I VRSTE KERAMETÂ

٩٢٨ - عَنْ أَنَسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلَيْنِ خَرَجَا مِنْ عِنْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي لَيْلَةٍ مُظْلِمَةٍ، وَإِذَا نُورٌ بَيْنَ أَيْدِيهِمَا حَتَّى تَفَرَّقَا فَتَفَرَّقَ النُّورُ مَعَهُمَا. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

928. Enes, radijallahu anhu, ispričao je: "Dva čovjeka izašla su iz Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, kuće u mrkloj noći kad – svjetlost ispred njih dok se nisu razišli, a svjetlost je takođe među njima bila podjeljena."⁹⁶⁷

٩٢٩ - وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ أَنَّ أَصْحَابَ الصُّفَّةِ كَانُوا نَاسًا فَقَرَاءَ، وَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَرَّةً: «مَنْ كَانَ عِنْدَهُ طَعَامٌ اثْنَيْنِ فَلْيَذْهَبْ بِثَلَاثَةٍ، وَمَنْ كَانَ عِنْدَهُ طَعَامٌ أَرْبَعَةٍ فَلْيَذْهَبْ بِخَامِسٍ بِسَادِسٍ» أَوْ كَمَا قَالَ، وَإِنَّ أَبَا بَكْرٍ جَاءَ بِثَلَاثَةٍ، وَأَنْطَلَقَ نَبِيُّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِعَشْرَةٍ، وَأَبُو بَكْرٍ بِثَلَاثَةٍ قَالَ: فَهُوَ وَأَنَا وَأَبِي وَأُمِّي وَلَا أَذْرِي هَلْ قَالَ: وَأَمْرَاتِي وَخَادِمٌ بَيْنَ بَيْتِنَا وَبَيْتِ أَبِي بَكْرٍ؟ قَالَ: وَإِنَّ أَبَا بَكْرٍ تَعَشَّى عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، ثُمَّ لَبِثَ حَتَّى صَلَّيْتُ الْعِشَاءَ، ثُمَّ رَجَعْتُ فَلَبِثَ حَتَّى نَعَسَ رَسُولُ

⁹⁶⁷ El-Buhari (3805).

الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَجَاءَ بَعْدَمَا مَضَى مِنَ اللَّيْلِ مَا شَاءَ اللهُ، قَالَتْ لَهُ امْرَأَتُهُ: مَا حَبَسَكَ عَنَ أَضْيَافِكَ أَوْ قَالَتْ: ضَيْفِكَ؟ قَالَ: أَوْ مَا عَشَيْتِهِمْ قَالَتْ: أَبُوَا حَتَّى تَجِيءَ قَدْ عَرَضُوا عَلَيْهِمْ فَعَلَبُوهُمْ، قَالَ: فَذَهَبْتُ أَنَا فَاحْتَبَأْتُ، وَقَالَ: يَا غُنْثَرُ فَجَدِّعْ وَسَبِّ، وَقَالَ: كُلُوا لَا هَنِيئًا، وَقَالَ: وَاللَّهِ لَا أُطْعِمُهُ أَبَدًا قَالَ: فَإِنَّمِ اللهُ مَا كُنَّا نَأْخُذُ مِنْ لُقْمَةٍ إِلَّا رَبًّا مِنْ أَسْفَلِهَا أَكْثَرَ مِنْهَا، قَالَ: حَتَّى شَبِعْنَا، وَصَارَتْ أَكْثَرَ مِمَّا كَانَتْ قَبْلَ ذَلِكَ، فَنَظَرَ إِلَيْهَا أَبُو بَكْرٍ فِإِذَا هِيَ كَمَا هِيَ أَوْ أَكْثَرُ، قَالَ لِامْرَأَتِهِ: يَا أُخْتِ بَنِي فِرَاسٍ مَا هَذَا؟ قَالَتْ: لَا وَقُرَّةَ عَيْنِي لَهَا الْآنَ أَكْثَرَ مِنْهَا قَبْلَ ذَلِكَ بِثَلَاثِ مِرَارٍ، قَالَ: فَأَكَلَ مِنْهَا أَبُو بَكْرٍ، وَقَالَ: إِئِمَّا كَانَ ذَلِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ، يَعْنِي يَمِينَهُ، ثُمَّ أَكَلَ مِنْهَا لُقْمَةً، ثُمَّ حَمَلَهَا إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَصْبَحَتْ عِنْدَهُ قَالَ: وَكَانَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمٍ عَقْدٌ فَمَضَى الْأَجَلَ فَتَفَرَّقْنَا اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا مَعَ كُلِّ رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنَسُ اللهُ أَعْلَمُكُمْ مَعَ كُلِّ رَجُلٍ، إِلَّا أَنَّهُ بَعَثَ مَعَهُمْ، فَأَكَلُوا مِنْهَا أَجْمَعُونَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

929. Abdurrahman b. Ebu Bekr ispričao je: "Ashabi s sufe Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, džamije bili su siromašni, i Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom je prilikom rekao otprilike ovako: 'Ko ima hrane dovoljno za dvojicu neka trojicu povede, a ko ima hrane dovoljno za četvericu neka povede pet, ili čak šest ljudi.' Ebu Bekr je odveo trojicu ljudi, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, desetericu. On, moj otac, moja majka i ja", možda je dodao i suprugu i slugu, "bili smo između naše i Ebu Bekrove kuće. A Ebu Bekr večerao je kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i ostao kod njega sve dok nisu klanjali jaciju-namaz, pa se opet vratio,

sve dok Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nije zadrijemao, te se vratio pošto je noć dobro odmakla. Kad se vratio, supruga ga upita: 'Šta te zadržalo od gostiju?', ili je upitala: 'Šta te zadržalo od gosta?' 'Zar ih nisi ponudila večerom?!', upita on. Ona odgovori: 'Odbili su večerati sve dok ti ne dođeš.' Večera im je ponuđena, ali su nas nadvladali svojim stavom. Ja sam otišao i, strahujući od oca, sakrio se. Ebu Bekr, moj otac, izreče izuzetno teške pogrde na moj račun i još reče: 'Nevaljalac jedan!' Onda se obratio gostima: 'Jedite, sad vam hrana neće biti prijatna! Allaha mi, neću je ni probati!' I Allaha mi, kad god bismo uzeli zalogaj, ispod njega bi praktično opet bilo hrane više nego što je bilo, sve dok se nismo zasitili, a hrane je ostalo više nego što je prvotno bilo.' Ebu Bekr pogleda u posudu i vidje da hrane ima više nego što je bilo, pa upita suprugu: 'Ženo, ti koja si iz porodice Benu Firas, šta je ovo?' Ona reče: 'O radosti, hrane je tri puta više nego što je bilo!' I onda je Ebu Bekr jeo, rekavši: 'Moja je zakletva bila plod šejtanovog posla.' Uzeo je još jedan zalogaj a ostalo odnio Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, i hrana je osvanula kod njega. Između nas i određenih ljudi važio je dogovor koji je prestao biti punovažan. A među njima određeno je dvanaest starješina, i svaki je predvodio samo Allah zna koliko ljudi, te su svi došli i jeli hranu koju je Ebu Bekr odnio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem.⁹⁶⁸

٩٣٠ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَسِيدَ بْنَ حُضَيْرٍ، بَيْنَمَا هُوَ لَيْلَةً يَقْرَأُ فِي مَرَبَدِهِ، إِذْ جَالَتْ فَرَسُهُ فَقَرَأَ، ثُمَّ جَالَتْ أُخْرَى، فَقَرَأَ ثُمَّ جَالَتْ أَيْضًا، فَقَالَ أَسِيدٌ: فَخَشِيتُ أَنْ تَطَأَ يَحْيَى - يَعْنِي ابْنَهُ - فَقَمْتُ إِلَيْهِ فَإِذَا مِثْلُ الظِّلَّةِ فَوْقَ رَأْسِي فِيهَا أَمْثَالُ السُّرُجِ عَرَجَتْ فِي الْجَوِّ حَتَّى مَا أَرَاهَا، قَالَ:

⁹⁶⁸ El-Buhari (3581) i Muslim (2057).

فَعَدَوْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، بَيْنَمَا أَنَا
 الْبَارِحَةَ مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ أَقْرَأُ فِي مِرْبَدِي، إِذْ جَالَتْ فَرَسِي، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَقْرَأُ ابْنَ حُضَيْرٍ»، قَالَ: فَقَرَأْتُ، ثُمَّ جَالَتْ أَيْضًا، فَقَالَ
 رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَقْرَأُ ابْنَ حُضَيْرٍ»، فَقَرَأْتُ ثُمَّ جَالَتْ فَقَالَ
 رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَقْرَأُ ابْنَ حُضَيْرٍ»، قَالَ: فَانصَرَفْتُ، وَكَانَ
 يَحْيَى قَرِيبًا مِنْهَا خَشِيتُ أَنْ تَطَّأَهُ فَرَأَيْتُ مِثْلَ الظُّلَّةِ فِيهَا أَمْثَالُ السُّرُجِ عَرَجَتْ
 فِي الْحَوْ حَتَّى مَا أَرَاهَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تِلْكَ
 الْمَلَائِكَةُ كَانَتْ تَسْتَمِعُ لَكَ وَلَوْ قَرَأْتَ لِأَصْبَحَتْ يَرَاهَا النَّاسُ مَا تَسْتَيْرُ مِنْهُمْ»
 مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

930. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijedao je:
 "Dok je Usejd b. Hudajr jedne noći učio Kur'an u staji za deve,
 njegov se konj uznemirio; nastavio je učiti, i konj je opet
 pokazao znakove nemira, što se ponovilo još jednom. Usjed
 priča: 'Pobojao sam se da konj ne zgazi mog sina Jahju. Ustao
 sam i krenuo prema njemu kad – iznad moje glave nešto poput
 oblačka sa svjetiljkama, koji se uzdigao visoko da ga ne vidim.
 Poranio sam kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem,
 rekavši mu: 'Allahov Poslaniče, dok sam sinoć učio Kur'an u
 staji za deve, moj se konj uznemirio!' On mi reče: '*Nastavi učiti,
 o Usejde!*' Rekoh: 'Nastavio sam, pa se konj opet uznemirio.'
 Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, opet reče: '*Nastavi učiti,
 o Usejde!*' Opet rekoh: 'Nastavio sam, ali se konj opet
 uznemirio.' On opet reče: '*Nastavi učiti, o Usejde!*' Ja mu rekoh:
 'I tada sam otišao vidjeti o čemu se radi, bojeći se za Jahju, koji
 je bio blizu konja. I vidjeh nešto poput oblačka sa svjetiljkama,

koji se uzdigao visoko da ga ne vidim.’ Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, zaključio: *’Bili su to meleki koji su slušali tvoje učenje Kur’ana. Da si nastavio učiti, ljudi bi ih vidjeli i ne bi se meleki od njih skrivali.’*”⁹⁶⁹

٩٣١ - وَعَنْ صُهَيْبِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «كَانَ مَلِكٌ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، وَكَانَ لَهُ سَاحِرٌ، فَلَمَّا كَبُرَ قَالَ لِلْمَلِكِ: إِنِّي قَدْ كَبِرْتُ فَأَبْعَثْ إِلَيَّ غُلَامًا أَعْلَمَهُ السَّحْرَ، فَبَعَثَ إِلَيْهِ غُلَامًا يُعَلِّمُهُ، فَكَانَ فِي طَرِيقِهِ إِذَا سَلَكَ رَاهِبٌ فَقَعَدَ إِلَيْهِ وَسَمِعَ كَلَامَهُ فَأَعْجَبَهُ، فَكَانَ إِذَا أَتَى السَّاحِرَ مَرًّا بِالرَّاهِبِ وَقَعَدَ إِلَيْهِ، فَإِذَا أَتَى السَّاحِرَ ضَرَبَهُ فَشَكَا ذَلِكَ إِلَى الرَّاهِبِ، فَقَالَ: إِذَا خَشِيتَ السَّاحِرَ فَقُلْ: حَبَسَنِي أَهْلِي، وَإِذَا خَشِيتَ أَهْلَكَ فَقُلْ: حَبَسَنِي السَّاحِرُ، فَبَيْنَمَا هُوَ كَذَلِكَ إِذْ أَتَى عَلَى دَابَّةٍ عَظِيمَةٍ قَدْ حَبَسَتْ النَّاسَ، فَقَالَ: الْيَوْمَ أَعْلَمُ السَّاحِرُ أَفْضَلُ أَمْ الرَّاهِبُ أَفْضَلُ؟ فَأَخَذَ حَجْرًا فَقَالَ: اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ أَمْرُ الرَّاهِبِ أَحَبَّ إِلَيْكَ مِنْ أَمْرِ السَّاحِرِ فَاقْتُلْ هَذِهِ الدَّابَّةَ حَتَّى يَمْضِيَ النَّاسُ فَرَمَاهَا فَاقْتَلَهَا، وَمَضَى النَّاسُ، فَأَتَى الرَّاهِبَ فَأَخْبَرَهُ، فَقَالَ لَهُ الرَّاهِبُ: أَيُّ بَنِي أَنْتَ الْيَوْمَ أَفْضَلُ مِنِّي، قَدْ بَلَغَ مِنْ أَمْرِكَ مَا أَرَى، وَإِنَّكَ سَتُبْتَلَى فَإِنْ ابْتُلِيتَ فَلَا تَدُلَّ عَلَيَّ، وَكَانَ الْغُلَامُ يُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ، وَيُدَاوِي النَّاسَ مِنْ سَائِرِ الْأَدْوَاءِ، فَسَمِعَ جَلِيسٌ لِلْمَلِكِ كَانَ قَدْ عَمِيَ فَأَتَاهُ بِهَدَايَا كَثِيرَةٍ فَقَالَ: مَا هَذَا هُنَا لَكَ أَجْمَعُ إِنْ أَنْتَ شَفَيْتَنِي، فَقَالَ: إِنِّي لَا أَشْفِي أَحَدًا، إِنَّمَا يَشْفِي اللَّهُ، فَإِنْ أَنْتَ آمَنْتَ بِاللَّهِ دَعَوْتُ اللَّهَ فَشَفَاكَ، فَأَمَّنَ بِاللَّهِ، فَشَفَاهُ اللَّهُ فَأَتَى الْمَلِكَ

⁹⁶⁹ El-Buhari (5018) i Muslim (796).

فَجَلَسَ إِلَيْهِ كَمَا كَانَ يَجْلِسُ، فَقَالَ لَهُ الْمَلِكُ: مَنْ رَدَّ عَلَيْكَ بَصْرَكَ؟ قَالَ: رَبِّي، قَالَ: وَلَكَ رَبٌّ غَيْرِي؟ قَالَ: رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ، فَأَخَذَهُ فَلَمْ يَزَلْ يُعَذِّبُهُ حَتَّى دَلَّ عَلَى الْغُلَامِ فَجِيءَ بِالْغُلَامِ، فَقَالَ لَهُ الْمَلِكُ: أَيُّ بَنِيَّ قَدْ بَلَغَ مِنْ سِحْرِكَ مَا تُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ، وَتَفْعَلُ وَتَفْعَلُ، فَقَالَ: إِنِّي لَا أَشْفِي أَحَدًا، إِنَّمَا يَشْفِي اللَّهُ فَأَخَذَهُ فَلَمْ يَزَلْ يُعَذِّبُهُ حَتَّى دَلَّ عَلَى الرَّاهِبِ فَجِيءَ بِالرَّاهِبِ فَقِيلَ لَهُ: ارْجِعْ عَنْ دِينِكَ، فَأَبَى فَدَعَا بِالْمِشَارِ فَوَضَعَ الْمِشَارَ فِي مَفْرِقِ رَأْسِهِ فَشَقَّهُ بِهِ حَتَّى وَقَعَ شِقَاؤُهُ، ثُمَّ جِيءَ بِجَلِيسِ الْمَلِكِ فَقِيلَ لَهُ: ارْجِعْ عَنْ دِينِكَ، فَأَبَى فَوَضَعَ الْمِشَارَ فِي مَفْرِقِ رَأْسِهِ، فَشَقَّهُ بِهِ حَتَّى وَقَعَ شِقَاؤُهُ، ثُمَّ جِيءَ بِالْغُلَامِ فَقِيلَ لَهُ: ارْجِعْ عَنْ دِينِكَ، فَأَبَى، فَدَفَعَهُ إِلَى نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ: اذْهَبُوا بِهِ إِلَى جَبَلٍ كَذَا وَكَذَا، فَاصْعَدُوا بِهِ الْجَبَلَ، فَإِذَا بَلَغْتُمْ ذُرْوَتَهُ فَإِنْ رَجَعَ عَنْ دِينِهِ، وَإِلَّا فَاطْرَحُوهُ فَذْهَبُوا بِهِ فَصَعِدُوا بِهِ الْجَبَلَ، فَقَالَ: اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ فَرَجَفَ بِهِمُ الْجَبَلُ، فَسَقَطُوا، وَجَاءَ يَمْشِي إِلَى الْمَلِكِ فَقَالَ لَهُ الْمَلِكُ: مَا فَعَلَ أَصْحَابُكَ؟ قَالَ: كَفَانِيهِمُ اللَّهُ، فَدَفَعَهُ إِلَى نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ: اذْهَبُوا بِهِ فَاحْمِلُوهُ فِي قَرْقُورٍ فَتَوَسَّطُوا بِهِ الْبَحْرَ، فَإِنْ رَجَعَ عَنْ دِينِهِ، وَإِلَّا فَاقْدِفُوهُ فَذْهَبُوا بِهِ، فَقَالَ: اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ، فَأَنْكَفَأَتْ بِهِمُ السَّفِينَةُ فَغَرِقُوا، وَجَاءَ يَمْشِي إِلَى الْمَلِكِ، فَقَالَ لَهُ الْمَلِكُ: مَا فَعَلَ أَصْحَابُكَ؟ قَالَ: كَفَانِيهِمُ اللَّهُ، فَقَالَ لِلْمَلِكِ: إِنَّكَ لَسْتَ بِقَاتِلِي حَتَّى تَفْعَلَ مَا أَمُرُكَ بِهِ، قَالَ: وَمَا هُوَ؟ قَالَ: تَجْمَعُ النَّاسَ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ، وَتَصْلُبُنِي عَلَى جِدْعٍ، ثُمَّ خُذْ سَهْمًا مِنْ كِنَانَتِي، ثُمَّ ضَعْ السَّهْمَ فِي كَبِدِ الْقَوْسِ، ثُمَّ قُلْ: بِاسْمِ اللَّهِ رَبِّ

الْغُلَامِ، ثُمَّ ارْمِنِي، فَإِنَّكَ إِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ قَتَلْتَنِي فَجَمَعَ النَّاسَ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ، وَصَلَبَهُ عَلَى جَذَعٍ، ثُمَّ أَخَذَ سَهْمًا مِنْ كِنَانَتِهِ، ثُمَّ وَضَعَ السَّهْمَ فِي كَبِدِ الْقَوْسِ، ثُمَّ قَالَ: بِاسْمِ اللَّهِ، رَبِّ الْغُلَامِ، ثُمَّ رَمَاهُ فَوَقَعَ السَّهْمُ فِي صُدْغِهِ فَوَضَعَ يَدَهُ فِي صُدْغِهِ فِي مَوْضِعِ السَّهْمِ، فَمَاتَ فَقَالَ النَّاسُ: آمَنَّا بِرَبِّ الْغُلَامِ، آمَنَّا بِرَبِّ الْغُلَامِ، آمَنَّا بِرَبِّ الْغُلَامِ، فَآتَى الْمَلِكُ فِقِيلَ لَهُ: أَرَأَيْتَ مَا كُنْتَ تَحْذَرُ، قَدْ وَاللَّهِ نَزَلَ بِكَ حَذْرُكَ، قَدْ آمَنَ النَّاسُ، فَأَمَرَ بِالْأَخْذُودِ فِي أَفْوَاهِ السِّكِّكَ فَخُدَّتْ، وَأَضْرَمَ النَّيْرَانَ، وَقَالَ: مَنْ لَمْ يَرْجِعْ عَن دِينِهِ فَأَحْمُوهُ فِيهَا أَوْ قِيلَ لَهُ: اقْتَحِمْ، فَفَعَلُوا حَتَّى جَاءَتْ امْرَأَةٌ وَمَعَهَا صَبِيٌّ لَهَا، فَتَقَاعَسَتْ أَنْ تَقَعَ فِيهَا، فَقَالَ لَهَا الْغُلَامُ: يَا أُمَّهُ اصْبِرِي، فَإِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

931. Suhejb, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ispričao sljedeće: "Nekada davno, prije vas, živio je jedan vladar koji je imao svog čarobnjaka. Kad je čarobnjak ostario, rekao je vladaru: 'Ja sam ostario pa mi daj jednog dječaka da ga poučim čarolijama.' Tako mu je vladar dao jednog dječaka da ga pouči čarolijama. Na putu, između vladara i čarobnjaka, živio je jedan monah. Dječak je, jednom prilikom, prolazeći pored monaha, navratio kod njega, pa mu se svidjelo kako govori. Kad bi došao čarobnjaku, udarao bi ga i pitao gdje se zadržao. Kad bi se vratio svojim kod kuće, oni bi ga također udarali i pitali gdje se zadržao. Dječak se na to požalio monahu, pa mu je ovaj rekao: 'Kad te bude htio udariti čarobnjak, reci da si se zadržao kod kuće, a kad te budu htjeli udariti kod kuće, reci da si se zadržao kod čarobnjaka!' Jednog je dana dječak naišao na jednu ogromnu životinju, koja se ispriječila pred svijet tako da ne mogu prolaziti, pa je usebi rekao: 'Danas ću vidjeti da li je Allahu draži

monah ili čarobnjak...' Uzeo je kamen i rekao: 'Allahu, ako ti je draži monah od čarobnjaka, usmrti ovu životinju i neka ljudi prolaze!' Zatim je bacio kamen, pogodio životinju i ubio je, pa je svijet počeo prolaziti. Kasnije je o svemu ovom ispričao monahu, pa mu je monah rekao: 'E moj sine, ti si bolji od mene i bit ćeš stavljen u iskušenje. Ako budeš stavljen na iskušenje, nemoj nikome govoriti za mene!' Dječak je liječio slijepce, gubavce i druge bolesnike i iscjeljivao ih. Vladar je imao jednog bliskog prijatelja, sugovornika, koji je oslijepio. Čuvši za dječaka, on mu je došao s bogatim darovima i rekao: 'Izliječi me, tvoje je sve što ovdje vidiš!' Dječak je rekao: 'Ja ne liječim nikoga, nego Allah. Ako u Njega vjeruješ, ja ću Allaha zamoliti da te izliječi.' Ovaj je povjerovao, pa je dječak zamolio Allaha i izliječio ga. Zatim je ovaj otišao kod vladara i ponovo sjeo u njegovo društvo kao i ranije, pa ga je vladar upitao: 'Hej ti, ko ti je vratio vid?' On je odgovorio: 'Moj Gospodar!' Na to je vladar rekao: 'Je li ja?' Ovaj je odgovorio: 'Ne, nego Allah, moj i tvoj Gospodar.' Vladar je zatim upitao: 'Zar ti imaš drugog gospodara osim mene?' 'Imam, moj i tvoj gospodar je Allah', rekao je. Zatim ga je počeo mučiti dok mu nije kazao za dječaka, a onda je naredio da mu se dječak dovede. Kad je doveden, upitao ga je: 'Sine, kako svojim čarolijama liječiš slijepce i gubavce i sve ove bolesnike?' 'Ja ne liječim nikoga, nego Allah', odgovorio je. 'Je li ja?', upitao je. 'Ne', odgovorio je. 'Zar ti imaš drugog gospodara mimo mene?', upitao je. On je odgovorio: 'Moj i tvoj Gospodar je Allah.' Onda je i njega počeo mučiti dok mu nije kazao za monaha. Onda je doveden i monah, pa mu je rekao: 'Napusti svoju vjeru!' Kad je ovaj odbio to učiniti, naredio je da mu se donese pila koju mu je stavio na vrh glave i prepолоvio ga na dva djela, koji su pali na zemlju. Zatim je doveden čovjek koji je nekada bio u društvu vladara, pa mu bi rečeno: 'Napusti svoju vjeru!', pa kad je i ovaj to odbio, stavio mu je pilu na vrh glave i prepолоvio ga na dva djela koji su pali na zemlju. Zatim je dječaku kome bi rečeno: 'Napusti

svoju vjeru!', pa kad je i on odbio to učiniti, poslao ga je s grupom svojih ljudi na tu i tu planinu i rekao: 'Kad se popnete na vrh, ako porekne vjeru, poštedite ga, a ako odbije da to učini, onda ga gurnite.' Kad su ga odveli i s njim se popeli na vrh planine, on je zamolio: 'Allahu, spasi me od njih, kako Ti hoćeš!' Brdo se zatreslo i svi su se survali. Dječak je došao do vladara, koji ga je kad je ušao upitao: 'Šta je s tvojim društvom?' On je odgovorio: 'Allah me od njih spasio.' Onda je s njim na lađi poslao drugu grupu i rekao im: 'Kad se otisnete na pučimu, ako porekne svoju vjeru, poštedite ga, a ako ne, bacite ga u more!' Kad su se otisli na more, dječak je zamolio: 'Allahu, spasi me od njih, kako Ti hoćeš!', pa su se svi utopili. Dječak se opet vratio, i kad je ušao vladaru, upitao ga je vladar: 'Šta je s tvojim društvom?' On je odgovorio: 'Allah me od njih spasio.' Zatim je rekao vladaru: 'Ti me ne možeš ubiti dok ne uradiš šta ti ja budem naredio. Ako uradiš šta ti ja naredim, ubit ćeš me, a ako ne, nećeš me moći ubiti!' 'A šta to trebam uraditi?', upitao je. On je rekao: 'Skupi sav narod na jednom platou, zatim me razapni na jedno stablo, a onda uzmi strijelu iz mog tobolca i reci: 'U ime Allaha, Gospodara ovog dječaka!' Ako to uradiš, ubit ćeš me.' Tako je i uradio. Uzeo je strijelu, stavio je u luk, nategao i rekao: 'U ime Allaha, Gospodara ovog dječaka', a zatim je odapeo. Strijela je dječaka pogodila pravo u slijepoočnicu. Dječak je na mjesto gdje ga je pogodila strijela stavio ruku i umro. Tada je svijet povikao: 'Mi vjerujemo u Gospodara ovog dječaka!' Vladaru su tada rekli: 'Boga nam, zadesilo te baš ono čega si se bojao, sav je svijet povjerovao!' Onda je naredio da se iskopaju jame i u njima nalože vatre i rekao: 'Ko se odrekne svoje vjere, pustite ga, a ko odbije da to učini, gurnite ga u vatru!' Svijet se gurao i i bacao u vatru. Jedna žena s djetetom, koje je dojila, izgledalo je da se opire

da padne u vatru, pa joj je dijete reklo: 'Majko strpi se! Ti si na Istini.'''⁹⁷⁰

---

⁹⁷⁰ Muslim (3005).

١٧١ - باب من سبَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَدْ كَفَرَ

171. POGLAVLJE

NEVJERNIK JE O^N AJ KO NA BILO KOJI NAČIN OMALOVAŽI
POSLANIKA, SAL^L ALLAHU ALEJHI VE SELLEM

٩٣٢ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ أَعْمَى كَانَتْ لَهُ أُمٌّ وَوَلَدٌ تَشْتُمُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَتَقَعُ فِيهِ فَيَنْهَاهَا فَلَا تَنْتَهِي، وَيَزْجُرُهَا فَلَا تَنْزَجِرُ، قَالَ: فَلَمَّا كَانَتْ ذَاتَ لَيْلَةٍ جَعَلَتْ تَقَعُ فِي النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَتَشْتُمُهُ فَأَخَذَ الْمِعْوَلَ فَوَضَعَهُ فِي بَطْنِهَا وَاتَّكَأَ عَلَيْهَا فَفَقَتَلَهَا فَوَقَعَ بَيْنَ رِجْلَيْهَا طِفْلٌ فَلَطَخَتْ مَا هُنَاكَ بِالِدَّمِ فَلَمَّا أَصْبَحَ ذُكِرَ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجَمَعَ النَّاسَ، فَقَالَ: «أَنْشُدُ اللَّهَ رَجُلًا فَعَلَ مَا فَعَلَ لِي عَلَيْهِ حَقٌّ إِلَّا قَامَ فِقَامَ الْأَعْمَى يَتَخَطَّى النَّاسَ وَهُوَ يَتَزَلُّزَلُ حَتَّى قَعَدَ بَيْنَ يَدَيْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنَا صَاحِبُهَا كَانَتْ تَشْتُمُكَ، وَتَقَعُ فِيكَ فَأَنْهَاهَا فَلَا تَنْتَهِي، وَأَزْجُرُهَا فَلَا تَنْزَجِرُ، وَلِي مِنْهَا ابْنَانِ مِثْلُ اللَّوْلُوتَيْنِ، وَكَانَتْ بِي رَفِيقَةً فَلَمَّا كَانَ الْبَارِحَةَ جَعَلَتْ تَشْتُمُكَ وَتَقَعُ فِيكَ، فَأَخَذْتُ الْمِعْوَلَ فَوَضَعْتُهُ فِي بَطْنِهَا، وَاتَّكَأْتُ عَلَيْهَا حَتَّى قَتَلْتَهَا فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا اشْهَدُوا أَنَّ دَمَهَا هَدْرٌ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

932. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, pripovijeda: "Neki je slijepac imao robinju koja mu je rodila djecu (a nije bila muslimanka) a vrijeđala je Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i klevetala ga; od toga ju je odvrćao i to joj zabranjivao, ali ona nije prestajala, nije ga slušala. I tako je jedne noći klevetala Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, omalovažavala ga, pa je on uzeo željezni šiljak, stavio ga na njen stomak, svom se težinom naslonio na njega i ubio je. A dijete joj je odmah ispalo pred noge, a sve oko nje bilo je uprljano krvi. Kad je svanulo, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, sabrao je ljude i rekao: *'Allahom preklinjem čovjeka, koji je učinio ono što je učinio, kod koga ja imam pravo, neka ustane!'* Slijepac ustade i pođe, ljuljajući se i gazeći preko ljudi. Sjeo je pred Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: *'Allahov Poslaniče, ja sam njen vlasnik. Ona te je klevetala i omaložavala, od čega sam je odvrćao i to joj zabranjivao, ali me nije slušala. Od nje imam dva sina, kao dva bisera; prema meni bila je dobra, ali se sinoć okomila na tebe i počela te klevetati i omaložavati, pa sam uzeo šiljak, naslonio ga na njen stomak, svom se težinom naslonio na njega i ubio je.'* Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na to reče: *'Budite svjedoci da njena krv ne zaslužuje otkupinu.'*"⁹⁷¹

٩٣٣ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «كَانَ رَجُلٌ نَصْرَانِيًّا فَأَسْلَمَ وَقَرَأَ الْبَقْرَةَ وَآلَ عِمْرَانَ فَكَانَ يَكْتُبُ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَعَادَ نَصْرَانِيًّا، فَكَانَ يَقُولُ: مَا يَدْرِي مُحَمَّدٌ إِلَّا مَا كَتَبْتُ لَهُ فَأَمَاتَهُ اللَّهُ فَدَفَنُوهُ فَأَصْبَحَ وَقَدْ لَفَظَتْهُ الْأَرْضُ فَقَالُوا: هَذَا فِعْلُ مُحَمَّدٍ وَأَصْحَابِهِ لَمَّا هَرَبَ مِنْهُمْ نَبَشُوا عَنْ صَاحِبِنَا فَأَلْقَوْهُ فَحَفَرُوا لَهُ فَأَعْمَقُوا فَأَصْبَحَ وَقَدْ لَفَظَتْهُ الْأَرْضُ فَقَالُوا: هَذَا فِعْلُ مُحَمَّدٍ

⁹⁷¹ Ebu Davud (4361) i En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteba*, 7/107, i *Es-Sunenu-l-kubra* (3519).

وَأَصْحَابِهِ نَبَشُوا عَنْ صَاحِبِنَا لَمَّا هَرَبَ مِنْهُمْ فَأَلْقَوْهُ فَحَفَرُوا لَهُ وَأَعَمَّقُوا لَهُ فِي
 الْأَرْضِ مَا اسْتَطَاعُوا فَأَصْبَحَ وَقَدْ لَفَظَتْهُ الْأَرْضُ فَعَلِمُوا أَنَّهُ لَيْسَ مِنَ النَّاسِ
 فَأَلْقَوْهُ «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ».

933. Enes, radijallahu anhu, ispričao je: "Neki je kršćanin prihvatio islam, pa je učio sure El-Bekara i Alu Imran, a još je bio i Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, pisar, ali se odmetnuo od islama, ponovo se vrativši u kršćanstvo. Govorio je: 'Muhammed ništa ne zna, osim ono što mu ja napišem!' I Allah je učinio da taj čovjek umre. Pokopali su ga, ali ga je zemlja ujutro izbacila iz groba. Kršćani su rekli: 'Ovo su uradili Muhammed i njegovi prijatelji jer se naš drug odmetnuo od njih!' Onda su mu iskopali dublju rupu i pokopali ga, a kad je svanulo, opet je nađen iznad zemlje. Opet su konstatairali: 'Ovo je Muhammedovo djelo i djelo njegovih prijatelja jer se naš drug odmetnuo od njih!' Potom su iskopali maksimalno duboku rupu i pokopali ga, ali je sljedećeg jutra opet nađen izvan nje. I tada su uvidjeli da to nije ljudsko djelo, pa su njegov trup samo bacili."⁹⁷²

⁹⁷² El-Buhari (3617).

١٧٢ - بَابُ فَضْلِ الصَّحَابَةِ وَوُجُوبِ تَوْقِيرِهِمْ وَالْكَفِّ عَمَّا شَجَرَ بَيْنَهُمْ
وَيَيَّانَ أَفْضَلِهِمْ

172. POGLAVLJE

O ODLIKAMA ASHABÂ, OBAVEZNOSTI NJIHOVOG
UVAŽAVANJA, SUSTEZANJU OD RASPRAVLJANJA O
NJIHOVIM NESUGLASICAMA I PROGLAŠAVANJU
NAJBOLJEG MEĐU NJIMA

٩٣٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ النَّاسِ خَيْرٌ؟ قَالَ: «قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ يَحْيِيءُ قَوْمٌ تَبَدَّرُ شَهَادَةُ أَحَدِهِمْ يَمِينُهُ وَتَبَدَّرُ يَمِينُهُ شَهَادَتُهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

934. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, kazuje da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan koja je generacija najbolja, na šta je odgovorio: "Najbolja je moja generacija, pa oni poslije njih, pa oni poslije njih, a potom će doći ljudi čije će svjedočenje preticati njihovu zakletvu, a zakletva će preticati svjedočenje."⁹⁷³

٩٣٥ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «النُّجُومُ أَمَنَةٌ لِلسَّمَاءِ فَإِذَا ذَهَبَتْ النُّجُومُ أَتَى السَّمَاءَ مَا تُوعَدُ،

⁹⁷³ El-Buhari (2652, 3651, 6429 i 6658) i Muslim (2533).

وَأَنَا أَمَنَةٌ لِأَصْحَابِي فَإِذَا ذَهَبَتْ أَتَى أَصْحَابِي مَا يُوعَدُونَ وَأَصْحَابِي أَمَنَةٌ لَأُمَّتِي
فَإِذَا ذَهَبَ أَصْحَابِي أَتَى أُمَّتِي مَا يُوعَدُونَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

935. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Zvijezde su jamac opstanka nebesa, i kad njih nestane, na nebesima će se dogoditi ono što je nagoviješteno. Ja sam jamac opstanka svojih drugova, i kad mene nestane, mojim će se drugovima dogoditi ono što im je nagoviješteno. A moji su drugovi jamac opstanka ummeta, i kad njih nestane, mom ummetu dogodit će se ono što je nagoviješteno."*⁹⁷⁴

٩٣٦ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَامَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «اسْتَوْصُوا بِأَصْحَابِي خَيْرًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ.

936. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: *"Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ustao je među nas i rekao: 'Lijepo se odnosite prema mojim ashabima!'"*⁹⁷⁵

٩٣٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي، لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي، فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا مَا أَدْرَكَ مُدًّا أَحَدِهِمْ وَلَا نَصِيفَهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

937. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nemojte vrijeđati moje ashabe! Kad bi neko drugi udijelio zlata koliko brdo Uhud,*

⁹⁷⁴ Muslim (2531).

⁹⁷⁵ Ahmed (114) i Et-Tirmizi (2165).

ne bi dostigao vrijednost njihove pregršti, čak ni vrijednost pola pregršti.”⁹⁷⁶

٩٣٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي، فَعَلِيهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ فِي «الْكَبِيرِ».

938. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhum, prenosi sljedeće Resulullahovo, sallallahu alejhi ve sellem, upozorenje: *”Neka Allahovo prokletstvo, prokletstvo meleka i svih ljudi stigne onoga ko vrijeđa moje ashabe!”*⁹⁷⁷

٩٣٩ - وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا ذَكَرَ أَصْحَابِي فَأَمْسِكُوا» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ.

939. Ibn Mesud, radijallahu anhu, kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Kad se u vašem prisustvu spomenu moji ashabi, sustegnite se od rasprave.”*⁹⁷⁸

٩٤٠ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا، فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

940. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazivao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Allah kaže: ‘Objavio sam rat onome ko ispolji neprijateljstvo prema Mom štćeniku.’”*⁹⁷⁹

⁹⁷⁶ Muslim (2540). Također: El-Buhari (3674) i Muslim (2541), ali preko Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu anhu.

⁹⁷⁷ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (12709).

⁹⁷⁸ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (1427 i 10448).

⁹⁷⁹ El-Buhari (6502).

٩٤١ - وَعَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُحِلِّ كَبِيرَنَا، وَيَرْحَمِ صَغِيرَنَا وَيَعْرِفَ لِعَالِمِنَا حَقَّهُ» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ.

941. Ubada b. es-Samit, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Ne pripada nam onaj ko ne uvažava starije, nije samilostan prema mlađima i ne priznaje pravo učenima."*⁹⁸⁰

٩٤٢ - وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرِثَةُ الْأَنْبِيَاءِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ.

942. Ebud-Derda, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: *'Učenjaci su nasljednici vjerovjesnikâ.*"⁹⁸¹

٩٤٣ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: «كُنَّا فِي زَمَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا نَعْدِلُ بِأَبِي بَكْرٍ أَحَدًا ثُمَّ عُمَرُ ثُمَّ عُثْمَانُ، ثُمَّ تَتْرُكُ أَصْحَابَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تُفَاضِلُ بَيْنَهُمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

943. Ibn Omer, radijallahu anhuma, govorio je: "Za vrijeme Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nikoga nismo smatrali

⁹⁸⁰ El-Hakim, 1/122.

⁹⁸¹ Ebu Davud (3641), Et-Tirmizi (2682) i Ibn Madža (239).

boljim od Ebu Bekra, onda je slijedio Omer, pa Osman, a druge ashabe, mimo njih, nismo upoređivali.”⁹⁸²

٩٤٤ - وَعَنْ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَهُ عَلَى جَيْشِ ذَاتِ السَّلَاسِلِ فَأَتَيْتُهُ فَقُلْتُ: أَيُّ النَّاسِ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ قَالَ: «عَائِشَةُ»، فَقُلْتُ: مِنْ الرِّجَالِ؟ فَقَالَ: «أَبُوهَا» قُلْتُ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ» فَعَدَّ رِجَالًا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

944. Amr b. el-As, radijallahu anhu, pripovijeda: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, postavio me za nadređenog u pohodu zvanom Zatu-s-selasil i, kad sam se vratio, upitao sam: 'Ko ti je najdraži?' 'Aiša', odgovorio je. 'A od ljudi?', upitao sam, na šta je odgovorio: 'Njen otac.' Preupitao sam: 'A zatim?' 'Omer b. el-Hattab', odgovorio je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, spomenuvši još neke ljude.”⁹⁸³

٩٤٥ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ أَبُو بَكْرٍ أَحَبَّنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَكَانَ خَيْرِنَا وَسَيِّدِنَا. أَخْرَجَهُ ابْنُ حَبَانَ.

945. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, imao je običaj reći: "Ebu Bekr bio je najdraži Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, bio je najbolji među nama i naš prvak.”⁹⁸⁴

٩٤٦ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي مَرَضِهِ: «ادْعِي لِي أَبَا بَكْرٍ وَأَخَاكَ حَتَّى أَكْتُبَ كِتَابًا فِإِنِّي أَخَافُ أَنْ

⁹⁸² El-Buhari (3655 i 3698).

⁹⁸³ El-Buhari (3662 i 4358) i Muslim (2540).

⁹⁸⁴ Ibn Hibban (6868).

يَتَمَنَّى مُتَمَنَّ وَيَقُولُ قَائِلٌ: أَنَا أَوْلَى وَيَأْتِي اللَّهُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَّا أَبَا بَكْرٍ». أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

946. Aiša, radijallahu anha, ispričala je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče mi u samrtnoj bolesti: 'Pozovi mi Ebu Bekra i svog brata da zapišemo, jer bojim se da će (vlast) neko drugi poželjeti, a neko će reći: 'Ja sam preči!' A Allah i vjernici prihvataju samo Ebu Bekra."⁹⁸⁵

٩٤٧ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي مَرَضِهِ الَّذِي مَاتَ فِيهِ عَاصِبٌ رَأْسَهُ بِخِرْقَةٍ فَقَعَدَ عَلَى الْمِنْبَرِ، فَحَمِدَ اللَّهَ، وَأَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: «إِنَّهُ لَيْسَ مِنَ النَّاسِ أَحَدٌ أَمَنَ عَلَيَّ فِي نَفْسِهِ وَمَالِهِ مِنْ أَبِي بَكْرٍ بْنِ أَبِي قُحَافَةَ وَلَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا مِنَ النَّاسِ خَلِيلًا لَاتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلًا، وَلَكِنْ خُلَّةَ الْإِسْلَامِ أَفْضَلُ سُدُّوا عَنِّي كُلَّ خَوْخَةٍ فِي هَذَا الْمَسْجِدِ غَيْرَ خَوْخَةٍ أَبِي بَكْرٍ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ، وَهُوَ عِنْدَ مُسْلِمٍ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَعِيدٍ.

947. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kazuje: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u svojoj samrtnoj bolesti izašao među nas, glave umotane u krpu, pa je sjeo na minber, zahvalio Allahu i pohvalio Ga te rekao: 'Sa mnom se najviše družio i najviše me pomogao Ebu Bekr b. Ebi Kuhafa. Da sam mimo svog Gospodara uzeo nekoga za prisnog prijatelja, uzeo bih Ebu Bekra, ali između nas je islamsko bratstvo, i to je bolje. Pa, neka prema džamiji sva vratašca budu zatvorena, osim Ebu Bekrovih vratašaca.'⁹⁸⁶

⁹⁸⁵ Muslim (2387).

⁹⁸⁶ El-Buhari (467) i Muslim (2382). Hadis je preko Ebu Seida, radijallahu anhu, zabilježio Muslim (2382).

٩٤٨ - وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «عَشْرَةٌ فِي الْجَنَّةِ: أَبُو بَكْرٍ فِي الْجَنَّةِ، وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعُثْمَانُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَلِيٌّ فِي الْجَنَّةِ، وَالزُّبَيْرُ فِي الْجَنَّةِ، وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةِ، وَابْنُ عَوْفٍ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعْدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعِيدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ فِي الْجَنَّةِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ.

948. Seid b. Zejd, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Deseterica su džennetlije: Ebu Bekr, Omer, Osman, Alija, Ez-Zubejr, Talha, Abdurrahman b. Avf, Sa'd, Seid i Ebu Ubejda b. el-Džerrah."⁹⁸⁷

٩٤٩ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِعَلِيِّ: «أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَيْسَ نَبِيٌّ بَعْدِي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

949. Sa'd b. Ebu Vekkas, radijallahu anhu, kaže da se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obratio Aliji rekavši mu: "U odnosu na mene ti si kao Harun u odnosu na Musaa, osim što poslije mene neće doći vjerovjesnik."⁹⁸⁸

٩٥٠ - وَعَنْ سَفِينَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «الْخِلَافَةُ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا»، قَالَ: أَمْسَكَ خِلَافَةَ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سِتِّينَ، وَعَمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَشْرًا، وَعُثْمَانَ

⁹⁸⁷ Ahirned (1675), Et-Tirmizi (3747), En-Nesai, u djelu *Es-Sunenu-l-kubra* (8194) i Ibn Hibban (7002).

⁹⁸⁸ El-Buhari (3706 i 4416) i Muslim (2404).

رَضِيَ اللهُ عَنْهُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ، وَعَلِي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سِتًّا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ حَبَانَ.

950. Sefineh, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Poslije moje smrti, hilafet će trajati trideset godina, a onda će biti obična vladavina.' Dakle, Ebu Bekr, radijallahu anhu, vladao je dvije godine, Omer, radijallahu anhu, deset godina, Osman, radijallahu anhu, dvanaest godina i Alija, radijallahu anhu, šest godina."⁹⁸⁹

٩٥١ - وَعَنْ عَلِي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِعُمَرَ: «وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ اللهُ أَنْ يَكُونَ قَدْ أَطَّلَعَ عَلَى أَهْلِ بَدْرٍ فَقَالَ: اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ فَقَدْ غَفَرْتُ لَكُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

951. Alija, radijallahu anhu, pripovijeda da se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, obratio Omeru: "A šta znaš, možda je Allah pogledao učesnike Bitke na Bedru i rekao: 'Radite šta hoćete, već sam vam oprostio!'"⁹⁹⁰

٩٥٢ - وَعَنْ أُمِّ مُبَشَّرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا أَنَّهَا سَمِعَتِ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا يَدْخُلُ النَّارَ إِنْ شَاءَ اللهُ مِنْ أَصْحَابِ الشَّجَرَةِ أَحَدٌ الَّذِينَ بَايَعُوا تَحْتَهَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

952. Ummu Mubeššir, radijallahu anha, rekla je: "Čula sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori sljedeće: 'U

⁹⁸⁹ Ahmed (21919, 21923 i 21928), Ebu Davud (4647), Et-Tirmizi (2226) i Ibn Hibban (6943).

⁹⁹⁰ El-Buhari (3007, 3181, 3983, 4274, 4890, 6259 i 6939) i Muslim (2494).

Džehennem, ako Allah da, neće ući nijedan od onih koji su mi dali prisegu pod drvetom. ⁹⁹¹

---

⁹⁹¹ Muslim (2496).

١٧٣ - بَابُ فَضْلِ أَهْلِ الْبَيْتِ

173. POGLAVLJE

ODLIKE EHLI-BEJTA, POSLANIKOVE, SALLALLAHU ALEJHI
VE SELLEM, PORODICE

٩٥٣ - عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا فِينَا خَطِيبًا بِمَاءٍ يُدْعَى حُمًّا بَيْنَ مَكَّةَ وَالْمَدِينَةِ، فَحَمِدَ اللَّهُ وَأَنْتَى عَلَيْهِ، وَوَعِظَ وَذَكَرَ، ثُمَّ قَالَ: «أَمَّا بَعْدُ؛ أَلَا أَيُّهَا النَّاسُ فَإِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ يُوشِكُ أَنْ يَأْتِيَ رَسُولُ رَبِّي فَأَجِيبَ وَأَنَا تَارِكٌ فِيكُمْ ثَقَلَيْنِ أَوْلَهُمَا كِتَابُ اللَّهِ فِيهِ الْهُدَى وَالنُّورُ فَخُذُوا بِكِتَابِ اللَّهِ وَاسْتَمِكُوا بِهِ»، فَحَثَّ عَلَيَّ كِتَابِ اللَّهِ وَرَغَبَ فِيهِ، ثُمَّ قَالَ: «وَأَهْلُ بَيْتِي أَذْكَرُكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي أَذْكَرُكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي أَذْكَرُكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي»، فَقِيلَ لَهُ: وَمَنْ أَهْلُ بَيْتِهِ يَا زَيْدُ أَلَيْسَ نِسَاؤُهُ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ؟ قَالَ: نِسَاؤُهُ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَلَكِنْ أَهْلُ بَيْتِهِ مَنْ حُرِمَ الصَّدَقَةَ بَعْدَهُ قَالَ: وَمَنْ هُمْ؟ قَالَ: هُمْ آلُ عَلِيٍّ وَآلُ عَقِيلٍ وَآلُ جَعْفَرٍ وَآلُ عَبَّاسٍ قَالَ: كُلُّ هَؤُلَاءِ حُرِمَ الصَّدَقَةَ؟ قَالَ: نَعَمْ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

وفي لفظٍ له: فَقُلْنَا: مَنْ أَهْلُ بَيْتِهِ نِسَاؤُهُ؟ قَالَ: لَا وَإِنَّمَا اللَّهُ إِنْ الْمَرْأَةُ تَكُونُ مَعَ الرَّجُلِ الْعَصْرَ مِنَ الدَّهْرِ ثُمَّ يُطَلَّقُهَا فَتَرْجِعُ إِلَى أَبِيهَا وَقَوْمِهَا أَهْلُ بَيْتِهِ أَصْلُهُ وَعَصَبَتُهُ الَّذِينَ حُرِمُوا الصَّدَقَةَ بَعْدَهُ.

953. Zejd b. Erkam, radijallahu anhu, ispričao je: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ustao između nas, kod izvora zvanog Humma, između Meke i Medine, zahvalio se Allahu, pohvalio Ga, potom nam održao vaz i podsjetio, a zatim rekao sljedeće: *'O ljudi, ja sam samo čovjek, i možda će mi ubrzo doći Allahov izaslanik od mog Gospodara, pa ću mu se odazvati! Ostavljam vam dvoje skupocjeno. Prvo je Allahova Knjiga, u kojoj je uputa i svjetlo, pa je prihvatite i dosljedno slijedite'*, govoreći još i podstičući na slijedenje Kur'ana. Onda reče: *'A drugo je moja porodica. Podsjećam vas na Allaha glede svoje porodice! Podsjećam vas na Allaha glede svoje porodice! Podsjećam vas na Allaha glede svoje porodice!'*" Neko upita: "Zejde, ko spada u Vjerovjesnikovu, sallallahu alejhi ve sellem, porodicu? Zar Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, supruge ne spadaju u njegovu porodicu?!" Na to Zejd, radijallahu anhu, odgovori: "Naravno da Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, supruge spadaju u njegovu porodicu, ali u njegovu porodicu prevenstveno spadaju oni kojima je zabranjeno uzimanje milostinje nakon njegove smrti." Taj isti čovjek upita: "A ko su oni?" "To su: Alijina, Akilova, Džaferova i Abbasova porodica", odgovori mu Zejd. Ovaj preupita: "Svima njima zabranjeno je uzimanje milostinje?!" "Da", odgovori Zejd, radijallahu anhu.⁹⁹² U drugoj verziji stoji: "Upitali smo Zejda: 'Da li se Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, supruge smatraju njegovom porodicom?', na šta je odgovorio: 'Ne, Allaha mi! Čovjek sa ženom provede cijeli život pa se razvede od nje i ona se vrati svom ocu, svom narodu. Ehli-bejt, Poslanikova, sallallahu alejhi

---

⁹⁹² Muslim (36 i 2408).

ve sellem, porodica jesu njegovi preci i rod, kojima je zabranjeno uzimanje milostinje poslije njega.”⁹⁹³

٩٥٤ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ﴿فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ﴾ [آل عمران: ٦١] دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَحَسَنًا وَحُسَيْنًا فَقَالَ: «اللَّهُمَّ هَؤُلَاءِ أَهْلِي» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

954. Sa'd b. Ebu Vekkas, radijallahu anhu, ispričao je: ”Kad je objavljen ajet: ’...ti reci: ’Hodite, pozvat ćemo sinove naše i sinove vaše...’”, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pozvao je Aliju, Fatimu, El-Hasana i El-Husejna i samo rekao: ’Allahu, ovo je moja porodica!’⁹⁹⁴

٩٥٥ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: خَرَجَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غَدَاةً وَعَلَيْهِ مِرْطٌ مَرَحَلٌ مِنْ شَعْرِ أَسْوَدَ، فَجَاءَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، فَأَدْخَلَهُ، ثُمَّ جَاءَ الْحُسَيْنُ فَدَخَلَ مَعَهُ، ثُمَّ جَاءَتْ فَاطِمَةُ، فَأَدْخَلَهَا ثُمَّ جَاءَ عَلِيٌّ، فَأَدْخَلَهُ، ثُمَّ قَالَ: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» [الأحزاب: ٣٣] « أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

955. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda: ”Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je iz kuće jednog jutra a na njemu crni vuneni ogratač. Utom dođe El-Hasan b. Alija, pa ga Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uvede pod ogrtač. Onda se pojavi El-Husejn, i on ga uvede. Poslije je došla Fatima, pa je i nju uveo, a naposljetku dođe Alija, pa Poslanik, sallallahu alejhi

⁹⁹³ Muslim (37 i 2408).

⁹⁹⁴ Muslim (32 i 2404).

ve sellem, i njega uvede, i prouči ajet: **'Allah želi od vas, o porodico Poslanikova, grijehе odstraniti, i potpuno vas očistiti.**'⁹⁹⁵

٩٥٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنِّي لَأَتَقَلَّبُ إِلَى أَهْلِي فَأَجِدُ التَّمْرَةَ سَاقِطَةً عَلَى فِرَاشِي فَأَرْفَعُهَا لِأَكْلِهَا ثُمَّ أَحْشَى أَنْ تَكُونَ صَدَقَةً فَأَلْقِيهَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

956. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Vratim se ukućanima i nađem hurmu na krevetu pa je ponese prema ustima i pobojim se da je milostinja, i ostavim je."*⁹⁹⁶

٩٥٧ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَخَذَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ تَمْرَةً مِنْ تَمْرِ الصَّدَقَةِ فَجَعَلَهَا فِي فِيهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَيْفَ كَيْفَ أَرَمَ بِهَا أَمَا عَلِمْتَ أَنَا لَا نَأْكُلُ الصَّدَقَةَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

957. Ovaj isti ashab pripovijedao je: "El-Hasan b. Alija uzeo je hurmu koja je data na ime milostinje i stavio je u usta, pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, povikao: *'Kih, kih, bacaj to! Zar ne znaš da mi ne jedemo milostinju!*'"⁹⁹⁷

٩٥٨ - وَعَنْ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ أَنَّ خَالِدَ بْنَ سَعِيدٍ بَعَثَ إِلَى عَائِشَةَ بِبَقْرَةٍ مِنَ الصَّدَقَةِ، فَرَدَّتْهَا، وَقَالَتْ: إِنَّا آلُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَحِلُّ لَنَا الصَّدَقَةُ. أَخْرَجَهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ.

⁹⁹⁵ Muslim (2424).

⁹⁹⁶ El-Buhari (2432) i Muslim (1070).

⁹⁹⁷ El-Buhari (1485, 1491 i 3072) i Muslim (1069).

958. Ibn Ebu Mulejka govori da je Halid b. Seid poslao Aiši, radijallahu anha, kravu dobivenu na ime zekata, pa ju je vratila i samo rekla: "Nama, Poslanikovej, sallallahu alejhi ve sellem, porodici, nije dopušteno uzimanje zekata."⁹⁹⁸

٩٥٩ - وَعَنْ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ بْنِ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ قَالَ: اجْتَمَعَ رَبِيعَةُ بْنُ الْحَارِثِ وَالْعَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَقَالَا: وَاللَّهِ لَوْ بَعَعْنَا هَذَيْنِ الْعُلَامَيْنِ - قَالَا لِي وَلِلْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ - إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَكَلَّمَاهُ فَأَمَرَهُمَا عَلَى هَذِهِ الصَّدَقَاتِ فَأَدَيَا مَا يُؤَدِّي النَّاسُ، وَأَصَابَا مِمَّا يُصِيبُ النَّاسُ، قَالَ: فَبَيْنَمَا هُمَا فِي ذَلِكَ جَاءَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ فَوَقَفَ عَلَيْهِمَا فَذَكَرَا لَهُ ذَلِكَ، فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ: لَا تَفْعَلَا فَوَاللَّهِ مَا هُوَ بِفَاعِلٍ فَانْتَحَاهُ رَبِيعَةُ بْنُ الْحَارِثِ، فَقَالَ: وَاللَّهِ مَا تَصْنَعُ هَذَا إِلَّا نَفَاسَةً مِنْكَ عَلَيْنَا فَوَاللَّهِ لَقَدْ نَلْتَصِهْرَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَا نَفْسِنَاهُ عَلَيْكَ. قَالَ عَلِيُّ: أَرْسَلُوهُمَا فَأَنْطَلَقَا وَاضْطَجَعَ عَلِيُّ، قَالَ: فَلَمَّا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الظُّهْرَ سَبَقْنَاهُ إِلَى الْحُجْرَةِ فَمُنَّا عِنْدَهَا حَتَّى جَاءَ فَأَخَذَ بِأَذَانِنَا، ثُمَّ قَالَ: أَخْرِجَا مَا تُصَرَّرَانِ، ثُمَّ دَخَلَ، وَدَخَلْنَا عَلَيْهِ وَهُوَ يَوْمئِذٍ عِنْدَ زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ، قَالَ: فَتَوَاكَلْنَا الْكَلَامَ، ثُمَّ تَكَلَّمَ أَحَدُنَا، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْتَ أَبْرُ النَّاسِ وَأَوْصَلَ النَّاسِ، وَقَدْ بَلَّغْنَا النِّكَاحَ فَجِئْنَا لِتُؤَمِّرَنَا عَلَى بَعْضِ هَذِهِ الصَّدَقَاتِ فَنُؤَدِّي إِلَيْكَ كَمَا يُؤَدِّي النَّاسُ، وَنُصِيبُ كَمَا يُصِيبُونَ، قَالَ: فَسَكَتَ طَوِيلًا حَتَّى أَرَدْنَا أَنْ نُكَلِّمَهُ، قَالَ: وَجَعَلْتُ زَيْنَبُ تُلْمِعُ عَلَيْنَا مِنْ وَرَاءِ الْحِجَابِ أَنْ لَا نُكَلِّمَاهُ قَالَ،

⁹⁹⁸ Ibn Ebu Šejba, 3/214.

ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ الصَّدَقَةَ لَا تَتَّبِعِي لآلِ مُحَمَّدٍ، إِنَّمَا هِيَ أَوْسَاخُ النَّاسِ، ادْعُوا لِي مَحْمِيَةً — وَكَانَ عَلَى الْخُمْسِ — وَتَوَفَّلَ بِنِ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ»، قَالَ: فَجَاءَهُ فَقَالَ لِمَحْمِيَةٍ: «أُنكِحْ هَذَا الْعُلَامَ ابْنَتَكَ» لِلْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ فَأُنكِحَهُ، وَقَالَ لِنُوفَلِ بْنِ الْحَارِثِ: «أُنكِحْ هَذَا الْعُلَامَ ابْنَتَكَ» لِي، فَأُنكِحَنِي وَقَالَ لِمَحْمِيَةٍ: «أَصْدِيقٌ عَنْهُمَا مِنْ الْخُمْسِ كَذَا وَكَذَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

959. Abdulmuttalib b. Rebia b. el-Haris ispričao je: "Sastali su se Rebia b. el-Haris i El-Abbas b. Abdulmuttalib i kazali: 'Allaha nam, mogli smo ova dva dječaka', misleći na mene i El-Fadla b. Abbasa, 'poslati da zamole Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da ih pošalje kao ubirače zekata; radit će kao i ostali ljudi i dobiti nadoknadu kao oni!' Dok su razmatrali tu mogućnost, došao je Alija b. Ebu Talib i stao kod njih. Pošto su ga upoznali s tim, on reče: 'Nemojte to učiniti! Allaha mi, neće Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, to odobriti!' Rebia mu se usprotivi: 'Allaha mi, odvrćaš nas od toga iz ljubomore! Ti si postao Resulullahov, sallallahu alejhi ve sellem, zet a mi zbog toga nismo ljubomorni prema tebi.' Alija reče: 'Pošaljite ih!' Dva momka odoše, a Alija leže. Kad je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, završio podnevski namaz, pretekli smo ga i stali kod vrata njegove sobe; kad je pristupio, dohvati nas za uši i reče: 'Recite, kad ste toliko navalili!' Ušli smo s njim – a bio je toga dana kod Zejnebe b. Džahš – i pouzdali se jedan u drugog, te naposljetku jedan od nas progovori: 'Allahov Poslaniče, ti si najveći dobročinitelj i najviše se brineš za održavanje veza. Mi smo stasali za brak pa smo došli da nas uposliš na ubiranju zekata; ubirat ćemo kao ostali službenici i zaraditi kao oni.' Na to je dugo šutio, toliko da smo htjeli opetovati zahtjev, a Zejneba nam je iza zastora davala znak da ne činimo. Tada Resulullah,

sallallahu alejhi ve sellem, progovori: *'Muhammedovoj porodici nije dopušteno uzimati imetak od zekata, zaista je to nečisti višak koji ljudi izdvajaju. Pozovite mi Mahmiju', koji je bio zadužen za raspoređivanje petine, 'i Nevfela b. el-Harisa b. Abdulmuttaliba.'* Došli su, i on reče Mahmiji: *'Oženi ovog mladića svojom kćerkom', misleći na El-Fadla b. Abbasa, i on ga oženi njome. A Nevfelu b. el-Harisu reče: 'A ti oženi ovog mladića svojom kćerkom', misleći na mene, pa me on oženi svojom kćerkom. Onda se obratio Mahmiji: 'Na ime mehra koji ćeš dati umjesto njih, od petine doznači toliko i toliko.'*⁹⁹⁹

٩٦٠ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَوْلَى الْقَوْمِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

960. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Štićenik određene porodice pripada joj."*¹⁰⁰⁰

٩٦١ - وَعَنْ ابْنِ أَبِي رَافِعٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَ رَجُلًا عَلَى الصَّدَقَةِ مِنْ بَنِي مَخْزُومٍ فَقَالَ لِأَبِي رَافِعٍ: اصْحَبْنِي فَإِنَّكَ تُصِيبُ مِنْهَا، قَالَ: حَتَّى آتَيْتِ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاسْأَلُهُ فَأَتَاهُ فَسَأَلَهُ فَقَالَ: «مَوْلَى الْقَوْمِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَإِنَّا لَا تَحِلُّ لَنَا الصَّدَقَةُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، النَّسَائِيُّ.

961. Ebu Rafia, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poslao nekog čovjeka iz plemena Benu Mahzum da sakuplja zekat, pa je on predložio

⁹⁹⁹ Muslim (1072).

¹⁰⁰⁰ El-Buhari (6761).

Ebu Rafiu: "Pođi sa mnom, i ti ćeš dobiti određeni dio!" Ebu Rafia odgovori: "Neću, sve dok ne upitam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, s tim u vezi." Otišao je i upitao ga, pa mu je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio: *"Štićenik određene porodice pripada joj; nije nam dopušteno uzimati milostinju."*¹⁰⁰¹

٩٦٢ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَهَدَتْ بَرِيرَةُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَحْمًا تُصَدِّقُ بِهِ عَلَيْهَا، فَقَالَ: «هُوَ لَهَا صَدَقَةٌ وَلَنَا هَدِيَّةٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

962. Enes b. Malik, radijallahu anhu, ispričao je: "Berira je Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, poklonila meso koje je dobila na ime milostinje, što je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odobrio rekavši: *'Meso je njoj dato kao milostinja, a mi smo ga dobili kao poklon.'*"¹⁰⁰²

٩٦٣ - وَعَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

963. Jedan ashab prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u namazu učio sljedeće: *"Allahu, smiluj se Muhammedu, njegovoj porodici, njegovim suprugama i*

¹⁰⁰¹ Ahmed (23872 i 27182), Ebu Davud (1650), Et-Tirmizi (657) i En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteba*, 5/107, i *Es-Sunenu-l-kubra* (2394).

¹⁰⁰² El-Buhari (1495 i 2577) i Muslim (1074).

njegovom potomstvu, kao što si se smilovao Ibrahimovoj porodici, zaista si Ti Hvaljeni i Slavljeni! I blagoslovi Muhammeda, njegovu porodicu, njegove supruge i njegovo potomstvo, kao što si blagoslovio Ibrahimovu porodicu, zaista si Ti Hvaljeni i Slavljeni!"¹⁰⁰³

٩٦٤ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «يَنْقَطِعُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كُلُّ سَبَبٍ وَنَسَبٍ إِلَّا سَبَبِي وَنَسَبِي» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ، وَالْحَاكِمُ.

964. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Prekinut će se na Sudnjem danu svi odnosi i rodbinske veze, osim mojih odnosa i moje rodbinske veze.'"¹⁰⁰⁴

٩٦٥ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَيْسَ مِنْ رَجُلٍ ادَّعَى لغيرِ أَبِيهِ وَهُوَ يَعْلَمُهُ إِلَّا كَفَرَ، وَمَنْ ادَّعَى قَوْمًا لَيْسَ لَهُ فِيهِمْ نَسَبٌ، فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِلْبُخَارِيِّ.

965. Ebu Zerr, radijallahu anhu, pripovijedao je da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: "Svaki čovjek koji se svjesno pripisuje nekome drugom, a ne svom ocu počinio je nevjerstvo u Allaha, a ko se bespravno pripisuje nekoj porodici neka sebi pripremi mjesto u Vatri!"¹⁰⁰⁵

¹⁰⁰³ Ahmed (23173).

¹⁰⁰⁴ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (2635), El-Hakim, 3/142, Ebu Nuajm, u djelu *Hil'jetu-l-evlija*, 7/314, i El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen*, 7/64.

¹⁰⁰⁵ El-Buhari (3508) i Muslim (61).

١٧٤ - بَابُ ذَمِّ الْاِخْتِلَافِ

174. POGLAVLJE

PODVAJANJE JE POKUDNO DJELO

٩٦٦ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَجُلًا قَرَأَ آيَةَ
 سَمِعْتُ مِنَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خِلَافَهَا، فَأَخَذْتُ بِيَدِهِ فَأَتَيْتُ بِهِ رَسُولَ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «كِلَاكُمَا مُحْسِنٌ — قَالَ شُعْبَةُ: أَظُنُّهُ قَالَ:
 — لَا تَخْتَلِفُوا فَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ اِخْتَلَفُوا فَهَلَكُوا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

966. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je:
 "Čuo sam nekog čovjeka da uči jedan ajet onako kako nisam čuo
 da ga Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uči. Uzeo sam ga za
 ruku i odveo kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, pa je
 on rekao: 'Obojica lijepo učite.'" Prenosilac Šuba rekao je:
 "Mislim da je Ibn Mesud kazao da je Resulullah, sallallahu alejhi
 ve sellem, dodao: 'I nemojte se razilaziti, oni koji su bili prije
 vas razilazili su se i nastradali.'"¹⁰⁰⁶

٩٦٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: هَجَرْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا قَالَ: فَسَمِعَ أَصْوَاتَ رَجُلَيْنِ اِخْتَلَفَا فِي آيَةٍ فَخَرَجَ

¹⁰⁰⁶ El-Buhari (2410, 3476 i 5062).

عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعْرِفُ فِي وَجْهِهِ الْعَضْبُ، فَقَالَ: «إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِاخْتِلَافِهِمْ فِي الْكِتَابِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

967. Abdullah b. Amr, radijallahu anhum, ispričao je: "Jednog sam dana poranio kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, a on je čuo dvojicu ljudi kako raspravljaju o jednom ajetu. Izašao je izuzetno ljut, i upozorio nas: 'Zaista su oni prije vas nastradali jer su se podvajali glede Knjige.'"¹⁰⁰⁷

٩٦٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ الْحَجَّ فَحُجُّوا»، فَقَالَ رَجُلٌ: أَكُلَّ عَامٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَسَكَتَ حَتَّى قَالَهَا ثَلَاثًا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْ قُلْتُ: نَعَمْ، لَوَجِبَتْ وَلَمَّا اسْتَطَعْتُمْ» ثُمَّ قَالَ: «ذَرُونِي مَا تَرَكْتُكُمْ فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِكَثْرَةِ سُؤَالِهِمْ وَاخْتِلَافِهِمْ عَلَى أُنْيَائِهِمْ فَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ فَأَتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَإِذَا نَهَيْتُمْ عَنْ شَيْءٍ فَدَعُوهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

968. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje sljedeće: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obratio nam se rekavši: 'O ljudi, Allah vam je zapovijedio obavljanje hadža, pa ga obavite!' Neki čovjek upita: 'Svake godine?' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, šutio je sve dok čovjek to pitanje nije ponovio tri puta. 'Da sam odgovorio: 'Da', bilo bi vam obaveza svake godine obaviti hadž, a to ne biste mogli', reče Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa nastavi: 'Nemojte me pitati o onome što prešutim!'

¹⁰⁰⁷ Muslim (2666).

Zaista je one prije vas uništilo to što su zapitkivali svoje vjerovjesnike i razilazili se s njima. Zato se klonite svega što vam zabranim, a od onoga što vam naredim uradite onoliko koliko možete.”¹⁰⁰⁸

٩٦٩ - وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَ مُعَاذًا إِلَى الْيَمَنِ، فَقَالَ: «يَسْرًا وَلَا تُعَسِّرًا وَبَشْرًا وَلَا تُنْفِرًا وَتَطَاوَعًا وَلَا تَحْتَلِفًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

969. Seid b. Ebu Burda prenosi od svog oca Burde, a on od svog oca da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poslao njega i Muaza u Jemen, savjetujući ih: *”Olakšavajte, nemojte otežavati; obradujte, nemojte izazivati odvratnost; dogovarajte se, nemojte se razilaziti!”*¹⁰⁰⁹

٩٧٠ - وَعَنْ جُنْدَبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَقْرَأُوا الْقُرْآنَ مَا اتَّלَفْتُمْ عَلَيْهِ قُلُوبُكُمْ فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ فُقُومُوا عَنْهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

970. Džunub b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijeda sljedeći hadis: *”Učite Kur’an dok su u tome vaša srca jedinstvena, a kad se podvojite, odmah ustanite završivši učenje.”*¹⁰¹⁰

¹⁰⁰⁸ Muslim (1337).

¹⁰⁰⁹ El-Buhari (2261, 3038, 4341, 4343, 4344, 6124, 6923, 7149, 7156, 7157 i 7172)

i Muslim (1733).

¹⁰¹⁰ El-Buhari (5060, 5061, 7364 i 7365).

٩٧١ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ آيَسَ أَنْ يَعْبُدَهُ الْمُصَلُّونَ فِي جَزِيرَةِ الْعَرَبِ وَلَكِنَّ فِي التَّحْرِيشِ بَيْنَهُمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

971. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, kazuje da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: *”Zaista je šejtan izgubio nadu da će ga klanjači obožavati na Arapskom poluotoku, ali je zadovoljan time što će ih zavađati.”*¹⁰¹¹

٩٧٢ - وَعَنْ عَبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ يُخْبِرُ بَلِيلَةَ الْقَدْرِ فَتَلَّحَى رَجُلَانِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ، فَقَالَ: «إِنِّي خَرَجْتُ لِأُخْبِرَكُمْ بِبَلِيلَةِ الْقَدْرِ، وَإِنَّهُ تَلَّحَى فُلَانٌ وَفُلَانٌ، فَرُفِعَتْ وَعَسَى أَنْ يَكُونَ خَيْرًا لَكُمْ، التَّمَسُّوْهَا فِي السَّبْعِ وَالْتَّسْعِ وَالْخَمْسِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

972. Ubada b. es-Samit, radijallahu anhu, ispričao je: *”Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je iz kuće da obavijesti u vezi s Lejletu-l-kadrom, pa su se dva muslimana posvađala, te on reče: 'Izašao sam izvijestiti vas u vezi s Lejletu-l-kadrom, pa su se taj i taj posvađali, i znanje o njoj uzdignuto je, u čemu je za vas, možda, dobro. Očekujte je u dvadeset sedmoj, odnosno u dvadeset devetoj ili u dvadeset petoj noći.”*¹⁰¹²

٩٧٣ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَحَاسَدُوا وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا يَبِغْ

¹⁰¹¹ Muslim (2812).

¹⁰¹² El-Buhari (49, 2023 i 6049).

بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا، الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ وَلَا يَحْقِرُهُ التَّقْوَى هَاهُنَا»، وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ «بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ دَمُهُ وَمَالُهُ وَعَرَضُهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

973. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govori da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nemojte jedni drugima zavidjeti, nemojte lažno licitirati, nemojte se međusobno mrziti, nemojte jedni drugima leđa okretati, i nemojte trgovati na trgovinu jedni drugih, već budite Allahovi robovi, braća. Musliman je drugom muslimanu brat: ne čini mu nasilje, ne ostavlja ga na cjedilu i ne omalovažava ga. Bogobožnost se ovdje nalazi"*, tri puta pokazujući prema svojim grudima, *"a dovoljno je čovjeku zla u tome da omalovaži drugog muslimana. Musliman je muslimanu svet: njegov život, njegov imetak i njegova čast."*¹⁰¹³

٩٧٤ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

974. Džerir b. Abdullah, radijallahu anhu, kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: *"Nemojte se poslije moje smrti vratiti u nevjerstvo ubijajući jedni druge."*¹⁰¹⁴

¹⁰¹³ Muslim (2564).

¹⁰¹⁴ El-Buhari (121 i 4405) i Muslim (65).

١٧٥ - بَابُ افْتِرَاقِ الْأُمَمِ

175. POGLAVLJE

O PODVAJANJU PRIJAŠNJIH NARODA

٩٧٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «افْتَرَقَتِ الْيَهُودُ عَلَى إِحْدَى أَوْ ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَتَفَرَّقَتِ النَّصَارَى عَلَى إِحْدَى أَوْ ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً وَتَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

975. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Židovi su se podvojili na sedamdeset i jednu, ili na sedamdeset i dvije frakcije, kršćani su se podvojili na sedamdeset i jednu, ili na sedamdeset i dvije frakcije, a ovaj će se ummet podvojiti na sedamdeset i tri frakcije."¹⁰¹⁵

٩٧٦ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا إِنَّ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ افْتَرَقُوا عَلَى ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ مِلَّةً، وَإِنَّ هَذِهِ الْمِلَّةَ سَتَفْتَرِقُ عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ، ثِنْتَانِ وَسَبْعُونَ فِي النَّارِ، وَوَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَهِيَ الْجَمَاعَةُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ، وَأَبُو دَاوُدَ.

¹⁰¹⁵ Ahmed (8396), Ebu Davud (4596), Et-Tirmizi (2640), Ibn Madža (3991), Ebu Ja'la (5910, 5978 i 6117), Ibn Hibban (6247 i 6731), El-Hakim, 1/128, El-Bejheki, 10/208.

976. Muavija b. Ebu Sufjan, radijallahu anhu, prenio je Resulallahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Uistinu su se sljedbenici Knjige, prije vas, podvojili na sedamdeset i dvije skupine, a ovaj će se ummet podijeliti na sedamdeset i tri skupine, sedamdeset i dvije ući će u Vatru, a jedna u Džennet”*¹⁰¹⁶

٩٧٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيَأْتِيَنَّ عَلَى أُمَّتِي مَا آتَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ حَذَوِ النَّعْلِ بِالنَّعْلِ حَتَّىٰ إِنْ كَانَ مِنْهُمْ مَنْ آتَى أُمَّهُ عِلَانِيَةً لَكَانَ فِي أُمَّتِي مَنْ يَصْنَعُ ذَلِكَ وَإِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَفَرَّقَتْ عَلَى ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ مِئَةً وَتَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ مِئَةً كُلُّهُمْ فِي النَّارِ إِلَّا مِئَةً وَاحِدَةً» قُلْتُ: وَمَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

977. Abdullah b. Amr, radijallahu anhuma, ispričao je: *”Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče jednom prilikom: 'Zaista, mom će se ummetu desiti ono što se desilo Izraelićanima, stopu u stopu, u toj mjeri da je neko od njih javno spolno općio sa svojom majkom, u mom bi ummetu bilo ljudi koji bi tako činili. Izraelićani su se podvojili na sedamdeset i dvije frakcije, a ovaj će se ummet podvojiti na sedamdeset i tri frakcije, sve će u Džehennem, osim jedne.’ Upitah: 'Allahov Poslaniče, koja je to skupina?' 'Ona koja slijedi ono na čemu sam ja i moji ashabi', odgovori Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem.”*¹⁰¹⁷

¹⁰¹⁶ Ahmed (16937), Ebu Davud (4597) i Ed-Darimi, 2/241.

¹⁰¹⁷ Et-Tirmizi (2641).

٩٧٨ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَكُونُ فِي أُمَّتِي اخْتِلَافٌ وَفُرْقَةٌ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

978. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nagovijestio: ”U mom će ummetu biti razilaženja i nejedinstva.“¹⁰¹⁸

٩٧٩ - وَعَنْ حُدَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ النَّاسُ يَسْأَلُونَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ الْخَيْرِ، وَكُنْتُ أَسْأَلُهُ عَنِ الشَّرِّ مَخَافَةَ أَنْ يُدْرِكَنِي، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا كُنَّا فِي جَاهِلِيَّةٍ وَشَرٍّ، فَجَاءَنَا اللَّهُ بِهَذَا الْخَيْرِ، فَهَلْ بَعْدَ هَذَا الْخَيْرِ مِنْ شَرٍّ؟ قَالَ: «نَعَمْ» قُلْتُ: وَهَلْ بَعْدَ ذَلِكَ الشَّرِّ مِنْ خَيْرٍ؟ قَالَ: «نَعَمْ وَفِيهِ دَخْنٌ»، قُلْتُ: وَمَا دَخْنُهُ؟ قَالَ: «قَوْمٌ يَسْتَنُونَ بِغَيْرِ سُنِّي وَيَهْدُونَ بِغَيْرِ هَدْيِي تَعْرِفُ مِنْهُمْ وَتُنْكِرُ»، قُلْتُ: فَهَلْ بَعْدَ ذَلِكَ الْخَيْرِ مِنْ شَرٍّ؟ قَالَ: «نَعَمْ دُعَاةٌ عَلَى أَبْوَابِ جَهَنَّمَ مَنْ أَجَابَهُمْ إِلَيْهَا قَذَفُوهُ فِيهَا»، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ صِفْهُمْ لَنَا فَقَالَ: «نَعَمْ، قَوْمٌ مِنْ جِلْدَتِنَا، وَيَتَكَلَّمُونَ بِالْأَسِنَّتِنَا»، قُلْتُ: فَمَا تَأْمُرُنِي إِنْ أَدْرَكَنِي ذَلِكَ؟ قَالَ: «تَلْزِمُ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ وَإِمَامَهُمْ»، قُلْتُ: فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ جَمَاعَةٌ وَلَا إِمَامٌ؟ قَالَ: «فَاعْتَزِلْ تِلْكَ الْفِرْقَ كُلَّهَا وَلَوْ أَنْ تَعْصَّ بِأَصْلِ شَجَرَةٍ حَتَّى يُدْرِكَكَ الْمَوْتُ وَأَنْتَ عَلَى ذَلِكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

979. Huzejfa b. el-Jeman, radijallahu anhu, govorio je: ”Ljudi su pitali Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, o dobru, a ja sam ga pitao o zlu, strahujući da me ne zadesi. Tako sam upitao:

¹⁰¹⁸ Ahmed (13036).

'Allahov Poslaniče, bili smo u neznaboštvu i zlu, pa nam je Allah dao ovo dobro. Hoće li poslije ovog dobra biti zla?' 'Hoće', odgovori on. 'A hoće li poslije tog zla biti dobra?', preupitah. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *'Hoće, i bit će među ljudima poremećenosti.'* 'U čemu?', upitao sam. On odgovori: *'U ljudima koji će slijediti tuđu praksu i uputu, a ne svoju praksu i svoju uputu; neke ćeš im stvari odobravati a neke osuđivati.'* Postavio sam isto pitanje: 'Hoće li poslije toga dobra biti zla?', na šta odgovori: *'Da, postojat će ljudi koji će stajati na vratima Vatre i u nju pozivati; onoga ko im se odazove gurnut će u nju.'* Zatražio sam: 'Allahov Poslaniče, opiši nam ih!' On reče: *'Hoću, opisat ću ih. Oni će biti naši sunarodnjaci i našim će jezikom pričati.'* Upitao sam šta mi preporučuje ako doživim to vrijeme, na šta reče: *'Budi uz zajednicu muslimana i njihovog vladara.'* 'A ako ne bude zajednice niti vladara?', upitao sam. Na to mi je samo rekao: *'Onda se kloni svih tih frakcija, makar nemao drugog izbora nego da budeš sam samcat i na tome da umreš.'*¹⁰¹⁹

٩٨٠ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

980. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, izjavio je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"U mom će ummetu postojati pobjedonosna skupina koja će se boriti za istinu, do Kijametskog dana."*¹⁰²⁰

¹⁰¹⁹ El-Buhari (3606, 3607 i 7084) i Muslim (51 i 1847).

¹⁰²⁰ Muslim (156 i 1923).

١٧٦ - بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّهْيِ عَنِ الْعَصَبِيَّةِ وَالْحَزْبِيَّاتِ الْجَاهِلِيَّةِ
وَالْقَوْمِيَّاتِ الْعُنْصُرِيَّةِ

176. POGLAVLJE

O OSUDI PRISTRASNOSTI NARODU, PAGANSKE OSNOVE
OKUPLJANJA I NACIONALIZMA

٩٨١ - عَنْ جُنْدَبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَجَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ قُتِلَ تَحْتَ رَايَةٍ عِمِّيَّةٍ يَدْعُو عَصَبِيَّةً أَوْ يَنْصُرُ عَصَبِيَّةً فَقَتَلَتْ جَاهِلِيَّةً» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

981. Džundub b. Abdullah el-Bedželi, radijallahu anhuma, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko pogine naslijepo, pozivajući u pristrasnost narodu ili je pomažući, poginuo je kao neznabožac."*¹⁰²¹

٩٨٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ أَذْهَبَ عَنْكُمْ عِبِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ وَفَخَرَهَا بِالْآبَاءِ، مُؤْمِنٌ تَقِيٌّ، وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ، أَنْتُمْ بَنُو آدَمَ، وَأَدَمُ مِنْ تُرَابٍ، لِيَدْعَنَّ رِجَالٌ فَخَرَهُمْ بِأَقْوَامٍ، إِنَّمَا هُمْ فَحْمٌ مِنْ فَحْمِ جَهَنَّمَ أَوْ لِيَكُونَنَّ أَهْوَنَ عَلَى اللَّهِ مِنَ الْجِعْلَانِ الَّتِي تَدْفَعُ بِأَنْفِهَا التَّنَّ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

¹⁰²¹ Muslim (1850).

982. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Svevišnji je Allah od vas odstranio pagansku oholost i ponošenje precima. Bogobožni vjernik i nesretni griješnik – svi su Ademovi potomci, a Adem je stvoren od zemlje. Ili će se ljudi prestati ponositi prethodnicima, koji su odavno stanovnici Džehennema, ili će u Allaha biti bezvredniji od kotrljana, koji svojim nosom gura nečistoću.”*¹⁰²²

٩٨٣ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي غَزَاةٍ فَكَسَعَ رَجُلٌ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ، فَقَالَ الْأَنْصَارِيُّ: يَا لِلْأَنْصَارِ، وَقَالَ الْمُهَاجِرِيُّ: يَا لِلْمُهَاجِرِينَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا بَالُ دَعْوَى الْجَاهِلِيَّةِ؟» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَسَعَ رَجُلٌ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ فَقَالَ: «دَعْوَاهَا فَإِنَّهَا مُتَّبَعَةٌ»، فَسَمِعَهَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِيٍّ، فَقَالَ: قَدْ فَعَلُوهَا، وَاللَّهِ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ، قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ: دَعْنِي أَضْرِبُ عُنُقَ هَذَا الْمُنَافِقِ، فَقَالَ: «دَعُوهُ لَا يَتَحَدَّثُ النَّاسُ أَنْ مُحَمَّدًا يَقْتُلُ أَصْحَابَهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

983. Džabir, radijallahu anhu, pripovijeda: *”Kad smo bili s Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, u jednoj bici jedan muhadžir, koji se inače često šalio, udario je ensariju po zadnjici, na šta se ovaj žestoko naljutio, te su pozvali svoje ljude. Ensarija povika: 'O ensarije!', a muhadžir pozva: 'O muhadžiri!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je iz šatora i upitao: 'Šta je ljudima pa se pozivaju na paganstvo? Šta se desilo?' Kad su mu kazali da je muhadžir udario ensariju po zadnjici, rekao je: 'Izbjegavajte pozivanje na paganstvo jer je*

¹⁰²² Ahmed (8736, 8792 i 10781), Ebu Davud (5116) i Et-Tirmizi (3956).

ono odvratno!' To je čuo Abdullah b. Ubejj i izjavio: 'Već su se pozvali na paganstvo. Allaha mi, kad se vratimo u Medinu, sigurno će jači istjerati iz nje slabije!' Omer b. el-Hattab reče: 'Dopusti mi da ubijem ovog licemjera!' Na to mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, kaza: *'Ostavi ga! Ne želim da ljudi pričaju da Muhammed ubija svoje drugove.'*¹⁰²³

٩٨٤ - وَعَنْ الْحَارِثِ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ ادَّعَى دَعْوَى الْجَاهِلِيَّةِ فَإِنَّهُ مِنْ جُنَا جَهَنَّمَ»، فَقَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَإِنْ صَلَّى وَصَامَ؟ قَالَ: «وَإِنْ صَلَّى وَصَامَ فَادْعُوا بِدَعْوَى اللَّهِ الَّذِي سَمَّاكُمْ الْمُسْلِمِينَ الْمُؤْمِنِينَ عِبَادَ اللَّهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

984. El-Haris el-Eš'ari, radijallahu anhu, kazivao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko se poziva na paganstvo, on je džehenemsko gorivo."* Neki čovjek upita: *"Allahov Poslaniče, makar namaz klanjao i postio?"* *"Makar namaz klanjao i postio. Pozivajte se na Allahovu vjeru jer vas je On muslimanima, Allahovim robovima nazvao"*, zaključio Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem.¹⁰²⁴

٩٨٥ - وَعَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا الرَّجُلُ تَعَزَّى بِعَزَاءِ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَعِضُّوهُ بِمَنْ أَيْبَهُ وَلَا تَكُونُوا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

985. Ubejj b. Ka'b, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Ko*

¹⁰²³ El-Buhari (3518, 4905 i 4907) i Muslim (6583).

¹⁰²⁴ Ahmed (17170) i Et-Tirmizi (2863 i 2864).

se poziva na pagansko porijeklo, nedvosmisleno mu recite neka ugrize svog oca za ud.””¹⁰²⁵

---

¹⁰²⁵ Ahmed (21236).

١٧٧ - باب تحريم التشبه بالكفار

177. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE OPONAŠANJE NEVJERNIKA

٩٨٦ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

986. Abdullah b. Omer, radijallahu anhumu, izjavio je da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko oponaša određeni narod, i pripada mu."¹⁰²⁶

٩٨٧ - وَعَنْ عَمْرٍو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَهَ بِغَيْرِنَا، لَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ وَلَا بِالنَّصَارَى، فَإِنَّ تَسْلِيمَ الْيَهُودِ الْإِشَارَةُ بِالْأَصَابِعِ وَتَسْلِيمَ النَّصَارَى الْإِشَارَةُ بِالْأَكْفُفِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

987. Amr b. Šuajb prenosi od svog oca, a on od svog oca da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Ne pripada nam onaj ko oponaša druge, a ne nas. Nemojte se poistovjećivati sa židovima niti s kršćanima! Židovi pozdravljaju pokazujući prstima, a kršćani pokazujući šakom."¹⁰²⁷

¹⁰²⁶ Ebu Davud (4031).

¹⁰²⁷ Et-Tirmizi (2695).

٩٨٨ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَتَسْبَعَنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ شَيْراً بِشِيرٍ وَذِرَاعاً بِذِرَاعٍ حَتَّى لَوْ دَخَلُوا جُحَرَ ضَبٍّ بَعَثْتُمُوهُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

988. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Uistinu ćete slijediti narode prije vas pedalj po pedalj, lakat po lakat, čak do te mjere da, kad bi oni ušli u gušterovu rupu, vi biste ih u tome slijedili."*¹⁰²⁸

٩٨٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَأْخُذَ أُمَّتِي بِأَخْذِ الْقُرُونِ قَبْلَهَا شَيْراً بِشِيرٍ وَذِرَاعاً بِذِرَاعٍ»، فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَفَّارِسَ وَالرُّومِ؟ فَقَالَ: «وَمَنْ النَّاسُ إِلَّا أَوْلَئِكَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

989. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je sljedeći hadis: *"Sudnji će dan nastupiti kad moj ummet bude slijedio običaje prijašnjih naroda pedalj po pedalj, lakat po lakat."* "Allahov Poslaniče, odnosi li se to na Perzijance i Rimljane?", upita neko, na šta Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *"Na koga se drugog odnosi ako ne na njih!"*¹⁰²⁹

٩٩٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي تَالِبٍ مُعْصَفَرَيْنِ فَقَالَ: «إِنَّ هَذِهِ مِنْ ثِيَابِ الْكُفَّارِ فَلَا تَلْبَسْهَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

¹⁰²⁸ El-Buhari (3456 i 7320) i Muslim (2669).

¹⁰²⁹ El-Buhari (7319).

990. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, kazivao je: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na meni vidio žutu odjeću iz dva dijela, pa me upozorio: *'To je odjeća nevjernika, nemoj je oblačiti!*'"¹⁰³⁰

٩٠١ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ وَلَهُمْ يَوْمَانِ يَلْعَبُونَ فِيهِمَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَبْدَلَكُمْ بِهِمَا خَيْرًا مِنْهُمَا يَوْمَ الْفِطْرِ وَيَوْمَ النَّحْرِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَائِيُّ.

991. Enes, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Kad se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, preselio u Medinu, našao je da Medinjani slave dva dana koja su slavili još u neznabožačkom periodu, pa je rekao: *'Allah vam je zamijenio ta dva dana boljim od njih: Ramazanskim i Kurban-bajramom.*'"¹⁰³¹

¹⁰³⁰ Muslim (2077).

¹⁰³¹ Ahmed (12006 i 12827), Ebu Davud (1134) i En-Nesai, 3/179.

١٧٨ - بَابُ تَحْرِيمِ الْإِقَامَةِ بِأَرْضِ الْمُشْرِكِينَ

178. POGLAVLJE

ZABRANJENO JE ŽIVJETI U NEVJERNIČKOJ ZEMLJI

٩٩٢ - عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ جَامَعَ الْمُشْرِكَ وَسَكَنَ مَعَهُ فَإِنَّهُ مِثْلُهُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

992. Semura b. Džundub, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, upozorenje: *”Ko se druži s mnogobošcima ili živi s njima ima njihov status.”*¹⁰³²

٩٩٣ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا بَرِيءٌ مِنْ كُلِّ مُسْلِمٍ يُقِيمُ بَيْنَ أَظْهُرِ الْمُشْرِكِينَ»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ؟ قَالَ: «لَا تَرَأَى نَارَاهُمَا» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

993. Džerir b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem riječi: *”Ja se odričem svakog muslimana koji živi s mnogobošcima!”* *”Zašto ih se odričeš, Allahov Poslaniče?”*, upita neko od prisutnih, na šta odgovori: *”Jer treba da su od njih daleko toliko da se njihova ognjišta ne viđaju.”*¹⁰³³

¹⁰³² Ebu Davud (2787).

¹⁰³³ Ebu Davud (2646) i Et-Tirmizi (1604).

٩٩٤ - وَعَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنْ مُشْرِكٍ عَمَلًا بَعْدَمَا أَسْلَمَ أَوْ يُفَارِقَ الْمُشْرِكِينَ إِلَى الْمُسْلِمِينَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالنَّسَائِيُّ.

994. Behz b. Hakim prenosi od svog oca Hakima, a on od svog oca da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svevišnji Allah od mnogobošca koji prihvati islam, neće primiti nijedno dobro djelo sve dok ih ne napusti i ne priključi se muslimanima."¹⁰³⁴

¹⁰³⁴ Ahmed (20037 i 20043) i En-Nesai, u djelima: *El-Mudžteba*, 5/4-5 i 82-83, i *Es-Sunenu-l-kubra* (11469).

١٧٩ - بَابُ مَنْ تَكَلَّمَ بِالْفَارِسِيَّةِ وَالرِّطَانَةِ

179. POGLAVLJE

O UPOTREBLJAVANJU RIJEČI IZ PERZIJSKOG I DRUGIH STRANIH JEZIKA

٩٩٥ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ذَبَحْنَا بُهَيْمَةً لَنَا، وَطَحَنْتُ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ فَتَعَالَ أَنْتَ وَنَفَرٌ. فَصَاحَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «يَا أَهْلَ الْخَنْدَقِ إِنَّ جَابِرًا قَدْ صَنَعَ سُورًا فَحَيَّ هَلَا بِكُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

995. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhumu, ispričao je sljedeće: "Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, zaklali smo mršavu ovcu i skuhao sam nekoliko pregršti ječma, pa hajde ti i još nekoliko ljudi na ručak!' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, povikao je: 'O vi koji kopate hendek, Džabir je pripremio sur, hranu, pa izvolite!'"¹⁰³⁵

٩٩٦ - وَعَنْ أُمِّ خَالِدِ بْنِ خَالِدِ بْنِ سَعِيدٍ قَالَتْ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَعَ أَبِي وَعَلِيِّ قَمِيصٌ أَصْفَرٌ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سَنَّهُ سَنَةٌ»، قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: وَهِيَ بِالْحَبَشِيَّةِ: حَسَنَةٌ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

996. Ummu Halid b. Halid b. Seid, radijallahu anha, ispričala je: "Došla sam kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, s

¹⁰³⁵ El-Buhari (3070, 4101 i 4102) i Muslim (2039).

ocem a na meni žuta haljina, pa Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Seneh, seneh!'*” Abdullah je objasnio: ”Ta riječ na abesinskom jeziku znači: lijepo.”¹⁰³⁶

٩٩٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ أَخَذَ تَمْرَةً مِنْ تَمْرِ الصَّدَقَةِ فَجَعَلَهَا فِي فِيهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْفَارِسِيَّةِ: «كَيْخُ كَيْخُ، أَمَا تَعْرِفُ أَنَا لَا نَأْكُلُ الصَّدَقَةَ؟» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

997. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je: ”El-Hasan b. Alija b. Ebu Talib, radijallahu anhu, uzeo je hurmu koja je data na ime milostinje i stavio je u usta, pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, povikao na perzijskom: *'Kih, kih! Bacaj to, bacaj to!'*, želeći mu reći da je ne smije pojesti, potom mu je objasnio: *'Zar ne znaš da mi ne jedemo milostinju!'*”¹⁰³⁷

٩٩٨ - وَعَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ أَتَعَلَّمَ لَهُ كَلِمَاتٍ مِنْ كِتَابِ يَهُودَ قَالَ: «إِنِّي وَاللَّهِ مَا آمَنُ يَهُودَ عَلَى كِتَابِي»، قَالَ: فَمَا مَرَّ بِي نِصْفُ شَهْرٍ حَتَّى تَعَلَّمْتُهُ لَهُ، قَالَ: فَلَمَّا تَعَلَّمْتُهُ كَانَ إِذَا كَتَبَ إِلَى يَهُودَ كَتَبْتُ إِلَيْهِمْ، وَإِذَا كَتَبُوا إِلَيْهِ قَرَأْتُ لَهُ كِتَابَهُمْ. أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

998. Zejd b. Sabit, radijallahu anhu, kazivao je: ”Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio mi je da učim hebrejski jezik, rekavši: *'Allaha mi, nemam povjerenja u židove kad se radi o pisanju dopisa.'* I to sam savladao za manje od pola

¹⁰³⁶ El-Buhari (3071, 3874, 5823, 5845 i 5993).

¹⁰³⁷ El-Buhari (1485, 1491 i 3072) i Muslim (1069).

mjeseca, pa sam pisao njegove dopise židovima, a čitao njihove dopise Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem.”¹⁰³⁸

---

¹⁰³⁸ Ebu Davud (3645) i Et-Tirmizi (2715).

١٧٠ - بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّفَاقِ الْأَكْبَرِ

180. POGLAVLJE

O LICEMJERSTVU KOJE IZVODI IZ DINI-ISLAMA

٩٩٩ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «يُدْنِي الْمُؤْمِنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ حَتَّى يَضَعَ عَلَيْهِ كَنَفَهُ فَيَقْرُرُهُ بِذُنُوبِهِ، فَيَقُولُ: هَلْ تَعْرِفُ؟ فَيَقُولُ: أَيْ رَبِّ أَعْرِفُ، قَالَ: فَإِنِّي قَدْ سَتَرْتُهَا عَلَيْكَ فِي الدُّنْيَا، وَإِنِّي أَغْفِرُهَا لَكَ الْيَوْمَ فَيُعْطَى صَحِيفَةً حَسَنَاتِهِ، وَأَمَّا الْكُفَّارُ وَالْمُنَافِقُونَ فَيُنَادَى بِهِمْ عَلَى رُءُوسِ الْخَلَائِقِ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

999. Ibn Omer, radijallahu anhumu, rekao je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Svevišnji će Allah vjernika približiti Sebi na Sudnjem danu i uzeti ga u Svoje okrilje, pa će tražiti od njega da prizna: 'Znaš li za taj i taj grijeh?' 'Znam, Gospodaru', reći će. Allah će mu reći: 'Sakrio sam na dunjaluku tvoje grijeha, a danas ću ti ih oprostiti!', pa će mu biti data knjiga dobrih djela. A što se nevjernikâ i licemjerâ tiče, oni će pred svim stvorenjima biti pozvani: 'Ovi su na Allaha laži iznosili!'"¹⁰³⁹

¹⁰³⁹ El-Buhari (4685) i Muslim (2768).

١٠٠٠ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ يَصْعَدُ الثَّنِيَّةَ ثَنِيَّةَ الْمُرَارِ فَإِنَّهُ يُحِطُّ عَنْهُ مَا حُطُّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ» قَالَ: فَكَانَ أَوَّلَ مَنْ صَعِدَهَا خَيْلُنَا خَيْلُ بَنِي الْخَزْرَجِ، ثُمَّ تَتَمَّ النَّاسُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَكُلُّكُمْ مَغْفُورٌ لَهُ إِلَّا صَاحِبَ الْجَمَلِ الْأَحْمَرِ»، فَأَتَيْنَاهُ فَقُلْنَا لَهُ: تَعَالَ يَسْتَغْفِرْ لَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: وَاللَّهِ لَأَنْ أَجِدَ ضَالَّتِي أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ يَسْتَغْفِرَ لِي صَاحِبُكُمْ. وَكَانَ رَجُلٌ يَنْشُدُ ضَالَّةً لَهُ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1000. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhum, pripovijeda: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, podstaknuo nas je: 'Onome ko se uspenje na prijevoj El-Murar bit će oprosteno ono što je Izraelićanima oprosteno.' I prvi ko se na njega uspeo bila je naša konjica, tj. konjica plemena El-Hazredž, a potom su se uspeli i ostali ljudi. Tada je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Svima je vama oprosteno, osim vlasniku crvene deve!' Otišli smo kod vlasnika crvene deve i sugerirali mu: 'Dođi, neka Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, moli Allaha da ti oprosti!' On reče: 'Allaha mi, da nađem svoju izgublenu jahalicu draže mi je nego da vaš drug za mene traži oprost.'"¹⁰⁴⁰

١٠٠١ - وَعَنْ حذيفة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فِي أُمَّتِي اثْنَا عَشَرَ مُنَافِقًا لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ، وَلَا يَخْرُجُونَ رِيحَهَا حَتَّى

¹⁰⁴⁰ Muslim (2780).

يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْحَيَاطِ، ثَمَانِيَةَ مِنْهُمْ تَكْفِيكَهُمُ الدُّبَيْلَةَ سِرَاجٍ مِنَ النَّارِ
يُظْهِرُ فِي أَكْتَاْفِهِمْ حَتَّى يَنْجُمَ مِنْ صُدُورِهِمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1001. Huzejfa, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "U mom ummetu postoji dvanaest licemjera; prije će deva kroz iglene uši proći nego što će oni u Džennet ući i njegov miris osjetiti. Osmericu će u kaburu plamen obavijati, na njihovim će ramenima biti upaljena lampa od plamena, od koje će im prsa gorjeti."¹⁰⁴¹

١٠٠٢ - وَعَنْ ابْنِ بَرِيدَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: كَانَ حِي مِنْ بَنِي لَيْثٍ مِنَ الْمَدِينَةِ،
وَكَانَ رَجُلٌ قَدْ خَطَبَ مِنْهُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَلَمْ يَزُوجُوهُ، فَأَتَاهُمْ وَعَلَيْهِ حُلَّةٌ،
فَقَالَ: إِنْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَسَانِي هَذِهِ الْحُلَّةَ، وَأَمْرِي أَنْ أَحْكُمَ
فِي أَمْوَالِكُمْ وَدِمَائِكُمْ، ثُمَّ انْطَلَقَ فَتَزَلَّ عَلَى تِلْكَ الْمَرْأَةِ الَّتِي كَانَ يَجْبُهَا، فَأَرْسَلَ
الْقَوْمَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «كَذَبَ عَدُوُّ اللَّهِ»، ثُمَّ أَرْسَلَ
رَجُلًا فَقَالَ: «إِنْ وَجَدْتُهُ حَيًّا وَمَا أَرَاكَ تَجِدُهُ حَيًّا فَاضْرِبْ عُنُقَهُ، وَإِنْ وَجَدْتَهُ
مَيِّتًا فَحَرِّقْهُ بِالنَّارِ»، قَالَ: فَذَلِكَ قَوْلُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ
كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا، فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ عَدِي.

1002. Ibn Burejda kazuje da je njegov otac Burejda pripovijedao: "U Medini je postojao kvart koji su naseljavali pripadnici plemena Benu Lejs, i neki je čovjek zaprosio njihovu kćerku u paganskom dobu, ali su ga odbili. Kasnije je došao kod njih obukavši ogrtač. Reče: 'Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, dao mi je ovaj ogrtač, i naredio mi da presudim u vezi

¹⁰⁴¹ Muslim (10 i 2779).

s vašim imecima i životima.’ Potom je otišao i nasrnuo na ženu koju je volio. Oni su poslali glasnika Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da provjeri u vezi s tim. Kad mu je ispričao šta se desilo, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *’Slagao je Allahov neprijatelj!’* Odmah je poslao čovjeka rekavši mu: *’Ako ga sustigneš živog – a mislim da nećeš – ubij ga; ako ga nađeš mrtva, spali ga u vatri!’* I to je smisao Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, hadisa: *’Ko na mene svjesno slaže, neka sebi pripremi mjesto u Vatri.’*¹⁰⁴²

١٠٠٣ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ فَلَمَّا كَانَ قُرْبَ الْمَدِينَةِ هَاجَتْ رِيحٌ شَدِيدَةٌ تَكَادُ أَنْ تُدْفِنَ الرَّأَكِبَ، فَزَعَمَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «بُعِثْتُ هَذِهِ الرِّيحُ لِمَوْتِ مُنَافِقٍ»، فَلَمَّا قَدِمَ الْمَدِينَةَ فَإِذَا مُنَافِقٌ عَظِيمٌ مِنَ الْمُنَافِقِينَ قَدْ مَاتَ. أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1003. Džabir, radijallahu anhu, ispričao je: ”Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vratio se s puta i, kad je bio nadomak Medine, zapuhao je izrazito snažan vjetar koji je skoro obarao ljude s jahalica. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, tada je rekao: *’Ovaj je vjetar poslat zbog smrti licemjera.’* Stigavši u Medinu, našao je da je jedan od kolovođa licemjerstva umro.”¹⁰⁴³

¹⁰⁴² Ibn Adi, u djelu *El-Kamilu fi-d-duafa*, 4/53-54. Naveli su ga Ez-Zehebi, u djelu *Mizanu-l-italid*, 2/293, i Ibn Tejmijja, u knjizi *Es-Sarimu-l-meslul*, str. 169-170, koji je rekao da ga je zabilježio Ebu-l-Kasim el-Begavi u djelu *El-Musned*.

¹⁰⁴³ Muslim (2782).

١٠٠٤ - وَعَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَالْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ تُفِيئُهَا الرِّيحُ مَرَّةً وَتَعْدِلُهَا مَرَّةً، وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ كَالْأُرْزَةِ لَا تَزَالُ حَتَّى يَكُونَ أَنْجَعُفُهَا مَرَّةً وَاحِدَةً» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1004. Ka‘b b. Malik, radijallahu anhu, govori da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *”Vjernik je sličan klasu koji vjetar čas povije a čas uspravi, dok je licemjer sličan čvrstom stablu koje oluja odjednom presiječe.”*¹⁰⁴⁴

¹⁰⁴⁴ El-Buhari (5643).

١٨١ - بَابُ مَا جَاءَ فِي النِّفَاقِ الْأَصْغَرِ

181. POGLAVLJE

O LICEMJERSTVU KOJE IZVODI IZ DINI-ISLAMA

١٠٠٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1005. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Tri su znaka licemjera: kad govori, laže; kad obeća, iznevjeri; i kad mu se nešto povjeri, pronevjeri."*¹⁰⁴⁵

١٠٠٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ حَتَّى يَدْعَهَا: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1006. Abdullah b. Amr, radijallahu anhuma, pripovijedao je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: *"Ko bude imao sljedeća četiri svojstva pravi je licemjer, a ko bude imao neka od njih, licemjer je u toj mjeri: kad mu se nešto povjeri, pronevjeri;*

¹⁰⁴⁵ El-Buhari (33, 2682, 2749 i 6095) i Muslim (59).

kad govori, laže; kad se obaveže, prevari; i kad se svađa, prelazi granice.”¹⁰⁴⁶

۱۰۰۷ - وَعَنْ أَبِي الْجَعْدِ الضَّمْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ ثَلَاثًا مِنْ غَيْرِ عَذْرٍ، فَهُوَ مُنَافِقٌ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَّانٍ.

1007. Ebu-l-Džad ed-Dameri, radijallahu anhu, kazivao je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Ko bezrazložno izostavi tri džume licemjer je.*”¹⁰⁴⁷

۱۰۰۸ - وَعَنْ عُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَدْرَكَهُ الْأَذَانُ فِي الْمَسْجِدِ ثُمَّ خَرَجَ لَمْ يَخْرُجْ لِحَاجَةٍ وَهُوَ لَا يُرِيدُ الرَّجْعَةَ فَهُوَ مُنَافِقٌ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَه.

1008. Osman, radijallahu anhu, priča da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Koga ezan zatekne u džamiji pa izađe, ali bezrazložno i nemajući namjeru vratiti se, on je licemjer.*”¹⁰⁴⁸

۱۰۰۹ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْزُ، وَلَمْ يُحَدِّثْ نَفْسَهُ بِالْعَزْوِ، مَاتَ عَلَى شُعْبَةٍ مِنْ نِفَاقٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1009. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: *”Ko*

¹⁰⁴⁶ El-Buhari (34, 2459 i 3178) i Muslim (58).

¹⁰⁴⁷ Ibn Hibban (258 i 2786).

¹⁰⁴⁸ Ibn Madža (734).

*umre prethodno se ne boreći niti se podstičući na borbu, umro je s ogrankom licemjerstva.*¹⁰⁴⁹

١٠١٠ - وَعَنْ ابْنِ عَمْرِو بْنِ رَضِيٍّ اللَّهُ عَنْهُمَا، أَنَّ أَنَسًا قَالَ لَهُ: إِنَّا نَدْخُلُ عَلَيَّ سُلْطَانَنَا فَنَقُولُ لَهُمْ خِلَافَ مَا نَتَكَلَّمُ إِذَا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِهِمْ، قَالَ: كُنَّا نَعُدُّهَا نِفَاقًا. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1010. Ibn Omer, radijallahu anhuma, pripovijeda da su mu neki ljudi kazali: "Kad smo s vladarima, obraćamo im se drukčije nego što govorimo kad izađemo napolje." "To smo ubrajali u licemjerstvo", odgovori Ibn Omer.¹⁰⁵⁰

١٠١١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تَجِدُونَ النَّاسَ مَعَادِنَ خِيَارُهُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ خِيَارُهُمْ فِي الْإِسْلَامِ إِذَا فَهَقُوا وَتَجِدُونَ أَشْرَّ النَّاسِ ذَا الْوَجْهَيْنِ الَّذِي يَأْتِي هُوَ لَاءَ بَوَّجِهِ وَهُوَ لَاءَ بَوَّجِهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1011. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: "Naći ćete da su ljudi slični kovinama: najbolji u paganskom periodu jesu najbolji u islamu, ako se upute u vjerske nauke. A naći ćete, također, da je najgori čovjek dvoličnjak, koji se prema jednima odnosi na jedan a prema drugima na drugi način."¹⁰⁵¹

¹⁰⁴⁹ Muslim (1910).

¹⁰⁵⁰ El-Buhari (7179).

¹⁰⁵¹ El-Buhari (3493, 3496 i 3588) i Muslim (2526).

١٨٢ - بَابُ مَنْ هَزَلَ أَوْ اسْتَهْزَأَ بِكَلِمَةِ الْكُفْرِ كَفَرَ وَلَوْ لَمْ يَكُنْ قَاصِدًا

حَقِيقَةً ذَلِكَ

182. POGLAVLJE

NEVJERSTVO JE POČINIO ONAJ KO U ŠALI IZGOVORI
NEVJERNIČKE RIJEČI, MAKAR I NEMAO NAMJERU
ISMIJAVATI SE ISLAMOM

١٠١٢ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَجُلٌ فِي غَزْوَةِ تَبُوكَ فِي مَجْلِسٍ: مَا رَأَيْنَا مِثْلَ قِرَائِنَا هَؤُلَاءِ أَرْغَبَ بَطُونًا، وَلَا أَكْذَبَ أَلْسِنَةً، وَلَا أَجْبَنَ عِنْدَ اللَّقَاءِ، فَقَالَ رَجُلٌ فِي الْمَجْلِسِ: كَذَبْتَ وَلَكِنَّكَ مُنَافِقٌ، لِأَخْبِرَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَنَزَلَ الْقُرْآنُ. قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو: فَأَنَا رَأَيْتَهُ مُتَعَلِّقًا بِحَقَبِ نَاقَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَنْكِبُ الْحِجَارَةَ وَهُوَ يَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، إِنَّمَا كُنَّا نَخْوِضُ وَنَلْعَبُ، وَرَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: ﴿أَبِاللَّهِ وَأَيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾ {لَا تَعْتَدِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ} [التوبة: ٦٥، ٦٦]. أَخْرَجَهُ ابْنُ جَرِيرٍ، وَابْنُ حَبَانَ، وَابْنُ أَبِي حَاتِمٍ.

1012. Abdullah b. Omer, radijallahu anhumu, ispričao je: "Jedan je čovjek u Bici na Tebuku u svom društvu izjavio: 'Ne znamo da ima pohlepnijih, lažljivijih i strašljivijih u borbi od naših

učača Kur'ana!' Neko osudi tu njegovu izjavu: 'Lažeš! Ti si licemjer! Zacijelo ću o ovom izvijestiti Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem.' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, saznao je za slučaj; a u vezi s tim je objavljeno nekoliko ajeta. Ja sam gledao dok je taj isti čovjek držao za stražnji dio sedla Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, jahalice i spoticao se o kamenje, izvinjavajući se: 'Allahov Poslaniče, samo smo se zabavljali i razgovarali!' A Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, samo je učio ajet: **'Reci: 'Zar se niste Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovom rugali? Ne ispričavajte se! Jasno je da ste nevjernici, a tvrdili ste da ste vjernici.'''**¹⁰⁵²

---

¹⁰⁵² Ibn Džerir et-Taberi, u djelu *Džamii-l-bejan*, 11/545, Ibn Hibban, u djelu *El-Medžruhin*, 1/129, i Ibn Ebu Hatim, 6/1830.

١٨٣ - بَابُ مَا جَاءَ فِي إِطْلَاقِ اسْمِ الْكُفْرِ عَلَى غَيْرِ الْكُفْرِ بِاللَّهِ تَعَالَى

183. POGLAVLJE

NAZIVANJE NEVJERSTVOM DJELA KOJA NE IZVODE IZ ISLAMA

١٠١٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اِئْتَانِ فِي النَّاسِ هُمَا بِهِمْ كُفْرٌ: الطُّعْنُ فِي النَّسَبِ، وَالنِّيَاحَةُ عَلَى الْمَيِّتِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1013. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Dvije stvari vode ljude u nevjerstvo: napad na tuđe porijeklo i naricanje za umrlim."*¹⁰⁵³

١٠١٤ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أُرَيْتُ النَّارَ، فَإِذَا أَكْثَرُ أَهْلِهَا النِّسَاءُ يَكْفُرْنَ»، قِيلَ: أَيْكْفُرْنَ بِاللَّهِ؟ قَالَ: «يَكْفُرْنَ الْعَشِيرَ، وَيَكْفُرْنَ الْإِحْسَانَ لَوْ أَحْسَنْتَ إِلَى إِحْدَاهُنَّ الدَّهْرَ، ثُمَّ رَأَتْ مِنْكَ شَيْئًا، قَالَتْ: مَا رَأَيْتُ مِنْكَ خَيْرًا قَطُّ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1014. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, govori da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Pokazan mi je Džehennem, pa sam vidio da su u njemu najbrojnije – žene, jer*

¹⁰⁵³ Muslim (67).

čine nevjerstvo.” ”Zar ne vjeruju u Allaha?”, u čudu upita neko. Na to pitanje Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *”Čine nevjerstvo prema muževima poričući dobročinstvo. Kad bi joj čovjek cijelog života činio dobročinstvo i onda napravio ma kakav propust, rekla bi: 'Nikad mi dobro nisi učinio!'”*¹⁰⁵⁴

---

¹⁰⁵⁴ El-Buhari (29).

١٨٤ - بَابُ الْخَوَارِجِ وَصِفَاتِهِمْ

184. POGLAVLJE

O HARIDŽIJAMA I NJIHOVIM KARAKTERISTIKAMA

١٠١٥ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَى رَجُلٌ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْجِعْرَانَةِ مُنْصَرَفَهُ مِنْ حُنَيْنٍ، وَفِي ثَوْبِ بِلَالٍ فِضَّةٌ، وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقْبِضُ مِنْهَا يُعْطِي النَّاسَ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ اعْدِلْ، قَالَ: «وَيْلَكَ! وَمَنْ يَعْدِلُ إِذَا لَمْ أَكُنْ أَعْدِلُ؟ لَقَدْ خَبِتَ وَخَسِرْتَ إِنْ لَمْ أَكُنْ أَعْدِلُ»، فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: دَعْنِي يَا رَسُولَ اللَّهِ فَأَقْتُلْ هَذَا الْمُنَافِقَ، فَقَالَ: «مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ يَتَحَدَّثَ النَّاسُ أَنِّي أَقْتُلُ أَصْحَابِي، إِنْ هَذَا وَأَصْحَابُهُ يَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ لَا يُجَاوِزُ حَنَاجِرَهُمْ، يَمْرُقُونَ مِنْهُ كَمَا يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَّةِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1015. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhuma, ispričao je: "Pristupi neki čovjek Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, u El-Džirani, kad se on vraćao s Hunejna; u Bilalovoj je odjeći bilo srebro koje je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, dijelo ljudima. Čovjek reče: 'Muhammede, pravedno dijeli!' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozori ga: 'Teško ti se! Ko je pravedan ako ja nisam? Propao bi i nastradao da nisam pravedan.' Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, reče: 'Allahov Poslaniče, dopusti mi da ubijem ovog licemjera!' Poslanik,

sallallahu alejhi ve sellem, uzvratil: 'Bože sačuvaj! Ne želim da svijet pripovijeda da Muhammed ubija svoje drugove. Ovaj čovjek i njegovi istomišljenici učit će Kur'an, ali on na njih neće ostavljati traga; izlazit će iz vjere kao što strijela prolazi kroz lovinu.'¹⁰⁵⁵

١٠١٦ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَعَثَ عَلِيٌّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِذَهَبِيَّةٍ فَقَسَمَهَا بَيْنَ الْأَرْبَعَةِ الْأَفْرَعِ بْنِ حَابِسِ الْحَنْظَلِيِّ، ثُمَّ الْمُحَاشِعِيِّ وَعُيَيْنَةَ بْنِ بَدْرِ الْفَزَارِيِّ وَزَيْدِ الطَّائِيِّ، ثُمَّ أَحَدِ بَنِي نَبْهَانَ وَعَلْقَمَةَ بْنِ عَلَانَةَ الْعَامِرِيِّ، ثُمَّ أَحَدِ بَنِي كِلَابٍ فَغَضِبَتْ قُرَيْشٌ وَالْأَنْصَارُ، قَالُوا: يُعْطِي صَنَادِيدَ أَهْلِ نَجْدٍ وَيَدْعُنَا! قَالَ: «إِنَّمَا أَنَا لِفُهُمْ»، فَأَقْبَلَ رَجُلٌ غَائِرُ الْعَيْنَيْنِ، مُشْرِفُ الْوَجْهَتَيْنِ، نَاتِي الْجَبِينِ، كَثُ اللَّحْيَةِ مَحْلُوقٌ، فَقَالَ: اتَّقِ اللَّهَ يَا مُحَمَّدُ، فَقَالَ: «مَنْ يُطِيعَ اللَّهَ إِذَا عَصَيْتُ أَيَّامُنِي اللَّهُ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَلَا تَأْمُنُونِي»، فَسَأَلَهُ رَجُلٌ قَتَلَهُ أَحْسَبُهُ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ فَمَنَعَهُ، فَلَمَّا وَكَّى قَالَ: «إِنَّ مِنْ ضُرُضِيِّ هَذَا - أَوْ فِي عَقَبِ هَذَا - قَوْمًا يَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ لَا يُحَاوِرُ حَتَّاجِرَهُمْ، يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ مَرُوقَ السَّهْمِ مِنَ الرَّمِيَّةِ، يَقْتُلُونَ أَهْلَ الْإِسْلَامِ، وَيَدْعُونَ أَهْلَ الْأَوْثَانِ، لَئِنْ أَنَا أَذْرَكْتُهُمْ لِأَقْتُلْتَهُمْ قَتْلَ عَادٍ» مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1016. Ebu Seid, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Alija, radijallahu anhu, poslao je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, komadić zlata, pa ga je podijelio na četvericu: El-Akrea b. Habisa el-Hanzalija el-Mudžašijja, Ujejnu b. Bedra el-Fezarija,

¹⁰⁵⁵ Muslim (1063).

Zejda et-Taija, pripadnika plemena Benu Nebhan, i Alkamu b. Usalu el-Amirija, pripadnika plemena Benu Kilab. Na to su se kurejšije i ensarije naljutili i rekli: 'Daje prvacima Nedžda a nas zapostavlja!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: '*Samo ih pridobijam za islam.*' Međutim se pojavi čovjek upalih očiju, crvenih obraza, guste brade, isturenog čela i obrijane glave, pa reče: 'Boj se Allaha, Muhammede!' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, samo odgovori: '*Ko će Allahu biti poslušan ako ja ne budem! Zar sam povjerenik kod Allaha glede vas, a vi nemate u mene povjerenja!*' Jedan čovjek, mislim Halid b. el-Velid, zatraži dopuštenje da ga ubije, pa mu to Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, zabrani i reče: '*Potomci ovog čovjeka učit će Kur'an, ali on na njih neće ostavljati traga; izlazit će iz islama kao što strijela prolazi kroz lovinu. Ubijat će muslimane, a na miru ostavljati mnogobošce. Ako ih doživim, iskorijenit ću ih kao što je iskorijenjen narod Ad.*'"¹⁰⁵⁶

١٠١٧ - وَعَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «سَيَخْرُجُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ قَوْمٌ أَحْدَاثُ الْأَسْتَانِ، سُفَهَاءُ الْأَحْلَامِ يَقُولُونَ مِنْ خَيْرِ قَوْلِ الْبَرِيَّةِ، يَقْرَعُونَ الْقُرْآنَ لَا يُجَاوِزُ حَنَاجِرَهُمْ، يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَّةِ، فَإِذَا لَقِيَتْهُمْ فَاقْتُلُوهُمْ، فَإِنَّ فِي قَتْلِهِمْ أَجْرًا لِمَنْ قَتَلَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1017. Alija, radijallahu anhu, pripovijeda da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, kako govori: "*Pred Sudnji dan pojavit će se mladi bezumni ljudi, pozivat će u ono najbolje i učit će Kur'an, ali on na njih neće ostavljati traga; izlazit će iz vjere kao što strijela prolazi kroz lovinu; ako ih sretnete, ubijaj ih, jer*

¹⁰⁵⁶ El-Buhari (3344 i 4667) i Muslim (143 i 1064).

onaj ko ih bude ubijao imat će veliku nagradu kod Allaha na Sudnjem danu.”¹⁰⁵⁷

١٠١٨ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تَكُونُ فِي أُمَّتِي فِرْقَتَانِ فَتَخْرُجُ مِنْ بَيْنَهُمَا مَارِقَةٌ يَلِي قَتْلَهُمْ أَوْلَاهُمْ بِالْحَقِّ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1018. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *”U mom će ummetu postojati dvije frakcije od kojih će nastati frakcija koja će izaći iz islama, a nju će ubijati ljudi najbliži istini.*”¹⁰⁵⁸

¹⁰⁵⁷ El-Buhari (3611 i 6930) i Muslim (1066).

¹⁰⁵⁸ Muslim (151 i 1065).

١٨٥ - بَابُ بَيَانِ أَنَّ الْمُسْلِمَ لَا يَكْفُرُ بِارْتِكَابِ الْمَعَاصِي وَلَوْ كَانَتْ كَبِيرَةً

185. POGLAVLJE

ČOVJEK NE IZLAZI IZ ISLAMA ZBOG GRIJEHA KOJE ČINI,
MAKAR BILI VELIKI

١٠١٩ - عَنْ أَبِي بَكْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا التَقَى الْمُسْلِمَانِ بِسَيِّفَيْهِمَا فَالْقَاتِلُ وَالْمَقْتُولُ فِي النَّارِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1019. Ebu Bekra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: "Kad se dva muslimana sukobe, ubica i ubijeni stanovnici su Vatre."¹⁰⁵⁹

١٠٢٠ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: إِنِّي سَأَيْتُ رَجُلًا فَعَيَّرْتُهُ بِأَمِّهِ فَقَالَ لِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا أَبَا ذَرٍّ أَعَيَّرْتُهُ بِأَمِّهِ إِنَّكَ أَمْرٌ فِيكَ جَاهِلِيَّةٌ، إِخْوَانُكُمْ خَوَلُكُمْ، جَعَلَهُمُ اللَّهُ تَحْتَ أَيْدِيكُمْ فَمَنْ كَانَ أَخُوهُ تَحْتَ يَدِهِ فَلْيُطْعِمْهُ مِمَّا يَأْكُلُ وَلْيَلْبِسْهُ مِمَّا يَلْبَسُ وَلَا تُكَلِّفُوهُمْ مَا يَغْلِبُهُمْ فَإِنْ كَلَّفْتُمُوهُمْ فَأَعْيِنُوهُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1020. Ebu Zerr, radijallahu anhu, ispričao je: "Grdio sam nekog čovjeka i prigovorio mu zbog majke, pa mi se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obratio rekavši: 'Ebu Zerre, zar si mu prigovorio zbog majke! Ti si čovjek u kojem ima paganstva. Robovi su vam braća, Allah vam je samo dao vlast nad njima.

¹⁰⁵⁹ El-Buhari (31, 6875 i 7083) i Muslim (15 i 2888).

Ko ima roba neka ga hrani od onoga što sam jede i neka ga oblači odjećom koju i sam oblači. I nemojte ih opteretiti onim što ne mogu podnijeti, a ako ih, pak, opteretite, pomozite im.”¹⁰⁶⁰

١٠٢١ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ اسْمُهُ عَبْدَ اللَّهِ، وَكَانَ يُلقَبُ حِمَارًا، وَكَانَ يُضْحِكُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَكَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ جَلَدَهُ فِي الشَّرَابِ، فَأَتَى بِهِ يَوْمًا فَأَمَرَ بِهِ فَجَلِدْ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ: اللَّهُمَّ اَعْنَهُ، مَا أَكْثَرَ مَا يُؤْتَى بِهِ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَلْعَنُوهُ فَوَاللَّهِ مَا عَلِمْتُ إِلَّا أَنَّهُ يُحِبُّ اللَّهُ وَرَسُولَهُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1021. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, kazivao je: ”Za vrijeme Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, živio je čovjek po imenu Abdullah a imao je nadimak Magarac, i on je nasmijavao Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, prethodno ga je izbičevao zbog pijenja alkohola, pa je jednog dana doveden zbog istog prijestupa, te je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio da ga opet izbičuju. Neko od prisutnih reče: ’Bože, prokuni ga! Koliko je samo puta doveden ovdje!’ Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, osudi tu izjavu: *’Nemojte ga proklinjati! Allaha mi, znam samo da on voli Allaha i Njegovog Poslanika!’*”¹⁰⁶¹

١٠٢٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أُتِيَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِسُكْرَانَ، فَأَمَرَ بِضَرْبِهِ فَمِنَّا مَنْ يَضْرِبُهُ بِيَدِهِ وَمِنَّا مَنْ يَضْرِبُهُ بِعِصِيٍّ وَمِنَّا مَنْ

¹⁰⁶⁰ El-Buhari (30, 2545 i 6050) i Muslim (40 i 1661).

¹⁰⁶¹ El-Buhari (6780).

يَضْرِبُهُ بِثَوْبِهِ، فَلَمَّا انْصَرَفَ، قَالَ رَجُلٌ: مَا لَهُ أَخْزَاهُ اللَّهُ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَكُونُوا عَوْنَ الشَّيْطَانِ عَلَىٰ أَحْيَاكُمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1022. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda: "Dovedoše kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pijanicu, i on naredi da ga se izudara. Neki od nas udaraše ga rukama, neki obućom a neki, opet, odjećom. Kad su ga odveli, neko reče: 'Šta mu je, ponizio ga Allah!' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo reče: '*Nemojte pomagati šejtanu protiv svog brata!*'"¹⁰⁶²

---

¹⁰⁶² El-Buhari (6777 i 6781).

١٨٦ - بَابُ الْوَعِيدِ فِيمَنْ أَكْفَرَ أَخَاهُ الْمَسْلِمَ

186. POGLAVLJE

OPASNOST PROGLAŠAVANJA MUSLIMANA NEVJERNIKOM

١٠٢٣ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا يَرْمِي رَجُلٌ رَجُلًا بِالْفُسُوقِ وَلَا يَرْمِيهِ بِالْكَفْرِ إِلَّا ارْتَدَّتْ عَلَيْهِ إِنْ لَمْ يَكُنْ صَاحِبُهُ كَذَلِكَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَمُسْلِمٌ: «أَوْ قَالَ: عَدُوُّ اللَّهِ، وَكَيْسٌ كَذَلِكَ إِلَّا حَارَ عَلَيْهِ».

1023. Ebu Zerr, radijallahu anhu, govori da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: *"Ako čovjek optuži drugog čovjeka za griješenje ili za nevjerstvo a ovaj ne bude takav, te će se riječi nad njim obistiniti."*¹⁰⁶³ U drugoj verziji stoji dodatak: *"...odnosno ako kaže da je Allahov neprijatelj a on to ne bude, te će se riječi njemu vratiti."*¹⁰⁶⁴

١٠٢٤ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَيُّمَا رَجُلٍ قَالَ لِأَخِيهِ: يَا كَافِرُ فَقَدْ بَاءَ بِهَا أَحَدُهُمَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1024. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, prenio je sljedeći Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Koji god*

¹⁰⁶³ El-Buhari (6045).

¹⁰⁶⁴ Muslim (61).

čovjek optuži svog brata za nevjerstvo, pa jedan je od njih dvojice uistinu nevjernik.¹⁰⁶⁵

١٠٢٥ - وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا وَالزُّبَيْرُ وَالْمِقْدَادُ، فَقَالَ: «اتُّمُوا رَوْضَةَ خَاحٍ فَإِنَّ بِهَا طَعِينَةً مَعَهَا كِتَابٌ فَخُذُوهُ مِنْهَا» فَأَنْطَلَقْنَا تَهَادِي بِنَا حَيْلُنَا فَإِذَا نَحْنُ بِالْمَرْأَةِ فَقُلْنَا: أَخْرِجِي الْكِتَابَ، فَقَالَتْ: مَا مَعِيَ كِتَابٌ، فَقُلْنَا: لَتُخْرِجَنَّ الْكِتَابَ أَوْ لَتُلْقَيْنَنَّ الثِّيَابَ فَأَخْرَجَتْهُ مِنْ عِقَاصِهَا، فَأَتَيْنَا بِهِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِذَا فِيهِ: مِنْ حَاطِبِ بْنِ أَبِي بَلْتَعَةَ إِلَى نَاسٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ يُخْبِرُهُمْ بِبَعْضِ أَمْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا حَاطِبُ مَا هَذَا؟ قَالَ: لَا تَعْجَلْ عَلَيَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي كُنْتُ امْرَأً مُلْصَقًا فِي قُرَيْشٍ، وَكَانَ مِمَّنْ كَانَ مَعَكَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ لَهُمْ قَرَابَاتٌ يَحْمُونَ بِهَا أَهْلِيهِمْ، فَأَحْبَبْتُ إِذْ فَاتَنِي ذَلِكَ مِنَ النَّسَبِ فِيهِمْ أَنْ أَتَّخِذَ فِيهِمْ يَدًا يَحْمُونَ بِهَا قَرَابَتِي، وَلَمْ أَفْعَلْهُ كُفْرًا، وَلَا ارْتِدَادًا عَنْ دِينِي، وَلَا رِضًا بِالْكَفْرِ بَعْدَ الْإِسْلَامِ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «صَدَقَ»، فَقَالَ عُمَرُ: دَعْنِي يَا رَسُولَ اللَّهِ أَضْرِبُ عُنُقَ هَذَا الْمُنَافِقِ، فَقَالَ: إِنَّهُ قَدْ شَهِدَ بَدْرًا، وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ اللَّهَ أَطَّلَعَ عَلَى أَهْلِ بَدْرِ فَقَالَ: اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ فَقَدْ غَفَرْتُ لَكُمْ؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ﴾ [الممتحنة: ١] «
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

¹⁰⁶⁵ El-Buhari (6104) i Muslim (60).

1025. Alija, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, poslao je Ez-Zubejra, El-Mikdada i mene, rekavši nam: *'Idite u vrt Hah, u njemu ćete naći ženu u nosiljci, ona nosi pismo, pa ga od nje otmite.'* Krenuli smo jašući uporedo, i kad stigismo kod žene, rekosmo joj: *'Izvadi pismo!'* *'Nemam nikakvo pismo!'*, reče ona energično. Mi joj zaprijetismo: *'Ili ćeš ga izvaditi, ili ćeš skinuti svoju odjeću!'* Ona ga izvadi iz upletenjaka. Odnijeli smo ga Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, kad u njemu piše sljedeće: *'Od Hatiba b. Ebu Beltee, mnobošcima u Meki...'*, dopis u kojem ih izvještava o nekim Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, planovima. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obrati se Hatibu: *'Hatibe, šta je ovo?'* On reče: *'Nemoj žuriti, Allahov Poslaniče! Ja sam se pripisao Kurejšijama; a neki muhadžiri koji su ovdje imali su rodbinske veze s njima i tako štitili svoju rodbinu koja je tamo ostala, pa sam, nemajući takvu povlasticu, htio na ovaj način ostvariti povlasticu da zaštitim svoju tamošnju rodbinu. To nisam uradio što volim nevjerstvo, a ne islam, i što se želim odmetnuti od vjere.'* *'Istimu je rekao'*, zaključi Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. Omer reče: *'Allahov Poslaniče, dopusti mi da ubijem ovog licemjera!'* Međutim, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'A šta znaš, možda je Allah pogledao učesnike Bitke na Bedru i rekao: 'Radite šta hoćete, već sam vam oprostio!'* I Uzvišeni Allah objavio je: **'O vjernici, ne uzimajte za prisne prijatelje Moje i vaše neprijatelje...'**"¹⁰⁶⁶

١٠٢٦ - وَعَنْ عِثْبَانَ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي قِصَّةِ مَجِيءِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى بَيْتِهِ قَالَ: فَثَابَ فِي الْبَيْتِ رِجَالٌ مِنْ أَهْلِ الدَّارِ ذَوُو عَدَدٍ

¹⁰⁶⁶ El-Buhari (2474, 3007 i 4890) i Muslim (2494).

فاجْتَمَعُوا فَقَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ: أَيْنَ مَالِكُ بْنُ الدُّخَيْشِينَ؟ فَقَالَ بَعْضُهُمْ: ذَلِكَ مُنَافِقٌ لَا يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُلْ ذَلِكَ» أَلَا تَرَاهُ قَدْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يُرِيدُ بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ قَالَ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ: فَإِنَّا نَرَى وَجْهَهُ وَنَصِيحَتَهُ إِلَى الْمُنَافِقِينَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَبْتَغِي بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1026. Itban b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je u kazivanju o dolasku Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, njegovoj kući. Iskupiše se ukućani u određenom broju u kući, i neko od njih upita gdje je Malik b. ed-Duhajšim, na šta jedan naš čovjek reče: 'On je licemjer, ne voli Allaha i Njegovog Poslanika!' 'Nemoj tako govoriti!', upozori ga Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, "Zar ne znaš da je izgovorio da nema drugog istinskog boga osim Allaha želeći time postići Allahovo zadovoljstvo. On reče: "Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, najbolje znaju", zatim nastavi: "Mi vidimo da se okreće i savjetuje sa licemjerima." Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Allah je zabranio Vatri onoga ko izgovori: Nema drugog istinskog boga osim Allaha, želeći time postići Allahovo zadovoljstvo."¹⁰⁶⁷

¹⁰⁶⁷ El-Buhari (425) i Muslim (33).

١٨٧ - بَابٌ فِي بَيَانِ أَنَّ مُكْفَرَاتِ الذُّنُوبِ لَا تُكَفِّرُ الصَّغَائِرَ إِلَّا بِاجْتِنَابِ
الْكَبَائِرِ

187. POGLAVLJE

ZBOG ODREĐENIH DOBRIH DJELA OPRAŠTAJU SE MALI
GRIJESI SAMO AKO SE KLONI VELIKIH GRIJEHA

١٠٢٧ - عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَا مِنْ أَمْرٍ مُسْلِمٍ تَحْضُرُهُ صَلَاةٌ مَكْتُوبَةٌ فَيَحْسِنُ
وُضُوءَهَا وَخُشُوعَهَا وَرُكُوعَهَا إِلَّا كَانَتْ كَفَّارَةً لِمَا قَبَلَهَا مِنَ الذُّنُوبِ مَا لَمْ
يُؤْتِ كَبِيرَةً وَذَلِكَ الدَّهْرُ كُلُّهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1027. Osman b. Affan, radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Svakom muslimanu koji pažljivo uzme abdest i skrušeno klanja propisani namaz, upotpunjavajući njegove dijelove, on će biti iskup za grijehе koje je prije njega počinio, ako nije počinio veliki grijeh, i tako cijelog života.'"¹⁰⁶⁸

١٠٢٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
كَانَ يَقُولُ: «الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ، وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ، وَرَمَضَانُ إِلَى رَمَضَانَ
مُكْفَرَاتٌ لِمَا بَيْنَهُنَّ مَا اجْتَنَبْتَ الْكَبَائِرُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

¹⁰⁶⁸ Muslim (228).

1028. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govorio je: 'Pet dnevnih namaza, džuma do džume i ramazan do ramazana – sve to razlog je opraštanja pogrešaka, ako se čovjek kloni velikih grijeha.'"¹⁰⁶⁹

١٠٢٩ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا قَالَ عَبْدٌ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَطُّ مُخْلِصاً إِلَّا فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ حَتَّى تُفْضِيَ إِلَى الْعَرْشِ مَا اجْتَنَبَ الْكِبَائِرَ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ وَحَسَنَهُ.

1029. Ovaj isti ashab prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Kad god čovjek iskreno posvjedoči da nema istinskog božanstva osim Allaha, otvore mu se nebeske kapije i te riječi dopru do Arša, ako se kloni velikih grijeha."¹⁰⁷⁰

¹⁰⁶⁹ Muslim (16 i 233).

¹⁰⁷⁰ Et-Tirmizi (3590).

١٨٨ - بَابُ مَا يَجِبُ لَوْلَاةِ أَمْرِ الْمُسْلِمِينَ وَمَا يَجِبُ عَلَيْهِمْ

188. POGLAVLJE

DUŽNOSTI I PRAVA MUSLIMANSKIH VLADARA

١٠٣٠ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ كَرِهَ مِنْ أَمِيرِهِ شَيْئًا فَلْيَصْبِرْ عَلَيْهِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ خَرَجَ مِنَ السُّلْطَانِ شِبْرًا فَمَاتَ عَلَيْهِ إِلَّا مَاتَ مِيتَةَ جَاهِلِيَّةٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1030. Ibn Abbas, radijallahu anhum, kazivao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ko prezire određene postupke svog pretpostavljenog neka se strpi, jer svako ko za pedalj odstupi od vladara i umre, umro je kao paganin."*¹⁰⁷¹

١٠٣١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ خَلَعَ يَدًا مِنْ طَاعَةِ لِقَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا حُجَّةَ لَهُ، وَمَنْ مَاتَ وَلَيْسَ فِي عُنُقِهِ بَيْعَةٌ مَاتَ مِيتَةَ جَاهِلِيَّةٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1031. Abdullah b. Omer, radijallahu anhum, kaže: *"Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Ko otkáže poslušnost srest će Allaha na Sudnjem danu nemajući nikakva*

¹⁰⁷¹ El-Buhari (7053 i 7054) i Muslim (56 i 1849).

argumenta; ko umre prethodno ne davši prisegu, umro je kao paganin.”¹⁰⁷²

١٠٣٢ - وَعَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: دَعَانَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَبَايَعَنَاهُ فَكَانَ فِيمَا أَخَذَ عَلَيْنَا أَنْ بَايَعَنَا عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ فِي مَنْشَطِنَا وَمَكْرَهِنَا وَعُسْرِنَا وَيُسْرِنَا وَأَثَرَةِ عَلَيْنَا، وَأَنْ لَا نُنَازِعَ الْأَمْرَ أَهْلَهُ. قَالَ: «إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا عِنْدَكُمْ مِنَ اللَّهِ فِيهِ بُرْهَانٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1032. Ubada b. es-Samit, radijallahu anhu, ispričao je: "Pozva nas Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, i dadosmo mu prisegu da ćemo, između ostalog, slušati i pokoravati se kad nam je drago i mrsko, u udobnosti i teškoći, kad nad nama druge preferiraju, i da se nećemo dizati protiv vladarâ. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na ovo je posljednje dodao: 'Osim ako pri njima vidite jasno nevjerstvo za koje od Allaha nepobitan dokaz imate.'"¹⁰⁷³

١٠٣٣ - وَعَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَاثِلِ الْحَضْرَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: سَأَلَ سَلَمَةَ بْنَ زَيْدِ الْجُعْفِيِّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ قَامَتْ عَلَيْنَا أُمَرَاءُ يَسْأَلُونَا حَقَّهُمْ وَيَمْنَعُونَا حَقَّنَا فَمَا تَأْمُرُنَا؟ فَأَعْرَضَ عَنْهُ، ثُمَّ سَأَلَهُ، فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ سَأَلَهُ فِي الثَّانِيَةِ أَوْ فِي الثَّلَاثَةِ فَحَدَّبَهُ الْأَشْعَثُ بْنُ قَيْسٍ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اسْمَعُوا وَأَطِيعُوا، فَإِنَّمَا عَلَيْهِمْ مَا حُمِّلُوا وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

¹⁰⁷² Muslim (1851).

¹⁰⁷³ El-Buhari (7056 i 7200) i Muslim (42 i 1709).

1033. Alkama b. Vail el-Hadremi prenosi da je njegov otac ispričao sljedeće: "Selema b. Jezid el-Džufi upitao je Resulllaha, sallallahu alejhi ve sellem: 'Allahov Vjerovjesniče, šta nam predlažeš ako doživimo vladavinu namjesnika koji će od nas tražiti svoje pravo a lišavati nas naših prava?' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, samo se okrenu od njega. Vail opetova pitanje, a Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, opet se okrenu od njega. Postavivši pitanje drugi, ili treći put, El-Eš'as b. Kajs potegnu Vaila, a Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *'Slušajte i pokoravajte se, oni će odgovarati za ono što su preuzeli, a vi ćete odgovarati za ono što ste preuzeli.'*"¹⁰⁷⁴

١٠٣٤ - وَعَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تَسْمَعُ وَتَطِيعُ لِلْأَمِيرِ، وَإِنْ ضُرِبَ ظَهْرُكَ، وَأُخِذَ مَالُكَ فَاسْمَعْ وَأَطِعْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1034. Huzejfa b. el-Jeman, radijallahu anhu, govori da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Slušaj i pokoravaj se vladaru makar bila udarana tvoja leđa i imetak ti bio otiman; slušaj i pokoravaj se!*"¹⁰⁷⁵

١٠٣٥ - وَعَنْ عَرَفَجَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ أَتَاكُمْ وَأَمْرُكُمْ جَمِيعٌ عَلَى رَجُلٍ وَاحِدٍ يُرِيدُ أَنْ يَشُقَّ عَصَاكُمْ أَوْ يُفَرِّقَ جَمَاعَتَكُمْ فَاقْتُلُوهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1035. Afredža, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: *'Ako se*

¹⁰⁷⁴ Muslim (1846).

¹⁰⁷⁵ Muslim (52 i 1847).

pojavi čovjek koji želi razbiti vaše jedinstvo i navesti vas da otkazete poslušnost jednom vladaru, ubijte ga!”¹⁰⁷⁶

۱۰۳۶ - وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سَتَكُونُ أُمَّرَاءُ فَتَعْرِفُونَ وَتُنْكِرُونَ، فَمَنْ عَرَفَ بَرِيءًا، وَمَنْ أَنْكَرَ سَلِيمًا، وَلَكِنْ مَنْ رَضِيَ وَتَابَعَ». قَالُوا: أَفَلَا تُفَاتِلُهُمْ؟ قَالَ: «لَا مَا صَلَّوْا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1036. Ummu Selema, radijallahu anha, pripovijedala je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Vladat će ljudi čije ćete neke postupke podržavati a neke osuđivati. Ko spozna nevin je, ko osudi spašen je, ali je problem u onome ko bude zadovoljan i bude ih u tome slijedio.”* ”Imamo li pravo protiv njih se boriti?”, upita neko od prisutnih. *”Ne, sve dok budu namaz klanjali”*, odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.¹⁰⁷⁷

۱۰۳۷ - وَعَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خِيَارُ أَيْمَتِكُمُ الَّذِينَ تُحِبُّونَهُمْ وَيُحِبُّونَكُمْ، وَيُصَلُّونَ عَلَيْكُمْ وَتُصَلُّونَ عَلَيْهِمْ، وَشِرَارُ أَيْمَتِكُمُ الَّذِينَ تُبْغِضُونَهُمْ وَيُبْغِضُونَكُمْ وَتَلْعَنُونَهُمْ وَيَلْعَنُونَكُمْ» قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا تُنَابِذُهُمْ بِالسَّيْفِ؟ فَقَالَ: «لَا مَا أَقَامُوا فِيكُمْ الصَّلَاةَ وَإِذَا رَأَيْتُمْ مِنْ وُلَاتِكُمْ شَيْئًا تَكْرَهُونَهُ فَاكْرَهُوا عَمَلَهُ وَلَا تَنْزِعُوا يَدًا مِنْ طَاعَةٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

¹⁰⁷⁶ Muslim (60 i 1852).

¹⁰⁷⁷ Muslim (1854).

1037. Avf b. Malik, radijallahu anhu, govori da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Najbolji vaši vladari jesu oni koje volite i koji vas vole, koji za vas dovu čine i za koje vi dovu činite. A najgori vaši vladari jesu oni koje mrzite i koji vas mrze, koje proklinjete i koji vas proklinju."* "Allahov Poslaniče, imamo li pravo protiv takvih povesti borbu?", upita neko, na šta Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *"Nemate, sve dok među vama uspostavljaju namaz. I kad primijetite određeni vladarev postupak s kojim se ne slažete, prezrite taj njegov postupak, ali nemojte otkazati poslušnost."*¹⁰⁷⁸

١٠٣٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا الْإِمَامُ حُنَّةٌ يُقَاتَلُ مِنْ وَرَائِهِ، وَيَتَّقَى بِهِ فَإِنْ أَمَرَ بِتَقْوَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَعَدَلَ كَانَ لَهُ بِذَلِكَ أَجْرٌ وَإِنْ يَأْمُرُ بِغَيْرِهِ كَانَ عَلَيْهِ مِنْهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1038. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Vladar je štiti, iza njega se borba vodi i njime se zaklanja. Ako zapovijeda bogobojaznost i pravedno vlada, zbog toga će imati nagradu, a ako zapovijeda grijeh, imat će udio u njemu."*¹⁰⁷⁹

١٠٣٩ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ فِي بَيْتِي هَذَا: «اللَّهُمَّ مَنْ وَلِيَ مِنْ أَمْرِ أُمَّتِي شَيْئًا فَشَقَّ عَلَيْهِمْ فَاشْتَقُّ عَلَيْهِ، وَمَنْ وَلِيَ مِنْ أَمْرِ أُمَّتِي شَيْئًا فَرَفَقَ بِهِمْ فَارْفَقَ بِهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1039. Aiša, radijallahu anha, izjavila je: *"Čula sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da u mojoj kući moli: 'Allahu, onaj ko bude odgovoran u mom ummetu za nešto i*

¹⁰⁷⁸ Muslim (1855).

¹⁰⁷⁹ Muslim (1841).

otežava im, Ti njemu otežaj! Allahu, onaj ko bude odgovoran u mom ummetu za nešto i blago prema njima postupa, Ti prema njemu blag budi!”¹⁰⁸⁰

١٠٤٠ - وَعَنْ تَمِيمِ الدَّارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الدِّينُ النَّصِيحَةُ» قُلْنَا: لِمَنْ؟ قَالَ: «لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَيِّمَةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1040. Temim ed-Dari, radijallahu anhu, govori: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Vjera je iskren odnos.' 'Prema kome?', upitali smo. On odgovori: 'Prema Allahu, Njegovoj Knjizi, Njegovom Poslaniku, muslimanskim vladarima i običnom muslimanskom svijetu.'"¹⁰⁸¹

١٠٤١ - وَعَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَنَحْنُ جُلُوسٌ عَلَى وَسَادَةٍ مِنْ أَدَمَ، فَقَالَ: «سَيَكُونُ بَعْدِي أَمْرَأَةٌ، فَمَنْ دَخَلَ عَلَيْهِنَّ فَصَدَّقَهُمْ بِكَذِبِهِمْ وَأَعَانَهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ فَلَيْسَ مِنِّي وَلَسْتُ مِنْهُ، وَلَيْسَ يَرِدُ عَلَيَّ الْحَوْضَ، وَمَنْ لَمْ يُصَدِّقْهُمْ بِكَذِبِهِمْ، وَلَمْ يُعْنَهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ فَهُوَ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ وَهُوَ وَارِدٌ عَلَيَّ الْحَوْضَ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ حَبَانَ.

1041. Ka'b b. Udžra, radijallahu anhu, ispričao je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, došao je među nas dok smo sjedjeli na kožnim jastucima. Upozorio nas je: 'Poslije moje smrti vladat će određeni ljudi; ko bude s njima pa povjeruje u njihove laži i pomogne im u nepravdi, on sa mnom ništa nema.

¹⁰⁸⁰ Muslim (1828).

¹⁰⁸¹ El-Buhari, u biografiji jednog prenosioca, prije hadisa (57) i Muslim (55).

niti ja s njim išta imam, i neće doći kod mene, na Havd. A ko ne povjeruje u njihove laži i ne pomogne im u nepravdi, on je moj, a ja sam njegov, i doći će kod mene, na Havd.”¹⁰⁸²

١٠٤٢ - وَعَنْ طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَدْ وَضَعَ رِجْلَهُ فِي الْعَرَزِ: أَيُّ الْجِهَادِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «كَلِمَةٌ حَقٌّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

1042. Tarik b. Šihab, radijallahu anhu, pripovijeda da je neki čovjek upitao Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, držeći nogu u uzengiji: ”Koji je džihad najvrijedniji?” ”*Reći istinu nepravdom vladaru u lice*”, odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.¹⁰⁸³

١٠٤٣ - وَعَنْ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْتَرْعِيهِ اللَّهُ رَعِيَّةً فَلَمْ يَحْطَهَا بِنُصْحِهِ إِلَّا لَمْ يَجِدْ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَالْفِظُّ لِلْبُخَارِيِّ، وَلِمُسْلِمٍ: «مَا مِنْ أَمِيرٍ يَلِي أَمْرَ الْمُسْلِمِينَ، ثُمَّ لَا يَجْهَدُ لَهُمْ وَيَنْصَحُ إِلَّا لَمْ يَدْخُلْ مَعَهُمُ الْجَنَّةَ».

1043. Makil b. Jesar, radijallahu anhu, kaže: ”Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: *’Neće osjetiti miris Dženneta nijedan čovjek kojem Allah dâ podanike prema kojima on ne zauzme savjetodavan odnos.*”¹⁰⁸⁴ U drugoj verziji stoji: *’Neće ući u Džennet sa svojim podanicima nijedan muslimanski vladar koji se na zalaže za muslimane i koji prema njima nema savjetodavni odnos.*”¹⁰⁸⁵

¹⁰⁸² Et-Tirmizi (2259) i Ibn Hibban (282 i 283).

¹⁰⁸³ Ahmed (18828 i 18830) i El-Bejheki, u djelu *Šu'abu-l-iman* (7582).

¹⁰⁸⁴ El-Buhari (7150).

¹⁰⁸⁵ Muslim (229 i 142).

١٠٤٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّكُمْ سَتَحْرِصُونَ عَلَى الْإِمَارَةِ وَسَتَكُونُ نَدَامَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَنِعْمَ الْمَرْضِعَةُ وَبِئْسَتِ الْفَاطِمَةُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1044. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, upozorenje: *"Vi ćete žudjeti za vlasti, a ona će na Kijametskom danu biti razlog velikog kajanja. Divne li dojlje, a lošeg li dojenčeta"*¹⁰⁸⁶

---

¹⁰⁸⁶ El-Buhari (7148).

١٨٩ - بَابُ إِبْطَالِ الْإِرْجَاءِ

189. POGLAVLJE

NIŠTAVNOST ODVAJANJA IMANA OD DJELA (IRDŽA)

١٠٤٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ: أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ؟ فَقَالَ: «إِيمَانٌ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ»، قِيلَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، قِيلَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: حَجٌّ مَبْرُورٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1045. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, postavljeno pitanje: "Koje je djelo najvrijednije?" "Vjerovanje u Allaha i Njegovog Poslanika", odgovorio je. "A potom?", upita neko. "Borba na Allahovom putu", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Na pitanje: "A zatim?", Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio je: "Ispravno obavljen hadž." ¹⁰⁸⁷

١٠٤٦ - وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللَّهِ وَجِهَادٌ فِي سَبِيلِهِ»، قُلْتُ: أَيُّ الرَّقَابِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «أَنْفُسُهَا عِنْدَ أَهْلِهَا وَأَعْلَاهَا تَمَنًا». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1046. Ebu Zerr, radijallahu anhu, ispričao je: "Upitao sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, koje je djelo najvrijednije, na šta je odgovorio: 'Vjerovanje u Allaha i borba

¹⁰⁸⁷ El-Buhari (26 i 1519) i Muslim (83).

na Njegovom putu.’ A onda sam upitao kojeg je roba najvrijednije osloboditi, na šta mi je odgovorio: *’Najvrijednijeg u njegovog vlasnika i najskupljeg.’*¹⁰⁸⁸

١٠٤٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْإِيمَانُ بَضْعٌ وَسَبْعُونَ - أَوْ بَضْعٌ وَسِتُّونَ - شُعْبَةٌ فَأَفْضَلُهَا قَوْلُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَدَاتُهَا إِمَاطَةُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

1047. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: *”Iman se sastoji od sedameset i nekoliko ogranaka”,* ili je rekao: *”Iman se sastoji od šezdeset i nekoliko ogranaka. Najvrijedniji ogranak jesu riječi: ’Nema istinskog božanstva osim Allaha’, a najniži je ogranak ukloniti prepreku s puta; a stid je dio imana.*¹⁰⁸⁹

١٠٤٨ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِيُوْفِدَ عَبْدُ الْقَيْسِ: «أَمْرُكُمْ بِالْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَهَلْ تَذُرُونَ مَا الْإِيمَانُ بِاللَّهِ؟ شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَإِقَامُ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ وَتُعْطُوا مِنَ الْمَعْتَمِ الْخُمْسَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1048. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izaslanstvu plemena Abdulkajs rekao sljedeće: *”Zapovijedam vam da vjerujete u Allaha! A znate li šta znači vjerovati u Allaha? To je svjedočenje da nema istinskog*

¹⁰⁸⁸ El-Buhari (2518) i Muslim (84).

¹⁰⁸⁹ El-Buhari (9) i Muslim (35 i 58), i ovo je njegova verzija.

božanstva osim Allaha, uspostavljanje namaza, davanje zekata i izdvajanje petine od ratnog plijena.”¹⁰⁹⁰

١٠٤٩ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشُّرْكِ وَالْكَفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ»
أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1049. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhuma, izjavio je: ”Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: *'Uistinu čovjeka od širka i nevjerstva dijeli samo namaz.*”¹⁰⁹¹

---

¹⁰⁹⁰ El-Buhari (53, 523, 1398, 3095 i 4369) i Muslim (17 i 24).

¹⁰⁹¹ Muslim (82).

١٩٠ - بَابُ زِيَادَةِ الْإِيمَانِ وَتُقْصَانِهِ

190. POGLAVLJE

IMAN SE POVEĆAVA I SMANJUJE

١٠٥٠ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيَعْبِرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَوْعَفُ الْإِيمَانِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1050. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, kaže: "Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Ko vidi zlo neka ga promijeni silom; ako ne mogne, onda neka ga promijeni riječima; a ako ni tako ne mogne, onda neka ga prezre srcem, i to je najslabiji oblik imana.'¹⁰⁹²

١٠٥١ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ تَصَدَّقْنَ وَأَكْثِرْنَ الْاسْتِغْفَارَ فَإِنِّي رَأَيْتُكُنَّ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ» فَقَالَتْ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ جَزَلَةٌ: وَمَا لَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ؟ قَالَ: «تُكْثِرْنَ اللَّعْنَ، وَتَكْفُرْنَ الْعَشِيرَ، وَمَا رَأَيْتُ مِنْ نَاقِصَاتِ عَقْلِ وَدِينٍ أَغْلَبَ لِيذِي لُبٍّ مِنْكُنَّ» قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا تُقْصَانُ الْعَقْلِ وَالِدِّينِ؟ قَالَ: «أَمَّا تُقْصَانُ الْعَقْلِ فَشَهَادَةُ امْرَأَتَيْنِ تَعْدِلُ شَهَادَةَ رَجُلٍ فَهَذَا تُقْصَانُ الْعَقْلِ،

¹⁰⁹² Muslim (49 i 79).

وَتَمَكُّثُ اللَّيَالِي مَا تُصَلِّي، وَتُفْطِرُ فِي رَمَضَانَ، فَهَذَا نُقْصَانُ الدِّينِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1051. Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, govori da se Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, obratio ženama: "O žene, udjeljujte milostinju, vidio sam da ste vi najbrojnije u Vatri." "A zašto smo mi najbrojnije u Vatri, Allahov Poslaniče?", upita jedna rječita žena, na šta on odgovori: "Jer mnogo proklinjete i poričete muževo dobročinstvo. Nisam vidio da neko krnjavog razuma i vjere može nadvladati odlučnog čovjeka kao vi." Ista žena upita: "Allahov Poslaniče, u čemu se ogleda krnjavost naše vjere i razuma?" Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Krnjavost je razuma u tome što je svjedočenje dvije žene ravno svjedočenju jednog muškaraca. A krnjavost vjere leži u tome što ne klanja i ne posti za vrijeme mjesečnog pranja."¹⁰⁹³

١٠٥٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا مِنْ نَبِيٍّ بَعَثَهُ اللَّهُ فِي أُمَّةٍ قَبْلِي إِلَّا كَانَ لَهُ مِنْ أُمَّتِهِ حَوَارِيُونَ وَأَصْحَابٌ، يَأْخُذُونَ بِسُنَّتِهِ وَيَقْتَدُونَ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِنَّهَا تَخْلُفُ مِنْ بَعْدِهِمْ خُلُوفٌ، يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ، وَيَفْعَلُونَ مَا لَا يُؤْمَرُونَ، فَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِيَدِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِلِسَانِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِقَلْبِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَيْسَ وَرَاءَ ذَلِكَ مِنَ الْإِيمَانِ حَبَّةٌ خَرْدَلٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1052. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svaki vjerovjesnik, kojeg je Allah prije mene poslao, imao je pomagače iz svog naroda koji su slijedili njegov sunnet i povodili se za

¹⁰⁹³ El-Buhari (304) i Muslim (80).

njegovom praksom, a potom bi došle generacije koje su govorile ono što djelima nisu potvrđivale, a radile su ono što nije naređeno. Ko se protiv njih bude borio životom, vjernik je; ko se protiv njih bude borio riječima, vjernik je; ko se protiv njih bude borio srcem, vjernik je, a mimo toga nema imana ni koliko teži zrno gorušice."¹⁰⁹⁴

١٠٥٣ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَا يَسْرِقُ السَّارِقُ حِينَ يَسْرِقُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَا يَشْرَبُ الْخَمْرَ حِينَ يَشْرَبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1053. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Čovjek dok čini blud, nije vjernik; dok krade, nije vjernik, dok pije alkohol, nije vjernik."¹⁰⁹⁵

١٠٥٤ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزَنُّ شَعِيرَةٍ مِنْ خَيْرٍ، وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزَنُّ بُرَّةٍ مِنْ خَيْرٍ، وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزَنُّ ذَرَّةٍ مِنْ خَيْرٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1054. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Izaći će iz Vatre svako ko je rekao da nema istinskog božanstva osim Allaha a u čijem je srcu bilo dobra koliko teži ječmeno zrno. Izaći će iz Vatre svako ko je rekao da nema istinskog božanstva osim Allaha a u čijem je srcu bilo dobra koliko teži pšenično

¹⁰⁹⁴ Muslim (50).

¹⁰⁹⁵ El-Buhari (2475, 5578, 6772 i 6810) i Muslim (57).

zrno. Izaći će iz Vatre svako ko je rekao da nema istinskog božanstva osim Allaha a u čijem je srcu bilo dobra koliko teži trun. „¹⁰⁹⁶

١٠٥٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ افْتَنَى كَلْبًا - إِلَّا كَلْبَ مَاشِيَةٍ أَوْ ضَارِيًا - نَقَصَ مِنْ عَمَلِهِ كُلِّ يَوْمٍ قِيرَاطَانِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1055. Abdullah b. Omer, radijallahu anhumu, kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Ko bude posjedovao psa koji mu ne služi za lov ni za čuvanje stoke ni za čuvanje usjeva, njegova će nagrada svaki dan biti koliko dva kirata (veličine brda) umanjena. „¹⁰⁹⁷

¹⁰⁹⁶ El-Buhari (44, 4476, 6565, 7410, 7440, 7509, 7510 i 7516) i Muslim (193 i 325).

¹⁰⁹⁷ El-Buhari (5480, 5481 i 5482) i Muslim (1574).

١٩١ - بَابُ نَفْيِ رُؤْيَةِ اللَّهِ فِي الدُّنْيَا، وَإِثْبَاتِ رُؤْيَةِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِرَبِّهِ فِي الدُّنْيَا مَنَامًا، وَرُؤْيَةِ الْمُؤْمِنِينَ لِرَبِّهِمْ فِي الْآخِرَةِ عِيَانًا

191. POGLAVLJE

ALLAH SE NE MOŽE VIDJETI NA OVOM SVIJETU; POSLANIK, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, VIDIO JE ALLAHA U SNU; VJERNICI ĆE SVEVIŠNJEG ALLAHA NA AHIRETU OČIMA VIDJETI

١٠٥٦ - عَنْ عُمَرَ بْنِ ثَابِتِ الْأَنْصَارِيِّ أَنَّهُ أَخْبَرَهُ بَعْضُ أَصْحَابِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «تَعَلَّمُوا أَنَّهُ لَنْ يَرَى أَحَدٌ مِنْكُمْ رَبَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حَتَّى يَمُوتَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1056. Omer b. Sabit el-Ensari, radijallahu anhu, kazuje da su ga neki ashabi izvijestili da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Znajte, ni jedan čovjek neće vidjeti Svevišnjeg Allaha sve dok ne umre."¹⁰⁹⁸

١٠٥٧ - وَعَنْ أَبِي ذَرِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: هَلْ رَأَيْتَ رَبِّكَ؟ قَالَ: «نُورٌ آتَى أَرَاهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ. وَفِي لَفْظِ لَهُ: «رَأَيْتَ نُورًا».

¹⁰⁹⁸ Muslim (1699).

1057. Ebu Zerr, radijallahu anhu, govori: "Upitao sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, je li vidio Allaha. On je odgovorio: 'Svjetlost (Njegov je zastor), kako da Ga vidim!'" U drugoj verziji stoji: "Svjetlost sam vidio."¹⁰⁹⁹

١٠٥٨ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَامَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَنَامُ، وَلَا يَتَّبِعِي لَهُ أَنْ يَنَامَ، يَخْفِضُ الْقِسْطَ وَيَرْفَعُهُ يُرْفَعُ إِلَيْهِ عَمَلُ اللَّيْلِ قَبْلَ عَمَلِ النَّهَارِ وَعَمَلُ النَّهَارِ قَبْلَ عَمَلِ اللَّيْلِ حِجَابُهُ النُّورُ لَوْ كَشَفَهُ لَأَحْرَقَتْ سُبْحَاتُ وَجْهِهِ مَا انْتَهَى إِلَيْهِ بَصَرُهُ مِنْ خَلْقِهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1058. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, ustao je i podsjetio nas na pet stvari: 'Svevišnji Allah ne spava i ne priliči Mu da spava; spušta tas vage i podiže ga (tj. donosi presudu); djela koja su ljudi učinili noću uzdižu Mu se prije djelâ koja se učine danju; djela koja su ljudi učinili danju uzdižu Mu se prije djelâ koja se učine noću. Njegov je zastor – svjetlost; kad bi ga uklonio, veličanstveni sjaj Allahovog lica spalio bi sva stvorenja do kojih bi dopro Njegov pogled.'¹¹⁰⁰

١٠٥٩ - وَعَنْ مَسْرُوقٍ قَالَ: قُلْتُ لِعَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: يَا أُمَّتَاهُ هَلْ رَأَى مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَبَّهُ؟ فَقَالَتْ: لَقَدْ قَفَّ شَعْرِي مِمَّا قُلْتَ: أَيْنَ أَنْتَ مِنْ ثَلَاثٍ مَنْ حَدَّثَكُنَّ فَقَدْ كَذَبَ: مَنْ حَدَّثَكَ أَنْ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى رَبَّهُ فَقَدْ كَذَبَ، ثُمَّ قَرَأَتْ: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ﴾

¹⁰⁹⁹ Muslim (178 i 292).

¹¹⁰⁰ Muslim (179).

الأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ * ﴿ [الأنعام: ١٠٣] ﴿وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ
اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ﴿ [الشورى: ٥١] ...» الحديث. مُتَّفَقٌ
عَلَيْهِ.

1059. Mesruk je ispričao: "Upitao sam Aišu, radijallahu anha: 'Majko, je li Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vidio Allaha?' Ona me ukori: 'Kosa mi se nakostriješila od tvog pitanja! Imaš li informaciju u vezi s tri stvari koje su neistina, ma ko ti ih prenio. Znaj da laže onaj ko ti kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, vidio Allaha. Allah kaže: '**Pogledi do Njega ne dopiru...**' I kaže: '**Nijednom čovjeku nije dato da mu se Allah obraća osim na jednom od tri načina: nadahnućem, ili iza zastora...**'".¹¹⁰¹

١٠٦٠ - وفي لفظ لمسلم: قلتُ: «يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ أَنْظِرِينِي وَلَا تَعْجَلِينِي أَلَمْ يَقُلْ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَلَقَدْ رَأَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ *﴾ [التكوير: ٢٣] ﴿وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَى *﴾ [النجم: ١٣] ، فقالتُ: أَنَا أَوَّلُ هَذِهِ الْأُمَّةِ سَأَلَ عَنْ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «إِنَّمَا هُوَ جَبْرِيلُ لَمْ أَرَهُ عَلَى صُورَتِهِ الَّتِي خُلِقَ عَلَيْهَا غَيْرَ هَاتَيْنِ الْمَرَّتَيْنِ رَأَيْتُهُ مُنْهَبِطًا مِنَ السَّمَاءِ سَادًّا عِظَمَ خَلْقِهِ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ».

1060. U drugoj verziji stoji da je Mesruk pripovijedao: "Upitao sam: 'Majko pravovjernih, polahko, nemoj žuriti! Svevišnji je Allah rekao: '**On ga je i drugi put vidio...**' i: '**...on ga je na obzorju jasnom vidio...**', na šta mi je odgovorila: 'Niko prije mene nije upitao Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s

¹¹⁰¹ El-Buhari (3235, 4612, 4855, 7380 i 7531) i Muslim (177 i 289).

tim. On mi je na to pitanje odgovorio: *'Ajete se odnose na Džibrila. U njegovom pravom liku vidio sam ga samo spomenuta dva puta; vidio sam ga dok je silazio s neba: zaklonio je sve između neba i Zemlje.'*¹¹⁰²

١٠٦١ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَتَانِي اللَّيْلَةَ رَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ أَحْسَبُهُ فِي الْمَنَامِ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ هَلْ تَدْرِي فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلَأُ الْأَعْلَى؟ قُلْتُ: نَعَمْ، قَالَ: فِي الْكُفَّارَاتِ» أخرجه الترمذي.

1061. Ibn Abbas, radijallahu anhum, izjavio je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *'Vidio sam Svevišnjeg Allaha sinoć'*, mislim da je rekao: *'...dok sam spavao, u najljepšem liku, pa me upita: 'Muhammede, znaš li o čemu raspravlja nebeski skup?'* Odgovorio sam: *'Da.'* Allah reče: *'O djelima koja brišu grijeh.'*¹¹⁰³

١٠٦٢ - وَهُ مِنْ حَدِيثِ مُعَاذٍ: «فَنَعَسْتُ فِي صَلَاتِي حَتَّى اسْتَقَلْتُ، فَإِذَا أَنَا بِرَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ».

1062. U Muazovoj, radijallahu anhu, verziji stoji dodatak: *"...pa sam klanjajući zadrijemao, dok nisam postao težak, kad ono moj Uzvišeni i Dobrostivi Gospodar, u najljepšem liku."*¹¹⁰⁴

١٠٦٣ - وَعَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّكُمْ سَتَرُونَ رَبَّكُمْ عِيَانًا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

¹¹⁰² Muslim (177 i 287).

¹¹⁰³ Et-Tirmizi (3233).

¹¹⁰⁴ Et-Tirmizi (3235).

1063. Džerir b. Abdullah, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao ashabima: *"Vi ćete, uistinu, očima vidjeti Allaha."*¹¹⁰⁵

١٠٦٤ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا جُلُوسًا عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَنَظَرَ إِلَى الْقَمَرِ لَيْلَةَ يَعْنِي الْبَدْرَ فَقَالَ: «إِنَّكُمْ سَتَرُونَ رَبَّكُمْ كَمَا تَرُونَ هَذَا الْقَمَرَ لَا تُضَامُونَ فِي رُؤْيَيْهِ فَإِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ لَا تُغْلَبُوا عَلَى صَلَاةٍ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا فَافْعَلُوا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1064. Ovaj isti ashab kaže: "Sjedjeli smo kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa je pogledao u pun mjesec i rekao: *"Vi ćete, uistinu, svog Gospodara vidjeti kao što vidite ovaj mjesec, i nećete osjetiti tegobu gledajući u Njega, pa dajte sve od sebe da vas ništa ne odvрати od ikindijskog i sabaskog namaza."*¹¹⁰⁶

¹¹⁰⁵ El-Buhari (7435).

¹¹⁰⁶ El-Buhari (544 i 7434) i Muslim (633).

١٩٢ - بَابُ الرَّدِّ عَلَى الْجَهْمِيَّةِ

192. POGLAVLJE

PREDANJA U KOJIMA SE POBIJA MIŠLJENJE DŽEHMIJA,
KOJI KAŽU DA JE KUR'AN STVOREN

١٠٦٥ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعَوِّذُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَيَقُولُ: «إِنَّ أَبَاكُمْ كَانَ يُعَوِّذُ بِهَا إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ، أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَأُمَّةٍ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ. قَالَ أَبُو دَاوُدَ: هَذَا دَلِيلٌ عَلَى أَنَّ الْقُرْآنَ لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ.

1065. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kazivao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, tražio je zaštitu za El-Hasana i El-Husejna moleći: 'Stavljam vas u okrilje Allahovih savršenih riječi od svakog šejtana, kukaca napasnika i svakog oka urokljivog!' I još je govorio: 'Vaš praotac Ibrahim ovim je riječima tražio zaštitu za Ismaila i Ishaka.'"¹¹⁰⁷ Ebu Davud je izjavio: "Ovo je predanje dokaz da Kur'an nije stvoren."

١٠٦٦ - وَعَنْ خَوْلَةَ بِنْتِ حَكِيمِ السُّلَمِيَّةِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ نَزَلَ مِنْزِلًا، ثُمَّ قَالَ: أَعُوذُ

¹¹⁰⁷ El-Buhari (3371). Ebu Davud, rahimehullah, tvrdi: "Ovo je predanje dokaz da Kur'an nije stvoren."

بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، لَمْ يَضُرَّهُ شَيْءٌ حَتَّى يَرْتَجِلَ مِنْ مَنَزِلِهِ
ذَلِكَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1066. Havla b. el-Hakim es-Sulemijja, radijallahu anha, rekla je: "Čula sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Ko dođe na neko mjesto i izgovori: 'Utječem se Allahovim savršenim riječima od zla onoga što je stvorio!', ništa mu neće nauditi, dok je god u tom mjestu.'"¹¹⁰⁸

١٠٦٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «مَنْ حَلَفَ بِالْقُرْآنِ
فَعَلِيهِ بِكُلِّ آيَةٍ يَمِينٍ، وَمَنْ كَفَرَ بِآيَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ فَقَدْ كَفَرَ بِهِ كُلَّهُ» أَخْرَجَهُ
الْبُخَارِيُّ فِي الْخَلْقِ، وَالْبَيْهَقِيُّ. وَهَذَا دَلِيلٌ عَلَى أَنَّ الْقُرْآنَ لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ، إِذْ لَوْ
كَانَ مَخْلُوقًا لَمْ يَجِزِ الْحَلْفَ بِهِ، وَلَمْ تَجِبْ فِيهِ كَفَارَةٌ..

1067. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je: "Onaj ko se zakune Kur'anom pa prekrši zakletvu, mora za svaki ajet dati iskup; onaj ko zanevjeruje u jedan kur'anski ajet, takav ne vjeruje u cijeli Kur'an."¹¹⁰⁹

U ovoj Ibn Mesudovoj, radijallahu anhu, izjavi dokaz je da Kur'an nije stvoren, jer, da je stvoren, ne bi se bilo dopušteno njime zaklinjati i kršenje te zakletve ne bi povlačilo iskup (keffaret).

¹¹⁰⁸ Muslim (2708).

¹¹⁰⁹ El-Buhari, u djelu *Halku efa'ili-l-ibad* (385), El-Bejheki, u djelu *Es-Sunen* (4380) i Abdurrezzak, u djelu *El-Musanef* (15946).

١٩٣ - بَابُ ذِكْرِ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ الْكُبْرَى

193. POGLAVLJE

VELIKI PREDZNACI SUDNJEG DANA

١٠٦٨ - عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدِ الْغِفَارِيِّ قَالَ: اطَّلَعَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيْنَا، وَنَحْنُ نَتَذَكَّرُ فَقَالَ: «مَا تَذَاكُرُونَ؟» قَالُوا: نَذْكُرُ السَّاعَةَ، قَالَ: «إِنَّهَا لَنْ تَقُومَ حَتَّى تَرُونَ قَبْلَهَا عَشْرَ آيَاتٍ»، فَذَكَرَ الدُّخَانَ، وَالذَّجَالَ، وَالذَّابَّةَ، وَطُلُوعَ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا، وَنُزُولَ عِيْمَى ابْنِ مَرْيَمَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَيَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ، وَثَلَاثَةَ خُسُوفٍ خَسَفَ بِالْمَشْرِقِ وَخَسَفَ بِالْمَغْرِبِ وَخَسَفَ بِحَزِيرَةِ الْعَرَبِ، وَآخِرُ ذَلِكَ نَارٌ تَخْرُجُ مِنَ الْيَمَنِ تَطْرُدُ النَّاسَ إِلَى مَحْشَرِهِمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1068. Huzejfa b. Esid el-Gifari, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Dok smo se podsjećali, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, provirio je na nas i upitao: 'Na šta se podsjećate?' 'Podsjećamo se na Sudnji dan.' On reče: 'Sudnji će dan uistinu nastupiti tek onda kad se pojavi deset predznaka: dim, Dedždžal, izlazak životinje iz Zemlje, izlazak sunca sa zapada, silazak Isaa, sallallahu alejhi ve sellem, sina Merjeminog, pojava Jedžudža i Medžudža, tri rascjepa zemlje i propadanja u nju, i to na istoku, zapadu i Arapskom puluotoku i, naposljetku, vatra koja će se

pojavit u Jemenu, a koja će ljude potjerati prema mjestu obračuna.”¹¹¹⁰

١٠٦٩ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ أَوَّلَ الْآيَاتِ خُرُوجًا طُلُوعُ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا، وَخُرُوجُ الدَّابَّةِ عَلَى النَّاسِ ضُحَى، وَأَيُّهُمَا مَا كَانَتْ قَبْلَ صَاحِبَتِهَا فَالْآخَرَى عَلَى إِثْرَهَا قَرِيْبًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1069. Abdullah b. Omer, radijallahu anhum, izjavio je: "Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Prvi je predznak Sudnjeg dana izlazak sunca sa zapada, ili izlazak životinje iz Zemlje u jutaranjim časovima: ma koji se od dva predznaka prvi pojavi, drugi će se pojaviti odmah poslije njega.'"¹¹¹¹

١٠٧٠ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْآيَاتُ خَرَزَاتٌ مَنْظُومَاتٌ فِي سِلْكِ فَإِنْ يُقَطَّعَ السِّلْكُ يَتَّبِعُ بَعْضُهَا بَعْضًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

1070. Ovaj isti ashab prenio je sljedeći hadis: "Predznaci Sudnjeg dana slični su nanizanoj ogrlici: ako ogrica pukne, svi se biseri raspu jedan za drugim.""¹¹¹²

١٠٧١ - وَعَنْ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الدَّجَالَ ذَاتَ غَدَاةٍ فَخَفَضَ فِيهِ وَرَفَعَ حَتَّى ظَنَّاهُ فِي طَائِفَةِ

¹¹¹⁰ Muslim (5162).

¹¹¹¹ Muslim (5234).

¹¹¹² Muslim (6743).

النَّحْلِ، فَلَمَّا رُحْنَا إِلَيْهِ عَرَفَ ذَلِكَ فِينَا، فَقَالَ: «مَا شَأْنُكُمْ؟» قُلْنَا: يَا رَسُولَ
 اللَّهِ، ذَكَرْتَ الدَّجَالَ غَدَاةً فَخَفَضْتَ فِيهِ وَرَفَعْتَ حَتَّى ظَنَّنَاهُ فِي طَائِفَةِ النَّحْلِ،
 فَقَالَ: غَيْرُ الدَّجَالِ أَخْوَفُنِي عَلَيْكُمْ إِنْ يَخْرُجُ وَأَنَا فِيكُمْ فَأَنَا حَاجِبُهُ دُونَكُمْ،
 وَإِنْ يَخْرُجُ وَلَسْتُ فِيكُمْ فَاْمُرُّوْ حَاجِبِ نَفْسِهِ، وَاللَّهُ خَلِيفَتِي عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ،
 إِنَّهُ شَابٌّ قَطَطٌ، عَيْنُهُ طَائِفَةٌ، كَأَنِّي أَشْبَهُهُ بِعَبْدِ الْعَزْزِيِّ بْنِ قَطَنِ، فَمَنْ أَدْرَكَهُ
 مِنْكُمْ فَلْيَقْرَأْ عَلَيْهِ فَوَاتِحَ سُورَةِ الْكَهْفِ، إِنَّهُ خَارِجٌ خَلَّةً بَيْنَ الشَّامِ وَالْعِرَاقِ
 فَعَاثَ يَمِينًا وَعَاثَ شِمَالًا يَا عِبَادَ اللَّهِ فَابْتُئُوا قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا لَبِئْتُهُ فِي
 الْأَرْضِ؟ قَالَ: «أَرْبَعُونَ يَوْمًا يَوْمًا يَوْمٌ كَسَنَةٌ وَيَوْمٌ كَشَهْرٌ وَيَوْمٌ كَحُمْعَةٍ وَسَائِرُ
 أَيَّامِهِ كَأَيَّامِكُمْ»، قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَسَنَةٌ أَتَكْفِينَا فِيهِ
 صَلَاةُ يَوْمٍ، قَالَ: «لَا، اقْدُرُوا لَهُ قَدْرَهُ». قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا إِسْرَاعُهُ فِي
 الْأَرْضِ؟ قَالَ: «كَالْعَيْثِ اسْتَدْبَرْتُهُ الرِّيحُ فَيَأْتِي عَلَى الْقَوْمِ فَيَدْعُوهُمْ فَيُؤْمِنُونَ
 بِهِ، وَيَسْتَحْيُونَ لَهُ فَيَأْمُرُ السَّمَاءَ فَتَمْطِرُ وَالْأَرْضَ فَتُنْبِتُ فَتُرْوَحُ عَلَيْهِمْ
 سَارِحَتُهُمْ أَطْوَلَ مَا كَانَتْ ذُرًّا وَأَسْبَعَهُ ضُرُوعًا وَأَمَدَهُ خَوَاصِرَ ثُمَّ يَأْتِي الْقَوْمَ
 فَيَدْعُوهُمْ فَيَرُدُّونَ عَلَيْهِ قَوْلَهُ، فَيَنْصَرِفُ عَنْهُمْ فَيَصْبِحُونَ مُنْحَلِينَ لَيْسَ بِأَيْدِيهِمْ
 شَيْءٌ مِنْ أَمْوَالِهِمْ، وَيَمُرُّ بِالْخَرَبَةِ فَيَقُولُ لَهَا: أَخْرِجِي كُنُوزَكَ فَتَتْبَعُهُ كُنُوزُهَا
 كَيْعَاسِيبِ النَّحْلِ، ثُمَّ يَدْعُو رَجُلًا مُمْتَلِنًا شَبَابًا فَيَضْرِبُهُ بِالسِّيفِ فَيَقْطَعُهُ جَزَلَتَيْنِ
 رَمِيَةَ الْعَرَضِ، ثُمَّ يَدْعُوهُ فَيُقْبِلُ، وَيَتَهَلَّلُ وَجْهُهُ يَضْحَكُ فَبَيْنَمَا هُوَ كَذَلِكَ، إِذْ
 بَعَثَ اللَّهُ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ فَيَنْزِلُ عِنْدَ الْمَنَارَةِ الْبَيْضَاءِ شَرْقِيَّ دِمَشْقَ بَيْنَ
 مَهْرُودَتَيْنِ وَاضِعًا كَفِيهِ عَلَى أَجْنِحَةٍ مَلَكَيْنِ إِذَا طَاطَأَ رَأْسَهُ قَطَرَ، وَإِذَا رَفَعَهُ

تَحَدَّرَ مِنْهُ جُمَانٌ كَاللُّؤْلُؤِ، فَلَا يَحِلُّ لِكَافِرٍ يَجِدُ رِيحَ نَفْسِهِ إِلَّا مَاتَ وَنَفْسُهُ
 يَنْتَهِي حَيْثُ يَنْتَهِي طَرْفُهُ فَيَطْلُبُهُ حَتَّى يُدْرِكَهُ بِيَابِ لُدٍّ فَيَقْتُلُهُ ثُمَّ يَأْتِي عِيسَى
 ابْنَ مَرْيَمَ قَوْمٌ قَدْ عَصَمَهُمُ اللَّهُ مِنْهُ فَيَمْسَحُ عَنْ وُجُوهِهِمْ وَيُحَدِّثُهُمْ بِدَرَجاتِهِمْ
 فِي الْجَنَّةِ فَيَبِينُ مَا هُوَ كَذَلِكَ، إِذْ أَوْحَى اللَّهُ إِلَى عِيسَى أَنِّي قَدْ أَخْرَجْتُ عِبَادًا
 لِي لَا يَدَانِ لِأَحَدٍ بِقِتَالِهِمْ، فَحَرَّزُوا عِبَادِي إِلَى الطُّورِ، وَيَبْعَثُ اللَّهُ يَأْجُوجَ
 وَمَأْجُوجَ، وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ، فَيَمُرُّ أَوَائِلُهُمْ عَلَى بُحَيْرَةِ طَبْرِيَّةَ،
 فَيَشْرَبُونَ مَا فِيهَا، وَيَمُرُّ آخِرُهُمْ فَيَقُولُونَ: لَقَدْ كَانَ بِهِدِهِ مَرَّةً مَاءٌ، وَيُحْصِرُ
 نَبِيُّ اللَّهِ عِيسَى وَأَصْحَابُهُ حَتَّى يَكُونَ رَأْسُ الثَّورِ لِأَحَدِهِمْ خَيْرًا مِنْ مِائَةِ دِينَارٍ
 لِأَحَدِكُمْ الْيَوْمَ، فَيَرْغَبُ نَبِيُّ اللَّهِ عِيسَى وَأَصْحَابُهُ فَيُرْسِلُ اللَّهُ عَلَيْهِمُ النَّعْفَ فِي
 رِقَابِهِمْ، فَيُصْبِحُونَ فَرَسَى كَمَوْتِ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ، ثُمَّ يَهْبِطُ نَبِيُّ اللَّهِ عِيسَى
 وَأَصْحَابُهُ إِلَى الْأَرْضِ فَلَا يَجِدُونَ فِي الْأَرْضِ مَوْضِعَ شَيْءٍ إِلَّا مَلَأَهُ زَهْمُهُمْ
 وَنَتْنُهُمْ فَيَرْغَبُ نَبِيُّ اللَّهِ عِيسَى وَأَصْحَابُهُ إِلَى اللَّهِ، فَيُرْسِلُ اللَّهُ طَيْرًا كَأَعْنَاقِ
 الْبُخْتِ فَتَحْمِلُهُمْ فَتَطْرَحُهُمْ حَيْثُ شَاءَ اللَّهُ، ثُمَّ يُرْسِلُ اللَّهُ مَطَرًا لَا يَكُنُ مِنْهُ
 بَيْتٌ مَدْرٍ وَلَا وَبْرٌ فَيَعْسِلُ الْأَرْضَ حَتَّى يَتْرُكَهَا كَالزَّلْفَةِ، ثُمَّ يُقَالُ لِلْأَرْضِ:
 أَتَيْتِي ثَمْرَتِكَ، وَرُدِّي بَرَكَتِكَ فَيَوْمِئِذٍ تَأْكُلُ الْعِصَابَةُ مِنَ الرُّمَانَةِ، وَيَسْتَعْظِلُونَ
 بِقِحْفِهَا، وَيُبَارِكُ فِي الرَّسْلِ حَتَّى إِنَّ اللَّقْحَةَ مِنَ الْإِبِلِ لَتَكْفِي الْفِئَامَ مِنَ النَّاسِ،
 وَاللَّقْحَةَ مِنَ الْبَقَرِ لَتَكْفِي الْقَبِيلَةَ مِنَ النَّاسِ، وَاللَّقْحَةَ مِنَ الْغَنَمِ لَتَكْفِي الْفَخْدَ مِنَ
 النَّاسِ، فَيَبِينُ مَا هُمْ كَذَلِكَ، إِذْ بَعَثَ اللَّهُ رِيحًا طَيِّبَةً فَتَأْخُذُهُمْ تَحْتَ آبَاتِهِمْ

فَتَقْبِضُ رُوحَ كُلِّ مُؤْمِنٍ وَكُلِّ مُسْلِمٍ، وَيَبْقَى شِرَارُ النَّاسِ يَتَهَارَجُونَ فِيهَا
تَهَارِجَ الْحُمْرِ فَعَلَيْهِمْ تَقَوْمُ السَّاعَةِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1071. En-Nevvas b. Seman, radijallahu anhu, ispričao je: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, spomenuo je jednog jutra Dedždžala, spuštajući i podižući glas, pa smo pomislili da se već nalazi u prikrajku palmovika. Navečer smo otišli kod njega, pa je vidio na nama strah i upitao: 'Šta vam je?' Odgovorili smo: 'Allahov Poslaniče, jutros si spomenuo Dedždžala, spuštajući i podižući glas, toliko da smo pomislili da je već stigao do palmovika.' On reče: 'Za vas se više bojim drugih stvari, a ne Dedždžala. Ako se pojavi za mog života, ja ću ga bez vas pobiti dokazima. A ako se pojavi, a ja ne budem među vama, svaki će čovjek biti sebi branilac. A Allah je Zastupnik svakog muslimana poslije moje smrti. Dedždžal je mladić kratke kovrdžave kose, s jednim smežuranim okom – kao da ga upoređujem s Abduluzzaom b. Katanom. Ko ga doživi neka se od njega zaštiti učeći početak sure El-Kehf. Naime, pojavit će se u stjenovitom predjelu između Šama i Iraka, i odvrćati od Pravog puta desno i lijevo. O Allahovi robovi, budite čvrsti!' Upitali smo: 'Allahov Poslaniče, koliko će boraviti na Zemlji?' On odgovori: 'Četrdeset dana. Prvi dan bit će dužine jedne godine, drugi dužine mjeseca, treći dužine sedmice, a ostali dani bit će uobičajene dužine.' Upitali smo: 'Allahov Poslaniče, da li će nam u danu dužine jedne godine biti dovoljno klanjati pet namaza?' 'Neće, već u njemu odredite namaska vremena, kao u običnom danu', odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Opet smo upitali: 'Allahov Poslaniče, kojom će se brzinom kretati po Zemlji?' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Kretat će se brzinom kišnog oblaka koji vjetar nosi. Doći će kod određenih ljudi i pozvati ih da povjeruju u njega, što

će oni učiniti, odazivajući mu se, i on će zapovijediti nebu da spusti kišu a zemlji da obraste biljem, pa će im se stoka vratiti s ispaše nikad veća, nikad nabreklijeg vimena, nikad sitija. Potom će otići kod drugih ljudi koje će također pozvati, ali će ovi odbiti njegov poziv, te će otići, ostavljajući ih u neplodnosti i bez ma kakvog imetka. Naići će pored ruševine i zapovijediti: 'Izbaci svoje zakopano blago!', pa će ga to blago slijediti poput pčelinjih rojeva. Zatim će pozvati mladića kojeg će udariti sabljom i raspoloviti na dva dijela, a potom će ga pozvati da ustane, i on će ustati, ozarena lica i smijući se. Dok bude zavodio ljude, Allah će poslati Isaa, sina Merjeminog, koji će sići kod bijele munare, istočno od Damaska, a na njemu kurkumom žuto obojena odjeća, držeći će se za krila dvaju meleka, te će, kad spusti glavu, s nje pasti kapi vode, a kad je podigne, s nje će padati rosa kao biseri. I nezamislivo je da ijedan nevjernik osjeti njegov miris a da to preživi, a njegov će se miris osjetiti dokle dopire njegov pogled. Stići će Dedždžala u mjestu Babu-l-Ludd, i ubiti ga. Onda će kod Isaa doći ljudi koje je Allah sačuvao Džedždžalove kušnje, i on će ih pomilovati po licu, govoreći im o dženetskim stupnjevima koje su zaslužili. Dok im bude govorio, Allah će Isau objaviti: 'Dao sam da se pojave ljudi kojima niko na put ne može stati, pa odvedi Moje robove na Sinaj!' I tada će Allah dati da se pojave Jedžudž i Medžudž; žurno će sa svake strmine silaziti. Prvi će proći pored Taberijskog jezera i popiti svu vodu, a potonji će proći i samo reći: 'Ovdje je nekad bila voda!' Allahov vjerovjesnik Isa i njegove pristalice bit će zatočeni, pa će glede njih skuhana kravlja glava biti vrijednija nego glede vas stotinu zlatnika. I Isa će sa svojim sljedbenicima zamoliti Allaha, pa će Allah na Jedžudž i Medžudž poslati crve koji će napasti njihove vratove, te će osvanuti mrtvi svi do jednog. Onda će se Isa i njegovi sljedbenici spustiti sa Sinaja, ali neće naći koliko pedalj na

Zemlji a da nije prisutan njihov smrad. Opet će zamoliti Allaha, pa će Allah poslati ptice veličine devljih vratova koje će ih odnijeti tamo gdje Allah htjedne. Onda će Allah poslati kišu od koje neće biti pošteđena apsolutno nijedna kuća ni u gradu ni u selu; kiša će saprati Zemlju kao što sapere vrt. Tada će Zemlji biti zapovijedeno: 'Obrasti biljem i vrati pređašnji blagoslov!' Toga će se dana skupina ljudi moći zasititi jednim šipurkom i naći hlad u jednoj njegovoj kori. Bit će blagoslovljeno i mlijeko, toliko da će deva-muzara moći mlijekom snabdjeti izrazito veliki broj ljudi, krava-muzara čitavo pleme, a ovca-muzara skupinu ljudi. I dok to bude trajalo, Allah će poslati blag povjetarac koji će ih dohvatiti ispod pazuhâ, povjetarac koji će usmrtniti sve vjernike i vjernice, a ostat će najgori ljudi koji će na Zemlji spolno općiti između sebe kao što to magarci javno čine – njih će zadesiti Sudnji dan."¹¹¹³

١٠٧٢ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَمْتَلِيءَ الْأَرْضُ ظُلْمًا وَعُدْوَانًا»، قَالَ: «ثُمَّ يَخْرُجُ رَجُلٌ مِنْ عِثْرَتِي - أَوْ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي - يَمْلُؤُهَا قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَعُدْوَانًا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَفِي لَفْظٍ لَهُ: «أَجْلَى أَقْنَى».

1072. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Sudnji će dan nastupiti tek onda kad se Zemlja ispuni nepravdom i neprijateljstvom, pa će se tada pojaviti čovjek iz moje porodice koji će Zemlju ispuniti dobrotom i pravdom, kao što je bila ispunjena nepravdom i neprijateljstvom." U drugoj verziji stoji:

¹¹¹³ Muslim (5228).

”...koji će Zemlju ispuniti dobrotom i pravdom, više nego što je bila ispunjena nepravdom i neprijateljstvom.”¹¹¹⁴

١٠٧٣ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: يَخْرُجُ فِي آخِرِ أُمَّتِي الْمَهْدِيُّ يُسْقِيهِ اللَّهُ الْغَيْثَ، وَتُخْرِجُ الْأَرْضُ نَبَاتَهَا، وَيُعْطِي الْمَالَ صِحَاحًا، وَتَكْثُرُ الْمَاشِيَةُ، وَتَعْظُمُ الْأُمَّةُ، يَعِيشُ سَبْعًا أَوْ ثَمَانِيًا أَي: حَجَجًا. أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

1073. Ovaj isti ashab prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Pred Sudnji dan pojavit će se Mehdija, čovjek radi kojeg će Allah spustiti kišu, pa će zemlja obrasti biljem, imetak će i sposobni dobijati, stoke će biti u obilju, broj ummeta povećat će se. A on će živjeti sedam, ili osam godina.”*¹¹¹⁵

¹¹¹⁴ Ahmed (10887).

¹¹¹⁵ El-Hakim, 4/588.

١٩٤ - بَابُ الْأَنْبِيَاءِ

194. POGLAVLJE

O VJEROVJESNICIMA

١٠٧٤ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ يَتَهَجَّدُ قَالَ: «اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ، وَقَوْلُكَ حَقٌّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ، اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ أَنْبَتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَاعْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1074. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada bi ustao naveče da klanja noćni namaz, proučio: "Allahu, Tebi hvala, Ti si upravitelj nebesa i Zemlje i onoga što je na njima. Tebi hvala, Tebi pripada vlast nebesa i Zemlje i onoga što je na njima. Tebi hvala, Ti si svjetlo nebesa i Zemlje i onoga što je na njima. Tebi hvala, Ti si Vladar

*nebesa i Zemlje. Tebi hvala, Ti si Istina, i Tvoje je obećanje istina, i susret je s Tobom istina, i Tvoj je govor istina, i Džennet je istina, i Vatra je istina, i vjerovjesnici su istina, i Muhammed je, sallallahu alejhi ve sellem, istina, i Sudnji je dan istina. Allahu, Tebi se predajem, u Tebe vjerujem, u Tebe se pouzdavam, Tebi se iskreno obraćam, zbog Tebe se sporim i Tebe za sudiju uzimam, oprosti mi prošle grijehе, i buduće grijehе, i tajne grijehе, i javne grijehе! Ti unaprijeđuješ i unazađuješ, nema istinskog božanstva osim Tebe!*¹¹¹⁶

١٠٧٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «كَانَتْ بُنُو إِسْرَائِيلَ تَسُوسُهُمُ الْأَنْبِيَاءُ كُلَّمَا هَلَكَ نَبِيٌّ خَلَفَهُ نَبِيٌّ، وَإِنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي وَسَيَكُونُ خُلَفَاءُ فَيَكْتُمُونَ» قَالُوا: فَمَا تَأْمُرُنَا؟ قَالَ: «فُوا بِبَيْعَةِ الْأَوَّلِ فَالْأَوَّلِ أَعْطَوْهُمْ حَقَّهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ سَأَلَهُمْ عَمَّا اسْتَرَعَاهُمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1075. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Izraelićane su predvodili vjerovjesnici, kad god bi umro vjerovjesnik, naslijedio bi ga drugi. A poslije mene neće biti vjerovjesnika, ali će biti mnogi vladari."* Neko upita: *"Šta nam zapovijedaš?"* *"Budite lojalni prvom pa onom koji dođe poslije njega, i dajte im njihovo pravo jer će ih Allah pitati u vezi s podanicima"*, odgovori Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.¹¹¹⁷

١٠٧٦ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا أَدْرِي أَتَّبِعَ لَعِينًا كَانَ أَمْ لَا؟ وَمَا أَدْرِي ذُو الْقَرْنَيْنِ نَبِيًّا كَانَ أَمْ لَا؟» أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ، وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ.

¹¹¹⁶ El-Buhari (1120, 6317, 7385, 7442 i 7499) i Muslim (769).

¹¹¹⁷ El-Buhari (3455) i Muslim (1842).

1076. Ovaj isti ashab prenio je sljedeći hadis: *"Ne znam je li Tubba proklet, i ne znam je li Zu-l-Karnejn bio vjerovjesnik!"*¹¹¹⁸

١٠٧٧ - وَعَنْ جُنْدُبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَبْلَ أَنْ يَمُوتَ بِخَمْسٍ وَهُوَ يَقُولُ: «إِنِّي أَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ أَنْ يَكُونَ لِي مِنْكُمْ خَلِيلٌ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ اتَّخَذَنِي خَلِيلًا كَمَا اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا، وَلَوْ كُنْتُ مَتَّخِذًا مِنْ أُمَّتِي خَلِيلًا لَاتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1077. Džundub b. Abdullah, radijallahu anhu, rekao je: *"Čuo sam Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Allahu se utječem od toga da među vama imam prisnog prijatelja, jer mene je Svevišnji Allah uzeo za prisnog prijatelja, kao što je Ibrahima uzeo za prisnog prijatelja; da sam iz svog ummeta uzeo nekog za prisnog prijatelja, uzeo bih Ebu Bekra."*¹¹¹⁹

١٠٧٨ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ الرَّسُولَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنِّي اشْتَرَطْتُ عَلَى رَبِّي فَقُلْتُ: إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ أَرْضَى كَمَا يَرْضَى الْبَشَرُ، وَأَعْضَبُ كَمَا يَعْضَبُ الْبَشَرُ فَأَيُّمَا أَحَدٍ دَعَوْتُ عَلَيْهِ مِنْ أُمَّتِي بِدَعْوَةٍ لَيْسَ لَهَا بِأَهْلٍ أَنْ تَجْعَلَهَا لَهُ طَهُورًا وَزَكَاةً وَقُرْبَةً يُقَرَّبُ بِهَا مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1078. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijedao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ja sam uslovio kod svog Gospodara rekavši: 'Ja sam samo čovjek, bivam raspoložen, kao ostali ljudi, i ljutim se, kao ostali ljudi, pa, ako zamolim bespravno protiv bilo kojeg čovjeka iz svog*

¹¹¹⁸ El-Hakim, 2/450, i El-Bejheki, 8/329.

¹¹¹⁹ Muslim (532).

*ummeta, Allahu, Ti ga zbog toga očisti i približi Sebi na Sudnjem danu!*¹¹²⁰

١٠٧٩ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَا مِنْ نَبِيٍّ يَمْرُضُ إِلَّا خَيْرٌ بَيْنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» وَكَانَ فِي شُكْرَاهُ الَّذِي قُبِضَ فِيهِ أَخَذَتْهُ بُحَّةٌ شَدِيدَةٌ فَسَمِعَتْهُ يَقُولُ: «﴿مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ﴾﴾ [النساء: ٦٩] « فَعَلِمْتُ أَنَّهُ خَيْرٌ. أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1079. Aiša, radijallahu anha, izjavila je: "Čula sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: 'Svakom poslaniku, kad se razboli, bude dato da izabere između života i smrti.' Dok je bio u samrtnoj bolesti, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, određeno je vrijeme jako teško govorio od promuklosti, ali sam ga ipak čula da govori: 'Želim društvo vjerovjesnikâ, i pravednikâ, i šehidâ, i dobrih ljudi!', pa sam shvatila da mu je dato na izbor."¹¹²¹

١٠٨٠ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ النَّاسِ أَشَدُّ بَلَاءً؟ قَالَ: «الْأَنْبِيَاءُ ثُمَّ الْأَمْثَلُ فَلِأَمْثَلُ فَيَبْتَلِي الرَّجُلَ عَلَى حَسَبِ دِينِهِ، فَإِنْ كَانَ فِي دِينِهِ صُلْبًا اشْتَدَّ بَلَاؤُهُ، وَإِنْ كَانَ فِي دِينِهِ رِقَّةً ابْتَلِيَ عَلَى حَسَبِ دِينِهِ، فَمَا يَبْرَحُ الْبَلَاءُ بِالْعَبْدِ حَتَّى يَتْرُكَهُ يَمْشِي عَلَى الْأَرْضِ مَا عَلَيْهِ خَطِيئَةٌ» أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَه.

¹¹²⁰ Muslim (2603).

¹¹²¹ El-Buhari (4586).

1080. Sa'd b. Ebu Vekkas, radijallahu anhu, kazuje sljedeće: "Upitao sam: 'Allahov Poslaniče, ko ima najteža iskušenja?' On odgovori: *'Najteža iskušenja imaju vjerovjesnici, potom oni koji imaju niži stupanj, potom oni koji imaju niži stupanj od njih, potom oni koji imaju niži stupanj od njih. Čovjek ima iskušenja shodno jačini vjerovanja: ako je čvrst vjernik, njegova su iskušenja velika; ako je slab vjernik, hiva iskušavan shodno tome. Čovjek je izložen iskušenjima sve dok ga u potpunosti ne očiste od grijehâ.'*"¹¹²²

١٠٨١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «كَانَ زَكْرِيَّا نَجَارًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1081. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Zekerijja je bio stolar."¹¹²³

١٠٨٢ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا رَعَى الْغَنَمَ» فَقَالَ أَصْحَابُهُ: وَأَنْتَ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ كُنْتُ أَرْعَاهَا عَلَى قَرَارِيطَ لِأَهْلِ مَكَّةَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1082. Ovaj isti ashab prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Svaki je Allahov vjerovjesnik čuvao sitnu stoku." Ashabi upitaše: "Čak i ti?" "Da, čuvao sam Mekancima sitnu stoku za sitne novčiće", odgovori on.¹¹²⁴

¹¹²² Ibn Madža (4023).

¹¹²³ Muslim (2379).

¹¹²⁴ El-Buhari (2262).

١٠٨٣ - وَعَنْ أَوْسِ بْنِ أَوْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ مِنْ أَفْضَلِ أَيَّامِكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَأَكْثِرُوا عَلَيَّ مِنْ الصَّلَاةِ فِيهِ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ مَعْرُوضَةٌ عَلَيَّ» قَالَ: فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ تُعْرَضُ صَلَاتُنَا عَلَيْكَ وَقَدْ أَرَمْتَ؟ قَالَ: يَقُولُونَ: بَلَيْتَ. قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى حَرَّمَ عَلَيَّ الْأَرْضَ أَجْسَادَ الْأَنْبِيَاءِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالنَّسَبُ.

1083. Evs b. Evs, radijallahu anhu, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Najbolji je dan petak, zato donosite što više salavata na mene u tome danu, a vaši mi se salavati predočavaju." Neko upita: "Kako će ti biti predočeni naši salavati kad tvoje tijelo postane prašina?" "Svevišnji je Allah onemogućio zemlju da uništi tijela vjerovjesnikâ, nek je na njih mir", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.¹¹²⁵

١٠٨٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ إِلَّا رَدَّ اللَّهُ عَلَيَّ رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

1084. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Kad god na mene neko donese selam, Allah mi vrati dušu, da mu odgovorim na selam."¹¹²⁶

¹¹²⁵ Ebu Davud (1047), En-Nesai, 3/91, i Ibn Madža (1636).

¹¹²⁶ Ebu Davud (2041).

١٠٨٥ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الأنبياءُ أحياءٌ في قبورِهِمْ يُصَلُّونَ» أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى.

1085. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Vjerovjesnici su živi, oni u svojim kaburovima klanjaju."¹¹²⁷

١٠٨٦ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَرَرْتُ عَلَى مُوسَى لَيْلَةَ أُسْرِي بِي عِنْدَ الْكَيْبِ الْأَحْمَرِ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي قَبْرِهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1086. Ovaj isti ashab kazuje da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Kad sam bio na Israu, prošao sam pored crvene pješčane humke, gdje Musa klanja u svom kaburu."¹¹²⁸

١٠٨٧ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُخَيِّرُوا بَيْنَ الْأَنْبِيَاءِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1087. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nemojte smatrati vjerovjesnike boljim jedne od drugih!"¹¹²⁹

١٠٨٨ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُفَضِّلُوا بَيْنَ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

¹¹²⁷ Ebu Ja'la (3425).

¹¹²⁸ Muslim (165 i 2375).

¹¹²⁹ El-Buhari (2412, 3398, 4638, 6916, 6917 i 7427) i Muslim (163 i 2374).

1088. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: *"Nemojte smatrati Allahove vjerovjesnike vrednijim jedne od drugih!"*¹¹³⁰

١٠٨٩ - وَعَنْ رَضِيَّ اللَّهِ عَنْهُ قَالَ: اسْتَبَّ رَجُلَانِ: رَجُلٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ، وَرَجُلٌ مِنَ الْيَهُودِ قَالَ الْمُسْلِمُ: وَالَّذِي اصْطَفَى مُحَمَّدًا عَلَى الْعَالَمِينَ، فَقَالَ الْيَهُودِيُّ: وَالَّذِي اصْطَفَى مُوسَى عَلَى الْعَالَمِينَ، فَرَفَعَ الْمُسْلِمُ يَدَهُ عِنْدَ ذَلِكَ فَلَطَمَ وَجْهَ الْيَهُودِيِّ فَذَهَبَ الْيَهُودِيُّ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَخْبَرَهُ بِمَا كَانَ مِنْ أَمْرِهِ وَأَمْرِ الْمُسْلِمِ، فَدَعَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُسْلِمَ فَسَأَلَهُ عَنْ ذَلِكَ، فَأَخْبَرَهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُخَيِّرُونِي عَلَى مُوسَى فَإِنَّ النَّاسَ يَصْعَقُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَاصْعَقُ مَعَهُمْ، فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يُفِيقُ، فَإِذَا مُوسَى بَاطِشٌ جَانِبَ الْعَرْشِ، فَلَا أَدْرِي أَكَانَ فِيمَنْ صَعِقَ فَأَفَاقَ قَبْلِي أَوْ كَانَ مِمَّنْ اسْتَشَى اللَّهُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1089. Ovaj isti ashab ispričao je sljedeće: "Posvađali su se musliman i židov, pa musliman svoje riječi potvrdi zakletvom: 'Tako mi Onoga Koji je odabrao Muhammeda nad ostalim svijetom!', a židov reče: 'Tako mi Onoga Koji je odabrao Musaa nad ostalim svijetom!' Međutim, tada musliman podiže ruku i pljesnu židova, na šta je ovaj otišao kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i izvijestio ga u vezi s događajem. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pozvao je muslimana i upitao u vezi s tim i, kad je musliman ispričao šta se desilo, Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Nemojte me preferirati nad*

¹¹³⁰ El-Buhari (3414) i Muslim (2373).

Musaom! Ja ću se, kad bude Sudnji dan, s ostalim ljudima pasti bez svijesti, i prvi ću se osvijestiti te ću se iznenaditi vidjevši Musaa kako se drži za Arš, i ne znam je li i on pao bez svijesti pa se osvijestio prije mene, ili je od onih koje je Allah poštedio.”¹¹³¹

١٠٩٠ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا خَيْرَ الْبَرِيَّةِ، فَقَالَ: «ذَاكَ إِبْرَاهِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَمُسْلِمٌ، وَابْنُ دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ.

1090. Enes, radijallahu anhu, pripovijeda da se neki čovjek obratio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, rekavši: "O najbolji čovječe!", na šta ga je ispravio: "Najbolji je čovjek bio Ibrahim, alejhi-s-selam." ¹¹³²

١٠٩١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَيْفَ أَنْتُمْ إِذَا نَزَلَ فِيكُمْ ابْنُ مَرْيَمَ، فَأَمَّاكُمْ مِنْكُمْ؟» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1091. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govorio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kako će vam biti kad se među vas spusti sin Merjemin, a bude vas predvodio imam između vas!" ¹¹³³

١٠٩٢ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: قَالَ: «أَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، إِنَّهُ لَيْسَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ نَبِيٌّ، وَإِنَّهُ نَازِلٌ، فَإِذَا رَأَيْتُمُوهُ فَاعْرِفُوهُ رَجُلًا مَرْبُوعٌ إِلَى الْحُمْرَةِ وَالْبَيَاضِ بَيْنَ مُمَصَّرَيْنِ كَأَنَّ رَأْسَهُ يَقْطُرُ،

¹¹³¹ El-Buhari (2411, 3408 i 6517) i Muslim (160 i 2373).

¹¹³² Ahmed (12826 i 12907).

¹¹³³ El-Buhari (3449) i Muslim (155 i 245).

وَأِنْ لَمْ يُصِبْهُ بَلَلٌ فَيَقَاتِلِ النَّاسَ عَلَى الْإِسْلَامِ، فَيَدُقُّ الصَّيْبَ، وَيَقْتُلُ الْخَنْزِيرَ، وَيَضَعُ الْحَزِيَّةَ، وَيُهْلِكُ اللَّهَ فِي زَمَانِهِ الْمَلَلَ كُلَّهَا إِلَّا الْإِسْلَامَ، وَيُهْلِكُ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ، وَتَقَعُ الْأَمْنَةُ عَلَى الْأَرْضِ حَتَّى تَرْتَعَ الْأَسَدُ مَعَ الْإِبِلِ وَالنَّمَارُ مَعَ الْبَقَرِ وَالذَّنَابُ مَعَ الْعَنَمِ، وَيَلْعَبُ الصَّبْيَانُ بِالْحَيَّاتِ لَا تَضُرُّهُمْ، فَيَمُكْتُ فِي الْأَرْضِ أَرْبَعِينَ سَنَةً، ثُمَّ يُتَوَفَّى فَيُصَلِّي عَلَيْهِ الْمُسْلِمُونَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَابْنُ حَبَانَ.

1092. Ovaj isti ashab prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Ja sam najpreči Isau, sinu Merjeminom, jer između nas dvojice nije postojao vjerovjesnik. On će, uistinu, sići, a prepoznat ćete ga kao čovjeka srednjeg rasta, ni skroz bijelog tena a ni skroz crvenog, izgledat će da mu s glave kapa voda iako ga voda nije dohvatila. Borit će se protiv ljudi radi islama, slomit će krst, ubiti svinju i poništiti glavarinu. Za njegovog će života Allah zatrti sve vjere osim islama. Ubit će Dedždžala. Za njegovog će života biti tolika sigurnost na Zemlji da će deve slobodno pasti u prisustvu lavova, krave u prisustvu leoparda, a ovce u prisustvu vukova; djeca će se slobodno igrati sa zmijama a one im neće nauditi. Isa, alejhi-s-selam, boravit će na Zemlji četrdeset godina, a potom će umrijeti, i muslimani će mu klanjati dženaza-namaz."*¹¹³⁴

١٠٩٣ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا مِنْ نَفْسٍ مَنفُوسَةٍ الْيَوْمَ تَأْتِي عَلَيْهَا مِائَةٌ سَنَةٍ وَهِيَ حَيَّةٌ يَوْمَئِذٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

¹¹³⁴ Ibn Hibban (6814 i 6821).

1093. Džabir, radijallahu anhu, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Svako ko je sada živ bit će mrtav za stotinu godina."¹¹³⁵

١٠٩٤ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ، وَبِيَدِي لِيَوَاءَ الْحَمْدِ وَلَا فَخْرَ، وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمئِذٍ آدَمَ فَمَنْ سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لِيَوَائِي، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الْأَرْضُ وَلَا فَخْرَ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

1094. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: "Ja ću na Sudnjem danu biti prvak svih ljudi, ne hvaleći se. U mojoj će ruci biti zastava hvale, ne hvaleći se, a toga će dana svi vjerovjesnici, od Adema pa nadalje, biti pod mojom zastavom. Ja sam prvi nad kim će se rascijepiti zemlja, ne hvaleći se."¹¹³⁶

١٠٩٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ مَثَلِي وَمَثَلَ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِي كَمَثَلِ رَجُلٍ بَنَى بَيْتًا فَأَحْسَنَهُ وَأَحْمَلَهُ إِلَّا مَوْضِعَ لَبْنَةٍ مِنْ زَاوِيَةٍ فَجَعَلَ النَّاسُ يَطُوفُونَ بِهِ وَيَعْجَبُونَ لَهُ وَيَقُولُونَ: هَلَا وَضِعَتْ هَذِهِ اللَّبْنَةُ. قَالَ: فَأَنَا اللَّبْنَةُ وَأَنَا خَاتِمُ النَّبِيِّينَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1095. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Ja i prijašnji vjerovjesnici slični smo primjeru čovjeka koji napravi izuzetno lijepu kuću i ukrasi je, ali na čijem čošku nedostaje jedan čerpič, pa je ljudi obilaze, dive se, ali i zapažaju: 'Da je još samo ovaj

¹¹³⁵ Muslim (2538).

¹¹³⁶ Ahmed (10987) i Et-Tirmizi (3148 i 3615).

ćerpič ugrađen!' Eto, ja imam status tog ćerpiča, i ja sam posljednji vjerovjesnik."¹¹³⁷

١٠٩٦ - وَعَنْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«فُضِّلْتُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ بِسِتِّ: أُعْطِيتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ، وَتُصِرْتُ بِالرُّعْبِ،
وَأُحِلَّتْ لِي الْعَنَائِمُ، وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ طَهُورًا وَمَسْجِدًا، وَأُرْسِلْتُ إِلَى الْخَلْقِ
كَافَّةً، وَخَيَّمَ بِي النَّبِيُّونَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1096. Ovaj isti ashab kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "U odnosu na ostale vjerovjesnike dobio sam šest odlika više: obdaren sam jezgrovitim govorom, pomognut sam strahom koji osjeća neprijatelj, dopušteno mi je uzimanje ratnog plijena, Zemlja mi je učinjena čistom i mjestom za klanjanje namaza, poslat sam svim stvorenjima, i mojom misijom zapečaćeno je poslanstvo."¹¹³⁸

¹¹³⁷ El-Buhari (3535) i Muslim (5959).

¹¹³⁸ Muslim (523).

١٩٥ - بَابُ الْمَلَائِكَةِ

195. POGLAVLJE

O MELEKIMA

١٠٩٧ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ، وَخُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ، وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُمْ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1097. Aiša, radijallahu anha, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Meleki su stvoreni od svjetlosti, džini su stvoreni od plamena vatre, a čovjek je stvoren od onoga što vam je već opisano."*¹¹³⁹

١٠٩٨ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أُذِنَ لِي أَنْ أُحَدِّثَ عَنْ مَلَكٍ مِنْ مَلَائِكَةِ اللَّهِ مِنْ حَمَلَةِ الْعَرْشِ، إِنْ مَا بَيْنَ شَحْمَةِ أُذُنِهِ إِلَى عَاتِقِهِ مَسِيرَةَ سَبْعِ مِائَةِ عَامٍ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

1098. Džabir b. Abdullah, radijallahu anhuma, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Dopušteno mi je da govorim o jednom od melekâ nosiocâ Arša: između njegove resice uha i ramena razdaljina je sedam stotina godina hoda."*¹¹⁴⁰

¹¹³⁹ Muslim (2996).

¹¹⁴⁰ Ebu Davud (4727).

١٠٩٩ - وَعَنْ مَالِكِ بْنِ صَعْصَعَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «رُفِعَ لِي الْبَيْتُ الْمَعْمُورُ، فَسَأَلْتُ جِبْرِيلَ، فَقَالَ: هَذَا الْبَيْتُ الْمَعْمُورُ يُصَلِّي فِيهِ كُلُّ يَوْمٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ إِذَا خَرَجُوا لَمْ يَعُودُوا إِلَيْهِ آخِرَ مَا عَلَيْهِمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1099. Malik b. Sa'sa, radijallahu anhu, govori da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Pokazana mi je Kaba nebeska, pa sam upitao Džibrila u vezi s tim, a on odgovori: 'Ovo je Kaba nebeska, u nju svaki dan uđe sedamdeset hiljada meleka i nikad se u nju ne vrate.'"¹¹⁴¹

١١٠٠ - وَعَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي أَصْحَابِهِ إِذْ قَالَ لَهُمْ: «تَسْمَعُونَ مَا أَسْمَعُ؟» قَالُوا: مَا نَسْمَعُ مِنْ شَيْءٍ، قَالَ: «إِنِّي لِأَسْمَعُ أَطِيطَ السَّمَاءِ، وَمَا تُنَادِي أَنْ تَنْطَبَّ، وَمَا فِيهَا مَوْضِعٌ شِيرٍ إِلَّا وَعَلَيْهِ مَلَكٌ سَاجِدٌ أَوْ قَائِمٌ» أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ فِي «الْكَبِيرِ».

1100. Hakim b. Hizam, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Dok je bio s ashabima, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upita ih: 'Čujete li što ja čujem?' 'Ništa ne čujemo', odgovoriše oni. On reče: 'Ja čujem škripanje nebesa, a priliči im da škripe: na njima nema mjesta koliko pedalj a da na njemu nije melek na sedždi ili na stajanju.'"¹¹⁴²

١١٠١ - وَعَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا تَصُفُّونَ كَمَا تَصُفُّ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ رَبِّهَا»، فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ

¹¹⁴¹ El-Buhari (3207 i 3887) i Muslim (164).

¹¹⁴² Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (3122).

اللَّهُ، وَكَيْفَ تَصُفُّ الْمَلَائِكَةَ عِنْدَ رَبِّهَا؟ قَالَ: «يُتِمُّونَ الصُّفُوفَ الْأُولَى، وَيَتَرَاصُّونَ فِي الصَّفِّ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1101. Džabir b. Semura, radijallahu anhu, kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Zar se nećete poredati u safove kao što se meleki redaju u safove pred Allahom!"* "Allahov Poslaniče, kako se meleki redaju pred Allahom?", upitaše ashabi. On odgovori: *"Upotpunjavaju prve safove i zbijaju se u njima."*¹¹⁴³

۱۱۰۲ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطُّرُقِ يَلْتَمِسُونَ أَهْلَ الذِّكْرِ، فَإِذَا وَجَدُوا قَوْمًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ تَنَادَوْا هَلُمُّوا إِلَيْنَا حَاجَتِكُمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1102. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeći hadis: *"Postoje meleki koji hodaju putevima i traže one koji spominju Allaha, a kad ih nađu, međusobno se dozivaju: 'Dođite, ovdje je ono što tražite!'"*¹¹⁴⁴

۱۱۰۳ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَوْمَ بَدْرٍ: «هَذَا جَبْرِيلُ أَخَذَ بِرَأْسِ فَرَسِهِ عَلَيْهِ أَدَاةُ الْحَرْبِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1103. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhuma, govori da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, na dan Bitke na Bedru

¹¹⁴³ Muslim (430).

¹¹⁴⁴ El-Buhari (6408).

rekao: "Tu je i Džibril, drži za glavu svog konja, na njemu je ratna oprema."¹¹⁴⁵

١١٠٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ أَبُو جَهْلٍ: هَلْ يَعْرِفُ مُحَمَّدٌ وَجْهَهُ بَيْنَ أَظْهُرِكُمْ؟ قَالَ فَقِيلَ: نَعَمْ. فَقَالَ: وَاللَّاتِ وَالْعُزَّى لَئِنْ رَأَيْتَهُ يَفْعَلُ ذَلِكَ لِأَطَانٍ عَلَى رَقَبَتِهِ أَوْ لَأَعْفَرَنَّ وَجْهَهُ فِي التُّرَابِ، قَالَ: فَأَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يُصَلِّي زَعَمَ لَيْطًا عَلَى رَقَبَتِهِ، قَالَ: فَمَا فَجِحْتُهُمْ مِنْهُ إِلَّا وَهُوَ يَنْكُصُ عَلَى عَقْبِيهِ، وَيَتَّقِي بِيَدَيْهِ، قَالَ: فَقِيلَ لَهُ: مَا لَكَ؟ فَقَالَ: إِنَّ بَيْنِي وَبَيْنَهُ لَخَنْدَقًا مِنْ نَارٍ وَهَوْلًا وَأَجْنَحَةً، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْ دَنَا مِنِّي لَاخْتَطَفْتُهُ الْمَلَائِكَةُ عَضْوًا عَضْوًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1104. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je: "Ebu Džehl je upitao: 'Da li Muhammed u vašem prisustvu praši lice klanjajući?' Odgovoriše: 'Da.' On reče: 'Tako mi Lata i Uzzaa, ako ga vidim da to radi, pragazit ću ga, ili ću njegovo lice zariti u prašinu!' I dođe Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, te poče klanjati, a Ebu Džehl, koji se zakleo da će ga pragaziti, na njihovo čudo poče uzmicati i braniti se rukama. Neko ga upita: 'Šta ti je?' On odgovori: 'Između mene i njega stoji jarak ispunjen vatrom, strahotom, i nekakva su krila između mene i njega.' Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, kasnije je rekao: 'Da mi se približio, meleki bi ga raskomadali ud po ud.'¹¹⁴⁶

١١٠٥ - وَعَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: مَا حَكَ فِي صَدْرِي شَيْءٌ مُنْذُ أَسْلَمْتُ إِلَّا أَنِّي قَرَأْتُ آيَةً وَقَرَأَهَا رَجُلٌ غَيْرَ قِرَائَتِي فَأَتَيْتَنَا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ

¹¹⁴⁵ El-Buhari (3995 i 4041).

¹¹⁴⁶ Muslim (2797).

عليه وسلم قال: قُلْتُ: أَقْرَأْتَنِي آيَةَ كَذَا وَكَذَا؟ قَالَ: «نَعَمْ»، قَالَ: فَقَالَ
الْآخَرُ: أَلَمْ تُقْرَأْنِي آيَةَ كَذَا وَكَذَا؟ قَالَ: «نَعَمْ أَتَانِي جِبْرِيلُ عَنِ يَمِينِي
وَمِيكَائِيلُ عَنِ يَسَارِي فَقَالَ جِبْرِيلُ: اقْرَأِ الْقُرْآنَ عَلَى حَرْفٍ وَاحِدٍ فَقَالَ
مِيكَائِيلُ: اسْتَزِدَّهُ حَتَّى بَلَغَ سَبْعَةَ أَحْرَفٍ كُلُّهَا شَافٍ كَافٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

1105. Ubejj b. Ka‘b, radijallahu anhu, pripovijeda: ”Otkako sam prihvatio islam ništa me nije ganulo kao slučaj kad sam jedan ajet proučio na jedan način a drugi čovjek proučio ga drukčije. Otišli smo kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, i ja sam ga upitao: ’Jesi li me naučio da taj i taj ajet učim tako i tako?’ ’Jesam’, odgovori on. Drugi čovjek postavi isto pitanje, na šta Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njemu odgovori: ’Jesam. Bili su kod mene Džibril, na desnoj strani, i Mikail, na lijevoj strani. Džibril reče: ’Uči Kur’an po jednom kiraetu.’ A Mikail je govorio: ’Povećaj broj kiraeta’, sve dok nije zaokružio broj na sedam kiraeta, i svi su valjani i prikladni.”¹¹⁴⁷

١١٠٦ - وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ: «إِنَّ صَاحِبَ الشَّمَالِ لَيَرْفَعُ الْقَلَمَ سِتَّ سَاعَاتٍ عَنِ الْعَبْدِ الْمُسْلِمِ
الْمَخْطِئِ أَوْ الْمُسِيءِ، فَإِنْ نَدِمَ وَاسْتَغْفَرَ اللَّهَ مِنْهَا أَلْقَاهَا، وَإِلَّا كُتِبَتْ وَاحِدَةً»
أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ فِي «الْكَبِيرِ».

1106. Ebu Umama, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: ”Melek koji zapisuje loša djela, šest sati drži podignuto pero od vremena kad musliman grijeh počini ili nešto pogriješi, pa ako se pokaje i

¹¹⁴⁷ Ahmed (21092 i 21132).

zatraži oprost, melek to i ne zapiše, u protivnom, zapiše jedno hrđavo djelo.”¹¹⁴⁸

۱۱۰۷ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْجُمُعَةِ كَانَ عَلَى كُلِّ بَابٍ مِنْ أَبْوَابِ الْمَسْجِدِ مَلَائِكَةٌ يَكْتُبُونَ الْأَوَّلَ فَلِأَوَّلٍ، فَإِذَا جَلَسَ الْإِمَامُ طَوَرُوا الصُّحُفَ وَجَاءُوا يَسْتَمِعُونَ الذِّكْرَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1107. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *”Kad osvane petak, na džamijskim vratima stoje meleki koji po redoslijedu upisuju ljude koji dolaze na džumu-namaz, a kad se imam popne na minber, meleki zaklope listove i slušaju zikr.”*¹¹⁴⁹

۱۱۰۸ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا مِنْ يَوْمٍ يُصْبِحُ الْعِبَادُ فِيهِ إِلَّا مَلَكَانِ يَنْزِلَانِ، فَيَقُولُ أَحَدُهُمَا: اللَّهُمَّ أَعْطِ مُنْفِقًا خَلْفًا، وَيَقُولُ الْآخَرُ: اللَّهُمَّ أَعْطِ مُسْكًا تَلْفًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1108. Ovaj isti ashab pripovijedao je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *”Svako jutro silaze dva meleka i jedan od njih moli: 'Allahu, unaprijedi imetak onoga koji udjeljuje!', dok drugi melek moli: 'Allahu, uništi imetak onoga ko škrtari!’”*¹¹⁵⁰

¹¹⁴⁸ Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (7765, 7787 i 7971).

¹¹⁴⁹ El-Buhari (3211) i Muslim (850).

¹¹⁵⁰ El-Buhari (1442) i Muslim (1010).

١١٠٩ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَكَلَ الْبَصَلَ وَالثُّومَ وَالْكَرَّاثَ فَلَا يَقْرَبَنَّ مَسْجِدَنَا، فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَتَأَذَى مِمَّا يَتَأَذَى مِنْهُ بَنُو آدَمَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1109. Džabir, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: *"Ko je jeo crveni luk ili bijeli luk ili prasu neka se ne približava našoj džamiji, jer i meleki osjećaju neprijatnost od onoga od čega je ljudi osjećaju."*¹¹⁵¹

١١١٠ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فِي عُثْمَانَ بْنِ عَفَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: «أَلَا أَمْتَحِي مِنْ رَجُلٍ تَمْتَحِي مِنْهُ الْمَلَائِكَةُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1110. Aiša, radijallahu anha, pripovijedala je da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s Osmanom b. Affanom, radijallahu anhu, rekao: *"Zar da ne osjećam stid prema čovjeku kojeg se meleki stide!"*¹¹⁵²

¹¹⁵¹ Muslim (74 i 564).

¹¹⁵² Muslim (2401).

١٩٦ - بَابُ الْكُتُبِ الْمُنَزَّلَةِ

196. POGLAVLJE

O OBJAVAMA

١١١١ - عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ جَبْرِيْلَ سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْإِيمَانِ، فَقَالَ: «أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1111. Omer b. el-Hattab, radijallahu anhu, ispričao je da je Džibril, alejhi-s-selam, upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: "Šta je iman?" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Iman je vjerovanje u Allaha, meleke, knjige, poslanike, Sudnji dan i određenje dobra i zla."¹¹⁵³

١١١٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَيْسَ أَحَدٌ أَحَبَّ إِلَيْهِ الْمَدْحُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ مَدَحَ نَفْسَهُ، وَلَيْسَ أَحَدٌ أَغْيَرَ مِنَ اللَّهِ مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ حَرَّمَ الْفَوَاحِشَ، وَلَيْسَ أَحَدٌ أَحَبَّ إِلَيْهِ الْعُدْرُ مِنَ اللَّهِ مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ أَنْزَلَ الْكِتَابَ وَأَرْسَلَ الرُّسُلَ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

1112. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao:

¹¹⁵³ Muslim (8).

*"Nikome hvala nije draga koliko je draga Svevišnjem Allahu – zbog toga je Sebe pohvalio. Niko nije ljubomorniji od Allaha – zbog toga je zabranio razvrat. Nikome opravdanje nije draže nego Allahu – zbog toga je objavljivao knjige i slao poslanike."*¹¹⁵⁴

١١١٣ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: أَوَّلُ مَا بُدِيََ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنَ الْوَحْيِ الرَّؤْيَا الصَّالِحَةَ فِي النَّوْمِ، فَكَانَ لَا يَرَى رُؤْيَا إِلَّا جَاءَتْ مِثْلَ فَلَقِ الصُّبْحِ، ثُمَّ حُبِّبَ إِلَيْهِ الْخَلَاءُ، وَكَانَ يَخْلُو بِعَارِ حِرَاءٍ فَيَتَحَنَّنُ فِيهِ وَهُوَ التَّعَبُّدُ اللَّيَالِي ذَوَاتِ الْعَدَدِ قَبْلَ أَنْ يَنْزِعَ إِلَى أَهْلِهِ، وَيَتَزَوَّدُ لِذَلِكَ، ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَى حَدِيجَةَ فَيَتَزَوَّدُ لِمِثْلِهَا حَتَّى جَاءَهُ الْحَقُّ وَهُوَ فِي غَارِ حِرَاءٍ، فَجَاءَهُ الْمَلَكُ فَقَالَ: اقْرَأْ، قَالَ: مَا أَنَا بِقَارِئٍ، قَالَ: فَأَخَذَنِي فَعَطِنِي حَتَّى بَلَغَ مِنِّي الْجَهْدَ ثُمَّ أُرْسَلَنِي فَقَالَ: اقْرَأْ قُلْتُ: مَا أَنَا بِقَارِئٍ فَأَخَذَنِي فَعَطِنِي الثَّانِيَةَ حَتَّى بَلَغَ مِنِّي الْجَهْدَ ثُمَّ أُرْسَلَنِي فَقَالَ: اقْرَأْ فَقُلْتُ: مَا أَنَا بِقَارِئٍ فَأَخَذَنِي فَعَطِنِي الثَّالِثَةَ، ثُمَّ أُرْسَلَنِي فَقَالَ: ﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾ ﴿اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ﴾ [العلق: ١-٣] « فَرَجَعَ بِهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْجِفُ فُوَادُهُ، فَدَخَلَ عَلَيَّ حَدِيجَةَ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، فَقَالَ: «زُمَّلُونِي زُمَّلُونِي» فَزُمَّلُوهُ حَتَّى ذَهَبَ عَنْهُ الرَّوْعُ، فَقَالَ لِحَدِيجَةَ وَأَخْبَرَهَا الْخَبَرَ: «لَقَدْ خَشِيتُ عَلَى نَفْسِي»، فَقَالَتْ حَدِيجَةُ: كَلَّا، وَاللَّهِ مَا يُخْزِيكَ اللَّهُ أَبَدًا، إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ، وَتَحْمِلُ الْكَلَّ، وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ، وَتَقْرِي الضَّيْفَ، وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ، فَأَنْطَلَقْتُ بِهِ حَدِيجَةُ حَتَّى أَتَتْ بِهِ

¹¹⁵⁴ El-Buhari (4634, 4637, 5220 i 7403) i Muslim (35 i 2760).

وَرَقَّةُ بْنُ تَوْفَلٍ بْنِ أَسَدِ بْنِ عَبْدِ الْعُزَّى ابْنِ عَمِّ خَدِيجَةَ، وَكَانَ امْرَأً قَدْ تَنَصَّرَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، وَكَانَ يَكْتُبُ الْكِتَابَ الْعِبْرَانِيَّ فَيَكْتُبُ مِنَ الْإِنْجِيلِ بِالْعِبْرَانِيَّةِ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَكْتُبَ، وَكَانَ شَيْخًا كَبِيرًا قَدْ عَمِيَ، فَقَالَتْ لَهُ خَدِيجَةُ: يَا ابْنَ عَمِّ، اسْمَعْ مِنْ ابْنِ أَحِيكَ، فَقَالَ لَهُ وَرَقَّةُ: يَا ابْنَ أَحِي مَاذَا تَرَى؟ فَأَخْبَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَبَرَ مَا رَأَى، فَقَالَ لَهُ وَرَقَّةُ: هَذَا النَّامُوسُ الَّذِي نَزَلَ اللَّهُ عَلَى مُوسَى، يَا لَيْتَنِي فِيهَا جَدَعًا، لَيْتَنِي أَكُونُ حَيًّا إِذْ يُخْرِجُكَ قَوْمُكَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَوْمُخْرِجِي هُمْ؟» قَالَ: نَعَمْ، لَمْ يَأْتِ رَجُلٌ قَطُّ بِمِثْلِ مَا جِئْتَ بِهِ إِلَّا عُودِي وَإِنْ يُدْرِكُنِي يَوْمُكَ أَنْصُرَكَ نَصْرًا مُؤَزَّرًا ثُمَّ لَمْ يَنْشَبْ وَرَقَّةُ أَنْ تُوفِّيَ وَفَتَرَ الْوَحْيُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1113. Aiša, radijallahu anha, ispričala je: "Prvo što je od Objave počeo dobijati Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bili su istiniti snovi. Što god bi sanjao, obistinilo bi se jasno kao zora. Zatim mu se omilila samoća, pa je odlazio u pećinu Hira i tamo po više noći provodio u razmišljanju i pobožnosti. Zatim bi se odatle vraćao Hatidži da bi se opskrbio za slične noći, dok mu jednom, kad je bio u pećini Hira, nije došao melek i donio Objavu. Melek mu je rekao: 'Uči!' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: '*Rekao sam: 'Ja ne znam učiti', pa me je uhvatio i stisnuo dok nisam osjetio napor. Zatim me je pustio i ponovo rekao: 'Uči!' Ja sam opet rekao da ne znam učiti, pa me je po drugi put uhvatio, stisnuo dok nisam osjetio napor, a zatim pustio i rekao: 'Uči!' Ja sam opet rekao da ne znam učiti, pa me je po treći put uhvatio, stisnuo, a zatim pustio i rekao: 'Uči, u ime Gospodara tvoga Koji sve stvara, stvara čovjeka od ugruška! Uči, plemenit je Gospodar tvoj, Koji poučava peru, Koji čovjeka poučava onome što ne zna.'*' Odatle se uplašen vratio

Hatidži i rekao: *'Umotajte me, umotajte me!'*, pa su ga umotali dok mu strah nije prošao, pa je ispričao Hatidži šta se desilo i rekao: *'Bio sam se prepaao za sebe.'* Ona mu je rekla: *'Naprotiv! Tako mi Allaha, Allah te nikad neće osramotiti! Ti paziš rodbinu, govoriš istinu, pomažeš iznemoglog, primaš goste i pomažeš pravdu.'* Hatidža ga je zatim odvela kod svog amidžića Vereke b. Nevfela b. Eseda b. Abduluzaa, čovjeka koji je u predislamsko doba bio primio kršćanstvo, poznao pismo i na arapskom pisao dijelove Evanđelja. Bio je sijed, slijep starac. Hatidža mu je rekla: *'Amidžiću, čuj šta priča tvoj bratić!'* Vereka je rekao: *'Pričaj, moj bratiću, šta ima!'* Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ispričao mu je šta mu se desilo i šta je vidio, pa mu je Vereka rekao: *'Ovo je zakon koji je već objavljen Musau. Kamo sreće da sam mladić! Da mi je samo dočekati kad te bude tvoj narod progono!'* Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upita: *'Zar će me oni protjerati?!'* 'Hoće', odgovorio je Vereka, *'nikad niko nije došao sa sličnim ovome, a da mu se nisu suprotstavili. Ako dočekam taj dan, svesrdno ću ti pomoći.'* Vereka je ubrzo umro, a Objava je neko vrijeme prestala dolaziti."¹¹⁵⁵

١١١٤ - وَعَنْهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّ الْحَارِثَ بْنَ هِشَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ يَأْتِيكَ الْوَحْيُ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَحْيَانًا يَأْتِينِي مِثْلَ صَلْصَلَةِ الْحَرَسِ، وَهُوَ أَشَدُّ عَلَيَّ فَيُفْصِمُ عَنِّي، وَقَدْ وَعَيْتُ عَنْهُ مَا قَالَ، وَأَحْيَانًا يَتَمَثَّلُ لِي الْمَلَكُ رَجُلًا فَيَكَلِّمُنِي فَأَعْبِي مَا يَقُولُ» قَالَتْ عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: وَلَقَدْ رَأَيْتُهُ يَنْزِلُ

¹¹⁵⁵ El-Buhari (3, 3392, 4953, 4955, 4956 i 4957) i Muslim (160).

عَلَيْهِ الْوَحْيُ فِي الْيَوْمِ الشَّدِيدِ الْبُرْدِ فَيَفْصِمُ عَنْهُ، وَإِنَّ جَبِينَهُ لَيَتَفَصَّدُ عَرَقًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1114. Ona prenosi da je El-Haris b. Hišam, radijallahu anhu, upitao Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem: "Kako ti dolazi Objava?", na šta je odgovorio: "Ponekad mi dolazi kao zvuk zvona, i to mi je najteži oblik pa kada se završi već sam primio ono što mi je objavljeno. A ponekad se Džibril pojavi u obliku čovjeka koji mi se obraća i ja primim ono što govori." Aiša, radijallahu anha, govorila je: "Vidjela sam kad je Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, objavljivano u izuzetno hladnom danu: znoj je kapao s njegovog čela, kada je završilo objavljivanje."¹¹⁵⁶

١١١٥ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَقْرَأَنِي جِبْرِيلُ عَلَى حَرْفٍ، فَلَمْ أَزَلْ أَسْتَزِيدُهُ حَتَّى انْتَهَى إِلَيَّ سَبْعَةَ أَحْرَفٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1115. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhuma, kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Džibril me je poučavao Kur'anu i neprestano sam tražio da poveća broj načina učenja, sve dok nije dostigao na sedam kiraeta."¹¹⁵⁷

١١١٦ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ أَهْلُ الْكِتَابِ يَقْرَأُونَ التَّوْرَةَ بِالْعِبْرَانِيَّةِ وَيُفَسِّرُونَهَا بِالْعَرَبِيَّةِ لِأَهْلِ الْإِسْلَامِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

¹¹⁵⁶ El-Buhari (2 i 3215) i Muslim (87 i 2333).

¹¹⁵⁷ El-Buhari (3219 i 4991) i Muslim (819).

عليه وسلم: «لا تُصَدِّقُوا أَهْلَ الْكِتَابِ وَلَا تُكَدِّبُوهُمْ وَقُولُوا: ﴿آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا﴾ الآية [المائدة: ٥٩]» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1116. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da su sljedbenici Knjige čitali Tevrat na hebrejskom, a muslimanima ga objašnjavali na arapskom jeziku, pa je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nemojte vjerovati u ono što govore sljedbenici Knjige, ali to nemojte ni poricati, već proučite: 'Mi vjerujemo u Allaha i u ono što je objavljeno nama, i u ono što je objavljeno prije...'"*¹¹⁵⁸

١١١٧ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «خُفِّفَ عَلَى دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْقُرْآنُ فَكَانَ يَأْمُرُ بِدَوَابِّهِ فَيَسْرِعُ فَيَقْرَأُ الْقُرْآنَ قَبْلَ أَنْ تُسْرَجَ دَوَابُّهُ، وَلَا يَأْكُلُ إِلَّا مِنْ عَمَلِ يَدِهِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1117. Ovaj isti ashab kazivao je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Davudu, alejhi-s-selam, olakšano je učenje Knjige. Naredio bi da se njegove jahalice osedlaju, pa bi proučio Knjigu prije nego bi jahalice bile osedlane; a živio je isključivo od vlastite zarade."*¹¹⁵⁹

١١١٨ - وَعَنْ وَائِلَةَ بِنِ الْأَسْفَعِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أُعْطِيَتْ مَكَانَ التَّوْرَةِ السَّبْعَ، وَأُعْطِيَتْ مَكَانَ الزَّبُورِ الْمِثِينَ، وَأُعْطِيَتْ مَكَانَ الْإِنْجِيلِ الْمِثَانِي، وَفُضِّلَتْ بِالْمُفَصَّلِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

1118. Vasila b. el-Eska, radijallahu anhu, izjavio je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Namjesto Tevrata*

¹¹⁵⁸ El-Buhari (4485, 7362 i 7542).

¹¹⁵⁹ El-Buhari (3417).

dato mi je sedam dugih sura, namjesto Zebura date si mi sure koje imaju preko stotinu ajeta, namjesto Indžila dobio sam sure koje broje do stotinu ajeta, a odlikovan sam kratkim poglavljima.”¹¹⁶⁰

١١١٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِأَبِي: «مَا تَقْرَأُ فِي الصَّلَاةِ قَالَ أَبِي: فَقَرَأْتُ عَلَيْهِ أُمَّ الْقُرْآنِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِي التَّوْرَةِ وَلَا فِي الْإِنْجِيلِ وَلَا فِي الزَّبُورِ وَلَا فِي الْفُرْقَانِ مِثْلَهَا، وَإِنَّهَا لَلْسَّبْعِ مِنَ الْمَثَانِي» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

1119. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je: ”Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao je Ubejja: *'Šta učiš u namazu?'* Ubejj mu prouči suru El-Fatiha. Na to Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, ne postoji u Tevratu, ni u Indžilu, ni u Zeburu, a ni u Kur'anu poglavlje slično tome. Uistinu, El-Fatiha je Es-Seb'u-l-mesani, sedam ajeta koji se ponavljaju.*”¹¹⁶¹

¹¹⁶⁰ Ahmed (16982), Et-Tajalisi (1012) i El-Bejheki, u djelu *Delailu-n-nubuvva*, 5/475.

¹¹⁶¹ Ahmed (8682 i 9345).

١٩٧ - بَابُ إِثْبَاتِ عَذَابِ الْقَبْرِ وَنَعِيمِهِ

197. POGLAVLJE

U KABURU POSTOJI KAZNA I UŽIVANJE

١١٢٠ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: دَخَلْتُ عَلَيَّ عَجُوزَانِ مِنْ عَجُزِ يَهُودِ الْمَدِينَةِ فَقَالَتَا: إِنَّ أَهْلَ الْقُبُورِ يُعَذَّبُونَ فِي قُبُورِهِمْ. قَالَتْ: فَكَذَّبْتُهُمَا، وَلَمْ أُنْعِمُ أَنْ أُصَدِّقَهُمَا فَخَرَجَتَا، وَدَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ لَهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ عَجُوزَيْنِ مِنْ عَجُزِ يَهُودِ الْمَدِينَةِ دَخَلَتَا عَلَيَّ فَزَعَمَتَا أَنَّ أَهْلَ الْقُبُورِ يُعَذَّبُونَ فِي قُبُورِهِمْ فَقَالَ: «صَدَقَتَا إِنَّهُنَّ يُعَذَّبُونَ عَذَابًا تَسْمَعُهُ الْبَهَائِمُ»، قَالَتْ: فَمَا رَأَيْتُهُ بَعْدُ فِي صَلَاةٍ إِلَّا يَتَعَوَّدُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1120. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda: "Posjetile su me dvije stare medinske židovke i rekle mi: 'Mrtvi se kažnjavaju u grobovima!' Ali sam ih utjerala u laž, nisam im mogla povjerovati, i one su otišle. Kad je došao Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekla sam: 'Allahov Poslaniče, posjetile su me dvije stare židovke iz Medine i rekle mi da se mrtvi kažnjavaju u grobovima.' On reče: '*Istinu su rekle, mrtvi su izloženi kazni koju čuju životinje.*' I otada nisam vidjela da je u namazu izostavio utjecanje od kaburske kazne."¹¹⁶²

¹¹⁶² El-Buhari (6366) i Muslim (586).

١١٢١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي قَوْلِهِ جَلٌّ وَعَلَا: ﴿فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا﴾ [طه: ١٢٤] قَالَ: «عَذَابُ الْقَبْرِ» أَخْرَجَهُ ابْنُ حِبَانَ.

1121. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, sljedeći ajet: "...taj će teškim životom živjeti..." protumačio rekavši: "To se odnosi na patnju u kaburu."¹¹⁶³

١١٢٢ - وَعَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَيْنَمَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَائِطٍ لِبَنِي النَّجَّارِ عَلَى بَعْلَةٍ لَهُ، وَنَحْنُ مَعَهُ، إِذْ حَادَتْ بِهِ فَكَادَتْ تُلْقِيهِ وَإِذَا أَقْبُرٌ سِتَّةٌ أَوْ خَمْسَةٌ أَوْ أَرْبَعَةٌ قَالَ: كَذَا كَانَ يَقُولُ الْجَرِيرِيُّ، فَقَالَ: مَنْ يَعْرِفُ أَصْحَابَ هَذِهِ الْأَقْبُرِ؟ فَقَالَ رَجُلٌ: أَنَا، قَالَ: فَمَتَى مَاتَ هَؤُلَاءِ؟ قَالَ: مَاتُوا فِي الْإِشْرَاقِ، فَقَالَ: «إِنَّ هَذِهِ الْأُمَّةَ تُبْتَلَى فِي قُبُورِهَا فَلَوْلَا أَنْ لَا تَدَافِنُوا لَدَعَوْتُ اللَّهُ أَنْ يُسَمِعَكُمْ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ الَّذِي أَسْمَعُ مِنْهُ» ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَيْنَا بِوَجْهِهِ، فَقَالَ: «تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ»، قَالُوا: نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ فَقَالَ: «تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ»، قَالُوا: نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، قَالَ: «تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنَ الْفِتَنِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ»، قَالُوا: نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الْفِتَنِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ قَالَ: «تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ»، قَالُوا: نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

¹¹⁶³ Ibn Hibban (3119).

1122. Zejd b. Sabit, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je u vrtu plemena Benu-n-Nedždžar, jašući na svojoj mazgi, a i mi smo bili s njim, kad se mazga iznenada uznemiri, toliko da ga je skoro bacila sa sebe, jer je u blizini bilo nekoliko grobova¹¹⁶⁴, pa Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upita: *'Zna li neko ko su ovi umrli?'* 'Znam ja', javi se neki čovjek. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upita: *'Kad su umrli?'* Čovjek odgovori: 'Umrli su prije pojave islama, kao mnogobošci.' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Ovaj se narod kažnjava u kaburovima. Da se umrli ne pokopavaju, molio bih Allaha da učini da čujete njihovu patnju, a koju čujem ja.'* Zatim se okrenuo prema nama, rekavši: *'Tražite utočište kod Allaha od patnje u Džehennemu!'* Rekli smo: 'Allahu se utječemo od patnje u Džehennemu.' Zatim reče: *'Tražite utočište kod Allaha od patnje u kaburu!'* Rekli smo: 'Allahu se utječemo od patnje u kaburu.' Na to nam zapovijedi: *'Tražite utočište kod Allaha od javnih i tajnih smutnji!'* Rekli smo: 'Allahu se utječemo od javnih i tajnih smutnji.' Naposljetku reče: *'Tražite utočište kod Allaha od Dedždžalove smutnje!'* Rekli smo: 'Allahu se utječemo od Dedždžalove smutnje.'¹¹⁶⁵

١١٢٣ - وَعَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْدَمَا غَرَبَتِ الشَّمْسُ فَسَمِعَ صَوْتًا فَقَالَ: «يَهُودٌ تُعَذَّبُ فِي قُبُورِهَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1123. Ebu Ejjub, radijallahu anhu, kaže: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, izašao je iz kuće poslije sunčevog zalaska i čuo

¹¹⁶⁴ U hadisu stoji da ih je bilo šest, ili pet, ili četiri.

¹¹⁶⁵ Muslim (2867).

neke glasove, pa je rekao: 'Glasovi židova koji su izloženi patnji u grobovima!'¹¹⁶⁶

١١٢٤ - وَعَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ» [إبراهيم: ٢٧] قَالَ: نَزَلَتْ فِي عَذَابِ الْقَبْرِ فَيَقَالُ لَهُ: مَنْ رَبُّكَ فَيَقُولُ: رَبِّيَ اللَّهُ وَنَبِيِّ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: «يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ» [إبراهيم: ٢٧] «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1124. El-Bera b. Azib, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao da je ajet: **"Allah će vjernike postojanom riječi učvrstiti i na ovom i na onom svijetu..."** objavljen u vezi s kaburskom patnjom. Još je rekao: "Čovjek će biti upitan: 'Ko ti je Gospodar?', a on će odgovoriti: 'Allah je moj Gospodar, a Muhammed je, sallallahu alejhi ve sellem, moj vjerovjesnik', i to su riječi Silnog i Veličanstvenog Allaha: 'Allah će vjernike postojanom riječi učvrstiti i na ovom i na onom svijetu...'.¹¹⁶⁷

١١٢٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ، — أَوْ قَالَ: أَحَدُكُمْ — آتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَزْرَقَانِ يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا: الْمُنْكَرُ وَالْآخِرُ النَّكِيرُ، فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ فَيَقُولُ مَا كَانَ يَقُولُ: هُوَ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي

¹¹⁶⁶ El-Buhari (1375) i Muslim (2869).

¹¹⁶⁷ El-Buhari (1369 i 4699) i Muslim (2871).

قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ، ثُمَّ يُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: نَمْ، فَيَقُولُ: أَرْجِعْ إِلَى أَهْلِي فَأَخْبِرْهُمْ، فَيَقُولَانِ: نَمْ كَنَوْمَةِ الْعُرُوسِ الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ، وَإِنْ كَانَ مُنَافِقًا، قَالَ: سَمِعْتُ النَّاسَ يَقُولُونَ، فَقُلْتُ مِثْلَهُ لَا أَدْرِي فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ ذَلِكَ، فَيَقَالُ لِلْأَرْضِ: التَّمِي عَلَيْهِ فَتَلْتَمِ عَلَيْهِ فَتَحْتَلِفُ فِيهَا أَضْلَاعُهُ، فَلَا يَزَالُ فِيهَا مُعَذَّبًا حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

1125. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Kad ljudi pokopaju umrlog"*, ili je rekao: *"Kad ljudi pokopaju čovjeka, dođu mu dva modrozeleno meleka, Munker i Nekir, pa ga upitaju: 'Šta misliš o ovom čovjeku?' On će odgovoriti ono što je uistinu govorio: 'On je Allahov rob i Njegov poslanik. Svjedočim da nema istinskog božanstva osim Allaha i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik!' Oni će mu samo reći: 'Znali smo da ćeš ovo reći.' I njegovo mjesto u kaburu bit će prošireno sedamdeset lakata u dužinu i sedamdeset lakata u širinu i bit će ispunjen svjetlom, a potom će mu biti rečeno: 'Mirno spavaj!' On će reći: 'Vratio bih se svojim ukućanima, da ih izvijestim o ovom!' Munker i Nekir reći će: 'Spavaj kao što spava mladoženja kojeg probudi njemu najdraža osoba!', sve dok ga Allah ne oživi iz kabura. A licemjer će na postavljeno pitanje odgovoriti: 'Čuo sam da svijet nešto govori, pa sam i ja tako govorio. Zapravo ne znam.' Njih će dvojica reći: 'Znali smo da ćeš to reći.' Zemlji će biti zapovijedeno: 'Sjedini se s njim!', i*

ona će to učiniti, pa će se njegova rebra mimoići, te će biti izložen patnji, sve dok ga Allah ne oživi.”¹¹⁶⁸

١١٢٦ - وَعَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي جَنَازَةِ رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ فَأَتَيْتُنَا إِلَى الْقَبْرِ، وَلَمَّا يُلْحَدُ فَجَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجَلَسْنَا حَوْلَهُ كَأَنَّمَا عَلَى رُءُوسِنَا الطَّيْرُ وَفِي يَدِهِ عَوْذٌ يَنْكُتُ بِهِ فِي الْأَرْضِ فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَقَالَ: «اسْتَعِيدُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ» مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا، وَقَالَ: «وَأِنَّهُ لَيَسْمَعُ خَفَقَ نِعَالِهِمْ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ حِينَ يُقَالُ لَهُ: يَا هَذَا مَنْ رَبُّكَ؟ وَمَا دِينُكَ؟ وَمَنْ نَبِيِّكَ؟» قَالَ هُنَادٌ: قَالَ: «وَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَجْلِسَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَنْ رَبُّكَ؟ فَيَقُولُ: رَبِّيَ اللَّهُ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا دِينُكَ؟ فَيَقُولُ: دِينِي الْإِسْلَامُ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بُعِثَ فِيكُمْ؟ قَالَ: فَيَقُولُ: هُوَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَقُولَانِ: وَمَا يُدْرِيكَ؟ فَيَقُولُ: قَرَأْتُ كِتَابَ اللَّهِ فَأَمَنْتُ بِهِ وَصَدَّقْتُ» زَادَ فِي حَدِيثِ جَرِيرٍ: «فَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ [إبراهيم: ٢٧] الْآيَةُ ثُمَّ اتَّفَقَا قَالَ: فَيَنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ قَدْ صَدَقَ عَبْدِي فَأَفْرِشُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى الْجَنَّةِ وَالْبَسُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ قَالَ: فَيَأْتِيهِ مِنْ رَوْحِهَا وَطِبِيبِهَا قَالَ: وَيُفْتَحُ لَهُ فِيهَا مَدٌّ بَصْرِهِ قَالَ: وَإِنَّ الْكَافِرَ فَذَكَرَ مَوْتَهُ قَالَ: «وَتُعَادُ رُوحُهُ فِي حَسَدِهِ وَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَجْلِسَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَنْ رَبُّكَ؟ فَيَقُولُ: هَاهُ هَاهُ هَاهُ لَا أُدْرِي فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا دِينُكَ؟ فَيَقُولُ: هَاهُ هَاهُ لَا أُدْرِي فَيَقُولَانِ: مَا هَذَا

¹¹⁶⁸ Et-Tirmizi (1071).

الرَّجُلُ الَّذِي بُعِثَ فِيكُمْ؟ فَيَقُولُ: هَاهُ هَاهُ لَا أُدْرِي فَيَنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ كَذَبَ فَأَفْرِشُوهُ مِنَ النَّارِ وَالْبِسُوهُ مِنَ النَّارِ، وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى النَّارِ، قَالَ: فَيَأْتِيهِ مِنْ حَرِّهَا وَسَمُومِهَا قَالَ: وَيُضَيِّقُ عَلَيْهِ قَبْرُهُ حَتَّى تَخْتَلِفَ فِيهِ أَضْلَاعُهُ» زَادَ فِي حَدِيثِ جَرِيرٍ قَالَ: «ثُمَّ يُقَيِّضُ لَهُ أَعْمَى أَبْكُمْ مَعَهُ مِرْزَبَةٌ مِنْ حَدِيدٍ لَوْ ضُرِبَ بِهَا جَبَلٌ لَصَارَ تُرَابًا قَالَ: فَيَضْرِبُهُ بِهَا ضَرْبَةً يَسْمَعُهَا مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ فَيَصِيرُ تُرَابًا قَالَ: ثُمَّ تَعَادُ فِيهِ الرُّوحُ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ.

1126. El-Bera b. Azib, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Izašli smo s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, na dženazu jednom ensariji. Prišli smo kaburu, a umrli još nije bio zakopan; Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sjeo je i mi smo sjeli oko njega kao da su nam na glavama bile ptice. U ruci mu je bio štap kojeg je ubadao u zemlju, podigao je glavu, pa je dva ili tri puta rekao: 'Utječite se Allahu od patnje u kaburu', a zatim nastavio: 'Umrli čuje odjeke koraka onih koji odlaze s mezarja kada mu se kaže: 'O ti, ko je tvoj Gospodar? Koje si vjere? Ko je tvoj Poslanik? Kaže Hennad:, Dođu mu dva meleka i posade ga u sjedeći položaj, te ga upitaju: 'Ko ti je Gospodar?' On će odgovoriti: 'Moj je Gospodar Allah.' 'Koje si vjere?', upitat će, na šta će on odgovoriti: 'Moja je vjera islam.' Meleki će upitati: 'Ko je čovjek koji vam je poslat?' On će odgovoriti: 'To je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.' Naposlijetku će upitati: 'Šta ti znaš?' A on će odgovoriti: 'Kur'an sam učio, vjerovao u njega i potvrđivao ga.'" U Džerirovom predanju stoji dodatak: "I to je značenje riječi Silnog i Svevišnjeg Allaha: 'Allah će vjernike postojanom riječi učvrstiti i na ovom i na onom svijetu...' A tada će glas s neba povikati: 'Moj rob istinu govori, prostite mu iz Dženneta i dženetska vrata mu otvorite i obuci te ga iz Dženneta!' Do njega će dženetski dah i

lagodnost doprijeti, a mjesto u kaburu bit će mu prošireno dokle mu pogled seže. A što se nevjernika tiče, spomenuo je njegovu smrt, njegova će duša biti vraćena u tijelo, pa će mu doći dva meleka, posaditi ga u sjedeći položaj i upitati: 'Ko ti je Gospodar?' On će odgovoriti: 'Ah, ah, ah, ne znam.' 'Koje si vjere?', upitat će ga, a njegov će odgovor glasiti: 'Ah, ah, ne znam.' Naposljetku će ga upitati: 'Ko je čovjek koji vam je poslat?', pa će odgovoriti: 'Ah, ah, ne znam.' Tada će glas s neba povikati: 'Laže! Iz Vatre mu prostrite, vatrom ga zaodjenite i vrata u Džehennem otvorite.' Do njega će doprijeti džehenemska vrućina i vrući vjetar, a kabur će ga stisnuti tako da će mu se u njemu i rebra izmiješati.'” U Džerirovom predanju, opet, stoji dodatak: ”Zatim će mu biti određen slijepac gluh koji će imati željeznu šipku čiji bi udarac veliko brdo pretvorio u prašinu, pa će ga udariti toliko jako da će njegov glas čuti sve što postoji između istoka i zapada, osim ljudi i džina; postat će prašina, pa će mu opet biti udahnuta duša...”¹¹⁶⁹

١١٢٧ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنْ أَحَدُكُمْ إِذَا مَاتَ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ، إِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ فَيُقَالُ: هَذَا مَقْعَدُكَ حَتَّى يَبْعَثَكَ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1127. Abdullah b. Omer, radijallahu anhumu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: ”Kad čovjek umre, njegovo mu se mjesto pokazuje ujutro i navečer: ako je od stanovnika Dženneta, pokazuje mu se Džennet, a ako je od stanovnika Džehennema, pokazuje mu se Džehennem i kaže mu se:

¹¹⁶⁹ Ebu Davud (4753).

"Ovo je tvoje mjesto dok te Allah ne proživi da dođeš u njega na Sudnjem danu."¹¹⁷⁰

١١٢٨ - وَعَنْ سُرْمَةَ بْنِ جُنْدُبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَعْنِي مِمَّا يُكْثِرُ أَنْ يَقُولَ لِأَصْحَابِهِ: «هَلْ رَأَى أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنْ رُؤْيَا؟» قَالَ: فَيَقْصُّ عَلَيْهِ مَنْ شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقْصَّ، وَإِنَّهُ قَالَ ذَاتَ غَدَاةٍ: «إِنَّهُ أَتَانِي اللَّيْلَةَ آتِيَانِ وَإِنَّهُمَا ابْتَعَانِي، وَإِنَّهُمَا قَالَا لِي: انْطَلِقْ وَإِنِّي انْطَلَقْتُ مَعَهُمَا، وَإِنَّا أَتَيْنَا عَلَى رَجُلٍ مُضْطَجِعٍ، وَإِذَا آخِرُ قَائِمٍ عَلَيْهِ بِصَخْرَةٍ، وَإِذَا هُوَ يَهْوِي بِالصَّخْرَةِ لِرَأْسِهِ فَيَتَلَعُ رَأْسَهُ فَيَتَهَدَّهُدُهُ الْحَجَرُ هَا هُنَا فَيَتَّبِعُ الْحَجَرَ فَيَأْخُذُهُ فَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِ حَتَّى يَصِحَّ رَأْسُهُ كَمَا كَانَ، ثُمَّ يَعُودُ عَلَيْهِ فَيَفْعَلُ بِهِ مِثْلَ مَا فَعَلَ الْمَرْءَ الْأُولَى، قَالَ: قُلْتُ لَهُمَا: سُبْحَانَ اللَّهِ مَا هَذَا؟ قَالَ: قَالَا لِي: انْطَلِقْ انْطَلِقْ، قَالَ: فَانْطَلَقْنَا فَاتَيْنَا عَلَى رَجُلٍ مُسْتَلْقٍ لِقَفَاهُ وَإِذَا آخِرُ قَائِمٍ عَلَيْهِ بِكُلُوبٍ مِنْ حَدِيدٍ وَإِذَا هُوَ يَأْتِي أَحَدًا شِقِيٍّ وَجْهِهِ فَيَشْرِشِرُ شِدْقَهُ إِلَى قَفَاهُ وَمَنْجِرُهُ إِلَى قَفَاهُ وَعَيْنُهُ إِلَى قَفَاهُ قَالَ: وَرُبَّمَا قَالَ أَبُو رَجَاءٍ فَيَشُقُّ قَالَ: ثُمَّ يَتَحَوَّلُ إِلَى الْجَانِبِ الْآخِرِ فَيَفْعَلُ بِهِ مِثْلَ مَا فَعَلَ بِالْجَانِبِ الْأَوَّلِ فَمَا يَفْرُغُ مِنْ ذَلِكَ الْجَانِبِ حَتَّى يَصِحَّ ذَلِكَ الْجَانِبُ كَمَا كَانَ ثُمَّ يَعُودُ عَلَيْهِ فَيَفْعَلُ مِثْلَ مَا فَعَلَ الْمَرْءَ الْأُولَى قَالَ: قُلْتُ: سُبْحَانَ اللَّهِ مَا هَذَا؟ قَالَ: قَالَا لِي: انْطَلِقْ انْطَلِقْ فَانْطَلَقْنَا فَاتَيْنَا عَلَى مِثْلِ الثُّورِ، قَالَ: فَأَحْسِبُ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ: فَإِذَا فِيهِ لَعَطٌ وَأَصْوَاتٌ قَالَ: فَاطْلَعْنَا فِيهِ فَإِذَا فِيهِ رِجَالٌ وَنِسَاءٌ عُرَاةٌ، وَإِذَا هُمْ يَأْتِيهِمْ لَهَبٌ

¹¹⁷⁰ El-Buhari (1379, 3240 i 6515) i Muslim (2866).

مِنْ أَسْفَلَ مِنْهُمْ فَإِذَا أَنَاهُمْ ذَلِكَ اللَّهَبُ ضَوْضُوا، قَالَ: قُلْتُ لَهُمَا: مَا هُوَ لِي
 قَالَ: قَالَا لِي: انْطَلِقْ انْطَلِقْ قَالَ: فَأَنْطَلَقْنَا فَأَتَيْنَا عَلَى نَهْرٍ حَسِبْتُ أَنَّهُ كَانَ
 يَقُولُ: أَحْمَرٌ مِثْلَ الدَّمِ، وَإِذَا فِي النَّهْرِ رَجُلٌ سَابِحٌ يَسْبَحُ، وَإِذَا عَلَى شَطِّ النَّهْرِ
 رَجُلٌ قَدْ جَمَعَ عِنْدَهُ حِجَارَةً كَثِيرَةً، وَإِذَا ذَلِكَ السَّابِحُ يَسْبَحُ مَا يَسْبَحُ ثُمَّ يَأْتِي
 ذَلِكَ الَّذِي قَدْ جَمَعَ عِنْدَهُ الْحِجَارَةَ فَيَفْعَرُ لَهُ فَاهُ فَيَلْقِمُهُ حَجْرًا فَيَنْطَلِقُ يَسْبَحُ
 ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَيْهِ كُلَّمَا رَجَعَ إِلَيْهِ فَعَرَّ لَهُ فَاهُ فَأَلْقَمَهُ حَجْرًا، قَالَ: قُلْتُ لَهُمَا: مَا
 هَذَا؟ قَالَ: قَالَا لِي: انْطَلِقْ انْطَلِقْ، قَالَ: فَأَنْطَلَقْنَا فَأَتَيْنَا عَلَى رَجُلٍ كَرِيهٍ
 الْمَرَاةِ كَأَكْرَهٍ مَا أَنتَ رَأَى رَجُلًا مَرَّةً، وَإِذَا عِنْدَهُ نَارٌ يَحْشُهَا وَيَسْعَى حَوْلَهَا،
 قَالَ: قُلْتُ لَهُمَا: مَا هَذَا؟ قَالَ: قَالَا لِي: انْطَلِقْ انْطَلِقْ، فَأَنْطَلَقْنَا فَأَتَيْنَا عَلَى
 رَوْضَةٍ مُعْتَمَةٍ فِيهَا مِنْ كُلِّ لَوْنِ الرَّبِيعِ وَإِذَا بَيْنَ ظَهْرِي الرُّوضَةِ رَجُلٌ طَوِيلٌ لَا
 أَكَادُ أَرَى رَأْسَهُ طَوِيلًا فِي السَّمَاءِ، وَإِذَا حَوْلَ الرَّجُلِ مِنْ أَكْثَرِ وَلَدَانٍ رَأَيْتُهُمْ
 قَطُّ، قَالَ: قُلْتُ لَهُمَا: مَا هَذَا؟ مَا هُوَ لِي؟ قَالَ: قَالَا لِي: انْطَلِقْ انْطَلِقْ، قَالَ:
 فَأَنْطَلَقْنَا فَأَتَيْنَا إِلَى رَوْضَةٍ عَظِيمَةٍ لَمْ أَرِ رَوْضَةً قَطُّ أَعْظَمَ مِنْهَا وَلَا أَحْسَنَ،
 قَالَ: قَالَا لِي: ارْقَ فِيهَا، قَالَ فَارْتَقَيْتَا فِيهَا فَأَتَيْنَا إِلَى مَدِينَةٍ مَبْنِيَّةٍ بِلَبَنِ ذَهَبٍ
 وَكَبِنِ فِضَّةٍ فَأَتَيْنَا بَابَ الْمَدِينَةِ فَاسْتَفْتَحْنَا فَفُتِحَ لَنَا فَدَخَلْنَاهَا فَتَلَقَانَا فِيهَا رِجَالٌ
 شَطْرٌ مِنْ خَلْقِهِمْ كَأَحْسَنِ مَا أَنتَ رَأَى وَشَطْرٌ كَأَقْبَحِ مَا أَنتَ رَأَى، قَالَ: قَالَا
 لَهُمْ: اذْهَبُوا فَفَعُّوا فِي ذَلِكَ النَّهْرِ قَالَ: وَإِذَا نَهْرٌ مُعْتَرِضٌ يَجْرِي كَأَنَّ مَاءَهُ
 الْمَحْضُ فِي الْبَيَاضِ فَذْهَبُوا فَوَقَعُوا فِيهِ ثُمَّ رَجَعُوا إِلَيْنَا قَدْ ذَهَبَ ذَلِكَ السُّوءُ
 عَنْهُمْ فَصَارُوا فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ، قَالَ: قَالَا لِي: هَذِهِ جَنَّةُ عَدْنٍ، وَهَذَاكَ مَنْزِلُكَ

قَالَ: فَسَمَا بَصْرِي صُعْدًا فَإِذَا قَصِرَ مِثْلُ الرَّبَابَةِ الْبَيْضَاءِ، قَالَ: قَالَا لِي: هَذَاكَ مَنَزِلُكَ، قَالَ: قُلْتُ لَهُمَا: بَارَكَ اللَّهُ فِيكُمَا ذَرَانِي فَأَدْخِلْهُ، قَالَا: أَمَّا الْآنَ فَلَا، وَأَنْتَ دَاخِلُهُ، قَالَ: قُلْتُ: لَهُمَا فَإِنِّي قَدْ رَأَيْتُ مِنْذُ اللَّيْلَةِ عَجَبًا فَمَا هَذَا الَّذِي رَأَيْتُ، قَالَ: قَالَا لِي: أَمَّا إِنَّا سُنْحَبُكَ، أَمَّا الرَّجُلُ الْأَوَّلُ الَّذِي أَتَيْتَ عَلَيْهِ يُبَلِّغُ رَأْسَهُ بِالْحَجَرِ فَإِنَّهُ الرَّجُلُ يَأْخُذُ الْقُرْآنَ فَيَرْفُضُهُ، وَيَنَامُ عَنِ الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ، وَأَمَّا الرَّجُلُ الَّذِي أَتَيْتَ عَلَيْهِ يُشْرِشِرُ شِدْقَهُ إِلَى قَفَاهُ وَمَنْخِرُهُ إِلَى قَفَاهُ وَعَيْنُهُ إِلَى قَفَاهُ فَإِنَّهُ الرَّجُلُ يَغْدُو مِنْ بَيْتِهِ فَيَكْذِبُ الْكَذْبَةَ تَبْلُغُ الْآفَاقَ، وَأَمَّا الرَّجَالُ وَالنِّسَاءُ الْعُرَاةُ الَّذِينَ فِي مِثْلِ بِنَاءِ التَّنُورِ، فَإِنَّهُمْ الزُّنَاةُ وَالزَّوَانِي، وَأَمَّا الرَّجُلُ الَّذِي أَتَيْتَ عَلَيْهِ يَسْبَحُ فِي النَّهْرِ، وَيُلْقِمُ الْحَجَرَ فَإِنَّهُ آكِلُ الرِّبَا وَأَمَّا الرَّجُلُ الْكَرْبِيُّ الْمَرَاةُ الَّذِي عِنْدَ النَّارِ يَحْشُشُهَا وَيَسْعَى حَوْلَهَا، فَإِنَّهُ مَالِكُ خَازِنِ جَهَنَّمَ، وَأَمَّا الرَّجُلُ الطَّوِيلُ الَّذِي فِي الرُّوَضَةِ فَإِنَّهُ إِبْرَاهِيمُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَأَمَّا الْوَالِدَانُ الَّذِينَ حَوْلَهُ فَكُلُّ مَوْلُودٍ مَاتَ عَلَى الْفِطْرَةِ»، قَالَ: فَقَالَ بَعْضُ الْمُسْلِمِينَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَأَوْلَادُ الْمُشْرِكِينَ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَأَوْلَادُ الْمُشْرِكِينَ، وَأَمَّا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَانُوا شَطْرًا مِنْهُمْ حَسَنًا وَشَطْرًا قَبِيحًا فَإِنَّهُمْ قَوْمٌ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا تَحَاوَزَ اللَّهُ عَنْهُمْ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1128. Semura b. Džundub, radijallahu anhu, rekao je: "Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, često pitao ashabe: 'Je li neko od vas što sanjao?', pa bi mu neko ispričao svoj san." On kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednog jutra

ispričao sljedeće: "Sanjao sam dvojicu ljudi koji su tražili da pođem s njima rekavši: 'Pođi!', i pošao sam. Došli smo kod čovjeka koji leži a drugi stoji iznad njegove glave i drži veliku stijenu koju baci na glavu onoga što leži i razbije je, pa se kamen otkotrlja i on ode po njega, a vrati se kad ovom glava zacijeli te mu opet razbije glavu, kao prvi put. Upitah: 'Subhanallah! Ko su njih dvojica?' 'Idi dalje, idi dalje!', rekoše mi, i krenusmo dalje. Onda smo došli kod čovjeka koji je ležao na potiljku a drugi čovjek stoji iznad njega i drži željezne kuke, pa mu presavije vilicu, nozdrvu i oko prema potiljku, potom ga okrene na drugu stranu te i od druge strane lica isto učini, a u međuvremenu prva strana zacijeli pa mu od nje učini kao što je učinio prvi put. Upitah: 'Subhanallah! Ko su njih dvojica?' 'Idi dalje, idi dalje!', rekoše mi, i krenusmo dalje. Tada smo došli kod nečega što je ličilo na peć, iz čega su se čuli glasovi i halabuka. Pogledali smo unutra i vidjeli gole muškarce i žene, do kojih je odozdo dopirao plamen: kad bi ih plamen dohvatio, oni bi zavicali. Upitah: 'Subhanallah! Ko su oni?' 'Idi dalje, idi dalje!', rekoše mi, i krenusmo dalje. Onda smo došli do rijeke boje krvi u kojoj se kupava neki čovjek, a na obali rijeke bio je čovjek kod kojeg se nalazilo mnogo kamenja: onaj koji se kupava, nakon što pliva jedno vrijeme, dođe onome koji je sakupio kod sebe kamenje, te mu otvori usta, i ubaci mu kamen, pa onda ponovo ide plivati, pa se vrati i kad god mu dođe: ovaj mu ubaci kamen. Upitah: 'Subhanallah! Ko su njih dvojica?' 'Idi dalje, idi dalje!', rekoše mi, i krenusmo dalje. Potom smo došli kod čovjeka koji je izuzetno ružno izgledao, ružniji od njega ne postoji, a u čijoj je blizini bila vatra koju raspiriva i trči oko nje. Upitah: 'Subhanallah! Ko je on?' 'Idi dalje, idi dalje!', rekoše mi, i krenusmo dalje. Potom smo došli do procvjetalog perivoja u kojem je bilo svakovrsnih proljetnih biljaka, a u njemu čovjek čija je dužina dosezala visoko u nebo, toliko visoko da skoro

nisam vidio njegovu glavu; oko njega bilo je djece koliko nikad nisam vidio. Upitah: 'Ko je onaj čovjek i ko su ona djeca?' 'Idi dalje, idi dalje!', rekoše mi, i krenusmo dalje. Zatim smo došli do perivoja od kojeg većeg ni ljepšeg nikad nisam vidio. Rekoše mi: 'Penji se!' Penjali smo se i stigli do grada čije su građevine izgrađene od zlatnih i srebrenih čerpiča naizmjenično. Stigosmo do gradske kapije i zatražili dopuštenje za ulazak, pa su nam otvorili vrata. U gradu su nas sreli ljudi čija je jedna polovina tijela nepojmljivo lijepa a druga polovina nepojmljivo ružna. Moji saputnici rekoše im: 'Okupajte se u onoj rijeci!' Rijeka je bila široka i izrazito bijele boje, i oni se u njoj okupaše pa se vratiše, a pređašnji ružan izgled u potpunosti je nestao. Rekoše mi: 'Ovo je edenski vrt i ovdje je tvoje prebivalište.' Moj pogled se podiže, kad – dvorac sličan bijelom oblaku. Rekoše: 'Ono je tvoje prebivalište.' 'Blagoslovio vas Allah, dopustite mi da uđem u njega!', rekoh im. Oni samo rekoše: 'Ne sada, ali ući ćeš u njega, kasnije!' Tada im se obratih: 'Ove sam noći vidio mnogo čudnih stvari, pa hoćete li me obavijestiti o onome što sam vidio?' Rekoše: 'Evo, obavijestit ćemo te. Prvi čovjek kojeg si vidio, onaj što mu se razbija glava, on je čovjek koji je prihvatio Kur'an, ali ne postupa prema njemu, i koji često prespava obavezni namaz. Čovjek kojem se željeznom kukom presavije vilica, nozdrva i oko prema potiljku osoba je koja porani iz kuće i slaže pa se njegova laž proširi na sve strane svijeta. Goli muškarci i žene koji se nalaze u nečemu sličnom peći jesu bludnici i bludnice. Čovjek kojeg si zatekao da se kupa u rijeci, a kojem se u usta stavlja kamen onaj je koji je živio od kamate. Čovjek koji je izuzetno ružno izgledao, a u čijoj se blizini nalazila vatra koju raspiriva i trči oko nje jeste Malik, čuvar Džehennema. Visoki čovjek koji se nalazi u perivoju jeste Ibrahim, sallallahu alejhi ve sellem, a djeca u njegovoj blizini jesu ona koja su umrla na urođenoj vjeri.'" Neko od prisutnih

muslimana upita: "Allahov Poslaniče, a djeca od roditelja mnogobožaca?" On odgovori: "I djeca od roditelja mnogobožaca. A ljudi čija je jedna polovina tijela izuzetno lijepa a druga polovina izuzetno ružna jesu oni ljudi koji su dobra djela s hrđavim izmiješali, pa im je Allah oprostio."¹¹⁷¹

١١٢٩ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى قَبْرَيْنِ فَقَالَ: «أَمَّا إِنَّهُمَا لَيُعَذَّبَانِ، وَمَا يُعَذَّبَانِ فِي كَبِيرٍ، أَمَّا أَحَدُهُمَا فَكَانَ يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ، وَأَمَّا الْآخَرُ فَكَانَ لَا يَسْتَتِرُ مِنْ بَوْلِهِ، قَالَ: فَذَعَا بِعَبِيبٍ رَطْبٍ فَشَقَّهُ بِإِثْنَيْنِ، ثُمَّ غَرَسَ عَلَى هَذَا وَاحِدًا وَعَلَى هَذَا وَاحِدًا، ثُمَّ قَالَ: لَعَلَّهُ أَنْ يُخَفَّفَ عَنْهُمَا مَا لَمْ يَبْسَأْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1129. Abdullah b. Abbas, radijallahu anhumu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, prošao pored dva kabura i rekao: "Njih dvojica su u patnji, ali ne zbog nečeg velikog. Jedan je zlonamjerno prenosio tuđe riječi, a drugi se nije čuvao mokraće." Potom je zatražio granu, prepолоvio je na dva dijela i u svaku humku usadio po jednu polovinu, rekavši: "Nadam se da će im patnja biti ublažena dok se ove grančice ne osuše."¹¹⁷²

١١٣٠ - وَعِنْدَ أَحْمَدَ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَكْرَةَ: «وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُعَذَّبُ فِي الْغِيْبَةِ».

1130. Ebu Bekreh, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s drugim čovjekom rekao: "A drugi je u patnji zbog ogovaranja."¹¹⁷³

¹¹⁷¹ El-Buhari (7407).

¹¹⁷² El-Buhari (6052) i Muslim (292).

¹¹⁷³ Ahmed (20373 i 20411).

١١٣١ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَكْثَرَ عَذَابِ الْقَبْرِ فِي الْبَوْلِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

1131. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upozorenja: *"Najviše ljudi pate u kaburu zbog nečuvanja od mokraće."*¹¹⁷⁴

١١٣٢ - وَعَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «رِبَاطُ يَوْمٍ وَكَيْلَةُ خَيْرٍ مِنْ صِيَامِ شَهْرٍ وَقِيَامِهِ، وَإِنْ مَاتَ جَرَى عَلَيْهِ عَمَلُهُ الَّذِي كَانَ يَعْمَلُهُ وَأُجْرِي عَلَيْهِ رِزْقُهُ وَأَمِنَ الْفِتَانَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1132. Selman el-Farisi, radijallahu anhu, izjavio je: *"Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da govori: 'Čuvanje straže na Allahovom putu noć i dan vrijednije je od posta cijelog mjeseca i klanjanja noćnog namaza u njemu. Ako čovjek umre čuvajući stražu, i dalje će mu biti bilježena djela koja je radio, dobijat će opskrbu iz Dženneta i bit će sačuvan kaburskog iskušenja.'*"¹¹⁷⁵

¹¹⁷⁴ Ahmed (9033 i 9059).

¹¹⁷⁵ Muslim (1913).

١٩٨ - بَابُ الْبَعْثِ وَالنُّشُورِ

198. POGLAVLJE

O OŽIVLJENJU POSLIJE SMRTI

١١٣٣ - عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبَّسَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْإِسْلَامُ؟ قَالَ: «أَنْ يُسَلِّمَ قَلْبَكَ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَأَنْ يُسَلِّمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِكَ وَيَدِكَ»، قَالَ: فَأَيُّ الْإِسْلَامِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «الْإِيمَانُ» قَالَ: وَمَا الْإِيمَانُ؟ قَالَ: «تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

1133. Amr b. Abesa, radijallahu anhu, pripovijeda: "Neki čovjek upitao je: 'Allahov Poslaniče, šta je islam?' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: *'Islam je da svoje srce predaš Svevišnjem Allahu i da od tvog jezika i ruku budu sigurni muslimani.'* Čovjek, opet, upita: 'Koji je dio islama navrijedniji?' *'Iman'*, odgovori mu Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem. Na pitanje šta je iman, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio je: *'Vjerovanje u Allaha, meleke, objave, poslanike i oživljenje poslije smrti.'*"¹¹⁷⁶

١١٣٤ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الصُّورُ قَرْنٌ يُنْفَخُ فِيهِ» أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ.

¹¹⁷⁶ Ahmed (17027).

1134. Abdullah b. Amr, radijallahu anhuma, kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Sur je rog u koji će se puhnuti."¹¹⁷⁷

١١٣٥ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَيْفَ أَنْعَمُ؟! وَصَاحِبُ الْقَرْنِ قَدْ التَّقَمَ الْقَرْنَ، وَاسْتَمَعَ الْإِذْنَ مِنِّي يُؤَمِّرُ بِالنَّفْخِ فَيَنْفُخُ» فَكَانَ ذَلِكَ ثَقُلَ عَلَى أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ لَهُمْ: «قُولُوا: حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

1135. Ebu Seid, radijallahu anhu, ispričao je: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Kako da uživam a melek, zadužen za puhanje, uzeo je rog i očekuje naređenje da u njega puhne, što će odmah učiniti!' To je ashabima teško palo, pa im je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Recite: 'Hasbunallah, ve ni'me-l-vekil, 'ala-l-lahi tevekkelna.'" (Dovoljan nam je Allah i divan je On Gospodar! U Allaha se uzdamo!)"¹¹⁷⁸

١١٣٦ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَلَا يَسْمَعُهُ أَحَدٌ إِلَّا أَصْعَى لَيْتًا، وَرَفَعَ لَيْتًا، قَالَ: وَأَوَّلُ مَنْ يَسْمَعُهُ رَجُلٌ يُلُوطُ حَوْضَ إِبِلِهِ قَالَ: فَيَصْعَقُ وَيَصْعَقُ النَّاسُ ثُمَّ يُرْسِلُ اللَّهُ أَوْ قَالَ: يُنَزِلُ اللَّهُ مَطْرًا كَأَنَّهُ الطَّلُّ أَوْ الظِّلُّ، فَتَنْبِتُ مِنْهُ أَجْسَادُ

¹¹⁷⁷ Ebu Davud (4742) i Et-Tirmizi (2430 i 3244).

¹¹⁷⁸ Et-Tirmizi (2431).

النَّاسِ، ثُمَّ يُنْفَخُ فِيهِ أُخْرَى، فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ، ثُمَّ يُقَالُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ هَلُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ، وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1136. Abdullah b. Amr, radijallahu anhum, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Puhnut će se u rog i svaki će čovjek na to obratiti posebnu pažnju. Taj će glas prvi čuti čovjek koji će ilovačom lijepiti pojilište svojih deva, pa će pasti mrtav, a potom i ostali ljudi. Onda će Allah poslati kišu", ili je rekao: "Onda će Allah spustiti kišu rosulju ili kišu kao hlad, iz koje će izniknuti tijela. Potom će se u rog puhnuti drugi put, i ljudi će, odjednom, ustati i čekati. Onda će biti rečeno: 'O ljudi, dođite svom Gospodaru! Zaustavite ih, oni će biti pitani!'"¹¹⁷⁹

١١٣٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا بَيْنَ النَّفْخَتَيْنِ أَرْبَعُونَ» قَالُوا: يَا أبا هُرَيْرَةَ أَرْبَعُونَ يَوْمًا؟ قَالَ: آيَةُ قَالَ: أَرْبَعُونَ شَهْرًا قَالَ: آيَةُ قَالَ: أَرْبَعُونَ سَنَةً قَالَ: آيَةُ قَالَ: «ثُمَّ يُنَزَّلُ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيَنْبُتُونَ كَمَا يَنْبُتُ الْبَقْلُ لَيْسَ مِنَ الْإِنْسَانِ شَيْءٌ إِلَّا يَيْلَىٰ إِلَّا عَظْمًا وَاحِدًا وَهُوَ عَجْبُ الذَّنْبِ وَمِنْهُ يُرَكَّبُ الْخَلْقُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1137. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Između dva puhanja u rog proći će četrdeset.'" Ljudi upitaše: "Ebu Hurejra, četrdeset dana?" "Ne znam", odgovori. Oni, opet, upitaše: "Četrdeset mjeseci?" "Ne znam", opetova on, a oni, opet, upitaše: "Četrdeset godina?", na šta opet odgovori: "Ne znam." Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu

¹¹⁷⁹ Muslim (2940).

alejhi ve sellem, dalje rekao: *"Zatim će Allah s neba spustiti kišu, iz koje će ljudi izrasti kao što povrće izraste. Naime, svaki dio tijela istruhne osim jedne kosti, a to je repnjača, i iz nje će ljudi biti oživljeni na Kijametskom danu."*¹¹⁸⁰

١١٣٨ - وَعَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى أَرْضٍ بَيْضَاءَ عَفْرَاءَ كَقُرْصَةِ النَّبِيِّ لَيْسَ فِيهَا عِلْمٌ لِأَحَدٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1138. Sehl b. Sa'd, radijallahu anhu, prenio je sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Ljudi će na Sudnjem danu biti oživljeni na bijeloj negaženoj zemlji, kao okrugla čista ploča, na njoj niko neće imati obilježje."*¹¹⁸¹

١١٣٩ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تُحْشَرُونَ حُفَاةَ عُرَاةٍ غُرْلًا ثُمَّ قَرَأَ: ﴿كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدًّا عَلَيْنَا إِذَا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ [الأنبياء: ١٠٤] فَأَوَّلُ مَنْ يُكْسَى إِبْرَاهِيمُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1139. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kazuje da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Vi ćete biti oživljeni bosi, goli, neobrezani: 'Onako kako smo prvi put iz ništa stvorili, tako ćemo ponovo iz ništa stvoriti, obećanje je to Naše na Nama, Mi smo, uistinu, kadri to učiniti.'* (El-Enbija', 104.) *A prvi će Ibrahim biti odjenut."*¹¹⁸²

١١٤٠ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ النَّاسَ يَصْعَقُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ

¹¹⁸⁰ El-Buhari (4935) i Muslim (2955).

¹¹⁸¹ El-Buhari (6521) i Muslim (2790).

¹¹⁸² El-Buhari (3447) i Muslim (58 i 2860).

الأَرْضُ، فَإِذَا أَنَا بِمُوسَى آخِذٌ بِقَائِمَةٍ مِنْ قَوَائِمِ الْعَرْشِ فَلَا أَذْرِي أَكَانَ فِيمَنْ صَبَقَ أُمَّ حُوسِبَ بِصَعْفَةِ الْأُولَى» أخرجه البخاري.

1140. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Zaista će svi ljudi popadati bez svijesti kad bude Sudnji dan, a ja ću biti prvi čiji će se kabur otvoriti, te ću se iznenaditi vidjevši Musaa kako se drži za Arš, i neću znati je li i on pao bez svijesti, ili je pošteđen zbog prvog dešavanja toga."*¹¹⁸³

١١٤١ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، كَيْفَ يُحْشَرُ الْكَافِرُ عَلَى وَجْهِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: «أَلَيْسَ الَّذِي أَمْشَاهُ عَلَى الرَّجُلَيْنِ فِي الدُّنْيَا قَادِرًا عَلَى أَنْ يُمَشِّيَهُ عَلَى وَجْهِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1141. Enes b. Malik, radijallahu anhu, govori da je neki čovjek upitao: "Allahov Vjerovjesniče, kako će nevjernik, poslije oživljenja na Sudnjem danu, hodati na svom licu?" Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: *"Zar Onaj koji je dao da hoda na nogama na ovom svijetu, nije kadar učiniti da taj isti čovjek na Sudnjem danu hoda na svom licu!"*¹¹⁸⁴

¹¹⁸³ El-Buhari (2411, 3408 i 6517) i Muslim (160 i 2373).

¹¹⁸⁴ El-Buhari (4760 i 6523) i Muslim (2806).

١٩٩ - بَابُ الْحِسَابِ وَالْقَصَاصِ

199. POGLAVLJE

O POLAGANJU RAČUNA I NAMIRIVANJU NEPRAVDE

١١٤٢ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ حُسِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذْبٌ»، فَقُلْتُ: أَلَيْسَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا﴾ [الانشقاق: ٨] فَقَالَ: «لَيْسَ ذَلِكَ الْحِسَابُ، إِنَّمَا ذَلِكَ الْعَرَضُ مَنْ نُوقِشَ الْحِسَابَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذْبٌ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1142. Aiša, radijallahu anha, pripovijeda: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Bit će kažnjen onaj ko bude na Sudnjem danu polagao račun.' Upitala sam zar Svevišnji Allah nije rekao: '...lahko će račun položiti...' (El-Inšikak, 8.), na šta mi je odgovorio: 'To se ne odnosi na polaganje računa već na izlaganje djela. Bit će kažnjen onaj ko bude na Sudnjem danu do u detalje polagao račun.'"¹¹⁸⁵

١١٤٣ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ

¹¹⁸⁵ El-Buhari (103, 4939, 6536 i 6537) i Muslim (2876).

خَمْسٍ: عَنْ عُمُرِهِ فِيمَ أَفْنَاهُ، وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ، وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ، وَفِيمَ أَنْفَقَهُ، وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عَلِمَ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

1143. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Čovjek se neće pomjeriti na Sudnjem danu pred Allahom dok ne položi račun za pet stvari: za život: u čemu ga je proveo; za mladost: u šta ju je potrošio; za imetak: kako ga je stekao i u šta ga je potrošio; i za znanje: je li radio prema onome što je znao.”*¹¹⁸⁶

١١٤٤ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَلَا كُتُّكُمْ رَاعٍ، وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَالْأُمِيرُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ، وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَوَلَدِهِ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ، وَالْعَبْدُ رَاعٍ عَلَى مَالِ سَيِّدِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُ، أَلَا فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1144. Ibn Omer, radijallahu anhuma, prenosi sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Svi ste vi čuvari, i svi ćete biti pitani u vezi s onim što vam je dato na čuvanje. Vladar je čuvar ljudi, i bit će pitan u vezi s njima. Čovjek je čuvar u svojoj kući, i bit će pitan u vezi sa svojom porodicom. Žena je čuvar u kući svog muža i čuvar njegove djece, i bit će pitana u vezi s njima. Rob je čuvar imetka svog vlasnika, i bit će pitan u vezi s tim. Dakle, svi ste vi čuvari, i svi ćete biti pitani u vezi s onim što vam je dato na čuvanje.”*¹¹⁸⁷

¹¹⁸⁶ Et-Tirmizi (2416).

¹¹⁸⁷ El-Buhari (7138) i Muslim (1829).

١١٤٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَتَدْرُونَ مَا الْمُفْلِسُ؟» قَالُوا: الْمُفْلِسُ فِينَا مَنْ لَا دِرْهَمَ لَهُ وَلَا مَتَاعَ فَقَالَ: «إِنَّ الْمُفْلِسَ مِنْ أُمَّتِي مَنْ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِصَلَاةٍ وَصِيَامٍ وَزَكَاةٍ، وَيَأْتِي قَدْ شَتَمَ هَذَا، وَقَذَفَ هَذَا، وَأَكَلَ مَالَ هَذَا، وَسَفَكَ دَمَ هَذَا، وَضَرَبَ هَذَا، فَيُعْطَى هَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ، وَهَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ، فَإِنْ فَنِيَتْ حَسَنَاتُهُ قَبْلَ أَنْ يُقْضَى مَا عَلَيْهِ أُخِذَ مِنْ خَطَايَاهُمْ فَطُرِحَتْ عَلَيْهِ، ثُمَّ طُرِحَ فِي النَّارِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1145. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijedao je: "Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom je prilikom upitao ashabe: 'Znate li ko je sve izgubio?' Oni odgovoriše: 'Bankrot je onaj čovjek koji nema imetka niti pokušstva.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, međutim, reče: 'Bankrot je onaj čovjek iz mog ummeta koji na Sudnji dan dođe sa namazom, postom i zekatom, ali je nekoga uvrijedio, nekoga potvorio, bespravno uzeo nečiji imetak, prolio nečiju krv i udario nekoga, pa će svima namiriti štetu iz svojih dobrih djela, a ako mu ponestane dobrih djela prije nego što im namiri štetu, na sebe će preuzimati njihove grijeha i biti bačen u Vatru.'"¹¹⁸⁸

١١٤٦ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَتَوُذَّنَّ الْحُقُوقُ إِلَى أَهْلِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُقَادَ لِلشَّاةِ الْجَلْحَاءِ مِنَ الشَّاةِ الْقَرَنَاءِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1146. On prenosi sljedeći hadis: "Uistinu, na Kijametskom danu dat ćete sva prava onima kojima pripadaju; pazit će se na prava

¹¹⁸⁸ Muslim (2581).

u toj mjeri da će šukavoj ovci biti vraćeno njeno pravo zbog nasrtaja rogata ovce na nju.”¹¹⁸⁹

١١٤٧ - وَعَنْ رَضِيَّ اللَّهِ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَخِيهِ فَلْيَتَحَلَّلْهُ مِنْهَا، فَإِنَّهُ لَيْسَ تَمَّ دِينَارٌ وَلَا دِرْهَمٌ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُؤْخَذَ لِأَخِيهِ مِنْ حَسَنَاتِهِ، فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ أُخِذَ مِنْ سَيِّئَاتِ أَخِيهِ فَطُرِحَتْ عَلَيْهِ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1147. On je rekao da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio rekavši sljedeće: *”Ko je počinio ma kakvu nepravdu svom bratu neka od njega traži da mu oprost, jer na onom svijetu neće biti ni zlatnikâ ni srebrenjakâ, prije nego bude uzeto i dato njegovom bratu od njegovih dobrih djela, a ako ih ne bude imao, na sebe će kao teret preuzeti dio grijehâ onoga kome je učinio nepravdu.*”¹¹⁹⁰

١١٤٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَوَّلُ مَا يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ بِالْدِّمَاءِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1148. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, pripovijeda da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Prvo za šta će među ljudima biti presuđeno na Sudnjem danu jeste prolivena krv.*”¹¹⁹¹

١١٤٩ - وَعَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ السُّورَةُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ. ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ

¹¹⁸⁹ Muslim (2582).

¹¹⁹⁰ El-Buhari (6534).

¹¹⁹¹ El-Buhari (6533 i 6864) i Muslim (1678).

الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿ [الزمر: ٣٠، ٣١] ، قلت: أَي رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيْكُرُّ عَلَيْنَا مَا كَانَ بَيْنَنَا فِي الدُّنْيَا مَعَ خَوَاصِّ الذُّنُوبِ؟ قَالَ: «نَعَمْ لِيُكْرَرَنَّ عَلَيْكُمْ حَتَّى يُؤَدَّى إِلَيَّ كُلُّ ذِي حَقٍّ حَقَّهُ» فقلت: وَاللَّهِ إِنَّ الْأَمْرَ لَشَدِيدٌ. أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ.

1149. Ez-Zubejr b. el-Avvam, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Kad su Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, objavljeni ajeti: 'Ti ćeš, zacijelo, umrijeti, a i oni će, također, pomrijeti. I poslije, na Sudnjem danu, pred Gospodarom svojim ćete se jedan s drugim prepirati' (Ez-Zumer, 30-31.), upitao sam: 'Allahov Poslaniče, hoće li se ispitivati sve što je bilo na ovom svijetu, čak i lične prirode grijesi?' On odgovori: 'Hoće, uistinu će sve biti ispitivano, da se svakom vrati njegovo pravo.' Rekoh: 'Allaha mi, stvar će onda teška biti!'"¹¹⁹²

١١٥٠ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا خَلَصَ الْمُؤْمِنُونَ مِنَ النَّارِ حُبِسُوا بِقَنْطَرَةٍ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، فَيَتَقَاصُونَ مَظَالِمَ كَانَتْ بَيْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا، حَتَّى إِذَا تَقَرُّوا وَهَدُّبُوا أُذُنَ لَهُمْ بِدُخُولِ الْجَنَّةِ، فَوَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِيَدِهِ لِأَحَدِهِمْ بِمَسْكَنِهِ فِي الْجَنَّةِ أَدْلُ بِمَنْزِلِهِ كَانَ فِي الدُّنْيَا» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1150. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Kad se vjernici spase Džehennema, bit će zaustavljeni na mostu između Dženneta i Vatre, gdje će poravnati međusobne nepravde s ovog svijeta. A kad budu u potpunosti očišćeni, bit će im dopušteno ući u

¹¹⁹² Ahmed (1334), El-Bezzar (964) i Ebu Ja'la (668).

Džennet. I tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, čovjek će lakše prepoznati svoje mjesto u Džennetu nego što je prepoznavao svoju kuću na ovom svijetu.”¹¹⁹³

---

¹¹⁹³ El-Buhari (2440 i 6535).

٢٠٠ - بَابُ الْحَوْضِ وَالْمِيزَانِ

200. POGLAVLJE

O POSLANIKOVOM, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM,
HAVDU I VAGI

١١٥١ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «حَوْضِي مَسِيرَةٌ شَهْرٌ وَزَوَايَاهُ سَوَاءٌ وَمَاؤُهُ أَيْضٌ مِنَ الْوَرِقِ وَرِيحُهُ أَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ وَكِيزَانُهُ كَنْجُومِ السَّمَاءِ، فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَا يَظْمَأُ بَعْدَهُ أَبَدًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَاللَّفْظُ لِمُسْلِمٍ.

1151. Abdullah b. Amr, radijallahu anhuma, govori da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Širina mog Havda je mjesec dana hoda, pravilnog je oblika, njegova je voda bjelja od srebra, miris ljepši od miska, posude su kao zvijezde na nebu, ko se s njega napije nikad neće ožednjeti."*¹¹⁹⁴

١١٥٢ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ قَدْرَ حَوْضِي كَمَا بَيْنَ أَيْلَةَ وَصَنْعَاءَ مِنَ الْيَمَنِ، وَإِنَّ فِيهِ مِنَ الْأَبَارِقِ كَعَدَدِ نُجُومِ السَّمَاءِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1152. Enes b. Malik, radijallahu anhu, kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Moj je Havn koliko*

¹¹⁹⁴ El-Buhari (6579) i Muslim (2292), i ovo je njegova verzija.

razdaljina između Ejle i Sane, u Jemenu; na njemu ima ibrika koliko je zvijeda na nebu.”¹¹⁹⁵

١١٥٣ - وَعَنْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «بَيْنَمَا أَنَا أَسِيرُ فِي الْحَنَّةِ، إِذَا أَنَا بِنَهْرٍ حَافَتَاهُ قِيَابُ الدُّرِّ الْمُحَوَّفِ، قُلْتُ: مَا هَذَا يَا جَبْرِيلُ؟ قَالَ: هَذَا الْكَوْثَرُ الَّذِي أَعْطَاكَ رَبُّكَ، فَإِذَا طِيئُهُ - أَوْ طِينُهُ - مِسْكٌ أَذْفَرُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1153. Ovaj isti ashab prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Dok sam hodao Džennetom, dođoh do rijeke na čijim su obalama kupole od šupljeg bisera. Upitah: 'O Džibrile, šta je ovo?' On reče: 'To je Kevser, koji ti je Allah dao.' I odjednom vidjeh da miriše na vanredan misk."* Ili je rekao: *"I odjednom vidjeh da njegova zemlja miriše na vanredan misk."*¹¹⁹⁶

١١٥٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمَنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْحَنَّةِ، وَمَنْبَرِي عَلَى حَوْضِي» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1154. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govori da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Prostor između moje kuće i minbera jeste džennetska bašča, a moj je minber na Havdu."*¹¹⁹⁷

١١٥٥ - وَعَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَتْ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنِّي عَلَى الْحَوْضِ حَتَّى أَنْظُرَ مَنْ يَرِدُ عَلَيَّ مِنْكُمْ، وَسَيُؤْخَذُ

¹¹⁹⁵ El-Buhari (6580) i Muslim (2303).

¹¹⁹⁶ El-Buhari (6581).

¹¹⁹⁷ El-Buhari (6588) i Muslim (1390).

نَاسٌ دُونِي فَأَقُولُ: يَا رَبِّ مِنِّي وَمِنْ أُمَّتِي، فَيَقَالُ: هَلْ شَعَرْتَ مَا عَمِلُوا بِعَدَاكَ؟
وَاللَّهِ مَا بَرِحُوا يَرْجِعُونَ عَلَيَّ أَعْقَابِهِمْ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1155. Esmā b. Ebu Bekr, radijallahu anhumā, izjavila je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Stajat ću na Havdu i pratiti one koji će dolaziti od vas. Bit će i onih koji će biti otjerani od mene, pa ću povikati: 'Gospodaru, oni su moji, pripadnici mog ummeta!' Na to će mi biti rečeno: 'Znaš li šta su poslije tebe činili! Allaha mi, neprestano su se vraćali svojim pređašnjim stopama.'"*¹¹⁹⁸

١١٥٦ - وَعَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأَانِ - أَوْ تَمْلَأُ - مَا بَيْنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَايِعُ نَفْسَهُ فَمُعْتَقُهَا أَوْ مَوْبِقُهَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1156. Ebu Malik el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi sljedeći Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, hadis: *"Čistoća je pola imana, riječi el-hamdulillah ispunjavaju vagu ljudskih djela, riječi subhanallahi ve-l-hamdulillah ispunjavaju prostor između nebesa i Zemlje. Namaz je svjetlo, milostinja je očiti argument, strpljenje je svjetlost, a Kur'an je dokaz čovjeku ili dokaz protiv njega. Ljudi se zalažu, pa se neko spasi, a neko se upropasti."*¹¹⁹⁹

¹¹⁹⁸ El-Buhari (6593 i 7048) i Muslim (2293).

¹¹⁹⁹ Muslim (223).

١١٥٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ: سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1157. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govori da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao: "Dvije su riječi lahke za izgovoriti, teške na vagi i drage Svemilosnom: subhanallahi ve bi hamdihi, subhanallahi-l-azim."¹²⁰⁰

١١٥٨ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فِي حَدِيثِ الْبَطَاقَةِ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَإِنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا فِيهِنَّ لَوْ وُضِعَتْ فِي كِفَّةِ الْمِيزَانِ وَوُضِعَتْ لِإِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ فِي الْكِفَّةِ الْأُخْرَى كَانَتْ أَرْجَحَ مِنْهُمَا» أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ.

1158. Abdullah b. Amr, radijallahu anhuma, prenosi hadis u vezi s karticom i spisima grijehâ, u kojem stoji da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "...jer da se nebesa i Zemlja i sve što je na njima stavi na jedan tas vage, a riječi: nema istinskog božanstva osim Allaha na drugi tas vage, ovo bi potonje prevagnulo."¹²⁰¹

١١٥٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّهُ لَيَأْتِي الرَّجُلُ الْعَظِيمُ السَّمِينُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يَزِينُ عِنْدَ اللَّهِ جَنَاحَ بَعُوضَةٍ، أَقْرَعُوا ﴿فَلَا تُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا﴾ [الكهف: ١٠٥] « مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

¹²⁰⁰ El-Buhari (6406, 6682 i 7563) i Muslim (2694).

¹²⁰¹ Ahmed (6583) i El-Hakim, 1/49.

1159. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, pripovijeda da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Na Sudnji će dan doći velik debeo čovjek koji u Allaha neće težiti ni koliko krilo mušice. Čitajte: '...i na Sudnjem danu nikakva im značaja nećemo dati.'*"¹²⁰²

١١٦٠ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ يَجْتَنِي سِوَاكَاً مِنَ الْأَرَاكِ، وَكَانَ دَقِيقَ السَّاقَيْنِ فَجَعَلَتْ الرِّيحُ تَكْفُوهُ فَضَحِكَ الْقَوْمُ مِنْهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مِمَّ تَضْحَكُونَ؟» قَالُوا: يَا نَبِيَّ اللَّهِ مِنْ دِقَّةِ سَاقَيْهِ، فَقَالَ: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَهُمَا أَثْقَلُ فِي الْمِيزَانِ مِنْ أُحْدٍ» أَخْرَجَهُ أَحْمَدٌ.

1160. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govori da je kidao drvce misvaka – a imao je tanke potkoljenice – pa ga vjetar počeo ljuljati te mu se neki ljudi nasmijaše. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, upita ih: *"Čemu se smijete?"* "Allahov Vjerovjesniče, smijemo se tankoći njegovih potkoljenica." On reče: *"Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, zaista su na vagi njegove potkoljenice teže od Uhuda."*¹²⁰³

¹²⁰² El-Buhari (4729) i Muslim (2785).

¹²⁰³ Ahmed (3991), Et-Tajalisi (355), El-Bezzar (2678), Ebu Ja'la (5310 i 5365), Eš-Šaši (661) i Et-Taberani, u djelu *El-Mu'džemu-l-kebir* (8452).

٢٠١ - بَابُ صِفَةِ النَّارِ

201. POGLAVLJE

O DŽEHENNEMSKIM STRAHOTAMA

١١٦١ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوْ رَأَيْتُمْ مَا رَأَيْتُمْ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا رَأَيْتُمْ؟ قَالَ: «رَأَيْتُمُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1161. Enes b. Malik, radijallahu anhu, izjavio je da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Tako mi Onoga u Čijoj je ruci Muhammedova duša, da ste vidjeli što sam ja vidio, malo biste se smijali, a mnogo biste plakali!" "Allahov Poslaniče, šta si vidio?", upitaše ashabi. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: "Vidio sam Džennet i Džehennem."¹²⁰⁴

١١٦٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُؤْتَى بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لَهَا سَبْعُونَ أَلْفَ زِمَامٍ، مَعَ كُلِّ زِمَامٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلِكٍ يَحْرُورُوهَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1162. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govori da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Džehennem će

¹²⁰⁴ Muslim (426).

biti dovučen na Sudnjem danu, imat će sedamdeset hiljada povodaca, a za svaki povodac držat će sedamdeset hiljada meleka.”¹²⁰⁵

۱۱۶۳ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «نَارُكُمْ هَذِهِ الَّتِي يُوقِدُ ابْنُ آدَمَ جُزْءًا مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ حَرِّ جَهَنَّمَ» قَالُوا: وَاللَّهِ إِنْ كَانَتْ لِكَافِيَةٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: «فَإِنَّهَا فَضَّلْتُ عَلَيْهَا بِتِسْعَةِ وَسِتِّينَ جُزْءًا كُلُّهَا مِثْلُ حَرِّهَا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1163. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je sljedeće: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Ova vaša vatra, koju vi koristite, samo je sedamdeseti dio džehenemske vatre.' Ljudi rekoše: 'Allahov Poslaniče, i ona je dovoljna.' Na to se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nadoveza: 'Džehenemska vatra je za šezdeset devet stupnjeva jača od nje, i svaki joj je ravan po vrućini.'"¹²⁰⁶

۱۱۶۴ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُوتَى بِالْمَوْتِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَهَيْئَةِ كَبْشٍ أَمْلَحَ، يُقَالُ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا؟ فَيَشْرِبُونَ وَيَنْظُرُونَ، فَيَقُولُونَ: نَعَمْ هَذَا الْمَوْتُ قَالَ: وَيُقَالُ: يَا أَهْلَ النَّارِ هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا؟ قَالَ: فَيَشْرِبُونَ وَيَنْظُرُونَ، وَيَقُولُونَ: نَعَمْ هَذَا الْمَوْتُ قَالَ: فَيَوْمَرُ بِهِ فَيَذْبَحُ، قَالَ: ثُمَّ يُقَالُ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ خُلُودٌ فَلَا مَوْتَ وَيَا أَهْلَ النَّارِ خُلُودٌ فَلَا مَوْتَ» قَالَ: ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

¹²⁰⁵ Muslim (2842).

¹²⁰⁶ El-Buhari (3265) i Muslim (2834).

﴿وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾
 [مرجم: ٣٩] وَأَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى الدُّنْيَا «مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ».

1164. Ebu Seid, radijallahu anhu, prenio je sljedeći hadis: "Smrt će biti dovedena na Sudnjem danu u obliku svikastog ovna, pa će glasnik povikati: 'O stanovnici Dženneta, znate li šta je ovo?' Oni će podignuti glave i pogledati, te odgovoriti: 'Znamo, to je smrt.' Potom će glasnik povikati: 'O stanovnici Vatre, znate li šta je ovo?' I oni će podignuti glave, pogledati i odgovoriti: 'Znamo, to je smrt.' I tada će ovan biti zaklan, pa će glasnik ponovo povikati: 'O stanovnici Dženneta, vječnost je nastupila, nema smrti! O stanovnici Vatre, vječnost je nastupila, nema smrti!'" Zatim je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, proučio ajet: "I opomeni ih na Dan tuge kad će biti s polaganjem računa završeno, a oni su ravnodušni bili i nisu vjerovali" (Merjem, 39.), pokazavši na ovaj svijet.¹²⁰⁷

١١٦٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذْ سَمِعَ وَجْبَةً فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «تَذَرُونَ مَا هَذَا؟» قَالَ: قُلْنَا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: «هَذَا حَجَرٌ رُمِيَ بِهِ فِي النَّارِ مُنْذُ سَبْعِينَ خَرِيفًا فَهُوَ يَهْوِي فِي النَّارِ الْآنَ حَتَّى انْتَهَى إِلَى قَعْرِهَا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1165. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazuje sljedeće: "Bili smo s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, kad se čuo prasak. Upitao je: 'Znate li šta kakav je ono prasak?' Odgovorili smo: 'Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju.' Reče: 'Ono je pad

¹²⁰⁷ El-Buhari (4730) i Muslim (2846).

kamena koji je prije sedamdeset godina bačen s vrha Džehennema, padao je i tek sada dospio na njegovo dno.”¹²⁰⁸

۱۱۶۶ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ضِرْسُ الْكَافِرِ أَوْ نَابُ الْكَافِرِ مِثْلُ أُحُدٍ وَغِلْظُ جِلْدِهِ مَسِيرَةُ ثَلَاثٍ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1166. On prenosi sljedeće Resulullahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Kutnjak nevjernika”,* ili je rekao: *”Očnjak nevjernika u Džehennemu bit će veličine Uhuda, a njegova će koža biti debljine tri dana hoda.*”¹²⁰⁹

۱۱۶۷ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا بَيْنَ مَنْكِبَيْ الْكَافِرِ فِي النَّارِ مَسِيرَةُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ لِلرَّاكِبِ الْمُسْرِعِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1167. On prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *”Između ramenâ nevjernika u Džehennemu razdaljina je tri dana brzog jahanja.*”¹²¹⁰

۱۱۶۸ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَوْ أَنَّ قَطْرَةَ مِنَ الزُّقُومِ قُطِرَتْ فِي دَارِ الدُّنْيَا لَأُفْسِدَتْ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا مَعَايِشَهُمْ، فَكَيْفَ بِمَنْ يَكُونُ طَعَامَهُ؟!» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

1168. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *”Da samo jedna kap sa Zekkuma padne na ovaj svijet, pokvarila bi ljudima život*

¹²⁰⁸ Muslim (2844).

¹²⁰⁹ Muslim (2851).

¹²¹⁰ El-Buhari (6551) i Muslim (2852).

na Zemlji, pa zamislite kako će biti onome čija će on hrana biti!”¹²¹¹

١١٦٩ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُؤْتَى بِأَنْعَمِ أَهْلِ الدُّنْيَا مِنْ أَهْلِ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَصْبَغُ فِي النَّارِ صَبْغَةً، ثُمَّ يُقَالُ: يَا ابْنَ آدَمَ هَلْ رَأَيْتَ خَيْرًا قَطُّ؟ هَلْ مَرَّ بِكَ نَعِيمٌ قَطُّ؟ فَيَقُولُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ، وَيُؤْتَى بِأَشَدِّ النَّاسِ بُؤْسًا فِي الدُّنْيَا مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَصْبَغُ صَبْغَةً فِي الْجَنَّةِ فَيَقَالُ لَهُ: يَا ابْنَ آدَمَ هَلْ رَأَيْتَ بُؤْسًا قَطُّ؟ هَلْ مَرَّ بِكَ شِدَّةٌ قَطُّ؟ فَيَقُولُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ مَا مَرَّ بِي بُؤْسٌ قَطُّ، وَلَا رَأَيْتُ شِدَّةً قَطُّ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1169. Enes b. Malik, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Na Sudnjem će danu biti doveden čovjek koji je najraskošnije živio na ovom svijetu ali koji je zaslužio Džehennem, pa će biti zamočen u njega na jedan tren, i onda će ga Allah upitati: 'Čovječe, jesi li ikad ma šta dobro vidio? Jesi li ikad ma kakav užitak osjetio?' 'Nisam, Allaha mi, Gospodaru moj!', odgovorit će. A bit će doveden i čovjek koji je imao najteži život ali je zaslužio Džennet, pa će biti uveden u njega na jedan tren, i Allah će ga upitati: 'Čovječe, jesi li osjetio ma kakvu nevolju? Jesi li osjetio ma kakvu teškoću?' On će odgovoriti: 'Nisam, Allaha mi, Gospodaru moj! Nikad nisam osjetio nikakvu nevolju, niti sam ikad osjetio ikakvu teškoću.'"¹²¹²

¹²¹¹ Et-Tirmizi (2585).

¹²¹² Muslim (2807).

١١٧٠ - وَعَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ مِنْهُمْ مَنْ تَأْخُذُهُ النَّارُ إِلَى كَعْبِيهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ تَأْخُذُهُ إِلَى حُجْرَتِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ تَأْخُذُهُ إِلَى عُنُقِهِ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1170. Semura b. Džundub, radijallahu anhu, izjavio je: "Čuo sam Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje govori: '...i bit će onih kojima će znoj dopirati do članaka, drugima će dopirati do struka, a bit će i onih kojima će dopirati do vrata."¹²¹³

١١٧١ - وَعَنْ الثُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَهْلَ النَّارِ عَذَابًا مَن لَّهُ نَعْلَانِ وَشِرَاكَانِ مِّنْ نَّارِ يَعْطِي مِنْهُمَا دِمَاغَهُ كَمَا يَعْطِي الْمَرْجُلُ مَا يَرَى أَنْ أَحَدًا أَشَدُّ مِنْهُ عَذَابًا وَإِنَّهُ لَأَهْوَنُهُمْ عَذَابًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1171. En-Numan b. Bešir, radijallahu anhu, pripovijedao je sljedeći hadis: "Najblažu kaznu u Džehennemu imat će čovjek koji će imati obuću i kajiševu od vatre, od kojih će mu mozak ključati kao što voda u kazanu ključa; mislit će da ima najtežu patnju, a uistinu će imati najblažu patnju."¹²¹⁴

١١٧٢ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ الْحَمِيمَ لَيَصَبُّ عَلَى رُءُوسِهِمْ فَيَنْفُذُ الْحَمِيمُ حَتَّى يَخْلُصَ إِلَى جَوْفِهِ فَيَسْلِتُ مَا فِي جَوْفِهِ حَتَّى يَمْرُقَ مِنْ قَدَمَيْهِ وَهُوَ الصَّهْرُ ثُمَّ يُعَادُ كَمَا كَانَ» أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ.

¹²¹³ Muslim (33 i 2845).

¹²¹⁴ Muslim (213 i 364).

1172. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Resulallahove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Zacijelo će vrela voda biti polijevana po nevjernicima, pa će kroz glavu prodrijeti u utrobu i isjerati je napolje kroz stopala, i to vam je topljenje, a potom će se čovjek vratiti u pređašnje stanje."*¹²¹⁵

١١٧٢ - وَعَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «يُؤْتَى بِالرَّجُلِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُلْقَى فِي النَّارِ فَتَنْدَلِقُ أَقْتَابُ بَطْنِهِ فَيَدُورُ بِهَا كَمَا يَدُورُ الْحِمَارُ بِالرَّحَى فَيَجْتَمِعُ إِلَيْهِ أَهْلُ النَّارِ فَيَقُولُونَ: يَا فُلَانُ؟ أَلَمْ تَكُنْ تَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ، فَيَقُولُ: بَلَى، قَدْ كُنْتُ أَمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَلَا آتِيهِ، وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَآتَيْهِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1173. Usama b. Zejd, radijallahu anhu, pripovijeda da je čuo Resulallahu, sallallahu alejhi ve sellem, kako govori: *"Na Sudnjem danu dovest će se čovjek i baciti u Vatru, pa će mu crijeva ispasti i on će oko njih kružiti kao što magarac kruži u mlinskoj okretaljci. Stanovnici Vatre iskupit će se oko njega i upitati ga: 'Šta to bi s tobom, čovječe? Zar nas nisi pozivao u dobro i odvrćao nas od zla?' On će odgovoriti: 'Jesam, pozivao sam u dobro, ali ga sam nisam činio, odvrćao sam od zla, a sâm sam ga činio.'"*¹²¹⁶

١١٧٤ - وَعَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ عَلَى اللَّهِ عِزًّا وَحَلَّ عَهْدًا لِمَنْ يَشْرَبُ الْمُسْكِرَ أَنْ يَسْفِيَهُ مِنْ طِينَةِ

¹²¹⁵ Et-Tirmizi (2583).

¹²¹⁶ El-Buhari (3267 i 7098) i Muslim (2989).

الْخَبَالِ»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا طَيِّبَةُ الْخَبَالِ؟ قَالَ: عَرَقُ أَهْلِ النَّارِ أَوْ عُصَارَةُ أَهْلِ النَّارِ أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1174. Džabir, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio: "Zaista se Svevišnji Allah obavezao da će onoga ko konzumira opojna pića napojiti s tinetu-l-habala." Ashabi upitaše: "A šta je tinetu-l-habal?" On odgovori: "Znoj stanovnika Vatre", ili je rekao: "Gnoj stanovnika Vatre."¹²¹⁷

١١٧٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُضْرَبُ الصِّرَاطُ بَيْنَ ظَهْرَانِي جَهَنَّمَ، فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يَحْوِزُ مِنَ الرَّسُولِ بِأُمَّتِهِ، وَلَا يَتَكَلَّمُ يَوْمَئِذٍ أَحَدٌ إِلَّا الرَّسُولُ، وَكَلَامُ الرَّسُولِ يَوْمَئِذٍ: اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ، وَفِي جَهَنَّمَ كَلَالِيبٌ مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ، هَلْ رَأَيْتُمْ شَوْكَ السَّعْدَانِ؟ قَالُوا: نَعَمْ. قَالَ: فَإِنَّهَا مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَعْلَمُ قَدْرَ عِظْمِهَا إِلَّا اللَّهُ تَخَطَّفُ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ فَمِنْهُمْ مَنْ يُوبِقُ بِعَمَلِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يُخْرَدَلُ، ثُمَّ يَنْجُو حَتَّى إِذَا أَرَادَ اللَّهُ رَحْمَةً مَنْ أَرَادَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ أَمَرَ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يُخْرِجُوا مَنْ كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ فَيُخْرِجُونَهُمْ وَيَعْرِفُونَهُمْ بِأَنْبَارِ السُّجُودِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1175. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ispričao sljedeće: "Bit će postavljena sirat-čuprija iznad Džehennema, i ja ću biti prvi poslanik koji će sa svojim ummetom preći preko nje. Toga Dana niko neće zboriti, osim poslanikâ, koji će samo moliti: 'Allahu, spasi, spasi!' U Džehennemu postoje kuke koje su slične trnju

¹²¹⁷ Muslim (2002).

*dreveta sa'dan – a jeste li vidjeli drvo sa'dan?" "Jesmo", odgovoriše. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nastavi: "Dakle, te su kuke slične trnju drveta sa'dan, osim što njihovu veličinu samo Allah zna. One će ljude hvatati prema njihovim djelima: neke će ljude, zbog hrđavih djela, kuke odvući u vatru, a neke će, opet, mnogo, mnogo isjeći, ali će se oni ipak spasiti. A kad se Allah htjedne smilovati određenim ljudima u Džehennemu, naredit će melekima da izbave sve one koji su obožavali Allaha, i oni će ih izbaviti, prepoznavajući ih po tragovima sedžde."*¹²¹⁸

---

¹²¹⁸ El-Buhari (806, 6573 i 7437) i Muslim (182).

٢٠٢ - بَابُ صِفَةِ الْجَنَّةِ

202. POGLAVLJE

O DŽENNETSKIM LJEPOTAMA

١١٧٦ - عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَيْتُ فِيهَا دَارًا أَوْ قَصْرًا فَقُلْتُ: لِمَنْ هَذَا؟ فَقَالُوا: لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، فَأَرَدْتُ أَنْ أَدْخُلَ فَذَكَرْتُ غَيْرَتَكَ، فَبَكَى عُمَرُ، وَقَالَ: أَيُّ رَسُولِ اللَّهِ أَوْ عَلَيْكَ يُعَارُ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1176. Džabir, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ušao sam u Džennet i vidio kuću", ili je rekao: "Ušao sam u Džennet i vidio dvorac, pa sam upitao čiji je, na šta mi je odgovoreno: 'Omera b. el-Hattaba.' Htio sam ući u njega, ali sam se sjetio koliko si ljubomoran." Omer, radijallahu anhu, zaplaka i reče: "O Allahov Poslaniče, zar na tebe da budem ljubomoran!"¹²¹⁹

١١٧٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَعَدَدْتُ لِعِبَادِي الصَّالِحِينَ مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ، وَلَا أُذُنٌ سَمِعَتْ، وَلَا خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ، مُصَدِّقًا ذَلِكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مِمَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [السجدة: 17]» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

¹²¹⁹ El-Buhari (5526 i 7024) i Muslim (2394).

1177. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svevišnji je Allah rekao: 'Pripremio sam Svojim dobrim robovima ono što niko nije vidio, niti je iko za takvo nešto čuo, niti je ma kome naumpalo.' A potvrdu za to imate u Allahovim riječima: 'I niko ne zna kakve ih, kao nagrada za ono što su činili, skrivene radosti čekaju.' (Sedžda, 17.)"¹²²⁰

١١٧٨ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ يَنْعَمُ لَا يَبْأَسُ، لَا تَبْلَى ثِيَابُهُ وَلَا يَفْنَى شَبَابُهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1178. On prenosi sljedeći hadis: "Ko uđe u Džennet uživat će u njemu, a nikakvu teškoću neće osjetiti; njihova odjeća neće se habati niti će mladost prolaziti."¹²²¹

١١٧٩ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَوَّلَ زُمْرَةٍ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ عَلَى صُورَةِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ، وَالَّذِينَ يَلُوتُهُمْ عَلَى أَشَدِّ كَوَكَبٍ دُرِّيٍّ فِي السَّمَاءِ إِضَاءَةً لَا يُؤْلُونَ، وَلَا يَتَغَوَّطُونَ وَلَا يَتَفْلُونَ، وَلَا يَمْتَحِطُونَ أَمْشَاطَهُمُ الذَّهَبُ، وَرَشْحُهُمُ الْمِسْكُ، وَمَجَامِرُهُمُ الْأُلُوَّةُ، وَأَزْوَاجُهُمُ الْحُورُ الْعَيْنُ عَلَى خَلْقِ رَجُلٍ وَاحِدٍ عَلَى صُورَةِ أَبِيهِمْ آدَمَ سِتُونَ ذِرَاعًا فِي السَّمَاءِ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1179. On kaže da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: "Prva skupina koja uđe u Džennet blistat će kao mjesec u noći uštapa, a oni koji poslije njih uđu blistat će kao najsjajnija zvijezda na nebu. U Džennetu neće obavljati fiziološke potrebe, niti će pljuvati, niti će sliniti.

¹²²⁰ El-Buhari (7498) i Muslim (2824).

¹²²¹ Muslim (2836).

*Njihovi će češljevi biti od zlata, znoj će biti misk, kadionice od alojevog drveta, žene će biti krupnooke ljepotice, izgledat će istovjetno i bit će visoki šezdeset lakata, kao njihov otac Adem.*¹²²²

١١٨٠ - وَعَنْ رَضِيَّ اللَّهِ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَقَابُ قَوْسٍ فِي الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِمَّا تَطَّلِعُ عَلَيْهِ الشَّمْسُ وَتَغْرُبُ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

1180. On prenosi sljedeće Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Prostor u Džennetu koji zauzme luk vredniji je od onoga što obasja sunce i nad čim zađe."¹²²³

١١٨١ - وَعَنْ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «سَأَلَ مُوسَى رَبَّهُ: مَا أَذْنِي أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنْزِلَةٌ؟ قَالَ: هُوَ رَجُلٌ يَجِيءُ بَعْدَ مَا أُدْخِلَ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ، فَيُقَالُ لَهُ: ادْخُلِ الْجَنَّةَ فَيَقُولُ: أَيُّ رَبِّ كَيْفَ وَقَدْ نَزَلَ النَّاسُ مَنَازِلَهُمْ وَأَخَذُوا أَحْذَاتِهِمْ؟ فَيُقَالُ لَهُ: أَتَرْضَى أَنْ يَكُونَ لَكَ مِثْلُ مَلِكٍ مِثْلِكَ مِنْ مُلُوكِ الدُّنْيَا؟ فَيَقُولُ: رَضِيْتُ رَبًّا؟ فَيَقُولُ: لَكَ ذَلِكَ وَمِثْلُهُ وَمِثْلُهُ وَمِثْلُهُ وَمِثْلُهُ، فَقَالَ فِي الْخَامِسَةِ: رَضِيْتُ رَبًّا. فَيَقُولُ: هَذَا لَكَ وَعَشْرَةُ أَمْثَالِهِ وَلَكَ مَا اشْتَهَتْ نَفْسُكَ وَكَذَّتْ عَيْنُكَ، فَيَقُولُ: رَضِيْتُ رَبًّا قَالَ: رَبِّ فَأَعْلَاهُمْ مَنْزِلَةٌ؟ قَالَ: أُولَئِكَ الَّذِينَ أَرَدْتُ غَرَسْتُ كَرَامَتَهُمْ بِيَدِي وَخَتَمْتُ عَلَيْهَا، فَلَمْ تَرَ عَيْنٍ، وَلَمْ تَسْمَعْ أُذُنٍ، وَلَمْ يَخْطُرْ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ، قَالَ: وَمِصْدَاقُهُ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ﴾ [السجدة: ١٧] « أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

¹²²² El-Buhari (3327) i Muslim (2834).

¹²²³ El-Buhari (2793).

1181. El-Mugira b. Šuba, radijallahu anhu, govori da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Musa je upitao Allaha: 'Koji je najniži stupanj u Džennetu?' Allah mu odgovori: 'Najniži stupanj u Džennetu imat će čovjek koji će do Dženneta doći nakon što dženetlije već uđu u Džennet. Bit će mu rečeno: 'Uđi u Džennet!' On će upitati: 'Gospodaru, kako ću ući kad su se ljudi već smjestili i uzeli ono što im pripada!' Bit će mu postavljeno pitanje: 'Da li ćeš biti zadovoljan ako dobiješ koliko je imao neki dunjalučki vladar?' On će odgovoriti: 'Hoću, Gospodaru, bit ću zadovoljan.' Allah će mu reći: 'Imat ćeš to, i još toliko, i još toliko, i još toliko, i još toliko.' Pa će čovjek, kad Allah to peti put kaže, povikati: 'Zadovoljan sam, Gospodaru!' Međutim, Allah će mu reći: 'Imat ćeš deseterostruko više, imat ćeš sve što poželiš i što očima tvojim radost pričinjava!' Čovjek će naposljetku povikati: 'Zadovoljan sam, Gospodaru!'"* A onda je Musa upitao: *'Gospodaru, koji je onda najviši stupanj u Džennetu?'* Allah mu odgovori: *'Najviši stupanj imat će oni koje sam za Sebe odabrao, počasti za njih Svojom rukom stvorio i zapečatio ih: niko ih nije vidio, niti je iko za njih čuo, niti je ma kome moglo naumpasti.'* Potvrdu za to imate u Allahovim riječima: *'I niko ne zna kakve ih, kao nagrada za ono što su činili, skrivene radosti čekaju.'* (Sedža, 17.)¹²²⁴

١١٨٢ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنِّي لِأَعْلَمُ آخِرَ أَهْلِ النَّارِ خُرُوجًا مِنْهَا، وَآخِرَ أَهْلِ الْجَنَّةِ دُخُولًا الْجَنَّةَ، رَجُلٌ يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ حَبْوًا، فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَهُ: اذْهَبْ فَادْخُلِ الْجَنَّةَ، فَيَأْتِيهَا فَيُحْيِلُ إِلَيْهِ أَنَّهَا مَلَأَى، فَيَرْجِعُ فَيَقُولُ: يَا رَبِّ وَجَدْتُهَا مَلَأَى، فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَهُ: اذْهَبْ فَادْخُلِ الْجَنَّةَ، قَالَ: فَيَأْتِيهَا فَيُحْيِلُ

¹²²⁴ Muslim (189).

إِلَيْهِ أَنَّهَا مَلَأَى فَيَرْجِعُ فَيَقُولُ يَا رَبِّ: وَجَدْتَهَا مَلَأَى، فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ: اذْهَبْ فَادْخُلِ الْجَنَّةَ فَإِنَّ لَكَ مِثْلَ الدُّنْيَا وَعَشْرَةَ أَمْثَالِهَا أَوْ إِنَّ لَكَ عَشْرَةَ أَمْثَالِ الدُّنْيَا قَالَ: فَيَقُولُ: أَتَسْخَرُ بِي أَوْ أَتَضْحَكُ بِي وَأَنْتَ الْمَلِكُ، قَالَ: لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ضَحِكَ حَتَّى بَدَتْ نَوَاجِذُهُ قَالَ: فَكَانَ يُقَالُ: ذَلِكَ أَدْنَى أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنْزِلَةً» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1182. Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, govorio je da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: *"Ja, uistinu, znam koji će čovjek posljednji izaći iz Džehennema i posljednji ući u Džennet. Čovjek je to koji će iz Vatre izaći pužući. Svevišnji će mu Allah reći: 'Uđi u Džennet!' Otići će do njegovih vrata, pa će mu se učiniti da se Džennet ispunio, te će se vratiti i reći: 'Gospodaru, Džennet je pun!' Svevišnji Allah opet će mu reći: 'Uđi u Džennet!' On će opet otići do njegovih vrata, pa će mu se opet učiniti da se ispunio, te će se vratiti i reći: 'Gospodaru, Džennet je pun!' Svevišnji Allah opet će mu reći: 'Uđi u Džennet! U njemu ćeš imati koliko dunjaluk i deseterostruko toliko.' Čovjek će upitati: 'Zar me ismijavaš'", ili je rekao: "Čovjek će upitati: 'Zar mi se smiješ a Ti si Vladar!'"* Abdullah b. Mesud, radijallahu anhu, kaže: *"Vidio sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: nasmiješio se toliko da su se ukazali njegovi ocnjaci. Govorilo se: 'Taj će čovjek imati najniži stupanj u Džennetu."*¹²²⁵

١١٨٣ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَسُوقًا يَأْتُونَهَا كُلُّ جُمُعَةٍ فَتُهْبُ رِيحُ الشَّمَالِ فَتَحْتَرُ

¹²²⁵ El-Buhari (6571 i 7511) i Muslim (186).

فِي وَجْهِهِمْ وَتِيَابِهِمْ فَيَزِدَادُونَ حُسْنًا وَجَمَالًا فَيَرْجِعُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ، وَقَدْ
ازْدَادُوا حُسْنًا وَجَمَالًا، فَيَقُولُ لَهُمْ أَهْلُهُمْ: وَاللَّهِ لَقَدْ ازْدَدْتُمْ بَعْدَنَا حُسْنًا
وَجَمَالًا فَيَقُولُونَ: وَأَنْتُمْ وَاللَّهِ لَقَدْ ازْدَدْتُمْ بَعْدَنَا حُسْنًا وَجَمَالًا» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1183. Enes b. Malik, radijallahu anhu, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Doista u Džennetu postoji trg na koji će dženetlije odlaziti svakog petka, pa će puhnuti sjeverni povjetarac u njihova lica i odjeću, i oni će postati još ljepši i otmjereniji. Kad se vrate svojim porodicama, ljepši i otmjereniji, one će reći: 'Allaha nam, vratili ste se još ljepši i otmjereniji!' A oni će njima uzvratiti: 'I vi ste, Allaha nam, još ljepši i otmjereniji!'"*¹²²⁶

١١٨٤ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِلْمُؤْمِنِ فِي الْجَنَّةِ لَخَيْمَةً مِنْ لَوْلُؤَةٍ وَاحِدَةٍ مُحَوَّفَةٍ طُولُهَا
سِتُونَ مِيلاً، لِلْمُؤْمِنِ فِيهَا أَهْلُونَ يَطُوفُ عَلَيْهِمُ الْمُؤْمِنُونَ، فَلَا يَرَى بَعْضُهُمْ
بَعْضًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1184. Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenio je sljedeće Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: *"Vjernik će u Džennetu imati šator od zrna šupljeg bisera, a njegova će dužina biti šezdeset milja; u njemu će imati porodice koje će obilaziti, a one neće vidjeti jedni druge."*¹²²⁷

١١٨٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
أَنَّهُ قَالَ: «إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَشَجْرَةً يَسِيرُ الرَّكِيبُ فِي ظِلِّهَا مِائَةَ سَنَةٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

¹²²⁶ Muslim (2833).

¹²²⁷ El-Buhari (4879) i Muslim (2838).

1185. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, govori da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Zaista u Džennetu postoji stablo čiji je hlad širok stotinu godina jahanja."¹²²⁸

١١٨٦ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَدْنَى مَقْعَدٍ أَحَدِكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ أَنْ يَقُولَ لَهُ: تَمَنَّيْتُ فَيَتَمَنَّى وَيَتَمَنَّى، فَيَقُولُ لَهُ: هَلْ تَمَنَيْتَ؟ فَيَقُولُ: نَعَمْ، فَيَقُولُ لَهُ: فَإِنَّ لَكَ مَا تَمَنَيْتَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1186. On prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao sljedeće: "Najniži stupanj u Džennetu imat će čovjek kojem će Allah reći: 'Samo poželi!' I on će poželjati mnogo, mnogo, pa će ga Allah upitati: 'Jesi li poželio?' 'Jesam', odgovorit će. Na to će mu Allah reći: 'Imat ćeš sve što si poželio, i još toliko.'¹²²⁹

١١٨٧ - وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَوْمًا يُحَدِّثُ وَعِنْدَهُ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْبَادِيَةِ «أَنَّ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ اسْتَأْذَنَ رَبَّهُ فِي الزَّرْعِ، فَقَالَ لَهُ: أَوْلَسْتَ فِيمَا شِئْتَ؟ قَالَ: بَلَى وَلَكِنِّي أَحِبُّ أَنْ أَزْرَعَ، فَأَسْرَعَ وَبَدَرَ فَبَادَرَ الطَّرْفَ نَبَاتُهُ وَاسْتَوَاؤُهُ وَاسْتِحْصَادُهُ وَتَكْوِيرُهُ أَمْثَالَ الْجِبَالِ، فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: دُونَكَ يَا ابْنَ آدَمَ، فَإِنَّهُ لَا يُشْبِعُكَ شَيْءٌ فَقَالَ الْأَعْرَابِيُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ: لَا تَجِدُ هَذَا إِلَّا قُرَشِيًّا أَوْ أَنْصَارِيًّا فَإِنَّهُمْ أَصْحَابُ زَرْعٍ، فَأَمَّا نَحْنُ فَلَسْنَا بِأَصْحَابِ زَرْعٍ فَضَحِكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ» أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

¹²²⁸ El-Buhari (3225 i 4881) i Muslim (2826).

¹²²⁹ Muslim (182 i 301).

1187. On je rekao: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednog je dana u prisustvu nekog beduina ispričao sljedeće: 'Jedan će džennetlija zatražiti od Allaha da se bavi poljoprivredom. Allah će ga upitati: 'Zar nemaš sve što poželiš?' 'Imam, ali volim poljoprivredu', odgovorit će. I odmah će posijati, pa će sjeme koliko traje treptaj oka niknuti, uspraviti se i prispjeti za žetvu, a plod će biti veličine brda. I Svevišnji će Allah reći: 'Evo ti, čovječe! Ništa te ne može zasititi.' " Beduin reče: 'To vam može biti samo kurejšija ili ensarija, jer oni se bave poljoprivredom, a mi se njome ne bavimo.' A Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, samo se nasmiješi na te riječi."¹²³⁰

١١٨٨ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ، فَيَقُولُونَ: لَبَّيْكَ رَبَّنَا وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ فِي يَدَيْكَ، فَيَقُولُ: هَلْ رَضِيتُمْ؟، فَيَقُولُونَ: وَمَا لَنَا لَا نَرْضَى يَا رَبِّ، وَقَدْ أُعْطِينَا مَا لَمْ نُعْطِ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، فَيَقُولُ: أَلَا أُعْطِيكُمْ أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ؟ فَيَقُولُونَ: يَا رَبِّ وَأَيُّ شَيْءٍ أَفْضَلُ مِنْ ذَلِكَ؟ فَيَقُولُ: أُحِلُّ عَلَيْكُمْ رِضْوَانِي فَلَا أَسْخَطُ عَلَيْكُمْ بَعْدَهُ أَبَدًا» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1188. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah će pozvati džennetlije: 'O džennetlije!' 'Odazivamo Ti se, naš Gospodaru, uvijek smo ti na raspolaganju, svako je dobro u Tvojim rukama!', reći će. 'Jeste li zadovoljni?', upitat će ih Allah. 'Zašto da ne budemo zadovoljni, Gospodaru, kad si nam dao ono što nisi dao nijednom Svom stvorenju!', odgovorit će oni. Allah će ih upitati: 'Želite li da vam dam nešto bolje od onoga što ste

¹²³⁰ El-Buhari (519).

dobili?’ Oni će odgovoriti: ‘Gospodaru, a šta je bolje od ovog!’ Allah će im reći: ‘Dopustit ću vam Svoje zadovoljstvo i nikad se na vas neću rasrditi.’»¹²³¹

١١٨٩ - وَعَنْ صُهَيْبِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا دَخَلَ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ قَالَ: يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: تُرِيدُونَ شَيْئًا أَزِيدُكُمْ؟ فَيَقُولُونَ: أَلَمْ نُبَيِّضْ وَجُوهَنَا؟ أَلَمْ تُدْخِلْنَا الْجَنَّةَ وَتُنَجِّنَا مِنَ النَّارِ؟ قَالَ: فَيَكْشِفُ الْحِجَابَ فَمَا أُعْطُوا شَيْئًا أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِنَ النَّظَرِ إِلَى رَبِّهِمْ عَزَّ وَجَلَّ» أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

1189. Suhejb, radijallahu anhu, kaže da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom rekao sljedeće: *”Pošto džennetlije uđu u Džennet, Svevišnji Allah upitat će ih: ‘Želite li više od toga?’ ‘Zar lica naša nisi svijetlim učinio! Zar nas u Džennet nisi uveo! Zar nas od Vatre nisi spasio!’*, reći će. *I tada će biti podignut zastor, i biti će im draže gledanje u svog Svevišnjeg Gospodara od svega onoga što su dobili.*”¹²³²

¹²³¹ El-Buhari (7518) i Muslim (2829).

¹²³² Muslim (181).

تَمَّ الْخِتَامُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى التَّمَامِ
وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى خَيْرِ الْأَنْبِيَاءِ
وَعَلَى جَمِيعِ آلِهِ وَالصَّحْبِ الْكِرَامِ

**Dobrotom Uzvišenog Allaha
ovim se hadisom završava ova knjiga.**

**Neka je mir i spas na Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem,
njegovu časnu porodicu i sve ashabe.**

SADRŽAJ:

RIJEČ ŠERIJATSKE RECENZIJE.....	5
PREDGOVOR.....	7
Biografija šejha Salaha b. Muhammeda el-Budejra, Allah ga sačuvao.	8
1. poglavlje	
TEVHID JE UROĐEN U LJUDIMA	9
2. poglavlje	
POSLANICI SU POSLATI S TEVHIDOM	13
3. poglavlje	
PRAVO NA IBADET POLAŽE STVORITELJ, A NE STVORENJE	17
4. poglavlje	
O VJERSKOM, ŠERIJATSKOM HTIENJU	21
5. poglavlje	
TEVHID JE NAJVREDNIJE DOBRO DJELO	23
6. poglavlje	
OPORUČIVANJE TEVHIDA	28
7. poglavlje	
PRISEGA NA VJERNOST U ISPOVIJEDANJU TEVHIDA	31
8. poglavlje	
NI JEDNO NEVJERNIKOVO DJELO NEĆE BITI PRIMLJENO I NEĆE MU KORISTITI NA AHIRETU	36
9. poglavlje	
SAMO SU SLJEDBENICI TEVHIDA SIGURNI I UPUĆENI	40
10. poglavlje	
ISKLUČIVO SLJEDBENICI TEVHIDA ZASLUŽUJU POSLANIKOVO, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, ZAUZIMANJE	42
11. poglavlje	
KO UMRE KAO MONOTEIST NESUMNJIVO ĆE UĆI U DŽENNET	44
12. poglavlje	
LJUDI SE RAZLIKUJU U REALIZACIJI TEVHIDA I ODATLE SE RAZLIKUJU U STUPNJEVIMA.....	47
13. poglavlje	
STUPANJ IHSANA.....	50
14. poglavlje	
GRIJEŠNICI IZ REDA MONOTEISTAÂ	52
15. poglavlje	
NI ZA JEDNOG MUSLIMANA NE MOŽE SE TVRDITI DA JE U DŽENNETU NITI U VATRI, OSIM S DOKAZOM OD ZAKONODAVCA; NADAMO SE MILOSTI DOBROČINITELJU, A STRAHUJEMO ZA GRIJEŠNIKA	57
16. poglavlje	

POZIVANJE U TEVHID	60
17. poglavlje	
OBAVEZA JE U POZIVANJU I DOSTAVLJANJU ISLAMA POČETI OD TEVHIDA	64
18. poglavlje	
OBAVEZA JE BITI BLAG U POZIVANJU U ISLAM.....	67
19. poglavlje	
NAZIVANJE SELAMA MNOGOBOŠCIMA I SLJEDBENICIMA KNJIGE	72
20. poglavlje	
PRIHVATANJE I DAVANJE POKLONA MNOGOBOŠCIMA.....	74
21. poglavlje	
ZABRANJENO JE TRAŽENJE OPROSTA ZA MNOGOBOŠCE	79
22. poglavlje	
TRAŽENJE UPUTE ZA MNOGOBOŠCE.....	83
23. poglavlje	
UČENJE DOVE PROTIV MNOGOBOŽACA.....	86
24. poglavlje	
ŠIRK JE NAJVEĆI GRIJEH.....	93
25. poglavlje	
ŠIRK PONIŠTAVA SVA DJELA	95
26. poglavlje	
ŠIRK JE NEOPROSTIV GRIJEH.....	98
27. poglavlje	
PRIMA SE POKAJANJE MNOGOBOŠCA; O STATUSU NJегоVIH PREDŠNJIH DJELA	101
28. poglavlje	
U DŽENNET NEĆE UĆI NI JEDAN MNOGOBOŽAC.....	104
29. poglavlje	
O ONIMA KOJI SU ŽIVJELI U RAZDOBLJU IZMEĐU DVA VJEROVJESNIKA, UMRLOJ DJECI OD RODITELJA MNOGOBOŽACA I ONIMA KOJI IMAJU NJIHOV STATUS.....	108
30. poglavlje	
O PRAVDANJU NEZNANJEM U PITANJIMA VJEROVANJA.....	112
31. poglavlje	
PRIPISIVANJE VJEROVJESNICIMA NEĆE KORISTITI NA AHIRETU AKO ČOVJEK NIJE BIO MONOTEIST I AKO NIJE ČINIO DOBRA DJELA.....	115
32. poglavlje	
POSTOJI MNOGO OGRANAKA ŠIRKA, OBAVEZA JE ČUVATI IH SE I PREVENTIVNO IH SPRIJEČITI	119
33. poglavlje	
UDALJENOST OD ŠIRKA RAZLOG JE OPRAŠTANJA GRIJEHÂ	122

34. poglavlje	
O POZIVAČIMA U ŠIRK	126
35. poglavlje	
POSTUPAK VJEROVJESNIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, SA NEVJERNICIMA I DA JE KRAJNI CILJ DA PRIHVATE ISLAM	130
36. poglavlje	
UVJETI ISPRAVNOSTI RIJEČI ŠEHADETA.....	138
37. poglavlje	
TEVHID SE NE MOŽE OSTVARITI AKO SE NE ZANIJEČU U SVA BOŽANSTVA MIMO ALLAHA	145
38. poglavlje	
OBAVEZA JE SUDITI PREMA SPOLJAŠNOSTI, A TAJNE PREPUSTITI SVEZNAJUĆEM ALLAHU.....	147
39. poglavlje	
OBAVEZA JE VOLJETI ALLAHA I REALIZIRATI ZAHTJEVE TE LJUBAVI	150
40. poglavlje	
OBAVEZA JE BOJATI SE ALLAHA I REALIZIRATI ZAHTJEVE TOG STRAHA	155
41. poglavlje	
OBAVEZA JE OSLOINITI SE NA ALLAHA, A PODUZIMANJE UZROKA NE ISKLJUČUJE TEVEKKUL.....	160
42. poglavlje	
OBAVEZA JE POKORAVATI SE ALLAHU, ČOVJEK SE NE SMIJE POKORITI STVORENJU U NEPOKORNOSTI STVORITELJU.....	162
43. poglavlje	
OBAVEZA JE SLIJEDITI POSLANIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, POKORAVATI MU SE I PREFERIRATI NJEGOVE RIJEČI	166
44. poglavlje	
OBAVEZA JE DOSLJEDNO SLIJEDITI KUR'AN I SUNNET, U TOME JE UPUTA I SPAS OD ZABLUDE.....	170
45. poglavlje	
POJEDINAČNI HADISI VAŽE ZA ARGUMENT U DETALJNIM VJERSKIM PROPISIMA I VJEROVANJU (AKIDI).....	173
46. poglavlje	
ZABRANJENO JE PROIZVOLJNO POSTUPATI I SLIJEPO SLIJEDITI NEZNALICE U POGLEDU TEVHIDA I SPOZNAJE SVEVIŠNJEG ALLAHA.....	176
47. poglavlje	
NOVOTARIJE SU POGUBNE I ZABRANJENO JE SLIJEDITI KOJEKAKVE PUTEVE.....	178
48. poglavlje	

OPASNO JE DRUŽITI SE S LJUDIMA KOJI SLIJEDE PROHTJEVE	185
49. poglavlje	
O RASPRAVLJANJU MNOGOBOŠCA S MONOTEISTOM; RASPRAVLJANJE JE POKUDNO DJELO.....	188
50. poglavlje	
ZABRANJENO JE PRETJERIVANJE U ISLAMU I POGUBNOST CJEPIDLAČENJA	192
51. poglavlje	
NAMJERE I POTICAJI OD PRESUDNE SU VAŽNOSTI	198
52. poglavlje	
ISKRENOST U DJELIMA IMA IZUZETNU VRIJEDNOST	202
53. poglavlje	
PRIKAZIVANJE PRED SVIJETOM OPASNO JE, TO JE ŠIRK	204
54. poglavlje	
O POKUDI ONOGA KOME JE DRAGO DA BUDE POHVALJEN ZA ONO ŠTO NIJE UČINIO I POKUDI ONOGA KOJI JE ZAOKUPLJEN ONIM ŠTO NIJE OSTVARIO	208
55. poglavlje	
VRIJEDNOST ČINJENJA IBADETA U TAJNOSTI	210
56. poglavlje	
NAGRADA SE ZASLUŽUJE SAMO AKO JE ČOVJEK OD ALLAHA OČEKUJE	213
57. poglavlje	
O POKUĐENOSTI SAMODOPADLJIVOSTI ZBOG UČINJENOG IBADETA; POTICAJ NA ČUVANJE DOBROG DJELA; NIKOGA U DŽENNET NE MOGU UVESTI NJEGOVA DJELA.....	217
58. poglavlje	
ISKRENI VJERNIK POHVALU DOŽIVLJAVA KAO OVOZEMALJSKU RADOST	221
59. poglavlje	
OBA VEZA JE O ALLAHU IMATI LIJEPO MIŠLJENJE	223
60. poglavlje	
O OPASNOSTI I POGUBNOSTI POKAZIVANJA U NAMAZU I NJEGOVOG ULJEPŠAVANJA U PRISUSTVU SVIJETA	226
61. poglavlje	
VELIKU KAZNU ZASLUŽUJE ONAJ KO ODBIJA PASTI ALLAHU NIČICE	231
62. poglavlje	
OČEKIVANJE NAGRADE ZA KORAČANJE	233
63. poglavlje	
UZIMANJE NADOKNADE ZA MUJEZINLUK	235

64. poglavlje	
ZABRANJENO JE MEĐUSOBNO NADMETANJE, HVALISANJE U PODIZANJU DŽAMIJA I NJIHOVO PODIZANJE RADI PRIKAZIVANJA I UGLEDA	236
65. poglavlje	
OBAVEZA JE ZEKAT IZDVAJATI DOBRODUŠNO I OČEKIVATI NAGRADU OD ALLAHA	237
66. poglavlje	
O HADISI-KUDSIJU: "POST PRIPADA MENI, I JA ZA NJEGA NAGRAĐUJEM"	241
67. poglavlje	
ODAZIVANJE ALLAHU IZGOVARANJEM RIJEČI TEVHIDA	242
68. poglavlje	
TAVAF JE IBADET, A NJEGOVO ČINJENJE MA KOME MIMO ALLAHA JE ŠIRK	245
69. poglavlje	
VELIKU KAZNU ZASLUŽUJE ONAJ KO STJEČE ZNANJE U NEČIJE DRUGO, A NE U ALLAHOVO IME	250
70. poglavlje	
O POKUDNOSTI NEISKREN OG UČENJA KUR'ANA, ZARAĐIVANJA NA NJEMU I HVALISANJA KUR'ANOM	252
71. poglavlje	
O ONOME KO SE BORI RADI NEKE OVOSVJETSKE KORISTI, ILI RADI NAGRADE I NEKE OVOSVJETSKE KORISTI	256
72. poglavlje	
ALLAH ZNA KO SE BORI U IME NJEGOVO	262
73. poglavlje	
O SUSTEZANJU OD GRIJEHA ALLAHA RADI, A NE IZ STRAHA OD LJUDI NITI RADI POKAZIVANJA	265
74. poglavlje	
O LJUDIMA KOJI ROBUJU OVOM SVIJETU	268
75. poglavlje	
O ZABRANJENOSTI OBOŽAVANJA KIPOVA	275
76. poglavlje	
OBAVEZA JE UNIŠTITI SVE KUMIRE I KIPOVE	284
77. poglavlje	
PROPIS O KRSTU I ZABRANA NJEGOVOG VJEŠANJA	288
78. poglavlje	
ZABRANJENO JE SLIKANJE ŽIVIH BIĆA, TAKVE SE SLIKE MORAJU OBRISATI	291
79. poglavlje	

SVAKI ĆE NAROD NA SUDNJEM DANU SLIJEDITI ONO ŠTO JE OBOŽAVAO.....	296
80. poglavlje	
ZNAČENJE ALLAHOVIH RIJEČI: "A ONI KOJIMA SMO JOŠ PRIJE LIJEPU NAGRADU OBEĆALI, ONI ĆE OD NJEGA DALEKO BITI..."	301
81. poglavlje	
LJUDI ĆE OBOŽAVATI KUMIRE NEPOSREDNO PRIJE NASTUPANJA KIJAMETSKOG DANA.....	304
82. poglavlje	
ZABRANJENO JE OBAVLJANJE NAMAZA U MEZARJU, PREMA KABURU I ZABRANJENO JE NA MEZARJU PODIĆI DŽAMIJU	307
83. poglavlje	
ZABRANJENO JE GRAĐENJE NA KABURU I KREĆENJE KABURA, A OBAVEZA JE KABUR PORAVNATI SA ZEMLJOM.....	312
84. poglavlje	
ZABRANJENO JE DA ŽENE POSJEĆUJU MEZARJE I DA SLIJEDE DŽENAZU	315
85. poglavlje	
ARGUMENTI UČENJAKA KOJI SU DOPUSTILI DA ŽENE POSJEĆUJU MEZARJE	317
86. poglavlje	
ZNAČENJE HADISA: "MOJ ALLAHU, NEMOJ UČINITI DA MOJ KABUR BUDE OBOŽAVAN!"	319
87. poglavlje	
MRTVI NE ČUJU ŽIVE, NA OSNOVU SLJEDEĆIH AJETA: "TI NE MOŽEŠ MRTVE DOZVATI...": "TI NE MOŽEŠ ONE U GROBOVIMA DOZVATI...": "AKO IM SE MOLITE, NE ČUJU MOLBU VAŠU, A DA I ČUJU, NE BI VAM SE ODAZVALI..."; PREDANJA U KOJIMA STOJI DA UMRLI ČUJU ODNOS SE NA POSEBNE LJUDE, TO NIJE MJERILO ZA SVE UMRLE JER JE TO SVIJET GAJBA (ZA NAS SKRIVENOG).....	321
88. poglavlje	
ZABRANJENO JE PODUZIMANJE PUTOVANJA U MA KOJE MJESTO S NAMJEROM ČINJENJA IBADETA U NJEMU, OSIM U TRI DŽAMIJE	325
89. poglavlje	
UMRLI SU U VELIKOJ POTREBI ZA DOVOM ŽIVIH I NJIHOVIM ZAUZIMANJEM KOD ALLAHA, A NIJE OBRATNO	327
90. poglavlje	
UMRLI IMAJU KORIST OD ODREĐENIH DJELA KOJA NA NJIHOVO IME URADE ŽIVI	330
91. poglavlje	
O ZAVJETOVANJU NEKOME DRUGOM, A NE ALLAHU.....	335

92. poglavlje	
ZABRANJENO JE PRINOŠENJE ŽRTVE NEKOME DRUGOM MIMO ALLAHU, TO JE ŠIRK	342
93. poglavlje	
DOVA JE IBADET, A ŠIRK JE NJENO UPUĆIVANJE MA KOME MIMO ALLAHA	351
94. poglavlje	
ČOVJEK SAMO OD ALLAHA TRAŽI	355
95. poglavlje	
U NEVOLJI SE SAMO ALLAHU OBRAĆA I DOVA KOJA SE UČI TOM PRILIKOM.....	360
96. poglavlje	
ODLUČNOST PRILIKOM UČENJA DOVE	362
97. poglavlje	
UČEĆI DOVU, DOPUŠTENO JE REĆI: "AKO ALLAH DA" POD UVJETOM DA BUDE S NAMJEROM OBAVIJESTI	364
98. poglavlje	
DOPUŠTENO JE TRAŽENJE POMOĆI I UTOČIŠTA KOD ČOVJEKA U VIDLJIVIM UZROCIMA I OPIPLJIVIM STVARIMA, UZ ZABRANU VEZANJA ZA NJEGA SRCEM I OBAVEZNOST VJEROVANJA DA TAJ ISTI UZROK SAM PO SEBI NEMA NIKAKAV UTJECAJ; ZABRANJENO JE TRAŽENJE POMOĆI I UTOČIŠTA KOD UMRLOG, ODSUTNOG I OD PRISUTNOG U ONOME ŠTO MOŽE UČINITI SAMO ALLAH: SVE JE TO ŠIRK.....	366
99. poglavlje	
DOPUŠTENO JE ALLAHOVIM LICEM TRAŽITI AHIRETSKE DOBITI, A ZABRANJENO JE TRAŽITI OVOSVJETSKE KORISTI	375
100. poglavlje	
DAVANJE ONOME KO ZATRAŽI POZIVAJUĆI SE NA ALLAHOVO IME ..	379
101. poglavlje	
O JEDNOĆI ALLAHOVIH IMENA I SVOJSTAVA I POGUBNOSTI NJIHOVOG ISKRIVLJAVANJA ILI NIJEKANJA	382
102. poglavlje	
ZABRANJENO JE RAZMIŠLJANJE O ALLAHOVOM BIĆU; TREBA SE ČUVATI ŠEJTANOVOG DOŠAPTAVANJA U VEZI S IMANOM.....	413
103. poglavlje	
SVE ŠTO JE PRIPISANO SVEVIŠNJEM ALLAHU NOSI ZNAČENJE PRIPADNOSTI I POČASTI, A NIJE PRIPISIVANJE KOJE OZNAČAVA SVOJSTVO.....	416
104. poglavlje	

RAZLIKOVANJE IZMEĐU ISPRAVNOG I POGREŠNOG TUMAČENJA (TE'VILA).....	419
105. poglavlje	
ALLAH SE NALAZI IZNAD STVORENJA, ON SE UZVISIO IZNAD ARŠA; POBIJANJE NASTRANOSTI ONIH KOJI SU ODANI STRASTIMA, A KOJI SU REKLI DA TI ISTI HADISI IMAJU ZNAČENJE VLADANJA SVEMIROM ...	422
106. poglavlje	
SAMO SVEZNAJUĆI ALLAH ZNA GAJB, NEVIDILJIVI SVIJET	427
107. poglavlje	
ZABRANJENO JE REĆI: "ŠTA HTJEDNE ALLAH I TAJ I TAJ"	430
108. poglavlje	
O IZJEDNAČAVANJU U ZAMJENICI.....	434
109. poglavlje	
ZABRANJENO JE NADIJEVANJE ALLAHOVIH IMENA I NJегоVIH SVOJSTAVA	437
110. poglavlje	
ZABRANJENO JE NADIJEVANJEM IMENA PRIPISATI ROBOVANJE NEKOM DRUGOM, A NE ALLAHU, I OBAVEZA JE SVA TAKVA IMENA PROMIJENITI.....	440
111. poglavlje	
DOPUŠTENOST JE IZVIJESTITI DA JE NEKO IMAO IME KOJE UKAZUJE NA ŠIRK	443
112. poglavlje	
ZNAČENJE HADISA: "NEKA ČOVJEK NIPOŠTO NE KAŽE: 'ROB MOJ', TA SVI STE VI ALLAHOVI ROBOVI..."	445
113. poglavlje	
"NEMOJTE GOVORITI: 'MIR ALLAHU...' "	448
114. poglavlje	
UPOTREBLJAVANJE GLAGOLA ZEREA: DATI DA NIKNE	450
115. poglavlje	
MOŽE LI SE ZA ČOVJEKA REĆI DA LIJEČI.....	451
116. poglavlje	
ZABRANJENO JE REĆI: "UNAKAZIO ALLAH TVOJE LICE I SVAKOGA KO TI JE SLIČAN!"	452
117. poglavlje	
PLJUVANJE U PRAVCU KIBLE UZNEMIRAVA ALLAHA	454
118. poglavlje	
ZABRANJENO JE HULJENJE VREMENA I VJETRA	458
119. poglavlje	
ZABRANJENO JE PRESUDU KOJU DONESU UČENI SMATRATI ALLAHOVOM PRESUDOM.....	460

120. poglavlje	
PROPISANOST TEVESSULA (UMILJAVANJA I PRIBLIŽAVANJA ALLAHU)	
POZIVANJEM NA ALLAHOVA IMENA I SVOJSTVA	461
121. poglavlje	
PROPISANOST TEVESSULA POZIVANJEM NA DOBRA DJELA	465
122. poglavlje	
DOPUŠTENO JE POSLUŽITI SE DOVOM DOBRIH LJUDI KAO SREDSTVOM	
.....	469
123. poglavlje	
PROPISANO JE UZIMATI TEVESSUL (POSREDSTVO) POKAZIVANJEM	
POTREBE ZA ALLAHOM	475
124. poglavlje	
ZABRANJENO JE ZAMOLITI ALLAHA DA POSREDUJE KOD MA KOJEG	
STVORENJA	477
125. poglavlje	
ZABRANJENO JE ZAKLINJANJE BILO ČIME MIMO ALLAHA, TO JE ŠIRK	
.....	479
126. poglavlje	
ARGUMENTI ONIH UČENJAKA KOJI DOPUŠTAJU ZAKLINJANJE NEČIM	
MIMO ALLAHA, ODNOSNO KOJI KAŽU DA JE TO SAMO POKUĐENO, A	
TO NJIHOVO MIŠLJENJE JE POGREŠNO	483
127. poglavlje	
ŠTA MORA UČINITI ONAJ KO SE ZAKUNE NEČIM MIMO ALLAHA	489
128. poglavlje	
PROPISANO JE ZAKLINJANJE ALLAHOVIM SVOJSTVIMA	491
129. poglavlje	
TRAŽENJE ZAKLINJANJA OD SLJEDBENIKA KNJIGE.....	493
130. poglavlje	
O PREKLINJANJU ALLAHA ZA NEŠTO I ZABRANJENOSTI TVRDNJE DA	
ALLAH NEĆE OPROSTITI ODREĐENOM ČOVJEKU	495
131. poglavlje	
ZAKLETVE SE NE SMIJU BEZRAZLOŽNO KRŠITI, ČUVANJEM ZAKLETVE	
VELIČA SE SVEVIŠNJI ALLAH.....	499
132. poglavlje	
ZABRANJENO JE UČINITI SEDŽDU MA KOME MIMO ALLAHA	504
133. poglavlje	
ZABRANJENO JE USTATI ČOVJEKU RADI NJEGOVOG VELIČANJA	509
134. poglavlje	
DOPUŠTENO JE USTATI ČOVJEKU S NAMJEROM POZDRAVA,	
UKAZIVANJA POČASTI I ČUVANJA	512
135. poglavlje	

O Dozvoljenom TRAŽENJU BLAGOSLOVA.....	516
136. poglavlje	
IZVRŠAVANJE ŠERIJATSKIH OBAVEZA POMAŽE U POSTIZANJU ALLAHOVE LJUBAVI I LJUBAVI NJEGOVOG POSLANIKA	522
137. poglavlje	
O ZABRANJENOM TRAŽENJU BLAGOSLOVA.....	524
138. poglavlje	
ZABRANJENO JE PRETJERIVANJE GLEDE VJEROVJESNIKÂ I DOBRIH LJUDI I ZABRANJENO JE NJIHOVO PRETJERANO HVALJENJE JER TO VODI U MNOGOBOŠTVO A POHVALJENOG IZLAŽE SMUTNJI	527
139. poglavlje	
SAMO ALLAH LIJEČI	532
140. poglavlje	
O RUKJI	533
141. poglavlje	
DOPUŠTENOM JE LIJEČITI ONOM RUKJOM KOJA NE SADRŽI ŠIRK	536
142. poglavlje	
PREDOČAVANJE RUKJE UČENIM LJUDIMA.....	538
143. poglavlje	
TRAŽENJE LIJEČENJA RUKJOM	540
144. poglavlje	
ZARAĐIVANJE NA RUKJI.....	543
145. poglavlje	
UTEMELJENI ZIKROVI I DOVE ZA ZAŠTITU	546
146. poglavlje	
DOPUŠTENOM JE LIJEČENJE PRŽENJEM AKO ĆE KORISITI I AKO NEMA DRUGOG LIJEKA, A ZABRANJENO JE LIJEČENJE NA TAJ NAČIN AKO SE NE ZNA DA ĆE KORISITI, ODNOSNO AKO SE ZNA DA ĆE ŠTETITI; ZABRANJENO JE ZDRAVOM ČOVJEKU PRIBJEGAVANJE PRŽENJU (KAUTERIZACIJI) KAKO SE NE BI RAZBOLIO; OBAVEZA JE VJEROVATI DA JE PRŽENJE (KAUTERIZACIJA) UZROK, A LIJEK DAJE ALLAH	548
147. poglavlje	
ZABRANJENO JE STAVLJANJE HAMAJLIJA, TO JE ŠIRK	553
148. poglavlje	
BAVLJENJE SIHROM JE ŠIRK	559
149. poglavlje	
ZABRANJENO JE VRAČANJE I POSJEĆIVANJE VRAČEVA, A VJEROVANJE U NJIHOV ISKAZ NEVJERSTVO JE	565
150. poglavlje	
ZABRANJENO JE GATANJE (STRELICAMA)	569
151. poglavlje	

ŠTA JE ZABRANJENO U VEZI S ASTROLOGIJOM.....	575
152. poglavlje	
NEVJERSTVO JE PRIPISATI PADANJE KIŠE ODREĐENOJ ZVIJEZDI	579
153. poglavlje	
GEOMANTIJA (simboli koji ukazuju na neke događaje u budućnosti) NAUKA JE KOJU JE ALLAH DAO JEDNOM VJEROVJESNIKU, I NIKO DRUGI NJOME NEĆE VLADATI JER SE S NJIM U TOME NIKO NE MOŽE PODUDARITI .	583
154. poglavlje	
ZABRANJENO JE POTHRANJIVATI PESIMIZAM, ZLE SLUTNJE I TVRDITI DA JE ODREĐENA BOLEST NUŽNO PRELAZNA, UZ POSTOJANJE POGREŠNOG UVJERENJA	585
155. poglavlje	
PREĐANJA KOJA POTVRĐUJU MOGUĆNOST PRELAZNOSTI BOLESTI I ČINJENICU DA JE TO ALLAHOVA ODREDBA	591
156. poglavlje	
POŽELJNO JE BITI OPTIMISTIČAN	594
157. poglavlje	
O DEMONKI – ŽENSKOM ĐAVOLU	597
158. poglavlje	
OBAVEZA JE VJEROVATI U KADER.....	600
159. poglavlje	
OBAVEZA JE STPRITI SE NA ALLAHOVOJ ODREDBI.....	613
160. poglavlje	
OBAVJEŠTAVANJE O NEČIJOJ SMRTI	619
161. poglavlje	
O OPLAKIVANJU	623
162. poglavlje	
ZABRANJENO JE UPOTREBLJAVATI IZRAZ: "DA SAM..." I SLIČNO, IZRAŽAVAJUĆI LJUTNJU ZBOG KADERA; OBAVEZA JE SVE U VEZI S KADEROM PREPUSTITI SVEVIŠNJEM ALLAHU	625
163. poglavlje	
POŽELJNO JE REĆI: "DA SAM..." AKO ČOVJEK ŽELI DOBRO, A ZABRANJENO JE AKO ŽELI ZLO	627
164. poglavlje	
KAD JE DOPUŠTENO REĆI: "DA JE..." I SLIČNO.....	629
165. poglavlje	
DOPUŠTENO JE UPOTREBLJAVATI IZRAZ: "DA NIJE..." KAO OBAVIJEST, ODNOSNO KAO UZROK AKO JE ŠERIJATOM ILI PRAKTIČNO VALIDAN, POD UVJETOM DA ČOVJEK NE VJERUJE DA TAJ ISTI UZROK SAM PO SEBI IMA UTICAJ, UZ OBAVEZNOST VJEROVANJA DA ALLAH DAJE UZROKE; A SPOMENUTI IZRAZ ZABRANJENO JE UPOTREBLJAVATI AKO	

SE RADI O NEPRAKTIČNOM UZROKU, KOJI NEMA UTICAJ, ODNOSNO KOJI NI ŠERIJATOM NI PRAKTIČNO NIJE DOKAZAN KAO UZROK.....	632
166. poglavlje	
NIJEKANJE ALLAHOVIH BLAGODATI SVOJEVRSNOM JE NEVJERSTVO .	635
167. poglavlje	
OPREZNOST OD ALLAHOVE ZAMKE.....	639
168. poglavlje	
ŠEFAAT I NJEGOVE VRSTE	641
169. poglavlje	
ZAUZIMANJE ĆE BITI PRIHVAĆENO SAMO UZ DVA UVJETA	657
170. poglavlje	
KERAMETI EVLIJA I VRSTE KERAMETÂ	660
171. poglavlje	
NEVJERNIK JE ONAJ KO NA BILO KOJI NAČIN OMALOVAŽI POSLANIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM.....	670
172. poglavlje	
O ODLIKAMA ASHABÂ, OBAVEZNOSTI NJIHOVOG UVAŽAVANJA, SUSTEZANJU OD RASPRAVLJANJA O NJIHOVIM NESUGLASICAMA I PROGLAŠAVANJU NAJBOLJEG MEĐU NJIMA	673
173. poglavlje	
ODLIKE EHLI-BEJTA, POSLANIKOVE, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, PORODICE	682
174. poglavlje	
PODVAJANJE JE POKUDNO DJELO.....	691
175. poglavlje	
O PODVAJANJU PRIJAŠNJIH NARODA	696
176. poglavlje	
O OSUDI PRISTRASNOSTI NARODU, PAGANSKE OSNOVE OKUPLJANJA I NACIONALIZMA	700
177. poglavlje	
ZABRANJENO JE OPONAŠANJE NEVJERNIKA	704
178. poglavlje	
ZABRANJENO JE ŽIVJETI U NEVJERNIČKOJ ZEMLJI	707
179. poglavlje	
O UPOTREBLJAVANJU RIJEČI IZ PERZIJSKOG I DRUGIH STRANIH JEZIKA.....	709
180. poglavlje	
O LICEMJERSTVU KOJE IZVODI IZ DINI-ISLAMA.....	712
181. poglavlje	
O LICEMJERSTVU KOJE IZVODI IZ DINI-ISLAMA.....	717
182. poglavlje	

NEVJERSTVO JE POČINIO ONAJ KO U ŠALI IZGOVORI NEVJERNIČKE RIJEČI, MAKAR I NEMAO NAMJERU ISMIJAVATI SE ISLAMOM.....	720
183. poglavlje	
NAZIVANJE NEVJERSTVOM DJELA KOJA NE IZVODE IZ ISLAMA.....	722
184. poglavlje	
O HARIDŽIJAMA I NJIHOVIM KARAKTERISTIKAMA	724
185. poglavlje	
ČOVJEK NE IZLAZI IZ ISLAMA ZBOG GRIJEHA KOJE ČINI, MAKAR BILI VELIKI.....	728
186. poglavlje	
OPASNOST PROGLAŠAVANJA MUSLIMANA NEVJERNIKOM.....	731
187. poglavlje	
ZBOG ODREĐENIH DOBRIH DJELA OPRAŠTAJU SE MALI GRIJESI SAMO AKO SE KLONI VELIKIH GRIJEHA.....	735
188. poglavlje	
DUŽNOSTI I PRAVA MUSLIMANSKIH VLADARA	737
189. poglavlje	
NIŠTAVNOST ODVAJANJA IMANA OD DJELA (IRDŽA).....	745
190. poglavlje	
IMAN SE POVEĆAVA I SMANJUJE.....	748
191. poglavlje	
ALLAH SE NE MOŽE VIDJETI NA OVOM SVIJETU; POSLANIK, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, VIDIO JE ALLAHA U SNU; VJERNICI ĆE SVEVIŠNJEG ALLAHA NA AHIRETU OČIMA VIDJETI.....	752
192. poglavlje	
PREDANJA U KOJIMA SE POBIJA MIŠLJENJE DŽEHMIJA, KOJI KAŽU DA JE KUR'AN STVOREN	757
193. poglavlje	
VELIKI PREDZNACI SUDNJEG DANA	759
194. poglavlje	
O VJEROVJESNICIMA	767
195. poglavlje	
O MELEKIMA.....	779
196. poglavlje	
O OBJAVAMA	786
197. poglavlje	
U KABURU POSTOJI KAZNA I UŽIVANJE	793
198. poglavlje	
O OŽIVLJENJU POSLIJE SMRTI.....	808
199. poglavlje	
O POLAGANJU RAČUNA I NAMIRIVANJU NEPRAVDE.....	813

200. poglavlje	
O POSLANIKOVOM, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, HAVDU I VAGI	
.....	819
201. poglavlje	
O DŽEHENNEMSKIM STRAHOTAMA	824
202. poglavlje	
O DŽENNETSKIM LJEPOTAMA	833
Sadržaj:	843